RAPORT O STANIE MIASTA BIAŁEGOSTOKU

2025

Raport stanowi spełnienie obowiązku, wynikającego z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662). Obejmuje podsumowanie działalności Prezydenta Miasta Białegostoku w 2025 roku.

Raport zawiera dane według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r., o ile nie zaznaczono inaczej. Opracowany jest w oparciu o materiały źródłowe biur i departamentów Urzędu Miejskiego w Białymstoku, miejskich jednostek organizacyjnych i innych instytucji. Koordynatorem realizacji raportu jest Departament Strategii i Rozwoju.

Wydawca składa podziękowania departamentom i biurom tutejszego Urzędu, miejskim jednostkom organizacyjnym oraz wszystkim podmiotom, które udostępniając dane przyczyniły się do opracowania tej publikacji.

Przy wykorzystywaniu danych z niniejszego opracowania prosimy o podanie źródła.

Elektroniczna wersja Raportu dostępna jest na stronie internetowej www.bialystok.pl, w zakładce: Dla mieszkańców/ Rozwój Miasta/ Raport o stanie miasta.

Opracowanie:
Urząd Miejski w Białymstoku
Departament Strategii i Rozwoju
ul. Słonimska 1, 15-950 Białystok
tel.: +48 85 869 61 19
e-mail: dsr@um.bialystok.pl
www.bialystok.pl
Infolinia tel.: 85 879 79 79

Białystok, maj 2026

Szanowni Państwo,

przekazuję ósmy Raport o stanie Miasta Białegostoku.

Raport za rok 2025 przedstawia sytuację społeczno-gospodarczą Miasta oraz w sposób ramowy prezentuje zrealizowane działania i opisuje zmiany, które zaszły w Białymstoku w latach 2021-2025.

Zawarto w nim dane i informacje z zakresu procesów demograficznych, zagospodarowania przestrzennego, ochrony środowiska i gospodarki komunalnej, transportu i łączności, mieszkalnictwa, gospodarki, inwestycji i rynku pracy, bezpieczeństwa publicznego, edukacji, pomocy społecznej i ochrony zdrowia, kultury, sportu i turystyki, a także majątku, budżetu, zarządzania miastem, obsługi mieszkańców oraz komunikacji społecznej.

W opracowaniu podsumowano działania podejmowane w 2025 roku, związane z realizacją kluczowych dokumentów wykonawczych – strategii, planów i programów miejskich, a także uchwał Rady Miasta oraz budżetu obywatelskiego. Nieodłącznym elementem Raportu jest również monitoring wdrażania „Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku".

Serdecznie zapraszam do lektury dokumentu.

Tadeusz Truskolaski

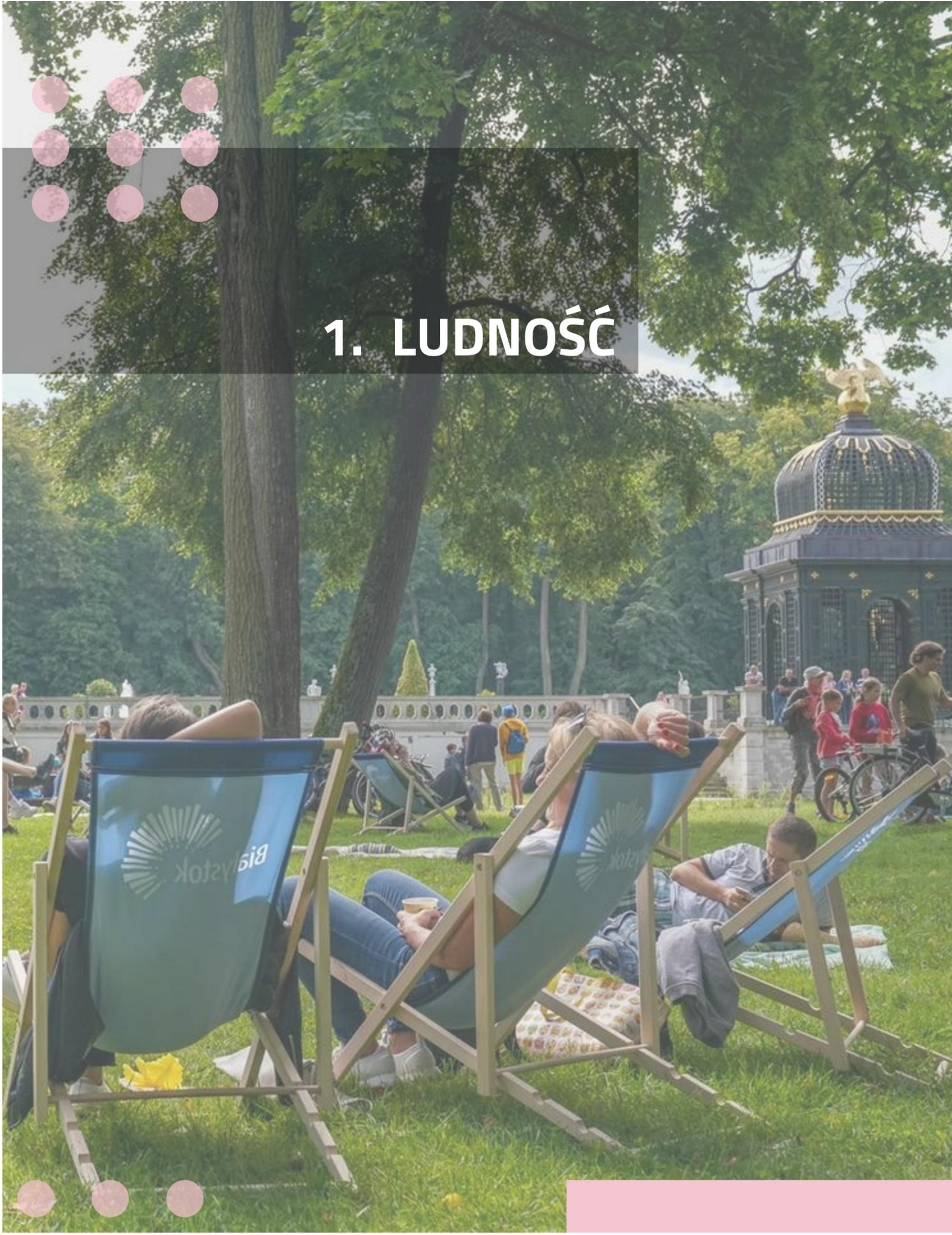
Prezydent Miasta Białegostoku

SPIS TREŚCI

1. LUDNOŚĆ 9
1.1. Stan i struktura ludności 11
1.2. Ruch naturalny i migracje 13
2. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE 17
2.1. Zasób geodezyjny i kartograficzny 19
2.2. Prace analityczne podjęte w obszarze planowania i zagospodarowania przestrzennego . 22
2.3. Decyzje administracyjne związane z procesem inwestycyjnym 26
2.4. Realizacja zadań z zakresu udzielania informacji przestrzennej, kształtowania przestrzeni miejskiej oraz podziałów 29
2.5. Rewitalizacja 31
3. OCHRONA ŚRODOWISKA 33
3.1. Stan i ochrona środowiska naturalnego 35
3.2. Obszary zielone 45
3.3. Gospodarka odpadami 55
3.4. Elektromobilność i efektywność energetyczna 59
4. GOSPODARKA KOMUNALNA 65
4.1. System zaopatrzenia w wodę 67
4.2. System kanalizacyjny 70
4.3. Cmentarnictwo 78
4.4. Opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt 79
4.5. Koszty letniego i zimowego utrzymania jezdni, chodników, przystanków, śmietniczek, dróg rowerowych 80
5. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ 83
5.1. System transportowy 85
5.1.1. Transport drogowy 85
5.1.2. Infrastruktura rowerowa 92
5.1.3. Oświetlenie uliczne 94
5.1.4. Parkingi 95
5.1.5. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2035 99
5.2. Bezpieczeństwo ruchu drogowego 100
5.3. Organizacja ruchu 102
5.4. Komunikacja miejska 104
5.5. Inwestycje komunikacyjne 109
5.6. Łączność 115
6. MIESZKALNICTWO 117
6.1. Mieszkalnictwo 119
6.2. Stan i gospodarowanie zasobem Gminy Białystok 124
6.3. Komunalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego 126
7. GOSPODARKA, INWESTYCJE I RYNEK PRACY 129
7.1. Rynek pracy i bezrobocie 131
7.2. Przedsiębiorstwa działające w Białymstoku 135
7.3. Podstrefa Białystok Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej 139
7.4. Koncesje wydawane przez Prezydenta Miasta Białegostoku 140
7.5. Obsługa inwestora i promocja gospodarcza Miasta 141
7.6. Rozwój przedsiębiorczości, w tym start-upy 142

7.7. Inwestycje 147
8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE 157
8.1. Komenda Miejska Policji 159
8.2. Straż Miejska 159
8.3. Państwowa Straż Pożarna 165
8.4. Zadania z zakresu bezpieczeństwa, realizowane przez Prezydenta Miasta Białegostoku oraz działalność Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego 166
8.5. Ochrona ludności i obrona cywilna 172
8.6. Organizacja oraz przebieg imprez masowych i zgromadzeń 174
8.7. Cyberbezpieczeństwo i bezpieczeństwo informacji 175
9. EDUKACJA 177
9.1. Wychowanie przedszkolne 179
9.2. Szkolnictwo podstawowe 181
9.3. Szkolnictwo ponadpodstawowe 183
9.4. Działalność placówek oświatowych 184
9.5. Kształcenie dorosłych 187
9.6. Kształcenie integracyjne i specjalne 189
9.7. Efektywność nauczania 192
9.8. Realizacja inicjatyw edukacyjnych, programów, projektów 194
9.9. Szkolna baza sportowa i remonty w szkolnictwie 203
9.10. Stypendia, zasiłki, programy opiekuńcze 204
9.11. Kadra nauczycielska 206
9.12. Wydatki budżetu Miasta Białegostoku na oświatę i wychowanie 207
10. POMOC SPOŁECZNA I OCHRONA ZDROWIA 211
10.1. Pomoc społeczna 213
10.1.1. Rozwiązywanie problemów społecznych 213
10.1.2. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza 215
10.1.3. Świadczenia wynikające z polityki społecznej państwa i gminy 220
10.1.4. Programy rządowe, gminne programy osłonowe, korpus wsparcia seniorów 227
10.1.5. Poradnictwo specjalistyczne 232
10.1.6. Praca socjalna, kontrakt socjalny 233
10.1.7. Centrum Integracji Społecznej 234
10.1.8. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnościami 234
10.1.9. Zlecanie zadań z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej 239
10.1.10. Pomoc instytucjonalna świadczona przez system pomocy społecznej w Białymstoku 241
10.1.11. Polityka senioralna 243
10.1.12. Ośrodki wsparcia 248
10.1.13. Profilaktyka uzależnień 249
10.1.14. Powszechna dostępność i równe traktowanie 251
10.2. Żłobki 252
10.3. Ochrona zdrowia 253
11. KULTURA, SPORT I TURYSTYKA 257
11.1. Kultura 259
11.2. Sport 276
11.3. Promocja i turystyka 286
12. MAJĄTEK I BUDŻET MIASTA 291
12.1. Nieruchomości gruntowe 293

12.2. Gospodarowanie mieniem Gminy Białystok 294
12.3. Majątek trwały spółek prawa handlowego Miasta Białegostoku 298
12.4. Wykonanie budżetu Miasta Białegostoku 298
12.5. Bezzwrotne środki finansowe z funduszy Unii Europejskiej 303
13. ZARZĄDZANIE MIASTEM 305
13.1. Władze Miasta 307
13.1.1. Praca Urzędu Miejskiego w Białymstoku 307
13.1.2. Rada Miasta Białystok 311
13.2. Nagrody i wyróżnienia Miasta Białystok w 2025 roku 312
13.3. Budżet Obywatelski 313
13.4. Zespoły i ciała doradcze 318
13.5. Miejskie jednostki organizacyjne 322
13.6. Spółki miejskie i spółki z udziałem Gminy Miasta Białystok 323
13.7. Współpraca krajowa i międzynarodowa 325
13.8. Białostocki Obszar Funkcjonalny 331
13.9. Współpraca Białegostoku z organizacjami pozarządowymi (NGOs) i rozwój społeczeństwa obywatelskiego 336
13.10. Pomoc Ukrainie 339
14. OBSŁUGA MIESZKAŃCÓW I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA 343
14.1. Obsługa mieszkańców 345
14.2. Nieodpłatna pomoc prawna i edukacja prawna 346
14.3. Miejski rzecznik konsumentów 347
14.4. Konsultacje społeczne 348
14.5. Miejskie kanały informacyjne 348
15. REALIZACJA „STRATEGII ROZWOJU MIASTA BIAŁEGOSTOKU DO 2030 ROKU” 353
16. WYKONANIE UCHWAŁ RADY MIASTA BIAŁYSTOK PODJĘTYCH W 2025 ROKU 371
SPIS TABEL 379
SPIS WYKRESÓW 387
SPIS RYSUNKÓW 387

1. LUDNOŚĆ

1.1. Stan i struktura ludności[1]

W 2025 r. populacja Białegostoku wynosiła 289 217 osób i zmalała o 1 169 osób w stosunku do roku poprzedniego. Ludność Miasta stanowiła 25,7% ogólnej liczby ludności województwa podlaskiego, natomiast kobiety - 53,2% populacji Białegostoku. Współczynnik feminizacji wyniósł 114, wobec 106 kobiet na 100 mężczyzn w województwie.

Tabela 1. Wybrane wskaźniki demograficzne Białegostoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Ludność ogółem, w tym:	293 413	292 600	291 688	290 386	289 217
kobiety	155 802	155 355	154 976	154 330	153 796
mężczyźni	137 611	137 245	136 712	136 056	135 421
Gęstość zaludnienia (liczba ludności na 1 km^2)	2 873	2 873	2 856	2 843	2 832
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	113	113	113	113	114

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

W strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku zmniejszył się udział populacji osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności: z 58,3% w 2024 r. do 58,1% w 2025 r. - liczba osób w wieku produkcyjnym wyniosła 167,9 tys. osób, co oznacza spadek w ujęciu rocznym o ok. 1,5 tys. osób. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym stanowił 17,5% ogólnej liczby ludności. W końcu 2025 r. ludność w wieku poprodukcyjnym liczyła 70,5 tys. osób (o 1,1 tys. osób więcej niż w roku poprzednim). Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej populacji Miasta nieznacznie wzrósł z poziomu 23,9% w 2024 r. do 24,4% w 2025 r. Wskaźnik obciążenia demograficznego[2] wzrósł r/r z 71,4 do 72,2 osób. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego kształtowały się następująco: wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2025 r. wynosił 139,0 (w 2024 r.:

[1] W przypadku danych pochodzących z Urzędu Statystycznego, bazą wyjściową bilansu stanu i struktury ludności są wyniki NSP 2021. Bilanse liczby i struktury ludności w gminach zostały imiennie opracowane w oparciu o wyniki Narodowych Spisów Powszechnych z uwzględnieniem zmian spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia i zgony), migracjami ludności (na pobyt stały i czasowy) oraz przemieszczeniami związanymi ze zmianami administracyjnymi. Dane o ludności w miejscowościach opracowane zostały na podstawie rejestru PESEL. Dane o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach pochodzą ze sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego. Dane o orzeczonych rozwodach i separacjach pochodzą ze sprawozdawczości sądów. Dane o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały pochodzą z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Aktualne dane o liczbie i strukturze ludności dla okresów międzyspisowych są sporządzane poprzez przyjęcie wyników spisu powszechnego za bazę wyjściową dla gminy, a następnie naliczanie danych odbywa się metodą bilansową według następującego schematu: stan ludności na początek okresu (roku, kwartału) w gminie + urodzenia żywe (wg płci) - zgony (wg płci i wieku) + zameldowania na pobyt stały (z innych gmin i z zagranicy, wg płci i wieku) - wymeldowania z pobytu stałego do innych gmin i za granicę (wg płci i wieku) + zameldowania na pobyt czasowy (ponad 3 miesiące) z innych gmin (wg płci i wieku) – wymeldowania na pobyt czasowy (ponad 3 miesiące) do innych gmin (wg płci i wieku) +(-) przesunięcia ludności z tytułu zmian administracyjnych, mających swoje odzwierciedlenie w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta, zmiany nazwy gminy oraz siedziby władz gminy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1472) (według płci, wiek jest szacowany) = stan ludności na koniec okresu (roku, kwartału) w gminie.

[2] Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

134,7), z kolei wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2025 r. wynosił 42,0 (w 2024 r.: 41,0).

Tabela 2. Struktura płci i wieku ludności Białegostoku

Wyszczególnienie	Ogółem			Kobiety			Mężczyźni		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Wiek przedprodukcyjny[3]	52 476	51 550	50 742	25 559	25 061	24 722	26 917	26 489	26 020
Wiek produkcyjny[4], z tego:	170 961	169 400	167 937	82 993	82 272	81 641	87 968	87 128	86 296
mobilny	106 009	103 664	101 399	53 127	52 009	50 934	52 882	51 655	50 465
niemobilny	64 952	65 736	66 538	29 866	30 263	30 707	35 086	35 473	35 831
Wiek poprodukcyjny[5]	68 251	69 436	70 538	46 424	46 997	47 433	21 827	22 439	23 105
Ogółem	**291 688**	**290 386**	**289 217**	**154 976**	**154 330**	**153 796**	**136 712**	**136 056**	**135 421**

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

Ewidencja ludności polega na rejestracji określonych w ustawie[6] podstawowych danych identyfikujących tożsamość oraz status administracyjno-prawny osób fizycznych. Jest prowadzona w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności (PESEL) oraz w rejestrze mieszkańców (system teleinformatyczny). Rejestr mieszkańców prowadzony jest zgodnie z właściwością przez Prezydenta Miasta. W rejestrze gromadzone są dane osób, które wykonały obowiązek meldunkowy na terenie danej gminy.

Według danych z rejestru mieszkańców Białegostoku w 2025 r. liczba zameldowanych na pobyt stały w porównaniu do 2024 r. zmniejszyła się o 2 122 osoby, a w przypadku zameldowanych na pobyt czasowy – o 240 osób. Największe osiedla pod względem liczby osób zameldowanych na pobyt stały to: Wygoda (15 057 osób), Nowe Miasto (14 329 osób) i Bacieczki (13 885 osób). Najmniej osób zameldowanych na pobyt stały odnotowano na osiedlach: Bagnówka (2 930 osób) i Dojlidy (3 243 osoby).

Tabela 3. Liczba osób zameldowanych w Białymstoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Zameldowani na pobyt stały, w tym:	268 313	266 247	264 196	261 900	259 778
kobiety	144 443	143 403	142 376	141 183	140 180
mężczyźni	123 870	122 844	121 820	120 717	119 598
Zameldowani na pobyt czasowy, w tym:	6 261	6 901	6 440	5 981	5 741
kobiety	3 151	3 417	3 270	3 061	2 922
mężczyźni	3 110	3 484	3 170	2 920	2 819

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców - na podstawie prowadzonego rejestru mieszkańców

[3] Wiek przedprodukcyjny: 0-17 lat.

[4] Wiek produkcyjny: 18-59 lat (kobiety) i 18-64 lata (mężczyźni); wiek mobilny: 18-44 lata; wiek niemobilny: 45-59 lat (kobiety), 45-64 lata (mężczyźni).

[5] Wiek poprodukcyjny: powyżej 60 lat (kobiety) i powyżej 65 lat (mężczyźni).

[6] Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2026 r. poz. 384 z późn. zm.).

Tabela 4. Liczba osób zameldowanych na poszczególnych osiedlach w 2025 roku

Nazwa osiedla	Zameldowani na pobyt stały			Zameldowani na pobyt czasowy		
	mężczyźni	kobiety	razem	Mężczyźni	kobiety	razem
Centrum	4 209	5 376	9 585	105	117	222
Białostoczek	5 332	6 280	11 612	68	75	143
Sienkiewicza	2 872	3 489	6 361	117	112	229
Bojary	4 014	4 659	8 673	294	214	508
Piaski	3 799	4 921	8 720	174	180	354
Przydworcowe	3 031	3 772	6 803	107	119	226
Młodych	2 025	2 430	4 455	47	51	98
Antoniuk	5 736	7 371	13 107	262	216	478
Jaroszówka	4 941	5 198	10 139	25	29	54
Wygoda	7 085	7 972	15 057	93	69	162
Piasta I	5 431	6 745	12 176	81	84	165
Piasta II	2 118	2 748	4 866	138	199	337
Skorupy	4 226	4 443	8 669	60	97	157
Mickiewicza	3 694	4 593	8 287	130	113	243
Dojlidy	1 494	1 749	3 243	143	137	280
Bema	2 721	3 216	5 937	111	186	297
Kawaleryjskie	4 028	4 780	8 808	102	141	243
Nowe Miasto	6 670	7 659	14 329	108	123	231
Zielone Wzgórza	4 285	4 785	9 070	31	33	64
Starosielce	5 091	5 566	10 657	219	235	454
Słoneczny Stok	4 201	4 941	9 142	34	40	74
Leśna Dolina	5 030	5 787	10 817	59	52	111
Wysoki Stoczek	6 156	7 319	13 475	116	110	226
Dziesięciny I	3 315	3 919	7 234	26	35	61
Dziesięciny II	5 320	6 456	11 776	68	57	125
Bacieczki	6 514	7 371	13 885	47	46	93
Zawady	1 703	1 846	3 549	24	15	39
Dojlidy Górne	3 164	3 252	6 416	18	24	42
Bagnówka	1 393	1 537	2 930	12	13	25
Razem	119 598	140 180	259 778	2 819	2 922	5 741

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców - na podstawie prowadzonego rejestru mieszkańców

Działania wskazane w podrozdziale 1.1. wpisują się w realizację następującego kierunku działań „Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku" (zwanej dalej: Strategią 2030):

C6.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie warunków życia

1.2. Ruch naturalny i migracje

W 2025 r. mieszkańcy Białegostoku zawarli 935 małżeństw (w 2024 r.: 988), urodziło się 2 137 dzieci (w 2024 r.: 2 166), zmarło 2 561 osób (w 2024 r.: 2 614). W ujęciu rocznym odnotowano spadek liczby zawartych małżeństw o 5,4%. Przyrost naturalny był ujemny i wynosił -424 osoby (w 2024 r.: -448). Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął poziom -1,46‰ wobec -1,54‰ w 2024 r. W ujęciu rocznym odnotowano spadek liczby urodzeń o 1,3% (w 2024 r. o 10,7%), a w przypadku liczby zgonów - spadek na poziomie 2,03% (w 2024 r. wzrost o 0,04%). Saldo migracji wewnętrznej na pobyt stały było ujemne i wynosiło -1 094 osoby

(w 2024 r.: -1 047 osób), kształtując poziom wskaźnika na poziomie -3,78‰ (w 2024 r.: -3,60‰).

Tabela 5. Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Urodzenia żywe ogółem, z tego:	3 051	2 693	2 425	2 166	2 137
kobiety	1 498	1 325	1 206	1 024	1 031
mężczyźni	1 553	1 368	1 219	1 142	1 106
na 1000 ludności*	10,37	9,19	8,30	7,45	7,38
Zgony ogółem, w tym:	3 616	2 948	2 613	2 614	2 561
kobiety	1 819	1 519	1 303	1 335	1 338
mężczyźni	1 797	1 429	1 310	1 279	1 223
niemowlęta	19	6	10	5	5
na 1000 ludności*	12,29	10,06	8,95	8,99	8,84
Przyrost naturalny	-565	-255	-188	-448	-424
na 1000 ludności*	-1,92	-0,87	-0,64	-1,54	-1,46
Zawarte małżeństwa	1 264	1 185	1 020	988	935
na 1000 ludności*	4,30	4,04	3,49	3,40	3,23
Rozwody	485	512	517	514	615
na 1000 ludności*	1,65	1,75	1,77	1,77	2,12

*wskaźniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 mieszkańców zostały obliczone z uwzględnieniem liczby ludności według stanu na 30 czerwca danego roku.
Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

Tabela 6. Saldo migracji

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały	-784	-729	-964	-1 047	-1 094
na 1000 ludności*	-2,67	-2,49	-3,30	-3,60	-3,78
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	206	211	218	335	352
na 1000 ludności*	0,70	0,72	0,75	1,15	1,22
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-578	-518	-746	-712	-742
na 1000 ludności*	-1,97	-1,77	-2,56	-2,45	-2,56

*wskaźniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 mieszkańców zostały obliczone z uwzględnieniem liczby ludności według stanu na 30 czerwca danego roku.
Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

Tabela 7. Wybrane dane o aktach stanu cywilnego

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba sporządzonych aktów urodzeń	6 073	6 825	6 825	6 544	6 616
Liczba sporządzonych aktów zgonów	5 164	4 040	3 530	3 651	3 653
Liczba sporządzonych aktów małżeństw	1 303	1 808	1 761	1 730	1 755
Liczba ślubów konkordatowych	681	629	522	449	416

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba zaświadczeń o zdolności do zawarcia małżeństwa za granicą	40	31	34	40	34
Liczba wyroków sądowych orzekających separację	10	15	9	11	5
Liczba wyroków sądowych orzekających rozwód	630	568	602	739	804

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego w Białymstoku

Tabela 8. Jubileusze długoletniego pożycia małżeńskiego

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
50-lecie	181	188	338	334	216

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego w Białymstoku

W 2025 r. 32 osobom przesłano listy gratulacyjne z okazji ukończenia 100 roku życia.

2. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

2.1. Zasób geodezyjny i kartograficzny

MIEJSKI SYSTEM INFORMACJI PRZESTRZENNEJ (SIP/GIS)

Miejski System Informacji Przestrzennej (SIP/GIS) jest narzędziem zarządzania danymi przestrzennymi Miasta, udostępnionym użytkownikom Internetu (www.gisbialystok.pl).

System GIS Białystok obejmuje ok. 300 różnorodnych warstw tematycznych, przy czym publikowanych jest ok. 130 warstw, prezentując dane zarówno w formie rastrowej, jak i wektorowej. Rastrowe dane obejmują ortofotomapy oraz inne dane graficzne, natomiast dane wektorowe zawierają różne warstwy tematyczne, gdzie kluczowe są atrybuty obiektów (takie jak: adresy, ulice, działki). Dzięki takiemu podziałowi użytkownicy mogą łatwiej identyfikować i analizować dane przestrzenne. Portal zapewnia również szeroki zakres funkcjonalności i narzędzi, które ułatwiają korzystanie z danych. Wśród nich znajdują się m.in. opcje wyszukiwania obiektów według zdefiniowanych zapytań atrybutowych, narzędzia do pomiarów odległości i powierzchni, możliwości odczytu lokalizacji współrzędnych wskazanego punktu, identyfikacji, flitrowania i interaktywnego selekcjonowania obiektów, a także narzędzia nawigacyjne i interaktywne selekcjonowanie obiektów. Portal umożliwia ponadto interaktywne rysowanie na mapie, tworzenie wydruków, dodawanie zakładek przestrzennych oraz udostępnianie aplikacji z widokiem mapy poprzez portale społecznościowe, co czyni go przyjaznym i elastycznym narzędziem dla szerokiej gamy użytkowników.

ZINTEGROWANY SYSTEM INFORMATYCZNY DO PROWADZENIA ZBIORÓW DANYCH PAŃSTWOWEGO ZASOBU GEODEZYJNEGO I KARTOGRAFICZNEGO

W Urzędzie Miejskim w Białymstoku funkcjonuje zintegrowany system informatyczny, w którym gromadzone są zbiory danych Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego. System zbudowany jest z 2 komponentów: desktopowego oprogramowania oraz portalu internetowego.

Desktopowe oprogramowanie jest wykorzystywane do obsługi:

1. Ewidencji gruntów i budynków (EGiB);
2. Rejestru cen nieruchomości (RCN);
3. Bazy obiektów topograficznych (BDOT500);
4. Geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT);
5. Bazy danych szczegółowych osnów geodezyjnych (BDSOG);
6. Ewidencji prac, operatów i materiałów geodezyjnych (PODGiK);
7. Ewidencji miejscowości, ulic i adresów (EMUiA);
8. Koordynacji usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu.

W portalu internetowym uruchomiono portale specjalistyczne:

1. Portal Geodety;
2. Portal Rzeczoznawcy;
3. Portal Komornika;
4. Portal Interesanta;
5. Portal Projektanta;
6. Portal Narada koordynacyjna;
7. Portal PRZP (do obsługi podmiotów realizujących zadania publiczne);
8. Portal mapowy;

9. Portal Archiwisty.

EWIDENCJA GRUNTÓW I BUDYNKÓW

Część opisowa i graficzna jest zintegrowana. W ramach integracji dane przestrzenne i opisowe, ulokowane w kilku niezależnych bazach danych zostały przeniesione do wspólnej bazy danych. Integracja danych ewidencji gruntów i budynków oraz mapy zasadniczej pozwala wyeliminować cykliczne konwersje danych pomiędzy systemami, a tym samym zapewnia najwyższy z możliwych stopień aktualności danych zasobu. Integracja na poziomie aplikacji umożliwia swobodny dostęp do danych za pomocą jednej aplikacji stanowiskowej z regulowanym zakresem uprawnień.

Wszystkie zmiany wprowadzane do systemu są widoczne bezpośrednio po ich udostępnieniu dla wszystkich użytkowników posiadających bezpośredni dostęp do bazy danych. W związku z powyższym wszelkie analizy i raporty przygotowywane za pośrednictwem opisanego systemu są aktualne na dzień ich utworzenia. Wyjątkiem od reguły może być wymuszony raport tworzony na bazie danych historycznych, który wiąże się ze świadomym wyborem daty z przeszłości, na którą chcemy otrzymać raport.

Tabela 9. Wybrane zadania z zakresu ewidencji gruntów i budynków

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Zmiany w operacie ewidencyjnym	29 763	43 667	22 884	27 700	23 537
Udostępnianie informacji zawartych w operacie ewidencyjnym	2 510	1 950	2 146	7 792	9 935

Źródło: Departament Geodezji

OBSŁUGA MIEJSKIEGO OŚRODKA DOKUMENTACJI GEODEZYJNEJ I KARTOGRAFICZNEJ

Obsługa jednostek wykonawstwa geodezyjnego (prace geodezyjne) oraz osób prywatnych (udostępnianie zasobu geodezyjnego) jest realizowana przez Miejski Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

Tabela 10. Liczba prac geodezyjnych oraz spraw związanych z udostępnieniem map opiniodawczych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba prac geodezyjnych	3 632	3 417	3 077	3 233	3 158
Mapy opiniodawcze	2 412	2 219	2 252	2 264	2 771

Źródło: Departament Geodezji

KOORDYNACJA PROJEKTOWANYCH SIECI UZBROJENIA TERENU

Sprawy związane z koordynacją usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu na terenie Miasta Białegostoku są realizowane przez Departament Geodezji. Sytuowanie projektowanych sieci uzbrojenia terenu koordynuje się na naradach koordynacyjnych. Sprawna i terminowa koordynacja projektowanych sieci uzbrojenia terenu pozwala na płynne prowadzenie prac projektowych oraz realizację poszczególnych inwestycji.

Po uzgodnieniu lokalizacji projektowanych sieci uzbrojenia terenu, co w praktyce oznacza zarezerwowanie pasa terenu na potrzeby poszczególnych inwestycji, ich lokalizacja jest ujawniana w bazie geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT). Do tych informacji mają dostęp departamenty urzędu oraz wszystkie zainteresowane osoby, a w szczególności firmy projektowe i inwestorzy.

Tabela 11. Rozpatrzone projekty sieci uzbrojenia terenu na terenie Miasta Białegostoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba projektów	787	768	619	593	574

Źródło: Departament Geodezji

GEODEZYJNA EWIDENCJA SIECI UZBROJENIA TERENU (GESUT)

W 2025 r. kontynuowano prace nad założeniem geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, m.in. przekazano inicjalną bazę danych do zaopiniowania przez Wodociągi Białostockie Sp. z o. o. oraz Zarząd Dróg Miejskich Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

EWIDENCJA MIEJSCOWOŚCI, ULIC I ADRESÓW

Tabela 12. Statystyki związane z ewidencją miejscowości, ulic i adresów

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba ustalonych numerów porządkowych budynkom	415	440	287	285	345
Liczba zrealizowanych uchwał, w tym liczba nadanych nazw:	14	22	12	15	21
ulic	13	17	8	10	13
rond ulicznych	-	4	-	-	5
alei parkowych	-	-	1	1	-
skwerów	1	1	1	3	2
mostów	-	-	1	-	-
placów	-	-	1	1	1

Źródło: Departament Geodezji

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE I ZLECENIA

Tabela 13. Postępowania o udzielenie zamówień publicznych na wykonanie robót geodezyjnych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba postępowań o udzielenie zamówień publicznych na wykonanie robót geodezyjnych	5	4	7	3	6
Łączna wartość brutto postępowań (w zł)	428 362	956 333	883 660	90 972	213 312

Źródło: Departament Geodezji

Działania wskazane w podrozdziale 2.1. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

P3.1. Harmonizowanie systemowej oraz rozproszonej infrastruktury technicznej

C2.1. Zarządzanie wiedzą w organizacji z użyciem nowoczesnych rozwiązań i technologii (np. *open data, big data*, sztucznej inteligencji, rozwiązań chmurowych)

C6.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie warunków życia

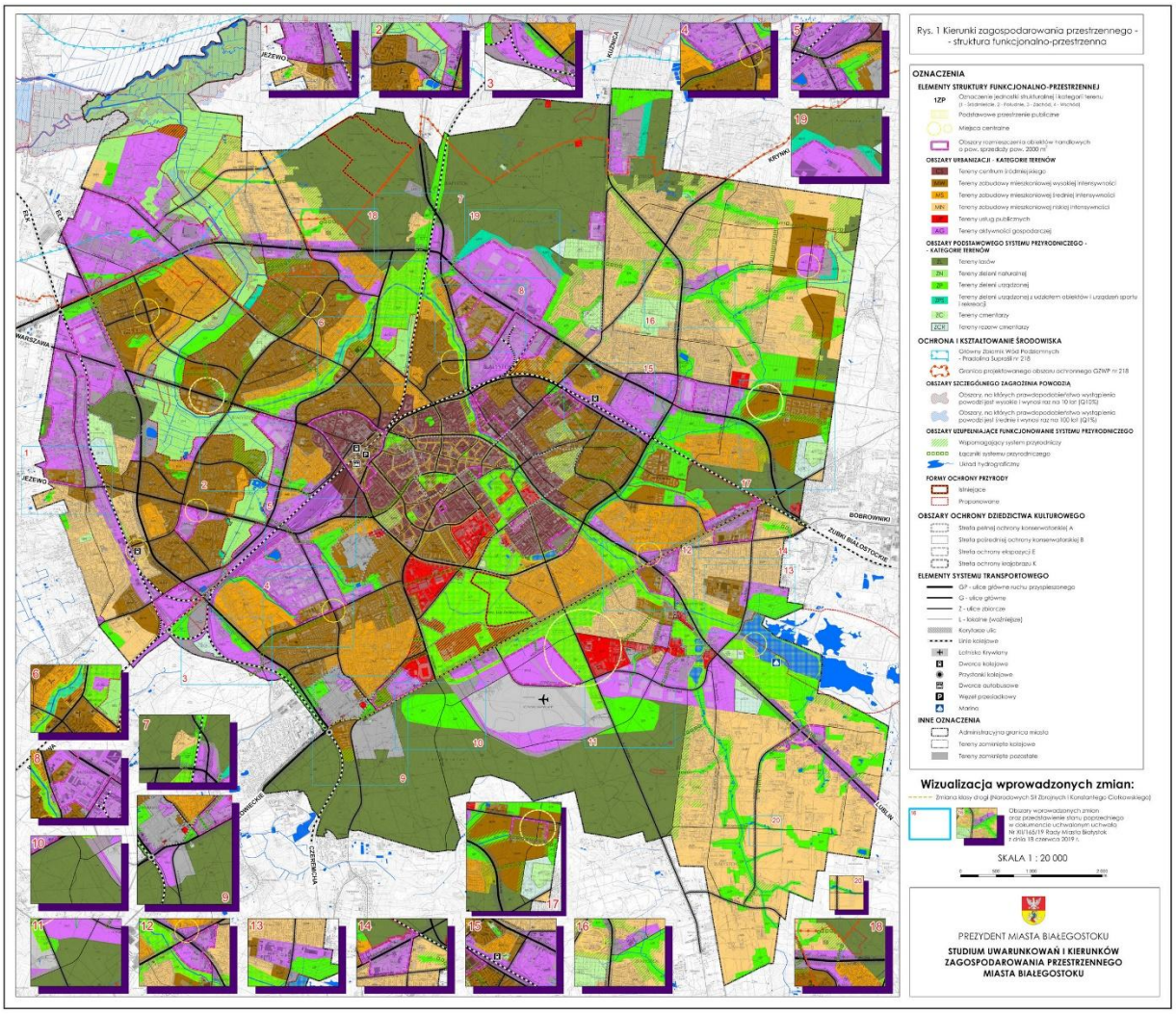
2.2. Prace analityczne podjęte w obszarze planowania i zagospodarowania przestrzennego

W 2025 r. prowadzono prace projektowe nad opracowaniem planu ogólnego miasta Białegostoku. Rada Miasta Białystok podjęła 17 uchwał w sprawie planów miejscowych lub ich zmian, w stosunku do których zakończono procedurę planistyczną. Ponadto Rada Miasta Białystok podjęła 4 uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W 2025 r. kontynuowano prace nad projektem uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane.

W 2025 r. Rada Miasta Białystok podjęła 9 uchwał w sprawie przystąpienia do sporządzenia zintegrowanych planów inwestycyjnych na terenach Białegostoku, zgodnie z wnioskami złożonymi przez inwestorów, dotyczących części osiedli: Skorupy (w rejonie ulic: Obrębowej i Baranowickiej), Nowe Miasto (w rejonie Al. Ignacego Jana Paderewskiego i ul. Wiadukt), Leśna Dolina (w rejonie ulic: Niskiej i Gen. W. Sikorskiego), Przydworcowe (w rejonie ulic: Bohaterów Monte Cassino i Kardynała Stefana Wyszyńskiego), Antoniuk (w rejonie ul. Świętokrzyskiej), Wysoki Stoczek (w rejonie ul. Wysoki Stoczek i Al. Jana Pawła II), Dziesięciny I (w rejonie ulic: gen. Gustawa Orlicz-Dreszera i Jana Karskiego), Białostoczek (w rejonie ul. Bitwy Białostockiej) oraz Skorupy (w rejonie ul. Baranowickiej).

Rysunek 1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku - struktura funkcjonalno-przestrzenna

Źródło: Departament Urbanistyki - na podstawie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku" (uchwalonego uchwałą Nr XXII/165/19 Rady Miasta Białystok z dnia 18 czerwca 2019 r., zmienionego uchwałą Nr LXXVII/1079/23 Rady Miasta Białystok z dnia 18 grudnia 2023 r.)

PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W 2025 r. uchwalono 17 opracowań planistycznych (11 planów i 6 zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego) w odniesieniu do ok. 415 ha powierzchni Białegostoku.

Tabela 14. Powierzchnia Miasta objęta obowiązującymi m.p.z.p.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Powierzchnia miasta objęta m.p.z.p. (w ha)	5 661,41	5 677,12	5 934,44	6 078	6 333
Udział m.p.z.p. w powierzchni miasta (w %)	55,44	55,59	58,11	59,52	62,02

Źródło: Departament Urbanistyki

Dodatkowo, ok. 14,3% powierzchni Miasta to lasy Skarbu Państwa.

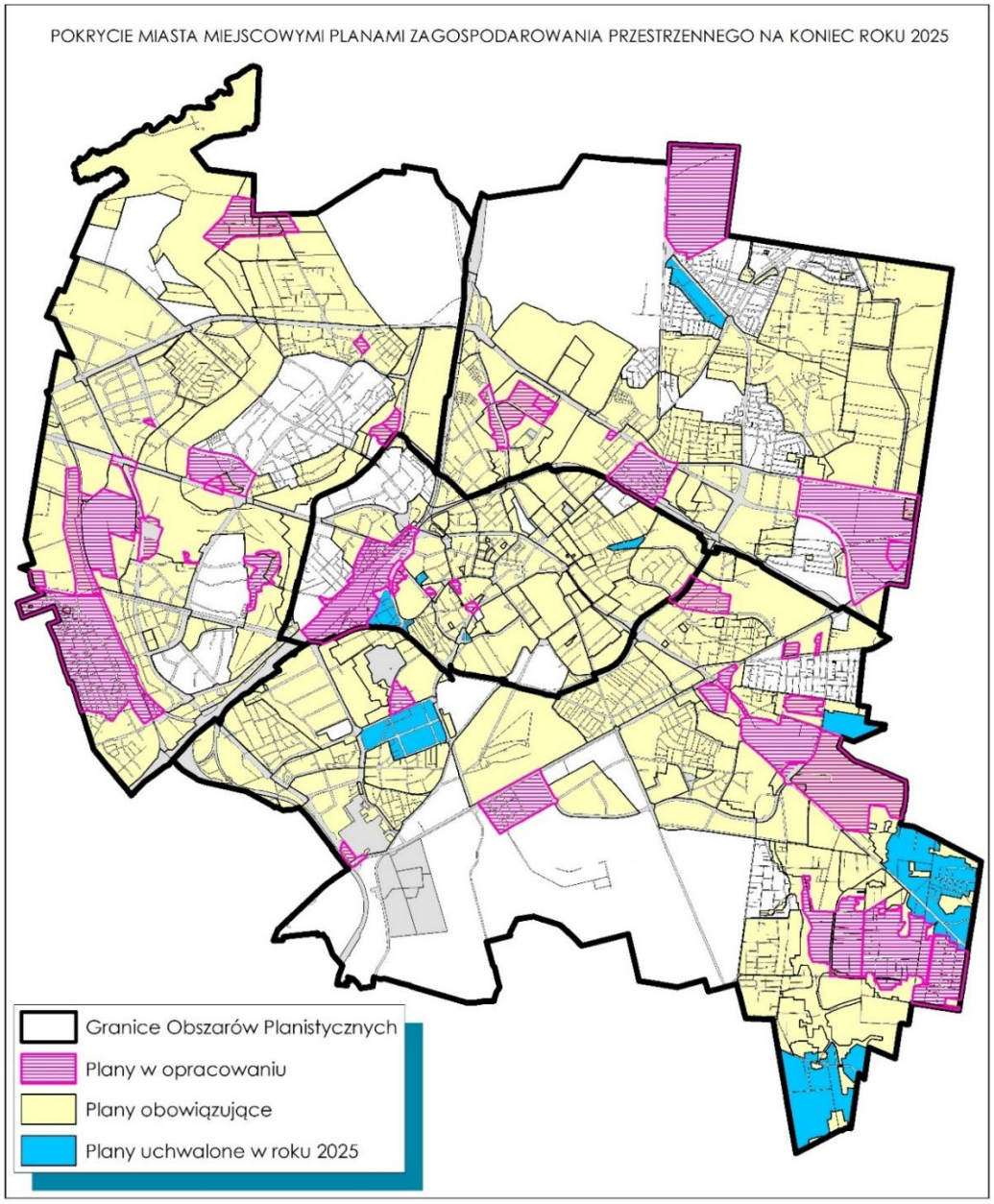
Na koniec 2025 r. uchwalone plany zagospodarowania przestrzennego pokrywały 6 372 ha, co stanowiło 62,4% powierzchni Miasta.

Tabela 15. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w 2025 roku

Wyszczególnienie	Liczba planów	Powierzchnia (ha)	Udział w pow. miasta (%)
Plany uchwalone ogółem	177	6 372*	62,4
plany uchwalone w 2025 r. (w tym 6 zmian)	17	415,05	4,06
Plany i zmiany planów procedowane	22	1 133	11,1

*powierzchnia planów uchwalonych jest wyższa niż powierzchnia Miasta objęta m.p.z.p. wg stanu na 31.12.2025 r., ponieważ 1 plan miejscowy obowiązywał od 2026 r.
Źródło: Departament Urbanistyki

Rysunek 2. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym uchwalone w 2025 roku oraz opracowania planistyczne w trakcie sporządzania

Źródło: Departament Urbanistyki

Tabela 16. Opracowania planistyczne uchwalone w 2025 roku

Lp.	Nazwa opracowania	Powierzchnia (ha)
1.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedli Przydworcowe, Młodych i Centrum w Białymstoku (rejon ulic M. Kopernika i Kolejowej) - etap I	16,6
2.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Jaroszówka w Białymstoku (rejon ul. Gen. W. Andersa i ul. S. Batorego)	60,4
3.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Kawaleryjskie w Białymstoku w rejonie ulic Pogodnej i Krętej	52,5
4.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Jaroszówka i Wygoda w Białymstoku (północno-wschodnie tereny rozwojowe)	1,4
5.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bojary w Białymstoku w rejonie ulic Słonimskiej i Piasta	4,1
6.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojnowskiej i Plażowej	18,9
7.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Piaski w Białymstoku w rejonie ulic J. Waszyngtona i Żelaznej	0,15
8.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części doliny rzeki Białej w Białymstoku (odcinek od ronda im. A.P. Lussy do ul. Piastowskiej)	0,6
9.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Leśna Dolina w Białymstoku (rejon Al. Jana Pawła II i ul. Hotelowej)	2,5
10.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Jaroszówka w Białymstoku w rejonie ulic B. Krzywoustego i K. Pużaka	23,0
11.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Centrum w Białymstoku (rejon ul. Lipowej i L. Waryńskiego)	0,05
12.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Piaski w Białymstoku w rejonie ulic Prez. R. Kaczorowskiego i Wesołej	2,6
13.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Jaroszówka w Białymstoku w rejonie ulicy Gen. W. Andersa	7,1
14.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Pszenicznej i Leśnej Jagody	86,6
15.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Przydworcowe w Białymstoku w rejonie ulic Kard. S. Wyszyńskiego i Stołecznej	1,45
16.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Jachtowej i Zagórki	97,3
17.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy w Białymstoku w rejonie ulic K. Ciołkowskiego i Dywizjonu 303	39,8

Źródło: Departament Urbanistyki

Działania wskazane w podrozdziale 2.2. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

G1.1. Tworzenie warunków do inwestowania
P1.1. Zagospodarowanie przestrzenne zachowujące elementy tożsamości miasta
P1.2. Zrównoważenie funkcjonalno-przestrzenne z zachowaniem cech miasta zwartego
P1.3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni publicznych, miejsc rekreacji oraz terenów zielonych
P1.4. Przestrzeń miasta odporna na negatywne skutki zmian klimatu

2.3. Decyzje administracyjne związane z procesem inwestycyjnym

W ramach działań związanych z procesami inwestycyjnymi realizowano sprawne i terminowe wydawanie decyzji administracyjnych, w tym m.in.: decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o pozwoleniu na budowę oraz innych, umożliwiających realizację zadań inwestycyjnych.

Tabela 17. Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Wyszczególnienie	Rok[7]				
	2021	2022	2023	2024	2025
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	269	232	147	129	165
w tym dotyczące zabudowy:					
mieszkaniowej wielorodzinnej	22	23	13	10	4
mieszkaniowej jednorodzinnej	162	127	80	70	109
usługowej	50	35	24	21	25
innej	35	47	30	28	27
Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	90	76	63	65	56
Decyzje administracyjne: odmawiające, zmieniające, przenoszące, umarzające, wygaszające	0	0	50	43	45

Źródło: Departament Urbanistyki

Tabela 18. Decyzje o pozwoleniu na budowę

Rodzaj inwestycji	Liczba wydanych decyzji				
	2021	2022	2023	2024	2025
Budynki jednorodzinne	184	161	104	120	139
Budynki wielorodzinne	29	16	25	34	18
Obiekty użyteczności publicznej	18	31	22	51	54
Garaże	6	3	3	7	6
Parkingi	10	3	8	3	2
Sieci	199	163	130	52	44
Inne (przebudowy, rozbudowy, budynki gospodarcze, itp.)	334	233	312	226	145
ZRID – zezwolenie na realizację inwestycji drogowej	16	11	13	10	16
Decyzje administracyjne: odmawiające, zmieniające, przenoszące, umarzające, wygaszające	308	339	208	246	321
Ogółem	**1 104**	**960**	**825**	**749**	**745**

Źródło: Departament Architektury

[7] W latach 2020-2022, w poszczególnych wierszach dotyczących rodzajów zabudowy decyzje są wykazane łącznie, ujmując decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje administracyjne, dotyczące obiektów budowlanych, tj. decyzje: odmawiające ustalenia warunków zabudowy; zmieniające wydane decyzje lokalizacyjne; przenoszące ww. decyzje na innego inwestora; umarzające postępowanie oraz stwierdzające wygaśnięcie decyzji o warunkach zabudowy. Od 2023 r. nastąpiło przyjęcie precyzyjnego systemu podawania danych, dotyczących rodzajów decyzji, z odrębnym wyszczególnieniem: liczby decyzji o warunkach zabudowy obiektów o różnych funkcjach oraz liczby wydanych wszystkich decyzji administracyjnych, innych niż ustalające warunki zabudowy. W latach 2023-2025 wykazano odrębnie decyzje lokalizacyjne oraz decyzje administracyjne, inne niż o warunkach zabudowy.

Tabela 19. Przeniesienie wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę

Wyszczególnienie	Liczba procedowanych wniosków				
	2021	2022	2023	2024	2025
Przeniesienie wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę	86	66	74	88	48

Źródło: Departament Architektury

Tabela 20. Zgłoszenia

Zgłoszenia, w tym: zmiana sposobu użytkowania budynku/lokali, budowa, rozbiórka, instalacje gazowe, sieci, itp.	Liczba procedowanych zgłoszeń				
	2021	2022	2023	2024	2025
z projektem	188+135*	211+170*	11+101*	172	184
bez projektu	536	469	332	238	264
Ogółem	**859**	**850**	**444**	**410**	**448**

* instalacje gazowe od 19.09.2020 r. przyjmowane są na zgłoszenia.

Źródło: Departament Architektury

Tabela 21. Zaświadczenia o samodzielności lokali

Wyszczególnienie	Liczba wydanych zaświadczeń				
	2021	2022	2023	2024	2025
Zaświadczenia o samodzielności lokali	194	241	177	167	135

Źródło: Departament Architektury

Lokalizacja w pasie drogowym infrastruktury technicznej niezwiązanej z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego może nastąpić wyłącznie na podstawie zezwolenia właściwego zarządcy drogi.

Tabela 22. Decyzje, zezwolenia, uzgodnienia na lokalizację infrastruktury technicznej niezwiązanej z potrzebami ruchu i zarządzania drogami publicznymi

Rodzaj decyzji	Liczba wydanych decyzji				
	2021	2022	2023	2024	2025
Decyzje na lokalizację infrastruktury technicznej niezwiązanej z potrzebami ruchu i zarządzania drogami publicznymi	643	716	521	577	520
Zezwolenia na lokalizację infrastruktury technicznej niezwiązanej z potrzebami ruchu i zarządzania drogami publicznymi	290	345	268	245	245
Uzgodnienia projektów budowlanych w zakresie lokalizacji infrastruktury technicznej niezwiązanej z potrzebami ruchu i zarządzania drogami publicznymi	123	135	98	91	87

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

Tabela 23. Decyzje, zezwolenia i uzgodnienia na lokalizację obiektów budowlanych oraz reklam w pasach drogowych dróg publicznych i na drogach wewnętrznych

Rodzaj decyzji	Liczba wydanych decyzji				
	2021	2022	2023	2024	2025
Decyzje na lokalizację obiektów budowlanych i reklam w pasach drogowych dróg publicznych	14	55	14	27	22
Zezwolenia na lokalizację obiektów budowlanych i reklam na drogach wewnętrznych	1	2	0	0	0
Uzgodnienia projektów budowlanych w zakresie lokalizacji obiektów budowlanych i reklam w pasach drogowych	3	8	7	5	5

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

Tabela 24. Liczba wydanych zezwoleń i zawartych umów

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba decyzji na zajęcie pasa drogowego, w tym:	2 921	3 197	2 874	3 367	3 384
pod rozkopy	923	843	811	1 100	1 084
pod wbudowanie infrastruktury	678	679	610	632	724
pod udostępnienie kanału technologicznego	3	3	9	10	14
w celu umieszczenia reklamy	85	106	122	194	133
w celu umieszczenia obiektów budowlanych	135	255	110	152	112
na prawach wyłączności, w tym: stanowiska sprzedaży zniczy i kwiatów, ogródki gastronomiczne i na inne cele	1 059	1305	1 190	1 272	1 302
bez zgody zarządcy drogi	38	6	22	7	15
Liczba umów w drogach wewnętrznych, w tym:	530	585	500	563	540
pod rozkopy	221	251	206	238	234
pod wbudowanie infrastruktury	242	267	220	259	231
w celu umieszczenia garaży	33	43	38	37	53
w celu dzierżawy nieruchomości przyległej do drogi	24	22	27	25	15
w celu umieszczenia reklamy	1	1	1	1	1
na prawach wyłączności	7	0	6	2	2
pod udostępnienie kanału technologicznego	2	1	2	1	4

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

W 2025 r., w ramach realizacji zadań związanych z kontrolą poruszania się w mieście pojazdów nienormatywnych rozpatrzono 47 wniosków o wydanie zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego. W drodze decyzji administracyjnej wydano 47 zezwoleń kat. I i II. Ponadto, w ramach koordynacji tras przejazdu pojazdów nienormatywnych, rozpatrzono 145 wniosków o uzgodnienie tras przejazdu. Wydano 143 pozytywne postanowienia dla Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Na 2 wnioski odmówiono przejazdu żądaną trasą.

Działania wskazane w podrozdziale 2.3. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

G1.1. Tworzenie warunków do inwestowania
P1.2. Zrównoważenie funkcjonalno-przestrzenne z zachowaniem cech miasta zwartego
P1.3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni publicznych, miejsc rekreacji oraz terenów zielonych
P3.1. Harmonizowanie systemowej oraz rozproszonej infrastruktury technicznej
P3.2. Zwiększanie wydajności, niezawodności i efektywności ekonomicznej infrastruktury technicznej
P3.3. Optymalne wykorzystanie terenów pod budowę i rozbudowę infrastruktury technicznej
P3.5. Budowa infrastruktury technicznej ze szczególnym uwzględnieniem bioróżnorodności miasta

2.4. Realizacja zadań z zakresu udzielania informacji przestrzennej, kształtowania przestrzeni miejskiej oraz podziałów

Zadanie realizowane jest zgodnie z ustawą[8], która stanowi, że każdy ma prawo wglądu do studium lub planu miejscowego oraz otrzymania z nich wypisów i wyrysów. Ponadto, interesantom udzielana jest informacja przestrzenna w formie opinii, zaświadczeń lub ustnej. Osoby ze szczególnymi potrzebami mają prawo do zapoznania się z treściami ww. dokumentów w zrozumiały dla nich sposób.

Tabela 25. Wybrane zadania z zakresu informacji przestrzennej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Opinie urbanistyczne	813	598	676	672	650
Wypisy / wyrysy	124	212	102	311	90
Udzielanie informacji	1 900	2 200	2 255	2 280	2 260
Zaświadczenia	1 802	1 208	1 721	2 105	2 290

Źródło: Departament Urbanistyki

Tabela 26. Opinie w zakresie kształtowania przestrzeni miejskiej

Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
Opinie dotyczące kształtowania przestrzeni miejskiej	605	556	550	570
w tym wydane na potrzeby:				
Departamentów Urzędu Miejskiego w Białymstoku	327	308	296	310
Podmiotów zewnętrznych	278	248	254	260

Źródło: Departament Urbanistyki

Tabela 27. Opracowane i/lub opiniowane koncepcje urbanistyczno-architektoniczne z zakresu kształtowania przestrzeni miejskiej w 2025 roku

Lp.	Przedmiot opracowania
1.	Koncepcja rozmieszczenia sezonowych ogródków gastronomicznych na obszarze Rynku Kościuszki, ul. Lipowej, ul. Suraskiej i ul. J. Kilińskiego.
2.	Koncepcja rozmieszczenia sezonowych stoisk handlowo-usługowych m.in. na terenach Parku Planty, Parku Starego, Parku Konstytucji 3 Maja, Bulwarów Kościałkowskiego, Parku Antoniuk.
3.	Projekt umieszczenia tablicy upamiętniającej artystę malarza Eugeniusza Marcina Kazimirowskiego na budynku przy ul. J. Kilińskiego 15.

[8] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.).

Lp.	Przedmiot opracowania
4.	Koncepcja wydzielenia terenów niezbędnych do funkcjonowania budynków mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych przy ul. Gen. J. Bema 91 - 101.
5.	Koncepcja wydzielenia terenów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania budynków mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych przy ul. Gen. J. Bema 89A - 89C.
6.	Koncepcja wydzielenia terenów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania budynków mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych przy ul. J. Kilińskiego nr: 10 i 12.
7.	Koncepcja wydzielenia terenów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania budynków mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych przy ul. Kościelnej 8 i przy Al. J. Piłsudskiego 44.
8.	Koncepcja wydzielenia terenów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania budynków mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych przy ul. Jesiennej 2 i 2A.
9.	Koncepcja wprowadzenia nowych elementów małej architektury oraz drzew i krzewów w donicach, na terenie Rynku Kościuszki i Placu Jana Pawła II.
10.	Koncepcja przebudowy i uspokojenia ruchu w ul. Św. Rocha oraz budowy ulicy 8KD-D stanowiącej dojazd od budynku Podlaskiego Instytutu Kultury.
11.	Koncepcja zagospodarowania terenu oraz ukształtowania zielonego parkingu w sąsiedztwie Centrum Przesiadkowego przy ul. Boh. Monte Cassino.
12.	Koncepcja umieszczenia „Kręgów czasu” w trzech lokalizacjach na terenie centrum Białegostoku.
13.	Koncepcja upamiętnienia osób wywiezionych na Sybir w formie tablicy umieszczonej na elewacji budynku Szkoły Podstawowej nr 4 przy ul. Częstochowskiej 6A im. Sybiraków.
14.	Koncepcja upamiętnienia Antoniego Oleksickiego – Podlaskiego Konserwatora Zabytków w latach: 1988 -2001 – w formie tablicy umieszczonej na elewacji budynku przy ul. Lipowej 24.
15.	Koncepcja zmiany sposobu użytkowania oraz lokalizacji elementów wejściowych do lokali usługowych w budynkach przy ul. Sienkiewicza 26 i ul. Dr. I. Białówny 1.
16.	Koncepcja umieszczenia muralu na budynku przy ul. H. Sienkiewicza 53/1.
17.	Koncepcja zagospodarowania Placu Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.
18.	Koncepcja lokalizacji hali wystawienniczej oraz budowli ochronnej stanowiącej miejscowe ukrycie doraźne na potrzeby Muzeum Wojska przy ul. Węglowej.
19.	Projekt termomodernizacji i zmiany kolorystyki budynku Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego przy ul. Zwycięstwa 28.
20.	Projekt termomodernizacji i zmiany kolorystyki Szkoły Podstawowej nr 43 przy ul. Stromej 16, Szkoły Podstawowej nr 44 przy ul. Rumiankowej 13 oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5 przy ul. Magnoliowej 13.
21.	Projekt elewacji oraz kolorystyki projektowanego budynku dydaktyczno-praktycznego w zespole budynków ZSZ nr 5 przy ul. Antoniuk Fabryczny.
22.	Koncepcja zagospodarowania części pomieszczeń w budynku przy ul. Ks. S. Suchowolca na potrzeby Departamentu Urbanistyki i Departamentu Architektury.
23.	Koncepcja zmiany kolorystyki budynku przy ul. Legionowej 6.
24.	Koncepcja kolorystyki projektowanego przedszkola przy ul. W. Szymborskiej.
25.	Koncepcja przebudowy elewacji hotelu Cristal przy ul. Lipowej 3/5.
26.	Koncepcja wprowadzenia nasadzeń drzew w rejonie Golfpark Zawady.
27.	Koncepcja lokalizacji nowych figurek WidziMisiów w celu kontynuacji istniejącego szlaku turystycznego.
28.	Analiza ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu wskazania terenów, które mogłyby zostać przeznaczone pod realizację parkingów wielopoziomowych.

Źródło: Departament Urbanistyki

Tabela 28. Opinie w formie postanowienia o możliwości podziału nieruchomości

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Wnioski w sprawie możliwości podziału nieruchomości (liczba złożonych/rozpatrzonych wniosków), w tym:	233	204	141	184*	178
wnioski rozpatrzone postanowieniem o możliwości podziału	214	189	129	173	170
wnioski rozpatrzone bez wydania postanowienia o możliwości podziału	19	15	12	2	8

* z tego 9 wniosków rozpatrzonych w 2025 r.
Źródło: Departament Urbanistyki

Tabela 29. Interpretacje zapisów planów miejscowych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba złożonych i rozpatrzonych wniosków w sprawie interpretacji zapisów planów miejscowych	90	96	96	119	88

Źródło: Departament Urbanistyki

Działania wskazane w podrozdziale 2.4. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

P1.1. Zagospodarowanie przestrzenne zachowujące elementy tożsamości miasta
P1.2. Zrównoważenie funkcjonalno-przestrzenne z zachowaniem cech miasta zwartego
P1.3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni publicznych, miejsc rekreacji oraz terenów zielonych
P1.4. Przestrzeń miasta odporna na negatywne skutki zmian klimatu

2.5. Rewitalizacja

„Gminny Program Rewitalizacji miasta Białegostoku na lata 2024-2034”[9] opracowano zgodnie z zapisami ustawy[10].

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji[11] miasto podzielono na 45 jednostek, które przebadano pod kątem zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. W Programie wskazano obszar rewitalizacji, który zajmuje 10,5% powierzchni miasta (1 071,5 ha) i jest zamieszkały przez 12,8% mieszkańców miasta.

Obszar został podzielony na 2 podobszary: Centrum i Dojlidy oraz Starosielce. W odpowiedzi na zdiagnozowane problemy zaplanowano 30 przedsięwzięć podstawowych oraz 13 uzupełniających, które sukcesywnie realizowane mają na celu poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej w obszarze.

[9] Uchwała Nr III/20/24 Rady Miasta Białystok z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Białegostoku na lata 2024-2034.
[10] Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).
[11] Uchwała Nr LXXIV/1019/23 Rady Miasta Białystok z dnia 18 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Białegostoku (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2023 r. poz. 4868).

Gminny Program Rewitalizacji miasta Białegostoku wpisano do Wykazu Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie podlaskim w perspektywie finansowej 2021-2027[12], prowadzonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego. Wpis do Wykazu daje możliwość ubiegania się o wsparcie ze środków programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

W 2025 r. w trakcie realizacji było 35 przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym 26 podstawowych. Dominowały projekty realizowane w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Jeden projekt został zakończony – „U5 Zwiększenie dostępności dla potrzeb osób niepełnosprawnych", polegający na dostosowaniu dla osób ze szczególnymi potrzebami wejścia do budynku przy ul. Dojlidy Górne 48 (Filia nr 12 Książnicy Podlaskiej im. Ł. Górnickiego). W roku sprawozdawczym wydatki poniesione na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych wyniosły ok. 70 mln zł.

Szczegółowe informacje na temat stopnia zaawansowania projektów przekazywane są w corocznych raportach z monitoringu, udostępnianych na stronie internetowej Miasta www.bialystok.pl, w zakładce: Dla mieszkańców/ Rewitalizacja/ Gminny Program Rewitalizacji miasta Białegostoku na lata 2024-2034.

Działania wskazane w podrozdziale 2.5. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K2.6. Aktywność sportowa mieszkańców, w tym dostępność obiektów sportowych
K3.1. Wsparcie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach rozwojowych i ich rodzin
K3.3. Pomoc i wsparcie osobom w sytuacjach kryzysowych
K4.2. Wzrost aktywności i partycypacji społeczności lokalnych oraz rozwój więzi społecznych na poziomie lokalnym
S1.2. Zwiększenie efektywności gospodarowania odpadami i zasobami, recykling i domykanie obiegu surowców
P1.1. Zagospodarowanie przestrzenne zachowujące elementy tożsamości miasta
P1.4. Przestrzeń miasta odporna na negatywne skutki zmian klimatu
P2.1. Dostępność przestrzeni dla użytkowników ze szczególnymi potrzebami
P2.2. Bezpieczny ruch uliczny ukierunkowany na realizację „Wizji Zero"
P3.2. Zwiększanie wydajności, niezawodności i efektywności ekonomicznej infrastruktury technicznej

[12] Uchwała Nr 21/396/2024 z dnia 22 lipca 2024 r. Zarządu Województwa Podlaskiego w sprawie wyrażenia opinii w zakresie zgodności Gminnego Programu rewitalizacji miasta Białegostoku na lata 2024-2034 z zasadami określonymi dla strategii IIT i możliwości jego finansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

3. OCHRONA ŚRODOWISKA

3.1. Stan i ochrona środowiska naturalnego

PLAN ADAPTACJI MIASTA BIAŁYSTOK DO ZMIAN KLIMATU DO ROKU 2030[13]

Urząd Miejski w Białymstoku, realizując „Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030" sukcesywnie prowadzi działania zmniejszające podatność Miasta na zagrożenia wskazane w przedmiotowym Planie.

W 2025 r. uznano „Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030" za miejski plan adaptacji[14]. Opracowano również Raport z realizacji „Planu Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030" za lata 2023-2024. Dokument zawiera podstawowe informacje o zaplanowanych, realizowanych i wykonanych działaniach adaptacyjnych prowadzonych w okresie sprawozdawczym. Podstawą badania ewaluacyjnego jest analiza kształtowania się wartości wskaźników przyjętych do oceny osiągnięcia celów Planu. Zadania zrealizowane na terenie Białegostoku w latach 2023-2024, wpisujące się w działania edukacyjno-informacyjne, organizacyjne i techniczne zestawiono w tabeli stanowiącej załącznik do Raportu z realizacji Planu. Dokument dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Urzędu Miejskiego w Białymstoku, w zakładce: Rozwój Gminy/ Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030.

Celem monitorowania podejmowanych działań, wpisujących się w Plan, w strukturach Urzędu funkcjonuje Zespół do spraw monitoringu i realizacji Planu Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030[15].

PROGRAM LIKWIDACJI ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH I PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW NA TERENIE MIASTA BIAŁEGOSTOKU[16]

W 2025 r. udzielono dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Białegostoku 19 właścicielom nieruchomości, którzy złożyli wnioski o dofinansowane na kwotę 89 056,00 zł. W latach 2012-2025 właścicielom nieruchomości udzielono łącznie 433 dotacji w wysokości 1 465 884,43 zł. Zlikwidowano 580 zbiorników bezodpływowych oraz 2 przydomowe oczyszczalnie ścieków.

[13] Uchwała Nr XIV/210/19 Rady Miasta Białystok z dnia 23 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Planu adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030".

[14] Uchwała Nr X/159/25 Rady Miasta Białystok z dnia 20 stycznia 2025 r. w sprawie uznania „Planu Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030" za miejski plan adaptacji.

[15] Zarządzenie wewnętrzne Nr 24/21 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 08 listopada 2021 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw monitoringu i realizacji Planu Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030, zmienione zarządzeniem Nr 8/25 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 29 stycznia 2025 r.

[16] Uchwała Nr VIII/126/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Białegostoku na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na terenie Miasta Białegostoku oraz sposobu jej rozliczania i kontroli wykonania (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2024 r. poz. 5269); uchwała nr XVI/240/25 Rady Miasta Białystok z dnia 24 czerwca 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Białegostoku na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na terenie Miasta Białegostoku oraz sposobu jej rozliczania i kontroli wykonania (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2025 r. poz. 2964).

PROGRAM ZAGOSPODAROWANIA WÓD OPADOWYCH W OBRĘBIE WŁASNEJ NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWEJ NA TERENIE MIASTA BIAŁEGOSTOKU[17]

W 2025 r. udzielono dotacji 5 właścicielom nieruchomości na realizację zadania polegającego na budowie systemów do zagospodarowania wód opadowych w obrębie własnej nieruchomości gruntowej na terenie Miasta Białegostoku, którzy złożyli wnioski o dofinansowane na łączną kwotę 16 674,51 zł. W latach 2020-2025 właścicielom nieruchomości udzielono łącznie 14 dotacji w wysokości 34 408,47 zł.

PLAN OCHRONY PRZED SZKODLIWOŚCIĄ AZBESTU I PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU MIASTA BIAŁEGOSTOKU NA LATA 2006-2032[18]

W 2025 r. udzielano dotacji z budżetu Miasta Białegostoku na usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów/odpadów zawierających azbest, zgodnie z zasadami uregulowanymi w ramach uchwały[19]. Pomocą finansową objęto 40 dotowanych, na łączną kwotę 94 473,76 zł. W ramach udzielonych dotacji usunięto 51,17 ton wyrobów/odpadów zawierających azbest.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA BIAŁEGOSTOKU NA LATA 2021-2024 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2025-2028 (ZWANY DALEJ: POŚ)[20]

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028" za lata 2023-2024 dostępny jest w BIP Urzędu Miejskiego w Białymstoku w Aktualnościach, w kategorii – Ochrona Środowiska. Raport przyjęty został na sesji Rady Miasta Białystok w dniu 22 grudnia 2025 r.

[17] Uchwała Nr VIII/126/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Białegostoku na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na terenie Miasta Białegostoku oraz sposobu jej rozliczania i kontroli wykonania (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2024 r. poz. 5269); Uchwała nr XVI/240/25 Rady Miasta Białystok z dnia 24 czerwca 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Białegostoku na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na terenie Miasta Białegostoku oraz sposobu jej rozliczania i kontroli wykonania (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2025 r. poz. 2964).

[18] Uchwała Nr LXII/772/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 23 października 2006 r. w sprawie przyjęcia Planu ochrony przed szkodliwością azbestu i programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Białegostoku, na lata 2006-2032, zmieniona uchwałą Nr VII/68/15 Rady Miasta Białystok z dnia 30 marca 2015 r. i uchwałą Nr LXII/870/22 Rady Miasta Białystok z dnia 28 listopada 2022 r.

[19] Uchwała Nr VIII/126/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Białegostoku na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na terenie Miasta Białegostoku oraz sposobu jej rozliczania i kontroli wykonania (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2024 r. poz. 5269 z późn. zm.).

[20] Uchwała Nr LIV/767/22 Rady Miasta Białystok z dnia 23 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028".

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA BIAŁEGOSTOKU NA LATA 2025-2030 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2031-2034[21]

Program Ochrony Środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025-2030 z perspektywą na lata 2031-2034 stanowi kontynuację polityki środowiskowej uwzględnionej w poprzednich programach ochrony środowiska.

W Programie uwzględniono wymogi „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska", w szczególności w zakresie problematyki nasilających się zmian klimatycznych oraz wyznaczania kierunków adaptacji do zmian klimatu. Program zawiera część diagnostyczną, przedstawiającą aktualny stan jakości środowiska oraz część programową, w której wyznaczono działania do realizacji na najbliższe lata (działania własne Urzędu Miejskiego oraz działania monitorowane). Ocena stanu środowiska na terenie Białegostoku została wykonana na oparciu o analizę 10 komponentów środowiska: ochrony klimatu i jakości powietrza, klimatu akustycznego, pól elektromagnetycznych, gospodarki wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawaniu odpadów, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami i nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Opis każdego z komponentów składa się z analizy stanu aktualnego środowiska, identyfikacji problemów i zagrożeń oraz szans, które występują w danym obszarze, wyznaczeniu kierunków działań zmierzających do poprawy stanu danego komponentu. W każdym komponencie odniesiono się także do kwestii adaptacji do zmian klimatu.

Dokument ma formułę otwartą, co oznacza że jest cyklicznie monitorowany i aktualizowany. Należy podkreślić, iż program ochrony środowiska nie jest aktem prawa miejscowego, zatem zaplanowane w nim zadania nie są obligatoryjnie wymagane do realizacji, a wyznaczone cele i kierunki działań powinny być traktowane jako wytyczne do określania zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych na kolejne lata. Ponadto harmonogram finansowy realizacji poszczególnych działań zawiera planowane koszty ich realizacji, co nie jest jednoznaczne z ich zabezpieczeniem finansowym i podlega modyfikacji.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA PRZED HAŁASEM DLA OBSZARU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO[22]

Na podstawie opracowanej przez Miasto Białystok strategicznej mapy hałasu przygotowany został program ochrony środowiska przed hałasem, którego głównym celem jest wskazanie działań ograniczających poziom hałasu w środowisku. Zgodnie z zapisami art. 119a ustawy[23], projekt uchwały w sprawie programu ochrony środowiska przed hałasem opracowuje marszałek województwa, który przedstawia do zaopiniowania m.in. prezydentom miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy. Program ochrony środowiska przed hałasem jest następnie uchwalany przez sejmik województwa.

Program identyfikuje obszary Miasta (w oparciu o wyniki mapy akustycznej), na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny oraz na których występuje największe zagrożenie hałasem z tytułu narażenia największej liczby mieszkańców.

[21] Uchwała Nr XXI/323/25 Rady Miasta Białystok z dnia 22 grudnia 2025 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025-2030 z perspektywą na lata 2031-2034".

[22] Uchwała Nr LXII/931/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2024 r. poz. 1130).

[23] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.).

Głównym celem Programu jest wskazanie działań, których konsekwentna realizacja spowoduje dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego na terenach, na których nastąpiły przekroczenia obowiązujących norm oraz zapobieganie powstawaniu nowych rejonów konfliktów akustycznych.

Największe powierzchnie terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu (wyrażonych wskaźnikami LDWN i LN[24]) odnotowano w odniesieniu do hałasu drogowego.

Hałas przemysłowy powoduje lokalne, nieznaczne przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu. Hałas kolejowy oraz lotniczy nie powodują przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu.

Większość przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu zawiera się w granicy do 1 dB. Dla wszystkich zakresów przekroczeń, liczba ludności narażonej na ponadnormatywny hałas wynosi 315.

W Programie zaproponowano przede wszystkim działania i kierunki redukcji hałasu drogowego. Do działań krótkoterminowych należą m.in.: coroczna kontrola stanu nawierzchni drogowej, utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym, stosowanie nowoczesnych nawierzchni o zredukowanej hałaśliwości w przypadku przebudowy, remontu oraz budowy odcinków drogowych, wprowadzenie środków uspokojenia ruchu na wybranych ulicach. Działania przewidziane w ramach długofalowej strategii walki z hałasem skupiają się na: zmniejszeniu ruchu pojazdów na drogach poprzez świadome kreowanie polityki transportowej, modernizacji torowisk i taboru kolejowego, przebudowie sieci transportowej (głównie dróg) z uwzględnieniem aspektów oddziaływania akustycznego – obwodnice miast, zrównoważonym rozwoju ruchu lotniczego z uwzględnieniem nie tylko korzyści gospodarczych, ale także uwarunkowań środowiskowych, zmianach w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przywracających i/lub konstytuujących kompromis społeczny, edukacji i udziale społeczeństwa w prowadzeniu polityki ochrony przed hałasem, ale także w prowadzeniu polityki przestrzennej i gospodarczej.

Program jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej Województwa Podlaskiego, w zakładce: Urząd Marszałkowski/ Programy i działania.

MONITORING STANU JAKOŚCI POWIETRZA NA TERENIE MIASTA BIAŁEGOSTOKU

W 2025 r., zgodnie z zarządzeniem[25] monitorowano poziom zanieczyszczeń pyłowych PM10 na podstawie odczytów z 3 stacji pomiarowych Generalnego Inspektoratu Ochrony Środowiska, usytuowanych na terenie miasta. Średni roczny poziom pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu wyniósł 18,99 µg/m³ (dopuszczalny to 40 µg/m³). Średnia dobowa 50 µg/m³ została przekroczona 14 razy (dopuszczalna liczba przekroczeń to 35). Nie odnotowano przekroczenia 150 µg/m³ i nie wystąpiła konieczność wprowadzenia bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej[26].

[24] Wskaźniki LDWN i LN to podstawowe parametry akustyczne stosowane do określenia długookresowego wpływu hałasu drogowego na środowisko i ludzi: LDWN (ang. *Day-Evening-Night Level*) to długookresowy średni poziom dźwięku w ciągu doby (złożony z 24 godzin), zaś LN (ang. *Night Level*) to długookresowy średni poziom dźwięku wyłącznie dla pory nocy (22:00–06:00).

[25] Zarządzenie Nr 332/17 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 07 marca 2017 r. w sprawie ustalenia procedury postępowania określającej tryb wprowadzenia bezpłatnej komunikacji miejskiej na obszarze miasta Białegostoku w sytuacji wystąpienia przekroczenia określonych poziomów szkodliwych substancji w powietrzu, zmienione zarządzeniem Nr 263/23 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 17 marca 2023 r.

[26] Uchwała Nr XXX/491/17 Rady Miasta Białystok z dnia 16 stycznia 2017 r. w sprawie ustanowienia uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami białostockiej komunikacji miejskiej w sytuacji wystąpienia przekroczenia określonych poziomów szkodliwych substancji w powietrzu (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 372).

W ramach działań realizowanych w zakresie „Planu działań krótkoterminowych dla strefy aglomeracja białostocka", do Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego wpłynęło 5 powiadomień o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu informowania 100 µg/m³ oraz 1 powiadomienie o przekroczeniu poziomu informowania. Otrzymane informacje zostały przekazane do podmiotów zobowiązanych do podjęcia działań krótkoterminowych. Nie odnotowano powiadomień o ryzyku przekroczenia lub przekroczeniu poziomu alarmowania, tj. 150 µg/m³[27].

PROGRAM OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY AGLOMERACJA BIAŁOSTOCKA (POP)[28]

Program zawiera harmonogram realizacji działań naprawczych, polegających na redukcji emisji w celu osiągnięcia poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, dla których stwierdzono przekroczenia.

Według sprawozdań z realizacji Programu, jednym z działań naprawczych jest obniżenie emisji z ogrzewania indywidualnego (głównie piecami węglowymi) w zabudowie wielorodzinnej oraz jednorodzinnej, tzw. niskiej emisji, która ma największy udział w powstawaniu smogu.

Ze względu na przekroczenie średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu, uchwałą nr XLIV/610/2022 z dnia 27 czerwca 2022 r. Sejmik Województwa Podlaskiego zmienił „Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka" wskazując na gminny system wsparcia wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych jako jedno z działań naprawczych.

Według POP, wymagany efekt ekologiczny określono na poziomie:

- PM10=do 34 Mg w latach 2014-2023;
- PM2,5=do 29 Mg w latach 2014-2023;
- B(a)P=do 160 kg w latach 2023-2028.

Według sprawozdań z realizacji Programu ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej za lata 2014-2023, Miasto Białystok zrealizowało w całości działanie „Obniżenie emisji z ogrzewania indywidualnego" w zakresie obniżenia stężenia PM10 i PM2,5.

Redukcja emisji z ogrzewania indywidualnego była realizowana w ramach:

- Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) - polegającego na likwidacji ogrzewania na paliwo stałe i zmiany na ogrzewanie gazowe, lub pompę ciepła, bądź sieć cieplną;
- Projektu pn. „Modernizacja indywidualnych źródeł energii cieplnej lub elektrycznej w Białymstoku", polegającego na likwidacji ogrzewania na paliwo stałe i zmiany na ogrzewanie gazowe.

PONE jest także realizacją działania naprawczego pn. „Gminny system wsparcia wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych", którego celem jest obniżenie benzo(a)pirenu.

[27] Uchwała Nr XXXIV/415/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka", załącznik nr 2 „Plan działań krótkoterminowych", zmieniona uchwałą Nr XIX/235/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. oraz uchwałą Nr XLIV/610/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2022 r.

[28] Uchwała Nr XXXIV/415/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2014 r. poz. 20), zmieniona uchwałą Nr XIX/235/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020 r. poz. 2879) oraz uchwałą Nr XLIV/610/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 2976).

Tabela 30. Szacunkowa redukcja emisji z działań zrealizowanych w latach 2014-2025

Likwidacja ogrzewania na paliwo stałe		Efekt ekologiczny		
		Pył PM 10 [Mg]	Pył PM 2,5 [Mg]	Benzo(a)piren [kg]
Redukcja emisji z domów ogrzewanych indywidualnie (głównie piecami węglowymi). Likwidacja ogrzewania węglowego: zmiana na ogrzewanie gazowe, pompę ciepła lub podłączenie do miejskiej sieci cieplnej				
PONE 2014	podłączenie 5 budynków wielorodzinnych do sieci cieplnej - inwestycja – MPEC Sp. z o.o. (obecnie Enea Ciepło Sp. z o.o.)	2,422	1,776	0,723
PONE 2016	zmiana na ogrzewanie gazowe (24) i pompę ciepła (1)	3,870	2,837	1,156
PONE 2020	zmiana na ogrzewanie gazowe (13) i pompę ciepła (1)	1,820	1,334	0,544
PONE 2021	zmiana na ogrzewanie gazowe (40) i pompy ciepła (2)	5,844	4,285	1,746
PONE 2022	zmiana na ogrzewanie gazowe (13) i pompy ciepła (2)	5,4243	4,6354	0,52
PONE 2023	zmiana na ogrzewanie gazowe (7) i ogrzewanie elektryczne (1)	0,913	0,669	0,246
PONE 2024	zmiana na ogrzewanie gazowe (13) i ogrzewanie elektryczne (1)	0,44754	0,37853	0,6
PONE 2025	zmiana na: ogrzewanie gazowe (9), pompę ciepła (5), kocioł na pellet o podwyższonym standardzie (2)	3,3989	2,88905	0,76
	Razem	**24,13974**	**18,80398**	**6,295**
Redukcja emisji w wyniku zastosowania kolektorów słonecznych, z tytułu wyeliminowania spalania części paliw stałych i gazowych, które służyły do przygotowania ciepłej wody użytkowej				
PONE 2016	Instalacja kolektorów słonecznych - 5 szt.	0,0290	0,0259	0,0348
PONE 2020	Instalacja kolektorów słonecznych - 2 szt.	0,0021	0,0019	0,0003
PONE 2021	Instalacja kolektorów słonecznych - 1 szt.	0,0196	0,0167	-
PONE 2022	Instalacja kolektorów słonecznych - 1 szt.	0,0189	0,0160	-
PONE 2023	Instalacja kolektorów słonecznych - 0 szt.	-	-	-
PONE 2024	Instalacja kolektorów słonecznych - 2 szt.	0,0483	0,041056	0,028
PONE 2025	Instalacja kolektorów słonecznych – 2 szt.	0,0169	0,014366	0
Razem		**0,1348**	**0,115922**	**0,0631**

Likwidacja ogrzewania na paliwo stałe	Efekt ekologiczny		
	Pył PM 10 [Mg]	Pył PM 2,5 [Mg]	Benzo(a)piren [kg]
2020 – w ramach projektu „Modernizacja indywidualnych źródeł energii cieplnej lub elektrycznej w Białymstoku" - zmiana na ogrzewanie gazowe (225)	32,438	23,785	9,692
Razem*	**56,71254**	**42,704902**	**16,0501**

*W powyższych efektach nie uwzględniono redukcji emisji z tytułu wymiany kotłów w ramach programu „Czyste Powietrze" prowadzonego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku.
Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska oraz Biuro Zarządzania Efektywnością Energetyczną

PROGRAM OGRANICZANIA NISKIEJ EMISJI DLA BIAŁEGOSTOKU[29]

Program określa zasady udzielania dotacji celowych na likwidację systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym i zastosowanie proekologicznego systemu ogrzewania, tj. podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej, zainstalowanie ogrzewania gazowego, elektrycznego, kotłem na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, pompy ciepła oraz na instalację kolektorów słonecznych.

Celem programu jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń powstających w piecach i kotłowniach opalanych paliwem stałym, w szczególności zanieczyszczeń pyłowych oraz benzo(a)pirenu, powodujących przekroczenie standardów jakości powietrza.

Dotacja może zostać przyznana na wykonanie zadania na nieruchomości zlokalizowanej w granicach administracyjnych miasta Białegostoku, a ich udzielanie odbywa się w ramach ogłaszanego naboru wniosków.

W 2025 r. został ogłoszony kolejny nabór wniosków. Wnioski o udzielenie dotacji można było składać w terminie od 3 czerwca do 30 września 2025 r. Udzielono dotacji 18 gospodarstwom domowym, w tym dofinansowano:

- 9 dotacji na wymianę ogrzewania opartego na paliwie stałym na ogrzewanie gazowe;
- 5 dotacji na wymianę ogrzewania opartego na paliwie stałym na pompę ciepła;
- 2 dotacje na wymianę ogrzewania opartego na paliwie stałym na kocioł na pellet o podwyższonym standardzie;
- 2 dotacje na instalację kolektorów słonecznych.

W 2025 r. łącznie z budżetu Miasta na dotacje w ramach PONE przekazano kwotę w wysokości 178 334,06 zł. Wysokość przyznawanych dotacji wynosiła do 90% kosztów kwalifikowanych, tj. do kwoty 10 000 zł.

W ramach realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w latach 2016-2025 zlikwidowano 134 kotły na paliwo stałe (węgiel lub drewno), w zastępstwie których zamontowano 119 kotłów na gaz ziemny, 11 pomp ciepła, 2 kotły na pellet i 2 instalacje ogrzewania elektrycznego oraz zamontowano 13 instalacji kolektorów słonecznych.

[29] Uchwała Nr XIX/273/16 Rady Miasta Białystok z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Białegostoku" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r. poz. 1204), zmieniona uchwałą Nr XII/182/19 Rady Miasta Białystok z dnia 18 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r. poz. 3582), uchwałą Nr XLIV/630/21 z dnia 25 października 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2021 r. poz. 4084) oraz uchwałą Nr XIV/200/25 z dnia 28 kwietnia 2025 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2025 r. poz. 2170).

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW ZADAŃ INWESTYCYJNYCH, POLEGAJĄCYCH NA MONTAŻU INSTALACJI FOTOWOLTAICZNYCH ORAZ MAGAZYNÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA POTRZEBY BUDYNKÓW MIESZKALNYCH JEDNORODZINNYCH NA TERENIE MIASTA BIAŁEGOSTOKU[30]

Nabór wniosków przeprowadzono w dniach od 10 lutego do 29 sierpnia 2025 r. Przedmiotem dotacji było dofinansowanie kosztów zadań inwestycyjnych z zakresu ochrony środowiska, polegających na montażu instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii elektrycznej na potrzeby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na terenie miasta Białegostoku, realizowanych przez osoby fizyczne na zasadach określonych w uchwale[31]. Dofinansowanie obejmowało pokrycie części kosztów planowanego zadania inwestycyjnego, polegającego na:

- zakupie i montażu instalacji fotowoltaicznej o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 10 kWp w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych;
- zakupie i montażu magazynów energii elektrycznej - w przypadku posiadania instalacji fotowoltaicznej lub równoczesnego ubiegania się o dotację z budżetu Miasta Białegostoku na instalację fotowoltaiczną.

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby fizyczne, które:

- posiadają tytuł prawny do nieruchomości, na której zamierzają zrealizować zadanie inwestycyjne oraz pisemną zgodę właściciela/współwłaścicieli nieruchomości na wykonanie zadania, a w przypadku współposiadania również pisemną zgodę współposiadaczy;
- zamierzają zrealizować zadanie inwestycyjne na istniejącym, oddanym do użytkowania budynku mieszkalnym jednorodzinnym, którego dach nie jest pokryty materiałem zawierającym azbest, a budynek ogrzewany jest z sieci ciepłowniczej, ogrzewaniem elektrycznym, kotłem gazowym, olejowym, pompą ciepła lub kotłem na paliwo stałe piątej klasy; dopuszcza się montaż instalacji fotowoltaicznej na gruncie oraz na budynku gospodarczym, garażu wolnostojącym lub budowli (typu wiata, altana) – o ile znajdują się na terenie tej samej nieruchomości, przy zachowaniu ww. wymagań co do budynku mieszkalnego;
- nie posiadają zaległości w opłatach i podatkach wobec Gminy Białystok, w tym żadnych zaległości na nieruchomości objętej wnioskiem.

Kwota dofinansowania wynosiła:

- 70% kosztów poniesionych przez Wnioskodawcę na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej, jednak nie więcej niż 10 000 zł;
- 50% kosztów poniesionych przez Wnioskodawcę na zakup i montaż magazynu energii, jednak nie więcej niż 5 000 zł.

W 2025 r. udzielono dotacji 37 gospodarstwom domowym na łączną kwotę 527 375,89 zł.

W ramach realizacji Programu w latach 2021-2025 udzielono łącznie 175 dotacji na montaż instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii elektrycznej.

[30] Uchwała Nr VIII/127/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 listopada 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania oraz sposobu rozliczania dotacji celowych w 2025 r., na dofinansowanie kosztów zadań inwestycyjnych z zakresu ochrony środowiska, polegających na montażu instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii elektrycznej na potrzeby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na terenie miasta Białegostoku, realizowanych przez osoby fizyczne (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2024 r. poz. 5270).

[31] Jw.

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA MIASTA BIAŁEGOSTOKU[32]

Gospodarka niskoemisyjna polega na stopniowym zmniejszaniu konsumpcji energii, poprawie efektywności energetycznej i zwiększaniu udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym.

Plan gospodarki niskoemisyjnej zawiera listę zadań Miasta Białegostoku oraz innych interesariuszy zaangażowanych w realizację założeń dokumentu, które przyczynią się do zmniejszenia zapotrzebowania energetycznego oraz ograniczenia zarówno emisji dwutlenku węgla, jak i emisji pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu. Czas realizacji zaplanowanych działań obejmuje lata 2014-2029.

Harmonogram zadań posegregowany jest według poszczególnych sektorów, w których będą realizowane wyznaczone zadania: P (handel, usługi, przemysł), M (mieszkalnictwo), O (oświetlenie ulic), T (transport), U (użyteczność publiczna). Zadania zawarte w harmonogramie umożliwią w sposób stopniowe przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną przy równoczesnym, zrównoważonym wzroście gospodarczym miasta.

W 2025 r. w ramach realizacji Planu dokonano wymiany oświetlenia w budynkach Urzędu Miejskiego na zużywające mniej energii, zakupiono autobusy elektryczne, zamontowano energooszczędne oświetlenie uliczne.

TRZECIA AKTUALIZACJA PROJEKTU ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA MIASTA BIAŁEGOSTOKU NA LATA 2012-2030

„Trzecia aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Białegostoku na lata 2012-2030" (zwana dalej: trzecią aktualizacją)[33] stanowiła kolejną aktualizację „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Białegostoku na lata 2012-2030"[34].

Zaspokajanie potrzeb zbiorowych, zwłaszcza zaopatrzenia w energię elektryczną, cieplną oraz paliwa gazowe jest jednym z zadań własnych gminy. Przedmiotowe zadanie zostało ujęte w art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo energetyczne[35], gdzie sprecyzowano zakres zadania, obejmującego realizację „planowania i organizacji zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy".

Analiza potencjału rozwojowego przedsiębiorstw energetycznych i potrzeb rozwojowych Miasta zawarta w trzeciej aktualizacji wskazuje, że bieżące i przyszłe zapotrzebowanie na energię Białegostoku będzie zaspokojone w sposób, który zapewni bezpieczeństwo, niezawodność dostaw, optymalizację kosztów zakupu oraz minimalizację zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Przyjęcie dokumentu dało podstawy do stworzenia mechanizmów koordynacji inwestycji energetycznych realizowanych przez przedsiębiorstwa branżowe w celu zaspokojenia potrzeb wynikających z urbanistycznego rozwoju miasta oraz modernizacji istniejących zasobów i pozyskiwania nowych źródeł energii, w szczególności odnawialnych.

[32] Uchwała Nr XLIV/631/21 Rady Miasta Białystok z dnia 25 października 2021 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Białegostoku", zmieniona uchwałą Nr 831/22 Rady Miasta Białystok z dnia 26 września 2022 r. w sprawie przyjęcia „Aneksu nr 1 do Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Białegostoku".
[33] Uchwała Nr XVI/241/25 Rady Miasta Białystok z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie uchwalenia „Trzeciej aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Białegostoku na lata 2012-2030".
[34] Uchwała Nr XLVIII/548/13 Rady Miasta Białystok z dnia 25 czerwca 2013 r. w sprawie przyjęcia „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Białegostoku na lata 2012-2030".
[35] Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 43 z późn. zm.).

Dokument określa m.in. następujące założenia wskazujące, że:

- w celu zmniejszenia obecnego zapotrzebowania na moc cieplną dla celów grzewczych należy realizować kompleksową termomodernizację budynków, w dalszym ciągu powinny być również promowane i realizowane programy dotyczące likwidacji źródeł niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza;
- w celu obniżenia obecnego zużycia energii cieplnej przez węzły cieplne bez urządzeń automatycznej regulacji oraz typu bezpośredniego należy przeprowadzić ich modernizację.

Zgodnie z wymaganiami art. 19 ust. 5 ustawy[36], opracowanie uzyskało pozytywną opinię Zarządu Województwa Podlaskiego w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami oraz w zakresie zgodności z polityką energetyczną państwa.

WYKORZYSTANIE POJAZDU SPECJALISTYCZNEGO (SMOGOBUS) I SPRZĘTÓW POMIAROWYCH

W ramach działań prowadzonych w zakresie ochrony środowiska Straż Miejska w sezonie grzewczym 2025 prowadziła działania zmierzające do poprawy jakości powietrza wykorzystując posiadany pojazd specjalistyczny „smogobus", jak również będący na wyposażeniu sprzęt pomiarowy, tj. dron i pyłomierz. Zrealizowano 938 kontroli nieruchomości pod kątem termicznego przekształcania odpadów w przydomowych paleniskach, w tym nałożono 19 mandatów i udzielono 9 pouczeń. Wykonano 24 pomiary w 3 lokalizacjach – z wykorzystaniem drona oraz 80 pomiarów w 40 lokalizacjach – przy wykorzystaniu pyłomierza.

Działania wskazane w podrozdziale 3.1. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K3.9. Budowa zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem w mieście
G3.2. Eko Białystok – dobry biznes
S1.1. Optymalizacja zużycia energii i wykorzystania odnawialnych źródeł energii
S1.2. Zwiększenie efektywności gospodarowania odpadami i zasobami; recykling i domykanie obiegu surowców
S2.2. Dobra jakość środowiska: powietrza, gleb i wód
S3.1. Zwiększenie kompetencji na temat gospodarowania zasobami i neutralności klimatycznej
P1.4. Przestrzeń miasta odporna na negatywne skutki zmian klimatu
P3.1. Harmonizowanie systemowej oraz rozproszonej infrastruktury technicznej
C2.1. Zarządzanie wiedzą w organizacji z użyciem nowoczesnych rozwiązań i technologii (np. *open data, big data*, sztucznej inteligencji, rozwiązań chmurowych)
C5.1. Wdrożenie energooszczędnych rozwiązań w przestrzeni publicznej

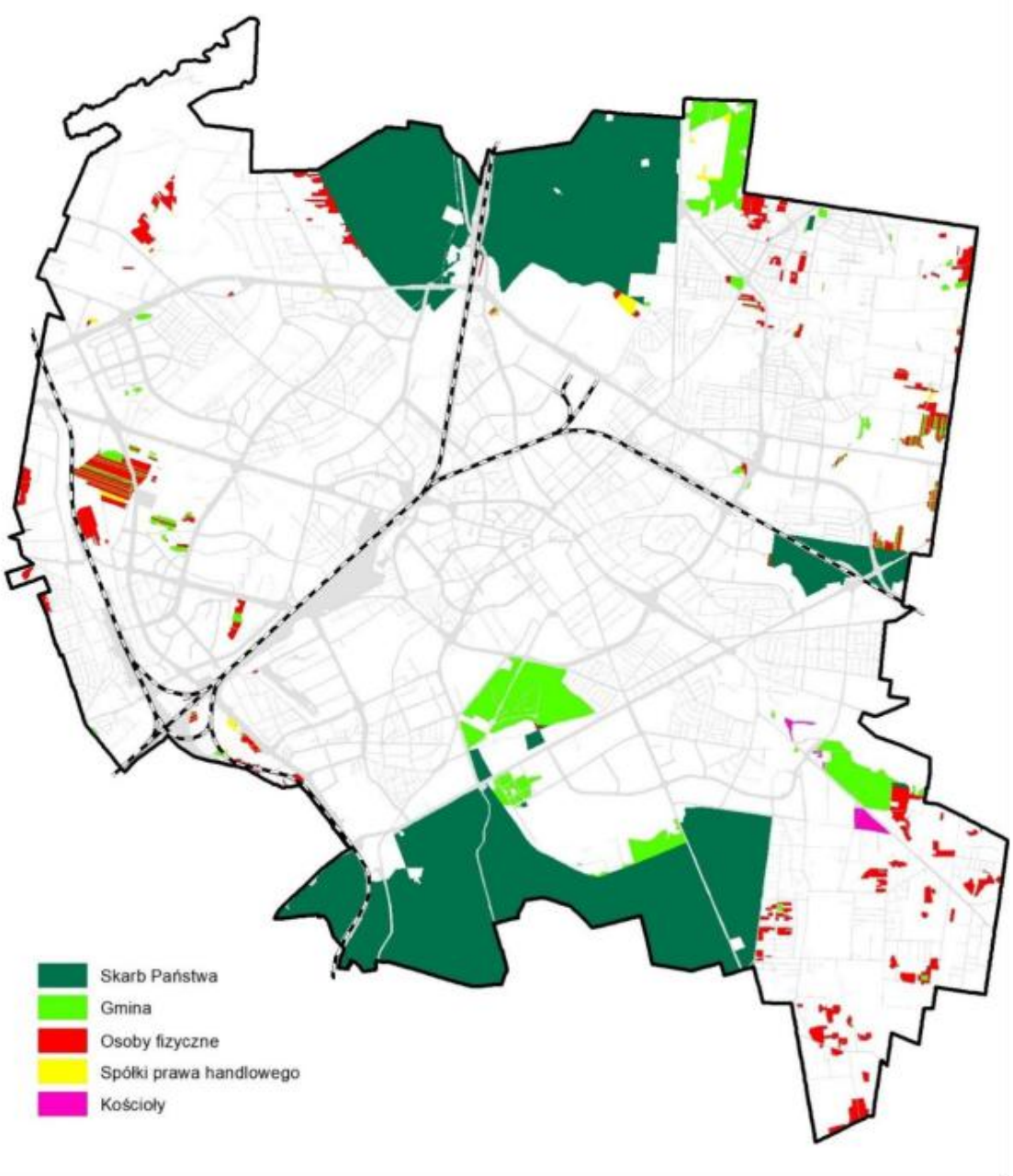
[36] Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 43 z późn. zm.).

3.2. Obszary zielone

POWIERZCHNIA TERENÓW ZIELENI W BIAŁYMSTOKU

Lasy zajmują 18,5% ogólnej powierzchni Białegostoku (1 890 ha), z koncentracją głównie w północnej i południowej części Białegostoku.

Rysunek 3. Zieleń na osiedlach Białegostoku – lasy

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku”

Większość lasów na terenie miasta stanowią lasy Skarbu Państwa, zarządzane przez Lasy Państwowe (77,4% ogółu lasów). Lasy komunalne obejmują obszar zajmujący 12,2% ogólnej powierzchni lasów, natomiast lasy pozostałych form własności (prywatne) – ok. 10,4%.

Tabela 31. Lasy w Białymstoku

Forma własności	Powierzchnia (ha)				
	2021	2022	2023	2024	2025
Lasy Skarbu Państwa	1 455	1 455	1 456	1 456	1 463
Lasy komunalne	230	230	232	230	231
Lasy prywatne	199	199	197	197	196
Ogółem	1 884	1 884	1 885	1 883	1 890
Udział w powierzchni miasta	18,4%	18,4%	18,5%	18,4%	18,5%

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Bank Danych Lokalnych GUS, Ewidencja Gruntów i Budynków

Różnice w ogólnej powierzchni lasów, a zwłaszcza ich niewielki ubytek lub przyrost (rzędu jednego lub kilku hektarów) na przestrzeni ostatnich lat wynikają głównie ze zmian zachodzących w lasach niepaństwowych. Zmiany te spowodowane były przede wszystkim zmianami własnościowymi oraz aktualizacją klasyfikacji gruntów.

W zakresie leśnictwa Miasto Białystok sprawowało w 2025 r. nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, o łącznej powierzchni 427 ha. Poszczególne zadania związane z nadzorem od kwietnia 2025 r. powierzone zostały na mocy zawartego porozumienia Nadleśniczemu Nadleśnictwa Dojlidy. Lustracja stanu lasów niepaństwowych była prowadzona na bieżąco, obejmowała kontrolę stanu sanitarnego lasów oraz ich dewastację i zaśmiecanie. Nie stwierdzano nadmiernie wydzielającego się posuszu, jak również złomów i wywrotów.

TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ

Zgodnie z definicją[37], za tereny zieleni uznano wszystkie tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności: parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzyszącą drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Wśród terenów zieleni urządzonej największy udział zajmują parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej (4,9%) oraz ogrody działkowe (2,7%) z zielenią przyuliczną (2,4%).

Tabela 32. Zieleń miejska w Białymstoku

Typ zieleni	Udział w powierzchni miasta
Parki, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej	4,9%
Ogrody działkowe	2,7%
Zieleń przyuliczna	2,4%
Cmentarze	0,9%
Ogółem	10,9%

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Bank Danych Lokalnych GUS

[37] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13).

Tabela 33. Tereny zieleni w podziale na place zabaw i zieleń osiedlową w 2025 roku

Wyszczególnienie[38]	Powierzchnia (w ha)	Udział w powierzchni miasta (w %)
Tereny zieleni przy obiektach sportowych (place zabaw)	5,03	0,05
Tereny zieleni osiedlowej	52,50	0,51
Razem	**57,53**	**0,56**

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

W 2025 r. zakończono roboty budowlane związane z rewitalizacją stawu na osiedlu Bema. Zbiornik wodny przy ul. Gen. J. ż został kompleksowo zrewitalizowany, a w ramach inwestycji odmulono i pogłębiono dno stawu, umocniono skarpy stawu, wykonano pomosty oraz zagospodarowano teren wokół stawu. Koszt robót budowlanych wyniósł ponad 3,4 mln zł. W ramach realizacji przedsięwzięcia powstał w Białymstoku kolejny obszar prośrodowiskowy, umożliwiający mieszkańcom wypoczynek i relaks w bliskim kontakcie z przyrodą.

OBSZARY CHRONIONE – STAN OBECNY

Na obszarze Białegostoku znajdują się następujące obszary chronione prawnie:

- 18 pomników przyrody, wśród których jest 16 pojedynczych drzew i 2 grupy drzew;
- 2 rezerwaty przyrody, w tym rezerwat „Las Zwierzyniecki" o powierzchni ok. 34 ha oraz rezerwat „Antoniuk", o powierzchni ok. 71 ha.

Rezerwat przyrody „Antoniuk"[39] znajduje się w północnej części miasta, pomiędzy terenem osiedla Zawady, a Al. 1000-lecia Państwa Polskiego do okolic siedziby Nadleśnictwa Dojlidy. Rezerwat utworzono w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu o wysokim stopniu naturalności, typowego dla Wysoczyzny Białostockiej, wraz z szeregiem gatunków roślin rzadkich i podlegających ochronie prawnej.

Rezerwat przyrody „Las Zwierzyniecki"[40] został powołany w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych drzewostanu o charakterze grądu wilgotnego. Ochroną rezerwatową objęto wschodnią i środkową część Parku Zwierzynieckiego. Roślinność rezerwatu, pomimo bezpośredniego sąsiedztwa miasta, zachowała wysoki stopień naturalności.

Miasto na bieżąco monitoruje stan ww. form ochrony przyrody (z wyjątkiem rezerwatu „Antoniuk", nad którym nadzór sprawuje Nadleśnictwo Dojlidy) i w przypadku konieczności podejmuje niezbędne działania służące zachowaniu obszarów oraz obiektów chronionych we właściwym stanie ochrony.

[38] Tereny zieleni zarządzane przez Zarząd Mienia Komunalnego.

[39] Utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 27 czerwca 1995 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1995 r. nr 38, poz. 459), zmienione Rozporządzenie nr 7/2003 Wojewody Podlaskiego z dnia 5 marca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2003 r. Nr 23, poz. 546).

[40] Utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 czerwca 1996 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1996 r. nr 42, poz. 411), zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 12 maja 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r. poz. 2256).

Tabela 34. Powierzchnia terenów zieleni w Białymstoku (parki, skwery, zieleńce)

Obiekt	2021	2022*	2023*	2024*	2025
Parki spacerowo-wypoczynkowe	12 szt. o pow. 88,36 ha	12 szt. o pow. 88,36 ha	12 szt. o pow. 88,36 ha	12 szt. o pow. 88,36 ha	12 szt. o pow. 88,36 ha
Zieleńce	19 szt. o pow. 16,85 ha	21 szt. o pow. 17,61 ha	22 szt. o pow. 17,76 ha	23 szt. o pow. 17,84 ha	24 szt. o pow. 18,62 ha
Powierzchnia zieleni ogółem	105,21 ha	105,97 ha	106,12 ha	106,20 ha	106,98 ha

*korekta danych.
Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Zarząd Mienia Komunalnego

Parki zabytkowe (wpisane do rejestru zabytków) o łącznej pow. 60,157 ha:

1. Park Stary im. Księcia Józefa Poniatowskiego – 5,397 ha;
2. Bulwary im. Zyndrama Kościałkowskiego – 6,80 ha;
3. Park Planty – 9,4423 ha;
4. Park Konstytucji 3 Maja – 16,059 ha;
5. Park Branickich – 8,1724 ha;
6. Park Lubomirskich – 14,28 ha.

Parki miejskie o łącznej pow. 28,2112 ha:

1. Park im. Jadwigi Dziekońskiej – 2,3171 ha;
2. Park Centralny – 3,3639 ha;
3. Park Antoniuk – 12,24 ha;
4. Bulwary przy ul. Herberta – 2,3614 ha;
5. Park im. Andrzeja Piotra Karolskiego (Stawy Marczukowskie) – 4,57 ha;
6. Park przy ul. Fredry – 3,3588 ha.

Skwery i parki kieszonkowe o łącznej pow. 18,6208 ha:

1. Skwer Armii Krajowej – 1,54 ha;
2. Skwer doc. Włodzimierza Zankiewicza – 1,40 ha;
3. Skwery Tamary Sołoniewicz – 0,78 ha;
4. Bulwary Ireny Sendlerowej – 0,57 ha;
5. Plac Błogosławionego ks. Michała Sopoćki – 0,90 ha;
6. Zieleniec z Pomnikiem Obrońców Białegostoku – 1,32 ha;
7. Skwer św. Konstantyna Wielkiego, cesarza – 0,19 ha;
8. Skwer P. B. Adamowicza – 0,26 ha;
9. Skwer przy ul. Żabiej – 1,07 ha;
10. Skwer przy ul. Pułkowej – 1,05 ha;
11. Skwer im. ks. Henryka Szlegiera – 1,46 ha;
12. Skwer J. Smacznego – 1,12 ha;
13. Skwer przy ul. Bema – 1,10 ha;
14. Zieleniec wokół Pomnika ks. J. Popiełuszki – 0,61 ha;
15. Bulwary ks. Stanisława Hałko – 1,15 ha;
16. Skwer Anny Markowej (ul. Św. Mikołaja) – 0,22 ha;
17. Skwer Błogosławionej Bolesławy Lament – 1,90 ha;
18. Bulwary ks. Aleksandra Chodyki – 0,18 ha;
19. Park kieszonkowy przy ul. Parkowej – 0,0329 ha;

20. Park kieszonkowy przy ul. Gen. Wł. Andersa – 0,3738 ha;
21. Botaniczny park kieszonkowy przy ul. Transportowej – 0,3851 ha;
22. Lawendowy park kieszonkowy przy ul. KEN / ul. Kołłątaja – 0,1490 ha;
23. Park kieszonkowy przy ul. Malmeda – 0,0835 ha;
24. Skwer Zenona Andrzeja Młyńczyka przy ul. Bema – 0,7765 ha.

Tabela 35. Nasadzenia roślin w parkach / skwerach w Białymstoku

Rok	Grupy roślin	Drzewa	Krzewy	Byliny	Rośliny cebulowe	Pnącza
2021	liczba (szt.)	36	5 725	7 982	112 204	0
	wartość (zł)	9 698	68 884	32 003	127 185	0
2022	liczba (szt.)	87	15 276	8 656	114 654	0
	wartość (zł)	20 519	127 555	27 180	139 690	0
2023	liczba (szt.)	52	13 434	9 196	183 600	0
	wartość (zł)	34 575	171 308	76 128	139 690	0
2024	liczba (szt.)	71	21 138	11 850	309 368	110
	wartość (zł)	25 088	109 337	75 108	458 009	1 000
2025	liczba (szt.)	232	44 280	15 950	62 968	0
	wartość (zł)	157 490	225 514	100 334	286 200	0

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

Tabela 36. Nasadzenia drzew i krzewów w pasach drogowych w Białymstoku

Rok	Grupy roślin	Drzewa	Krzewy
2021	liczba (szt.)	203	10
	wartość (zł)	71 250	500
2022	liczba (szt.)	135	1 239
	wartość (zł)	48 500	15 624
2023	liczba (szt.)	76	5 808
	wartość (zł)	29 200	72 144
2024	liczba (szt.)	78	14 066
	wartość (zł)	54 108	216 939
2025	liczba (szt.)	554	24 786
	wartość (zł)	563 027,83	812 894,20

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

Tabela 37. Wycinka drzew i krzewów / nasadzenia / pielęgnacja drzew w parkach i na skwerach w Białymstoku

Rok	Drzewa		Krzewy	Drzewa poddane pielęgnacji
	Liczba wyciętych (szt.)	Liczba posadzonych (szt.)	Liczba posadzonych (szt.)	
2021	14	36	5 725	597 szt. drzew (na kwotę: 568 490,50 zł)
2022	33	87	15 276	530 szt. drzew (na kwotę: 405 330,50 zł)
2023	2	52	13 434	427 szt. drzew (na kwotę: 399 074,50 zł)
2024	96	71	21 138	430 szt. drzew (na kwotę: 469 458,00 zł)
2025	113	232	44 280	785 szt. drzew (na kwotę: 854 688,00 zł)

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

Tabela 38. Wycinka drzew i krzewów/ nasadzenia/ pielęgnacja drzew w pasach drogowych i na działkach gminnych w Białymstoku

Rok	Drzewa		Krzewy	Koszty pielęgnacji drzew i krzewów (zł)	Koszty pielęgnacji pomników przyrody (zł)
	Liczba wyciętych (szt.)	Liczba posadzonych (szt.)	Liczba posadzonych (szt.)		
2021	57	204	10	2 478 704,50	1 176,00
2022	75	135	1 239	2 999 778,00	18 032,20
2023	69	77	5 808	3 488 842,50	39 631,40
2024	53	80	14 066	3 688 882,27	2 200,00
2025	189	554	24 786	3 898 542,00	7 000,00

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

WYBRANE DZIAŁANIA ZREALIZOWANE W 2025 ROKU NA TERENACH ZIELENI MIEJSKIEJ W BIAŁYMSTOKU

REALIZACJA PROJEKTU ZIELENI WRAZ Z PIELĘGNACJĄ GWARANCYJNĄ DO ZADANIA ZAZIELEŃMY RONDA - RONDO ANDRZEJA BRONISŁAWA MEYERA

Inwestycja polegała na obsadzeniu zieleńca na terenie ronda (o pow. ok. 630 m^2) niską roślinnością ozdobną – bylinami, krzewami o zróżnicowanej wielkości i pokroju oraz roślinami cebulowymi, które zostały odpowiednio dobrane do miejskich warunków. Uwzględniono również aspekt zachowania prawidłowej widoczności jezdni wokół ronda. W ten sposób stworzono estetyczną przestrzeń o ciekawej kompozycji z roślin wieloletnich, o zróżnicowanym pokroju oraz terminie kwitnienia, tak aby zapewnić efekt ozdobny przez większą część sezonu.

Lokalizacja: zieleniec na skrzyżowaniu ul. Antoniukowskiej, ul. Wierzbowej i ul. Świętokrzyskiej.

Koszt realizacji: 160 120 zł.

DYWANOWE NASADZENIA ROŚLIN CEBULOWYCH ZAKŁADANE METODĄ MECHANICZNĄ (SADZENIE POD TRAWNIK)

W 2025 r. kontynuowano projekt dywanowego nasadzania roślin w zieleńcach pasów drogowych, realizowany na terenie miasta od 2016 r. Sadzenie odbywa się innowacyjną metodą, za pomocą wyspecjalizowanych maszyn.

Jesienią 2025 r. na powierzchni ok. 1 000 m^2 posadzono blisko 160 tys. cebul z mieszanek komponowanych na specjalne zamówienie, dostosowanych do specyficznych warunków klimatycznych Białegostoku. Wiosną następnego roku w 7 nowych lokalizacjach pojawią się tegoroczne nasadzenia cebul różnokolorowych tulipanów, narcyzów, krokusów.

Koszt realizacji: 175 068 zł.

MIEJSKA PASIEKA ORAZ BARĆ I KŁODY BARTNE

Białostocka Miejska Pasieka, barć i kłody bartne w 2025 r. były objęte opieką oraz profesjonalnym utrzymaniem przez pszczelarza. W ramach umowy na utrzymanie pasieki Wykonawca zobowiązany był do:

- opieki nad pszczołami i rodzinami pszczelimi;
- w razie potrzeby przeprowadzenia stosownej interwencji (np. w przypadku wyrojenia się pszczół);
- zorganizowania opieki weterynaryjnej w razie zaistnienia takiej potrzeby;
- zakupu i aplikowania niezbędnych preparatów leczniczych, zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii;
- pozyskania miodu i zapakowania w czyste, suche i szczelnie zamykane naczynia szklane o pojemności 210 g.

  W 2025 r. pozyskano ok. 212 kg miodu podczas 5 miodobrań.

  Wartość umowy dotyczącej utrzymania pasieki: 42 996 zł.

W ramach miejskich pasiek można wyróżnić leśną pasiekę na terenie Lasu Zwierzynieckiego (założoną w 2020 r.). Składa się z naturalnej barci, wydłubanej tradycyjną metodą w pniu martwej sosny oraz 2 kłód bartnych. Pasieka ma wymiar edukacyjny.

NIEWYGRABIANIE LIŚCI PRZED ZIMĄ W PARKACH

W 2025 r. na terenach miejskich nie wygrabiano liści w 7 lokalizacjach: Park Stary im. Księcia Józefa Poniatowskiego, Park Konstytucji 3 Maja, Park Lubomirskich, Park Centralny, Skwer Armii Krajowej, Skwer doc. Włodzimierza Zankiewicza, Bulwary św. Jana Teologa.

Opadłe jesienią liście pełnią ważną rolę. Razem z gałązkami, owocami, nasionami i odchodami zwierzęcymi tworzą ściółkę, stanowiącą ostoję życia licznych organizmów glebowych. Rozkładające się liście i szczątki innych roślin chronią również przed mrozem korzenie i nasiona znajdujące się w ziemi oraz zapobiegają nadmiernemu parowaniu i przesuszaniu się gleby. Liście są miejscem zimowania wielu gatunków zwierząt.

BUDKI LĘGOWE DLA PTAKÓW i BUDKI DLA NIETOPERZY W PARKACH/SKWERACH

Od 2010 r. na drzewach w białostockich parkach/skwerach montowane są budki lęgowe dla ptaków i nietoperzy, które każdego roku są również oczyszczane. Prowadzony jest monitoring stanu ich zachowania. W związku z prowadzonymi obserwacjami, corocznie sporządzany jest raport z danego sezonu lęgowego, który określa procentowo stan zasiedlenia budek w poszczególnych parkach.

W 2025 r. stopień zasiedlenia budek dla ptaków i nietoperzy wyniósł ok. 65% (178 budek dostępnych, w tym 115 zasiedlonych).

AKCJA EDUKACYJNA „BUDKI LĘGOWE DLA PTAKÓW”

Rozwijając działania związane z ochroną przyrody i bioróżnorodności, w 2025 r. rozdysponowano mieszkańcom 287 szt. budek lęgowych typu A.

ZIMOWE DOKARMIANIE PTAKÓW W PARKACH/SKWERACH

Od 2010 r. kontynuowana jest akcja „Ptasia stołówka" dla ptaków dziko żyjących w parkach i na skwerach Białegostoku. Akcja zimowego dokarmiania ptaków rozpoczyna się każdego roku, kiedy temperatury spadają poniżej 0°C. Zakończenie akcji następuje zwykle pod koniec kwietnia.

W ramach obowiązujących umów na utrzymanie zieleni parków/skwerów rozstawiane są karmniki parkowe, wolnostojące w miejscach zacisznych i osłoniętych od wiatru. Karmniki mają charakter parkowy i przeznaczone są do dokarmiania większej liczby ptaków. Administratorzy na bieżąco oczyszczają karmniki z odchodów i resztek pokarmu oraz uzupełniają zimową karmę dla ptaków (pestki słonecznika, ziarna zbóż).

W sezonie 2025/2026 ustawiono 37 szt. karmników dla ptaków w parkach i na skwerach. Dodatkowo, w 2025 r. zakupiono 250 szt. karmników, które rozdano mieszkańcom Miasta Białystok (151 szt.), szkołom podstawowym i ponadpodstawowym (43 szt.), zaś pozostałe karmniki rozdysponowano podczas pikniku z okazji „Święta Lasów".

HOTELE DLA OWADÓW

Hotele dla owadów znajdują się w parkach i skwerach oraz na terenach towarzyszących białostockim łąkom kwietnym. W 2025 r. ustawiono 19 szt. hoteli dla owadów.

PROGRAM OCHRONY KASZTANOWCÓW - AKCJA „RATUJMY BIAŁOSTOCKIE KASZTANOWCE"

Akcja jest skierowana do wszystkich mieszkańców Białegostoku, w tym uczniów i nauczycieli placówek oświatowych. Polega na grabieniu i uprzątaniu opadłych jesienią liści kasztanowców, wewnątrz których zimują osłonięte kokonem poczwarki szrotówka kasztanowcowiaczka. Uczestnikom rozdawane są specjalne papierowe worki oraz rękawice ochronne do zbierania liści. Wypełnione worki są na bieżąco odbierane przez firmy zajmujące się oczyszczaniem miasta, a następnie przekazywane do utylizacji. Realizowane działanie ma istotne znaczenie nie tylko w utrzymaniu dobrej kondycji zdrowotnej kasztanowców, ale pełni także rolę edukacyjną.

W 2025 r. w akcji udział wzięło 68 placówek oświatowych (głównie szkół i przedszkoli) oraz osoby prywatne.

CYKL WYDAWNICZY „BIORÓŻNORODNOŚĆ MIASTA BIAŁEGOSTOKU"

Projekt „Bioróżnorodność Miasta Białegostoku" związany jest z badaniem zasobów przyrodniczych i oceną różnorodności gatunkowej. Celem projektu jest także wskazanie najcenniejszych obiektów przyrodniczych, które wymagają szczególnej troski i poszukiwanie sposobów ich ochrony. Cyklicznie powstają opracowania z różnych dziedzin przyrodniczych. Autorami poszczególnych części są wyspecjalizowani naukowcy. W 2025 r. powstały 2 publikacje:

- Cz. 12. „Bioróżnorodność Miasta Białegostoku. Chronione i rzadkie rośliny Białegostoku", Emilia Brzosko;
- Cz. 13. „Bioróżnorodność Miasta Białegostoku. Mokradła Białegostoku", Piotr Banaszuk, Dan Wołkowycki.

Dotychczas wydano 13 części, które zostały przekazane osobom zainteresowanym tematyką przyrodniczą podczas organizowanych spotkań i konferencji, wybranym bibliotekom

uczelni wyższych, a ponadto rozdawane w ramach promocji i konkursów. Oprócz wersji książkowej, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego udostępniana jest również wersja elektroniczna każdej pozycji.

ZAKŁADANIE ŁĄK KWIETNYCH W PASACH DROGOWYCH ORAZ NA DZIAŁKACH GMINNYCH

W 2025 r. kontynuowano zakładanie łąk kwietnych w pasach drogowych i na działkach gminnych Białegostoku, jako realizację działań zaplanowanych w latach poprzednich. Koszt realizacji: 668 522,80 zł.

W ramach zadania założono i pielęgnowano 14 ha łąk i pól. Na wyznaczonych terenach w przestrzeni miasta powstały łąki kwietne wieloletnie wielobarwne i antysmogowe, łąki jednoroczne dla motyli i antysmogowe oraz pola słonecznikowe. Ustawiono także tablice informacyjne nt. łąk kwietnych. Po jesiennym koszeniu łąk jednorocznych w ich miejsce założono łąki wieloletnie.

Tworzenie rożnych rodzajów łąk kwietnych ze specjalnie dobraną kompozycją roślinną wpływa korzystnie nie tylko na bioróżnorodność i estetykę miasta, ale także angażuje społeczność lokalną w jej ochronę, poszerza wiedzę i kształtuje świadomość ekologiczną. Ponadto, łąki kwietne zwiększają bazę pokarmową dla owadów zapylających, korzystnie wpływają na zanikające populacje pożytecznych owadów na obszarach miejskich, ograniczają skutki zanieczyszczenia powietrza oraz chronią teren przed nadmiernym parowaniem poprzez gromadzenie i zatrzymywanie wilgoci. Ponadto, po raz pierwszy zorganizowano akcję rozdawania nasion łąk kwietnych, która cieszyła się dużym zainteresowaniem mieszkańców.

Tabela 39. Powierzchnia i koszt zakładania łąk kwietnych w pasie drogowym i na działkach gminnych

Wyszczególnienie		Pasy drogowe	Działki gminne
2022	Powierzchnia (m^2)	72 220	15 314
	Wartość (zł)	525 124,12	138 742,33
2023	Powierzchnia (m^2)	89 510	11 580
	Wartość (zł)	572 332,04	52 981,20
2024	Powierzchnia (m^2)	93 080	8 250
	Wartość (zł)	101 945,00	1 100 769,58
2025	Powierzchnia (m^2)	122 980	17 880
	Wartość (zł)	617 564,80	50 958,00

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

NIEWYKASZANIE ZIELEŃCÓW W PASACH DROGOWYCH

W 2025 r. kontynuowano program tzw. łąk naturalnych, polegający na niewykaszaniu przez cały sezon wegetacyjny wybranych zieleńców zlokalizowanych w pasach drogowych na powierzchni 40 ha.

Głównym działaniem programu jest stworzenie i ochrona naturalnych siedlisk dla owadów i kręgowców. Pozwala to bytującym w trawach owadom na odbycie pełnego cyklu rozwojowego poprzez ochronę ich jaj, larw oraz samych owadów. W rezultacie zaobserwowano zwiększoną liczbę owadów na tych terenach. W przypadku częstego koszenia stadia rozwojowe są wielokrotnie niszczone. Przy ograniczeniu koszenia rośliny mają szansę na pełny rozwój i wydanie nasion, dzięki czemu w ciągu kilku lat na terenie miasta uzyskane zostaną naturalne łąki kwietne.

PROGRAM EDUKACYJNY „DRUGIE ŻYCIE DRZEW”

Program polega na inwentaryzacji przyrodniczej zespołu martwych kłód drzew, pozostawionych do samoczynnego rozkładu w 4 białostockich parkach miejskich. Kłody, zostały odpowiednio przycięte, a każda z nich wyposażona w specjalną tabliczkę z informacją o gatunku drzewa, z którego powstała oraz roli jaką pełni w przyrodzie. Wszystkie kłody są monitorowane przez specjalistę, który bada wszelkie zmiany zachodzące na nich i w ich otoczeniu. W 2025 r. przebadanych zostało 31 martwych kłód. Koszt realizacji: 24 000 zł.

AKCJA CZYNNEJ OCHRONY PŁAZÓW

Akcja realizowana od wielu lat, wynika z dużej śmiertelności płazów, ginących wiosną na drogach w trakcie ich corocznej wędrówki do zbiorników wodnych. Polega na ustawieniu wzdłuż wytypowanych odcinków dróg, tymczasowych barier ochronnych oraz pułapek uniemożliwiających płazom wejście na jezdnię. Następnie płazy przenoszone są na drugą stronę drogi i wypuszczane w bezpiecznym miejscu, skąd kierują się do zbiorników wodnych, w których przystąpią do rozrodu. Akcja ma istotny wymiar ochronny i edukacyjny, tj. zwraca uwagę na dużą śmiertelność płazów oraz wskazuje sposoby ich ochrony.

W 2025 r. łącznie odłowiono i przeniesiono 511 osobników płazów. Koszt realizacji zadania wyniósł 30 999 zł i obejmował wykonanie, montaż i demontaż barier ochronnych dla płazów oraz przeprowadzenie akcji czynnej ochrony płazów w Białymstoku wraz ze sporządzeniem sprawozdania. Ponadto, w białostockich szkołach organizowane są bezpłatne zajęcia edukacyjne, poświęcone biologii i ekologii płazów, występujących głównie na terenie Białegostoku. Uczniowie dowiadują się o znaczeniu płazów w środowisku, zagrożeniach spotykających tę grupę zwierząt (głównie na obszarach miejskich) oraz sposobach ich ochrony. W 2025 r. przeprowadzono 23 takie lekcje.

AKCJA ZBIÓRKI ŻOŁĘDZI DLA ZWIERZĄT Z BIAŁOSTOCKIEGO AKCENTU ZOO

Organizowana jesienią wieloletnia „Akcja zbiórki żołędzi dla zwierząt z białostockiego Akcentu ZOO”, skierowana jest do placówek oświatowych, głównie przedszkoli i szkół podstawowych z terenu Białegostoku. Akcja cieszy się dużym zainteresowaniem wśród dzieci, które chętnie zbierają jesienne przysmaki dla zwierząt z zoo (takich jak: żubr, daniele, jelenie czy świnki wietnamskie). Akcja nie stanowi formy rywalizacji, ale ma służyć rozwijaniu u dzieci proekologicznych zachowań.

Działania wskazane w podrozdziale 3.2. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

- S2.1. Dobrej jakości różnorodne przyrodniczo tereny zielone o dużej wartości usług ekosystemowych
- S3.1. Zwiększenie kompetencji na temat gospodarowania zasobami i neutralności klimatycznej
- S3.2. Poprawa kompetencji ekologicznej i wrażliwości społecznej na potrzeby ochrony środowiska jako dobra wspólnego
- P1.3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni publicznych, miejsc rekreacji oraz terenów zielonych
- P1.4. Przestrzeń miasta odporna na negatywne skutki zmian klimatu
- P3.5. Budowa infrastruktury technicznej ze szczególnym uwzględnieniem bioróżnorodności miasta

3.3. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami komunalnymi w 2025 r. stanowiła kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych. Systemem objęte są wszystkie nieruchomości. Miasto jest podzielone na 6 sektorów, a odpady odbierają firmy: MPO Sp. z o.o., KOMA Białystok Sp. z o.o., PUK Sp. z o.o., Usługi Komunalne „Błysk" Marianna Marczyk.

Opłata za odpady dla mieszkańców zależy od gospodarstwa domowego, zróżnicowanego od powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego: do 40 m^2 – 20 zł, od 40,01 m^2 do 80 m^2 – 44 zł, powyżej 80 m^2 – 56 zł. System odpadowy samobilansuje się.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych w Białymstoku przynosi wymierne efekty środowiskowe. W 2025 r. nastąpił spadek ilości zmieszanych odpadów komunalnych i wzrost ilości odpadów zebranych selektywnie.

Szczegółowe dane dotyczące odpadów komunalnych prezentowane są w „Analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy", która corocznie jest publikowana na stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Tabela 40. Struktura i ilość odpadów komunalnych odebranych na terenie Białegostoku w systemie gminnym

Lp.	Rodzaj odpadów[41]	2021	2022	2023	2024	2025
1.	Odpady odebrane z nieruchomości, w tym:	103 926,56	102 284,42	97 180,92	101 060,67	99 127,32
1.1.	Zmieszane odpady komunalne	55 450,68	55 694,84	51 723,18	51 753,14	49 198,02
1.2.	Papier i tektura	6 303,74	6 281,54	6 472,26	6 985,62	7 164,10
1.3.	Szkło	5 668,96	5 736,34	5 497,22	5 746,99	6 011,20
1.4.	Bioodpady stanowiące odpady komunalne	8 960,06	9 205,58	8 481,86	9 282,86	8 610,64
1.5.	Metale, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe	9 390,70	8 909,82	9 242,32	10 127,82	10 305,43
1.6.	Popiół i żużel z palenisk domowych	881,88	654,70	633,62	562,94	553,60
1.7.	Odpady zielone	11 355,50	11 129,66	11 115,20	12 534,76	13 281,46
1.8.	Odpady wielkogabarytowe	5 886,80	4 643,46	3 887,80	3 911,78	3 859,86
1.9.	Elektroodpady (w tym: „System Zbierania Elektrycznych Śmieci w Mieście Białystok")	28,24	28,48	127,46	154,76	143,01
2.	Odpady zebrane w PSZOK	15 673,36	15 470,45	9 038,11*	8 391,24	10 520,50

[41] Ilość odpadów wyrażona w Mg.

Lp.	Rodzaj odpadów[42]	2021	2022	2023	2024	2025
2.1.	PSZOK Hryniewicze (w tym przeterminowane leki zbierane na podstawie umów z firmami odbierającymi odpady komunalne w sektorach)	14 873,36	14 739,72	8 175,70	7 431,24	9 395,96
2.2.	PSZOK MPO	800,00	730,73	862,40	960,00	1 124,54
Razem (Mg)		119 599,92	117 754,87	106 219,03	109 451,91	109 647,83*

* dane nie sumują, różnice wynikają z zaokrągleń danych wyjściowych do 4 miejsc po przecinku.
Źródło: Biuro Gospodarowania Odpadami (dane za lata 2024-2025); Departament Gospodarki Komunalnej (dane za lata 2021-2023)

Tabela 41. Zestawienie wydatków związanych z funkcjonowaniem Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi

Wyszczególnienie[43]	2021	2022	2023	2024	2025
Koszty odbioru odpadów, w tym koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki/worki oraz utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie porządkowym i technicznym	25 628 063,76	28 591 106,16	31 611 066,94	37 623 311,89	37 662 409,50
Koszty zagospodarowania odpadów	36 757 157,84	35 780 330,23	39 446 114,04	35 047 837,20	34 283 308,65
Koszty prowadzenia PSZOK	6 521 684,98	7 849 133,68	570 043,00	4 428 556,59	5 642 418,16
Koszty zarządzania systemem	4 250 776,32	3 563 085,62	6 896 678,00	6 361 104,86	8 592 778,99
Koszty edukacji ekologicznej	114 474,60	125 389,13	530 104,83	288 275,65	422 697,33
Razem	73 272 157,50	75 909 044,82	79 054 006,81	83 749 086,19	86 603 612,63

Źródło: Biuro Gospodarowania Odpadami (dane za lata 2024-2025); Departament Gospodarki Komunalnej (dane za lata 2021-2023)

Na terenie Białegostoku, poza systemem gminnym, odbierane są również odpady z nieruchomości niezamieszkałych na podstawie indywidualnych umów właścicieli nieruchomości zawieranymi z podmiotami wpisanymi do Rejestru Działalności Regulowanej.

W 2025 r. Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) w Białymstoku przetwarzał odpady komunalne oraz odpady stanowiące frakcję energetyczną pozostałą po sortowaniu surowców, która nie nadaje się do ponownego wykorzystania. Energia elektryczna powstała w tym procesie została w znacznej ilości sprzedana do Miasta Białystok

[42] Ilość odpadów wyrażona w Mg.
[43] Koszty wykazane w złotych brutto.

i jednostek mu podległych. Wytworzone ciepło sprzedane zostało ponadto do miejskiej sieci ciepłowniczej. Funkcjonowanie Zakładu pozytywnie wpływa na zapewnienie lokalnego bezpieczeństwa energetycznego.

Działalność ZUOK w Białymstoku ma zasadniczy wpływ na jakość środowiska. W 2025 r. Zakład termicznie przekształcił 107 052,77 Mg odpadów. Powstałe odpady procesowe przekazane zostały do zagospodarowania w procesie odzysku R5, tj. żużle – w ilości 13 672,80 Mg, pyły z kotła – 614,62 Mg i odpady stałe z oczyszczania gazów odlotowych – 2 579,56 Mg. Podkreślić należy, że w 2025 r. Zakład uzyskał wszystkie wymagane pozwolenia, a żużel traktowany może być jako kruszywo budowlane, co istotnie ogranicza ilość wytwarzanych przez Zakład odpadów. W 2025 r. Zakład sprzedał 1 146,86 Mg certyfikowanego kruszywa budowlanego. Przyjęcie takiego kierunku gospodarowania odpadami przyczyniło się do poprawy osiąganych poziomów odzysku.

W efekcie przetwarzania odpadów Zakład wytworzył i wprowadził do miejskiej sieci ciepłowniczej 350 489,15 GJ ciepła, a do sieci elektroenergetycznej 48 359,62 MWh energii elektrycznej, redukując tym samym ilość paliw konwencjonalnych, jaka musiałaby być zużyta do wytworzenia tej energii. Całość procesu prowadzona była z wykorzystaniem wód opadowych zbieranych z terenu Zakładu, z wykorzystaniem nowoczesnej instalacji oczyszczania spalin (IOS), gwarantującej emisje szkodliwych substancji na minimalnym poziomie, o wiele niższym od dopuszczalnych wartości.

ZUOK był odwiedzany przez mieszkańców Białegostoku w ramach grup zorganizowanych ze szkół i uczelni oraz podczas Dni Otwartych. Wpisuje się to w działania informacyjno-promocyjne oraz edukacyjne, związane z tematyką gospodarowania odpadami.

INWESTYCJE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Budowa kompostowni odpadów w ZUOK[44] Hryniewicze to inwestycja realizowana w formule „zaprojektuj i wybuduj", obejmująca wykonanie nowej instalacji kompostowni, zakup maszyn komunalnych i ładowarki kołowej do jej obsługi. Instalacja przeznaczona jest do kompostowania selektywnie zbieranych odpadów zielonych oraz innych bioodpadów pochodzących z terenu Białegostoku i gmin partnerskich, w ilości co najmniej 25 000 Mg rocznie. Celem przedsięwzięcia jest wytwarzanie produktu końcowego, spełniającego wymagania dla środka wspomagającego uprawę roślin lub nawozu.

W 2025 r. przeprowadzono odbiory częściowe instalacji, obejmujące m.in. próby rozruchowe bez udziału odpadów oraz z udziałem odpadów. Obiekt został oddany do użytkowania, a w maju 2025 r. Marszałek Województwa Podlaskiego wydał decyzję zmieniającą pozwolenie zintegrowane, umożliwiającą eksploatację nowej kompostowni.

W skład kompostowni wchodzą:

- hala kompostowni wraz z bioreaktorami, obejmująca: zadaszoną strefę przyjęcia odpadów, zadaszoną strefę manewrową, 8 żelbetowych bioreaktorów, z możliwością rozbudowy o kolejne 4 bioreaktory;
- plac dojrzewania kompostu lub stabilizatu;
- wiata magazynowa gotowego kompostu.

W instalacji prowadzony jest proces biologicznego, tlenowego przetwarzania odpadów, polegający na kontrolowanym rozkładzie materii organicznej z monitorowaniem temperatury oraz stężenia tlenu. Bioreaktory wyposażone zostały w system pozytywnego napowietrzania oraz system korekcji wilgotności przetwarzanych odpadów. Zamknięta konstrukcja

[44] Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych.

bioreaktorów umożliwia ujęcie powietrza poprocesowego i jego oczyszczanie w płuczkach chemicznych oraz biofiltrach, co pozwala na istotne ograniczenie uciążliwości zapachowych. Realizacja inwestycji została dofinansowana ze środków pozostających w dyspozycji NFOŚiGW[45]. Umowa o dofinansowanie obejmuje dotację bezzwrotną w wysokości 9,9 mln zł oraz preferencyjną pożyczkę w kwocie ponad 23 mln zł.

Doświadczalna instalacja realizacji płyty kompozytowej na bazie odpadów wielomateriałowych typu Tetra Pak w Hryniewiczach to projekt zakładający powstanie nowej linii technologicznej do odzysku - recyklingu materiałowego odpadów wielomateriałowych po płynnej żywności typu Tetra Pak w całości (włókien celulozy, aluminium i tworzyw sztucznych) oraz odpadów tworzyw sztucznych, wytwarzanych w instalacji ZUOK Hryniewicze poprzez uzyskanie produktu charakteryzującego się korzystnymi właściwościami mechanicznymi, zapewniającego szerokie zastosowanie. Istotą wynalazku jest sposób wytwarzania płyty kompozytowej, który będzie polegał na oczyszczeniu i rozdrabnianiu odpadów opakowaniowych „Tetra Pak" oraz odpadów tworzyw sztucznych (głównie folii polietylenowej) na drobne kawałki, które zostaną poddane prasowaniu przy podwyższonym ciśnieniu w odpowiednim czasie i temperaturze 110 ÷ 230°C, do uzyskania płyty kompozytowej o grubości od 0,6 cm do 2 cm. W wyniku przetwarzania odpadów powstanie produkt końcowy – płyta kompozytowa, która będzie mogła być zastosowana m.in. w budownictwie, branży opakowaniowej, transporcie, logistyce, drogownictwie, kolejnictwie, motoryzacji, małej architekturze, sektorze meblarskim lub innych.

W 2025 r. w ramach kontynuacji zadania polegającego na modernizacji instalacji, zwiększeniu wydajności instalacji z 1 000 Mg/rok do 4 000 Mg/rok wraz z możliwością przetwarzania innych rodzajów odpadów, Wójt Gminy Juchnowiec Kościelny wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w przedmiotowym zakresie. Kolejnym etapem było złożenie wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego, obejmującego modernizację instalacji, zwiększenie jej wydajności oraz dopuszczenie do przetwarzania nowych rodzajów odpadów, m.in. odpadów tekstyliów (w tym odzieży), gumy, drewna czy metali wraz z procedurą utraty statusu odpadów. Procedura administracyjna jest w toku. W ramach targów „Warsaw Home Build 2025", prezentowano produkty powstające w wyniku eksploatacji instalacji, tj. ekologiczną płytę kompozytową. Wystawa, jak i prezentowane produkty, spotkały się z ogromnym zainteresowaniem uczestników targów, w tym potencjalnych nabywców.

EDUKACJA PROEKOLOGICZNA

W zakresie akcji „Czysty Białystok", polegającej na sprzątaniu przestrzeni miejskiej w zorganizowanych grupach, w 2025 r. przeprowadzono warsztaty edukacyjne, zapewniono uczestnikom worki, rękawice oraz odbiór odpadów – ponad 10 tys. osób zebrało 4,5 Mg odpadów.

W placówkach oświatowych cyklicznie prowadzone są zajęcia edukacyjne, w tym dotyczące prawidłowej segregacji odpadów. W 79 jednostkach w tego typu zajęciach udział wzięło 3 317 osób.

W ramach cyklicznego konkursu zbiórki baterii, w roku szkolnym 2024/2025 w 110 placówkach zebrano 19,7 ton baterii.

Przeprowadzono pilotażowy program edukacyjny „Szkoła na szóstkę" – zajęcia z prawidłowej segregacji odpadów, które odbyły się w 4 szkołach podstawowych i objęły wszystkich uczniów, nauczycieli i pracowników obsługi.

[45] Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zorganizowano Ekologiczny Turniej Szachowy, przy czym szachy były wykonane z elektroodpadów.

Pikniki Ekologiczne z warsztatami z prawidłowej segregacji odpadów. Wiedzę przekazano ok. 3 500 osobom.

W 2025 r. spalarnię ZUOK Białystok zwiedziły 84 grupy zorganizowane (1 883 osoby) oraz w dni otwarte - 208 osób.

W ramach akcji rozdawania choinek „Wymień sztuczną na zieloną" rozdano 200 drzewek.

Działania wskazane w podrozdziale 3.3. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

S1.1. Optymalizacja zużycia energii i wykorzystania odnawialnych źródeł energii
S1.2. Zwiększenie efektywności gospodarowania odpadami i zasobami; recykling i domykanie obiegu surowców
S2.2. Dobra jakość środowiska: powietrza, gleb i wód
S3.2. Poprawa kompetencji ekologicznej i wrażliwości społecznej na potrzeby ochrony środowiska jako dobra wspólnego

3.4. Elektromobilność i efektywność energetyczna

ELEKTROMOBILNOŚĆ

Elektromobilność jest jednym z kluczowych obszarów działań prowadzonych w Ministerstwie Klimatu i Środowiska oraz jest częścią szerzej zakrojonej transformacji energetycznej, mającej na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych i zwiększenie efektywności energetycznej w różnych sektorach gospodarki. Rozwój tego sektora wynika z uwarunkowań środowiskowych i klimatycznych oraz z innowacyjnych rozwiązań, zmieniających konkurencyjność gałęzi przemysłu i modyfikujących światową mapę zależności od surowców.

Ministerstwo stworzyło pakiet regulacji prawnych, mających wspomóc rozwój elektromobilności oraz zastosowania innych paliw alternatywnych (gazu ziemnego w formie LNG i CNG) w sektorze transportowym w Polsce[46]. W wyniku tej zmiany podmiotami uprawnionymi do budowy takich stacji pozostali wyłącznie inwestorzy prywatni, którzy realizują inicjatywy adekwatnie do wzrostu zainteresowania korzystaniem z usługi ładowania przez użytkowników pojazdów elektrycznych.

STRATEGIA ROZWOJU ELEKTROMOBILNOŚCI MIASTA BIAŁEGOSTOKU NA LATA 2020–2036[47]

Strategia stanowi kompleksowe opracowanie kwestii związanych z redukcją zanieczyszczenia środowiska i poprawą jakości życia mieszkańców. Dokument wyznacza cele i sposoby realizacji obowiązków określonych w ustawie[48] oraz w krajowych dokumentach

[46] Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1289 z późn. zm.).
[47] Uchwała Nr XXIII/357/20 Rady Miasta Białystok z dnia 30 marca 2020 r. w spawie przyjęcia „Strategii rozwoju elektromobilności Miasta Białegostoku na lata 2020-2036".
[48] Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1289 z późn. zm.).

strategicznych z zakresu elektromobilności , m.in. w Planie Rozwoju Elektromobilności w Polsce „Energia do przyszłości”[49].

Strategia opisuje kwestie związane z rozbudową infrastruktury ładowania pojazdów napędzanych paliwami alternatywnymi oraz rozwojem transportu zero- lub niskoemisyjnego. Dokument określa cele i działania mające doprowadzić do wdrożenia w Białymstoku inteligentnych technologii (smart city), które pozwolą na bardziej wydajne i kompaktowe wykorzystanie przestrzeni miejskiej oraz na zwiększenie efektywności w zakresie mobilności mieszkańców. Wprowadzenie inteligentnych rozwiązań poprawi atrakcyjność Miasta oraz będzie stanowiło czynnik pobudzający lokalną gospodarkę. W wymiarze społecznym dokument uwzględnia potrzeby mieszkańców (w tym osób z niepełnosprawnościami), wskazując liczne rozwiązania nakierowane na zwiększenie dostępności i podniesienie jakości usług świadczonych przez komunikację miejską.

W 2025 r. kontynuowano realizację II etapu (2025-2027) II fazy (2023-2035) niezbędnych inwestycji w celu wdrożenia Strategii, m.in. poprzez:

- wymianę taboru komunikacji miejskiej na tabor elektryczny;
- budowę infrastruktury do ładowania autobusów elektrycznych;
- dalszą rozbudowę infrastruktury do ładowania samochodów elektrycznych;
- realizację przedsięwzięć zaplanowanych w Strategii, w szczególności kontynuację budowy infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych, realizację projektów w zakresie smart city;
- edukację i rozbudowę świadomości mieszkańców w zakresie elektromobilności;
- bieżący monitoring.

STACJE ŁADOWANIA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH

Miasto Białystok realizując zadania nałożone przez ustawę[50], podejmuje działania mające na celu zwiększenie liczby stacji ładowania aut elektrycznych na terenie Miasta. Budowa stacji ładowania pojazdów elektrycznych w mieście realizowana jest zgodnie z uchwałą[51]. W 2025 r. w lokalizacjach, na które zarządca drogi wydał zezwolenia, wybudowano stacje ładowania pojazdów elektrycznych w pasach drogowych dróg publicznych oraz na drogach wewnętrznych Białegostoku. W 2025 r. w I etapie budowy powstało 10 stacji ładowania przy ulicy: J. Marjańskiego, Kombatantów, Włókienniczej, H. Sienkiewicza, Kawaleryjskiej, Kpt. WP Weroniki Topór, Niskiej, 42 Pułku Piechoty, Kard. S. Wyszyńskiego oraz Warszawskiej. Operatorem stacji ładowania w pasach drogowych jest Voltpoint sp. z o.o. z Choroszczy.

Informacje na temat ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych na terenie Białegostoku, zawarte są w Ewidencji Infrastruktury Paliw Alternatywnych (https://eipa.udt.gov.pl). Rejestr zawiera informacje o współrzędnych stacji ładowania, aktualnych cenach oraz dostępności punktów ładowania zainstalowanych w ogólnodostępnych stacjach ładowania.

[49] Dokument opracowany przez Ministerstwo Energii, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 marca 2017 r. w ramach Programu Rozwoju Elektromobilności.

[50] Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1289 z późn. zm.).

[51] Uchwała nr XXXII/474/20 Rady Miasta Białystok z dnia 23 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia „Planu budowy ogólnodostępnych stacji ładowania”.

EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

Efektywność energetyczna stanowi stosunek ilości energii zaoszczędzonej w porównaniu do ilości energii zużywanej (lub prognozowanego zużycia). Polega na gospodarowaniu energią w taki sposób, aby minimalizować jej zużycie przy procesach produkcji, eksploatacji czy prowadzenia działalności.

Kierunki działań Miasta Białystok i politykę działania w obszarze energetyki wyznacza „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Białegostoku na lata 2012–2030”[52] wraz z aktualizacją[53].

BIAŁOSTOCKI KLASTER ENERGII

Miasto Białystok pełni funkcję członka klastra energetycznego jako odbiorca końcowy energii oraz prosument własnych instalacji fotowoltaicznych.

W porozumieniu z koordynatorem klastra energii - PUHP Lech, Miasto przygotowało projekt magazynu energii o mocy 4 MW i pojemności 16 MWh (realizowany w 2 etapach), sprzężony w jednym Punkcie Poboru Energii (PPE) z jednostką wytwórczą, który ma stanowić istotny zasób elastyczności dla PPE Miasta Białystok oraz pozostałych członków klastra energii.

W dniu 30.10.2025 r. Białostocki Klaster Energii podpisał umowę o dofinansowanie projektu „Budowa wirtualnej elektrowni OZE jako element transformacji energetycznej miasta Białystok”, w ramach Inwestycji B2.2.2/G1.1.2 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO): Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne, Część B: wsparcie inwestycyjne społeczności energetycznych. Projekt realizowany jest przez Wodociągi Białostockie Sp. z o.o., we współpracy z Miastem Białystok i PUHP Lech Sp. z o.o.

Koszt projektu: wydatki ogółem – 67 596 954,62 zł (w tym wydatki kwalifikowalne – 55 058 809,80 zł); dofinansowanie – 49 607 442,49 zł.

Planowane zadania w ramach projektu:

1. Budowa elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy do 2 MW.
2. Budowa zbiornika biogazu z infrastrukturą towarzyszącą i zagospodarowaniem terenu oraz instalacja agregatów kogeneracyjnych, w tym:
   - budowa instalacji 3 nowych agregatów kogeneracyjnych o mocy elektrycznej 851 kWe i mocy cieplnej 940 kWt każdy, zasilanych biogazem z produkcji własnej oczyszczalni;
   - budowa instalacji agregatu absorpcyjnego (wody lodowej) o mocy 444 kWh;
   - budowa instalacji wody lodowej, doprowadzającej czynnik chłodniczy do budynków;
   - częściowa przebudowa instalacji cieplnych od kotłowni do węzła podgrzewu osadu.
3. Działania związane z komunikacją, informacją i propagowaniem efektów przedsięwzięcia.
4. Modernizacja istniejącej kotłowni olejowej o pompy ciepła powietrze – woda w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 2, ul. K. Pułaskiego 25 w Białymstoku.
5. Kompleksowa dostawa i montaż 30 instalacji fotowoltaicznych w Białymstoku.
6. Kompleksowa dostawa i montaż 53 magazynów energii elektrycznej.
7. Budowa magazynu energii elektrycznej dla Miasta Białystok z systemem teleinformatycznym 2 MWh i 8 MWh pojemności.

[52] Uchwała Nr XLVIII/548/13 Rady Miasta Białystok z dnia 25 czerwca 2013 r. w sprawie uchwalenia „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Białegostoku na lata 2012-2030”.

[53] Uchwała Nr XLIV/632/21 Rady Miasta Białystok z dnia 25 października 2021 r. w sprawie uchwalenia „Drugiej aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Białegostoku na lata 2012-2030”.

Termin realizacji: 31.08.2026 r.

Cele projektu:

- zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii (OZE) wykorzystywanych w działalności Białostockiego Klastra Energii;
- zapewnienie stabilnych dostaw energii i obniżenie kosztów eksploatacyjnych;
- zwiększenie elastyczności i odporności systemu energetycznego Miasta;
- ograniczenie negatywnego oddziaływania gospodarki na środowisko poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych.

Korzyści:

- zmniejszenie kosztów energii w sektorze publicznym;
- większa niezależność energetyczna Miasta Białystok i Wodociągów Białostockich;
- poprawa jakości powietrza dzięki redukcji emisji zanieczyszczeń;
- aktywizacja mieszkańców w działaniach proekologicznych.

INSTALACJE OZE

W ramach działalności Biura Zarządzania Efektywnością Energetyczną (zwane dalej: BZE) realizowane jest zakładanie instalacji OZE na budynkach należących do Miasta Białegostoku. Biuro przeprowadza analizę (według zapotrzebowania danej jednostki w prąd), dotyczącą określenia budynków, na których należy i istnieją techniczne możliwości instalacji. Ponadto, zleca wykonanie projektu, przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia, sprawuje nadzór nad montażem instalacji oraz monitoruje jej działanie.

W 2025 r. BZE skupiało się na opracowaniu koncepcji, projektów i postawieniu magazynów energii w sposób zapewniający kumulację energii (bez oddawania wytwarzanej energii przez instalacje fotowoltaiczne do sieci) oraz zapewniający ekonomiczność jej wykorzystania (zgodnie z zapotrzebowaniem przez poszczególne obiekty). W 2025 r. zamontowano 9 instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 363,47 kWh oraz 17 magazynów energii o łącznej pojemności 1 224,96 kWh.

Tabela 42. Instalacje wykonane w 2025 roku

Lp.	Obiekt	Adres	Wartość brutto (w zł)
Instalacje fotowoltaiczne			
1	Szkoła Podstawowa nr 19	ul. Mieszka I 18	124 599,00
2	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego nr 2	ul. Promienna 13A	124 599,00
3	Zespół Szkół Technicznych	ul. Stołeczna 21	120 171,00
4	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących	ul. Sienkiewicza 57	109 101,00
5	Międzyszkolny Ośrodek Sportowy	ul. Zwycięstwa 28	105 552,98
6	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	ul. Klepacka 18	199 691,18
7	Szkoła Podstawowa Nr 20	ul. Leśna 30	153 423,00
8	Zespół Szkół Budowlano-Geodezyjnych – hala	ul. Słonimska 47/1	162 032,99
9	Zespół Szkół Mechanicznych – bursa	ul. Broniewskiego 14A	191 242,93
Magazyny energii			
1	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	ul. Klepacka 18	148 570,47

Lp.	Obiekt	Adres	Wartość brutto (w zł)
2	Szkoła Podstawowa Nr 20	ul. Leśna 30	123 808,73
3	Zespół Szkół Budowlano-Geodezyjnych – hala	ul. Słonimska 47/1	123 808,73
4	Zespół Szkół Mechanicznych – bursa	ul. Broniewskiego 14A	123 808,73
5	Szkoła Podstawowa nr 5	ul. Kamienna 15	177 303,02
6	Szkoła Podstawowa nr 11	ul. Poleska 27	178 533,02
7	Zespół Szkół Gastronomicznych – bursa	ul. Knyszyńska 12	167 980,49
8	Zespół Szkół Mechanicznych – hala samochodowa	ul. Broniewskiego 14	171 111,33
9	Urząd Miejski w Białymstoku	ul. Składowa 11	157 432,62
10	Dom Pomocy Społecznej – filia Bobrowa	ul. Baranowicka 203	155 483,37
11	Przedszkole Samorządowe nr 81 w Białymstoku	ul. Brzoskwiniowa 8	154 616,26
12	Przedszkole Samorządowe nr 82 w Białymstoku	ul. Herberta 82	154 616,26
13	Szkoła Podstawowa nr 21 w Białymstoku	ul. Polowa 7/1	154 616,26
14	Szkoła Podstawowa nr 34 w Białymstoku	ul. Pogodna 12	154 616,26
15	Szkoła Podstawowa nr 49 w Białymstoku	ul. Armii Krajowej 32	177 675,52
16	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Białymstoku*	ul. K. Pułaskiego 25	393 076,94

* we wskazanej lokalizacji znajdują się 2 magazyny energii.
Źródło: Biuro Zarządzania Efektywnością Energetyczną

GRUPA ZAKUPOWA MIASTA BIAŁYSTOK I BIAŁOSTOCKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

W dniu 23.05.2018 r. zawarto Porozumienie Międzygminne w sprawie wspólnego realizowania postępowania w przedmiocie udzielenia zamówienia publicznego na zakup energii elektrycznej oraz usługi dystrybucji energii elektrycznej w ramach grupy zakupowej członków stowarzyszenia, wchodzących w skład Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego. W wyniku przeprowadzonego postępowania, w latach 2026-2027 dostawcą energii będzie VEOLIA ENERGY CONTRACTING POLAND Sp. z o.o.

Koordynator Białostockiego Klastra Energii – Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Produkcyjne „LECH" Sp. z o.o. jest sprzedawcą energii elektrycznej wyłonionym w postępowaniu dla wszystkich jednostek miejskich oraz oświetlenia ulicznego na lata 2026-2027. Miasto Białystok już od 5 lat dokonuje zakupu energii elektrycznej w modelu elastycznym, po cenach z Towarowej Giełdy Energii. Model ten polega na tym, że odbiorca energii nie kontraktuje całej potrzebnej ilości energii na dany okres (np. rok) w jednym momencie, czyli w dniu złożenia oferty przez wykonawcę. Energia jest nabywana w mniejszych częściach (transzach) w różnych momentach, korzystnych dla zamawiającego. Aktualna cena energii elektrycznej (wg stanu na IV kwartał 2025 r.) wynosi 452 zł/MWh netto (dotychczasowa cena „zamrożona" wynosiła 693 zł/MWh netto).

Rynek energii gwałtownie ewoluuje w kierunku rozwoju rozproszonej generacji OZE, szczególnie wykorzystywanej na własne potrzeby lub na potrzeby lokalnych społeczności, co spowoduje konieczność dostosowania produktów zawodowej energetyki, do nowego modelu zdecentralizowanego rynku energii. Bodźcem do utrzymania wysokiego tempa zmian rynku energii mogą być dynamiczne wzrosty cen uprawnień do emisji CO_2, a także cen energii.

ZAKUP GAZU PRZEZ MIASTO BIAŁYSTOK

Miasto Białystok rozpoczęło wspólny zakup gazu dla miejskich jednostek organizacyjnych z dniem 01 stycznia 2020 r. W przeprowadzonym przetargu w 2025 r. na dostarczenie gazu w 2026 i 2027 r. wygrała firma Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o., z którą w dniu 25 listopada 2025 r. zawarto umowę generalną. W przeprowadzonym postępowaniu przetargowym zakupiono gaz dla 117 miejskich jednostek organizacyjnych.

Działania wskazane w podrozdziale 3.4. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

S1.1. Optymalizacja zużycia energii i wykorzystania odnawialnych źródeł energii
S3.1. Zwiększenie kompetencji na temat gospodarowania zasobami i neutralności klimatycznej
P2.3. Funkcjonalny, energooszczędny transport, integrowany i zarządzany w skali BOF
P2.4. Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na klimat i środowisko
C4.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie transportu
C5.1. Wdrożenie energooszczędnych rozwiązań w przestrzeni publicznej

4. GOSPODARKA KOMUNALNA

4.1. System zaopatrzenia w wodę

System zaopatrzenia w wodę tworzą: ujęcia wody, stacje uzdatniania wody oraz sieć wodociągowa, dostarczające wodę do odbiorców. System zapewnia dostęp do wody pitnej prawie wszystkim mieszkańcom Miasta (tj. 99,3%). Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrzenie w wodę są „Wodociągi Białostockie" Sp. z o.o. w Białymstoku.

Źródłem wody jest rzeka Supraśl, stanowiąca prawy dopływ rzeki Narwi. Bazują na niej ujęcia wody infiltracyjnej, powierzchniowej i podziemnej w Wasilkowie oraz podziemnej w Jurowcach.

Tabela 43. Dopuszczalna wielkość poboru wody (SUW) na potrzeby Miasta Białegostoku

Wyszczególnienie	Ujęcie wody infiltracyjnej w Wasilkowie	Ujęcie wody podziemnej w Wasilkowie	Ujęcie wody powierzchniowej w Wasilkowie	Ujęcie wody podziemnej w Jurowcach
Dopuszczalna wielkość poboru określona w pozwoleniu wodnoprawnym $Q_{d\,śr}$ (m^3/d)	4 920	4 536	62 000	42 240
Ogółem (m^3/d)	113 696			

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie danych „Wodociągów Białostockich" Sp. z o.o. w Białymstoku

Ujęcia znajdują się w obrębie tej samej jednostki hydrogeologicznej o nazwie „Zbiornik wód podziemnych Jurowce - Wasilków", obejmującej odcinek rzeki Supraśl od ujścia rzeki do Narwi po wieś Ogrodniczki (ok. 50 km^2). W obszarze zbiornika występują duże zasoby wód podziemnych, przede wszystkim w czwartorzędowych poziomach wodonośnych, miejscami połączonych ze sobą.

Zróżnicowane typy ujęć, konieczność uwzględnienia specyfiki surowca i jego odmiennych w każdym przypadku parametrów fizyko-chemicznych wymaga zastosowania odrębnych technologii dla każdego ciągu wody. Ujmowana woda uzdatniana jest w 3 ciągach technologicznych: wody infiltracyjnej i podziemnej (SUW Wasilków), wody powierzchniowej (SUW Pietrasze) i wody podziemnej (SUW Jurowce).

Tabela 44. Wydajność stacji uzdatniania wody (SUW) na potrzeby Miasta Białegostoku

Wyszczególnienie	SUW w Wasilkowie (w. infiltracyjna i podziemna)	SUW w Pietraszach (w. powierzchniowa)	SUW w Jurowcach (w. podziemna)	Wydajność SUW ogółem
Projektowa wydajność SUW $Q_{d\,max}$ (m^3/d)	15 000	36 000	42 240	**93 240**

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie danych „Wodociągów Białostockich" Sp. z o.o. w Białymstoku

Tabela 45. Produkcja wody

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Woda pobrana z ujęć (w tys. m^3/rok), w tym:	17 060,3	16 251,6	16 279,2	16 688,7	16 367,2
w Wasilkowie	13 044,3	11 269,9	10 858,2	11 114,8	11 186,0
w Jurowcach	4 016,0	4 981,7	5 421,0	5 573,9	5 181,2
Woda wtłoczona do sieci (w tys. m^3/rok), w tym:	15 363,6	14 896,7	15 172,6	15 673,7	15 473,0
z SUW Pietrasze (woda podziemna, powierzchniowa i infiltracyjna)	11 565,5	10 164,9	9 872,7	10 276,7	10 477,6
z SUW Jurowce (woda podziemna)	3 798,1	4 731,8	5 299,9	5 397,0	4 995,4

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie danych „Wodociągów Białostockich" Sp. z o.o. w Białymstoku

Uzdatniona woda dostarczana jest odbiorcom za pośrednictwem sieci wodociągowej o długości ok. 1 070 km (wraz z przyłączami).

Tabela 46. Sieć wodociągowa z podziałem na sieci magistralne, rozdzielcze i przyłącza

Rok	Długość sieci wodociągowej w Białymstoku (w km)			
	Sieć magistralna	Sieć rozdzielcza	Przyłącza	Ogółem
2021	75,3	590,4	391,1	1 056,8
2022	75,3	593,8	388,2	1 057,3
2023	77,5	595,8	385,6	1 058,9
2024	77,6	595,8	381,9	1 055,3
2025	77,8	610,3	382,1	1 070,2

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie danych „Wodociągów Białostockich" Sp. z o.o. w Białymstoku

Ważnym elementem sieci wodociągowej są 4 strefowe pompownie wody, które podnoszą jej ciśnienie w wyżej położonych rejonach.

Tabela 47. Struktura sprzedaży wody w Białymstoku

Rok	Sprzedaż wody w podziale na grupy odbiorców (w tys. m^3/rok)			
	Gospodarstwa domowe	Przemysł	Inne cele	Ogółem
2021	10 234,5	871,6	1 984,8	13 090,9
2022	10 213,8	804,2	2 012,6	13 030,6
2023	10 345,0	730,0	2 103,1	13 178,1
2024	10 517,0	794,6	2 145,2	13 456,8
2025	10 391,0	730,0	2 263,8	13 384,8

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie danych „Wodociągów Białostockich" Sp. z o.o. w Białymstoku

Tabela 48. Wybrane wskaźniki zaopatrzenia w wodę

Wskaźniki	2021	2022	2023	2024	2025
Średnie dobowe zużycie wody przez 1 mieszkańca (m^3/dobę)	0,09	0,09	0,1	0,1	0,1
Średnie miesięczne zużycie wody przez 1 mieszkańca (m^3/m-c)	2,9	2,9	3,0	3,0	3,0
Mieszkańcy korzystający z sieci wodociągowej (tys. osób)	294,4	291,0	290,1	288,9	287,7
Mieszkańcy korzystający z sieci wodociągowej (%)*	99,3	99,3	99,3	99,3	99,3
Cena brutto 1 m^3 wody dostarczanej do wszystkich odbiorców	4,27	4,27	4,27	5,8	5,79
Liczba awarii na sieci wodociągowej (szt.)	220	201	178	185	202
Liczba awarii przypadająca na 1 km sieci wodociągowej	0,16	0,19	0,17	0,18	0,19
Straty wody (%)	7,8	5,6	5,8	6,5	5,8

* wskaźnik w przeliczeniu na 1000 mieszkańców został obliczony z uwzględnieniem liczby ludności według stanu na 30 czerwca danego roku.

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie danych „Wodociągów Białostockich" Sp. z o.o. w Białymstoku

SYSTEM AWARYJNEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ

Awaryjny system zaopatrzenia w wodę tworzy 49 studni ręcznych, zlokalizowanych na terenie Miasta Białegostoku. Mają one zaopatrywać w wodę mieszkańców miasta w przypadku unieruchomienia wodociągu komunalnego. Woda pobierana ze studni ręcznych nadaje się do spożycia po uzdatnieniu.

Studnie utrzymywane są w gotowości poprzez wykonywanie regularnych przeglądów i próbnych pompowań.

Sieć wodociągowa na obszarze Białegostoku zbudowana jest w przewadze układu pierścieniowego. Umożliwia to większą kontrolę nad danym obszarem, gdzie zaistnieje awaria i ograniczenie do minimum ilości odbiorców pozbawionych dostawy wody.

Ponadto, na terenie ujęcia Jurowce do dyspozycji jest 5 agregatów prądotwórczych do poboru wody, które uruchamiane są w przypadku braku zasilania na ujęciu w energię elektryczną.

JAKOŚĆ WODY PITNEJ

Wyniki jakości wody w ramach istniejącego systemu zaopatrzenia w wodę wskazują, iż dostarczana woda odpowiada wymaganiom sanitarnym, stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia[54].

Potwierdzeniem spełnienia wymagań jakościowych są badania prowadzone przez Laboratorium Badania Wody Wodociągów Białostockich Sp. z o.o. Laboratorium pobiera próbki

[54] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

oraz wykonuje badania mikrobiologiczne, chemiczne, sensoryczne i badania właściwości fizycznych w zakresie laboratorium badawczego Nr 415 i certyfikatu wydanego przez Polskie Centrum Akredytacji (PCA). Certyfikat akredytacji PCA potwierdza kompetencje, bezstronność i spójne działanie zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17025: 2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących". Laboratorium posiada zatwierdzenie systemu jakości prowadzonych badań (zgodnie z decyzją Nr HK-270/D/2024 z dnia 18.12.2024 r., wydaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku, obowiązującą do dnia 31.12.2025 r.).

W 2025 r. w ramach kontroli wewnętrznej Laboratorium wykonało badania na 788 próbkach wody uzdatnionej oraz na 7 303 próbkach wody surowej i po procesach technologicznych.

Działania wskazane w podrozdziale 4.1. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

S1.2. Zwiększenie efektywności gospodarowania odpadami i zasobami; recykling i domykanie obiegu surowców

S2.2. Dobra jakość środowiska: powietrza, gleb i wód

4.2. System kanalizacyjny

SYSTEM KANALIZACJI SANITARNEJ I OGÓLNOSPŁAWNEJ

Sieć kanalizacyjna, za pośrednictwem której Wodociągi Białostockie odbierają ścieki obejmuje swoim zasięgiem (w zakresie podstawowej działalności) miasto Białystok oraz miasto i gminę Wasilków. Ponadto do sieci kanalizacyjnej odprowadzane są ścieki z gmin ościennych: Choroszcz, Dobrzyniewo Duże, Supraśl, Zabłudów oraz Juchnowiec Kościelny. Cały teren Białegostoku obsługuje rozdzielczy system kanalizacji sanitarnej. Ścieki doprowadzane są do oczyszczalni układem kanalizacji grawitacyjno-pompowej.

Tabela 49. Sieć kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej z podziałem na sieć sanitarną, ogólnospławną i przyłącza

Rok	Długość sieci kanalizacyjnej w Białymstoku (km)			
	Sieć sanitarna	Sieć ogólnospławna	Przyłącza	Ogółem
2021	513,7	0	93,5	607,2
2022	516,9	0	92,2	609,1
2023	520,1	0	91,6	611,7
2024	523,6	0	91,1	614,7
2025	533,5	0	92,2	625,7

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie danych „Wodociągów Białostockich" Sp. z o.o. w Białymstoku

Nieodłącznym elementem systemów kanalizacyjnych są przepompownie ścieków (125 szt.), zastosowane w miejscach, gdzie spływ grawitacyjny i względne rozwiązania zapewniające taki spływ, są niemożliwe lub nieracjonalne.

Tabela 50. Struktura ścieków odprowadzanych do kanalizacji miejskiej w Białymstoku

Rok	Odbiór ścieków w podziale na grupy odbiorców (tys. m³/rok):			
	Gospodarstwa domowe	Przemysł	Inne cele	Ogółem
2021	9 940,9	1 246,7	1 859,4	**13 047,0**
2022	9 951,4	1 138,4	1 903,0	**12 992,8**
2023	10 003,2	1 034,1	2 032,3	**13 069,6**
2024	10 103,1	989,4	2 060,6	**13 153,1**
2025	10 037,1	952,6	2 080,6	**13 070,3**

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie danych „Wodociągów Białostockich" Sp. z o.o. w Białymstoku

Tabela 51. Wybrane wskaźniki dotyczące sieci kanalizacyjnej

Wskaźniki	2021	2022	2023	2024	2025
Średnia dobowa produkcja ścieków przez 1 mieszkańca (litry/dobę)	92,7	94,4	94,9	95,9	95,9
Mieszkańcy korzystający z sieci kanalizacyjnej (tys. osób)	293,9	288,8	288,8	287,9	286,8
Mieszkańcy korzystający z sieci kanalizacyjnej (%)*	99,2	98,6	98,9	99,0	99,0
Cena brutto 1 m³ ścieków odbieranych od wszystkich odbiorców	3,93	3,93	3,93	6,47	6,38

* wskaźnik w przeliczeniu na 1000 mieszkańców został obliczony z uwzględnieniem liczby ludności według stanu na 30 czerwca danego roku.

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie danych „Wodociągów Białostockich" Sp. z o.o. w Białymstoku

Do oczyszczalni ścieków w Białymstoku dopływają ścieki komunalne z terenu Miasta Białegostoku i gmin przyległych do granic administracyjnych miasta (gminy: Wasilków, Dobrzyniewo Duże, Choroszcz, Juchnowiec Kościelny, Supraśl, Grabówka, Zabłudów). Następuje to poprzez zbiorczy system kanalizacji sanitarnej. Ścieki pochodzące z indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, tj. zbiorników szczelnych (tzw. szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków są dowożone przez firmy asenizacyjne do stacji zlewnej nieczystości płynnych, zlokalizowanej na terenie oczyszczalni ścieków w Białymstoku.

Aktualnie oczyszczalnia przyjmuje ścieki w ilości ok. 56 tys. m³/dobę.

Tabela 52. Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Ilość ścieków (w tys. m³/rok)	23 864,7	21 516,5	21 163,6	22 277,0	20 552,2
w tym ścieki dowożone taborem asenizacyjnym do stacji zlewnej na oczyszczalni ścieków (w tys. m³/rok)	126,9	136,7	150,3	196,6	199,8

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie danych „Wodociągów Białostockich" Sp. z o.o. w Białymstoku

Oczyszczanie ścieków prowadzone jest w 3 węzłach technologicznych: mechanicznym, biologicznym i przeróbki osadów ściekowych. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych, zgodnie

z pozwoleniem wodnoprawnym jest rzeka Biała. Wyniki badań jakości ścieków odprowadzanych z oczyszczalni do odbiornika spełniają wymogi Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej[55].

INWESTYCJE W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ MIASTA BIAŁEGOSTOKU

Spółka „Wodociągi Białostockie" w celu zapewnienia ciągłości, niezawodności i jakości świadczonych usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, realizuje szereg inwestycji określonych w planach wieloletnich[56], których uszczegółowienie stanowią roczne plany inwestycyjne.

W 2025 r. wydatki inwestycyjne wyniosły 59,6 mln zł. Zatwierdzenie nowych taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w czerwcu 2024 r. i sięgnięcie po dofinansowanie z kliku źródeł pozwoliło na przeprowadzenie lub rozpoczęcie szeregu zadań inwestycyjnych. Spółka realizowała następujące projekty z dofinansowaniem z zewnętrznych źródeł finansowania:

- „Safe sewerage Bezpieczna kanalizacja dla zdrowego środowiska: rozwiązania transgraniczne Łucka i Białegostoku" - Interreg Next Polska – Ukraina 2021-2027;
- „Budowa wirtualnej elektrowni OZE jako element transformacji energetycznej miasta Białystok" – Inwestycje B2.2.2/G1.1.2 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO): Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne;
- dotacja celowa na finansowanie realizacji zadań własnych dotyczących zakupów inwestycyjnych w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026;
- „Budowa i przebudowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej w celu minimalizacji oddziaływania człowieka na środowisko i poprawy jakości życia mieszkańców" (rzeczowa realizacja w okresie kwiecień 2020 r. - grudzień 2024 r.) - pożyczka inwestycyjna ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności w ramach Inwestycji B3.4.1. „Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast" na refinansowanie wydatków netto projektu.

W 2025 r. Prezydent Miasta Białegostoku wyznaczył Wodociągi Białostockie jako podmiot ochrony ludności w celu zapewnienia wykonywania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej na terenie Białegostoku. Spółka podpisała z Miastem Białystok 5 umów o udzielenie dotacji celowej na finansowanie zadań własnych, dotyczących zakupów inwestycyjnych w ramach „Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej (POLiOC) na lata 2025-2026".

W ramach powyższych umów, w IV kwartale 2025 r. został zakupiony sprzęt na kwotę ponad 10 mln zł netto, finansowany prawie w 100% ze środków POLiOC na lata 2025-2026. Zakupiono: agregaty prądotwórcze – 3 szt., magazyny energii elektrycznej o poj. ponad 5,9 MWh, koparko-ładowarki – 4 szt., ładowarkę teleskopową – 1 szt., wózki widłowe – 3 szt., zestawy dronowe ze stacją dokującą – 2 szt., paczkowarki do wody pitnej – 2 szt., zestawy bezpieczeństwa do prowadzenia akcji ratowniczych i pracy na wysokościach – 30 szt.,

[55] Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

[56] Uchwała Nr IX/137/24 Rady Miasta Białystok z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie zatwierdzenia „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Wodociągów Białostockich Sp. z o.o. na lata 2025-2029".

chromatograf jonowy – 1 szt., mętnościomierz i spektrofotometr – po 1 szt., przenośny pobierak próbek wody – 1 szt. Zakupiony sprzęt zapewni zabezpieczenie ciągłości dostaw wody pitnej, w szczególności w sytuacji długotrwałych braków dostaw wody pitnej, awarii sieci wodociągowej, wystąpienia sytuacji kryzysowych, innych zagrożeń oraz konfliktu zbrojnego.

Tabela 53. Nakłady na realizację inwestycji

Rodzaj inwestycji	Nakłady w latach (w mln zł)				
	2021	2022	2023	2024	2025
Projekty inwestycyjne z dofinansowaniem	43,53	12,70	0,00	0,00	25,21
Inwestycje na ujęciach wody, stacjach uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków	7,47	1,57	0,23	2,23	10,28
Inwestycje związane z budową oraz przebudową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	9,23	19,28	5,38	3,53	9,79
Pozostałe inwestycje w zakresie utrzymania infrastruktury technicznej związanej z przedmiotem działalności Spółki	4,28	4,80	0,93	4,88	14,32
Ogółem	64,51	38,35	6,54	10,64	59,60

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie danych „Wodociągów Białostockich" Sp. z o.o. w Białymstoku

WIELOLETNI PLAN ROZWOJU I MODERNIZACJI URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I URZĄDZEŃ KANALIZACYJNYCH BĘDĄCYCH W POSIADANIU WODOCIĄGÓW BIAŁOSTOCKICH SP. Z O.O. NA LATA 2025-2029[57]

Plan określa w szczególności:

- planowany zakres usług wodociągowych i kanalizacyjnych;
- przedsięwzięcia rozwojowo-modernizacyjne w poszczególnych latach;
- przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz wprowadzanie ścieków;
- inwestycje, dla których spółka otrzymała lub będzie ubiegała się o dotację;
- nakłady inwestycyjne w poszczególnych latach;
- sposoby finansowania planowanych inwestycji.

Jest to plan otwarty, z możliwością jego weryfikacji w zakresie bieżących potrzeb rzeczowych i harmonogramu realizacji inwestycji oraz zaangażowania finansowego i kierunków pozyskiwania środków na realizację zadań.

Rok 2025 był pierwszym rokiem obowiązywania „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Wodociągów Białostockich Sp. z o.o. na lata 2025-2029".

[57] Uchwała Nr IX/137/24 Rady Miasta Białystok z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie zatwierdzenia „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Wodociągów Białostockich Sp. z o.o. na lata 2025–2029".

Tabela 54. Wykaz zadań inwestycyjnych realizowanych w 2025 roku, ujętych w „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Wodociągów Białostockich Sp. z o.o. na lata 2025-2029”

Lp.	Nazwa[58]
ZADANIA POZOSTAŁE - STACJA UZDATNIANIA WODY JUROWCE, STACJA UZDATNIANIA WODY PIETRASZE, OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW, INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNA, WODOMIERZOWNIA, ENERGETYKA I AUTOMATYKA, TELEINFORMATYKA	
1.	Budowa nowych studni głębinowych (1_TPJ) – sukcesywna realizacja
2.	Modernizacja ciągu technologicznego SUW Jurowce (3_TPJ) – rozpoczęcie prac
3.	Modernizacja pomieszczeń budynku głównego i kotłowni na SUW Jurowce (4_TPJ) – rozpoczęcie prac
4.	Podniesienie poziomu zabezpieczenia Ujęcia Wody Jurowce oraz Stacji Uzdatniania Wody Jurowce (7_TPJ) – częściowo zrealizowane
5.	Wykonanie odwiertów próbnych (8_TPJ) – prace przygotowawcze
6.	Wymiana pomp głębinowych na energooszczędne na ujęciu Jurowce (9_TPJ) – sukcesywna realizacja
7.	Wykonanie przyłącza wody surowej do Stacji Uzdatniania Wody w Wasilkowie z zalewu rzeki Supraśl (14_TPP) – zrealizowano
8.	Modernizacja dwóch ciągów zagęszczania osadu nadmiernego (29_TO) – prace przygotowawcze
9.	Modernizacja komór biologicznych (31_TO) – prace przygotowawcze
10.	Modernizacja osadników wtórnych (32_TO) – zrealizowano
11.	Budowa placu magazynowego osadu odwodnionego (37_TO) – prace projektowe
12.	Budowa elektroenergetycznej sieci kablowej SN-15kV i NN-0,4kV na Ujęciu Wody w Jurowcach (42_TE) – prace przygotowawcze
13.	Budowa elektrowni hybrydowej na terenie Oczyszczalni Ścieków (44_TE) – w trakcie realizacji
14.	Modernizacja rozdzielni NN na SO1[59] Oczyszczalnia (47_TE) – prace projektowe
15.	Wdrożenie platformy systemowej na obiektach WODA (50_TE) – w trakcie realizacji
16.	Montaż i uruchomienie przepływomierzy do pomiaru ilości ścieków w kolektorze sanitarnym Z6 (53_TE) – rozpoczęcie prac
17.	Modernizacja obiektów towarzyszących na terenie Oczyszczalni Ścieków (61_TA) – prace przygotowawcze
18.	Zestawy antenowe do stacjonarnego odczytu wodomierzy (62_FS) – sukcesywna realizacja
19.	Budowa, przebudowa i modernizacja kolektorów kanalizacyjnych (64_TS) – sukcesywna realizacja
20.	Budowa, przebudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Gminy Białystok (66_TS) – sukcesywna realizacja
21.	Odtworzenie majątku Spółki w celu zapewnienia stabilnego i efektywnego funkcjonowania we wszystkich obszarach działalności (72_WB) – sukcesywna realizacja

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - na podstawie danych „Wodociągów Białostockich” Sp. z o.o. w Białymstoku

[58] Przy nazwie zadania wskazano pozycję zadania, ujętego w „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Wodociągów Białostockich Sp. z o.o. na lata 2025-2029”. Użyte skróty podane w nawiasach przy nazwie zadania np. (1_TPJ) określają nr zadania w Wykazie zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w ramach Planu Wieloletniego. Drugi człon numeru zadania (np. TPJ) oznacza nazwę komórki organizacyjnej, w której realizowane jest dane zadanie i w tym przypadku jest to Dział Produkcji Wody Jurowce. TPP oznacza Dział Produkcji Wody Pietrasze-Wasilków, TO - Dział Oczyszczania Ścieków, itd. Oznaczenia komórek organizacyjnych uległy zmianie od 01 stycznia 2025 r., w związku ze zmianą Regulaminu organizacyjnego, który został wprowadzony uchwałą Zarządu „Wodociągów Białostockich” z dnia 02 grudnia 2024 r.

[59] Stacja Operatorska.

PROJEKT „BEZPIECZNA KANALIZACJA DLA ZDROWEGO ŚRODOWISKA: ROZWIĄZANIA TRANSGRANICZNE ŁUCKA I BIAŁEGOSTOKU" W RAMACH INTERREG 2021-2027

„Wodociągi Białostockie" Sp. z o.o. w Białymstoku, we współpracy z Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej „Lutskvodokanal" w Łucku w Ukrainie na podstawie Umowy Partnerskiej, zawartej w listopadzie 2024 r. realizują projekt pn. „Bezpieczna kanalizacja dla zdrowego środowiska: rozwiązania transgraniczne Łucka i Białegostoku" (ang. Safe sewerage for healthy environment: cross-border solutions of Lutsk and Bialystok).

Celem Projektu jest zmniejszenie zagrożeń dla środowiska, szczególnie rzek oraz zapewnienie bezpiecznie funkcjonujących sieci kanalizacyjnych.

Projekt otrzymał dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Interreg NEXT Polska – Ukraina 2021-2027. Całe przedsięwzięcie Unia Europejska współfinansuje na poziomie 90%, kwotą 2 366 830,21 EUR (część polska – 1 189 026,95 EUR; część ukraińska – 1 177 803,26 EUR).

W ramach Projektu w 2025 r. przeprowadzono modernizację odcinków sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie Al. Jana Pawła II, ul. Sikorskiego i Wysoki Stoczek oraz rzeki Białej w Białymstoku. W grudniu 2025 r. dokonano odbioru końcowego zmodernizowanych kanałów sanitarnych o łącznej długości 528,71 m. Wykonana technologią bezwykopową modernizacja pozwala uniknąć eksfiltracji ścieków do rzeki Białej i infiltracji wody z rzeki i wód opadowych do kanału sanitarnego oraz zminimalizować uciążliwe odory w tym rejonie miasta Białystok. Rozpoczęto również prace związane z zakupem i montażem przepływomierzy do pomiaru ilości ścieków w zmodernizowanym kolektorze sanitarnym.

Ponadto w 2025 r. wykonano szereg działań edukacyjno-promocyjnych:

- przeprowadzono szkolenie personelu z Łucka i Białegostoku z zakresu „Monitoringu sieci kanalizacyjnej za pomocą inspekcji TV";
- we wrześniu zorganizowano z udziałem Politechniki Białostockiej międzynarodową Konferencję Naukowo-Techniczną pt. „Bezpieczna kanalizacja dla zdrowego środowiska";
- w grudniu przedstawiciele partnerów Projektu Safe sewerage uczestniczyli w wyjeździe studyjnym do Warszawy i Marek k. Warszawy, zapoznali się z pracą Oczyszczalni Ścieków „Czajka", zadaniami w zakresie modernizacji kanałów sanitarnych MPWiK[60] w Warszawie oraz zarządzaniem i urządzeniami do dystrybucji wody w Wodociągu Mareckim;
- równolegle prowadzono szereg działań związanych z akcją edukacyjną pn. „Kanalizacja to nie śmietnik" z wykorzystaniem okularów VR, gry planszowej XXL i filmu edukacyjnego.

Zakończenie realizacji Projektu planowane jest we wrześniu 2026 r.

Transgraniczny charakter polsko-ukraińskiego przedsięwzięcia zapewnia ścisłą współpracę przy wdrażaniu zaplanowanych działań, gwarantuje korzyści obydwu przedsiębiorstwom – partnerom, wzmacnia współpracę miast partnerskich: Łucka i Białegostoku oraz przyczynia się do znaczących efektów środowiskowych po obu stronach granicy.

[60] Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji.

ALTERNATYWNE ZAGOSPODAROWANIE NIECZYSTOŚCI CIEKŁYCH

Ewidencja i kontrole zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Miasta Białegostoku

Zgodnie z prowadzoną ewidencją, wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. na terenie Miasta Białegostoku, zlokalizowanych było 1 499 zbiorników bezodpływowych oraz 102 przydomowe oczyszczalnie ścieków. W stosunku do właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków prowadzone są ciągłe kontrole w oparciu o art. 6 ust. 5a ustawy[61].

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2025 r. przeprowadzono 576 kontroli nieruchomości, w ramach których Straż Miejska przeprowadziła 7 kontroli w terenie a w Departamencie Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska przeprowadzono 569 kontroli dokumentów dostarczonych przez mieszkańców, z których sporządzono protokół zgodnie z treścią art. 380 ustawy[62].

SYSTEM KANALIZACJI DESZCZOWEJ

Na terenie Białegostoku, oprócz systemu sieci kanalizacji sanitarnej funkcjonuje rozbudowany system kanalizacji deszczowej, odprowadzający wody opadowe, roztopowe i drenażowe do cieków, rowów i rzeki Białej. Gestorem miejskich sieci kanalizacji deszczowej od 2008 r. jest Urząd Miejski w Białymstoku, który w ramach zadań sprawuje pieczę nad drożnością miejskiej sieci kanalizacji deszczowej. Bieżące utrzymanie sieci deszczowych we właściwym stanie technicznym oraz likwidacja awarii na sieci realizowana jest na zlecenie służb miejskich przez firmę wyłanianą w drodze postępowania w trybie przetargu nieograniczonego. Poszczególne układy kanalizacji deszczowej, odprowadzające wody opadowe z dachów oraz z powierzchni utwardzonych, w tym w szczególności z pasów drogowych wyposażone są w układy podczyszczające (osadniki, separatory), wyłapujące zanieczyszczenia stałe oraz substancje ropopochodne przed spływem do cieków i ziemi.

Tabela 55. Sieć kanalizacji deszczowej

Lata	2021	2022	2023	2024	2025
Długość sieci kanalizacyjnej deszczowej w Białymstoku (km)	546,0	559,0	567,8	575,7	580,6

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

Systemy kanalizacji deszczowej na terenie Miasta są sukcesywnie rozbudowywane oraz modernizowane w oparciu o „Aktualizację programu zagospodarowania wód opadowych i rozbudowy kanalizacji deszczowej w granicach administracyjnych miasta Białegostoku wraz z racjonalnym rozmieszczeniem zbiorników retencyjnych, rowów i odparowników”[63]. W opracowaniu wskazane zostały węzły kanalizacji deszczowej wymagające przebudowy oraz rozmieszczenie zbiorników retencyjnych, rowów wsiąkowych i odparowników, których zadaniem jest przejęcie wód opadowych, przeznaczonych do dalszego wykorzystania, np. do nawadniania drzew, trawników (rozwiązania korzystne ekonomicznie i ekologiczne).

[61] Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733).
[62] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.)
[63] Dokument dostępny na stronie www.bip.bialystok.pl w zakładce: Rozwój Gminy/ Zagospodarowanie przestrzenne/ Dokumenty planistyczne/ Inne dokumenty planistyczne.

Zgodnie z wytycznymi programowymi, Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska wydaje warunki techniczne włączenia do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej oraz budowy nowej infrastruktury kanalizacji deszczowej, przy czym wymagane jest w maksymalnym stopniu zagospodarowanie wód opadowych u źródła, ich retencjonowanie oraz ponowne użycie np. do celów gospodarczych. Program wykorzystywany jest również na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

System kanalizacji deszczowej jest nierozerwalnie związany z systemem rowów i cieków odprowadzających wody opadowe do głównego odbiornika, jakim jest rzeka Biała. W ramach zachowania ciągłości systemu przyrodniczego miasta sukcesywnie jest realizowana konserwacja i odtwarzanie rowów odwadniających, cieków wodnych i rzeki Białej. Ponadto prowadzony jest nadzór nad stanem rowów i cieków zbiorników wodnych zlokalizowanych na terenie Miasta poprzez:

- monitorowanie stanów grobli oraz budowli piętrzących pod względem ich szczelności i stabilności na zbiornikach wodnych oraz wykonywanie obiektów budowlanych w ich pobliżu;
- monitorowanie nielegalnego zasypywania rowów melioracyjnych;
- monitorowanie przepustowości rzek, cieków i rowów.

W ramach zrealizowanych w 2025 r. inwestycji drogowych wybudowano lub przebudowano sieć kanalizacji deszczowej na ulicach: J. K. Kluka, Rzędziana, Gen. S. Maczka, J. Giedroycia (1 KD-L, os. Bagnówka), 42 Pułku Piechoty, Korycińskiej, Letniej, A. Asnyka, Św. Łukasza, Dolnej, Żurawiej, Strusia, Bitwy Białostockiej (2KD-D), 3KD-D odchodzącej od ul. Bitwy Białostockiej, Białoruskiej. Ponadto został wybudowany podziemny układ rozsączający przy ulicy J. Giedroycia (1 KD-L, os. Bagnówka).

OPRACOWANIE MODELU HYDRAULICZNEGO MIEJSKIEJ SIECI KANALIZACJI DESZCZOWEJ

Na terenie Białegostoku funkcjonuje 6 stacji pomiarowych wyposażonych w deszczomierze do mierzenia ilości opadów atmosferycznych, które docelowo będą elementem współpracującym z modelem hydraulicznym miejskiej sieci kanalizacji deszczowej. Model hydrauliczny będzie stanowić wsparcie w zakresie opracowania koncepcji zarządzania wodami opadowymi w celu polepszenia zabezpieczenia przeciwpowodziowego Białegostoku, w tym analizy możliwości zmniejszenia ilości spływu wód opadowych i roztopowych systemem rzecznym, będącym w zasięgu oddziaływania rzeki Białej.

Uzyskane dane ze stacji pomiarowych stanowią narzędzie pomocnicze do:

- wypełniania oświadczeń w celu ustalenia wysokości opłaty zmiennej za odprowadzanie do wód - wód opadowych lub roztopowych;
- weryfikacji wysokości opłat za usługi wodne;
- opracowywania operatów wodnoprawnych, niezbędnych do uzyskania decyzji wodnoprawnych;
- opracowywania dokumentacji projektowych sieci kanalizacji deszczowej;
- przekazywania mieszkańcom informacji ws. aktualnych danych, dotyczących wysokości opadów;
- analizy i prognozy w celu przeciwdziałania skutkom intensywnych opadów (podtopień oraz zalań ulic i nieruchomości).

Działania wskazane w podrozdziale 4.2. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

S1.2. Zwiększenie efektywności gospodarowania odpadami i zasobami; recykling i domykanie obiegu surowców
S2.1. Dobrej jakości różnorodne przyrodniczo tereny zielone o dużej wartości usług ekosystemowych
S2.2. Dobra jakość środowiska: powietrza, gleb i wód
P3.1. Harmonizowanie systemowej oraz rozproszonej infrastruktury technicznej
P3.2. Zwiększanie wydajności, niezawodności i efektywności ekonomicznej infrastruktury technicznej

4.3. Cmentarnictwo

Na terenie Białegostoku znajdują się następujące cmentarze wojenne, które zgodnie z ustawą[64] pozostają pod opieką Państwa:

- Cmentarz wojskowy przy ul. 11 Listopada – pow. 1,00 ha;
- Cmentarz wojenny żołnierzy Armii Czerwonej przy ul. K. Ciołkowskiego – pow. 0,2723 ha;
- Cmentarz ofiar terroru z II wojny światowej w Lesie Pietrasze – pow. 0,40 ha;
- Cmentarz ofiar terroru z II wojny światowej w Lesie Bacieczki – pow. 0,067 ha.

Na terenie Miasta znajdują się również następujące cmentarze wyznaniowe zamknięte, które są pod opieką Gminy Białystok:

- Cmentarz Ewangelicko-Augsburski przy ul. Wasilkowskiej – pow. 0,60 ha;
- Cmentarz Ewangelicki przy ul. Produkcyjnej – pow. 0,1798 ha;
- Cmentarz Żydowski przy ul. Wschodniej – pow. 9,63 ha.

Gmina Białystok dysponuje następującymi cmentarzami komunalnymi: cmentarz przy ul. Wysockiego w Białymstoku o powierzchni 14,41 ha (100% wypełnienia) oraz cmentarz w Karakulach (gmina Supraśl - 60% wypełnienia) o powierzchni 7,89 ha. Cmentarze komunalne są zarządzane przez zakład budżetowy Cmentarz Miejski w Białymstoku.

Pochówki na cmentarzu w Karakulach odbywają się od 2009 roku. W skali roku cmentarze komunalne przyjmują ok. 20% pochówków, natomiast pozostali zmarli chowani są na cmentarzach wyznaniowych. Od 2008 r. na cmentarzu przy ul. Wysockiego z powodu braku wolnej powierzchni grzebalnej odbywają się tylko dochowania zmarłych do istniejących grobów.

Tabela 56. Liczba pochówków na cmentarzach komunalnych

Pochówki	2021	2022	2023	2024	2025
Cmentarz Miejski przy ul. Wysockiego					
pochówki ogółem, w tym:	670	565	499	503	466
pochówki urnowe	205	175	170	175	172
udział pochówków urnowych (%)	30,6	30,9	34,1	34,8	36,91
Cmentarz w Karakulach					
pochówki ogółem, w tym:	324	282	240	274	297
pochówki urnowe	75	69	58	126	144
udział pochówków urnowych (%)	23,2	24,5	24,2	46,0	48,48

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

[64] Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2337).

Tabela 57. Udział dochowań w ogólnej liczbie pochówków (%)

Pochówki	2021	2022	2023	2024	2025
Cmentarz Miejski przy ul. Wysockiego	94,78	95,90	98,40	99,40	100,00
Cmentarz w Karakulach	25,62	30,50	35,42	31,02	35,02

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

4.4. Opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt

Zgodnie z ustawą[65], corocznie do dnia 31 marca Rada Gminy określa, w drodze uchwały, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Białegostoku[66] realizowany jest przez Schronisko dla Zwierząt „Dolina Dolistówki" w Białymstoku, które na bieżąco realizuje zadania związane m.in. z:

- zapewnieniem opieki bezdomnym zwierzętom;
- zapewnieniem opieki i dokarmiania wolno żyjącym kotom;
- odławianiem bezdomnych zwierząt z terenu Miasta;
- sterylizacją i kastracją psów i kotów;
- prowadzeniem działań informacyjno-edukacyjnych.

Tabela 58. Liczba psów w Schronisku dla Zwierząt „Dolina Dolistówki" w Białymstoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Przyjętych do schroniska	492	508	419	441	366
Odebranych przez właściciela	295	295	255	288	240
Przekazanych do adopcji	188	188	164	143	142
Padnięcia	2	4	2	0	3
Ucieczki	0	1	1	1	1
Eutanazja	20	14	12	10	8
Sterylizacje	58	44	46	39	27
Kastracje	75	72	49	65	24

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

Tabela 59. Liczba kotów, którym zapewniono opiekę

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Przyjętych pod opiekę	647	468	435	321	298
Przekazanych do adopcji	538	392	257	125	196
Eutanazja (koty dorosłe)	15	10	48	33	34
Sterylizacje	1 471	1 544	1 432	81	40
Kastracje	240	214	75	47	52

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

Tabela 60. Liczba wykonanych kastracji zwierząt właścicielskich w 2025 roku

Wyszczególnienie	Dofinansowanie 50%	Dofinansowanie 100%
Psy	48	31
Koty	31	21

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

[65] Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.).

[66] Uchwała nr XIII/184/25 Rady Miasta Białystok z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie wprowadzenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Białegostoku w 2025 roku (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2025 r. poz. 1816).

Tabela 61. Dokarmianie kotów w sezonach jesienno-zimowych

Wyszczególnienie	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
Ilość zakupionej karmy (kg)	4 200	3 330	3 000	3 000	3 500

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w ramach realizacji programu podejmuje następujące działania:

- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- zapewnienie opieki bezdomnym i odebranym w wyniku interwencji zwierzętom gospodarskim na terenie Miasta.

Tabela 62. Liczba interwencji podjętych w ramach całodobowego pogotowia dla zwierząt

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Podjęte interwencje, w tym:	618	465	477	607	587
interwencje dotyczące dzikich zwierząt	26	35	35	36	34

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

W ramach realizacji programu zawarto umowę pomiędzy Miastem Białystok a gospodarstwem rolnym na świadczenie usług związanych z zapewnieniem opieki nad bezdomnymi i odebranymi w wyniku interwencji zwierzętami gospodarskimi na terenie Miasta Białegostoku. W 2025 r. zapewniono opiekę 1 zwierzęciu gospodarskiemu. Interwencje w sprawach zwierząt podejmuje Straż Miejska w Białymstoku.

4.5. Koszty letniego i zimowego utrzymania jezdni, chodników, przystanków, śmietniczek, dróg rowerowych

Tabela 63. Koszty letniego i zimowego utrzymania Miasta (w zł)

Rok	Letnie i zimowe utrzymanie jezdni, chodników, przystanków, śmietniczek, dróg rowerowych	Utrzymanie przejść podziemnych	Monitoring pojazdów	Obsługa meteoro-logiczna	Utrzymanie działek gminnych	Utrzymanie i konserwacja zieleni w pasach drogowych
2021	12 140 578,32	-	78 676,17	4 891,75	410 336,67	4 762 661,93
2022	22 953 016,15	-	121 355,71	4 458,75	454 604,47	3 060 442,82
2023	21 676 688,94	-	111 541,93	4 489,50	519 350,70	3 969 201,18
2024	24 128 203,15	-	118 556,39	4 612,50	672 541,41	3 175 232,28
2025	22 900 564,00	918 627,50	123 319,49	4 612,50	632 128,29	3 367 113,36

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

Tabela 64. Utrzymanie porządku i czystości w pasach drogowych w 2025 roku

Wyszczególnienie[67]								
Sektor	Ulice główne (m^2)	Ulice osiedlowe (m^2)	Chodniki (m^2)	Strefa Płatnego Parkowa-nia (m^2)	Droga rowe-rowa (m^2)	Kosze (szt.)	Przy-stanki (szt.)	Zieleńce (m^2)
I	448 057	b.d.	140 815	64 800	26 895	304	69	166 107
II	477 372	b.d.	115 492	27 490	39 230	292	87	223 152
III	574 235	195 520	218 271	0	81 375	175	120	553 560
IV	548 250	197 560	213 236	0	65 800	257	136	654 765
V	442 649	454 550	150 137	0	61 340	174	126	405 380
VI	513 314	344 190	171 413	0	65 090	192	164	421 800
Sektor O	622 167	0	0	0	0	0	0	0
Węzeł Porosły	121 500	0	7 300	0	12 000	10	5	75 000
Razem	3 747 544	1 191 820	1 016 664	92 290	351 730	1 404	707	2 499 764

Źródło: Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

[67] Ulice główne i ulice osiedlowe - są to całkowite powierzchnie wszystkich ulic miejskich. Strefa Płatnego Parkowania, drogi rowerowe, przystanki - całkowita powierzchnia. Kosze – liczba koszy ustawionych wyłącznie w pasach drogowych. Chodniki, zieleńce - podane powierzchnie będące w stałym utrzymaniu.

5. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

5.1. System transportowy

5.1.1. Transport drogowy

Zarząd Dróg Miejskich w 2025 r. sprawował nadzór nad drogami publicznymi o długości 466,50 km, w tym nad drogami gminnymi o długości 324,98 km, drogami powiatowymi o długości 88,80 km, drogami wojewódzkimi o długości 29,49 km oraz drogami krajowymi o długości 23,23 km.

Tabela 65. Dane statystyczne dotyczące zagospodarowania przestrzennego, infrastruktury technicznej i transportu

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2021	2022	2023	2024	2025
Całkowita długość dróg publicznych na terenie Białegostoku	km	450,58	451,19	459,47	464,50*	466,50
Długość dróg krajowych		23,23	23,23	23,23	23,23	23,23
Długość dróg wojewódzkich		29,49	29,49	29,49	29,49	29,49
Długość dróg powiatowych		89,05	89,59	88,80	88,80	88,80
Długość dróg gminnych		308,81	308,88	317,95	322,98*	324,98
Długość dróg gruntowych		54,56	50,88	48,49	44,24	42,26
Długość ulic o funkcji obwodnic w granicach Miasta		39,29	39,29	39,29	39,29	39,29
Długość ulic układu podstawowego (bez obwodnic)		124,61	124,61	124,61	125,22	125,22
Obiekty: mosty, estakady, wiadukty, tunele	szt.	106	106	106	107	107
Liczba kładek dla pieszych		37	37	37	37	38
Liczba przejść podziemnych		6	6	6	6	6
Liczba przejazdów przez tory kolejowe na ciągach komunikacyjnych podstawowego układu komunikacyjnego Miasta		22	22	22	22	22
Długość korytarzy autobusowych wysokiej jakości[68]	km	21,17	21,74	23,97	24,69	24,58

* korekta danych.
Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

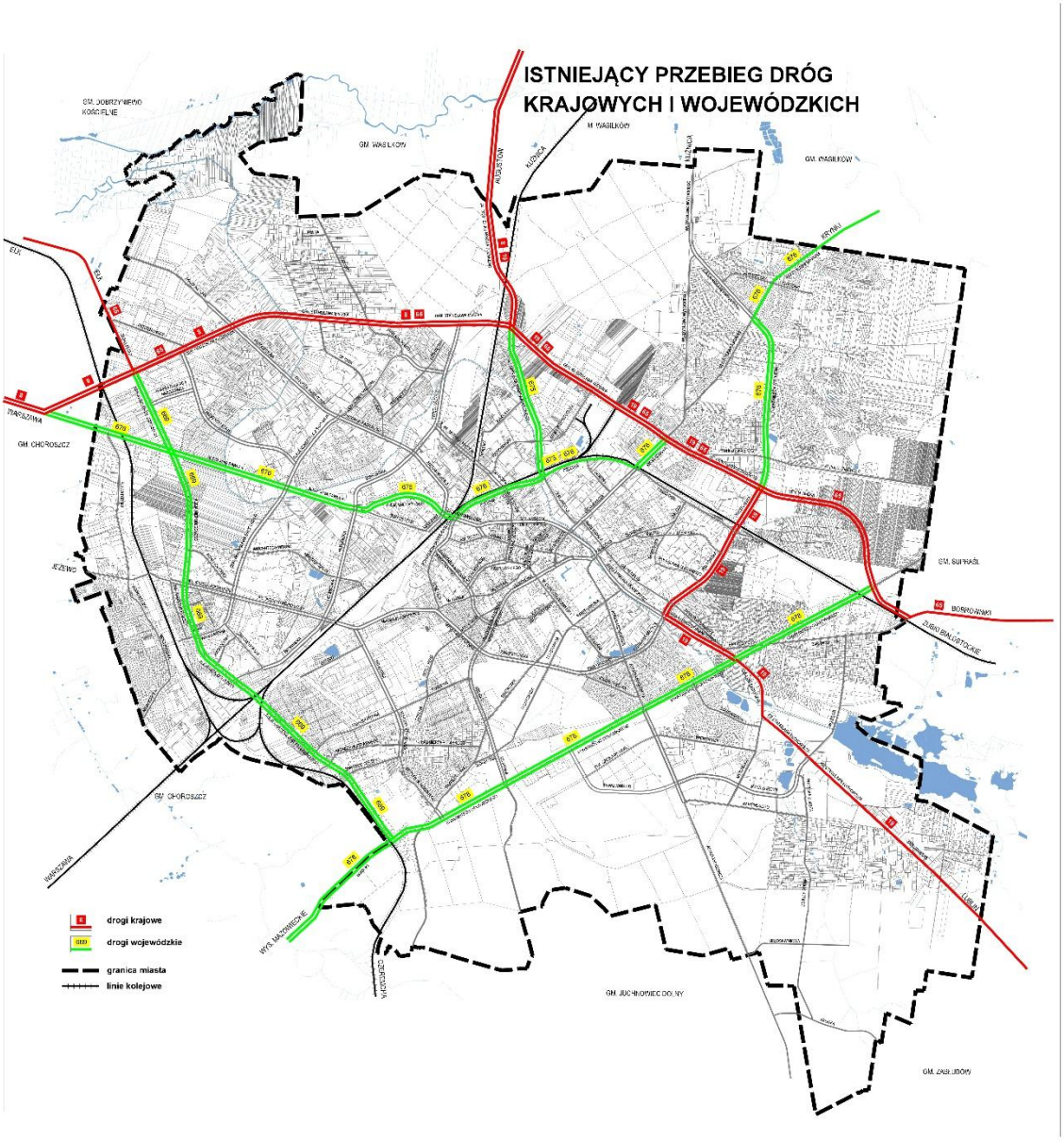
[68] Dane dotyczą długości buspasów.

Tabela 66. Drogi krajowe przebiegające przez Białystok

Nr drogi	Przebieg drogi	
8	Gen. Franciszka Kleeberga**	od granicy miasta – do ul. Gen. Stanisława Maczka
	Gen. Stanisława Maczka**	od ul. Gen. Franciszka Kleeberga – do Al. 1000-lecia Państwa Polskiego
	Al. 1000-lecia Państwa Polskiego***	od ul. Gen. Stanisława Maczka – do granicy miasta
19	Al. 1000-lecia Państwa Polskiego*	od granicy miasta – do ul. Gen. Stanisława Maczka
	Gen. Władysława Andersa**	od ul. Gen. Stanisława Maczka – do ul. Wasilkowskiej
	Gen. Stanisława Sosabowskiego**	od ul. Wasilkowskiej – do ul. Piastowskiej
	Piastowska	Gen. Stanisława Sosabowskiego – do Placu Witolda Antonowicza
	Plac Witolda Antonowicza	od ul. Piastowskiej – do ul. Jana Klemensa Branickiego
	Jana Klemensa Branickiego	od Placu Witolda Antonowicza – do ul. Nowowarszawskiej
	Nowowarszawska	od ul. Jana Klemensa Branickiego – do ul. Dojlidy Fabryczne
	Dojlidy Fabryczne	od ul. Nowowarszawskiej – do ul. Ks. Stanisława Suchowolca
	Ks. Stanisława Suchowolca	od ul. Dojlidy Fabryczne – do ul. Zabłudowskiej
	Zabłudowska	od ul. Ks. Stanisława Suchowolca – do granicy miasta
65	Szosa Ełcka	od granicy miasta – do ul. Gen. Franciszka Kleeberga
	Gen. Franciszka Kleeberga*	od ul. Szosa Ełcka – do ul. Gen. Stanisława Maczka
	Gen. Stanisława Maczka*	od ul. Gen. Franciszka Kleeberga – do ul. Gen. Władysława Andersa
	Gen. Władysława Andersa***	od ul. Gen. Stanisława Maczka – do ul. Wasilkowskiej
	Gen. Stanisława Sosabowskiego***	od ul. Wasilkowskiej – do ul. Piastowskiej
	Gen. Nikodema Sulika	od ul. Piastowskiej – do granicy miasta

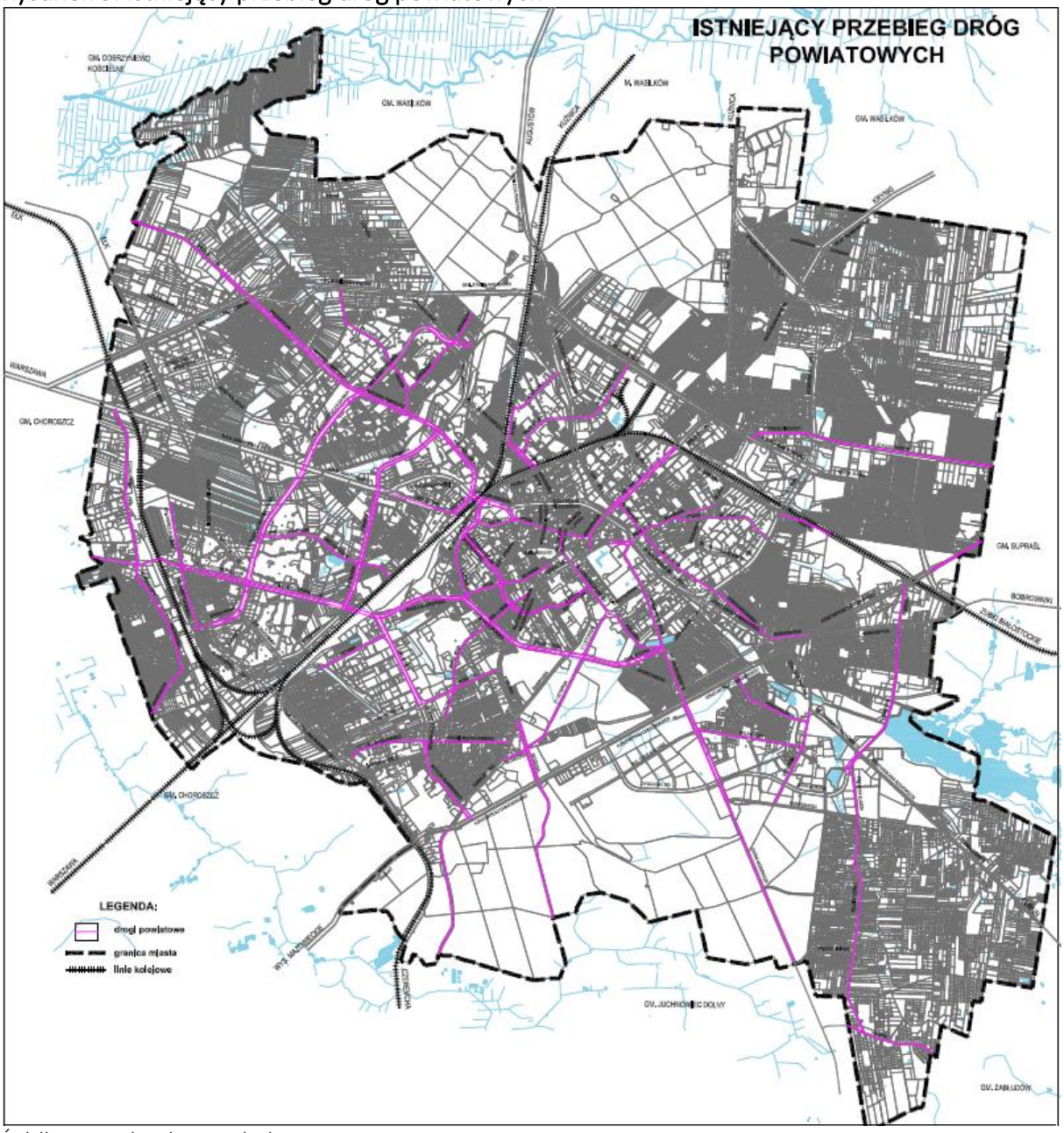
* wspólny przebieg z drogą krajową Nr 8.
** wspólny przebieg z drogą krajową Nr 65.
*** wspólny przebieg z drogą krajową Nr 19.
Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

Rysunek 4. Istniejący przebieg dróg krajowych i wojewódzkich

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

Rysunek 5. Istniejący przebieg dróg powiatowych

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

W 2025 r. zawarto następujące umowy dotyczące budowy i remontów infrastruktury drogowej, zapewniające właściwy stan techniczny dróg i funkcjonowanie systemu drogowego:

- umowy dotyczące inwestycji drogowych (opracowanie dokumentacji projektowej, roboty budowlane, analizy porealizacyjne, nadzór inwestorski i autorski, badania laboratoryjne): 73 szt.;
- umowy dotyczące remontów nawierzchni jezdni ulic, chodników, dróg rowerowych, placów, zatok i parkingów, ekranów akustycznych, sygnalizacji świetlnych: 16 szt.;
- umowy dotyczące utrzymania wiaduktów, mostów i kładek: 7 szt.;
- umowy dotyczące konserwacji sygnalizacji świetlnych i urządzeń systemu nadzoru wizyjnego ulic miasta Białegostoku: 3 szt.;
- umowy dotyczące konserwacji oświetlenia ulicznego: 7 szt.;
- pozostałe umowy: 22 szt.

W 2025 r. wykonano następujące działania geodezyjne w zakresie infrastruktury drogowej:

- 65 szt. dokumentacji geodezyjnych w zakresie aktualizacji oznaczenia użytków gruntowych działek zlokalizowanych na terenie Miasta;
- 11 szt. map z projektem podziału nieruchomości, stanowiących podstawę do wydania decyzji podziałowej;
- wyznaczono 16 punktów granicznych, ujawnionych w ewidencji gruntów.

W 2025 r. został przełamany utrzymujący się od wielu lat trend wzrostowy w zakresie liczby pojazdów zarejestrowanych w Białymstoku, z odnotowaniem zmiany spadkowej w kategorii „innych pojazdów" o połowę. Liczba samochodów osobowych, jednośladów i samochodów ciężarowych wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim.

Tabela 67. Liczba zarejestrowanych pojazdów na terenie Białegostoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Samochody osobowe	152 598	156 841	156 449	153 879	160 156
Autobusy	935	908	898	770	767
Jednoślady (motocykle i motorowery)	12 163	12 675	16 837	10 960	11 629
Samochody ciężarowe	24 370	23 764	23 312	22 098	22 964
Inne pojazdy	25 196	27 866	28 646	52 204	25 763
Ogółem	**215 262**	**222 053**	**226 142**	**239 911**	**221 279**

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców z SI POJAZD

Tabela 68. Liczba zarejestrowanych pojazdów zasilanych energią elektryczną

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Samochody osobowe	200	352	787	916	1 461
Jednoślady (motocykle i motorowery)	110	84	144	85	88
Autobusy	0	0	21	20	20
Samochody ciężarowe	16	27	87	132	236
Ogółem	**326**	**463**	**1 039**	**1 153**	**1 805**

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców - na podstawie raportów z CEPiK

Rejestr przedsiębiorców posiadających stacje kontroli pojazdów prowadzony jest przez Prezydenta Miasta Białegostoku na podstawie przepisów ustawy[69].

Tabela 69. Liczba stacji kontroli pojazdów

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba stacji kontroli pojazdów	37	37	36	37	37

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców - na podstawie prowadzonych rejestrów

Prawo jazdy oraz karta kwalifikacji kierowcy wydawane są w drodze decyzji administracyjnej przez starostę na podstawie przepisów ustawy[70]. Karta kwalifikacji kierowcy jest wydawana od 06 kwietnia 2022 r.

[69] Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251 z późn. zm.).
[70] Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2025 r. poz. 1226 z późn. zm.).

Tabela 70. Liczba wydanych praw jazdy

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba wydanych praw jazdy	7 559	7 582	8 203	9 885	9 816
Liczba Kart Kwalifikacji Kierowcy	-	1 644	1 052	1 129	899

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców z SI KIEROWCA

Ewidencja instruktorów i wykładowców nauki jazdy oraz rejestr przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców realizowane są przez Prezydenta Miasta Białegostoku na podstawie przepisów ustaw[71].

Tabela 71. Liczba ośrodków szkolenia kierowców i instruktorów nauki jazdy

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba ośrodków szkolenia kierowców	22	22	25	28	32
Liczba instruktorów nauki jazdy	165	167	177	181	187

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców - na podstawie prowadzonych rejestrów i ewidencji

ZEZWOLENIA, LICENCJE I ZAŚWIADCZENIA Z ZAKRESU PRZEWOZÓW DROGOWYCH

W 2025 r. 1 897 przedsiębiorców wykonywało działalność gospodarczą na podstawie zezwoleń bądź licencji z zakresu transportu drogowego (zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego osób i rzeczy, zezwolenia na wykonywanie regularnych i specjalnych przewozów osób, licencji w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy oraz licencji w zakresie przewozu osób), wydanych przez Prezydenta Miasta Białegostoku. Zezwolenia i licencje wydawane są na podstawie przepisów ustawy[72].

Tabela 72. Liczba wydanych zezwoleń i licencji w zakresie transportu drogowego

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego rzeczy	329	339	339	363	387
Zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego osób	25	26	27	27	27
Licencje na wykonywanie transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy	168	231	299	324	343
Licencje na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką	1 390	1 383	1 015	1 069	1 069
Licencje na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób samochodem osobowym	12	13	11	6	11

[71] Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2025 r. poz. 1226 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480 z późn. zm.).

[72] Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1490 z późn. zm.).

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Licencje na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą	8	9	10	5	5
Zezwolenia na wykonywanie regularnych specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym	1	2	5	5	5
Zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym	36	39	48	47	50
Razem	1 969	2 042	1 754	1 846	1 897

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców - na podstawie prowadzonych wykazów przedsiębiorców posiadających zezwolenia i licencje

Wśród 1 897 przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą z zakresu transportu drogowego ok. 57% stanowią przedsiębiorcy działający na podstawie licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką (TAXI), którym wydano 5 320 wypisów z ww. licencji.

Tabela 73. Liczba przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą na podstawie licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką (TAXI)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą na podstawie licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką (TAXI)	1 372	1 383	1 015	1 069	1 069

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców na podstawie wykazu przedsiębiorców posiadających licencje

W 2025 r. 324 przedsiębiorców posiadało zaświadczenia na przewozy drogowe na potrzeby własne rzeczy i osób wykonywane pomocniczo względem prowadzonej działalności gospodarczej.

Tabela 74. Liczba ważnych zaświadczeń na przewozy drogowe na potrzeby własne

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Zaświadczenia na przewozy drogowe na potrzeby własne rzeczy	267	272	286	301	316
Zaświadczenia na przewozy drogowe na potrzeby własne osób	8	8	8	8	8

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców - na postawie wykazu przedsiębiorców posiadających zaświadczenia

5.1.2. Infrastruktura rowerowa

BIAŁOSTOCKA KOMUNIKACJA ROWEROWA – BIKER

Od 01 kwietnia 2025 r. rozpoczął się 12. sezon funkcjonowania Białostockiej Komunikacji Rowerowej BiKeR - wypożyczalni rowerów publicznych w Białymstoku, która działa od 2014 r.

W 2025 r. rowery miejskie były wypożyczane ponad 257,5 tys. razy, a do grona miłośników BiKeRa dołączyło ponad 6,6 tys. osób. W systemie zarejestrowanych jest łącznie blisko 91,5 tys. osób. W 12. sezonie użytkownicy mieli do dyspozycji 55 stacji rowerowych, rozmieszczonych w granicach Miasta Białystok i 550 rowerów znajdujących się w stałej eksploatacji, w tym: 470 rowerów standardowych, 50 rowerów z fotelikiem do przewożenia dzieci, 10 rowerów typu tandem i 20 rowerów dziecięcych. Na podstawie porozumień międzygminnych sieć rowerowa BiKeR obejmuje swym zasięgiem również gminy: Choroszcz (2 stacje), Grabówka (1 stacja), Juchnowiec Kościelny (2 stacje), Supraśl (1 stacja) i Wasilków (3 stacje). Na terenie tych gmin pojawiły się dodatkowe rowery. W 2025 r. użytkownicy systemu BIKER mieli do dyspozycji łącznie 64 stacje rowerowe oraz 650 rowerów.

Rysunek 6. System BiKeR w Białymstoku

Źródło: Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej

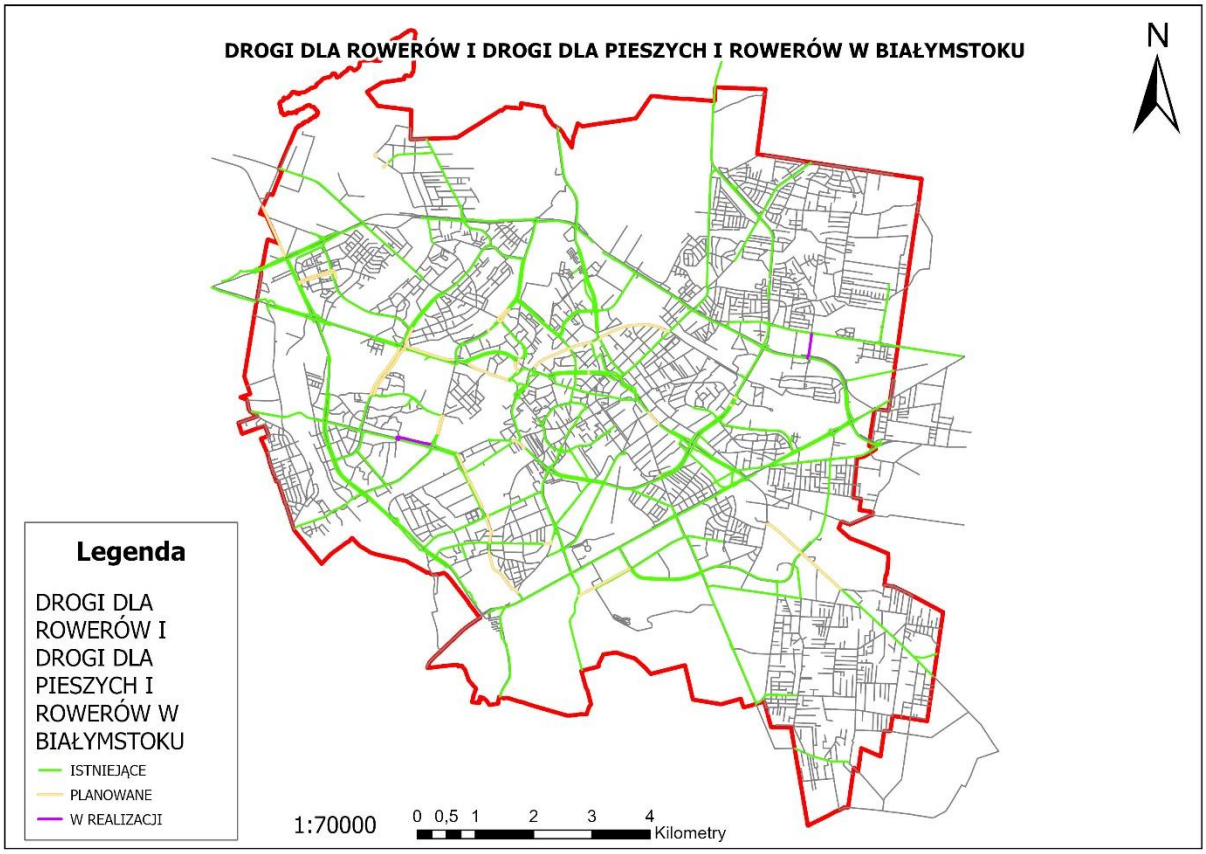
W 2025 r. w ramach budowy/przebudowy dróg lub jako odrębnej inwestycji, a także w ramach bieżącego utrzymania dróg, wybudowano, przebudowano lub oznakowano ok. 2,88 km odcinków dróg rowerowych i ciągów pieszo – rowerowych.

Tabela 75. Wybudowane lub przebudowane w 2025 roku odcinki dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych

Lp.	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy (w mb)
1.	ul. Jerzego Giedroycia (1 KD-L, os. Bagnówka) - droga rowerowa	2 160,9
2.	ul. 42 Pułku Piechoty - droga rowerowa	412,1
3.	ul. Św. Łukasza - droga rowerowa	101,0
4.	ul. Dolna - droga rowerowa	85,0
5.	ul. Zaściańska (oznakowanie przejazdu dla rowerów)	34,5
6.	ul. Gen. Władysława Andersa (oznakowanie przejazdu dla rowerów na zjeździe przy straży pożarnej)	11,7
7.	ul. Gen. Władysława Andersa (oznakowanie przejazdu dla rowerów na zjeździe do drogi dojazdowej do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych)	20,4
8.	ul. Baranowicka (oznakowanie przejazdu dla rowerów)	7
9.	ul. Jana Klemensa Branickiego (oznakowanie przejazdu dla rowerów)	17
10.	ul. Konstantego Ciołkowskiego (oznakowanie przejazdu dla rowerów w rejonie ul. Zaściańskiej)	35
Razem		2 884,6

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

Rysunek 7. Mapa dróg rowerowych w Białymstoku

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

Tabela 76. Dane statystyczne dotyczące dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych

Wyszczególnienie	Jednostka	2021	2022	2023	2024	2025
Długość dróg rowerowych i ciągów pieszo - rowerowych[73]	km	162,82	164,40	168,76	170,94	173,51

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

W ramach innych działań wspierających ruch rowerowy w 2025 r. zamontowano 35 stojaków rowerowych (70 miejsc postojowych). Łącznie na terenie Miasta w ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, a także na terenie jednostek oświatowych zlokalizowane są 1 383 stojaki rowerowe.

5.1.3. Oświetlenie uliczne

W 2025 r. przyjęto do utrzymania nowe obiekty oświetlenia ulicznego (236 słupów oświetleniowych), zlokalizowanych na ulicach: J. K. Kluka, I. Mościckiego, Rzędziana, ul. J. Giedroycia (1 KD-L, os. Bagnówka), 42 Pułku Piechoty, Korycińskiej, Św. Łukasza, Dolnej, Żurawiej, Strusiej, Bitwy Białostockiej (2KD-D), 3KD-D odchodzącej od ul. Bitwy Białostockiej, Białoruskiej.

W ramach działań inwestycyjnych wymieniono 3 362 oprawy oświetlenia ulicznego na energooszczędne, na następujących ulicach: J. K. Branickiego, A. Mickiewicza, J. Słowackiego, Parkowej, Świętojańskiej, E. Orzeszkowej, A. Grottgera, M. Konopnickiej, Al. J. Piłsudskiego, dr I. Białówny, I. Malmeda, Nowy Świat, Piotrkowskiej, Bohaterów Getta, Żabiej, Częstochowskiej, Placu Niepodległości im. R. Dmowskiego, J. H. Dąbrowskiego, ks. A. Abramowicza, H. Kołłątaja, Gen. L. Okulickiego, M. Pietkiewicza, ks. W. Pietkuna, rotm. W. Pileckiego, Z. Herberta, Jana Heweliusza, kpt. K. Kamieńskiego „Huzar", Komisji Edukacji Narodowej, J. Mackiewicza, NMP Królowej Rodzin, Olimpijskiej, Oriona, Narodowych Sił Zbrojnych, Bohaterów Monte Cassino, Proletariackiej, Żytniej, Ludwika Waryńskiego, Włókienniczej, Miętowej, Ogrodowej, Konstytucji 3-go Maja, Ks. Abp. R. Jałbrzykowskiego, Wysoki Stoczek, Działkowej, Studziennej, ks. S. Andrukiewicza, Sybiraków, 06D, 9KD-D, 10 KD-D i 04L w rejonie ul. Sybiraków, Wołyńskiej, Antoniuk Fabryczny, Porzeczkowej, Produkcyjnej, Zagórnej, Gen. J. Hallera, Warmińskiej, Rondzie Andrzeja Strumiły, Gospodarskiej, Kujawskiej, Pomorskiej, Wielkopolskiej, Zaułek Łęczycki, Zaułek Podhalański, Małopolskiej, Zbożowej, Zaściańskiej, Opolskiej, Łużyckiej, Nowowarszawskiej, Ks. S. Suchowolca, Plażowej, Rondzie A. Hasbacha, Zabłudowskiej, Masztowej, Ks. A. Tomkowida, J. Kuronia, Dojlidy Fabryczne, Myśliwskiej, Kormoranów, Sępiej, Zalesie, Fiołkowej, Strumykowej, Gminnej, Kolonia Dojlidy, Michałowe Pole, Zielonej, Pod Krzywą, Brzoskwiniowej, Proroka Eliasza, F. Karpińskiego, Czesława Hake, Spadochroniarzy, droga od ul. J. Kuronia do Browaru Dojlidy, A. Kalicińskiego, Dywizjonu 303, Rondzie Kpt. Kazimierza Wünschego, Czesława Miłosza, Zwierzynieckiej, Konstantego Ciołkowskiego, Majora Jana Michałowskiego, Kawaleryjskiej, W. Sławińskiego, drodze do Olmont, Świętego Pio, Skwerze Błogosławionej Bolesławy Lament, Skwerze Janusza Smacznego, Zwierzynieckiej.

Ze względu na zastosowanie nowoczesnych technologii LED, będących efektywnym źródłem światła oraz posiadających bardzo dobre parametry świetlne, w kontekście oddawania barw, nowe oświetlenie poprawiło komfort jazdy i zwiększyło bezpieczeństwo wszystkich użytkowników ruchu, w szczególności tych niechronionych. Wymiana opraw oświetlenia ulicznego na energooszczędne pozwoli także na stopniowe zmniejszanie konsumpcji energii

[73] Długość dróg rowerowych - narastająco.

i poprawi efektywność energetyczną. Przyczyni się zatem do poprawy stanu środowiska, a przede wszystkim jakości powietrza w skali lokalnej.

W 2025 r. w celu poprawy bezpieczeństwa pieszych doświetlono także 20 nowych przejść dla pieszych na ulicach: Św. Łukasza, Dolnej, J. Giedroycia (1 KD-L, os. Bagnówka).

Przeprowadzono także szereg prac eksploatacyjnych, wynikających z bieżącego utrzymania oświetlenia ulicznego, stanowiącego majątek miasta Białystok, w celu zachowania go w odpowiednim stanie technicznym.

W 2025 r. wydano 84 warunków technicznych na budowę/przebudowę lub modernizację infrastruktury oświetleniowej.

Miasto Białystok posiada System Sterowania Oświetleniem Miejskim, w ramach którego w 2025 r. funkcjonowało 270 szafek oświetleniowych.

5.1.4. Parkingi

W ramach budowy i przebudowy dróg w 2025 r. wybudowano 68 nowych miejsc parkingowych, w tym 6 miejsc dla osób niepełnosprawnych przy następujących ulicach: ul. J. Giedroycia (1 KD-L, os. Bagnówka), 42 Pułku Piechoty, Dolnej.

Ponadto, w ramach bieżącego utrzymania dróg, na terenie miasta Białystok, wydzielono 74 nowych miejsc parkingowych, w tym 11 miejsc dla osób niepełnosprawnych.

Tabela 77. Parkingi w zarządzaniu Zarządu Mienia Komunalnego

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Powierzchnia parkingów (m^2)	71 014	75 526	75 526	76 450	76 622

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

Strefa Płatnego Parkowania w Białymstoku obejmuje 3 700 miejsc postojowych (liczba miejsc postojowych może ulegać nieznacznym zmianom w związku z przebudową lub budową ulic, chodników i zmianami w organizacji ruchu) i podzielona jest na 2 podstrefy – podstrefę A i podstrefę B, zróżnicowane pod względem wysokości opłaty za postój pojazdu.

W wyniku postępowania przetargowego na „Zainstalowanie parkomatów do obsługi Strefy Płatnego Parkowania w Białymstoku wraz z prowadzeniem czynności techniczno - organizacyjnych związanych z ich kompleksowym serwisem, utrzymaniem i przekazywaniem środków pieniężnych na rachunek Zamawiającego", w dniu 27.08.2025 r. została podpisana umowa z firmą zewnętrzną. W ramach realizacji umowy Wykonawca wykonał montaż 200 szt. parkomatów i świadczy między innymi usługi związane z ich serwisowaniem i przekazywaniem środków z tytułu płatności na rachunek Zamawiającego.

Opłaty w Strefie Płatnego Parkowania w Białymstoku pobierane są w dni robocze od poniedziałku do piątku, w godzinach 09:00 - 17:00.

Działania Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku dotyczące parkingów polegają na utrzymaniu czystości oraz zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania poprzez wykonywanie bieżących napraw i remontów, prawidłowe oznakowanie poziome i pionowe parkingu, odśnieżanie powierzchni parkingowych.

W 2025 r. Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku wybudował parking ogólnodostępny przy ul. Chełmońskiego 2 (14 miejsc postojowych, w tym 1 dla osób z niepełnosprawnościami).

Tabela 78. Stawki opłat w strefie płatnego parkowania

Opłaty[74]	Kwota (w zł)	
	podstrefa A	podstrefa B
za postój pojazdu do 15 minut	1,10	0,70
za pierwszą godzinę postoju pojazdu	4,40	2,80
za drugą godzinę postoju pojazdu	5,20	3,20
za trzecią godzinę postoju pojazdu	6,20	3,60
za czwartą i każdą następną godzinę postoju pojazdu	4,40	2,80

Źródło: Biuro Strefy Płatnego Parkowania

Tabela 79. Wysokość opłat abonamentowych i zryczałtowanych w strefie płatnego parkowania

Opłaty	Kwota (w zł)	
	podstrefa A	podstrefa B
abonament mieszkańca (miesięczny)	18	12
abonament mieszkańca (półroczny)	100	60
abonament mieszkańca (roczny)	180	110
abonament zwykły (miesięczny)	400	280
abonament zwykły (kwartalny)	1 000	700
abonament zwykły (półroczny)	1 900	1 200
abonament zwykły (roczny)	2 900	1 900
opłata ryczałtowa za zastrzeżenie stanowiska postojowego - „kopertę" w okresie miesięcznym	1 900	1 200
opłata ryczałtowa za zastrzeżenie stanowiska postojowego - „kopertę" w okresie kwartalnym	4 700	3 000
opłata ryczałtowa za zastrzeżenie stanowiska postojowego - „kopertę" w okresie półrocznym	7 200	4 600
opłata ryczałtowa za zastrzeżenie stanowiska postojowego - „kopertę" w okresie rocznym	11 600	7 400

Źródło: Biuro Strefy Płatnego Parkowania

Do dnia rozpoczęcia realizacji nowej umowy, opłaty za postój pojazdów w strefie płatnego parkowania w Białymstoku pobierane były przy użyciu 185 parkomatów. Od dnia 02.10.2025 r. w podstrefie A znajdują się 106 urządzeń, w podstrefie B – 94. Urządzenia te umiejscowione są w pobliżu miejsc postojowych, co ułatwia kierowcom sprawne i szybkie wniesienie opłaty za postój pojazdu. Płatności można dokonać przy użyciu monet, kart płatniczych (zbliżeniowo) oraz BLIK. Nowe parkomaty wyposażone są w kolorowy wyświetlacz oraz dotykowy ekran z klawiaturą alfanumeryczną typu QWERTY a komunikaty dostępne są w języku angielskim, niemieckim, rosyjskim i ukraińskim.

Użytkownicy strefy płatnego parkowania mają również możliwość wnoszenia opłat za postój pojazdów przy użyciu telefonu komórkowego, przy wykorzystaniu płatności mobilnych.

Osobom niepełnosprawnym posiadającym kartę parkingową osoby niepełnosprawnej oraz osobom legitymującym się kartą kombatanta przysługuje zerowa stawka opłaty za postój pojazdu na wszystkich miejscach postojowych w strefie płatnego parkowania.

[74] Stawki opłat obowiązujące od dnia 04 listopada 2024 r.

Tabela 80. Zestawienie ilościowo - wartościowe opłat wniesionych w parkomatach

Wyszczególnienie		2021	2022	2023	2024	2025
Liczba transakcji	Bilon	1 737 822	1 712 740	1 625 818	1 496 279	1 222 291
	Karta	633 151	781 284	883 183	934 329	1 087 782
	BLIK	-	-	-	-	9 960
	Razem	**2 370 973**	**2 494 024**	**2 509 001**	**2 430 608**	**2 320 033**
Wartość transakcji (zł)	Bilon	4 259 956,90	4 428 704,20	4 385 295,50	4 428 213,60	4 944 500,90
	Karta	2 133 076,20	2 745 293,60	3 179 851,80	3 762 971,60	6 087 061,13
	BLIK	-	-	-	-	60 276,81
	Razem	**6 393 033,10**	**7 173 997,80**	**7 565 147,30**	**8 191 185,20**	**11 091 838,84**

Źródło: Biuro Strefy Płatnego Parkowania

Tabela 81. Zestawienie ilościowo - wartościowe opłat wniesionych za pomocą systemu płatności mobilnych

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba transakcji	515 354	631 388	773 537	902 729	1 009 081
Wartość (zł)	1 293 143,36	1 691 904,87	2 176 127,03	2 882 884,39	4 577 503,22

Źródło: Biuro Strefy Płatnego Parkowania

Tabela 82. Wpływy z tytułu funkcjonowania strefy płatnego parkowania

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Wartość (zł)	9 596 983,74	10 794 224,03	12 073 389,07	13 497 360,80	18 937 776,43

Źródło: Biuro Strefy Płatnego Parkowania

Zmianie uległ dotychczasowy system kontroli wnoszenia opłat. Kontrolerzy od dnia 24.09.2025 r. korzystają z aplikacji skonfigurowanej z drukarkami termicznymi, a sam proces kontroli weryfikuje opłaty w parkomatach, płatności mobilne oraz opłaty abonamentowe.

Tabela 83. Liczba wystawionych wezwań – raportów

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba wezwań - raportów	25 040	20 728	21 932	21 139	25 499

Źródło: Biuro Strefy Płatnego Parkowania

Rysunek 8. Obszar strefy płatnego parkowania w Białymstoku

Obszar strefy płatnego parkowania, obowiązujący od 04 listopada 2024 r.
Źródło: Biuro Strefy Płatnego Parkowania

5.1.5. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2035

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2035 (SUMP BOF, z ang. Sustainable Urban Mobility Plan) jest dokumentem, który wskazuje kierunki oraz możliwości działań i rozwoju systemu transportowego w obszarze BOF[75], co przełoży się na poprawę funkcjonowania systemu transportowego, w tym podróży alternatywnymi do samochodu osobowego, środkami transportu. Plan w zakresie dotyczącym miasta Białystok przyjęto uchwałą Rady Miasta[76].

W 2025 r. podejmowane były działania, których zakres i tematyka wpisuje się w założenia Planu. W ramach zadań inwestycyjnych wybudowano i przebudowano infrastrukturę pieszą i rowerową. Ponadto przeprowadzono kontrolę prawidłowości oznakowania w terenie oraz w rejonie szkół, zrealizowano przegląd ulic Miasta Białegostoku w zakresie poprawności działania istniejącego oświetlenia ulicznego, szczególnie w rejonie przejść dla pieszych oraz oznakowania ulic.

Działania wskazane w podrozdziale 5.1. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

- S2.2. Dobra jakość środowiska: powietrza, gleb i wód
- P1.5. Integracja planistyczna i tworzenia baz danych przestrzennych dla obszaru BOF
- P2.1. Dostępność przestrzeni dla użytkowników ze szczególnymi potrzebami
- P2.2. Bezpieczny ruch uliczny ukierunkowany na realizację Wizji Zero
- P2.3. Funkcjonalny, energooszczędny transport, integrowany i zarządzany w skali BOF
- P2.4. Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na klimat i środowisko
- P2.5. Rozwój infrastruktury transportu wg rozwiązań dedykowanych dla poszczególnych części miasta w powiązaniu z BOF
- P2.6. Rozbudowa dróg rowerowych w powiązaniu z BOF
- P3.4. Rozwój zaawansowanych systemów obsługi i sterowania
- G1.1. Tworzenie warunków do inwestowania
- C4.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie transportu
- C5.1. Wdrożenie energooszczędnych rozwiązań w przestrzeni publicznej
- C6.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie warunków życia

[75] Białostocki Obszar Funkcjonalny.

[76] Uchwała Nr LXXIV/1018/23 Rady Miasta Białystok z dnia 18 września 2023 r. w sprawie przyjęcia „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2035".

5.2. Bezpieczeństwo ruchu drogowego

Miasto Białystok dysponuje Systemem Zarządzania Ruchem, w którym do końca 2025 r. funkcjonowało 149 sygnalizacji świetlnych. Wszystkie sygnalizacje pracują acyklicznie, posiadają szereg detektorów, umożliwiających dostosowanie długości wyświetlanych sygnałów do występujących natężeń ruchu. Ze względu na zmianę struktury ruchu oraz przepisów dokonano 63 zmiany programów sygnalizacji. Ponadto systematycznie modyfikowane są istniejące programy.

W ramach bieżącego utrzymania zlecono 337 protokołów napraw uszkodzonych 548 elementów sygnalizacji świetlnej oraz zlecono 38 protokołów napraw elementów systemu monitoringu miejskiego.

Miasto rozwija i utrzymuje system monitoringu wizyjnego w liczbie 272 kamer monitoringu miejskiego, z których Straż Miejska ma dostęp do 341 strumieni/obrazów. Lokalizacja kamer w newralgicznych punktach poprawia bezpieczeństwo mieszkańców.

Tabela 84. Dane statystyczne dot. zagospodarowania przestrzennego, infrastruktury technicznej i transportu

Nazwa wskaźnika	2021	2022	2023	2024	2025
Skrzyżowania z sygnalizacją świetlną ze sterowaniem adaptacyjnym (zależnym od ruchu) i koordynacją - jako % skrzyżowań z sygnalizacją świetlną	100,0	100,0	100,0	100,0	100,00
Skrzyżowania z sygnalizacją świetlną z priorytetem dla transportu zbiorowego lub pojazdów specjalnych - jako % skrzyżowań z sygnalizacją świetlną	85,7	84,9	81,5	80,4	79,9
System monitoringu wizyjnego – liczba kamer funkcjonujących w ramach systemu sterowania ruchem	152	163	174	193	194
Długość ulic objętych rozwiązaniami z zakresu uspokojenia ruchu (km)[77]	33,71	34,07	34,87	41,83	45,78

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

W ramach realizacji zadań, dotyczących bieżącego utrzymania oznakowania dróg w 2025 r. wykonano prace na łączną kwotę 4 817 761,85 zł, w tym m.in.:

- odnowiono oznakowanie cienkowarstwowe o łącznej powierzchni – 69 429,14 m²;
- wykonano nowe oznakowanie cienkowarstwowe o powierzchni – 4 239,99 m²;
- wykonano nowe oznakowanie grubowarstwowe o powierzchni – 417,71 m²;
- usunięto oznakowanie cienkowarstwowe z powierzchni – 427,51 m²;
- usunięto oznakowanie grubowarstwowe z powierzchni – 487,05 m²;
- ustawiono 28 szt. nowych luster drogowych oraz wymieniono 17 szt.;
- wykonano 3 szt. progów zwalniających oraz 36 szt. progów wyspowych;
- wykonano i zamontowano 158 szt. separatorów ruchu;
- wykonano i zamontowano 26 szt. pylonów.

W celu poprawy bezpieczeństwa ruchu wprowadzono zmiany w organizacji ruchu. Wprowadzono strefę ograniczonej prędkości do 30 km/h na ulicach: Zagórnej, Krywlany, drodze

[77] Dane obejmują długość ulic objętych rozwiązaniami z zakresu uspokojenia ruchu (z ruchem ograniczonym do 30 km/h) wraz z ulicami znajdującymi się poza strefą zamieszkania.

serwisowej wzdłuż ul. K. Ciołkowskiego (od ul. Zaściańskiej do ul. Zbożowej), Świętojańskiej, J. K. Kluka, Rzędziana, Św. Łukasza. Dolnej, Białoruskiej, B. Prusa.

Wprowadzono strefę zamieszkania na ul. Kamiennej. Ponadto zamontowano progi zwalniające na ulicach: Świętojańskiej, Płockiej, K. Kosińskiego, Dolistowskiej, Magnoliowej, Zagórnej, Plażowej, drodze serwisowej wzdłuż ul. K. Ciołkowskiego (od ul. Zaściańskiej do ul. Zbożowej), Krywlany.

Na ulicach: Sukiennej i Pustej wprowadzono ruch jednokierunkowy.

Poprawiono bezpieczeństwo w ruchu pieszych poprzez:

- budowę i przebudowę 15 957,40 m^2 chodników;
- budowę 1 wyniesionego przejścia dla pieszych na ul. Zagórnej;
- wyznaczenie i budowę 17 miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych;
- budowę 754 mb linii naprowadzających oraz pasów z oznaczeniem ostrzegawczym dla osób niewidomych i niedowidzących;
- budowę 47 przejść dla pieszych z obniżonymi krawężnikami z jednoczesną zmianą struktury podłoża przed wejściem na jezdnię (płytki z wypustkami) na ulicach: 42 Pułku Piechoty, ul. J. Giedroycia (1 KD-L, os. Bagnówka), J.K. Kluka, Strusiej, Żurawiej, Św. Łukasza, Bitwy Białostockiej;
- wykonanie azyli wyspowych na 20 przejściach dla pieszych na ulicach: J. Giedroycia (1 KD-L, os. Bagnówka), 42 Pułku Piechoty, ks. St. Suchowolca;
- wyznaczenie 15 sugerowanych przejść dla pieszych;
- dokonanie zmian w programach sygnalizacji świetlnej na 63 skrzyżowaniach w celu dostosowania do obowiązujących przepisów oraz poprawy warunków ruchu;
- budowę/przebudowę 236 szt. punktów oświetleniowych;
- dokonanie wspólnie z Policją oględzin miejsc wypadków śmiertelnych pod kątem przyczyny powstania wypadku oraz zmian w zakresie zwiększenia czytelności oznakowania (3 zdarzenia).

Inne działania realizowane w celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym dotyczyły:

- poprawy widoczności przez wyeliminowanie parkujących pojazdów w pobliżu przejść dla pieszych;
- zmiany oznakowania na fluorescencyjne;
- zawężenia pasa ruchu;
- eliminowania parkowania na drogach dla pieszych i rowerów poprzez montaż słupków blokujących/ogrodzeń;
- montażu oznakowania ostrzegającego o miejscu na drodze szczególnie uczęszczanym przez dzieci;
- wprowadzenia zakazu wjazdu pojazdów ciężarowych na ulicach: Kapralskiej, Ks. A. Syczewskiego, R. Traugutta, Jurowieckiej, Ks. S. Suchowolca (od ul. Plażowej do ul. K. Ciołkowskiego), Myśliwskiej, Wiewiórczej, Borsuczej, Żurawiej, A. Mickiewicza (ograniczenie tonażowe 8 ton od ul. J. Kuronia do ul. K. Ciołkowskiego), Plażowej, Obrębowej, Ciesielskiej, Dojnowskiej, Sowlańskiej;
- montażu przęseł ogrodzeniowych oraz wymiany słupków i barier ochronnych stalowych.

Działania wskazane w podrozdziale 5.2. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

P2.2. Bezpieczny ruch uliczny ukierunkowany na realizację Wizji Zero

P3.4. Rozwój zaawansowanych systemów obsługi i sterowania

C4.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie transportu

5.3. Organizacja ruchu

W 2025 r. na terenie Miasta realizowano zadania z zakresu zarządzania i organizacji ruchu drogowego. Łącznie zatwierdzono 1 353 projekty organizacji ruchu oraz wdrożono 204 stałe projekty organizacji ruchu.

W celu poprawy bezpieczeństwa ruchu i usprawnień układu komunikacyjnego w 2025 r. opracowano 231 projektów organizacji ruchu drogowego. Na 7 skrzyżowaniach dróg z przejazdami kolejowymi wykonano pomiary natężenia ruchu wraz z uaktualnieniem oznakowania drogowego.

Przeprowadzono także 1 postępowanie dotyczące inwentaryzacji i zmian w organizacji ruchu w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu na wybranych osiedlach miasta.

Tabela 85. Dane statystyczne dotyczące organizacji ruchu

Lp.	Wyszczególnienie zagadnień objętych analizą			2023	2024	2025
1.	Zatwierdzone projekty organizacji ruchu drogowego:	Stała organizacja ruchu	drogi krajowe	9	7	10
			drogi wojewódzkie	8	18	16
			drogi powiatowe	55	82	83
			drogi gminne	111	147	210
			drogi wewnętrzne	11	27	30
			Ogółem	**194**	**282**	**349**
		Czasowa organizacja ruchu	drogi krajowe	13	25	45
			drogi wojewódzkie	24	40	29
			drogi powiatowe	238	181	161
			drogi gminne	691	620	700
			drogi wewnętrzne	57	99	69
			Ogółem	**1 023**	**965**	**1 004**
2.	Liczba wdrożonych stałych projektów organizacji ruchu ogółem, w tym dotyczących:			**80**	**171**	**204**
	- dróg krajowych			2	5	5
	- dróg wojewódzkich			7	13	10
	- dróg powiatowych			31	46	44
	- dróg gminnych			39	107	144
	- dróg wewnętrznych			1	0	1
3.	Projekty opracowane przez ZDM			148	243	239
4.	Realizacja wniosków i postulatów mieszkańców w zakresie organizacji ruchu drogowego			326	408	453
	wprowadzone zmiany na podstawie organizacji ruchu			88	107	138
	wprowadzone zmiany bez organizacji ruchu			0	0	0
5.	Wydane zezwolenia		imprezy na drogach	81	77	86
			zjazdy i obsługa komunikacyjna	224	130	236
6.	Współdziałanie z Policją w zakresie organizacji bezpieczeństwa ruchu drogowego			10	10	2
7.	Odpowiedzi na system CiTTy/BiałystOK			38/52	168	392
	liczba projektów i wprowadzonych zmian wynikających ze zgłoszeń w systemie CiTTy/BiałystOK			1/1	25	38

Lp.	Wyszczególnienie zagadnień objętych analizą	2023	2024	2025
8.	Przeprowadzone wizje w terenie z udziałem Policji	12	10	5
	Wprowadzono zmiany do uwag	4	0	4
9.	Liczba ulic skontrolowanych w zakresie oznakowania	650	482	554

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

W 2025 r. wydano zezwolenia dotyczące wykorzystania dróg, z przeznaczeniem na organizację:

- 28 imprez na drogach, w tym imprez o charakterze ogólnopolskim, takich jak: 12. PKO Półmaraton, Elemental Tri Series Białystok 2025, 44. Rajd Podlaski, Jarmark Bożonarodzeniowy;
- 58 uroczystości o charakterze religijnym, tj. procesji i pielgrzymek.

W związku z lokalizowaniem nowych inwestycji lub zmianą zagospodarowania terenów w sąsiedztwie dróg:

- wydano 156 zezwoleń na lokalizacje zjazdów z dróg do nieruchomości;
- wydano 57 uzgodnień włączenia do drogi ruchu drogowego na podstawie art. 35 ustawy[78];
- przeniesiono 8 decyzji i zmieniono 5 decyzji na lokalizacje zjazdów;
- zawarto 38 porozumień na realizację inwestycji celu publicznego dostosowującego układ drogowy do funkcjonalnej obsługi inwestycji niedrogowej na podstawie art. 16 ustawy o drogach publicznych[79];
- zawarto 11 umów na realizację inwestycji celu publicznego na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego[80];
- wydano 12 zgód na dysponowanie terenem, związanych z realizacją inwestycji celu publicznego;
- przygotowano 24 pełnomocnictwa w związku z zawartymi porozumieniami;
- uzgodniono 60 projektów budowlanych, związanych z obsługą komunikacyjną;
- uzgodniono 33 przybliżenia obiektów budowlanych do krawędzi jezdni;
- udzielono 25 pisemnych odpowiedzi, dotyczących dostępu do dróg publicznych;
- udzielono 4 informacji publicznych, dotyczących dostępu do dróg publicznych;
- sporządzono 62 opinie w sprawie obsługi komunikacyjnej i służebności;
- wydano 16 zaświadczeń o dostępie do drogi publicznej.

Działania wskazane w podrozdziale 5.3. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

P2.2. Bezpieczny ruch uliczny ukierunkowany na realizację Wizji Zero

[78] Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889).

[79] Jw.

[80] Ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 688 z późn. zm.).

5.4. Komunikacja miejska

ORGANIZACJA KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

Organizowanie i zarządzanie przewozami o charakterze użyteczności publicznej na 50 liniach komunikacyjnych dziennych i 6 liniach nocnych (kursujących w soboty i niedziele) na obszarze miasta Białegostoku oraz gmin ościennych (objętych porozumieniami międzygminnymi) realizowane jest przez Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej (BKM) Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Zarząd BKM zarządza obiektami i urządzeniami infrastruktury przystankowej. Na terenie miasta Białegostoku i gmin ościennych (objętych porozumieniami międzygminnymi) zlokalizowane są 1 152 przystanki, w tym na terenie Białegostoku - 730, z tego 550 przystanków wyposażonych jest w wiaty. W 2025 r. w ramach postępowania przetargowego zostało wymienionych 8 wiat.

W dniu 01.01.2025 r., wskutek podziału administracyjnego Gminy Supraśl, powstała nowa Gmina Grabówka[81], z którą Miasto Białystok podpisało Porozumienie Międzygminne obejmujące część obszaru dotychczasowej Gminy Supraśl, kontynuujące realizację większości postanowień Porozumienia zawartego 30.12.2015 r. pomiędzy Gminą Miasto Białystok a Gminą Supraśl[82]. Gminę Grabówka obsługują linie: 1, 105 i 111.

Od 01 kwietnia 2025 r. została wydłużona trasa linii 30 na os. Dojlidy z przebiegiem przez ulice: Brzoskwiniową – Milową – Stoczni Gdańskiej.

Usługi przewozowe na terenie Białegostoku i gmin ościennych, z którymi zostało zawarte porozumienie międzygminne (Choroszcz, Dobrzyniewo Duże, Grabówka, Juchnowiec Kościelny, Supraśl, Wasilków, Zabłudów) świadczyło 3 operatorów: Komunalne Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o., Komunalne Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. i Komunalny Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. Spółki są podmiotami wewnętrznymi Miasta Białegostoku.

W ramach optymalizacji systemów transportowych, w celu zapewnienia płynności ruchu w 2025 r. zlikwidowano 115 mb buspasów na skrzyżowaniu Ciołkowskiego/Sulika.

Tabela 86. Komunikacja miejska w Białymstoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba obsługiwanych gmin	7	7	7	7	8
Długość tras komunikacji miejskiej ogółem (w km)[83]	367	352	367	376*	374
w tym:					
Białystok	175	175	175	175	177
Choroszcz	11	11	22	22	18
Dobrzyniewo Duże	18	3	3	11	11
Grabówka	-	-	-	-	16
Juchnowiec Kościelny	100	100	100	100	100
Supraśl	22	22	22	22	6
Wasilków	38	38	42	42	42
Zabłudów	3	3	3	3	3

[81] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 października 2024 r. w sprawie utworzenia gminy Grabówka (Dz. U. z 2024 r. poz. 1454).

[82] Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r. poz. 98 z późn. zm.

[83] Długość tras komunikacji miejskiej ogółem nie sumuje się, co wynika z zaokrągleń długości tras wskazanych w poszczególnych gminach.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Długość bus-pasów (w km)	21,17	21,74	23,97	24,69	24,58
Liczba linii komunikacji miejskiej ogółem (w szt.)[84]	47	46	49	50	50
w tym:					
Białystok	44	43	46	46	46
Choroszcz	2	2	4	4	4
Dobrzyniewo Duże	2	1	1	2	2
Grabówka	-	-	-	-	3
Juchnowiec Kościelny	10	10	10	10	10
Supraśl	3	3	3	3	1
Wasilków	5	5	6	6	6
Zabłudów	1	1	1	1	1
Długość linii komunikacji miejskiej ogółem (w km)[85]	659	638	684	693	692
w tym:					
Białystok	477	470	489	490	495
Choroszcz	12	12	28	28	23
Dobrzyniewo Duże	18	2	2	10	11
Grabówka	-	-	-	-	18
Juchnowiec Kościelny	84	85	85	84	85
Supraśl	24	24	24	25	7
Wasilków	39	42	53	52	52
Zabłudów	3	3	3	3	3
Dzienna liczba par kursów ogółem (w szt.)	1 855	1 828*	1 840	1 846	1 868
w tym:					
Białystok	1 287	1 254	1 289	1 276	1 276
Choroszcz	52	52	67	76	76
Dobrzyniewo Duże	46	25	25	27	27
Grabówka	-	-	-	-	100
Juchnowiec Kościelny	245	276	227	239	244
Supraśl	100	98	104	100	17
Wasilków	104	102	107	107	107
Zabłudów	21	21	21	21	21
Przebieg autobusów w wozokilometrach ogółem (w tys.)	14 326	14 558	14 211	14 586	14 586
Liczba autobusów w inwentarzu (w szt.)	259	254	260	261	258
w tym:					
spełniających normy emisji Euro VI	82	85	85	92	93
Średni wiek autobusów (w latach)	8,8	9,6	9,4	10,2	11,0
Pojemność autobusów w inwentarzu (w os.)	31 410	31 269	31 224	30 751	30 855
Liczba autobusów w ruchu ogółem (w szt.)[86]	203	202	205	199	200
w tym:					
Białystok	201	200	203	197	198
Choroszcz	7	7	9	9	9

[84] Liczba linii nie sumuje się, ponieważ wybrane linie przebiegają po obszarze więcej niż jednej gminy.

[85] Długość linii komunikacji miejskiej ogółem nie sumuje się, co wynika z zaokrągleń długości linii wskazanych w poszczególnych gminach.

[86] Liczba autobusów w ruchu ogółem nie sumuje się, ponieważ wybrane autobusy poruszają się po obszarze więcej niż jednej gminy.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Dobrzyniewo Duże	12	6	7	7	7
Grabówka	-	-	-	-	12
Juchnowiec Kościelny	30	30	30	29	29
Supraśl	13	13	13	13	2
Wasilków	11	11	12	12	12
Zabłudów	3	3	3	2	2
Liczba pasażerów przewiezionych komunikacją miejską (w mln os.)	58,39	64,64	59,50	59,95	66,94

* korekta danych.

Źródło: Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej

DYSTRYBUCJA BILETÓW

Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej zajmuje się dystrybucją biletów uprawniających do korzystania z usług przewozowych, świadczonych w ramach Komunikacji Miejskiej w Białymstoku. Ponadto prowadzona jest hurtowa sprzedaż biletów jednorazowych.

Sprzedaż biletów realizowana jest:

- w punktach sprzedaży biletów zlokalizowanych na terenie miasta i w niektórych miejscowościach sąsiednich;
- poprzez stronę internetową www.ekarta.bialystok.pl (po zakupie bilet należy odebrać w kasowniku lub biletomacie);
- poprzez aplikacje mobilne mPay i Skycash, umożliwiające zakup biletów komunikacji miejskiej za pomocą telefonu komórkowego (po zakupie bilet zostaje przypisany do numeru telefonu);
- w biletomatach i kasownikach elektronicznych, zainstalowanych w każdym autobusie (transakcje opłacane kartą miejską lub kartą bankową nie wymagają drukowania biletów papierowych).

Podróżujący Białostocką Komunikacją Miejską, posiadający zbliżeniową kartę płatniczą bądź funkcję płatności NFC w telefonie lub zegarku, dokonując opłaty za przejazd w biletomacie mają możliwość skorzystania z inteligentnego rozwiązania Mass Transit Transaction (MTT – VISA) / Pay As You Go (PaYG – Mastercard) – to rozliczanie przejazdów, polegające na automatycznym poborze optymalnej opłaty z rachunku karty płatniczej dopiero po zakończeniu doby rozliczeniowej.

KONTROLA BILETOWA - EGZEKUCJA OPŁAT DODATKOWYCH ZA BRAK WAŻNEGO BILETU

W 2025 r. kontynuowana była współpraca pomiędzy Zarządem Białostockiej Komunikacji Miejskiej i Komendą Miejską Policji w Białymstoku, mająca na celu zwalczanie zjawiska wyłudzenia przejazdów komunikacją miejską, będącego wykroczeniem stypizowanym w art. 121 § 1 Kodeksu wykroczeń[87]. W latach 2021–2025 zatrzymano i ukarano mandatem karnym bezpośrednio na miejscu zdarzenia 847 sprawców wykroczeń.

Tabela 87. Kontrola biletowa

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba nałożonych opłat dodatkowych ogółem	13 969	13 481	18 049	17 348	17 302
Liczba nałożonych opłat gotówkowych	1 661	1 604	1 827	1 870	2 112

[87] Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734 z późn. zm.).

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba wystawionych wezwań kredytowych	12 308	11 877	16 222	15 478	15 190

Źródło: Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej

PRZEWÓZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W Białymstoku funkcjonuje mikrobusowy system przewozu osób z niepełnosprawnościami. Obecnie przewozy realizowane są przez Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej i dostępne są przede wszystkim na terenie Miasta oraz po spełnieniu określonych warunków, również poza jego granicami.

Przewóz osób z niepełnosprawnościami w systemie mikrobusowym ukierunkowany jest przede wszystkim na rzecz bezpłatnego transportu dzieci do placówek edukacyjnych (przedszkola, szkoły podstawowe, ponadpodstawowe lub ośrodki umożliwiające realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki). Ten typ usług stanowi ponad 60% wszystkich realizowanych przewozów. W miarę możliwości, przewozy świadczone są też dla pozostałych osób z niepełnosprawnościami.

W 2025 r. przewoźnik dysponował 12 mikrobusami, przystosowanymi do przewozu osób z niepełnosprawnościami - w tym na wózkach inwalidzkich. Średniomiesięcznie wykonano 3 000 kursów.

Tabela 88. Przewóz osób niepełnosprawnych Białostocką Komunikacją Miejską

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba przejazdów ogółem	25 562	30 786	29 710	29 014	31 167
w tym:					
do 5 km	13 090	17 551	16 678	15 981	17 277
powyżej 5 km	12 251	12 872	12 769	12 654	13 713
poza granice miasta	311	363	263	379	177
Liczba przejechanych km ogółem	272 367	285 247	269 423	274 272	295 272
w tym:					
przejazdy bezpłatne	71 383	84 732	83 367	80 850	87 974
z biletami jednorazowymi	5 248*	5 977	4 799	6 386	7 060
z biletami dekadowymi	742	1 540	1 028	1 452	3 120
z biletami miesięcznymi	67 613	70 886	73 583	73 550	70 745
dojazdy	109 533	105 335	91 638	95 078	104 028
poza granice miasta	14 285	15 688	14 092	14 030	19 709
inne cele	3 563	1 089	916	2 926	2 636
Liczba przewiezionych pasażerów	51 304	61 518	59 420	58 028	62 343
Zużycie paliwa (w litrach)	40 910,66	43 547,19	40 547,69	40 572,48	44 196,19

* korekta danych.

Źródło: Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej

OGÓLNOPOLSKA KARTA DUŻEJ RODZINY[88]

Program jest realizowany przez Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny (OKDR) to system zniżek dla rodzin wielodzietnych, przysługujący niezależnie od dochodu rodzinom z przynajmniej trojgiem dzieci. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni.

[88] Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512).

Od dnia 01.01.2018 r. Karta Dużej Rodziny dostępna jest w 2 formach: tradycyjnej (tj. plastikowej) i elektronicznej (tj. na urządzeniach mobilnych). Od dnia 01.01.2019 r. OKDR mogą uzyskać również rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

Ustawowe zniżki w ramach OKDR obejmują:

- zniżki na przejazdy kolejowe — 37% na bilety jednorazowe oraz 49% na bilety miesięczne — ojciec, matka, macocha i ojczym;
- 50% ulgi od opłaty za paszport — ojciec, matka, macocha i ojczym;
- 75% ulgi od opłaty za paszport — dzieci;
- inne zniżki, które oferują różne instytucje państwowe oraz firmy prywatne.

W 2025 r. w Białymstoku do programu przystąpiły 283 nowe rodziny wielodzietne oraz dodano 251 rodzin (na podstawie wniosków złożonych wyłącznie przez rodziców, którzy na utrzymaniu mieli co najmniej troje dzieci, bez względu na ich wiek).

Tabela 89. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Wskaźniki	Lata				
	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba przyznanych kart tradycyjnych	3 082	4 656	4 651	2 873	2 272
Liczba przyznanych kart elektronicznych	3 084	4 657	4 651	2 885	2 283

Źródło: Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej

BIAŁOSTOCKA KARTA DUŻEJ RODZINY

Program Białostockiej Karty Dużej Rodziny (BKDR) funkcjonuje od 01 września 2013 r. i jest elementem polityki prorodzinnej Białegostoku. Stanowi system licznych zniżek, ulg, preferencji i uprawnień skierowanych do białostockich rodzin z co najmniej trojgiem dzieci.

BKDR działa w następujących obszarach:

- komunikacja miejska;
- kultura i rozrywka;
- sport, rekreacja i wypoczynek;
- oświata i wychowanie;
- zdrowie;
- gastronomia i sklepy;
- usługi.

Najistotniejszymi elementami wsparcia w ramach BKDR są:

- zniżki przy zakupie biletów okresowych Białostockiej Komunikacji Miejskiej;
- zniżki w opłatach za miejskie przedszkola i żłobki;
- zniżki na zakup biletów wstępu do miejskich instytucji kultury;
- zniżki w opłatach za wstęp do miejskich obiektów sportowych.

Od 2017 r. w ramach porozumienia międzygminnego, w programie uczestniczy gmina Juchnowiec Kościelny. Celem porozumienia jest obniżenie kosztów zakupu biletów okresowych dla rodzin wielodzietnych z gminy objętej porozumieniem.

Tabela 90. Białostocka Karta Dużej Rodziny

Wskaźniki	Lata				
	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba rodzin w programie	5 538	6 093	6 623	6 990	7 309
Liczba złożonych wniosków	3 018	3 295	3 523	3 545	3 495
w tym:					
Gmina Juchnowiec Kościelny	106	106	151	143	154

Źródło: Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej

Działania wskazane w podrozdziale 5.4. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

P2.1. Dostępność przestrzeni dla użytkowników ze szczególnymi potrzebami
P2.3. Funkcjonalny, energooszczędny transport, integrowany i zarządzany w skali BOF
P2.4. Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na klimat i środowisko
P2.5. Rozwój infrastruktury transportu wg rozwiązań dedykowanych dla poszczególnych części miasta w powiązaniu z BOF
C4.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie transportu
C6.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie warunków życia

5.5. Inwestycje komunikacyjne

W 2025 r.:

- wybudowano nowe ulice, tj.: ul. Jerzego Giedroycia (1 KD-L, os. Bagnówka) – o długości 1,3 km; ulicę 3KD-D odchodzącą od ul. Bitwy Białostockiej – o długości 0,12 km; przedłużenie ul. Św. Łukasza – o długości 0,11 km;
- utwardzono 1,98 km dróg gruntowych, tj. ulice: J. K. Kluka, Rzędziana, Korycińską, Dolną, Strusią, Białoruską; ponadto przebudowano nawierzchnie ulic: Towarowej, Składowej, Alei Konstytucji 3 Maja, Generała W. Sikorskiego, drogi do Olmont, skrzyżowanie ulic: Alei Niepodległości – Hetmańskiej – Zielonogórskiej;
- wybudowano i przebudowano 15 957,4 m^2 chodników.

Tabela 91. Największe inwestycje komunikacyjne realizowane w 2025 roku

Lp.	Nazwa działania	Data rozpoczęcia	Data planowanego zakończenia	Łączny koszt inwestycji (w zł)	Źródło finansowania
1	Rozbudowa układu komunikacyjnego na osiedlu Bagnówka – budowa ul. 1KD-L w Białymstoku na odcinku od ul. 42 Pułku Piechoty do ul. W. Wołkowa	2022	2025	61 250 795	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, budżet miasta
2	Poprawa dostępności infrastruktury turystycznej Białegostoku: Przebudowa ul. Akademickiej	2023	2026	17 086 806	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, budżet miasta

Lp.	Nazwa działania	Data rozpoczęcia	Data planowanego zakończenia	Łączny koszt inwestycji (w zł)	Źródło finansowania
3	Uspokojenie ruchu komunikacyjnego na os. Przydworcowe w Białymstoku	2024	2029	32 558 000	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, budżet miasta
4	Poprawa mobilności miejskiej (rowerowej i autobusowej) w BOF	2022	2028	32 147 660	budżet miasta
5	Rozwój zrównoważonego transportu miejskiego w Białymstoku i miejskim obszarze funkcjonalnym	2024	2028	76 524 883	Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027
6	Budowa ul. Świętego Łukasza oraz ul. Dolnej w Białymstoku wraz z budową infrastruktury technicznej	2022	2025	3 121 714	Fundusz Wsparcia Gmin i Powiatów Województwa Podlaskiego na rok 2025

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich

1. Rozbudowa układu komunikacyjnego na osiedlu Bagnówka – budowa ul. 1KD-L w Białymstoku na odcinku od ul. 42 Pułku Piechoty do ul. Wiktora Wołkowa

W dniu 5 sierpnia 2025 r. oddano do użytkowania odcinek ul. 1KD-L - nowej drogi na os. Bagnówka (obecnie ul. Jerzego Giedroycia). Zgodnie z ustaleniami Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego jest to pierwszy etap rozbudowy układu komunikacyjnego na osiedlu Bagnówka i Jaroszówka w celu poprawy dostępności komunikacyjnej oraz funkcjonowania istniejącego układu drogowego.

Nowy układ drogowy, docelowo przewiduje połączenie ul. 42 Pułku Piechoty m.in. z ulicami: Onyksową (planowaną), Skalną, Jutrzenki aż do granicy miasta (w rejonie ul. Niemeńskiej). Powyższe odciąży w przyszłości ulice: W. Raginisa, J. K. Kluka, J. Chełmońskiego i inne zlokalizowane na ww. osiedlach.

W pierwszym etapie budowy podstawowego układu drogowego wybudowano 1,3 km ulicy 1KD-L na odcinku od ul. 42 Pułku Piechoty do ul. W. Wołkowa.

W ramach zrealizowanej inwestycji powstało:

- 2,57 km dróg rowerowych;
- 2,1 km dróg dla pieszych;
- skrzyżowanie ul. 42 Pułku Piechoty z ul. 1KD-L i włączeniem ul. Warzywnej;
- skrzyżowanie z ul. Krzysztofa Pendereckiego;
- ronda z ul. W. Wołkowa i 14 KD-D;
- 6 wiat przystankowych;
- 4,7 km linii kablowych i 157 opraw oświetleniowych;
- 28 miejsc parkingowych;
- zbiornik retencyjny;

- uzbrojenie techniczne drogi (kanalizacja sanitarna, sieć wodociągowa magistralna i rozdzielcza, sieć gazowa, telekomunikacyjna i energetyczna);
- nasadzono 1 331 krzewów;
- infrastruktura drogowa (m.in. kanał deszczowy i kanał technologiczny).

Uzbrojenie w pełną infrastrukturę techniczną ulicy będącej drogą zbiorczą pozwoli na udostępnienie terenów zarówno mieszkaniowych jak i inwestycyjnych. Wpłynie to na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej oraz rozwój lokalnej przedsiębiorczości, a także na poprawę warunków życia mieszkańców. Ponadto poprzez uzbrojenie w infrastrukturę techniczną zostaną udostępnione tereny inwestycyjne, na których swoją działalność będą mogli zlokalizować potencjalni inwestorzy.

Nowa droga pozwoli na ominięcie mocno obciążonych ulic miasta, zapewnienie ciągłości połączeń z innymi drogami zlokalizowanymi w bezpośrednim sąsiedztwie oraz lepszego skomunikowania os. Bagnówka w Białymstoku.

2. Poprawa dostępności infrastruktury turystycznej Białegostoku: Przebudowa ul. Akademickiej

W ramach inwestycji planowana jest przebudowa ul. Akademickiej o dł. ok. 750 m na odcinku od ul. Legionowej do ul. Świętojańskiej w Białymstoku, w tym: nawierzchni jezdni, chodników oraz drogi rowerowej. Między Parkiem Planty, a Bulwarami Kościałkowskiego powstanie przejście dla pieszych z oświetleniem zapewniającym bezpieczeństwo użytkowników ruchu. Ponadto, wyznaczone zostaną miejsca parkingowe i przebudowana infrastruktura techniczna kolidująca z inwestycją.

Ulica Akademicka, przylegająca bezpośrednio do Parku, przyczyni się do jego uatrakcyjnienia poprzez zapewnienie dostępu poprzez różne formy transportu tj. pieszo, rowerem, samochodem. Inwestycja wpłynie również na poprawę bezpieczeństwa ruchu w tym rejonie.

Dzięki realizacji inwestycji powstanie wysokiej jakości infrastruktura drogowa, która usprawni układ komunikacyjny w centrum, co wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej Białegostoku.

W 2025 r. została opracowana dokumentacja projektowa i zakończono budowę sieci wodociągowej. Rozpoczęto prace budowlane dotyczące budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej, kanału technologicznego, oświetlenia drogowego, podbudowy jezdni.

3. Uspokojenie ruchu komunikacyjnego na os. Przydworcowe w Białymstoku.

Głównym celem inwestycji jest uspokojenie ruchu komunikacyjnego na os. Przydworcowe poprzez przebudowę układu drogowego łączącego ul. Lipową z ul. Bohaterów Monte Cassino. W układzie komunikacyjnym miasta jest to ciąg ulic tworzących połączenie ścisłego centrum miasta z dworcami PKP i PKS oraz Intermodalnym Węzłem Komunikacyjnym. Jednocześnie jest to teren, który znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru wpisanego do rejestru zabytków. Obecnie jest to ciąg ulic o jednej jezdni z wydzielonymi pasami ruchu i chodnikami do ruchu pieszego.

W ramach projektu zostanie przebudowana ul. Św. Rocha i wybudowana nowa ulica, która skomunikuje i poprawi obsługę m.in.: terenów rekreacyjnych i sportowych położonych w Parku im. J. Dziekońskiej. Planowany do budowy parking oraz miejsca postojowe zlokalizowane wzdłuż nowej ulicy poprawią dostępność komunikacyjną Podlaskiego Instytutu Kultury w Białymstoku oraz umożliwią dojazd do firm i zakładów usługowych.

Nowe zagospodarowanie zakłada zmniejszenie intensywności ruchu samochodowego oraz stworzenie ulicy o spowolnionym ruchu kołowym z priorytetem dla komunikacji pieszej

oraz z wyznaczeniem stref do odpoczynku. Projektowane elementy zagospodarowania terenu oraz nawierzchnie nie zmieniają sposobu użytkowania terenu, zachowane zostanie jego przeznaczenie jako strefy publicznej komunikacyjnej. Pozwoli to na stworzenie przestrzeni, która połączy funkcje ulicy, deptaku, parkingu i miejsca spotkań mieszkańców.

Projekt zakłada budowę i przebudowę m.in.: nawierzchni jezdni, chodników, dróg rowerowych, miejsc postojowych, infrastruktury technicznej oraz wykonanie elementów małej architektury, zieleni w postaci drzew, zieleni niskiej w postaci traw i bylin, roślinności w donicach i gazonach, stelaży i pergoli.

Wybudowane ciągi komunikacyjne będą dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

W 2025 r. podpisano umowę z wykonawcą na realizację inwestycji w formule „zaprojektuj i wybuduj". W chwili obecnej trwają prace nad opracowaniem dokumentacji projektowej.

4. Poprawa mobilności miejskiej (rowerowej i autobusowej) w BOF

Celem projektu jest rozbudowa infrastruktury rowerowej.

W 2025 r. podpisano umowę z wykonawcą na przebudowę drogi dla rowerów (na asfaltową) w Białymstoku wzdłuż: ul. Baranowickiej, na odcinku od skrzyżowania ul. K. Ciołkowskiego z ul. Baranowicką do połączenia z istniejącą asfaltową drogą dla rowerów w okolicy budynku nr 195.

Opracowano dokumentację projektową na:

- budowę drogi dla rowerów w Białymstoku wzdłuż ul. W. Sławińskiego;
- budowę drogi dla rowerów w Białymstoku wzdłuż ul. Świętokrzyskiej na odcinku do połączenia z drogą dla rowerów wzdłuż ul. Wierzbowej i Antoniukowskiej;
- przebudowę drogi dla rowerów i pieszych wzdłuż ul. J. K. Branickiego na odcinku od ul. Elektrycznej do ul. Świętojańskiej oraz budowę przejazdu rowerowego przez Al. J. Piłsudskiego;
- budowę przejazdu dla rowerów wraz z dostosowaniem sygnalizacji świetlnej przez ul. Piastowską w rejonie ul. Sybiraków w Białymstoku;
- budowę drogi dla rowerów wzdłuż ul. Składowej.

Ponadto w ramach projektu zlecono: opracowanie koncepcji budowy asfaltowej drogi dla rowerów w Białymstoku wzdłuż Placu Jana Pawła II i ul. Legionowej w Białymstoku na odcinku od Ronda Doktora Lussy do ul. Akademickiej; opracowanie dokumentacji projektowej na zagospodarowanie terenu w rejonie Centrum Przesiadkowego, na przebudowę pętli autobusowej przy ul. Zielonogórskiej w Białymstoku wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu.

5. Rozwój zrównoważonego transportu miejskiego w Białymstoku i miejskim obszarze funkcjonalnym

Projekt ma charakter kompleksowy i obejmuje łącznie 24 zadania. Główne komponenty projektu to m.in.:

- zakup 60 autobusów elektrycznych zeroemisyjnych wraz ze stacjami ładowania;
- modernizacja infrastruktury przystankowej, w tym instalacja nowych wiat przystankowych (90 szt.) i elektronicznych tablic informacji pasażerskiej, zasilanych panelami fotowoltaicznymi (66 szt.);
- przebudowa zatok i peronów autobusowych (27 lokalizacji);
- rozbudowa systemu sterowania ruchem (ITS), w tym zakup i wdrożenie systemu zajętości miejsc postojowych w strefie płatnego parkowania;

– budowa dróg rowerowych i ciągów pieszo - rowerowych.

Celem głównym projektu jest poprawa mobilności miejskiej mieszkańców Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego. Zakłada się, że realizacja projektu wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców, rozwój infrastruktury oraz ograniczenie negatywnego wpływu komunikacji indywidualnej na środowisko i przestrzeń miejską.

Cele szczegółowe:

– zwiększenie liczby pojazdów zeroemisyjnych w Białostockiej Komunikacji Miejskiej i redukcja emisji spalin;
– rozwój sieci dróg rowerowych i pieszo-rowerowych, w celu promowania roweru jako ekologicznego środka transportu;
– poprawa bezpieczeństwa i komfortu podróży;
– redukcja emisji zanieczyszczeń i hałasu poprzez wsparcie transportu niskoemisyjnego;
– poprawa warunków oczekiwania na przystankach i sposobu przekazywania informacji o rozkładach jazdy;
– usprawnienie komunikacji i zmniejszenie korków dzięki nowoczesnym systemom transportowym oraz ograniczaniu ruchu w centrum miasta.

Z rezultatów projektu korzystać będą wszyscy użytkownicy transportu zbiorowego i infrastruktury drogowej, w szczególności pieszo-rowerowej w mieście. Dotyczy to zarówno mieszkańców, osób dojeżdżających do Białegostoku z gmin ościennych, jak i turystów oraz osób czasowo przebywających w mieście. Realizacja projektu poprawi płynność ruchu, zmniejszy hałas i emisję spalin, a przede wszystkim zwiększy komfort codziennych podróży mieszkańców Białegostoku.

Inwestycje zaplanowane w ramach projektu przyczynią się do promocji komunikacji miejskiej jako środka transportu w codziennych dojazdach do pracy/szkoły oraz zachęcą mieszkańców do korzystania z ekologicznych form transportu.

Projekt jako całość przyczyni się do ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko, zwiększenia konkurencyjności komunikacji publicznej oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Zakładane efekty realizacji projektu to m.in.:

– zwiększenie długości odcinków nowych linii autobusowych;
– zwiększenie długości tras przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych;
– rozbudowa infrastruktury paliw alternatywnych;
– zwiększenie floty autobusów zeroemisyjnych;
– rozbudowa infrastruktury rowerowej;
– zwiększenie liczby obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
– zwiększenie liczby użytkowników transportu publicznego;
– zwiększenie liczby użytkowników infrastruktury rowerowej;
– zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych;
– zwiększenie liczby użytkowników korzystających z nowych lub zmodernizowanych cyfrowych systemów transportu miejskiego.

W 2025 r. rozpoczęto budowę dróg rowerowych wzdłuż ulic: Ks. Jerzego Popiełuszki, na odcinku od ul. Hetmańskiej do ul. Upalnej, a także wzdłuż ul. Dolistowskiej, na odcinku od ul. 42 Pułku Piechoty do ul. Generała Nikodema Sulika. Rozpoczęto prace związane z przebudową zatok i peronów autobusowych w Białymstoku. Podpisano także umowę z wykonawcą robót budowlanych drogi dla rowerów w Białymstoku wzdłuż Al. Konstytucji 3 Maja oraz wzdłuż ul. gen. W. Sikorskiego.

Opracowano dokumentację projektową na budowę dróg rowerowych wzdłuż ulic: Mikołaja Kopernika, na odcinku od ul. Depowej do wjazdu przed zakładem karnym; Kolejowej

i Knyszyńskiej oraz wzdłuż ul. Zwycięstwa; Komisji Edukacji Narodowej, na odcinku od ul. Hugo Kołłątaja do ul. Narodowych Sił Zbrojnych.

Ponadto trwają prace nad opracowaniem dokumentacji projektowej i uzyskaniem niezbędnych decyzji administracyjnych w zakresie budowy dróg rowerowych i pieszych w Białymstoku wzdłuż:

- Alei Jana Pawła II;
- ul. Hetmańskiej na odcinku od ul. ks. J. Popiełuszki do ul. Marczukowskiej;
- ul. S. Żeromskiego na odcinku od ul. Transportowej do ul. K. Pułaskiego.

6. Budowa ul. Świętego Łukasza oraz ul. Dolnej w Białymstoku wraz z budową infrastruktury technicznej

W dniu 22.10.2025 r. oddano do użytkowania ul. Świętego Łukasza oraz ul. Dolną. W ramach zrealizowanej inwestycji zostało wybudowane ok. 380 mb jezdni o nawierzchni bitumicznej wraz z drogą dla pieszych i rowerów oraz pełną infrastrukturą techniczną, tj. kanalizacją deszczową i ulicznym oświetleniem LED.

Inwestycja jest kontynuacją działań mających na celu uporządkowanie i uzupełnienie sieci dróg na os. Zawady w Białymstoku. Wybudowane ww. ulice wpłyną na poprawę komfortu podróży oraz bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu. Realizacja inwestycji jest również istotna ze względu na zapewnienie odpowiedniej obsługi komunikacyjnej do Ośrodka Sportowego Zawady.

Inwestycje komunikacyjne realizowane są również przez spółki komunikacyjne. W 2025 r. Komunalny Zakład Komunikacyjny realizował zadanie inwestycyjne pn. „Budowa stacji obsługi Komunalnego Zakładu Komunikacyjnego Sp. z o.o. w Białymstoku przy ul. Pomocnej wraz z infrastrukturą – etap II".

Zakres prac obejmował:

- budowę budynku nr 1 - warsztaty, magazyn;
- budowę budynku nr 2 - diagnostyka, administracja;
- instalacje sanitarne, elektryczne i teletechniczne;
- zagospodarowanie terenu;
- wyposażenie technologiczne myjni oraz stacji kontroli pojazdów;

Planowane jest zakończenie II etapu inwestycji w 2026 r.

LOTNISKO BIAŁYSTOK KRYWLANY

1. Proces inwestycyjny

W roku 2025 r. kontynuowana była realizacja umowy dotyczącej wykonania wielobranżowej dokumentacji projektowej obiektów budowlanych terminala i hangaru w ramach realizacji zadania inwestycyjnego pt. „Przebudowa i rozbudowa lotniska wraz z budową i przebudową niezbędnej infrastruktury technicznej na lotnisku Białystok Krywlany".

W ramach ww. umowy opracowano projekt budowlany przebudowy lotniska w zakresie: budowy budynku hangaru dla statków powietrznych z częścią administracyjno-biurową oraz zagospodarowaniem terenu. Na ww. etap w dniu 17.12.2025 r. złożony został wniosek o uzyskanie pozwolenia na budowę.

2. Spółka lotniskowa

Mając na uwadze postanowienia Listu intencyjnego, zawartego w dniu 21.11.2023 r. pomiędzy Województwem Podlaskim, a Polskimi Portami Lotniczymi S.A. oraz Miastem Białystok, Strony zawarły w dniu 30.01.2025 r. porozumienie, w którym zadeklarowały wolę

podjęcia współpracy w zakresie powołania spółki do zarządzania lotniskiem Białystok Krywlany. Analizowano możliwości w zakresie zmiany podmiotu zarządzającego lotniskiem.

3. Usunięcie przeszkód lotniczych

Kontynuowano prace w zakresie usunięcia przeszkód lotniczych m.in. poprzez rozmowy z przedstawicielami Lasów Państwowych, celem zamiany gruntów leśnych.

4. Zespół roboczy do spraw lotniska Białystok Krywlany

Zespół, funkcjonujący od 2022 r. w strukturach Urzędu Miejskiego, kontynuował swoje prace w zakresie wskazanym powyżej.

Działania wskazane w podrozdziale 5.5. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

G1.1. Tworzenie warunków do inwestowania
G1.3. Pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych
P2.1. Dostępność przestrzeni dla użytkowników ze szczególnymi potrzebami
P2.3. Funkcjonalny, energooszczędny transport, integrowany i zarządzany w skali BOF
P2.5. Rozwój infrastruktury transportu wg rozwiązań dedykowanych dla poszczególnych części miasta w powiązaniu z BOF
C4.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie transportu

5.6. Łączność

INFRASTRUKTURA SIECIOWA – ROZWÓJ, INTEGRACJA, NOWE USŁUGI

W trakcie budowy jest Miejska Sieć Światłowodowa. Aktualny stan sieci to:

- ok. 156 km światłowodów;
- 186 lokalizacji podłączonych (w tym: 132 jednostki oświatowe, 33 jednostki podległe i 21 lokalizacji Urzędu Miejskiego);
- rdzeń sieci działa z przepustowością 10GBit/s;
- jednostki podłączane są interfejsami 1GBit/s;
- punkt dostępu do Internetu zapewniony jest redundantnie przez łącza z 2 operatorami, z wykorzystaniem protokołu BGP oraz adresacji pozyskanej z RIPE.

Tabela 92. Długość nowozainstalowanych światłowodów w Białymstoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Długość światłowodów (w metrach)	7 200	3 101	2 948	3 951	5 628

Źródło: Centrum Usług Informatycznych

W 2025 r. Miasto utrzymywało i konserwowało urządzenia kanałów technologicznych na terenie Białegostoku, obejmujące: kanały, studnie, rurociągi i kanalizacje wraz ze światłowodami oraz innymi elementami sieci światłowodowej.

Całkowita długość kanałów technologicznych i kanalizacji teletechnicznej w 2025 r. wynosiła 129,0 km.

W ramach utrzymania zlecono naprawy 48 elementów kanalizacji. Wydano 68 warunków technicznych na budowę/przebudowę kanałów technologicznych lub kanalizacji teletechnicznej.

BIAŁYSTOK JAKO OPERATOR TELEKOMUNIKACYJNY

W ramach działalności telekomunikacyjnej Miasto zapewnia dostęp do Internetu przez podłączenie do sieci Urzędu dla 139 jednostek miejskich. Połączenia światłowodowe realizowane są z wykorzystaniem światłowodów własnych, umieszczonych w kanalizacji stanowiącej własność Miasta oraz ORANGE (w ramach zadania budowy Miejskiej Sieci Światłowodowej), a także przez włókna światłowodowe, które zostały zainstalowane w ramach wcześniejszej współpracy z operatorem sieci BIAMAN, który działa przy Politechnice Białostockiej. Planowany jest ciągły rozwój miejskiej sieci światłowodowej i poszerzanie jej zasięgu o nowe lokalizacje.

Miejska sieć bezprzewodowa oferuje świadczenie usługi HotSpot w 4 lokalizacjach: Teatr Lalek (ul. Kalinowskiego 1); Pałacyk Ślubów (ul. Kilińskiego 6); Ratusz (ul. Rynek Kościuszki 10); Park Planty (Aleja Zakochanych).

Działania wskazane w podrozdziale 5.6. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

P3.2. Zwiększanie wydajności, niezawodności i efektywności ekonomicznej infrastruktury technicznej

C2.1. Zarządzanie wiedzą w organizacji z użyciem nowoczesnych rozwiązań i technologii (np. open data, big data, sztucznej inteligencji, rozwiązań chmurowych)

C3.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie kapitału ludzkiego

C6.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie warunków życia

6. MIESZKALNICTWO

6.1. Mieszkalnictwo

Według danych Urzędu Statystycznego w Białymstoku w okresie styczeń–grudzień 2025 r. oddano do użytkowania 1 693 mieszkania, tj. o 32,4% mniej niż w analogicznym okresie 2024 r. Spadek liczby oddanych mieszkań odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (z 2 116 do 1 542, tj. o 27,1%) oraz w budownictwie indywidualnym (z 201 do 151, tj. o 24,9%).

W okresie styczeń-grudzień 2025 r. rozpoczęto budowę 1 891 mieszkań (o 33,8% mniej niż w analogicznym okresie 2024 r.), z czego: 1 754 w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem i 137 w budownictwie indywidualnym.

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–grudzień 2025 r. wyniosła 63,3 m^2 i zwiększyła się w stosunku do analogicznego okresu 2024 r. o 4,5 m^2. Przeciętna powierzchnia użytkowa w budownictwie indywidualnym wyniosła 164,1 m^2 (o 25,1 m^2 więcej niż w analogicznym okresie 2024 r.), w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 53,5 m^2 (o 0,4 m^2 więcej).

Tabela 93. Budownictwo mieszkaniowe w Białymstoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024*	2025
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania	3 234	1 979	2 786	2 503	1 693
Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania (w m^2), w tym:	62,0	66,3	56,0	58,8	63,3
przeciętna powierzchnia użytkowa w budownictwie indywidualnym (w m^2)	176,2	174,5	155,1	139,0	164,1
przeciętna powierzchnia użytkowa w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (w m^2)	56,0	57,8	51,2	53,1	53,5
Liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto	3 082	1 366	826	2 855	1 891

* korekta danych.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

ZASOBY MIESZKANIOWE W ZARZĄDZANIU ZARZĄDU MIENIA KOMUNALNEGO W BIAŁYMSTOKU (ZMK)

Tabela 94. Struktura zasobu mieszkaniowego w zarządzaniu ZMK

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba mieszkań, w tym:	3 948	3 916	3 895	3 989	3 962
w budynkach stanowiących własność Gminy	2 299	2 297	2 269	2 420	2 418
w budynkach stanowiących współwłasność	1 604	1 570	1 574	1 516	1 489
w budynkach prywatnych czynszowych	27	31	30	30	30
w budynkach spółdzielni mieszkaniowych	18	18	22	23	25

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w m^2), w tym:	164 674	163 350	162 287	165 591	164 622
lokali mieszkalnych w budynkach stanowiących własność Gminy	96 227	95 974	94 641	100 293	100 191
lokali mieszkalnych w budynkach stanowiących współwłasność	66 825	65 499	65 775	63 368	62 442
lokali mieszkalnych w budynkach prywatnych czynszowych	948	1 233	1 084	1 084	1 084
lokali mieszkalnych w budynkach spółdzielni mieszkaniowych	674	644	787	846	905
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania (w m^2)	41,71	41,71	41,67	41,51	41,55

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

Tabela 95. Struktura własnościowa budynków mieszkalnych w zarządzaniu ZMK

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Własność Gminy Białystok	114	110	102	98	96
Współwłasność	290	291	291	290	296
Własność prywatna	7	9	8	8	8

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

Tabela 96. Struktura wiekowa budynków mieszkalnych w 2025 roku w zarządzaniu ZMK

Wyszczególnienie	Liczba	Udział (w %)
przed 1900	10	10
1900-1945	34	35
1946-1990	14	15
1991-1999	16	17
2000-2010	9	9
2011-2024	11	12
Brak danych	2	2
Ogółem	96	100

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

Tabela 97. Czynsze w mieszkaniach komunalnych zarządzanych przez ZMK

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Średnia stawka czynszu komunalnego (zł/m^2)	8,14	10,80	12,20	12,29	12,17
Minimalna i maksymalna stawka czynszu komunalnego (zł/m^2)	3,06 i 9,76	od I do V 2022 r. - 3,06 i 9,76; od VI 2022 r. - 4,19 i 13,49	4,19 i 13,49	13,49	13,49
Stawka czynszu socjalnego (zł/m^2)	1,38	od I do V 2022 r. - 1,38; od VI 2022 r. - 1,89	1,89	1,89	1,89
Średnia wartość wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m^2 pow. użytkowej budynków mieszkalnych (zł)	5 108	5 649	6 635	7 597	7 620

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Minimalna i maksymalna wysokość 3% wartości odtworzeniowej lokalu w skali roku wyliczona na podstawie wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m^2 pow. użytkowej budynków mieszkalnych (zł)	11,96 i 13,49	13,49 i 14,75	14,75 i 18,60	18,68 i 19,65	18,78 i 19,65

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

Tabela 98. Zaległości w komunalnych lokalach mieszkalnych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Zaległość z tytułu czynszów i opłat za media nieobejmujące byłych najmów (w tys. zł)	2 676	2 662	2 615	2 692	2 453

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

Tabela 99. Wydatki na remonty bieżące oraz inwestycyjne budynków i lokali mieszkaniowego zasobu gminy

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Wydatki ogółem (w tys. zł)	2 400	10 959	31 686	17 309	5 099

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

Tabela 100. Ocena stanu technicznego zasobu mieszkaniowego w zarządzaniu ZMK

Wyszczególnienie[89]	2021	2022	2023	2024	2025
Stan zły (w %)	1,23	1,23	0,57	0,52	0,00
Stan dobry (w %)	98,77	98,77	99,43	99,48	100,00

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

Tabela 101. Pomoc mieszkaniowa Gminy Białystok

Wyszczególnienie[90]	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób oczekujących na zawarcie umów na czas nieoznaczony w danym roku	127	3	4	17	22
Liczba osób oczekujących na zawarcie umów na czas oznaczony w danym roku	410	112	137	170	180
Liczba podpisanych umów na czas nieoznaczony w związku z realizacją list oczekujących w danym roku	10	3	9	10	14
Liczba podpisanych umów na czas oznaczony w związku z realizacją list oczekujących w danym roku	29	47	22	65	60
Liczba zamian dokonanych w danym roku	15	28	23	34	38

[89] Od 2024 r. tabela została kompleksowo zmieniona ze względu na zastosowanie innej metodologii wyliczenia danych. Aktualnie wykazywany jest procentowy udział lokali o złym bądź dobrym stanie technicznym w stosunku do wszystkim lokali w budynkach gminnych mieszkalnych, znajdujących się w zarządzaniu ZMK.

[90] Pomoc dotyczy lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Białystok.

Wyszczególnienie[90]	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba podpisanych umów w związku z realizacją wyroków z prawem do najmu lokalu socjalnego w danym roku	26	39	27	26	22
Liczba zarejestrowanych wyroków z prawem do najmu lokalu socjalnego wg stanu na dzień 31 grudnia danego roku	40	19	18	16	15
Liczba zarejestrowanych wyroków bez prawa do lokalu socjalnego w danym roku	22	9	5	2	5
Liczba regulacji stanu prawnego w danym roku	50	52	38	30	38
Liczba obciążeń z tytułu korzystania z lokali gminnych w danym roku	3 544	3 485	3 482	3 588	3 612
Powierzchnia objęta naliczeniami za korzystanie z lokalu (m^2)	148 444,0	145 010,8	145 075,8	143 141,8	148 579,3

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

Tabela 102. Pomoc mieszkaniowa Gminy Białystok w 2025 roku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2025
Wartość udzielonych obniżek	19
Wartość zaległości rozłożonych na raty	2 749
Wartość spłaconego zadłużenia w formie świadczeń rzeczowych	136

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

Tabela 103. Koszty poniesione przez Gminę Białystok we wspólnotach mieszkaniowych (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Fundusz remontowy	2 392,41	1 638,77	1 671,39	1 760,60	1 794,27
Fundusz eksploatacyjny	1 613,41	1 202,17	1 309,60	1 386,19	1 425,12
Zaliczki na media	5 377,93	4 901,21	6 081,15	6 192,77	6 538,61
Ogółem	**9 383,75**	**7 742,15**	**9 062,14**	**9 339,56**	**9 758,00**

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

PROGRAM „MIESZKANIE DLA ABSOLWENTA”[91]

Program skierowany jest do najlepszych studentów oraz absolwentów uczelni wyższych, w celu wspierania młodych ludzi w uzyskaniu pierwszego samodzielnego mieszkania. Program ma zapewnić dostęp lokalnemu biznesowi do wykwalifikowanych pracowników oraz zahamować trend odpływu młodych ludzi na zewnętrzne rynki pracy. Realizacja programu odbywa się z wykorzystaniem lokali Gminy Białystok, zarządzanych przez Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku.

Oferta wsparcia mieszkaniowego skierowana jest do:

- studentów ostatniego roku studiów, posiadających średnią ocen z ostatniego roku akademickiego co najmniej 4,5 - rekomendowanych przez rektora uczelni lub osobę przez niego upoważnioną;
- absolwentów, którzy ukończyli studia ze średnią co najmniej 4,5.

Warunki skorzystania z Programu:

- nieposiadanie własności lub współwłasności, spółdzielczego prawa do lokalu lub budynku mieszkalnego, prawa do lokalu wchodzącego w skład zasobów TBS, bądź najmu lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Białystok;
- zamieszkiwanie na terenie Miasta Białystok;
- zatrudnienie na podstawie umowy o pracę, przy czym miejscem świadczenia pracy jest Miasto Białystok;
- nieukończenie w dacie złożenia wniosku 35 roku życia.

Program obejmuje lokale w nowopowstałych budynkach, zlokalizowanych przy ul. Absolwentów 4 w Białymstoku. Powierzchnia lokalu wynajmowanego w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego wynosi:

- w gospodarstwach wieloosobowych - od 7 m^2 do 20 m^2;
- w gospodarstwach jednoosobowych - od 10 m^2 do 30 m^2.

Wnioski należy składać w Zarządzie Mienia Komunalnego w Białymstoku w terminie do 15 grudnia każdego roku.

Pozostałe informacje o Programie:

- umowy najmu zawierane są wyłącznie na czas trwania stosunku pracy na terenie Miasta Białegostoku;
- w przypadku, gdy okres najmu trwa nieprzerwanie 10 lat umowa najmu zawarta na czas trwania stosunku pracy przedłuża się na czas nieoznaczony;
- najemcy zobowiązani są do dostarczania aktualnego zaświadczenia o pozostawaniu w stosunku pracy na terenie Miasta Białystok w terminie do dnia 31 maja każdego roku.

W roku 2025 r. podpisano 49 umów z absolwentami z listy na dany rok.

[91] Uchwała Nr LXXIV/1010/23 Rady Miasta Białystok z dnia 18 września 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Białystok (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2023 r. poz. 4865).

Działania wskazane w podrozdziale 6.1. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K3.6. Przeciwdziałanie ubóstwu
G4.1. Zwiększenie liczby nowych firm
P1.2. Zrównoważenie funkcjonalno-przestrzenne z zachowaniem cech miasta zwartego

6.2. Stan i gospodarowanie zasobem Gminy Białystok

WIELOLETNI PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY BIAŁYSTOK ORAZ ZASOBEM POMIESZCZEŃ TYMCZASOWYCH NA LATA 2021-2025[92]

Program określa zarządzanie gminnym zasobem mieszkaniowym (nieruchomościami gruntowymi, lokalami użytkowymi) i zawiera m.in.:

- prognozę wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy z podziałem na lokale socjalne, pomieszczenia tymczasowe i pozostałe lokale mieszkalne;
- analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji, wynikający ze stanu technicznego budynków;
- planowaną sprzedaż lokali;
- zasady polityki czynszowej i obniżki czynszu;
- sposób oraz zasady zarządzania lokalami i budynkami, wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy;
- wysokość kosztów i źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej;
- działania mające na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

W 2025 r. realizacja założeń programu w zakresie sprzedaży lokali mieszkalnych polegała na zbywaniu lokali usytuowanych w budynkach stanowiących współwłasność gminy poprzez zastosowanie trybu bezprzetargowego z uwzględnieniem pierwszeństwa najemcy oraz trybu przetargowego. Łącznie zbyto 35 lokali, w tym 10 w trybie bezprzetargowym na rzecz najemcy oraz 25 w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.

MOŻLIWOŚĆ SPŁATY ZADŁUŻENIA Z TYTUŁU UŻYWANIA LOKALU WCHODZĄCEGO W SKŁAD ZASOBU GMINY BIAŁYSTOK W FORMIE ŚWIADCZEŃ RZECZOWYCH[93]

Wykonanie świadczenia rzeczowego rozliczane jest według stawki za każdą przepracowaną godzinę – 30,50 zł.

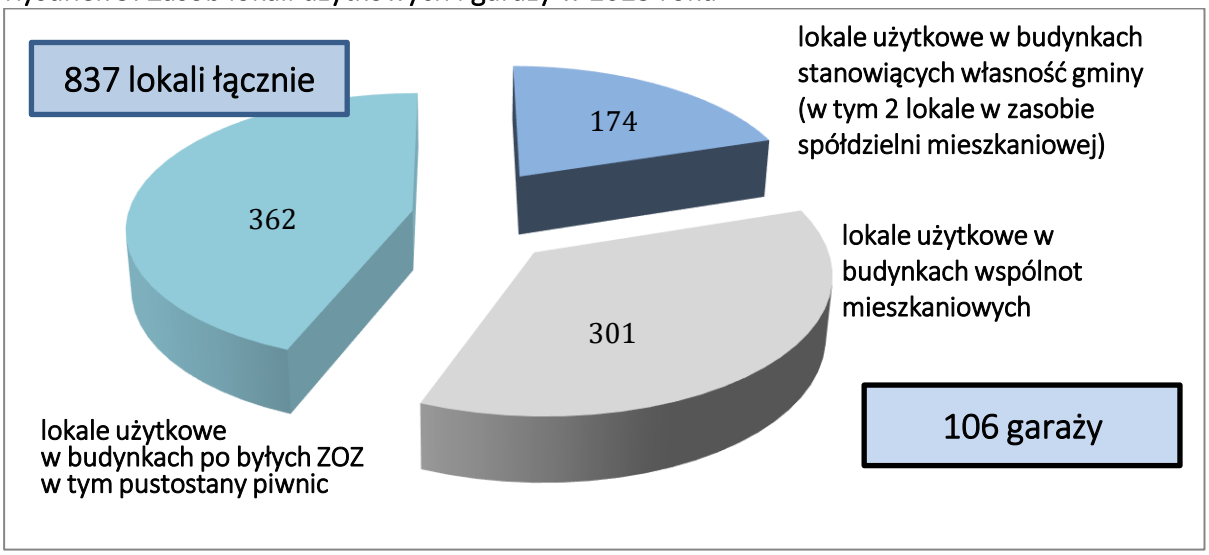
Osoby pełnoletnie korzystające z lokalu mieszkalnego bez tytułu prawnego wykonując świadczenia na rzecz Gminy Białystok w 2025 r. spłaciły zadłużenie w kwocie 136 927,50 zł.

[92] Uchwała Nr XLIV/633/21 Rady Miasta Białystok z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Białystok oraz zasobem pomieszczeń tymczasowych na lata 2021-2025 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2021 r. poz. 4085 z późn. zm.).

[93] Zarządzenie Nr 303/19 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia możliwości spłaty zadłużenia z tytułu używania lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Białystok w formie świadczeń rzeczowych, zmienione zarządzeniem Nr 1133/23 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 15 listopada 2023 r.

GOSPODAROWANIE LOKALAMI UŻYTKOWYMI, GARAŻAMI, INNYMI POMIESZCZENIAMI I GRUNTAMI PRZEZ ZARZĄD MIENIA KOMUNALNEGO W BIAŁYMSTOKU

Rysunek 9. Zasób lokali użytkowych i garaży w 2025 roku

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

W 2025 r. Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku na bieżąco wypełniał obowiązki wynajmującego i wydzierżawiającego w odniesieniu do stanowiących własność Miasta Białystok lokali, budynków oraz gruntów.

Lokale przejmowane od dotychczasowych użytkowników były sukcesywnie wystawiane do przetargów, bądź wynajmowane w drodze bezprzetargowej.

W 2025 r. przeprowadzono 202 przetargi na najem lokali użytkowych oraz 104 przetargi na dzierżawę nieruchomości. Zawarto ogółem 375 umów najmu, dzierżawy i użyczenia, w tym: w trybie przetargowym – 69, a w trybie bezprzetargowym – 306 (z tego 48 umów najmu miejsc postojowych zawartych na czas trwania stosunku pracy na terenie Miasta Białystok). Podpisano 146 umów najmu lokalu, w tym 3 umowy z podmiotami prowadzącymi działalność niezarobkową w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej[94].

W 2025 r. zawarto 100 umów dzierżawy, 111 umów użyczenia nieruchomości oraz 18 umów udostępnienia.

Na dzień 31.12.2025 r. liczba zawartych umów na czas nieoznaczony, oznaczony dłuższy niż 3 lata oraz oznaczony do lat 3 wyniosła 3 029 (1 796 umów dzierżawy, 1 114 umów najmu, 54 umowy użyczenia lokalu, 33 umowy użyczenia nieruchomości i 32 umowy udostępnienia).

Działania wskazane w podrozdziale 6.2. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

K3.6. Przeciwdziałanie ubóstwu

[94] Umowy zawarte w oparciu o zapis § 19 pkt 2 uchwały Nr XXXVII/540/21 Rady Miasta Białystok z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Białystok (Dz. Urz. Woj. Podl. Z 2021 r. poz. 1437 z późn. zm.) zmienionej uchwałą LXXXII/1133/24 Rady Miasta Białystok z dnia 25 marca 2024 r. (DZ. Urz. Woj. Podl. Z 2024 r. poz. 1721).

6.3. Komunalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego

Zgodnie z Aktem Założycielskim Komunalnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Białymstoku (KTBS) z dnia 31 października 1996 r. (Rep. Nr A 10534/96 z późn. zm.) „zadaniem Towarzystwa jest rozszerzanie możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodzin, których nie stać na budowę lub kupno własnego mieszkania, poprzez budowę dla nich mieszkań na wynajem o umiarkowanych czynszach. W działalności tej Towarzystwo będzie miało, w miarę swych możliwości, na względzie również sytuację społeczną i finansową rodzin ubiegających się o mieszkanie w zasobach Towarzystwa. Zadaniem Towarzystwa jest również ułatwianie mobilności rodzinom poszukującym pracy. Zadania te Towarzystwo będzie realizować w uzgodnieniu z Gminą Białystok, na terenie której prowadzi swoją działalność".

Misją Spółki jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych rodzin i osób samotnych poprzez najem lokali. Atutami najmu lokali mieszkalnych w KTBS są:

- mniejsze zaangażowanie środków finansowych najemcy w stosunku do zakupu mieszkania na rynku pierwotnym lub wtórnym;
- mniejsze zaangażowanie środków Gminy Białystok w stosunku do budowy mieszkań komunalnych;
- niższy czynsz w stosunku do oferty rynkowej na rynku najmu lokali mieszkalnych;
- wyższy standard mieszkań wybudowanych przez Spółkę w stosunku do oferty ze strony osób fizycznych oraz mieszkań komunalnych;
- niższe koszty ogrzewania mieszkania oraz podgrzania ciepłej wody w porównaniu do mieszkań wybudowanych przed 1995 r.;
- korzystne warunki umowy najmu – umowa najmu zawarta jest na czas nieokreślony;
- niskie koszty rozwiązania umowy najmu.

Komunalne TBS Sp. z o.o. wspiera Gminę Białystok m.in. w uzyskaniu mieszkań dla osób:

- posiadających status repatriantów;
- przekazujących grunty z mocy prawa pod cele publiczne;
- zwalniających mieszkania komunalne.

Tabela 104. Struktura zasobu mieszkaniowego KTBS

Wyszczególnienie	Liczba lokali w ramach zasobu mieszkaniowego ogółem				
	2021	2022	2023	2024	2025
Lokale mieszkalne	2 689	2 689	2 717	2 717	2 717
Lokale usługowe[95]	78 + 2	78 + 2	78 + 2	78 + 2	78 + 2
Garaże, miejsca postojowe w budynkach	394	394	398	398	398
Powierzchnia lokali mieszkalnych (w m^2)	125 524,26	125 524,26	126 749,55	126 749,55	126 749,55
Przeciętna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego (w m^2)	46,68	46,68	46,65	46,65	46,65

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego

W 2025 r. Spółka złożyła wniosek o wydanie pozwolenia na budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego z usługami w parterze i z garażami podziemnymi wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Marczukowskiej oraz zawarła umowę na opracowanie dokumentacji technicznej inwestycji. Spółka planuje

[95] Dwa lokale usługowe są przekazane przez Gminę Białystok w użytkowanie do 2032 r.

wybudować 106 lokali mieszkalnych, 9 lokali usługowo-handlowych, 83 miejsca postojowe w garażu podziemnym oraz 52 miejsca postojowe na parkingu naziemnym.

Tabela 105. Liczba wniosków o wynajem mieszkania z zasobów KTBS

Rok	Wnioski złożone w ciągu roku	Wnioski aktualizowane w ciągu roku	Wnioski ogółem[96]
2021	295	377	3 719
2022	322	379	3 944
2023	320	463	4 223
2024	297	842	4 545
2025	274	908	4 727

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego

Działania wskazane w podrozdziale 6.3. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

K3.6. Przeciwdziałanie ubóstwu

[96] Wnioski ogółem są to wszystkie wnioski (złożone i zaktualizowane w ciągu roku) oraz wnioski z lat ubiegłych, które nie zostały wycofane przez przyszłego najemcę.

7. GOSPODARKA, INWESTYCJE I RYNEK PRACY

7.1. Rynek pracy i bezrobocie

W 2025 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 38 900 osób, co oznacza spadek o ok. 0,65% r/r. Największy procentowy wzrost zatrudnienia odnotowano w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia oraz budownictwo. Natomiast największy procentowy spadek przeciętnego zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim wystąpił w sekcjach: informacja i komunikacja oraz transport i gospodarka magazynowa. Największym udziałem w strukturze zatrudnionych ogółem charakteryzowały się sekcje: handel; naprawa pojazdów samochodowych (ok. 31,2%) oraz przemysł (28,6%).

Tabela 106. Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w Białymstoku

Wyszczególnienie[97]	Przeciętne zatrudnienie		Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)	
	2024	2025	2024	2025
Ogółem, w tym[98]:	**39 154**	**38 900**	**6 779**	**7 514**
Przemysł	11 148	11 128	6 916	7 497
w tym przetwórstwo przemysłowe	9 170	9 122	6 538	7 069
Budownictwo	3 204	3 722	6 292	7 781
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	12 703	12 118	7 025	7 662
Transport i gospodarka magazynowa	4 314	3 817	6 310	7 394
Zakwaterowanie i gastronomia	1 090	1 492	5 227	6 774
Informacja i komunikacja	1 206	924	8 180	8 863
Obsługa rynku nieruchomości	1 181	1 162	6 810	7 642
Administrowanie i działalność wspierająca	1 619	1 666	4 973	5 438

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

W 2025 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 7 513,67 zł, co oznacza wzrost o ok. 10,8% r/r. Największy procentowy przyrost przeciętnego wynagrodzenia odnotowano w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o ok. 29,6%) oraz budownictwo (o ok. 23,7%).

Na dzień 31 grudnia 2025 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku zarejestrowanych było 7 701 osób bezrobotnych z Białegostoku, w tym 3 232 kobiety (ok. 42% ogólnej liczby bezrobotnych). W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2025 r. liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych wyniosła 9 503 osób, zaś z ewidencji wyrejestrowano 8 510 osób. W ciągu roku nastąpił wzrost zarejestrowanych bezrobotnych ogółem o 14,8%, w tym wśród kobiet o 9,6%. Prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych posiadały 862 osoby

[97] Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
[98] Wartości nie sumują się, ponieważ są to główne sektory.

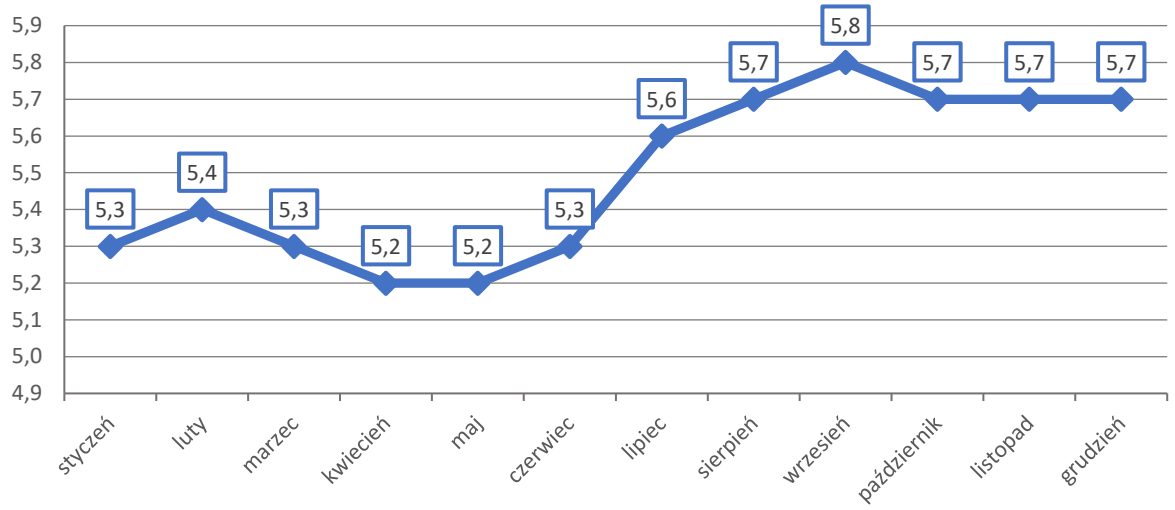
(11,2% ogółu bezrobotnych w Mieście). W grudniu 2025 r. stopa bezrobocia wyniosła 5,7% , co oznacza wzrost o 0,7 p.p. względem roku ubiegłego[99].

Tabela 107. Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %)

Białystok	2021	2022	2023	2024	2025
	6,1	5,2	5,0	5,0	5,7

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

Wykres 1. Stopa bezrobocia według miesięcy w 2025 roku (w %)

Źródło: Opracowanie własne - na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Tabela 108. Liczba bezrobotnych według miesięcy w 2025 roku

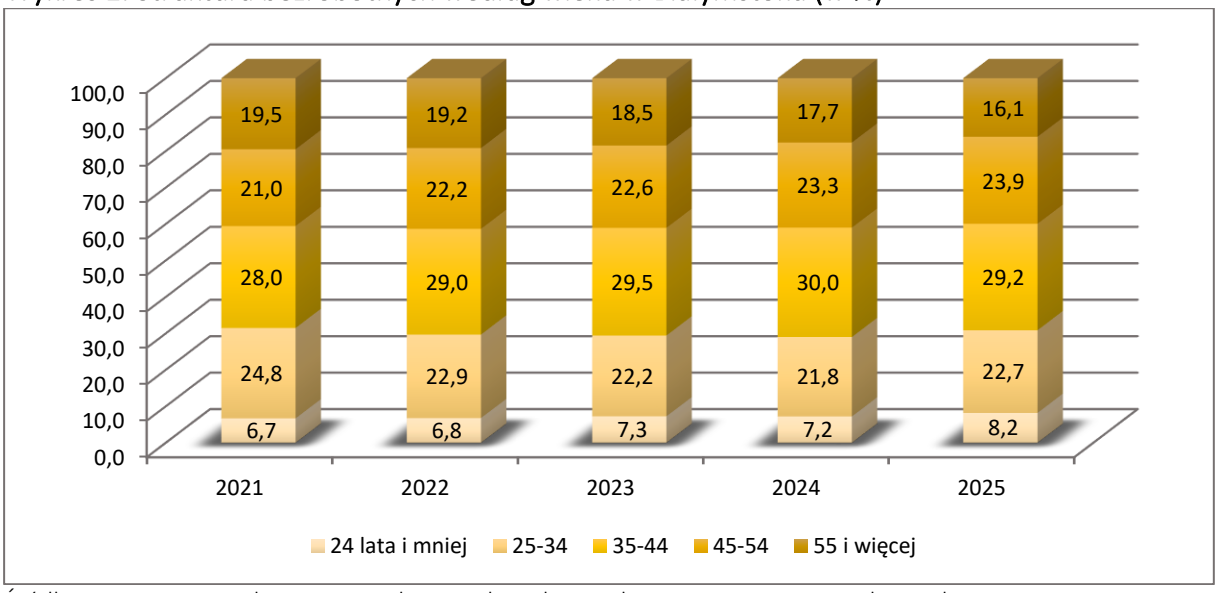
Miesiąc:	Ogółem	w tym kobiety
styczeń	7 102	3 101
luty	7 152	3 121
marzec	7 052	3 077
kwiecień	6 901	2 989
maj	6 822	2 954
czerwiec	7 112	3 061
lipiec	7 429	3 196
sierpień	7 654	3 307
wrzesień	7 747	3 346
październik	7 675	3 270
listopad	7 657	3 251
grudzień	7 701	3 232

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

W strukturze bezrobotnych według wieku dominowały osoby w przedziale wiekowym 35-44 lata (ok. 29,2% ogółu bezrobotnych), 45-54 lata (ok. 23,9% ogółu) oraz 25-34 lata (ok. 22,7% ogółu). W strukturze bezrobotnych według wykształcenia największy udział stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (ok. 26,8% ogółu bezrobotnych) oraz wyższym (23,6% ogółu bezrobotnych).

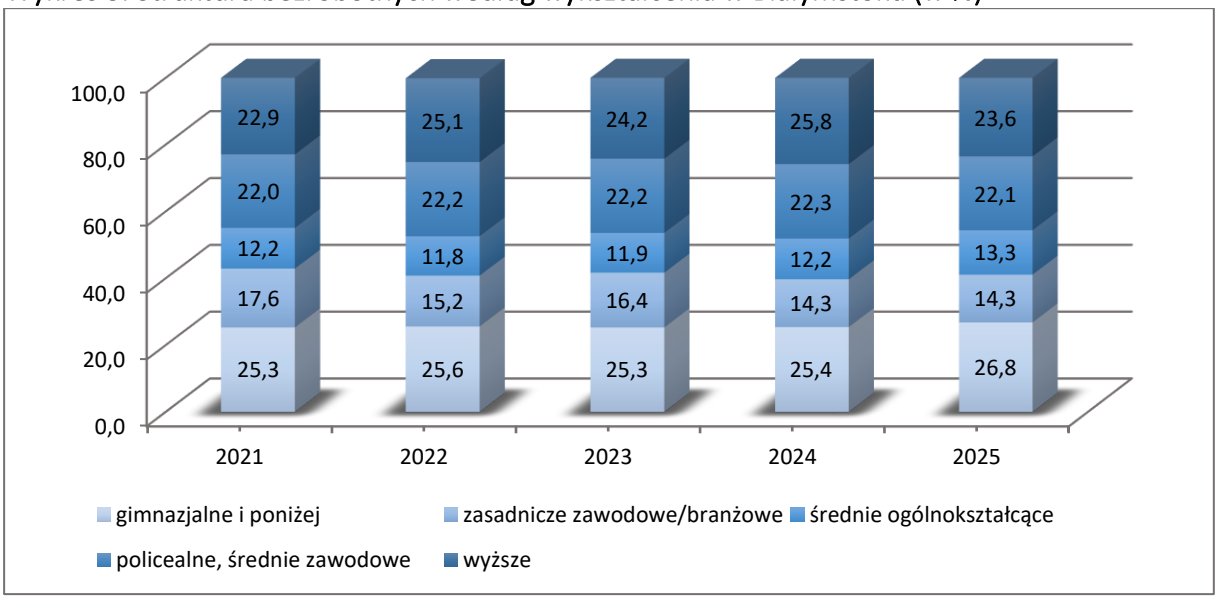
[99] Część danych pozyskano z publikacji: „Informacja o sytuacji na lokalnym rynku pracy w 2025 roku" Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku.

Wykres 2. Struktura bezrobotnych według wieku w Białymstoku (w %)

Źródło: Opracowanie własne - na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Wykres 3. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w Białymstoku (w %)

Źródło: Opracowanie własne - na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Białymstoku

W strukturze bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni pozostający bez pracy przez okres powyżej 24 miesięcy (1 908 osób; ok. 24,8% ogółu bezrobotnych) oraz pozostający bez pracy 3 miesiące i mniej (1 880 osób; 24,4% ogółu bezrobotnych). Z kolei najmniej liczną grupą stanowiły osoby pozostające bez pracy od 3 do 6 miesięcy (1 220 osób; 15,8%). W strukturze bezrobotnych według stażu pracy dominowały osoby o stażu 1 rok i mniej (1 966 osób; 25,5%) oraz 1-5 lat (1 752 osoby; ok. 22,8%), zaś najmniej liczną grupę stanowiły osoby ze stażem powyżej 30 lat (168 osób; ok. 2,2%). Wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy najwięcej było zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (ok. 51,3%). Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych (2 752 osoby) stanowili 35,7% w tej kategorii, bezrobotni powyżej 50. roku życia – ok. 27,6%, bez doświadczenia zawodowego (1 813 osób) – 23,5%, natomiast do 30 roku życia – ok. 18,8%.

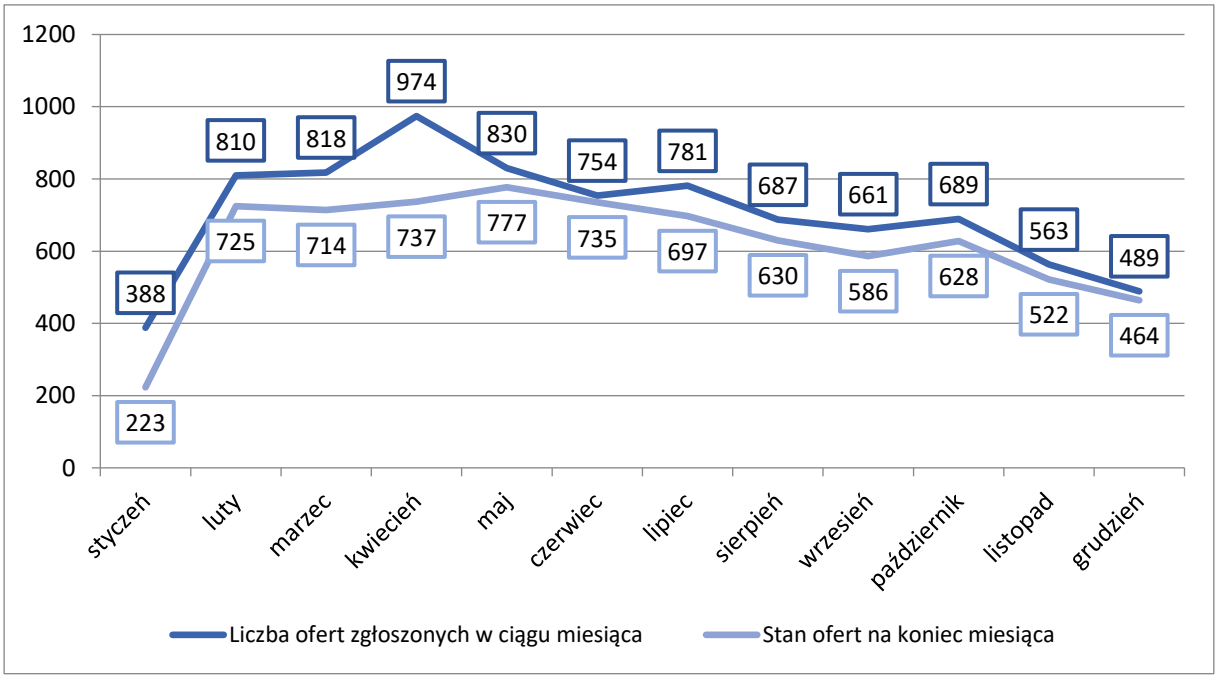
Tabela 109. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy w Białymstoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Do 30. roku życia	1 423	1 206	1 179	1 153	1 446
w tym do 25. roku życia	544	470	491	485	632
Długotrwale bezrobotni	5 016	3 868	3 569	3 492	3 949
Powyżej 50. roku życia	2 350	2 040	1 963	1 926	2 125
Bez kwalifikacji zawodowych	2 545	2 186	2 177	2 207	2 752
Niepełnosprawni	796	757	742	645	680
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	1 182	1 037	909	792	844
Bez doświadczenia zawodowego	1 695	1 578	1 488	1 477	1 813

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

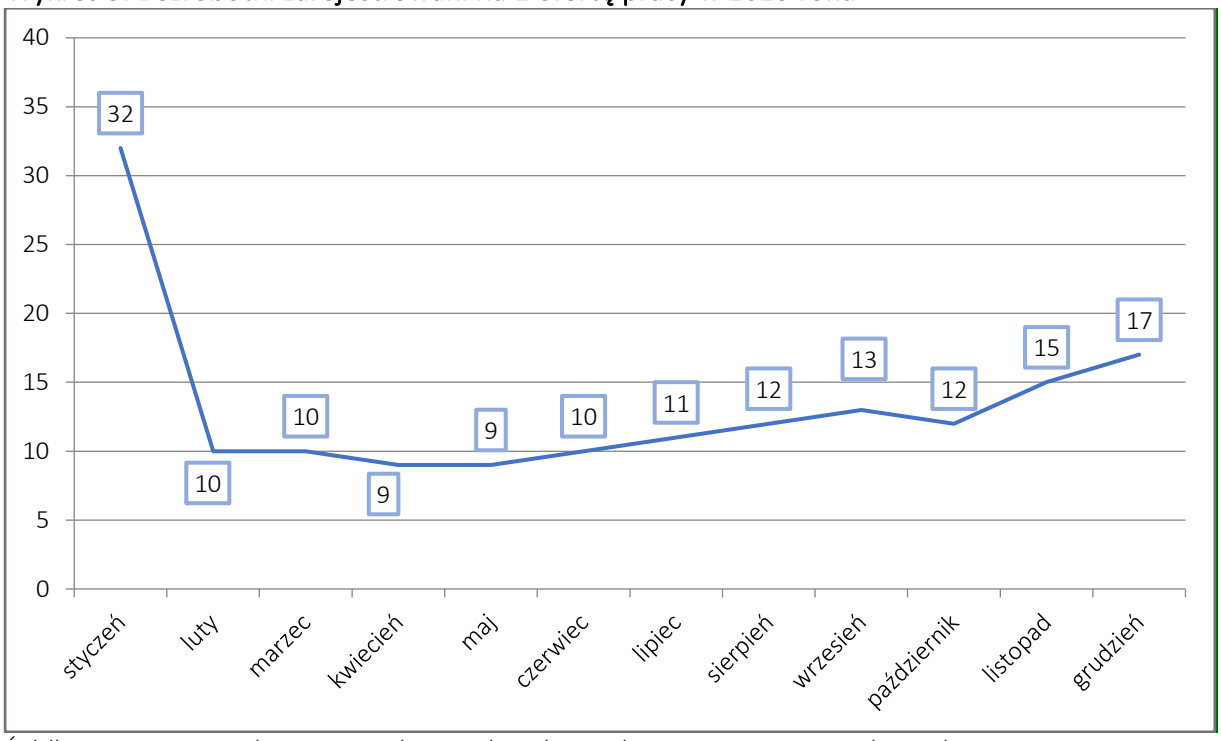
W 2025 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku wpłynęły 8 444 oferty pracy z Miasta Białystok, z czego najwięcej zgłoszono w kwietniu, a najmniej w styczniu. Najniższy wskaźnik bezrobotnych zarejestrowanych na 1 ofertę pracy odnotowano w kwietniu oraz maju (9 osób), zaś najwyższy – w styczniu (32).

Wykres 4. Liczba zgłaszanych i niewykorzystanych ofert pracy na koniec danego miesiąca w 2025 roku

Źródło: Opracowanie własne - na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Wykres 5. Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy w 2025 roku

Źródło: Opracowanie własne - na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Białymstoku

7.2. Przedsiębiorstwa działające w Białymstoku

STATYSTYKI PRZEDSIĘBIORSTW

Na koniec grudnia 2025 r. w rejestrze REGON zarejestrowane były 44 434 podmioty gospodarki narodowej z siedzibą w Białymstoku (w 2024 r.: 43 123) – odnotowano zatem wzrost liczby firm o 3% (rok wcześniej o 2,7%). Podmioty gospodarcze były przede wszystkim jednoosobowymi działalnościami gospodarczymi (31 083), stanowiąc ok. 70% ogółu zarejestrowanych firm prowadzących działalność gospodarczą. W sektorze prywatnym działało 42 478 podmiotów – o 1 157 (2,8%) więcej niż w roku ubiegłym. W sektorze publicznym działało 545 podmiotów (w 2024 r. – 540). Udział przedsiębiorstw zatrudniających 0-9 osób wyniósł 97,1%, podmioty zatrudniające 10-49 osób stanowiły 2,2% ogółu podmiotów, a powyżej 50 osób – ok. 0,7%. Pod względem rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej najwięcej podmiotów funkcjonowało w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (7 745 firm; 17,4% ogółu), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (5 600 firm; 12,6% ogółu), budownictwo (5 433 firm; 12,2% ogółu) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (4 318 firm; 9,7% ogółu). Największy wzrost r/r odnotowano w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa, zaś spadek w sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych. Największy bezwzględny wzrost liczby podmiotów gospodarczych w skali roku nastąpił w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca; opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz budownictwo, zaś spadek w sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych. W ogólnej liczbie spółek handlowych spółki z ograniczoną odpowiedzialnością stanowiły 84,8%, natomiast spółki akcyjne – ok. 1,0%.

Tabela 110. Liczba podmiotów gospodarki narodowej według sektorów własności

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Ogółem, z tego[100]:	38 819	40 421	41 980	43 123	44 434
sektor publiczny	525	532	537	540	545
sektor prywatny	37 410	38 838	40 258	41 321	42 478

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

Tabela 111. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON według liczby zatrudnionych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Ogółem, w tym:	38 819	40 421	41 980	43 123	44 434
9 i mniej	37 505	39 099	40 664	41 826	43 152
10-49	1 013	1 009	1 005	990	980
50-249	258	268	266	262	257
250 i więcej	43	45	45	45	45

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

Tabela 112. Liczba podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD

Wyszczególnienie	2024	2025	2024 = 100
Ogółem, w tym:	43 123	44 434	103,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	7 958	7 745	97,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5 364	5 600	104,4
Budownictwo	5 237	5 433	103,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4 101	4 318	105,3
Informacja i komunikacja	3 751	3 830	102,1
Pozostała działalność usługowa	3 007	3 110	103,4
Transport i gospodarka magazynowa	2 908	2 938	101,0
Przemysł	2 250	2 301	102,3
Obsługa rynku nieruchomości	1 969	2 063	104,8
Edukacja	1 625	1 753	107,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 193	1 216	101,9
Administrowanie i działalność wspierająca	1 211	1 445	119,3
Zakwaterowanie i gastronomia	892	899	100,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	696	733	105,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	268	279	104,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz	125	135	108,0
Dostawa wody i gospodarowanie ściekami i odpadami	88	88	100,0
Administracja publiczna i obrona narodowa	76	78	102,6
Górnictwo i wydobywanie	21	22	104,8
Organizacje i zespoły eksterytorialne	5	5	100,0

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

[100] W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych, regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem prezentowaną w danej podgrupie.

Tabela 113. Podmioty gospodarki narodowej według formy prawnej

Wyszczególnienie	2024	2025	2024 = 100
Ogółem, w tym[101]:	**43 123**	**44 434**	**103,0**
Spółdzielnie	46	43	93,5
Spółki cywilne	2 121	2 099	99,0
Spółki handlowe, w tym:	7 092	7 445	105,0
spółki z o.o.	5 974	6 316	105,7
spółki akcyjne	75	74	98,7
Osoby fizyczne prowadzące działalność	30 218	31 083	102,9

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

Tabela 114. Spółki handlowe według rodzaju kapitału

Wyszczególnienie	2024	2025	2024 = 100
Ogółem, w tym spółki z rodzajem kapitału[102]:	**7 092**	**7 445**	**105,0**
Skarbu Państwa	12	12	100,0
państwowych osób prawnych	36	35	97,2
samorządu terytorialnego	13	14	107,7
prywatnego krajowego (krajowych osób fizycznych lub prawnych)	5 038	5 248	104,2
zagranicznego (zagranicznych osób fizycznych lub prawnych)	1 244	1 267	101,8

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

CENTRALNA EWIDENCJA I INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) jest prowadzona w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie ustawy[103]. Wnioski o wpis do CEIDG w wersji papierowej można składać w dowolnym urzędzie gminy. W CEIDG według głównego miejsca wykonywania działalności na dzień 31 grudnia 2025 r. na terenie Miasta zarejestrowanych było 24 922 przedsiębiorców, z czego 20 955 - to aktywne wpisy przedsiębiorców mających miejsce zamieszkania w Białymstoku.

W Departamencie Obsługi Mieszkańców przyjęto, zweryfikowano i przesłano do CEIDG w okresie od 01 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2025 r. łącznie 26 959 wniosków, z tego w 2025 r. – 4 506. Na spadek liczby wniosków składanych w Departamencie Obsługi Mieszkańców wpływ ma szybko postępująca cyfryzacja biznesu.

[101] W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym, dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem prezentowaną w danej podgrupie.

[102] Jw.

[103] Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2026 r. poz.30).

Tabela 115. Liczba wniosków przyjętych, zweryfikowanych i przesłanych do CEIDG

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba przyjętych wniosków	6 443	5 936	5 277	4 797	4 506

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców z CEIDG

SPRZEDAŻ I WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Przychody przedsiębiorstw w Białymstoku w 2025 r. wzrosły w stosunku do roku ubiegłego o 1 004,7 mln zł (o 3,7%), z kolei koszty kształtowały się na poziomie ok. 26,5 mld zł, co oznacza ich wzrost o ok. 0,923 mld zł w stosunku do roku poprzedniego (tj. o 3,6%). Zjawiska te miały odzwierciedlenie w zmniejszeniu wskaźnika poziomu kosztów z 95,1% w 2024 r. do 95,0% w 2025 r. Wynik finansowy netto osiągnął poziom ok. 1 158,6 mln zł, zaś obciążenie podatkiem dochodowym - 227,5 mln zł.

Tabela 116. Podstawowe wyniki finansowe przedsiębiorstw[104] w Białymstoku i relacje ekonomiczne

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Przychody ogółem (w tys. zł)	20 637 778	25 962 181	26 079 082	26 865 933	27 870 658
Koszty ogółem (w tys. zł)	19 295 667	24 204 593	24 425 355	25 561 289	26 484 555
Wyniki finansowe brutto (w tys. zł)	1 342 111	1 757 588	1 653 727	1 304 644	1 386 103
Wyniki finansowe netto (w tys. zł)	1 191 522	1 493 468	1 393 888	1 108 180	1 158 603
Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności[105] (%)	93,5	93,2	93,7	95,1	95,0
Wskaźnik rentowności obrotu netto[106] (%)	5,8	5,8	5,3	4,1	4,2

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

Produkcja sprzedana ogółem w sektorze przedsiębiorstw w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła z poziomu 17,12 mld zł do ok. 17,69 mld zł (tj. o 3,3%). Największy bezwzględny wzrost wartości produkcji sprzedanej odnotowano w sekcjach: przemysł oraz administrowanie i działalność wspierająca. Z kolei największym względnym przyrostem r/r cechowały się sekcje: przemysł oraz budownictwo.

[104] Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo" oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa") prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

[105] Relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności.

[106] Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

Tabela 117. Produkcja sprzedana w sektorze przedsiębiorstw w Białymstoku (ceny bieżące w tys. zł)

Wyszczególnienie[107]	2022	2023	2024	2025
Ogółem, w tym:	15 175 432,4	17 050 558,1	17 122 524	17 687 902
Przemysł	5 944 424,0	5 546 367,6	5 300 114	5 456 269
w tym przetwórstwo przemysłowe	4 814 007,1	4 357 550,6	4 129 103	4 190 348
Budownictwo	3 068 441,1	3 251 637,5	3 316 822	3 421 958
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	1 293 375,7	1 231 015,8	1 891 157	1 369 524
Transport i gospodarka magazynowa	2 130 573,3	2 269 831,9	2 546 357	2 353 164
Zakwaterowanie i gastronomia	216 286,0	536 955,0	274 336	1 041 356
Informacja i komunikacja	493 669,9	552 586,7	498 618	329 621
Obsługa rynku nieruchomości	538 289,4	639 595,9	760 161	774 625
Administrowanie i działalność wspierająca	168 198,1	146 974,2	207 207	318 056

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

7.3. Podstrefa Białystok Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej

Podstrefa Białystok została utworzona w 2008 r. jako część Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (SSSE), tworząc obszar o łącznej powierzchni 94,2779 ha, z przeznaczeniem pod działalność produkcyjną i usługową wg. zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zachętą prowadzenia działalności na terenie specjalnej strefy ekonomicznej jest możliwość ubiegania się o zwolnienie z podatku dochodowego na okres 10-15 lat, w wysokości do 70% wartości planowanej inwestycji. Przedmiotowe zwolnienie aktualnie dotyczy nie tylko wyznaczonych terenów strefy, ale całego obszaru Polski[108] i umożliwia skorzystanie ze zwolnienia z podatku dochodowego przez przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje, zarówno na terenach publicznych, jak i prywatnych.

Na koniec 2025 r. wysokość nakładów inwestycyjnych, poniesionych przez przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie Białegostoku na podstawie wsparcia udzielonego przez SSSE S.A. wyniosła łącznie 1 229 123 976 zł. Zatrudnienie w tych firmach wyniosło łącznie 3 133 osoby.

W ramach Podstrefy Białystok, w 2025 r. przedsiębiorcy, posiadający aktywne zezwolenia, ponieśli nakłady inwestycyjne w wysokości 38 865 291 zł, a łączna wartość nakładów inwestycyjnych narastająco wyniosła 984 590 925 zł, zaś zatrudnienie 1 618 osób.

Struktura branżowa przedsiębiorców działających na terenach inwestycyjnych Podstrefy jest zróżnicowana. Rozwija się m.in. przemysł elektromaszynowy, elektrotechniczny oraz branże: sanitarna, metalowa, logistyczna, poligraficzna, tekstylna.

Działania wskazane w podrozdziale 7.3. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

G1.1. Tworzenie warunków do inwestowania

G1.3. Pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych

[107] Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

[108] Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. z 2025 r. poz. 469).

7.4. Koncesje wydawane przez Prezydenta Miasta Białegostoku

Zezwolenia na sprzedaż oraz sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wydawane są na podstawie przepisów ustawy[109] i uchwały Rady Miasta[110].

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. na terenie Miasta Białegostoku funkcjonowało 730 punktów sprzedaży oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W 479 punktach prowadzona była sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (lokale handlowe) i w 251 punktach do spożycia tych napojów w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne). Liczba punktów w latach 2021-2025 nieznacznie wzrosła (o 6,1%).

Tabela 118. Punkty sprzedaży napojów alkoholowych funkcjonujące na terenie Miasta Białegostoku

Rodzaj punktu	2021	2022	2023	2024	2025
Lokale handlowe	451	475	477	477	479
Lokale gastronomiczne	237	259	251	261	251
Ogółem	688	734	728	738	730

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców z rejestru wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Tabela 119. Zezwolenia na sprzedaż oraz sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych /lokale handlowe/	814	747	821	690	777
Zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych /lokale gastronomiczne/	253	248	201	188	219
Zezwolenia jednorazowe na organizowanych imprezach	271	302	355	428	410
Zezwolenia na imprezach zamkniętych organizowanych w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta	6	10	15	22	26

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców z rejestru wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2025 r. opłaty wyniosły 9 295 603 zł.

[109] Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.).

[110] Uchwała Nr XLIX/753/18 Rady Miasta Białystok z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży, zasad usytuowania miejsc sprzedaży, a także sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2018 r. poz. 2141).

Tabela 120. Wpływy z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Wpływy z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (w zł)	7 473 393	8 219 730	8 889 006	9 239 863	9 295 603

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców - na podstawie danych uzyskanych z Departamentu Rachunkowości

Na działania profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi przeznaczane są również środki pochodzące z wpływów w wysokości 50% należnych jst z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (tzw. „małpkowe"), pobierane przez Urzędy Skarbowe, które w 2025 r. wyniosły 2 358 497 zł.

Działania wskazane w podrozdziale 7.4. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

K2.4. Prewencja uzależnień (środki psychoaktywne, zaburzenia odżywiania, uzależnienia behawioralne)

7.5. Obsługa inwestora i promocja gospodarcza Miasta

OBSŁUGA INWESTORA

Inwestor na każdym etapie realizacji inwestycji może liczyć na wsparcie Biura Obsługi Inwestorów Urzędu Miejskiego w Białymstoku (BOI). Biuro opracowuje indywidualne oferty zawierające informacje i dane statystyczne; zestawienia powierzchni biurowych bądź magazynowych. BOI jest w stałym kontakcie i współpracuje z firmami działającymi na rynku nieruchomości komercyjnych. Organizuje wizyty studyjne inwestorów w Białymstoku. Zapewnia indywidualną obsługę i pomoc w realizacji kluczowych inwestycji.

W 2025 r. BOI utrzymywało kontakty z 56 firmami. Poza podmiotami z kraju (50) były to m.in. firmy z USA, Korei Południowej i Niemiec.

Tabela 121. Liczba inwestorów obsłużonych przez BOI

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba obsłużonych inwestorów	54	55	47	54	56

Źródło: Departament Strategii i Rozwoju

PROMOCJA GOSPODARCZA MIASTA

W 2025 r. BOI prowadziło działania promocyjne poprzez:

- opracowanie merytorycznie i graficzne publikacji: „Informator statystyczny Białystok 2024", „Powierzchnie biurowe w Białymstoku" (dane i informacje dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta);
- przygotowywanie oraz aktualizacja treści zamieszczonych na stronie www.bialystok.pl, w zakładce: Dla biznesu/ Inwestycyjny Białystok;
- uczestnictwo w wydarzeniach o charakterze gospodarczym:
  a) Konferencja #zostajewbialymstoku #zostajewpodlaskiem (28.02.2025 r.):

- celem wydarzenia było zachęcenie uczniów białostockich szkół do kontynuowania edukacji i dalszej kariery zawodowej w Mieście Białystok;
- w wydarzeniu uczestniczyło blisko 400 maturzystów z białostockich i wojewódzkich liceów i techników.

b) Kongres Białostoczanek (10.06.2025 r.):
- celem wydarzenia było wsparcie rozwoju osobistego i zawodowego Białostoczanek, a także promocja zasad równości i solidarności.

c) Forum Spójności i Rozwoju Granicznego w Unii Europejski (28.10.2025 r.):
- wydarzenie zorganizowały samorządy: Województwa Podlaskiego i Miasta Białystok;
- celem Forum było wypracowanie wspólnych odpowiedzi na najważniejsze wyzwania (w sferze społecznej, gospodarczej i bezpieczeństwa), z którymi mierzą się wschodnie regiony graniczne Unii Europejskiej i ocena wpływu konfliktu w Ukrainie oraz wojny hybrydowej na obszary położone wzdłuż wschodniej granicy Unii;
- podczas Forum przekazano informację o otwarciu przejść granicznych w Kuźnicy i Bobrownikach.

d) XXII edycja rankingu Złota Setka Podlaskiego (20.11.2025 r.):
- ranking organizowany jest przez Polska Press Sp. z o.o. i przedstawia wiodące firmy z regionu, które odnoszą sukcesy nie tylko lokalnie, ale również na rynku ogólnopolskim oraz na rynkach zagranicznych.

Działania wskazane w podrozdziale 7.5. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

G1.3. Pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych
G2.1. Rozwój branż kluczowych
G3.1. Promocja i biznesowa otwartość miasta i BOF
G4.1. Zwiększenie liczby nowych firm

7.6. Rozwój przedsiębiorczości, w tym start-upy

BIAŁOSTOCKI PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY (BPN-T)

BPN-T wspiera innowacje i rozwój start-upów, oferując usługi dedykowane przedsiębiorcom, naukowcom oraz entuzjastom nowych technologii. Ma na celu stymulowanie innowacyjności lokalnych i regionalnych firm, podnoszenie atrakcyjności Białegostoku przez inwestycje oparte na nowoczesnych technologiach.

Główne zadania BPN-T obejmują: inkubowanie startup-ów i zapewnienie usług wsparcia firmom innowacyjnym, aktywizowanie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a środowiskiem B+R, wynajem powierzchni biurowej, usługowej i laboratoryjnej dla rozwijających się przedsiębiorstw oraz jednostek naukowo-badawczych po preferencyjnych cenach, wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych oraz popularyzację nauki.

W 2025 r. BPN-T konsekwentnie realizował strategię rozwoju, wzmacniając przedsiębiorczość i generując wymierne efekty dla firm, startupów oraz mieszkańców regionu. Zorganizowano m.in. warsztaty w ramach Białostockiego Inkubatora Kobiecej Przedsiębiorczości oraz cyklu Centroom Przedsiębiorczości, a także uruchomiono 9 nowych stanowisk doświadczalnych i eksponatów w Epi-Centrum Nauki. Epi-Centrum Nauki zostało laureatem regionalnego etapu konkursu „Lodołamacze 2025” kategorii „Przyjazna Przestrzeń”.

Tabela 122. Zestawienie powierzchni BPN-T

Wyszczególnienie*	Centrum Technologiczne	Inkubator Technologiczny
Pomieszczenia biurowe	1 359,71	2 073,53
Pomieszczenia laboratoryjne	2 786,95	-
Pomieszczenia magazynowe	524,16	38,63
Sale konferencyjne, szkoleniowe i przestrzenie wystawiennicze	386,16	386,09
Bufet	-	119,88
SUMA (w m^2):	**5 056,98**	**2 618,13**

* dotyczy pełnej powierzchni będącej w dyspozycji BPN-T.
Źródło: Białostocki Park Naukowo-Technologiczny

PRZEDSIĘBIORSTWA DZIAŁAJĄCE W BIAŁOSTOCKIM PARKU NAUKOWO-TECHNOLOGICZNYM W 2025 ROKU

W 2025 r. w BPN-T funkcjonowały 64 podmioty, w tym: 29 startupów (ok. 45,31% ogółu lokatorów) i 35 spółek dojrzałych (55,69%).

Tabela 123. Przedsiębiorstwa działające w Białostockim Parku Naukowo-Technologicznym

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba firm	66	67	68	65	64
Zajmowana powierzchnia (w m^2)	6 658	6 290	6 274	5 947	5 590

Źródło: Białostocki Park Naukowo-Technologiczny

Wśród najdynamiczniej rozwijających się firm w BPN-T można wyróżnić:

- NutriDesign Lab Sp. z o.o. - firma stworzyła innowacyjny nutraceutyk, wspierany przez nowoczesną aplikację, która generuje spersonalizowane zalecenia żywienia;
- HOBB MEDIA Sp. z o.o. - to firma stworzona z myślą o budowaniu innowacyjnych produktów cyfrowych w modelu in-house; kluczowym projektem jest HOBB – aplikacja społecznościowa dla miłośników roślin i ogrodnictwa;
- InConTech Sp. z o.o. - firma wytwarzająca uniwersalne komponenty/moduły/urządzenia programowo-sprzętowe, pozwalające na budowanie infrastruktury Internetu Rzeczy i wytwarzanie uniwersalnych narzędzi do szybkiego prototypowania urządzeń/systemów wbudowanych do zastosowań w systemach czasu rzeczywistego;
- USEP Sp. z o.o. specjalizuje się w projektowaniu infrastruktury dla operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych.

USŁUGI ŚWIADCZONE PRZEZ BPN-T

Kluczowe usługi oferowane przedsiębiorcom przez BPN-T w 2025 r. objęły katalog usług inkubacyjnych oraz usługi proinnowacyjne.

a) Usługi inkubacyjne:

- wsparcie Managera Inkubacji;
- usługi podstawowe: obsługa księgowa/prawna/marketingowa;
- usługi specjalistyczne: modelowanie i druk 3D, projektowanie makiet UX/UI, badania rynkowe, strategie biznesowe, dokumentacja RODO, uzyskanie ochrony praw własności przemysłowej, warsztaty w zakresie wystąpień publicznych, przygotowania prezentacji na sesje pitchingowe i team building, szkolenia w zakresie internacjonalizacji,

ze strategii ochrony IP, z zakresu: źródeł finansowania, strategii kadrowej/rozwoju zasobów ludzkich/optymalnej struktury organizacyjnej oraz z obszaru sprzedaży i negocjacji.

b) Usługi proinnowacyjne:
- audyt UX;
- badanie zdolności rejestrowej znaku towarowego;
- opracowanie modelu biznesowego;
- doradztwo w zakresie pozyskania funduszy zewnętrznych;
- BaseLAB - przestrzeń pracy twórczej;
- doradztwo w zakresie sieciowania partnerów biznesowych.

PROJEKTY I INICJATYWY REALIZOWANE PRZEZ BPN-T

Platforma startowa dla nowych pomysłów - Hub of Talents 3 (HoT3) – celem projektu jest tworzenie korzystnych warunków dla powstawania i rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw poprzez realizację profesjonalnego programu inkubacji startupów; zakładanym efektem projektu jest co najmniej 150 nowoutworzonych innowacyjnych, technologicznych startupów. Projekt stanowi profesjonalny program inkubacji startupów, stworzony dla osób z pomysłem na innowacyjny produkt lub usługę. Oferuje szyty na miarę program wsparcia, który trwa ok. 6 miesięcy. W ramach projektu planowanych jest 6 cykli inkubacji, podczas których startupy zyskują dostęp do ekspertów, mentorów i niezbędnych zasobów. W 2025 r. były realizowane dwa cykle inkubacji - II i III cykl inkubacji. W II cyklu 25 spółek ukończyło inkubację. Natomiast 25 spółek z III cyklu zakończyło inkubację w styczniu 2026 r.

WYDARZENIA ZORGANIZOWANE PRZEZ BIAŁOSTOCKI PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY

W 2025 r. BPN-T zorganizował lub współorganizował 44 wydarzenia dedykowane: przedsiębiorcom, potencjalnym przedsiębiorcom, studentom, uczniom i dzieciom, wśród których za najważniejsze uznać należy:
- luty-grudzień – 6 warsztatów modelarstwa rakietowego;
- luty-kwiecień – 2. edycja Białostockiego Inkubatora Kobiecej Przedsiębiorczości (2 etapy po 4 warsztaty);
- marzec-wrzesień – 7 warsztatów z cyklu Centroom Przedsiębiorczości;
- 26.03 – Finał konkursu „Start-up na 5-tkę";
- 9-11.05 – Dni Funduszy Europejskich w Epi-Centrum Nauki;
- maj-lipiec – Wystawa EkoEksperymentarium;
- 24.06 – Demo Day 2 Hub of Talents 3;
- 30.08 – 5. urodziny Epi-Centrum Nauki;
- 20.11 – Konferencja EastMedia 2025;
- 16.12 – Spotkanie Przedsiębiorczych Białostoczanek w BPN-T;
- 17.12 – Demo Day 3 Hub of Talents 3.

W ramach nowej formuły spotkań networkingowych z przedsiębiorcami, Białostocki Park Naukowo-Technologiczny zorganizował dodatkowo 2 wydarzenia o charakterze speed-dating (21.03 i 18.07.2025 r.), które umożliwiły m.in. prezentację firm działających w Parku, nawiązanie kontaktów biznesowych pomiędzy rezydentami i integrację społeczności BPN-T. Z uwagi na zainteresowanie lokatorów Parku tą formą spotkań, cykl wydarzeń będzie kontynuowany.

W 2025 r. w wydarzeniach w BPN-T wzięły udział łącznie 1 863 osoby.

Tabela 124. Wydarzenia zorganizowane przez Białostocki Park Naukowo-Technologiczny

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba wydarzeń	42	37	29	53	44
Liczba uczestników	1 492	1 594	2 164	1 924	1 863

Źródło: Białostocki Park Naukowo-Technologiczny

LOKATORZY PRZYJĘCI DO SPOŁECZNOŚCI BIAŁOSTOCKIEGO PARKU NAUKOWO-TECHNOLOGICZNEGO W 2025 ROKU, WYKAZUJĄCY DZIAŁALNOŚĆ EKOLOGICZNĄ ORAZ WPŁYWAJĄCĄ NA ŚWIADOMOŚĆ SPOŁECZEŃSTWA W ZAKRESIE EKOLOGII

Qvantum Energy Technology Sp. z o.o.

Misją firmy jest „Dać możliwość wielu ludziom z mniej zasobnymi portfelami uniezależnić się od paliw kopalnych". Koncepcja Qvantum zakłada utworzenie lokalnych, niskotemperaturowych sieci ciepłowniczych składających się z dziesiątek, setek, a nawet tysięcy połączonych ze sobą budynków. Do tej pory pompy ciepła były stosowane głównie w domach jednorodzinnych. Jednakże firma Qvantum skonstruowała apartamentową pompę ciepła, którą można zainstalować tam, gdzie w innym razie zastosowano by kotły gazowe lub sieć miejską. To rozwiązanie będzie motorem szybkiej dekarbonizacji miast Europy, zwłaszcza w połączeniu z niskotemperaturowymi systemami grzewczymi nowej generacji. Spółka ma za cel propagować rozwiązania Qvantum wśród projektantów, inwestorów, firm energetycznych i ciepłowniczych oraz instalatorów. Działalność firmy obejmuje doradztwo, sprzedaż i obsługę posprzedażową.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Targowisko Miejskie, mieszczące się przy ul. Kawaleryjskiej 19 jest zarządzane przez Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku[111].

W 2025 r. zawarto 10 umów dzierżawy, podpisano 5 umów najmu oraz zawarto 23 umowy udostępnienia.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. liczba zawartych umów na czas nieoznaczony, oznaczony dłuższy niż 3 lata oraz oznaczony do lat 3 wyniosła 713 (w tym: 669 umów dzierżawy, 12 umów najmu i 32 umowy udostępnienia).

Inwestycje wykonane na Targowisku Miejskim przy ul. Kawaleryjskiej:

- rozpoczęto budowę budynku administracyjnego na Targowisku Miejskim;
- rozpoczęto roboty budowlane w zakresie przebudowy nawierzchni utwardzonych wraz z budową parkingów na części Targowiska Miejskiego;
- zlikwidowano pokrycia dachowe azbestowe przy ul. Kawaleryjskiej 19/23.

Działania na rzecz przedsiębiorców z Targowiska Miejskiego związane z obniżką czynszu:

- obniżka czynszu w wysokości 20% stawki obowiązującej w umowie, w przypadku wykonania przez dzierżawcę prac związanych z remontem lub poprawą stanu technicznego swojego obiektu; warunkiem uzyskania obniżki było złożenie pisemnego

[111] Uchwała Nr XLVIII/689/22 Rady Miasta Białystok z dnia 17 stycznia 2022 r., zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Zarządowi Mienia Komunalnego w Białymstoku (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 215), którego przedmiotem działania jest wykonywanie zadań własnych Miasta Białystok, w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty mieszkaniowej, w zakresie spraw targowisk i hal targowych w odniesieniu do Targowiska Miejskiego, zlokalizowanego przy ul. Kawaleryjskiej w Białymstoku.

wniosku, przy czym preferencyjna stawka obowiązywała od miesiąca, w którym wniosek został złożony, termin trwania obniżki: 01 stycznia – 31 marca 2025 r.;

- preferencyjne stawki czynszu najmu lub dzierżawy przy zawarciu umów lub obniżenie stawek czynszu najmu lub dzierżawy w trwających umowach do wysokości preferencyjnych stawek, w wysokości 50% obniżki czynszu, po spełnieniu warunków określonych w zarządzeniu[112]; celem tego działania było wsparcie przedsiębiorców ponoszących skutki sytuacji związanej z zamknięciem przejść granicznych z Białorusią i sytuacji za wschodnią granicą Polski; przyznane wsparcie stanowiło pomoc *de minimis*;. termin trwania obniżki: 01 kwietnia - 31 stycznia 2026 r.; do dnia 31 grudnia 2025 r. podpisano 559 aneksów do zawartych umów dzierżawy i najmu; wartość pomocy brutto na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniosła 951 106,47 zł.

W 2025 r. na Targowisku Miejskim zorganizowano następujące działania promocyjne:

- „Zielono i smacznie — Jarmark na Kawaleryjskiej" — 5 edycji;
- „Choinka za makulaturę" — wydarzenie organizowane wspólnie z Państwową Dyrekcją Lasów Państwowych w Białymstoku, za każde 5 kg makulatury klienci otrzymywali choinkę;
- „Święty Mikołaj na Targowisku Miejskim" — wizyta Św. Mikołaja z Rovaniemi;
- „Sianko Wigilijne" — rozdawanie sianka wigilijnego klientom Targowiska.

Działania wskazane w podrozdziale 7.6. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K1.1. Zapewnianie kompetencji zawodowych adekwatnie do potrzeb pracodawców, w tym w ramach gospodarki 4.0
K1.2. Podnoszenie poziomu kompetencji cyfrowych
K1.3. Kształtowanie kompetencji kluczowych (w tym przedsiębiorczości)
K4.1. Rozwój postaw równego traktowania, niedyskryminacji i otwartości na różnorodność
G1.1. Tworzenie warunków do inwestowania
G1.2. Rozwój współpracy nauki, biznesu, samorządu i partnerów
G1.3. Pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych
G2.1. Rozwój branż kluczowych
G2.2. Rozwój przemysłu wysokich technologii
G3.1. Promocja i biznesowa otwartość miasta i BOF
G3.2. Eko Białystok = dobry biznes
G4.1. Zwiększenie liczby nowych firm
G4.2. Wykorzystanie potencjału, wzmocnienie i synergia instytucji otoczenia biznesu
C1.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w obszarze gospodarki

[112] Zarządzenie Nr 166/25 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 26 lutego 2025 r. zmieniające zarządzenie w sprawie stawek czynszu z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości stanowiących zasób Miasta Białystok.

7.7. Inwestycje

ZADANIA INWESTYCYJNE, REALIZOWANE W 2025 ROKU W OBSZARZE: OŚWIATA

1. Zrealizowane:
   a. **Modernizacja budynku Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego**, ul. Zwycięstwa 28.
      W ramach inwestycji wykonano następujące roboty budowlane: ocieplono dach, ściany fundamentów i nadziemia; wymieniono stolarkę okienną i drzwiową; zmodernizowano istniejącą instalację sanitarną i elektryczną; zainstalowano lampy UV do sterylizacji wody obiegu niecek basenowych; przebudowano kanalizację zewnętrzną i nawierzchnię utwardzoną w zakresie kolidującym z robotami termomodernizacyjnymi; zamontowano instalację fotowoltaiczną.
      Inwestycję zrealizowano w celu zmniejszenia kosztów zużycia energii cieplnej, elektrycznej oraz wody poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynku pływalni. Pozostałe przeprowadzone prace budowlane służyły poprawie bezpieczeństwa użytkowników, komfortu pracy i funkcjonowania obiektu.
      Całkowity koszt realizacji inwestycji - ok. 6,2 mln zł.
      Dofinansowano dotacją z budżetu państwa w kwocie 2 344 977 zł.
   b. **Nowoczesna Nauka - modernizacja infrastruktury elektrycznej w białostockich placówkach oświatowych.**
      Inwestycję zrealizowano w następujących placówkach oświatowych: Przedszkole Samorządowe Nr 65, ul. Łagodna 12; Szkoła Podstawowa Nr 6, ul. Wesoła 11A; Szkoła Podstawowa Nr 20, ul. Leśna 30; VIII Liceum Ogólnokształcące, ul. Piastowska 5. Zmodernizowano m.in.: rozdzielnie, WLZ-ty, instalacje elektryczne oświetleniowe i gniazd wtykowych, instalacje odgromowe, instalacje LAN i CCTV. Dodatkowo, wymieniono oprawy na energooszczędne, wyniesiono układy pomiarowe na zewnątrz budynków wraz z przeciwpożarowymi wyłącznikami prądu oraz wykonano oświetlenia awaryjne.
      Całkowity koszt realizacji inwestycji - ok. 4,6 mln zł.
      Dofinansowano w ramach VI Edycji – PGR[113] Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych w kwocie 2 000 000 zł.
   c. **Nowoczesna czytelnia i biblioteka Zespołu Szkół Elektrycznych miejscem edukacji, aktywizacji i integracji**, Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 14.
      W ramach prac modernizacyjnych zamontowano lamele MDF, fototapety na płycie, okładziny podłogowe z płytek 60,00 x 60,00 cm, przeniesiono i zmodernizowano rozdzielnicę elektryczną, zamontowano instalację oświetleniową ogólną i awaryjną, wymieniono instalację centralnego ogrzewania oraz dodatkowo schody wejściowe.
      Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 383,3 tys. zł.
      Zadanie zrealizowano w ramach Budżetu Obywatelskiego 2023.
   d. **Ludwik4YOU - strefy aktywności przy Szkole Podstawowej 51**, ul. J.K Kluka 11A.
      W ramach inwestycji wybudowano drewnianą wiatę o wym. 6,00 x 9,00 m na podłożu z kostki brukowej, wyposażono w ławy i stół, wykonano nawierzchnię poliuretanową pod istniejącymi urządzeniami placu zabaw.
      Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 253,7 tys. zł.
      Zadanie zrealizowano w ramach Budżetu Obywatelskiego 2024.

[113] Państwowe Gospodarstwa Rolne.

e. Przebudowa/budowa ogrodzeń przy placówkach oświatowych:

- przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2, ul. K. Pułaskiego 25;
- przy Przedszkolu Samorządowym nr 23, ul. Marii Konopnickiej 1;
- przy Zespole Szkół Gastronomicznych, ul. Knyszyńska 12.

Całkowity koszt realizacji inwestycji w zakresie wykonania ogrodzeń – ok. 277,6 tys. zł.

f. Modernizacje szatni w placówkach oświatowych:

- „Szkoła z błyskiem - modernizacja szatni Szkoły Podstawowej nr 26 im. Staszica w Białymstoku, ul. Radzymińska 11" zrealizowano w ramach Budżetu Obywatelskiego 2023;
- „Mistrzowska szatnia IV LO, ul. Zwierzyniecka 9A" zrealizowano w ramach Budżetu Obywatelskiego 2024.

Całkowity koszt realizacji inwestycji w zakresie modernizacji szatni – ok. 1,96 mln zł.

g. Wykonanie robót budowlano-montażowych w zakresie instalacyjnym w placówkach oświatowych:

- modernizacja wentylacji mechanicznej i instalacji elektrycznej w III Liceum Ogólnokształcącym, ul. Pałacowa 2/1;
- wykonanie robót budowlanych z zakresu instalacji sanitarnych w Zespole Szkół Technicznych Centrum Kształcenia Praktycznego, ul. Grunwaldzka 18;
- montaż urządzeń grzewczych w budynku sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 17 Specjalnej, ul. Rzemieślnicza 12/3;
- wykonanie ogrodzenia pomp ciepła oraz zabezpieczenie klimakonwektorów w zadaszonym boisku wielofunkcyjnym – Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4, ul. Porzeczkowa 11;
- wykonanie robót budowlanych z zakresu instalacji sanitarnych w Przedszkolu Samorządowym nr 65, ul. Łagodna 12.

Całkowity koszt realizacji inwestycji w zakresie instalacyjnym – ok. 727,5 tys. zł.

h. Modernizacja placów zabaw (montaż żagli przeciwsłonecznych) przy: Przedszkolu Samorządowym nr 69, ul. A. Karpowicza 1; Przedszkolu Samorządowym nr 73, ul. Gajowa 66; Przedszkolu Samorządowym nr 53 im. Marii Kownackiej „PLASTUŚ", ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2A; Przedszkolu Samorządowym Nr 21 „Na Bojarach", ul. Stanisława Staszica 16/18; Przedszkolu Samorządowym Nr 82 „Stumilowy Las", ul. Zbigniewa Herberta 63; Przedszkolu Samorządowym Nr 79 „Konwaliowy Zakątek", ul. Konwaliowa 8; Przedszkolu Samorządowym Nr 5, ul. Krańcowa 5.

Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 205 tys. zł.

Inwestycje zrealizowane w latach ubiegłych, na które w 2025 r. pozyskano środki zewnętrzne:

Dofinansowano w formie refundacji ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska – Programu rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej – Edycja 2024 w łącznej kwocie 5 816 300,00 zł następujące inwestycje:

- budowę sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Gastronomicznych, ul. Knyszyńska 12 w kwocie 4 332 000 zł;

  Całkowity koszt inwestycji – 12,03 mln zł, w tym kwota 474 548 zł stanowi dofinansowanie pozyskane w 2023 r. ze środków PRFON.
- modernizację sali gimnastycznej wraz z zapleczem przy Zespole Szkół Elektrycznych, Al. 1000-lecia Państwa Polskiego 14 w kwocie 826 300 zł;

  Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 2,5 mln zł.

- renowację kompleksu boisk sportowych przy Zespole Szkół Rolniczych, ul. Ks. S. Suchowolca 26 w kwocie 548 800 zł;
  Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 1,3 mln zł.
- modernizację sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 20, ul. Leśna 30 w kwocie 109 200 zł;
  Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 772,2 tys. zł.

2. W realizacji:
   a. Przebudowa dachu, wymiana okien oraz wykonanie elewacji i innych robót zabezpieczających budynek VI Liceum Ogólnokształcącego, ul. Warszawska 8 - etap II - III.
   Wartość umowna inwestycji – ok. 11 mln zł.
   Miasto uzyskało dofinansowanie etapu II inwestycji w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na kwotę 3 500 000 zł.
   Na III etap inwestycji został złożony wniosek o dofinansowanie z Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021–2027. Wniosek jest w trakcie oceny.
   b. Inwestycje realizowane przy Zespole Szkół Nr 16, ul. Zwycięstwa 28:
- termomodernizacja budynku oraz dostosowanie do przepisów ppoż.;
- modernizacja istniejącej sali gimnastycznej wraz z zapleczem, świetlicą i korytarzem – „Zdrowo - sportowo - bezpiecznie w ZS 16 w Białymstoku";
- utworzenie biblioteki z czytelnią „Rozwój, edukacja, relaks - nowa funkcjonalność pomieszczeń w Zespole Szkół 16, ul. Zwycięstwa 28".
  Pozyskano dofinansowanie na rok 2026 ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska – Edycja 2024 w kwocie 573 000 zł.
  Wartość umowna inwestycji – ok. 11,2 mln. zł.
  Zadanie w zakresie modernizacji realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego 2021 oraz w zakresie utworzenia biblioteki w ramach Budżetu Obywatelskiego 2023.

   c. Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego 2, ul. Promienna 13A.
   Zaprojektowano budowę wielofunkcyjnej hali sportowej z zapleczem sanitarno-szatniowym, magazynkiem na sprzęt sportowy, łącznikiem ze szkołą i zagospodarowaniem terenu wokół obiektu.
   Wartość umowna inwestycji - ok. 7,5 mln zł.
   Pozyskano dofinansowanie ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji Ministra Sportu i Turystyki w ramach Programu Olimpia – Edycja 2024 w kwocie 3 671 133 zł.
   d. Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 2, ul. K. Pułaskiego 25.
   Zaprojektowano budowę wielofunkcyjnej hali sportowej z zapleczem sanitarno-szatniowym, magazynkiem na sprzęt sportowy, łącznikiem ze szkołą i zagospodarowaniem terenu wokół obiektu.
   Wartość umowna inwestycji - ok. 10 mln zł.
   Pozyskano dofinansowanie ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji Ministra Sportu i Turystyki w ramach Programu Olimpia – Edycja 2024 w kwocie 5 387 694,00 zł.
   e. Przebudowa/budowa ogrodzeń przy placówkach oświatowych:
- przy Szkole Podstawowej nr 9, ul. Legionowa 7;
- przy Zespole Szkół nr 16, ul. Zwycięstwa 28.

Wartość umowna inwestycji w zakresie wykonania ogrodzeń – ok. 922,6 tys. zł.

f. Atrakcyjna strefa sportowa w IV LO, ul. Zwierzyniecka 9A.
   Wartość umowna inwestycji – ok. 1,49 mln zł.
   Zadanie realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego 2024.
g. Zielono, komfortowo, przyjaźnie w X LO na Stołecznej (amfiteatr i strefa relaksu w szkole).
   Wartość umowna inwestycji – ok. 683,6 tys. zł.
   Zadanie realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego 2024.
h. Adaptacja pomieszczeń na potrzeby szatni i kuchni w Zespole Szkół Technicznych, ul. Stołeczna 21.
   Wartość umowna inwestycji – ok. 701 tys. zł.

3. Przygotowane do realizacji (posiadające opracowaną dokumentację techniczną):
   a. Termomodernizacje placówek oświatowych, tj.:

– Przedszkola Samorządowego Nr 39, ul. W. Witosa 22 - Zespół Przedszkoli Nr 1;
– Przedszkola Samorządowego Nr 46, ul. Mieszka I 4A;
– Przedszkola Samorządowego Nr 47, ul. Św. Wojciecha 14 (wraz z rozbudową obiektu);
– Przedszkola Samorządowego Nr 68, ul. Mieszka I 19;
– Przedszkola Samorządowego Nr 78, ul. Zagórna 2/3;
– Szkoły Podstawowej nr 43, ul. Stroma 16;
– Szkoły Podstawowej nr 44, ul. Rumiankowa 13;
– Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5, ul. Magnoliowa 13.

Na powyższe inwestycje złożono wnioski o dofinansowanie z Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021–2027 w kwocie 47 104 126,14 zł, w tym na roboty budowlane w kwocie 45 617 759,88 zł. Wnioski w trakcie oceny.

b. Modernizacja instalacji elektrycznych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1, ul. Strażacka 25.
   Złożono wniosek o dofinansowanie ze środków PFRON w kwocie 400 000 zł. Wniosek w trakcie oceny.
c. Modernizacja boiska piłkarskiego przy Zespole Szkół Mechanicznych, ul. Wł. Broniewskiego 14.
   Złożono wniosek o współfinansowanie inwestycji ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju infrastruktury sportowej w województwach – Edycja 2025. W 2025 r. nie przyznano dofinansowania na realizację zadania. Kolejny wniosek został złożony w Edycji 2026.
d. Centrum Sportowe Tysiąclecia przy Zespole Szkół Elektrycznych - III etap, Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 14 (budowa krytego kortu tenisowego) - Budżet Obywatelski 2023.
   Złożono wniosek o współfinansowanie inwestycji ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju infrastruktury sportowej w województwach – Edycja 2025. W 2025 r. nie przyznano dofinansowania na realizację zadania. Kolejny wniosek został złożony w Edycji 2026.
e. Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 28, ul. Warmińska 55.
   Pozyskano dofinansowanie na lata 2026-2027 ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska – Edycja 2024 w kwocie 4 636 800 zł.
   Planowana wartość inwestycji to ok. 14,7 mln zł.
f. Rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 4, ul. Częstochowska 6A.
g. Budowa sali gimnastycznej przy VII Liceum Ogólnokształcącym, ul. Wierzbowa 7.

h. Przebudowa dachu, wymiana okien oraz wykonanie elewacji i innych robót zabezpieczających budynek VI Liceum Ogólnokształcącego, ul. Warszawska - etap IV-VI.
i. Budowa kanalizacji deszczowej wraz z odbudową nawierzchni w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, ul. Antoniuk Fabryczny 1.

4. Projekty planowane do realizacji z Budżetów Obywatelskich (w tym projekty, które posiadają opracowaną dokumentację projektową lub dokumentacja techniczna jest w trakcie opracowania):
   a. Galeria "WilLOw" w VII Liceum Ogólnokształcącym w Białymstoku, ul. Wierzbowa 7 (w zakresie modernizacji pomieszczeń oraz zagospodarowania części terenu) - Budżet Obywatelski 2024;
   b. Sport dla każdego - od małego do dużego w Zespole Szkół Technicznych, ul. Stołeczna 21 (budowa boiska) - Budżet Obywatelski 2023;
   c. Centrum Sportowe Tysiąclecia przy Zespole Szkół Elektrycznych - III etap, Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 14 (budowa krytego kortu tenisowego) - Budżet Obywatelski 2023. Złożono wniosek o współfinansowanie inwestycji ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju infrastruktury sportowej w województwach – Edycja 2025. W 2025 r. nie przyznano dofinansowania na realizację zadania. Kolejny wniosek został złożony w Edycji 2026.
   d. Rozwijamy talenty - modernizacja auli Zespołu Szkół Nr 16, ul. Zwycięstwa 28 - Budżet Obywatelski 2023.
   Złożono wniosek o dofinansowanie ze środków PFRON na kwotę 690 000 zł. Wniosek w trakcie oceny.

ZADANIA INWESTYCYJNE REALIZOWANE W 2025 ROKU W OBSZARZE: OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

1. Zrealizowane:
   a. Termomodernizacja budynku mieszkalnego A w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Baranowickiej 203.
   W ramach inwestycji wykonano termomodernizację budynku A w Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku wraz z dostosowaniem obiektu do przepisów p.poż., w tym: ocieplono ściany zewnętrzne i stropodach, wymieniono drzwi, zmodernizowano instalację elektryczną, oświetlenie, wykonano instalację hydrantową oraz pozostałe prace towarzyszące.
   Głównym celem inwestycji było osiągnięcie oszczędności energii poprzez poprawę efektywności energetycznej placówki oraz dostosowanie budynku do obowiązujących przepisów p.poż. poprzez poprawę stanu technicznego obiektu.
   Całkowity koszt realizacji inwestycji - ok. 1,8 mln zł.
   Dofinansowano ze środków PFRON w kwocie 756 897 zł.
   b. Modernizacja placów zabaw przy żłobkach miejskich nr 1, 2, 3, 4, 5 i 6 w ramach programu "Aktywne Place Zabaw".
   Unowocześniono, ulepszono i doposażono place zabaw przy 6 żłobkach miejskich. W ramach inwestycji m.in. zamontowano nowe urządzenia zabawowe oraz wykonano bezpieczną nawierzchnię poliuretanową.
   Całkowity koszt realizacji inwestycji - ok. 1,58 mln zł.
   Dofinansowano ze środków Funduszu Pracy w ramach Resortowego programu „Aktywne Place Zabaw” 2025 w kwocie 1 494 569,50 zł.

c. Budowa kanalizacji deszczowej na terenie Pogotowia Opiekuńczego, ul. Orla 6A.
Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 1,13 mln zł.

d. W ramach realizowanych inwestycji dostosowano infrastrukturę miejską do potrzeb osób z niepełnosprawnościami:

– budowa terenów rekreacyjno-sportowych uwzględniających urządzenia dla osób z niepełnosprawnościami:
✓ plac zabaw w Parku Planty;
✓ plac zabaw w Parku Antoniuk;
– budowa obiektów przy placówkach oświatowych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami:
✓ budowa pochylni dla osób niepełnosprawnych przy Szkole Podstawowej nr 26 im. Stanisława Staszica;
✓ budowa pochylni dla osób niepełnosprawnych przy Pogotowiu Opiekuńczym.

2. W realizacji:

– Budowa żłobka miejskiego przy ul. Kawaleryjskiej.
Głównym celem realizacji zadania było utworzenie 240 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 poprzez budowę 10-oddziałowego żłobka wraz z placem zabaw, dostosowanego do potrzeb różnych grup wiekowych.
Wartość umowna inwestycji - ok. 17,7 mln zł.
Miasto uzyskało dofinansowanie ze środków KPO w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 „Aktywny Maluch" 2022-2029 w kwocie 16 982 265,60 zł. Z uwagi na wystąpienie okoliczności, za które wyłączną odpowiedzialność ponosi Wykonawca robót, w kwietniu 2026 r. Miasto Białystok odstąpiło od umowy na budowę żłobka. Wskutek niniejszego rozwiązano umowę o dofinansowanie oraz dokonano zwrotu otrzymanych środków KPO.

– Budowa żłobka przy ul. Depowej.
Głównym celem realizacji zadania jest utworzenie 144 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 poprzez budowę 6-oddziałowego żłobka w technologii modułowej, z placami zabaw, dostosowanymi do potrzeb grup wiekowych.
Wartość umowna inwestycji - ok. 16,5 mln zł.
Miasto uzyskało dofinansowanie ze środków KPO w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 „Aktywny Maluch" 2022-2029 w kwocie 10 189 359,36 zł. Wartość umowna inwestycji - ok. 16,5 mln zł.

ZADANIA INWESTYCYJNE REALIZOWANE W ROKU 2025 W OBSZARZE: KULTURA, REKREACJA I SPORT

KULTURA:

1. W realizacji:

a. Przebudowa Parku Planty i Bulwarów Kościałkowskiego w tym modernizacja alejek i nowe oświetlenie przy „Praczkach".
W ramach zadania przeprowadzane są kompleksowe prace polegające m.in. na odtworzeniu układu alejek parkowych i wymianie ich nawierzchni na granitową oraz typu HanseGrande (aleja główna od ul. Akademickiej do ul. Mickiewicza, Bulwary Kościałkowskiego oraz alejki boczne), wykonaniu kwietników dywanowych z roślin sezonowych wraz z wymianą starych przerośniętych żywotników, odtworzeniu wyglądu latarni parkowych, wykonaniu niezbędnej infrastruktury technicznej parku,

tj. kanalizacja deszczowa, sanitarna, wodociąg oraz instalacja energetyczna. Wartość umowna inwestycji – ok. 35,8 mln zł.

W dniu 05.05.2025 r. oddano do użytkowania część inwestycji zrealizowanej w ramach projektu „Modernizacja alejek i oświetlenia przy „Praczkach" w zakresie dotyczącym odtworzenia układów kwietnych – tzw. Różanki. Nasadzono róże rabatowe oraz róże pnące wzdłuż wybudowanych trejaży. Dodatkowo nasadzono nowe drzewa i krzewy. Zmodernizowano infrastrukturę, w tym alejki, oświetlenie, podjazdy dla osób z niepełnosprawnościami, zastosowano system automatycznego nawadniania róż.

Inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych Edycja II. Inwestycja jest częścią projektu „Poprawa dostępności infrastruktury turystycznej Białegostoku" w tym: część I - Przebudowa Parku Planty i Bulwarów Kościałkowskiego oraz część II - Przebudowa ul. Akademickiej, na którą w 2023 r. podpisano promesę inwestycyjną. Wartość dofinansowania całego wniosku – 29 970 000 zł.

b. Rozbiórka i budowa fontanny w Alei Zakochanych w Białymstoku wraz z budynkiem technicznym i infrastrukturą techniczną.

Inwestycja obejmuje budowę nowoczesnej multimedialnej fontanny (woda-dźwięk) w układzie dysz tryskających statycznym oraz dynamicznym strumieniem wody wraz z ich różnokolorowym podświetleniem.

Wartość umowna inwestycji – ok. 17,8 mln zł.

Z uwagi na wystąpienie okoliczności, za które wyłączną odpowiedzialność ponosi Wykonawca robót, w kwietniu 2026 r. Miasto Białystok odstąpiło od umowy na budowę fontanny. Ogłoszone zostanie kolejne postępowanie przetargowe na wyłonienie wykonawcy robót.

c. Przebudowa dachu, wymiana okien oraz wykonanie elewacji i innych robót zabezpieczających budynek VI Liceum Ogólnokształcącego, ul. Warszawska - etap II-III.

Wartość umowna inwestycji – ok. 11 mln zł.

Miasto otrzymało w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków promesę dofinansowania inwestycji na kwotę 3 500 000 zł na realizację etapu II.

Na III etap inwestycji został złożony wniosek o dofinansowanie z Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021–2027. Wniosek jest w trakcie oceny.

d. Modernizacja budynku przy ul. J.K. Branickiego 3 na potrzeby Domu Kultury Śródmieście.

Zakres inwestycji obejmuje aktualizację dokumentacji projektowej modernizacji budynku na potrzeby Domu Kultury Śródmieście i wykonanie robót budowlanych wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego nad całą dokumentacją projektową.

Wartość umowna inwestycji – ok. 26 mln zł.

2. Przygotowane do realizacji (posiadają opracowaną dokumentację techniczną):

Miasto Białystok posiada dokumentacje projektowe na:

a. Przebudowę i modernizację zabytkowych budynków VI Liceum Ogólnokształcącego - etap IV-VI, ul. Warszawska 8.

b. Galerię Białostockiego Sportu.

Złożono wniosek o dofinansowanie do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Infrastruktura Kultury 2026 w kwocie 10 mln zł. Wniosek w trakcie oceny.

Planowana wartość inwestycji – ok. 14 mln zł.

REKREACJA:

1. Zrealizowane:

a. Przebudowa placu zabaw w Parku Planty.
W ramach inwestycji, został przebudowany i rozbudowany plac zabaw w Parku Planty, a urządzenia zdemontowane zostały odnowione i przeniesione do Parku Antoniuk.
Wartość umowna inwestycji – 4,3 mln zł.

b. Budowa tężni solankowej w centrum miasta - Park Planty
Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 881,7 tys. zł.

c. Budowa tężni solnej przy ul. Szkolnej w Białymstoku – „Tężnia na Szkolnej".
Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 979,4 tys. zł.
Zadanie zrealizowano w ramach Budżetu Obywatelskiego 2022.

d. Budowa tężni solnej w Parku im. Jadwigi Dziekońskiej w Białymstoku – „Po zdrowie do Białegostoku, w walce ze smogiem".
Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 1,68 mln zł
Zadanie zrealizowano w ramach Budżetu Obywatelskiego 2022.

e. Ludwik4YOU - strefy aktywności przy Szkole Podstawowej 51, ul. J.K. Kluka 11A.
W ramach inwestycji wybudowano drewnianą wiatę o wym. 6,00 x 9,00 m na podłożu z kostki brukowej, wyposażono w ławy i stół, wykonano nawierzchnię poliuretanową pod istniejącymi urządzeniami placu zabaw.
Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 253,7 tys. zł.
Zadanie zrealizowano w ramach Budżetu Obywatelskiego 2024.

f. Modernizacja placów zabaw (montaż żagli przeciwsłonecznych) przy: Przedszkolu Samorządowym nr 69, ul. A. Karpowicza 1; Przedszkolu Samorządowym nr 73, ul. Gajowa 66; Przedszkolu Samorządowym nr 53 im. Marii Kownackiej „PLASTUŚ", ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2A; Przedszkolu Samorządowym Nr 21 „Na Bojarach", ul. Stanisława Staszica 16/18; Przedszkolu Samorządowym Nr 82 „Stumilowy Las", ul. Zbigniewa Herberta 63; Przedszkolu Samorządowym Nr 79 „Konwaliowy Zakątek", ul. Konwaliowa 8; Przedszkolu Samorządowym Nr 5, ul. Krańcowa 5.
Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 205 tys. zł.

2. W realizacji:

a. Wybieg dla psów „Psipark Leśna Dolina".
Wartość umowna inwestycji – ok. 279,7 tys. zł.
Zadanie realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego 2022.

SPORT:

1. Zrealizowane:

a. Modernizacja budynku Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego, ul. Zwycięstwa 28.
W ramach inwestycji wykonano następujące roboty budowlane: ocieplono dach, ściany fundamentów i nadziemia; wymieniono stolarkę okienną i drzwiową; zmodernizowano istniejącą instalację sanitarną i elektryczną; zainstalowano lampy UV do sterylizacji wody obiegu niecek basenowych; przebudowano kanalizację zewnętrzną i nawierzchnię utwardzoną w zakresie kolidującym z robotami termomodernizacyjnymi; zamontowano instalację fotowoltaiczną.

Inwestycję zrealizowano w celu zmniejszenia kosztów zużycia energii cieplnej, elektrycznej oraz wody poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynku pływalni. Pozostałe przeprowadzone prace budowlane służyły poprawie bezpieczeństwa użytkowników, komfortu pracy i funkcjonowania obiektu.
Całkowity koszt realizacji inwestycji - ok. 6,2 mln zł.
Dofinansowano dotacją z budżetu państwa w kwocie 2 344 977 zł.

b. Budowa boiska na os. Jaroszówka w rejonie ul. Warneńczyka.
Całkowity koszt realizacji inwestycji – ok. 634 tys. zł.

2. W realizacji:

a. Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego 2, ul. Promienna 13A.
Zaprojektowano budowę wielofunkcyjnej hali sportowej z zapleczem sanitarno-szatniowym, magazynkiem na sprzęt sportowy, łącznikiem ze szkołą i zagospodarowaniem terenu wokół obiektu.
Wartość umowna inwestycji - ok. 7,5 mln zł.
Pozyskano dofinansowanie ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji Ministra Sportu i Turystyki w ramach Programu Olimpia – Edycja 2024 w kwocie 3 671 133 zł.

b. Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 2, ul. K. Pułaskiego 25.
Zaprojektowano budowę wielofunkcyjnej hali sportowej z zapleczem sanitarno-szatniowym, magazynkiem na sprzęt sportowy, łącznikiem ze szkołą i zagospodarowaniem terenu wokół obiektu.
Wartość umowna inwestycji - ok. 10 mln zł.
Pozyskano dofinansowanie ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji Ministra Sportu i Turystyki w ramach Programu Olimpia – Edycja 2024 w kwocie 5 387 694 zł.

c. Atrakcyjna strefa sportowa w IV LO, ul. Zwierzyniecka 9A.
Wartość umowna inwestycji – ok. 1,49 mln zł.
Zadanie zrealizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego 2024.

d. Modernizacja istniejącej sali gimnastycznej wraz z termomodernizacją Zespołu Szkół Nr 16, ul. Zwycięstwa 28.
Pozyskano dofinansowanie na rok 2026 ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska – Edycja 2024 w kwocie 573 000 zł.
Zadanie w zakresie modernizacji zrealizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego 2021.

3. Przygotowane do realizacji (posiadające opracowaną dokumentację techniczną):

a. Budowa hali widowisko-sportowej w Białymstoku.
W 2025 r. złożono wniosek o dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu - Edycja 2025 na kwotę 172 475 000 zł. Wniosek w trakcie oceny.
Planowana wartość inwestycji to ok. 460 839 372 zł.
Ogłoszono postępowanie przetargowe w formule „zaprojektuj & buduj". Zakładany termin realizacji zadania to 30 miesięcy od dnia zawarcia umowy.

b. Rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 4, ul. Częstochowska 6A o salę gimnastyczną.

c. Sport dla każdego - od małego do dużego w Zespole Szkół Technicznych, ul. Stołeczna 21 (budowa boiska) - Budżet Obywatelski 2023.

d. Modernizacja boiska piłkarskiego przy Zespole Szkół Mechanicznych, ul. Broniewskiego 14.
   Złożono wniosek o współfinansowanie inwestycji ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju infrastruktury sportowej w województwach – Edycja 2025. W 2025 roku nie przyznano dofinansowania na realizację zadania. Kolejny wniosek został złożony w Edycji 2026.
e. Centrum Sportowe Tysiąclecia przy Zespole Szkół Elektrycznych - III etap, Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 14 (budowa krytego kortu tenisowego) - Budżet Obywatelski 2023.
   Złożono wniosek o współfinansowanie inwestycji ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju infrastruktury sportowej w województwach – Edycja 2025. W 2025 roku nie przyznano dofinansowania na realizację zadania. Kolejny wniosek został złożony w Edycji 2026.
f. Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 28, ul. Warmińska 55.
   Wartość projektu to ok. 14,7 mln zł.
   Pozyskano dofinansowanie w latach 2026-2027 na realizację inwestycji ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska – Edycja 2024 w kwocie 4 636 800 zł.
g. Budowa sali gimnastycznej przy VII Liceum Ogólnokształcącym, ul. Wierzbowa 7.

ZADANIA INWESTYCYJNE REALIZOWANE W 2025 ROKU W OBSZARZE:
GOSPODARKA KOMUNALNA

Opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt:

1. W realizacji:
   a. Budowa gabinetu weterynaryjnego i szpitala dla psów w Schronisku dla Zwierząt.
      Wartość umowna inwestycji – ok. 2,4 mln zł.
      Zadanie realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego 2022.

Działania wskazane w podrozdziale 7.7. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K2.2. Promocja zdrowego trybu życia
K2.6. Aktywność sportowa mieszkańców, w tym dostępność obiektów sportowych
K3.1. Wsparcie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach rozwojowych oraz ich rodzin
K3.5. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
K3.9. Budowa zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem w mieście
S2.1. Dobrej jakości różnorodne przyrodniczo tereny zielone o dużej wartości usług ekosystemowych
S2.2. Dobra jakość środowiska: powietrza, gleb i wód
P1.3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni publicznych, miejsc rekreacji oraz terenów zielonych
P2.1. Dostępność przestrzeni dla użytkowników ze szczególnymi potrzebami

8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

8.1. Komenda Miejska Policji

Tabela 125. Liczba interwencji Komendy Miejskiej Policji na terenie Białegostoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba interwencji	56 252	63 577	57 486	57 639	39 342

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego - na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku

W 2025 r. na terenie Białegostoku ujawniono ogółem 4 984 przestępstwa, w tym:

- przestępstwa kryminalne – 3 083;
- przestępstwa gospodarcze – 386;
- przestępstwa w kategorii bójki i pobicia – 33;
- przestępstwa rozbójnicze – 44;
- przestępstwa w kategorii kradzież mienia – 712;
- przestępstwa w kategorii kradzież z włamaniem – 311;
- przestępstwa drogowe – 415.

Tabela 126. Liczba przestępstw stwierdzonych przez Komendę Miejską Policji na terenie Białegostoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba przestępstw	5 828	5 697	7 378	6 422	4 984
Wykrywalność (w %)	67,23	65,35	71,48	63,76	68,29

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego - na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku

Tabela 127. Zdarzenia drogowe i osoby poszkodowane podczas tych zdarzeń na terenie Białegostoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba wypadków	81	56	73	79	70
Liczba kolizji	4 939	4 238	4 086	4 316	4 295
Liczba osób rannych	89	56	73	85	72
Liczba ofiar śmiertelnych	2	5	7	4	3

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego - na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku

W 2025 r. Miasto Białystok dofinansowało Komendę Miejską Policji w Białymstoku kwotą 487 878 zł. W ramach dofinansowania (279 946 zł) zapewniono większą liczbę pieszych, rowerowych i zmotoryzowanych patroli prewencyjnych w miejscach o największym zagrożeniu dla bezpieczeństwa mieszkańców Miasta. Pozostałe środki finansowe (157 932 zł) przeznaczono na dofinansowanie zakupu 2 pojazdów służbowych oznakowanych na potrzeby Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku oraz 50 000 zł przeznaczono na zakup materiałów i sprzętu z działu łączności i informatyki, techniki policyjnej, kwaterunku, umundurowania i uzbrojenia oraz sprzętu biurowo-sanitarnego do programów związanych z profilaktyką bezpieczeństwa.

8.2. Straż Miejska

Straż Miejska w Białymstoku wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego, wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego.

W 2025 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej w Białymstoku podjęli 21 261 interwencji.

Tabela 128. Sposób zakończenia interwencji podjętych przez Straż Miejską w Białymstoku

Rok	Liczba osób pouczonych lub ostrzeżonych	Liczba osób ukaranych grzywną w drodze mandatu karnego	Liczba sporządzonych do sądu wniosków o ukaranie	Liczba spraw przekazanych innym organom lub instytucjom	Liczba osób doprowadzonych do izby wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania	Liczba osób ujętych i przekazanych policji	Łączna liczba podjętych interwencji
2021	4 750	6 484	560	27	1 637	23	**13 481***
2022	5 339	5 965	638	17	1 569	17	**13 545**
2023	6 808	7 007	493	1 316	1 291	21	**16 936**
2024	6 075	6 503	501	1 303	1 218	32	**15 632**
2025	9 920	8 364	516	1 182	1 271	8	**21 261**

* korekta danych.

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego - na podstawie danych Straży Miejskiej w Białymstoku

W 2025 r. dyżurny Straży Miejskiej w Białymstoku przyjął 34 147 zgłoszeń z prośbą o interwencję. Struktura przyjętych zgłoszeń w 8 podstawowych kategoriach kształtowała się następująco: 18 048 zgłoszeń - dotyczących zagrożenia w ruchu drogowym; 6 405 zgłoszeń - dotyczących ochrony środowiska i gospodarki odpadami; 4 255 zgłoszeń - dotyczących zagrożenia życia i zdrowia; 2 325 zgłoszeń - dotyczących zwierząt; 1 717 zgłoszeń - dotyczących zakłócenia porządku publicznego i spokoju; 760 zgłoszeń - dotyczących awarii technicznych; 7 zgłoszeń - dotyczących zagrożeń pożarowych (katastrofy) oraz 630 - pozostałe zgłoszenia.

WYBRANE ZADANIA STRAŻY MIEJSKIEJ

Kontrola miejsc zakłócania porządku

Wskazanie występującego zagrożenia przez mieszkańców, samorząd, urząd miejski, organizacje społeczne, strażników i operatorów monitoringu wizyjnego po wcześniejszym zweryfikowaniu takich informacji i uznaniu, że sytuacja wymaga podjęcia stosownych działań, było podstawą do prowadzenia systematycznych kontroli zagrożonego miejsca w ramach tzw. „zadań doraźnych".

Tabela 129. Zadania doraźne i kontrole

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Zadania doraźne	183	118	109	122	40
Kontrole	8 213	5 572	5 492	4 042	4 293

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego - na podstawie danych Straży Miejskiej w Białymstoku

Monitoring przestrzeni publicznej

Istotnym działaniem Straży Miejskiej, wpływającym na poprawę porządku publicznego jest zapewnienie całodobowego monitoringu wizyjnego miasta. Kamery zostały rozmieszczone w punktach Białegostoku najbardziej zagrożonych pod względem naruszenia porządku publicznego.

Tabela 130. Centrum Monitoringu Wizyjnego Miasta Białegostoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba kamer	238	250	278	301	341
Liczba operatorów	13	11	12	13	13
Liczba odnotowanych zdarzeń, w tym:	3 952	2 697	2 367	2 007	2 029

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
przekazanych do realizacji dyżurnemu Straży Miejskiej	2 681	1 850	1 781	1 512	1 677
przekazanych do realizacji dyżurnemu Komendy Miejskiej Policji	1 271	847	586	495	352

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego - na podstawie danych Straży Miejskiej w Białymstoku

Przeciwdziałanie spożywaniu alkoholu

Działaniem służącym poprawie porządku i spokoju publicznego było eliminowanie przypadków spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych. Zachowania osób spożywających alkohol w tych miejscach spotykają się ze zdecydowaną dezaprobatą mieszkańców i stanowią zagrożenie dla poczucia ich bezpieczeństwa.

Tabela 131. Struktura sposobu zakończenia interwencji wobec osób spożywających alkohol w miejscach publicznych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba nałożonych mandatów karnych	522	439	603	419	163
Liczba udzielonych pouczeń	19	33	57	22	25
Liczba wniosków skierowanych do sądu	7	6	2	2	2
Liczba osób w stanie nietrzeźwym doprowadzonych do izby wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania	1 637	1 569	1 291	1 218	1 271

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego - na podstawie danych Straży Miejskiej w Białymstoku

INNE INICJATYWY STRAŻY MIEJSKIEJ

W 2025 r. w celu poprawy stanu porządku publicznego na terenie miasta Straż Miejska kontynuowała następujące działania z lat poprzednich:

- „Zimowy Ratownik” – działania mające na celu zminimalizowanie zagrożeń dla życia i zdrowia osób znajdujących się w kryzysie bezdomności, spowodowanych występowaniem niskich temperatur; w ramach akcji przeprowadzono 2 094 kontrole miejsc przebywania osób bezdomnych oraz 1 455 interwencji. Strażnicy przewieźli 534 osoby do izby wytrzeźwień, 15 do ogrzewalni lub noclegowni, 26 przekazali załogom pogotowia ratunkowego, a 13 osób zostało odwiezionych do miejsca zamieszkania;
- „Fajerwerki pod kontrolą” – kontrole stoisk handlowych z materiałami pirotechnicznymi, sprawdzanie legalności sprzedaży, oznakowania produktów oraz przestrzegania zakazu sprzedaży osobom nieletnim.;
- „Znicz”, „Hiena cmentarna” – działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa związanego z nasileniem ruchu w rejonach nekropolii oraz przeciwdziałania przypadkom kradzieży i dewastacji mienia;
- „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne Wakacje”, „Patrol szkolny”, „Patrol wakacyjny” – działania profilaktyczno-edukacyjne ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa dzieci i młodzieży poprzez edukację, prewencję oraz współpracę ze środowiskiem szkolnym;
- „Dzikie zwierzęta w mieście” – akcja informacyjna przeprowadzona wspólnie z Biurem Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku, podczas której mieszkańcom przekazywane były broszury ze wskazówkami, co należy zrobić w sytuacji,

gdy wśród ludzi pojawią się dzikie zwierzęta;
- „Bezpieczny plac zabaw" – kontrole placów zabaw usytuowanych na terenach rekreacyjnych, będących w zarządzaniu Zarządu Mienia Komunalnego i wspólnie z nim przeprowadzone;
- „Widzieć i być widocznym" – akcja profilaktyczna przeprowadzana w rejonach cmentarzy we współpracy z Biurem Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku, polegająca na przekazaniu elementów odblaskowych osobom odwiedzającym groby;
- „Nie zostawiaj dziecka w aucie w czasie upału" – akcja informacyjno-edukacyjna, mająca na celu podniesienie świadomości rodziców i opiekunów na temat zagrożeń związanych z pozostawianiem dzieci w zamkniętych pojazdach podczas upałów oraz zapobieganie sytuacjom zagrażającym zdrowiu i życiu najmłodszych;
- „Bezpieczna droga do szkoły" – kontrole infrastruktury drogowej w pobliżu szkół, przeprowadzone we współpracy z Komendą Miejską Policji oraz Zarządem Dróg Miejskich Urzędu Miejskiego w Białymstoku, mające na celu poprawę bezpieczeństwa uczniów w rejonie przejść dla pieszych, skrzyżowań i ciągów komunikacyjnych;
- „Bezpieczeństwo na drodze" – akcja profilaktyczna, której celem jest zwiększenie świadomości uczestników ruchu drogowego w zakresie bezpiecznych zachowań, przestrzegania przepisów oraz ochrony życia i zdrowia pieszych, rowerzystów i kierowców;
- „Alkohol nie dla nieletnich" – realizacja wzmożonych kontroli punktów, w których sprzedawany jest alkohol; celem akcji jest respektowanie zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim;
- „Odłóż telefon! Przejdź bezpiecznie!" – akcja profilaktyczno-edukacyjna zorganizowana we współpracy z Biurem Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku oraz Komendą Miejską Policji, której celem jest zwrócenie uwagi pieszych na konieczność zachowania należytej ostrożności podczas przechodzenia przez jezdnię;
- „Bezpieczna Białostoczanka" - kurs samoobrony dla mieszkanek Białegostoku, podczas którego kobiety mogą opanować umiejętności właściwych reakcji i stosowania technik samoobrony w sytuacjach i miejscach zagrożenia bezpieczeństwa osobistego;
- „Rowerzysto! Bezpieczniej z kamizelką" – akcja profilaktyczna przeprowadzona we współpracy z Biurem Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku, polegająca na zwiększeniu świadomości i bezpieczeństwa rowerzystów na drodze poprzez promowanie noszenia elementów odblaskowych;
- „Bezpieczna Licealistka" – projekt skierowany do uczennic białostockich szkół średnich; którego celem jest nauka bezpiecznych zachowań w miejscach zagrożenia bezpieczeństwa osobistego oraz nauka umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;
- „Dzień bez samochodu" – akcja edukacyjna przeprowadzona we współpracy z Biurem Zarządzania Kryzysowego mająca na celu zwiększenie świadomości wpływu ruchu samochodowego na środowisko oraz zachęcanie mieszkańców do korzystania z pieszych, rowerowych i komunikacyjnych alternatyw;
- „Bezpieczeństwo ważna sprawa" – projekt edukacyjny skierowany do uczniów klas II i IV szkół podstawowych, którego celem jest budowanie wartości proekologicznych, nabycie umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy, kształtowanie umiejętności bezpiecznego poruszania się po drogach oraz przybliżenie tematyki związanej z cyberprzemocą rówieśniczą;
- „Zimowe obowiązki" – akcja profilaktyczna, mająca na celu przypomnienie właścicielom,

zarządcom oraz administracjom o przestrzeganiu przepisów zawartych w regulaminie o utrzymaniu czystości i porządku;
- „Bezpieczny Senior" – działania edukacyjno-informacyjne skierowane do seniorów, mające na celu zwrócenie uwagi na bezpieczeństwo seniorów, uświadomienie potencjalnych zagrożeń oraz przedstawienie sposobów reagowania w sytuacjach niebezpiecznych.

Działania Straży Miejskiej prowadzone w 2025 r. jako nowa inicjatywa:
- „Reaguj. Nie pozwól zamarznąć" – celem akcji jest zwiększenie bezpieczeństwa osób narażonych na skutki niskich temperatur poprzez mobilizowanie społeczności do aktywnego reagowania i wspierania potrzebujących w okresie zimowym;
- „Dzieciństwo bez przemocy" – akcja edukacyjna, której celem jest zwiększenie bezpieczeństwa i ochrony dzieci poprzez przeciwdziałanie przemocy, edukację w zakresie rozpoznawania zagrożeń oraz promowanie zdrowych i bezpiecznych relacji w domu i szkole;
- „Głowa ma znaczenie. Bezpieczeństwo na rowerze i hulajnodze" – akcja informacyjno-edukacyjna mająca na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży korzystających z rowerów i hulajnóg poprzez promowanie noszenia kasków ochronnych, właściwych zachowań w ruchu drogowym oraz podnoszenie świadomości zagrożeń związanych z nieodpowiedzialną jazdą.

Realizując zadania przypisane Straży Miejskiej strażnicy w 2025 r. nałożyli 8 364 mandatów karnych na kwotę 874 690 zł. Wobec 9 920 sprawców wykroczeń zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia; do Sądu Rejonowego w Białymstoku skierowano 516 wniosków o ukaranie; 1 182 czynności zakończono w inny sposób, np. odstąpiono od skierowania wniosku o ukaranie lub przekazano sprawę innym organom.

Tabela 132. Liczba ujawnionych wykroczeń z podziałem na kategorie

Lp.	Rodzaje wykroczeń zawartych w:	2021	2022	2023	2024	2025
1.	ustawie - Kodeks wykroczeń	11 645	12 168	14 034	13 014	19 276
a.	wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	183	131	161	137	77
b.	wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	34	33	25	19	14
c.	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	63	62	44	56	46
d.	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	9 201	10 334	12 114	11 361	17 622
e.	wykroczenia przeciwko osobie	1	0	0	0	0
f.	wykroczenia przeciwko zdrowiu	478	107	0	0	0
g.	wykroczenia przeciwko mieniu	0	0	0	0	1
h.	wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	513	463	539	397	284
i.	wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	1 151	1 022	1 133	1 027	1 207
j.	szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	21	16	18	17	25

Lp.	Rodzaje wykroczeń zawartych w:	2021	2022	2023	2024	2025
2.	ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	548	478	662	443	190
3.	ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	379	281	314	171	57
4.	ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	291	264	451	469	253
5.	ustawie o odpadach	49	25	33	20	28
6.	ustawie - Prawo ochrony środowiska	0	0	1	2	0
7.	ustawie - Prawo o miarach	7	4	0	1	3
8.	ustawie - Prawo wodne	1	0	1	1	0
9.	ustawie o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych	24	24	44	39	38
10.	ustawie o ochronie przyrody	0	0	1	0	0
11.	ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	92	65	79	82	96
12.	ustawie o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	1	2	0	0	1
13.	ustawie - Kodeks wyborczy	3*	0	2	136	36
14.	aktach prawa miejscowego	0	0	0	0	1
15.	Innych	0	0	2	4	3
Ogółem		13 040*	13 311	15 624	14 382	19 982

* korekta danych.

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego - na podstawie danych Straży Miejskiej w Białymstoku

Tabela 133. Pozostałe wyniki działania Straży Miejskiej

Lp.	Wyszczególnienie	2025
1.	pojazdy unieruchomione przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół	37
2.	wydane dyspozycje, w tym:	230
	a) na podstawie art. 50a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym	85
	b) na podstawie art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym	145
	- pojazdy usunięte z drogi	72
	- zastosowane procedury wynikające z art. 130a ust. 2a	73
3.	zabezpieczone miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsca zagrożonego takim zdarzeniem	21
4.	chronione obiekty komunalne i urządzenia użyteczności publicznej	4
5.	konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych na potrzeby gminy	65
6.	przyjęte zgłoszenia od mieszkańców dotyczące:	34 147
	a) zakłócania porządku publicznego i spokoju	1 717
	b) zagrożeń w ruchu drogowym	18 048

Lp.	Wyszczególnienie	2025
	c) ochrony środowiska i gospodarki odpadami	6 405
	d) zagrożeń życia i zdrowia	4 255
	e) zagrożeń pożarowych (katastrofy)	7
	f) awarii technicznych	760
	g) zwierząt	2 325
	h) pozostałe zgłoszenia	630

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego - na podstawie danych Straży Miejskiej w Białymstoku

Działania wskazane w podrozdziale 8.2. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K3.3. Pomoc i wsparcie osobom w sytuacjach kryzysowych
K3.4. Działania prewencyjne wobec ryzykownych zachowań młodego pokolenia
K3.9. Budowa zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem w mieście
K4.1. Rozwój postaw równego traktowania, niedyskryminacji i otwartości na różnorodność

8.3. Państwowa Straż Pożarna

Tabela 134. Pożary na terenie Białegostoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Pożary ogółem	371	414	337	350	334
Pożary obiektów mieszkalnych	166	165	148	153	163
Liczba ofiar śmiertelnych	4	1	2	1	3

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego - na podstawie danych Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku

Ogólna liczba zdarzeń wymagających interwencji Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku w 2025 r. zmalała w stosunku do roku poprzedniego o 8,0% (o 108). Liczba pożarów ogółem (334) zmalała o 16, tj. o ok. 4,6% w stosunku do roku poprzedniego. Szczególnie wzrosła liczba pożarów zakwalifikowanych jako „mały". W 2025 r. odnotowano wzrost liczby pożarów budynków mieszkalnych na terenie administracyjnym Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, jak i w samym Białymstoku. Liczba miejscowych zagrożeń (832) zmalała o 82, tj. o 9,0% w stosunku do roku poprzedniego. Podczas pożarów na terenie Białegostoku zginęły 3 osoby, natomiast w miejscowych zagrożeniach zginęło 46 osób. Liczba osób rannych podczas pożarów wyniosła 40, a w miejscowych zagrożeniach - 124. Strażacy podczas akcji udzielili kwalifikowanej pierwszej pomocy 89 osobom. W 2025 r. liczba alarmów fałszywych na terenie Białegostoku wyniosła 78, z kolei liczba alarmów fałszywych z instalacji systemu alarmowego spadła o 10, tj. o 11,4%.

Stosunek wartości strat do uratowanego mienia jest jednym z podstawowych wskaźników skuteczności prowadzenia działań. Na terenie Białegostoku w 2025 r. straty wyniosły ponad 17,8 mln zł, natomiast uratowano mienie o wartości ponad 262 mln zł. Stosunek wartości strat do wartości uratowanego mienia podczas wszystkich zdarzeń na terenie miasta w 2025 r. wyniósł 1:14.

Tabela 135. Pożary w obiektach wg rodzaju obiektu na terenie miasta Białegostoku

Rodzaje obiektów	2021	2022	2023	2024	2025
obiekty użyteczności publicznej	14	23	18	10	8
obiekty mieszkalne	166	165	148	153	163
obiekty produkcyjne	16	9	4	3	6
obiekty magazynowe	5	3	7	2	5

Rodzaje obiektów	2021	2022	2023	2024	2025
środki transportu	48	49	41	42	35
lasy państwowe i prywatne	4	5	6	4	8
uprawy, rolnictwo	2	5	1	6	3
inne obiekty	116	155	112	130	106
Razem	**371**	**414**	**337**	**350**	**334**

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego - na podstawie danych Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku

8.4. Zadania z zakresu bezpieczeństwa, realizowane przez Prezydenta Miasta Białegostoku oraz działalność Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego

MIEJSKIE CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego (MCZK) jest jednostką organizacyjną Biura Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku i wykonuje czynności koordynacyjno-wykonawcze, w zakresie kompetencji przypisanych do realizacji przez Prezydenta Miasta, związanych z zarządzaniem kryzysowym, bezpieczeństwem i porządkiem publicznym na terenie miasta Białegostoku.

Celem działania Centrum jest zapewnienie sprawnego przepływu informacji oraz przygotowanie danych i analiz na potrzeby zarządzania kryzysowego, monitorowanie oraz analizowanie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego, informowanie, powiadamianie, alarmowanie i ostrzeganie o zagrożeniach, reagowanie i podejmowanie działań podczas zdarzeń, zagrożeń, sytuacji kryzysowych i klęsk żywiołowych oraz realizowanie zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

MCZK funkcjonuje całodobowo i współdziała ze wszystkimi służbami, strażami, inspekcjami i organami administracji publicznej oraz innymi instytucjami i organizacjami w działaniach związanych z bezpieczeństwem ludzi i zwierząt, mienia, infrastruktury miejskiej i środowiska.

Szczegółowe zadania MCZK dostępne są na stronie www.bialystok.pl, w zakładce: Dla mieszkańców/ Bezpieczeństwo.

Monitorowanie i analizowanie zagrożeń na terenie Miasta

W 2025 r. MCZK monitorowało stan bezpieczeństwa i porządku w mieście m.in. poprzez zbieranie dobowych meldunków od Policji, Straży Pożarnej, Straży Miejskiej oraz pogotowia energetycznego, gazowego, ciepłowniczego i wodno-kanalizacyjnego. Wymienione służby wykazały ponad 48 tys. zdarzeń na terenie miasta, w wyniku których 244 osoby zostały ranne oraz odnotowano 57 ofiar śmiertelnych.

Bezpośrednio do MCZK wpłynęło 870 zgłoszeń, które w większości dotyczyły urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (24%), zdarzeń z udziałem zwierząt (18%) oraz zakłóceń pracy systemów infrastruktury krytycznej (13%).

W związku z obowiązującymi stopniami alarmowymi monitorowano sytuację i odnotowano 5 incydentów, stanowiących potencjalne zagrożenie bezpieczeństwa.

W ramach systemu wczesnego ostrzegania monitorowano zjawiska pogodowe oraz sytuację radiacyjną. Ostrzeżenia Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, dotyczące niekorzystnych zjawisk meteorologicznych każdorazowo przekazywano do ok. 300 adresatów (służby, inspekcje, media, placówki oświatowe, spółdzielnie mieszkaniowe oraz inne jednostki i instytucje w mieście). Odnotowano 66 zdarzeń wywołanych niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi. Zarejestrowany poziom tła promieniowania radiacyjnego mieścił się w normie, a roczna średnia wyniosła 0,195 µSv/h.

Monitorowanie zdarzeń ze zwierzętami na terenie Miasta

W 2025 r. przyjmowano zgłoszenia i aktualizowano wykaz miejsc pojawiania się zwierząt na terenie Miasta, w szczególności niebezpiecznych (np. dziki). Do wszystkich miejsc kierowano patrol Straży Miejskiej. Bezpośrednio do Centrum wpłynęły ogółem 162 zgłoszenia, dotyczące 398 zwierząt.

We współpracy z pogotowiem weterynaryjnym udzielono pomocy 332 zwierzętom żywym, w tym 10 rannym oraz zutylizowano 56 martwych. Większość zgłoszeń dotyczyła pojawiania się dzików na terenach miejskich. W celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom miasta w rejonach pojawienia się dzików utworzono bariery z odstraszających środków chemicznych (bezpiecznych dla ludzi i neutralnych dla środowiska), ograniczając w ten sposób przechodzenie zwierząt z terenów leśnych do miejskich.

Szkolenie personelu MCZK

Poza działalnością bieżącą, w 2025 r. doskonalono procedury i metody działania uczestnicząc w przedsięwzięciach szkoleniowych. Najważniejsze z nich to:

- ćwiczenia obronne „Trening Stałego Dyżuru Prezydenta Miasta Białegostoku", przeprowadzone w dn. 03 – 04 czerwca, w których uczestniczyło Biuro Zarządzania Kryzysowego oraz 5 jednostek organizacyjnych podległych Prezydentowi;
- 25 treningów systemu powszechnego ostrzegania wojsk oraz ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza;
- kwartalne wojewódzkie treningi Systemu Wczesnego Ostrzegania oraz Systemu Wykrywania i Alarmowania, w których oprócz dyżurnych MCZK uczestniczył personel Miejskiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania;
- kwartalne wewnętrzne szkolenia, dotyczące procedur i zadań MCZK, organizowane przez Kierownika MCZK.

BUDOWA NOWEGO CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

W ramach projektu „Zarządzanie kryzysowe w BOF" kontynuowano działania mające na celu utworzenie nowego Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego ze schronem i magazynem zasobów kryzysowych, bazą administracyjno-logistyczną i zapleczem technicznym. Głównym celem inwestycji jest poprawa bezpieczeństwa na terenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego (BOF) w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnej poprzez wzmocnienie potencjału gminnych służb zarządzania kryzysowego. Projekt pozwoli na stworzenie i wdrożenie programu współpracy gmin BOF na wypadek klęsk żywiołowych i zdarzeń nadzwyczajnych, spowodowanych zmianami klimatu. Zwiększy się zdolność do reagowania i niwelowania potencjalnych skutków ekstremalnych zdarzeń pogodowych. Dzięki współdziałaniu gmin w zakresie wspólnego korzystania z zasobów ludzkich i sprzętowych nastąpi optymalizacja kosztów. W przypadku sytuacji kryzysowych, umieszczenie większości dyżurnych służb w jednej sali operacyjnej pozwoli na błyskawiczną wymianę informacji i szybsze reagowanie na zagrożenia.

W 2025 r. wyłoniono projektanta obiektu oraz dokonano wstępnych ustaleń, dotyczących rozmieszczenia i układu głównych elementów inwestycji.

MIEJSKI ZESPÓŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego (MZZK) został powołany przez Prezydenta Miasta Białegostoku[114], który jest szefem Zespołu. Dodatkowo w skład zespołu wchodzą: Zastępca Prezydenta Miasta, Dyrektor Biura Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej oraz 4 grupy: monitorowania, prognoz i analiz; operacji i organizacji działań; zabezpieczenia logistycznego oraz opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.

Do zadań Zespołu należy m.in.: ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń; przygotowywanie propozycji działań i przedstawianie Prezydentowi Miasta wniosków dotyczących wykonywania, zmiany lub zaniechania działań, ujętych w Miejskim Planie Zarządzania Kryzysowego; przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami oraz opiniowanie Miejskiego Planu Zarządzania Kryzysowego.

MZZK w ciągu roku odbywa 4 planowane posiedzenia (jedno w każdym kwartale). W wyjątkowych sytuacjach Zespół powoływany jest częściej. Podczas posiedzeń omawiane są tematy wynikające z Rocznego Planu Pracy i bieżące, wynikające z zagrożeń, zdarzeń oraz analizy i oceny stanu prowadzonych działań, a także wdrażanych przedsięwzięć związanych z poprawą bezpieczeństwa ludzi, mienia i środowiska w mieście.

Szczegółowy zakres działania Zespołu oraz lista przedstawicieli 4 ww. grup są dostępne na stronie www.bialystok.pl, w zakładce: Dla mieszkańców/ Bezpieczeństwo.

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU

Komisja bezpieczeństwa i porządku publicznego została powołana w celu realizacji zadań Prezydenta w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Komisja składa się z 9 osób, w tym Prezydenta Miasta i jego Zastępcy, a także przedstawicieli: Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, Komendy Miejskiej Policji, Straży Miejskiej, Prokuratury Okręgowej w Białymstoku oraz Rady Miasta Białystok.

Komisja powoływana jest na 3-letnią kadencję (obecna trwa do marca 2027 r.). W ciągu roku Komisja odbywa 4 posiedzenia na podstawie Rocznego Planu Pracy. Prezydent składa Radzie Miasta Białystok sprawozdanie z działalności Komisji za rok ubiegły, nie później niż do końca stycznia następnego roku kalendarzowego[115]. Sprawozdanie ogłaszane jest w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Zadania oraz roczne sprawozdania Komisji bezpieczeństwa i porządku publicznego dostępne są na stronie www.bialystok.pl, w zakładce: Dla mieszkańców/ Bezpieczeństwo/ Bezpieczeństwo i porządek publiczny.

[114] Zarządzenie Nr 303/25 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 09 kwietnia 2025 r. w sprawie powołania Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

[115] Sprawozdanie składane jest na podstawie art. 38b ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 z późn. zm.).

PLANY, PROCEDURY I PROGRAMY W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Białystok

Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Białystok[116] sporządzono, opracowano i uzgodniono z instytucjami zaangażowanymi w zarządzanie i reagowanie kryzysowe oraz organami administracji wszystkich szczebli, a następnie zatwierdzony został przez Wojewodę Podlaskiego.

Plan podlega systematycznej aktualizacji, a cykl planowania nie może być dłuższy niż 2 lata. Dokument określa struktury i zasady organizacji instytucji i zespołów odpowiedzialnych za funkcjonowanie organów administracji publicznej w mieście oraz realizację zadań mających na celu złagodzenie prognozowanych skutków zdarzenia, a także przywracanie i odtwarzanie warunków bytowania po zdarzeniu. Formułuje zadania i zakresy odpowiedzialności osób funkcyjnych podczas działań związanych z przeciwdziałaniem i likwidacją skutków zdarzeń powodujących sytuacje kryzysowe - z uwzględnieniem faz zarządzania kryzysowego (zapobiegania, przygotowania, reagowania i odbudowy).

Opracowanie wariantów działań i procedur reagowania kryzysowego na wypadek sytuacji kryzysowych i klęsk żywiołowych

W celu zapewnienia i wykorzystania optymalnych wariantów oraz możliwości organizacyjnych i logistycznych służb, inspekcji, straży, jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, miejskich jednostek organizacyjnych, a także innych instytucji i organizacji uprawnionych do podejmowania działań podczas zagrożeń, zdarzeń, klęsk żywiołowych i sytuacji kryzysowych na bieżąco aktualizowano:

- 2 plany („Plan dystrybucji wydawania preparatów jodowych w Białymstoku" oraz „Plan organizacji baz zabezpieczenia materiałów do ochrony budynków przed zalaniem podczas nawałnic");
- 9 procedur (m.in.: procedurę pomocy psychologicznej ofiarom w sytuacjach kryzysowych przy zdarzeniach jednostkowych i masowych na terenie Miasta; procedurę działania punktu informacyjnego w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej; procedurę rozwinięcia osiedlowych punktów zakwaterowania w przypadku wystąpienia zdarzenia masowego);
- wykaz szczególnych form udzielania pomocy mieszkańcom Białegostoku na potrzeby zapewnienia ochrony w sytuacji kryzysowej lub możliwości wystąpienia sytuacji kryzysowej;
- Instrukcja Stałego Dyżuru Prezydenta Miasta Białegostoku;
- dane dotyczące infrastruktury krytycznej znajdującej się na terenie Miasta;
- wykaz podstawowego sprzętu i materiałów przeciwpowodziowych znajdujących się w magazynie Biura Zarządzania Kryzysowego;
- dane dotyczące priorytetów w zakresie ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej znajdującej się na terenie miasta;
- dokumentację operacyjną miejsc zalewowych w mieście.

[116] Plan sporządzono w oparciu o art. 17 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 z późn. zm.), o Zalecenia Wojewody Podlaskiego z dnia 30 października 2017 roku do Powiatowych Planów Zarządzania Kryzysowego i ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1907 z późn. zm.).

Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego Miasta Białegostoku[117]

Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego Miasta Białegostoku realizowany jest przez służby, straże, inspekcje, jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego, miejskie jednostki organizacyjne, środki masowego przekazu, spółdzielnie mieszkaniowe, jednostki organizacyjne kultury i oświaty, uczelnie wyższe, stowarzyszenia, fundacje i inne instytucje, które w ramach swojej działalności realizują zadania z obszarów bezpieczeństwa i porządku publicznego, ochrony przeciwpożarowej, ochrony ludności, pomocy i wsparcia ludności, zarządzania kryzysowego.

Głównym celem Programu jest poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców i infrastruktury Miasta oraz ochrony środowiska poprzez planowanie, zapobieganie, przygotowanie i prowadzenie działań w sferze bezpieczeństwa publicznego.

Głównymi zadaniami programu jest edukacja mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania zagrożeniom oraz ograniczenie i eliminowanie zagrożeń. Działania prowadzone w ramach Programu realizowane są w 5 segmentach.

W 2025 r. podejmowane były m.in. następujące działania:

- w ramach wsparcia działań z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, realizowanych przez Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Motorowego w Białymstoku - przekazano materiały odblaskowe;
- w ramach wsparcia działań promujących zdrowy i bezpieczny styl życia, organizowanych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 w Białymstoku - przekazano gadżety odblaskowe, książeczki edukacyjne oraz poradniki dotyczące zasad bezpiecznego zachowania;
- wsparto organizację Turnieju z proobronności KADET, organizowanego przez Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku, poprzez przekazanie materiałów edukacyjnych i odblaskowych;
- w ramach półzimowiska w Domu Kultury „Zachęta", przeprowadzono wraz ze Strażą Miejską akcję profilaktyczno-edukacyjną „Bezpieczne ferie";
- w ramach półkolonii w Białostockim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Białymstoku, przeprowadzono wraz ze Strażą Miejską akcję profilaktyczno-edukacyjną „Bezpieczne wakacje";
- aktywnie uczestniczono w organizowanych przez Prezydenta Miasta Białegostoku festynach rodzinnych na terenie Miasta;
- wsparto działania Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku w ramach organizacji meczu piłki nożnej pomiędzy drużyną Szkoły Mistrzostwa Sportowego Jagiellonia Białystok a funkcjonariuszami Policji z okazji uczczenia 107. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości;
- z okazji „Dnia bez samochodu" wraz ze Strażą Miejską przeprowadzono akcję odblaskową wśród mieszkańców Białegostoku;
- zorganizowano akcję informacyjną „Gdy spotkasz dzika …", podczas której wraz ze Strażą Miejską rozdawano mieszkańcom Miasta ulotki informujące o zachowaniu w przypadku bezpośredniego spotkania dzika;
- przeprowadzono akcję profilaktyczno-edukacyjną „Odłóż telefon! Przejdź bezpiecznie!" na białostockich ulicach (wraz ze Strażą Miejską i Komendą Miejską Policji);

[117] Uchwała Nr XXII/231/07 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 17 grudnia 2007 r. w sprawie przyjęcia „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego Miasta Białegostoku".

- przeprowadzono akcję odblaskową „Bezpieczny rowerzysta” na białostockich ulicach (wraz ze Strażą Miejską);
- zorganizowano we współpracy ze Strażą Miejską w Białymstoku, akcję odblaskową pod hasłem „Widzieć i być widocznym”, podczas której rozdawane były elementy odblaskowe mieszkańcom miasta odwiedzającym groby bliskich w okresie uroczystości Wszystkich Świętych;
- w ramach realizowanych działań na rzecz propagowania zasad bezpieczeństwa zakupiono odblaski i inne gadżety, które rozdawane były mieszkańcom Białegostoku w działaniach profilaktycznych (akcje, imprezy plenerowe).

Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego Miasta Białegostoku dostępny jest na stronie www.bialystok.pl, w zakładce: Dla mieszkańców/ Bezpieczeństwo.

DZIAŁANIA PROMOCYJNO-INFORMACYJNE Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA I ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO PROWADZONE W 2025 ROKU:

- aktualizowano informacje na stronie www.bialystok.pl w zakładce: Dla mieszkańców/ Bezpieczeństwo;
- opracowano i rozpowszechniono informacje dotyczące zasad zachowania się w przypadku spotkania dzika – rozdano mieszkańcom ulotki dot. Zwierząt „Nie dokarmiaj dzików”, „Dzikie zwierzęta w mieście”, „Zwierzęta w mieście”;
- opracowano i rozpowszechniono informacje dotyczące zasad zachowania się podczas fali upałów, a także w okresie zimy;
- zamieszczono na portalu miejskim: komunikaty i ostrzeżenia pogodowe; komunikaty Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku dotyczące braku przydatności wody do spożycia; komunikaty Głównego Lekarza Weterynarii dotyczące wystąpienia przypadków pryszczycy oraz zalecenia dotyczące postępowania;
- rozpowszechniono informację Podlaskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Białymstoku dot. jesiennej akcji szczepienia lisów;
- w ramach realizowanych działań na rzecz propagowania zasad bezpieczeństwa zakupiono odblaski i inne gadżety, które były rozdawane wśród mieszkańców Białegostoku w działaniach profilaktycznych (akcje profilaktyczne);
- opracowano i rozpowszechniono informacje dotyczące zasad zachowania się w czasie intensywnych opadów deszczu, burz, silnych wiatrów – zalecenia dla mieszkańców;
- rozpowszechniono informację Powiatowego Lekarza Weterynarii w Białymstoku wraz z zasadami postępowania w związku ze zwalczaniem rzekomego pomoru drobiu (ND) na obszarze województwa podlaskiego;
- rozpowszechniono informację Powiatowego Lekarza Weterynarii w Białymstoku wraz z zasadami postępowania w związku ze zwalczaniem grypy ptaków (HPAI) u ptaków dzikich.

Działania wskazane w podrozdziale 8.4. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

K3.9. Budowa zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem w mieście

8.5. Ochrona ludności i obrona cywilna

Zadania ochrony ludności i obrony cywilnej są wykonywane przez organy ochrony ludności i obrony cywilnej oraz podmioty ochrony ludności i obrony cywilnej, w zależności od rodzaju i skali zagrożeń oraz właściwości tych organów lub podmiotów.

1. Organy ochrony ludności i obrony cywilnej

To organy administracji publicznej realizujące zadania ochrony ludności i obrony cywilnej. Na obszarze Miasta terenowym organem ochrony ludności i obrony cywilnej jest Prezydent Miasta Białegostoku.

2. Podmioty ochrony ludności i obrony cywilnej

W celu zapewnienia wykonania zadań ochrony ludności lub obrony cywilnej Prezydent Miasta Białegostoku wyznaczył podmioty ochrony ludności i obrony cywilnej[118]. Zostało powołanych 13 jednostek organizacyjnych oraz spółek gminy, którym określone zostały zadania ochrony ludności.

3. Formacje obrony cywilnej powołane przez Prezydenta Miasta Białegostoku:

Formacją ochrony ludności i obrony cywilnej, powołaną przez Prezydenta Miasta Białegostoku jest Miejski Ośrodek Analizy Danych i Alarmowania (MOADA).

W skład ośrodka wchodzą pracownicy Urzędu Miejskiego w Białymstoku:

- Departamentu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska,
- Departamentu Geodezji,
- Biura Gospodarowania Odpadami,

oraz pracownicy Centrum Usług lnformatycznych w Białymstoku.

Formacja funkcjonuje na podstawie opracowanego i zatwierdzonego „Planu działania Miejskiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania".

W ramach wykonywania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej opracowano „Plan ewakuacji/przyjęcia ludności Miasta Białegostoku" oraz zaktualizowano „Plan działania Miejskiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania".

Tabela 136. Liczba formacji OC w zakładach pracy[119]

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba formacji OC	56	53	53	53	0

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego

Zabezpieczenie logistyczne Miasta Białystok

W 2025 r. w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026 wydatkowano kwotę 24 393 775,30 zł. Zakupiono m.in. modułowe magazyny energii, drony, paczkowarki do wody pitnej, agregaty prądotwórcze, koparko-ładowarki, pobierak do wody pitnej, spektrofotometr, mętnościomierz, wózki widłowe, ładowarkę teleskopową, chromatograf, defibrylatory, fantomy i apteczki pierwszej pomocy. Przeprowadzono również ekspertyzy techniczne konstrukcji 23 budowli ochronnych, w tym 1 budowli przywrócono właściwości ochronne.

[118] Zarządzenie Nr 1110/25 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 23 grudnia 2025 r. w sprawie wyznaczenia podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej na terenie Miasta Białegostoku.

[119] W dniu 01 stycznia 2025 r. weszła w życie ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1907 z późn. zm.), która zlikwidowała obowiązek tworzenia i utrzymywania formacji OC. Wobec powyższego w 2025 r. nie funkcjonowała żadna Formacja Obrony Cywilnej.

Beneficjentami tych środków był Urząd Miejski w Białymstoku i miejskie placówki oświatowe, Domy Pomocy Społecznej, Szpital Miejski im. PCK, Wodociągi Białostockie, Straż Miejska, Zarząd Mienia Komunalnego, Stadion Miejski „Chorten Arena", spółki komunikacyjne, PUHP LECH Sp. z o.o. oraz Białostocki Park Naukowo-Technologiczny.

REALIZACJA ZADAŃ OBRONY CYWILNEJ W 2025 ROKU

W ramach realizacji planu zadań obronnych na 2025 r.[120] wykonano następujące działania[121]:

1. opracowano:
   - „Plan udzielania świadczeń szpitalnych na terenie Miasta Białystok w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny";
   - „Plany organizacji i funkcjonowania zespołów zastępczych miejsc szpitalnych Miasta Białegostoku".
2. zaktualizowano:
   - „Plan operacyjny funkcjonowania Miasta Białystok w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny";
   - Karty realizacji zadań operacyjnych;
   - „Plan realizacji obowiązków Państwa Gospodarza na terenie Miasta Białegostoku";
   - „Instrukcję Punktu Kontaktowego Host Nation Support";
   - Dokumentację „Stałego Dyżuru Prezydenta Miasta Białegostoku";
   - Dokumentację związaną z przemieszczeniem Urzędu na Zapasowe Miejsce Pracy.

SYSTEM ALARMOWANIA I OSTRZEGANIA MIESZKAŃCÓW MIASTA BIAŁEGOSTOKU

System przeznaczony jest do ostrzegania, alarmowania i informowania ludności Białegostoku przed zagrożeniami czasu pokoju i wojny. System jest własnością Skarbu Państwa, a utrzymywany jest przez Urząd Miejski w Białymstoku (na podstawie umowy użyczenia zawartej w 1998 r.).

Syreny alarmowe uruchamiane są drogą radiową poprzez centralę komputerową, zainstalowaną i obsługiwaną przez Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Decyzję o wprowadzeniu i ogłoszeniu sygnałów alarmowych lub komunikatów ostrzegawczych, a także o ich odwołaniu, podejmuje właściwy terytorialnie organ administracji publicznej (Wojewoda Podlaski lub Prezydent Miasta Białegostoku). Przy wykorzystaniu syren elektronicznych w rejonach ich zainstalowania można przekazywać komunikaty głosowe z Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Na terenie Miasta Białegostoku zainstalowanych jest 98 syren alarmowych, w tym 63 syreny mechaniczne i 35 syren elektronicznych. Urząd Miejski w Białymstoku jest właścicielem 9 syren elektronicznych, 4 syreny elektroniczne stanowią własność innych instytucji, a pozostałe należą do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego. System alarmowy w 2025 r. włączano 2 razy (01 sierpnia i 01 września).

[120] Opracowanie planu wynika z ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2025 r. poz. 825 z późn. zm.), ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 z późn. zm.) oraz zarządzenia Nr 184/2024 Wojewody Podlaskiego z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie wykonywania zadań obronnych w 2025 roku.

[121] Zarządzenie Nr 29/25 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 16 stycznia 2025 r. w sprawie realizacji zadań obronnych, zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w 2025 roku.

BUDOWLE OCHRONNE W BIAŁYMSTOKU

Przed wejściem w życie ustawy[122] na terenie Białegostoku znajdowały się 182 budowle ochronne zlokalizowane pod budynkami mieszkalnymi, placówkami oświaty oraz zakładami pracy, w większości w centrum Białegostoku. Odpowiednie organy przeprowadzały czynności sprawdzające budowle pod kątem spełnienia lub możliwości spełnienia warunków dla budowli ochronnych. W 2025 r. kontrola została przeprowadzona w 74 budowlach ochronnych. Informacje o lokalizacji budowli ochronnych dostępne są w aplikacji „schrony", zamieszczonej na stronach internetowych Państwowej Straży Pożarnej.

Prezydent Miasta Białegostoku jako organ ochrony ludności wyznacza liczbę i lokalizację obiektów zbiorowej ochrony oraz prowadzi nadzór i kontrolę nad zasobami budownictwa ochronnego na obszarze gminy.

Działania wskazane w podrozdziale 8.5. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K3.9. Budowa zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem w mieście

C2.1. Zarządzanie wiedzą w organizacji z użyciem nowoczesnych rozwiązań i technologii

8.6. Organizacja oraz przebieg imprez masowych i zgromadzeń

Prezydent Miasta Białegostoku wydaje decyzje/zezwolenia na organizację imprez masowych[123] oraz rozpatruje otrzymane zawiadomienia o organizacji zgromadzeń publicznych[124]. W 2025 r. wpłynęło 25 wniosków o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej, w tym 11 o charakterze sportowym i 14 o charakterze artystyczno-rozrywkowym. Wydano 21 zezwoleń, 1 wniosek wycofano, 3 decyzje wydano w styczniu 2026 r.

Tabela 137. Imprezy masowe na terenie Białegostoku

Rodzaje imprez masowych	2021		2022		2023		2024		2025	
	liczba	uczestnicy	liczba	uczestnicy	liczba	uczestnicy	liczba	uczestnicy	liczba	uczestnicy
Artystyczno-rozrywkowe	10	32 734	8	41 453	12	48 959	15	80 678	18	87 056
Sportowe	15	87 492	8	160 328	24	189 483	42	419 407	33	437 322
Razem	25	120 226	16	201 781	36	238 442	57	500 085	51	524 378

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego

W 2025 r. do Prezydenta Miasta Białegostoku wpłynęło 179 zawiadomień o organizacji zgromadzeń publicznych, w tym 118 w postępowaniu uproszczonym i 58 w zwykłym. Odwołano 33 zgromadzenia. W 2025 r. średnio co 2,55 dnia odbywało się zgromadzenie w Białymstoku. Łącznie miały miejsce 143 zgromadzenia, w których udział wzięło ok. 20 450 osób; 3 zgromadzenia zgłoszone w 2025 r. zaplanowano w 2026 r.

[122] Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1907 z późn. zm.).
[123] Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 616).
[124] Ustawa z 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1389).

Tabela 138. Zgromadzenia publiczne na terenie Białegostoku

Zgromadzenia	2021		2022		2023		2024		2025	
	liczba	uczest-nicy	liczba	uczest-nicy	liczba	uczest-nicy	liczba	uczest-nicy	liczba	uczest-nicy
Zgromadzenia publiczne	127	10 677	139	15 100	127	18 150	160	35 860	143	20 450

Źródło: Biuro Zarządzania Kryzysowego

Działania wskazane w podrozdziale 8.6. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

K3.9. Budowa zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem w mieście

8.7. Cyberbezpieczeństwo i bezpieczeństwo informacji

Od 2024 r. realizowany jest projekt „Cyberbezpieczny Białystok", który ma na celu podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Miejskim w Białymstoku.

Projekt „Cyberbezpieczny Białystok" polega na podniesieniu poziomu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Miejskim w Białymstoku poprzez:

- zmniejszenie zagrożeń dla dostępności danych, w tym ochronę przez skutkami cyberataków;
- podniesienie kompetencji w zakresie systemowego podejścia do zarządzania bezpieczeństwem oraz świadomości z zakresu cyberbezpieczeństwa;
- dostosowanie funkcjonującego w Urzędzie Miejskim w Białymstoku Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI).

Cele projektu zostaną osiągnięte poprzez:

- zakup i wdrożenie systemu (urządzeń wraz z oprogramowaniem) do wykonywania kopii bezpieczeństwa danych w Urzędzie Miejskim w Białymstoku;
- przeszkolenie kadry odpowiedzialnej za bezpieczeństwo informacji z systemowego zarządzania bezpieczeństwem informacji, zgodnego z normami ISO, podstaw bezpieczeństwa IT oraz z zakresu cyberbezpieczeństwa;
- sporządzenie wymaganej w projekcie ankiety dojrzałości cyberbezpieczeństwa;
- aktualizację i dostosowanie SZBI w Urzędzie Miejskim w Białymstoku;
- przeprowadzenie audytu SZBI.

W 2025 r. w ramach realizacji projektu „Cyberbezpieczny Białystok" przeprowadzono szkolenia z zakresu systemowego podejścia do zarządzania bezpieczeństwem oraz cyberbezpieczeństwa. W tym okresie również zakupiono i wdrożono system do wykonywania kopii bezpieczeństwa danych Urzędu Miejskiego w Białymstoku. Ponadto, przeprowadzono audyt Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI), który wyznaczył kierunki dalszego doskonalenia, a także dokonano aktualizacji i dostosowania funkcjonującego SZBI do aktualnych uwarunkowań organizacyjnych i prawnych. Podjęte działania przyczyniły się do wzmocnienia poziomu cyberbezpieczeństwa oraz zwiększenia odporności Urzędu na zagrożenia cybernetyczne.

Działania wskazane w podrozdziale 8.7. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

C1.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w obszarze gospodarki

C2.1. Zarządzanie wiedzą w organizacji z użyciem nowoczesnych rozwiązań i technologii (np. open data, big data, sztucznej inteligencji, rozwiązań chmurowych)

9. EDUKACJA

Informacje ogólne o oświacie

Według stanu na dzień 30 września 2025 r., Miasto Białystok - realizując zadania gminy i powiatu, prowadziło 172 różnego typu funkcjonujące szkoły, przedszkola i placówki oświatowe.

Jako gmina - Miasto Białystok prowadziło: 60 przedszkoli, w tym 2 z oddziałami specjalnymi i 5 z oddziałami integracyjnymi oraz 40 szkół podstawowych, w tym 2 z oddziałami specjalnymi i 11 z oddziałami integracyjnymi.

Jako powiat – Miasto Białystok prowadziło: 6 szkół podstawowych specjalnych (w tym 1 przyszpitalną), Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, w strukturze którego znajduje się szkoła i internat, a także Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczych, składający się ze szkoły i Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego. Ponadto Miasto Białystok prowadziło 18 liceów ogólnokształcących (w tym: 1 z oddziałami integracyjnymi, 1 przyszpitalne, 1 dla dorosłych), 8 branżowych szkół I stopnia (w tym: 1 specjalną i 1 z oddziałami integracyjnymi), 5 szkół branżowych II stopnia, 11 techników (w tym 1 z oddziałami integracyjnymi), 2 szkoły policealne, 2 szkoły przysposabiające do pracy, 7 Centrów Kształcenia Zawodowego, Branżowe Centrum Umiejętności, 2 Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Specjalistyczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Emocjonalnymi, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy, Młodzieżowy Dom Kultury, Samorządowe Ognisko Baletowe, Szkolne Schronisko Młodzieżowe, Bursę Szkolną oraz Miejski Ośrodek Doradztwa Metodycznego.

W Białymstoku, wg stanu na 30 września 2025 r. funkcjonowały również różnego typu szkoły i placówki niepubliczne oraz publiczne, prowadzone przez organ inny niż jednostka samorządu terytorialnego, tj.: 80 przedszkoli (w tym 11 specjalnych), 6 punktów przedszkolnych, 31 szkół podstawowych (w tym 6 specjalnych), 18 liceów ogólnokształcących (w tym 15 dla młodzieży i 3 dla dorosłych), 4 szkoły przysposabiające do pracy, 4 technika, 3 szkoły branżowe I stopnia (w tym 1 specjalna), 1 szkoła branżowa II stopnia, 16 szkół policealnych, 1 ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy oraz 12 poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Zgodnie z zakresem kompetencji, w 2025 r. Miasto prowadziło ewidencję szkół i placówek niepublicznych, wydawało osobom prawnym lub fizycznym zezwolenia na założenie przedszkoli i szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych oraz udzielało dotacji.

9.1. Wychowanie przedszkolne

Plan sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto[125] został opracowywany na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe[126].

Według stanu na dzień 30 września 2025 r. do samorządowych jednostek wychowania przedszkolnego w Białymstoku uczęszczało ok. 91,9% ogółu dzieci.

W związku z obecną sytuacją demograficzną Miasto Białystok w roku szkolnym 2025/2026 zapewniło miejsca wszystkim chętnym dzieciom w samorządowych jednostkach przedszkolnych, dlatego nie było konieczności ogłoszenia kolejnego konkursu dla

[125] Uchwała Nr VI/89/24 Rady Miasta Białystok z 27 września 2024 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Białystok (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2024 r. poz. 4351).

[126] Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 z późn. zm.).

niepublicznych przedszkoli na realizację zadania publicznego z zakresu wychowania przedszkolnego.

Tabela 139. Wychowanie przedszkolne

Typ jednostki	Liczba jednostek		Liczba oddziałów		Liczba dzieci	
	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026
Przedszkola samorządowe	60	60	360	358	8 387	8 079
Oddziały przedszkolne samorządowe	21	19	69	63	1 500	1 355
Przedszkola niesamorządowe	75	69	269	233	3 733	3 006
Oddziały przedszkolne niesamorządowe	3	3	5	4	61	62
Punkty przedszkolne niesamorządowe	6	6	6	6	110	116
Razem	165	157	709	664	13 791	12 618

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej, według stanu na 30 września danego roku szkolnego

INNOWACJE PEDAGOGICZNE W PRZEDSZKOLACH – PRZYKŁADY

W Przedszkolu Samorządowym Nr 35 „Wesołe" w Białymstoku, w grupie dzieci 6-letnich wdrożono innowację pedagogiczną pt. „Spokojny umysł w ruchu – joga dla dzieci". Głównymi jej celami było kształtowanie u dzieci umiejętności wyciszania się i relaksacji, redukowanie napięcia emocjonalnego i stresu oraz budowanie pozytywnego nastawienia do aktywności fizycznej. Zajęcia odbywały się 2 razy w tygodniu i były dostosowane do możliwości psychofizycznych dzieci. Wykorzystano elementy jogi dziecięcej, ćwiczenia oddechowe, relaksacyjne oraz ćwiczenia wyciszające. Zrealizowana innowacja przyczyniła się do poprawy samopoczucia dzieci, zwiększenia ich zdolności koncentracji oraz umiejętności wyciszenia się po aktywnościach ruchowych.

W Przedszkolu Samorządowym Nr 81 „Brzoskwiniowy Raj" w Białymstoku realizowana była innowacja pedagogiczna pt. „Razem się bawimy, bardzo się lubimy" oparta na metodzie Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne. Powyższa metoda to system różnorodnych doświadczeń ruchowych nastawionych na stymulowanie rozwoju nie tylko strefy ruchowej, ale przede wszystkim emocjonalnej i społecznej dziecka. Program zakłada rozwijanie za pomocą ruchu świadomości własnego ciała i otaczającej przestrzeni oraz nawiązywanie pozytywnych relacji za pomocą ruchu i dotyku. Głównym celem innowacji było stworzenie warunków do ujawnienia talentów i zdolności poprzez nabywanie umiejętności budowania relacji opartej na partnerstwie, odpowiedzialności i dialogu. W wyniku realizacji tej metody zauważono postęp w zakresie rozwoju społeczno-emocjonalnego i ruchowego uczestników.

Działania wskazane w podrozdziale 9.1. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K1.1. Zapewnianie kompetencji zawodowych adekwatnie do potrzeb pracodawców, w tym w ramach gospodarki 4.0

K1.3. Kształtowanie kompetencji kluczowych (w tym przedsiębiorczości)

K1.4. Stworzenie nowoczesnego systemu doradztwa zawodowego i informacji zawodowej oraz edukacyjnej

K1.5. Zapewnienie warunków rozwoju przedsiębiorczości w każdej szkole i przedszkolu

9.2. Szkolnictwo podstawowe

W roku szkolnym 2025/2026 Miasto Białystok prowadziło 40 szkół podstawowych, w tym 11 z oddziałami integracyjnymi i 2 z oddziałami specjalnymi[127].

W Białymstoku już na poziomie szkoły podstawowej istnieje możliwość kształcenia w systemie dwujęzycznym w: Szkole Podstawowej Nr 24 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. 2 Korpusu Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w Białymstoku oraz Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Białymstoku – Szkole Podstawowej Nr 53 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Białymstoku. Obie placówki prowadzą nauczanie dwujęzyczne w języku angielskim.

W szkołach podstawowych funkcjonuje bogata oferta szkolenia sportowego, które realizowane było w 98 oddziałach sportowych oraz 6 oddziałach mistrzostwa sportowego z udziałem 2 396 uczniów. Obejmuje ono następujące dyscypliny sportowe: piłka nożna, piłka siatkowa, tenis stołowy, pływanie, badminton, narciarstwo biegowe, koszykówka, lekkoatletyka, piłka ręczna, short-track, kajakarstwo, triathlon, rugby.

Tabela 140. Szkoły podstawowe

Typ jednostki	Liczba jednostek		Liczba oddziałów		Liczba uczniów	
	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026
Samorządowe	40	40	1 053	1 079	23 238	23 509
Niesamorządowe	25	25	270	295	4 158	4 539
Razem	**65**	**65**	**1 323**	**1 374**	**27 396**	**28 048**

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej, według stanu na 30 września danego roku szkolnego

INNOWACJE PEDAGOGICZNE W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH - PRZYKŁADY

W roku szkolnym 2025/2026 uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 10 im. Izabeli Branickiej uczestniczą w realizacji innowacji pt. „Przygoda z ortografią", polegającej na wykorzystaniu metody Kolorowej Ortografii, której twórcą jest Lesław Furmaga. Prowadzone zajęcia w znacznej mierze opierają się na programie nauczania ortografii Renaty Pasymowskiej „Moi Przyjaciele z Literkowa" i stworzonych przez autorkę pluszowych liter: Żarusia, Porządnisia, Próżniaka, Otwartusia, Hałasusia, Cichusia i Wyjątkusia. W czasie zajęć ogromne znaczenie ma twórcza aktywność uczniów. Działania obejmują m.in. integrację treści językowych z plastycznymi i teatralnymi – poprzez przeżywanie, działanie, doświadczanie i eksperymentowanie z barwą, kształtem, fakturą. Ma to przyczyniać się do lepszego zapamiętania reguł ortograficznych i pisowni trudnych wyrazów. Ponadto uczniowie na lekcjach języka angielskiego uczestniczą w innowacji pedagogicznej pt. „Kids are reading". Podczas lekcji uczniowie pracują z książkami autorstwa Julii Donaldson - rozwiązują karty pracy, słuchają nagrań, uzupełniają teksty z lukami, utrwalają nowo poznane słownictwo.

[127] Uchwała Nr VI/90/24 Rady Miasta Białystok z dnia 27 września 2024 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Białystok, a także granice obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2024 poz. 4352).

W Szkole Podstawowej nr 50 im. św. Jadwigi Królowej Polski realizowano z kolei innowację „Kreatywni w 3D", opracowaną jako odpowiedź na potrzebę dostosowania procesu kształcenia do zmian wynikających z dynamicznego rozwoju technologicznego oraz wprowadzenia do szkół nowoczesnych metod pracy. Punktem wyjścia było wykorzystanie drukarki 3D, zakupionej w ramach programu „Laboratoria Przyszłości". Urządzenie umożliwia połączenie edukacji przedmiotowej z praktycznym zastosowaniem technologii, która na co dzień wykorzystywana jest w nauce, przemyśle, medycynie czy sztuce. Celem wprowadzenia innowacji jest poszerzenie wiedzy uczniów w zakresie technologii druku 3D, rozwijanie ich zainteresowań informatycznych i artystycznych, a także kształtowanie kompetencji przyszłości, takich jak: planowanie przestrzenne, kreatywne rozwiązywanie problemów, myślenie projektowe czy praca metodą projektu. W pierwszym semestrze roku szkolnego 2025/2026 uczniowie zrealizowali szereg przedsięwzięć. W celu utrwalenia wiedzy z różnych przedmiotów stworzyli pomoce dydaktyczne wykorzystywane na lekcjach. Przygotowali również ozdoby bożonarodzeniowe (choinki i świąteczne dekoracje). W związku z planowaną szkolną uroczystością koronacji uczniów na Rycerzy Św. Jadwigi Królowej, zaprojektowali medale. W ramach poszerzania wiedzy historycznej część zajęć poświęcono projektowaniu zabytków – prace te są nadal realizowane.

POZALEKCYJNA DZIAŁALNOŚĆ SZKÓŁ

Białostockie szkoły prowadzą różnorodne pozalekcyjne działania. Przykładowo, w Szkole Podstawowej Nr 9 im. 42 Pułku Piechoty w Białymstoku funkcjonuje „Laboratorium Młodego Mistrza i Odkrywcy Eureka". Działania laboratorium kierowane są do wszystkich chętnych uczniów miasta Białegostoku grupy wiekowej z klas I-VIII. W ramach jego funkcjonowania odbywają się m.in. warsztaty fotograficzne, kulinarne, rękodzielnicze, z zakresu efektywnego zapytywania, koncentracji i szybkiego czytania, a także zajęcia z zakresu robotyki.

W Szkole Podstawowej Nr 47 im. Jana Klemensa Branickiego w Białymstoku funkcjonuje Centrum Aktywności Wielopokoleniowej, które zostało sfinansowane w ramach Budżetu Obywatelskiego. W godzinach 8:00 – 16:00 pozostaje ono do dyspozycji nauczycieli szkoły, natomiast po godz. 16 organizowane są bezpłatne zajęcia dla mieszkańców miasta w różnym wieku (np. siatkówka rodzinna, gry planszowe, taneczne zajęcia jazzowe). W Centrum prowadzone są zajęcia z m.in. gier planszowych i tworzenia figurek, fitnessu, tańca jazzowego, siatkówki, tenisa stołowego czy nauki gry na flecie.

Działania wskazane w podrozdziale 9.2. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

- K1.1. Zapewnianie kompetencji zawodowych adekwatnie do potrzeb pracodawców, w tym w ramach gospodarki 4.0
- K1.2. Podnoszenie poziomu kompetencji cyfrowych
- K1.3. Kształtowanie kompetencji kluczowych (w tym przedsiębiorczości)
- K1.4. Stworzenie nowoczesnego systemu doradztwa zawodowego i informacji zawodowej oraz edukacyjnej
- K1.5. Zapewnienie warunków rozwoju przedsiębiorczości w każdej szkole i przedszkolu
- K4.2. Wzrost aktywności i partycypacji społeczności lokalnych oraz rozwój więzi społecznych na poziomie lokalnym.

9.3. Szkolnictwo ponadpodstawowe

Szkolnictwo ponadpodstawowe obejmuje: licea ogólnokształcące, technika, branżowe szkoły I stopnia, branżowe szkoły II stopnia, szkoły policealne.

Plan sieci publicznych szkół ponadpodstawowych i szkół specjalnych mających siedzibę na obszarze Miasta[128] na rok szkolny 2024/2025 oraz 2025/2026 został opracowany na podstawie art. 39 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe[129].

Białostocka oferta edukacyjna umożliwiała zdawanie międzynarodowej matury w II Liceum Ogólnokształcącym im. Księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Białymstoku, w roku szkolnym 2025/2026 w 4 oddziałach z międzynarodową maturą kształciło się 123 uczniów, a do egzaminu dojrzałości w 2025 r. przystąpiły 23 osoby.

W celu wspierania i rozwijania zainteresowań sportowych uczniów w roku szkolnym 2025/2026 w szkołach ponadpodstawowych, prowadzonych przez Miasto Białystok funkcjonowało 6 oddziałów sportowych, w których uczyło się i doskonaliło 162 uczniów w 4 dyscyplinach sportu. Ponadto w 20 oddziałach mistrzostwa sportowego, obejmujących 11 dyscyplin, z kształcenia sportowego korzystało 257 uczniów.

Tabela 141. Licea ogólnokształcące

Typ jednostki	Liczba jednostek		Liczba oddziałów		Liczba uczniów	
	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026
Samorządowe	16	16	344	351	9 744	9 973
Niesamorządowe	14	15	82	94	1 471	1 643
Razem	**30**	**31**	**426**	**445**	**11 215**	**11 616**

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej, według stanu na 30 września danego roku szkolnego

SZKOLNICTWO PONADPODSTAWOWE – NAUCZANIE ZAWODÓW

Na dzień 30 września 2025 r. białostockie szkoły ponadpodstawowe kształciły uczniów w 61 zawodach, w tym w:

- 43 zawodach technicznych;
- 33 zawodach na poziomie szkoły branżowej (I stopnia- 24 i II stopnia- 9), w tym 4 zawody realizowane są w zakładach rzemieślniczych;
- 4 zawodach na poziomie szkoły policealnej.

Bogata oferta kształcenia w zawodach obejmuje 21 branż: audiowizualną, budowlaną, chemiczną, drzewno-meblarską, ekonomiczno-administracyjną, elektroenergetyczną, elektroniczno-mechatroniczną, fryzjersko-kosmetyczną, handlową, hotelarsko-gastronomiczno-turystyczną, mechaniczną, motoryzacyjną, ogrodniczą, poligraficzną, przemysłu mody, rolno-hodowlaną, spedycyjno-logistyczną, spożywczą, teleinformatyczną, transportu drogowego oraz transportu kolejowego.

[128] Uchwała Nr XXXIX/573/21 Rady Miasta Białystok z 24 maja 2021 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół ponadpodstawowych i szkół specjalnych mających siedzibę na obszarze Miasta Białegostoku (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2021 r. poz. 2175).

[129] Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 z późn. zm.).

Tabela 142. Szkoły kształcące w zawodach

Typ jednostki	Liczba jednostek		Liczba oddziałów		Liczba uczniów	
	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026
Technika samorządowe	11	11	295	303	7 180	7 378
Technika niesamorządowe	4	4	40	40	708	641
Branżowe szkoły I stopnia samorządowe	7	7	48	45	1 153	1 050
Branżowe szkoły I stopnia niesamorządowe	2	2	13	14	258	259
Branżowe szkoły II stopnia samorządowe*	1	1	4	3	60	80
Szkoły policealne niesamorządowe*	3	3	10	12	57	93
Razem	28	28	410	417	9 416	9 501

* kształcące w systemie dziennym.

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej, według stanu na 30 września danego roku szkolnego

Działania wskazane w podrozdziale 9.3. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K1.1. Zapewnianie kompetencji zawodowych adekwatnie do potrzeb pracodawców, w tym w ramach gospodarki 4.0
K1.3. Kształtowanie kompetencji kluczowych (w tym przedsiębiorczości)
K1.5. Zapewnienie warunków rozwoju przedsiębiorczości w każdej szkole i przedszkolu
K2.2. Promocja zdrowego trybu życia
K2.6. Aktywność sportowa mieszkańców, w tym dostępność obiektów sportowych

9.4. Działalność placówek oświatowych

DZIAŁALNOŚĆ PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNYCH

Miasto Białystok prowadzi 3 publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym 1 specjalistyczną dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami emocjonalnymi[130]. Tereny działania poradni zostały określone uchwałą Rady Miasta Białystok[131]. W Białymstoku, wg stanu na 30.09.2025 r. funkcjonowało również 12 poradni psychologiczno-pedagogicznych, prowadzonych przez organ inny niż jednostka samorządu terytorialnego.

Tabela 143. Informacja o działalności poradni samorządowych

Wyszczególnienie	2023/2024	2024/2025
Liczba poradni samorządowych	3	3
Liczba osób zatrudnionych ogółem (pracownicy pedagogiczni)	113	110
Liczba psychologów	45	48
Liczba pedagogów	44	38
Liczba logopedów	23	23
Pozostałe stanowiska nauczycieli	1	1

[130] Dane dotyczące działalności poradni psychologiczno-pedagogicznych podawane są z rocznym opóźnieniem.

[131] Uchwała Nr LI/728/22 Rady Miasta Białystok z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie określenia terenu działania poradni psychologiczno-pedagogicznych prowadzonych przez Miasto Białystok (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 1520), Akt został uchylony przez: Uchwała Nr XXI/329/25 Rady Miasta Białystok z dnia 22 grudnia 2025 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2025 r. poz. 5535).

Wyszczególnienie	2023/2024	2024/2025
Liczba diagnoz psychologicznych	3 813	4 720
Liczba diagnoz pedagogicznych	2 974	3 572
Liczba diagnoz logopedycznych	1 196	1 249
Wydane opinie o potrzebie wczesnego wspomagania	572	525
Wydane orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	1 698	1 749
Wydane orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	14	14
Wydane opinie o specyficznych trudnościach w uczeniu się	304	545
Wydane opinie w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia	243	263
Wydane opinie w sprawie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, szkole lub placówce	957	1 061
Wydane opinie w sprawie odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego	200	139
Wydane opinie w sprawie udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki	51	73
Wydane opinie pozostałe	33	21

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej; dane dotyczące liczby zatrudnionych na podstawie arkuszy organizacyjnych

W ramach wspomagania przedszkoli, szkół i placówek pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych podejmowali systematyczne działania, w tym również w obszarze ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Główną formą pomocy udzielanej przez poradnie są diagnozy i konsultacje psychologiczne oraz prowadzenie terapii. Poradnie wydają opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju, a także orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Ponadto poradnie realizują m.in.:

- zajęcia dla dzieci z klasy „0" – „Lekcja tolerancji" i „Oswoić szkołę";
- zajęcia profilaktyczne dla klas VI - VII „Bezpieczeństwo w sieci";
- zajęcia z zakresu profilaktyki alkoholowej;
- warsztaty psychoedukacyjne pn. „Szkoła dla rodziców i wychowawców";
- „Trening umiejętności społecznych" – zajęcia mające na celu usprawnienie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami;
- „Igraszki małego smyka" - zajęcia profilaktyczne rozwijające kompetencje językowe, komunikacyjne i społeczne dla dzieci nieśmiałych w wieku wczesnoszkolnym;
- prelekcje skierowane do rodziców dzieci przedszkolnych „Wpływ elektroniki na rozwój i funkcjonowanie małego dziecka";
- wdrożenie „Modelu opieki nad małym dzieckiem";
- rozwijanie i promowanie mediacji w białostockiej oświacie, m.in. poprzez: upowszechnianie mediacji jako konstruktywnego sposobu rozwiązywania konfliktów w relacjach szkolnych (uczeń - uczeń, nauczyciel - rodzic, rodzic - rodzic, itp.) podczas spotkań grup wsparcia pedagogów i psychologów szkolnych;
- prowadzenie szkoleń rad pedagogicznych na temat wdrażania mediacji rówieśniczych;
- organizowanie warsztatów, podczas których uczniowie nabywają umiejętności niezbędne do prowadzenia mediacji rówieśniczych;
- prowadzenie mediacji w sytuacjach konfliktowych w odpowiedzi na zapotrzebowanie szkół;
- prowadzenie warsztatów i szkoleń dla nauczycieli z zakresu pracy z uczniem o specjalnych potrzebach.

DZIAŁALNOŚĆ MŁODZIEŻOWEGO DOMU KULTURY I SAMORZĄDOWEGO OGNISKA BALETOWEGO

Zespół Placówek Oświatowych Nr 2, w skład którego wchodzi Młodzieżowy Dom Kultury oraz Samorządowe Ognisko Baletowe jest placówką wychowania pozaszkolnego. Realizuje program dydaktyczno-wychowawczy poprzez działalność artystyczną, edukacyjną, politechniczną i sportową, zapewniającą możliwość pełnego rozwoju osobowości młodego człowieka.

Zespół Placówek Oświatowych Nr 2 jest organizatorem imprez cyklicznych o zasięgu miejskim, wojewódzkim i ogólnopolskim. Koordynuje oraz przeprowadza konkursy, stwarza optymalne warunki do prezentacji dorobku dzieci i młodzieży. Corocznie zdobywają one liczne nagrody i wyróżnienia; w tym również o randze międzynarodowej. Osiągnięcia uczestników oraz stale rosnąca ich liczba potwierdzają słuszność kierunków działań placówki.

Tabela 144. Formy zajęć oraz liczba uczestników w Młodzieżowym Domu Kultury

Rok szkolny	Rodzaje zajęć	Informatyczne	Techniczne	Przedmiotowe	Artystyczne	Sportowe
2020/2021	Liczba form stałych	4	14	16	73	9
	Liczba uczestników	42	128	127	807	88
2021/2022	Liczba form stałych	4	13	14	61	13
	Liczba uczestników	48	156	144	785	141
2022/2023	Liczba form stałych	7	18	12	79	10
	Liczba uczestników	96	208	129	963	135
2023/2024	Liczba form stałych	6	19	12	74	6
	Liczba uczestników	74	218	139	969	83
2024/2025	Liczba form stałych	4	24	13	75	8
	Liczba uczestników	97	258	155	923	95

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej

Tabela 145. Zajęcia artystyczne w Samorządowym Ognisku Baletowym

Rok	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Liczba form zajęć	14	11	13	11	11
Liczba uczestników	136	95	153	126	120

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej

DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYSZKOLNEGO OŚRODKA SPORTOWEGO - MIEJSKI PROGRAM NAUKI PŁYWANIA

Miasto Białystok w Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym w Białymstoku, zlokalizowanym przy ul. Zwycięstwa 28, realizuje nieodpłatne lekcje pływania dla dzieci klas III szkół podstawowych, w ramach masowej nauki pływania. Zajęcia prowadzą nauczyciele z przygotowaniem pedagogicznym, posiadający kwalifikacje w tym kierunku.

W 2025 r. w ramach programu nauki pływania w drugim semestrze roku szkolnego 2024/2025 uczestniczyło 1 281 dzieci, zaś w pierwszym semestrze roku szkolnego 2025/2026 – 1 087 dzieci.

Tabela 146. Liczba uczestników zajęć sportowych w Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym

Wyszczególnienie	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Sportowe	2 500	2 566	3 148	3 953	4 131

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej

Działania wskazane w podrozdziale 9.4. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K2.2. Promocja zdrowego trybu życia

K2.3. Wsparcie psychologiczno-psychiatryczne oferowane mieszkańcom, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży

K2.6. Aktywność sportowa mieszkańców, w tym dostępność obiektów sportowych

K4.4. Promocja kultury – edukacja kulturalna oraz wspieranie oddolnych inicjatyw kulturalnych

9.5. Kształcenie dorosłych

W roku szkolnym 2025/2026 osoby dorosłe miały możliwość podjęcia nauki na poziomach:

- liceum ogólnokształcącego (1 placówka samorządowa i 3 niesamorządowe);
- branżowej szkoły II stopnia (4 placówki samorządowe i 1 placówka niesamorządowa);
- szkoły policealnej (2 placówki samorządowe i 16 placówek niesamorządowych).

Według stanu na dzień 30 września 2025 r. do 27 szkół dla dorosłych w Białymstoku uczęszczało 7 142 słuchaczy, w tym do jednostek samorządowych - 604, co stanowiło ok. 8,46% ogółu słuchaczy. W porównaniu do poprzedniego roku szkolnego (wg stanu na dzień 30 września) w szkołach dla dorosłych jest o 119 słuchaczy więcej. Większość słuchaczy uczęszczała do szkół niesamorządowych (6 538 osób).

W roku szkolnym 2025/2026 w 11 jednostkach realizowano 31 kwalifikacyjnych kursów zawodowych, w których uczestniczyło 728 słuchaczy, w tym w 4 szkołach zawodowych, prowadzonych przez organ inny niż jednostka samorządu terytorialnego prowadzono 5 kwalifikacyjnych kursów zawodowych, w których uczestniczyło 119 słuchaczy.

Tabela 147. Szkoły dla dorosłych

Typ szkoły	Liczba jednostek		Liczba oddziałów		Liczba słuchaczy	
	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026
Licea ogólnokształcące samorządowe	1	1	9	9	256	277
Licea ogólnokształcące niesamorządowe	3	3	22	25	933	965
Branżowe szkoły II stopnia samorządowe*	3	4	6	9	143	207
Branżowe szkoły II stopnia niesamorządowe*	1	1	2	2	32	42
Szkoły policealne samorządowe*	2	2	7	5	186	120
Szkoły policealne niesamorządowe*	15	16	200	209	5 462	5 531
Szkoła Podstawowa dla Dorosłych samorządowa	1	0	1	0	11	0
Razem	**26**	**27**	**247**	**259**	**7 023**	**7 142**

* kształcące w systemie stacjonarnym/zaocznym.

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej, według stanu na 30 września danego roku szkolnego

DZIAŁANIA EDUKACYJNE DLA OSÓB 60+

Miasto Białystok w celu aktywizacji seniorów przygotowuje różnorodne działania mające na celu wzmożenie aktywności, rozwój zainteresowań, jak również integrację grupy społecznej w przyjemnej atmosferze za pośrednictwem Białostockiego Klubu Seniora, który funkcjonuje od 2022 r. przy Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Henryka Sienkiewicza – od 01.09.2023 r. jednostka ta wraz z Miejskim Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego tworzy Białostockie Centrum Edukacji.

W ramach zwiększenia poziomu aktywności fizycznej, społecznej i intelektualnej seniorów organizowane są m.in.:

- warsztaty: szydełkowania, malarstwa, rysunku, kreatywno-artystyczne, zielarskie, florystyczne oraz edukacji cyfrowej;
- treningi: medyczne, pamięci i koncentracji;
- kluby: pasjonatów robótek ręcznych oraz klub genealogiczny;
- spotkania edukacyjne np. „Nie daj się oszukać, razem bezpieczni”, „Samokontrola glikemii kiedy i po co mierzymy cukier”;
- spacery – podróże w głąb historii miasta.

Ponadto białostoccy seniorzy mogą korzystać z zajęć, warsztatów, wykładów i spotkań organizowanych w ramach Białostockiej Akademii Rodziny.

Działania wskazane w podrozdziale 9.5. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K1.4. Stworzenie nowoczesnego systemu doradztwa zawodowego i informacji zawodowej oraz edukacyjnej

K1.7. Kształcenie przez całe życie

K3.7. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób starszych

9.6. Kształcenie integracyjne i specjalne

KSZTAŁCENIE INTEGRACYJNE

Kształcenie integracyjne polega na organizacji wspólnego kształcenia dzieci i młodzieży zdrowych z dziećmi i młodzieżą o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dzięki nauce w klasie integracyjnej zanika podział uczniów na pełnosprawnych i niepełnosprawnych, dostrzega się w każdym dziecku zdolności, rozwija się tolerancję i akceptację drugiego człowieka, zanika także niezdrowa rywalizacja oraz następuje rozwój pozytywnych postaw i więzi społecznych.

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami mają zapewnione wsparcie nauczycieli specjalistów zatrudnionych w szkole, biorą udział w zajęciach z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęciach rewalidacyjnych, a także korzystają z indywidualnych metod pracy.

Tabela 148. Ogólnodostępne jednostki oświatowe z oddziałami integracyjnymi

Typ jednostki	Liczba jednostek		Liczba oddziałów		Liczba uczniów z orzeczeniem	
	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026
Przedszkola samorządowe	5	5	32	32	153	139
Przedszkola niesamorządowe	7	13	22	36	77	132
Oddziały przedszkolne samorządowe	3	3	4	3	17	11
Szkoły podstawowe samorządowe	10	11	109	114	491	524
Szkoły podstawowe niesamorządowe	4	5	23	47	71	157
Licea ogólnokształcące samorządowe	1	1	6	6	33	34
Licea ogólnokształcące niesamorządowe	1	1	2	4	8	8
Technika samorządowe	1	1	25	23	115	100
Branżowe szkoły I stopnia samorządowe	1	1	3	3	14	12
Razem	**33**	**41**	**226**	**268**	**979**	**1 117**

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej, według stanu na 30 września danego roku szkolnego

W roku szkolnym 2025/2026, wg stanu na dzień 30.09.2025 r., funkcjonowały 33 jednostki oświatowe prowadzące kształcenie integracyjne. Do 268 oddziałów integracyjnych uczęszczało 1 117 dzieci i uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

SZKOŁY SPECJALNE

Miasto Białystok dba o to, aby dzieci z różnymi dysfunkcjami miały zapewnioną opiekę, a przy tym mogły realizować obowiązek szkolny. W każdej z placówek kształcenia specjalnego podejmowane są działania edukacyjne, wychowawcze i opiekuńcze. Organizowane są również inne zajęcia, mające na celu zagospodarowanie uczniom wolnego czasu: kółka zainteresowań,

zajęcia pozalekcyjne, imprezy szkolne, konkursy. Mimo ograniczeń spowodowanych niepełnosprawnością, podobnie jak ich sprawni rówieśnicy, uczniowie uczestniczą w spektaklach teatralnych, koncertach i innych wydarzeniach kulturalnych. Biorąc udział w zawodach oraz olimpiadach sportowych, osiągają bardzo dobre wyniki i sukcesy na miarę swoich możliwości.

Placówki kształcenia specjalnego funkcjonują na wszystkich etapach edukacyjnych. Miasto Białystok jest organem prowadzącym dla 3 szkół podstawowych specjalnych, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Waldemara Kikolskiego w Białymstoku, Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczych w Białymstoku, Zespołu Szkół Nr 15 przy Uniwersyteckim Dziecięcym Szpitalu Klinicznym im. Ludwika Zamenhofa w Białymstoku (szkoły przyszpitalne) oraz Zespołu Szkół Nr 16 w Białymstoku (szkoły zawodowe).

Tabela 149. Jednostki oświatowe kształcenia specjalnego

Typ jednostki	Liczba jednostek		Liczba oddziałów		Liczba uczniów	
	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026
Oddziały przedszkolne samorządowe	1	1	4	5	17	20
Przedszkola niesamorządowe	9	11	56	55	214	216
Oddziały przedszkolne niesamorządowe	2	2	2	2	7	6
Szkoły podstawowe samorządowe	5	5	84	87	389	420
Szkoły podstawowe niesamorządowe	6	6	75	77	219	228
Branżowe szkoły I stopnia samorządowe	1	1	22	20	104	98
Branżowe szkoły I stopnia niesamorządowe	1	1	6	6	17	23
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy samorządowe	2	2	31	27	102	106
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy niesamorządowe	4	4	13	13	36	39
Razem	**31**	**33**	**293**	**292**	**1 105**	**1 156**

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej, według stanu na 30 września danego roku szkolnego

Dodatkowo, w jednostkach kształcenia specjalnego były realizowane zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze (RW) dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim oraz zajęcia dla wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, realizujących IPET[132].

[132] Indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny.

Tabela 150. Oddziały RW i IPET w jednostkach oświatowych kształcenia specjalnego

Typ jednostki	Liczba jednostek		Liczba oddziałów		Liczba wychowanków	
	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026
Oddziały w jednostkach samorządowych	4	4	12	12	48	47
Oddziały w jednostkach niesamorządowych	2	2	3	4	15	15
Razem	**6**	**6**	**15**	**16**	**63**	**62**

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej, według stanu na 30 września danego roku szkolnego

SZKOŁY PRZYSZPITALNE

Zespół Szkół Nr 15 przy Uniwersyteckim Dziecięcym Szpitalu Klinicznym im. Ludwika Zamenhofa w Białymstoku realizuje kształcenie dzieci w trakcie leczenia szpitalnego. W zespole funkcjonują 2 szkoły: Szkoła Podstawowa Nr 40 z oddziałami przedszkolnymi oraz XVIII Liceum Ogólnokształcące.

Tabela 151. Średnia miesięczna liczba uczniów/wychowanków wg typu oddziału w szkołach przyszpitalnych w roku szkolnym 2024/2025

Typ jednostki	Oddziały przedszkolne	Szkoła podstawowa	Liceum ogólnokształcące
Liczba uczniów/wychowanków*	62	111	69

* dane zostały zaokrąglone do pełnej liczby osób

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych szkoły

WSPARCIE OBCOKRAJOWCÓW W BIAŁOSTOCKICH SZKOŁACH

Białostockie szkoły prowadziły różnorodne działania w zakresie wielokulturowości. Podjęto m.in. działania na rzecz zwiększenia dostępności uczniów do lekcji religii mniejszościowej, zorganizowano nauczanie języka ukraińskiego w Szkole Podstawowej Nr 9 im. 42 Pułku Piechoty w Białymstoku, zaś w Szkole Podstawowej Nr 4 im. Sybiraków w Białymstoku naukę języka białoruskiego. Ponadto, w 13 szkołach podstawowych zatrudniono asystentów międzykulturowych.

W roku szkolnym 2025/2026 funkcjonowały 2 oddziały przygotowawcze w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Białymstoku.

WSPOMAGANIE DZIECI Z DEFICYTAMI W ROZWOJU MOWY I KOMUNIKACJI JĘZYKOWEJ

Miejski Zespół Wspomagania Dzieci z Deficytami w Rozwoju Mowy i Komunikacji Językowej[133] to program, którego celem było wprowadzenie możliwości prowadzenia wstępnych badań przesiewowych dla dzieci 3-letnich przez nauczycieli wychowania przedszkolnego i specjalistów. Opracowano etapy wdrażania projektu, na podstawie których zrealizowano szkolenia dla wychowawców grup i specjalistów zatrudnionych w przedszkolach samorządowych oraz oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, prowadzonych

[133] Zarządzenie Nr 609/24 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 14 czerwca 2024 r. w sprawie powołania Miejskiego Zespołu Wspomagania Dzieci z Deficytami w Rozwoju Mowy i Komunikacji Językowej, zmienione zarządzeniem Nr 881/25 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 10 października 2025 r.

przez Miasto Białystok. Początkowo był to program pilotażowy prowadzony przez 10 białostockich przedszkoli, następnie programem objęto wszystkie przedszkola i oddziały przedszkolne (dzieci 3-letnich) w szkołach podstawowych.

W 2024 r. Miejski Zespół Wspomagania Dzieci z Deficytami w Rozwoju Mowy i Komunikacji Językowej kontynuował swoją działalność. Przygotował wystandaryzowany pakiet diagnostyczny dla dzieci 3-letnich, który został przekazany dyrektorom przedszkoli, opracował narzędzia do wstępnej diagnozy nieprawidłowości w rozwoju mowy 4-latków. Zorganizowano również szkolenia dla nauczycieli w zakresie prowadzenia wstępnych badań przesiewowych.

W 2025 r. oprócz dzieci 3-letnich, wstępnymi badaniami przesiewowymi objęto dodatkową grupę wiekową – dzieci 4-letnie. Dodatkowo w ramach programu w Białostockim Centrum Edukacji uruchomiono kącik logopedyczny – dla dzieci potrzebujących dodatkowego wsparcia logopedycznego.

Działania wskazane w podrozdziale 9.6. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K2.3. Wsparcie psychologiczno-psychiatryczne oferowane mieszkańcom, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży
K3.1. Wsparcie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach rozwojowych oraz ich rodzin
K3.2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób dorosłych z niepełnosprawnościami oraz wsparcie ich rodzin
K3.8. Integracja obcokrajowców/cudzoziemców
K4.1. Rozwój postaw równego traktowania, niedyskryminacji i otwartości na różnorodność

9.7. Efektywność nauczania

EGZAMIN ÓSMOKLASISTY

W przeprowadzonym w 2025 r. egzaminie ośmioklasisty z języka polskiego wzięło udział 2 739 uczniów białostockich szkół podstawowych. Średni wynik białostockich ośmioklasistów z tego przedmiotu wyniósł 65,92% i jest wyższy od średniego wyniku w województwie podlaskim o 4,00%, a od średniego wyniku w kraju - o 1,92%.

W egzaminie ośmioklasisty z matematyki wzięło udział 2 739 uczniów białostockich szkół podstawowych. Średni wynik białostockich ośmioklasistów z tego przedmiotu to 59,78% i jest wyższy od średniego wyniku w województwie podlaskim o 9,66%, a od średniego wyniku w kraju - o 9,78%.

W egzaminie ośmioklasisty z języka angielskiego wzięło udział 2 762 uczniów białostockich szkół podstawowych. Średni wynik białostockich ośmioklasistów z tego przedmiotu to 77,45% i jest wyższy od średniego wyniku w województwie podlaskim o 9,15% i o 7,45% od średniego wyniku w kraju.

EGZAMIN MATURALNY

W 2025 r. egzamin maturalny w Białymstoku zdawało 3 566 uczniów, z których 82,6% zakończyło egzamin z wynikiem pozytywnym. Zdawalność matury w Białymstoku jest porównywalna do zdawalności w województwie podlaskim oraz w kraju.

Licea ogólnokształcące dla młodzieży, które uzyskały najwyższy wynik (100%) to: I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Białymstoku, II Liceum Ogólnokształcące im. Księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej w Białymstoku Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Białymstoku oraz XIX Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego w Białymstoku Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego Nr 2 w Białymstoku.

EGZAMIN ZAWODOWY

Egzamin zawodowy jest formą oceny poziomu opanowania przez osoby wiadomości i umiejętności z zakresu jednej kwalifikacji, wyodrębnionej w zawodzie szkolnictwa branżowego. Składa się z części pisemnej i praktycznej. Część pisemna jest przeprowadzana w formie testu elektronicznego. Część praktyczna polega na wykonaniu na stanowisku egzaminacyjnym zadania lub zadań zawartych w arkuszu, których rezultatem jest wyrób, usługa lub dokumentacja. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (formuła 2019) był przeprowadzany w sesji – lato, zima 2025 r.

W województwie podlaskim egzamin przeprowadzono w 25 branżach kształcenia zawodowego – dla uczniów szkół zawodowych, absolwentów, eksternów oraz osób, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe (kursanci), do którego przystąpiło 4 691 zdających (sesja zima) - świadectwa potwierdzające kwalifikacje otrzymało 76,1% zdających.

W Białymstoku do obu części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przystąpiło 2 192 zdających, w tym 1 648 uczestników otrzymało certyfikat kwalifikacji (ok. 75,2%).

OSIĄGNIĘCIA

Uczniowie szkół prowadzonych przez Miasto Białystok uczestniczą w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach, turniejach przedmiotowych oraz branżowych, zajmując wysokie miejsca. Wśród szkół podstawowych największą liczbę tytułów laureata uzyskały: Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Białymstoku Szkoła Podstawowa Nr 53 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Białymstoku – 33 tytuły oraz Szkoła Podstawowa Nr 50 z Oddziałami Integracyjnymi im. Świętej Jadwigi Królowej Polski w Białymstoku – 13 tytułów.

Uczniowie białostockich szkół byli stypendystami i stypendystkami Prezesa Rady Ministrów, Ministra Edukacji Narodowej oraz Marszałka Województwa Podlaskiego.

W rankingu liceów i techników „Perspektywy 2026” w gronie najlepszych polskich szkół znalazły się licea i technika z Białegostoku.

W Rankingu Liceów „Perspektywy 2026” najwyższą 25. pozycję zajęło II Liceum Ogólnokształcące im. Księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej w Białymstoku Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Białymstoku - za bardzo dobre osiągnięcia na maturze, przede wszystkim z przedmiotów obowiązkowych. Ponadto na 41. miejscu w kraju uplasowało się I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Białymstoku.

W zestawieniu Rankingu Techników „Perspektywy 2026” na 17. miejscu w kraju uplasowało się Technikum Elektryczne w Białymstoku Zespołu Szkół Elektrycznych im. prof. Janusza Groszkowskiego w Białymstoku - za bardzo dobre osiągnięcia uczniów

i uczennic na maturze z przedmiotów obowiązkowych oraz z egzaminów zawodowych. Od kilku lat corocznie szkoła należy do ścisłej czołówki najlepszych techników w kraju.

9.8. Realizacja inicjatyw edukacyjnych, programów, projektów

MIEJSKI RZECZNIK PRAW UCZNIA[134]

Do zadań Miejskiego Rzecznika Praw Ucznia należy w szczególności:

- upowszechnianie wiedzy o prawach ucznia wśród uczniów i nauczycieli białostockich szkół;
- informowanie uczniów o ścieżce postępowania w przypadku łamania ich praw;
- wsparcie uczniów i rodziców w zakresie spraw dotyczących przestrzegania praw uczniów w szkole;
- propagowanie mediacji między członkami społeczności szkolnej w sprawach naruszenia praw ucznia;
- współpraca z Samorządami Uczniowskimi w zakresie upowszechniania praw i obowiązków ucznia;
- wsparcie działań Szkolnych Rzeczników Praw Ucznia w zakresie spraw dotyczących przestrzegania praw uczniów w szkole;
- współpraca ze wszystkimi podmiotami, których celem jest upowszechnianie wiedzy o prawach ucznia.

Podjęto następujące działania:

- bieżąca pomoc uczniom, rodzicom, nauczycielom w zwiększeniu świadomości na temat praw ucznia (kontakty osobiste, e-mail oraz telefoniczne);
- współpraca z pedagogami szkolnymi, wychowawcami, dyrektorami szkół – rozwiązywanie bieżących problemów;
- współpraca ze wszystkimi podmiotami oraz z osobami pełniącymi funkcję rzeczników praw ucznia w szkołach oraz w innych miastach (m.in. Warszawskim, Gdańskim, Poznańskim Rzecznikiem Praw Uczniowskich), w celu upowszechniania wiedzy o prawach ucznia;
- spotkania regionalnych rzeczników praw uczniowskich;
- udział w mediacjach szkolnych;
- upowszechnianie praw uczniowskich w lokalnych mediach (audycja w Radio Białystok);
- współpraca z Młodzieżową Radą Miasta, w tym udziały w konferencjach i spotkaniach z samorządami uczniowskimi białostockich szkół.

MIEJSKI ZESPÓŁ DORADZTWA ZAWODOWEGO[135]

Do zadań Zespołu należy integracja działań organizacyjnych, dotyczących realizacji doradztwa zawodowego w szkołach Miasta Białegostoku, a w szczególności: realizowanie przez doradców zawodowych zatrudnionych w Białostockim Centrum Edukacji (BCE) zajęć zgodnie z podstawą programową w szkołach oraz proponowanie innych zadań, w tym porad i konsultacji indywidualnych z uczniami i rodzicami, zajęć grupowych na terenie szkół, szkoleń rad

[134] Zarządzenie Nr 415/21 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie powołania Miejskiego Rzecznika Praw Ucznia.

[135] Zarządzenie Nr 1072/23 Prezydenta Miasta z dnia 24 października 2023 r. w sprawie powołania Miejskiego Zespołu Doradztwa Zawodowego.

pedagogicznych, a także określenie obszarów wsparcia doradztwa zawodowego przez Miejski Ośrodek Doradztwa Metodycznego w Białymstoku (MODM) oraz poradnie psychologiczno-pedagogiczne Miasta Białegostoku oraz zakresu badań przeprowadzanych przez Pracownię Badań, Analiz i Strategii Rozwoju Edukacji BCE.

W roku szkolnym 2024/2025 w 17 szkołach doradcy zawodowi BCE zrealizowali 974 godziny zajęć, a doradztwem objęto 3 652 uczniów. Udzielono 590 indywidualnych konsultacji dla uczniów. Przeprowadzone zostały 263 konsultacje z pracownikami pedagogicznymi szkół. Wsparciem indywidualnym objęto 94 rodziców. W ciągu roku szkolnego 2024/2025 doradcy zawodowi BCE zrealizowali na rzecz szkół łącznie 1 576 godzin.

W 2025 r. Miejski Zespół Doradztwa Zawodowego (MZDZ) w ramach realizowanych działań współorganizował konferencje i szkolenia:

- 5.03 – konferencja naukowo-szkoleniowa dla specjalistów zatrudnionych w szkołach oraz rodziców uczniów pt.: „Współpraca doradcy zawodowego z rodzicami";
- 16.05 – konferencja szkoleniowa dla nauczycieli, wychowawców i rodziców pn. „Proces rekrutacji do szkoły ponadpodstawowej";
- 25.06 – konferencja informacyjno-naukowa pn. „Realizacja doradztwa zawodowego w szkołach Miasta Białegostoku w roku szkolnym 2024/2025";
- 30.10 – szkolenie dla wychowawców klas ósmych szkół podstawowych „Jak wspomóc ucznia w wyborze szkoły ponadpodstawowej" współorganizowane z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 1 w Białymstoku;
- 18.11 – konferencja informacyjno-naukowa skierowana do wychowawców i nauczycieli klas VII i VIII szkół podstawowych oraz doradców zawodowych i dyrektorów szkół Miasta Białegostoku pn. „Rozwój świadomości uczniów szkół podstawowych w wyborze kariery zawodowej".

W 2025 r. spotkania stacjonarne sieci współpracy i samokształcenia doradców zawodowych organizowane były w terminach:

- 14.01 – warsztaty pt. „Zachowania są naszą walutą, czyli co zrobić, żeby zrobić". Narzędzia do motywacji i skupienia;
- 22.01 – warsztaty pn. „Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego – jak zaplanować doradztwo zawodowe w szkole podstawowej";
- 28.02 – warsztaty pn. „Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego – jak projektować dokumentację w szkole ponadpodstawowej";
- 01.04 – warsztaty nt. „Techniki radzenia sobie ze stresem";
- 11.09 – we współpracy z MODM - warsztaty pn. „Doradztwo zawodowe na lekcjach wychowania fizycznego";
- 30.10 – we współpracy z MODM - warsztaty pn. „Doradztwo zawodowe w szkole ponadpodstawowej – podstawy prawne i pomysły na realizację".

W ramach zadań realizowanych przez MZDZ w dniach 04-07 marca 2025 r. miała miejsce IV edycja Festiwalu Białostockich Szkół Zawodowych. Celem festiwalu jest wspieranie młodzieży klas VIII szkół podstawowych w świadomym wyborze ich dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej. Festiwal po raz kolejny cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem młodzieży. Wzięło w nim udział łącznie ok. 1 200 uczestników (uczniowie, nauczyciele, wychowawcy klas) z 31 szkół podstawowych. Swoją ofertę edukacyjno-zawodową zaprezentowało 12 szkół zawodowych Miasta Białegostoku.

W 2025 r. rozpoczęto realizację w 15 szkołach podstawowych Miasta Białegostoku 3-letniego programu pilotażowego pn. „Ocena stanu przygotowania młodzieży szkół podstawowych do wyboru szkoły i zawodu za pomocą Testu Skłonności Zawodowych BBT-PL". Wiosną 2025 r. przeprowadzono badanie wśród 960 uczniów klas VII narzędziem badawczym – obrazkowym Testem Achtnika. We wrześniu 2025 r. przedstawiono raport z diagnozy skłonności zawodowych młodzieży,

a rekomendacje przekazano dyrektorom szkół i młodzieży. Rozpoczęto prace zespołów konsultacyjnych w szkołach i realizację wsparcia indywidualnego uczniów.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2 w Białymstoku (PPP 2) realizowała zajęcia psychoedukacyjne, dotyczące poradnictwa edukacyjno-zawodowego w szkołach w ramach programów: „Motywacja kluczem do sukcesu" i „Stres – jak go pokonać" (wsparciem objęto łącznie 264 osób). Diagnozą predyspozycji zawodowych objęto 160 uczniów szkół Miasta Białegostoku. Ponadto poradnia organizowała również spotkania sieci współpracy i samokształcenia doradców zawodowych oraz warsztaty z zakresu preorientacji zawodowej „Pasjonat to Ja" w 3 samorządowych przedszkolach. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Białymstoku włączyła się aktywnie w sieć współpracy doradców zawodowych, organizując specjalistyczne warsztaty. Przeprowadziła aktywizujące zajęcia grupowe z zakresu wyboru kierunku kształcenia i zawodu, w których uczestniczyło 120 uczniów szkoły ponadpodstawowej oraz 8 indywidualnych porad zawodowych.

W roku szkolnym 2024/2025 Miejski Ośrodek Doradztwa Metodycznego zorganizował 4 tematyczne szkolenia dedykowane doradcom zawodowym, pedagogom, wychowawcom i nauczycielom białostockich szkół.

PROGRAM DWUJĘZYCZNOŚCI „DWUJĘZYCZNE DZIECI"

W 2025 r. w białostockich przedszkolach samorządowych kontynuowany był program dwujęzyczności „Dwujęzyczne dzieci", rozszerzający możliwości nauki języka angielskiego przez najmłodszych białostoczan. Główne cele programu to: promowanie wychowania w dwujęzyczności w przedszkolach na terenie Miasta Białystok, wykorzystanie naturalnych umiejętności dzieci do nabywania języka, rozwijanie zainteresowań dzieci i wzbogacenie edukacji językowej w przedszkolu oraz zachęcanie przedszkoli do podejmowania nowatorskich działań i wdrażania innowacyjnych pomysłów wspomagających rozwój dzieci. Początkowo program pilotażowy realizowało 10 białostockich przedszkoli. Po uzyskaniu pozytywnych opinii wśród dyrektorów i nauczycieli, programem „Dwujęzyczne Dzieci"/ „Bilingual Future", w roku szkolnym 2024/2025 objęto wszystkie białostockie przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych. Program dotyczył dzieci 3- i 4-letnich.

W roku szkolnym 2025/2026 programem zostały objęte również dzieci 5-letnie. Program realizowany jest w 340 oddziałach w 81 przedszkolach i szkołach podstawowych z oddziałami przedszkolnymi prowadzonymi przez Miasto Białystok i uczestniczy w nim ok. 6 614 wychowanków. W celu usprawnienia realizacji programu przeprowadzono cykl szkoleń dla nauczycieli.

DZIEŃ PRZEDSZKOLAKA 2025

W dniu 19 września 2025 r. na Stadionie Miejskim w Białymstoku przy ul. Słonecznej 1, celebrowano Święto Przedszkolaków. Obchody przebiegły pod hasłem „Aktywnie, zdrowo, tanecznie – baw się z nami koniecznie".

W trakcie uroczystości Przedszkola Samorządowe nr: 2, 7, 22, 23, 31, 56, 80 oraz partnerzy zorganizowali:

- wspólne odśpiewanie Hymnu Przedszkolaka;
- część artystyczną w wykonaniu wychowanków Przedszkoli Samorządowych nr 2 i 31;
- wręczenie przedszkolakom upominków przez Prezydenta Miasta Białegostoku;
- wspólną zabawę i korzystanie z dostępnych stoisk.

KONCERTY I SUKCESY BIAŁOSTOCKIEGO CHÓRU ŻEŃSKIEGO I BIAŁOSTOCKIEGO CHÓRU NAUCZYCIELI „MAGISTRI CANTANTES”

Międzyszkolny Białostocki Chór Żeński, działający przy III Liceum Ogólnokształcącym im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Białymstoku i Białostocki Chór Nauczycieli „Magistri Cantantes” – działający przy Białostockim Centrum Edukacji, osiągnęły w 2025 r. znaczące sukcesy w konkursach i na międzynarodowych festiwalach. Brały udział w ogólnopolskim programie „Akademia Chóralna – Śpiewająca Polska”, a także uświetniały swoimi występami wiele uroczystości o zasięgu lokalnym.

Osiągnięcia Białostockiego Chóru Żeńskiego:

- 20-22.06 podczas festiwalu „International Choral Art Festival Žilina Voce Magna” na Słowacji chór zdobył Grand Prix, Złoty Dyplom w kategorii – chóry dorosłe żeńskie oraz Zwycięstwo w kategorii A - chóry dorosłe;
- 08-13.06 podczas Międzynarodowego Festiwalu Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach w konkursie Musica sacra chór zdobył: Złoty Dyplom oraz w konkursie Muzyka współczesna: Złoty dyplom – I miejsce, Puchar Polskiego Związku Chorów i Orkiestr, a także Nominację do udziału w Międzynarodowym Festiwalu Muzyki im. prof. Józefa Świdra w Cieszynie;
- 08.11 chór pod dyrekcją prof. dr hab. Anny Olszewskiej zdobył: Grand Prix, Złoty Dyplom oraz Nagrodę specjalną za kulturę brzmienia podczas festiwalu Musica Orbis Gloria w Pradze w Czechach.

DOPOSAŻENIE SZKÓŁ W SPRZĘT INFORMATYCZNY

W ramach podpisanej w 2025 r. przez Miasto Białystok umowy „Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy”, w imieniu Ministerstwa Cyfryzacji, zrealizowała program „Wdrażanie inwestycji C2.1.2 Wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne – inwestycje związane ze spełnieniem minimalnych standardów sprzętowych, wskaźnik C15G Nowe komputery przenośne (laptopy, laptopy przeglądarkowe i tablety) do dyspozycji uczniów”.

W ramach realizacji projektu 80 szkół podstawowych i ponadpodstawowych prowadzonych przez Miasto Białystok otrzymało 5 312 komputerów przenośnych. Placówki pozyskały 2 844 laptopy, 1 661 tabletów i 807 laptopów przeglądarkowych o łącznej wartości ponad 12,06 mln zł z Krajowego Planu Odbudowy.

Sprzęt komputerowy będzie wykorzystywany przez uczniów do realizacji celów edukacyjnych, w szczególności do pracy z materiałami dydaktycznymi, rozwijania kompetencji cyfrowych, przygotowywania projektów i prezentacji oraz udziału w zajęciach edukacyjnych z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.

DOPOSAŻENIE NAUCZYCIELI W SPRZĘT INFORMATYCZNY

W dniu 31.12.2025 r. zakończył się realizowany od 2023 r. rządowy program „Laptop dla nauczyciela”, w którym uczestniczyło Miasto Białystok. Łącznie w ramach 4 edycji tego programu Miasto złożyło wnioski o bon na zakup sprzętu dla 4 059 nauczycieli.

W ramach programu nauczyciele otrzymali bon o wartości 2 500 zł brutto na zakup laptopa lub laptopa przeglądarkowego.

USŁUGI INFORMACYJNE I DORADCZE DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

W 2025 r. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Waldemara Kikolskiego w Białymstoku kontynuował zadania w ramach programu PFRON pn. „Centra informacyjno-doradcze dla osób z niepełnosprawnością", polegające na utworzeniu i prowadzeniu Ośrodka Wsparcia i Testów oraz Wypożyczalni technologii wspomagających dla osób z niepełnosprawnością. Na realizację zadania Miasto Białystok zawarło umowę z PFRON (na okres 01.02.2025 r. - 31.12.2027 r.). Ogólna wartość umowy to 3 325 000 zł.

W ramach programu, przy Specjalistycznym Centrum Wspierającym Edukację Włączającą został uruchomiony Ośrodek Wsparcia i Testów, który świadczy kompleksowe usługi informacyjne i doradcze dla osób z niepełnosprawnością oraz ich otoczenia, a także usługi eksperckie, mające na celu optymalne zaopatrzenie osób z niepełnosprawnościami w szeroko pojmowane technologie asystujące. W utworzonej wypożyczalni osobom z niepełnosprawnościami zapewniane są profesjonalne usługi doradcze i instruktaż w zakresie doboru technologii wspomagającej. W 2025 r. na realizację powyższych zadań wydano 1 009 108,18 zł.

PILOTAŻOWY PROGRAM REHABILITACJA 25 PLUS

W 2025 r. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Waldemara Kikolskiego w Białymstoku realizował zadanie w ramach pilotażowego programu PFRON pn. „Rehabilitacja 25 plus", umożliwiające osobom z niepełnosprawnością intelektualną przygotowanie się do uczestnictwa w życiu społecznym, a także do podjęcia aktywności zawodowej. Beneficjentami programu są niezatrudnione dorosłe osoby z niepełnosprawnością intelektualną, które nie są objęte rehabilitacją społeczną w placówkach dziennej aktywności. Otrzymają możliwość skorzystania ze wsparcia obejmującego całodzienne usługi opiekuńcze, aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej i społecznej oraz zawodowej.

W roku szkolnym 2025/2026 Miasto Białystok zawarło z PFRON umowę na kwotę 548 208 zł (w 2025 r. wydano 174 836,55 zł).

PROJEKT AKADEMIA CHÓRALNA

W 2025 r. Miasto Białystok realizowało projekt Narodowego Forum Muzyki (NFM) - Akademia Chóralna, którego celem było upowszechnienie śpiewu zespołowego wśród dzieci i młodzieży szkolnej, jako elementu edukacji muzycznej. Działania w ramach projektu realizowane były poprzez finansowanie zajęć dydaktycznych z chórem oraz wszelkich działań służących opiece merytorycznej nad dyrygentami i chórami. W ramach projektu prowadzono łącznie 24 chóry dla uczniów zróżnicowanych wiekowo. W ramach zadania w maju 2025 r. w Operze i Filharmonii Podlaskiej – Europejskim Centrum Sztuki w Białymstoku im. Stanisława Moniuszki odbył się koncert chórów uczestniczących w programie Akademia Chóralna pn. „Muzyka w moim sercu". Koszt zadania w 2025 r. (współfinansowanego w 50% z NFM) wyniósł 132 662,53 zł.

POZNAJEMY PODLASKIE

W ramach naboru do przedsięwzięcia „Poznajemy Podlaskie", ogłoszonego przez Podlaską Regionalną Organizację Turystyczną 27 szkół podstawowych Miasta Białystok otrzymało dofinansowanie na umożliwienie dzieciom i młodzieży poznania atrakcji turystycznych województwa podlaskiego. W projekcie wzięli udział uczniowie klas IV-VIII. Jego celem było wzmocnienie wizerunku województwa jako miejsca atrakcyjnego turystycznie,

posiadającego produkty turystyczne oparte o unikatowe walory przyrodnicze i kulturowe oraz popularyzację szlaków, produktów i atrakcji turystycznych Podlasia. Na zadanie otrzymano dofinansowanie w wysokości 153 828,10 zł.

WYJŚCIE Z KLASĄ

W 2025 r. Miasto Białystok realizowało zadanie w ramach przedsięwzięcia Ministra Edukacji pod nazwą „Wyjście z klasą". Wsparcie finansowe na organizację jednodniowych wyjść uczniów do instytucji kultury i ich oddziałów lub do instytucji naukowych, centrów edukacji połączonych z warsztatami edukacyjno – kulturalnymi otrzymały 34 szkoły podstawowe i ponadpodstawowe. Koszt zadania – 290 000 zł.

WYPOSAŻENIE ODDZIAŁU PRZYGOTOWANIA WOJSKOWEGO

W 2025 r. Miasto Białystok, na podstawie umowy zawartej w dniu 29 października 2025 r. ze Skarbem Państwa reprezentowanym przez Ministra Obrony Narodowej, otrzymało środki finansowe w formie dotacji celowej z budżetu państwa na zakup wszystkich elementów ubioru dla każdego ucznia Oddziału Przygotowania Wojskowego (OPW), rozpoczynającego naukę w I klasie w roku szkolnym 2025/2026 w XIV Liceum Ogólnokształcącym im. Ryszarda Kaczorowskiego w Białymstoku. Na realizację zadania wydano 19 040 zł (dotacja) oraz 4 760 zł (środki własne Miasta).

ORGANIZACJA WCZESNEGO WSPOMAGANIA ROZWOJU DZIECKA

W 2025 r. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Waldemara Kikolskiego w Białymstoku (SOSW) realizował porozumienie, zawarte w dniu 05 kwietnia 2022 r. pomiędzy Miastem Białystok a Skarbem Państwa - Ministrem Edukacji i Nauki, wynikające z Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za Życiem", w zakresie zapewnienia realizacji zadań wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego na obszarze powiatu (zadanie 2.4 „Wieloaspektowa i kompleksowa pomoc niepełnosprawnemu dziecku w okresie od 0. roku życia do rozpoczęcia nauki w szkole oraz jego rodzinie").

W ramach zadania SOSW organizuje wczesne wspomaganie rozwoju dziecka na warunkach i w formach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe[136] oraz w zależności od potrzeb dziecka – dodatkowe usługi terapeutów, fizjoterapeutów, psychologów, pedagogów, logopedów i innych specjalistów. Organizuje spotkania i konsultacje dla rodziców, prawnych opiekunów lub opiekunów faktycznych dziecka. Realizuje zakupy pomocy dydaktycznych i testów, szkoleń, obsługę administracyjno-techniczną. Na realizację porozumienia w latach 2022-2026 przeznaczono środki w wysokości 12 231 450 zł. W 2025 r. wydano 2 540 991,38 zł.

[136] Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 z późn. zm.).

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU CZYTELNICTWA 2.0 NA LATA 2021-2025[137]

W wyniku ogłoszonego naboru wniosków na 2025 r., Miasto Białystok otrzymało dofinansowanie na realizację programu w 14 placówkach przedszkolnych i oddziałach przedszkolnych przy szkołach oraz w 24 szkołach w wysokości 286 500 zł. Łącznie z wkładem własnym wartość projektu wyniosła 358 125,00 zł.

Głównym celem realizowanego projektu było rozbudzanie i zwiększanie zainteresowania literaturą i czytelnictwem wśród dzieci i młodzieży. Odbywało się to poprzez dokonanie zakupów nowości wydawniczych do bibliotek szkolnych i przedszkolnych, a także organizowanie różnych akcji promujących czytelnictwo, w tym akcji czytelniczych, konkursów czytelniczo-literackich, lekcji i imprez bibliotecznych, spotkań autorskich, współpracy z rodzicami, a także bibliotekami publicznymi i szkolnymi w zakresie promowania czytelnictwa. Wiele bibliotek szkolnych zostało doposażonych w meble, sprzęt komputerowy, audiobooki i inne elementy wyposażenia.

PROGRAM DOFINANSOWANIA ZADAŃ Z OBSZARU WSPIERANIA SZKOLENIA SPORTOWEGO I WSPÓŁZAWODNICTWA MŁODZIEŻY

Celem programu jest wspieranie procesu szkolenia sportowego oraz współzawodnictwa młodzieży w kategoriach wiekowych, zgodnych z Systemem Sportu Młodzieżowego - Regulaminem Współzawodnictwa Młodzieży Uzdolnionej Sportowo, stworzenie zawodnikom możliwości na kontynuowanie kariery w reprezentacjach seniorskich oraz awans reprezentacji Polski w rankingach medalowych i punktacji w sportach objętych programem igrzysk olimpijskich.

W ramach niniejszego programu Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego Nr 1 w Białymstoku w 2025 r. realizował szkolenie sportowe młodzieży uzdolnionej sportowo w łyżwiarstwie szybkim - na podstawie porozumienia z dnia 26.05.2025 r. oraz aneksu z 17.12.2025 r., zawartych pomiędzy Miastem Białystok a Polskim Związkiem Łyżwiarstwa Szybkiego (PZŁS) na ogólną kwotę 464 250 zł, w tym wydatki Miasta Białystok - 196 542,22 zł oraz wydatki PZŁS - 267 707,78 zł. Środki zostały przeznaczone m.in. na opłatę ubezpieczenia zawodników i trenerów, opłatę kosztów krajowych i zagranicznych zawodów oraz zgrupowań/konsultacji, zakup i obsługę sprzętu sportowego i specjalistycznego, zakup suplementów i odżywek.

RZĄDOWY PROGRAM WYRÓWNYWANIA SZANS EDUKACYJNYCH DZIECI I MŁODZIEŻY „PRZYJAZNA SZKOŁA" W LATACH 2025-2027

Celem głównym programu jest wsparcie szkół, w których pobierają naukę uczniowie i uczennice z Ukrainy, poprzez stworzenie warunków, w których całe społeczności szkolne czują się bezpiecznie, a dzieci i młodzież mogą budować przyjazne relacje rówieśnicze oraz rozwijać swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje. Zatrudniony asystent międzykulturowy udziela wsparcia i pomocy uczniom i uczennicom niebędącym obywatelami polskimi, a w szczególności uczniom i uczennicom z Ukrainy, w tym uczniom i uczennicom pochodzenia romskiego, diagnozuje etapy szoku kulturowego oraz bariery adaptacji i integracji, a także podejmuje

[137] Uchwała Nr 69/2021 Rady Ministrów z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025", zmieniona uchwałą Nr 23/2023 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2023 r.

działania mające na celu przystosowanie się ucznia do nowych realiów, w tym umożliwienie mu wyrównania szans edukacyjnych na tle całej społeczności szkolnej.

Umowa o dofinansowanie zatrudnienia asystenta międzykulturowego w 2025 r. zgodnie z Modułem 1 programu obejmowała 18 szkół Miasta Białegostoku:

1. IX Liceum Ogólnokształcące im. Gen. Ludwika Kmicica-Skrzyńskiego w Białymstoku Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Białymstoku;
2. Technikum Gastronomiczne w Białymstoku Zespołu Szkół Gastronomicznych w Białymstoku;
3. Szkoła Podstawowa Nr 22 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego im. Marii Konopnickiej w Białymstoku Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego Nr 1 w Białymstoku;
4. Szkoła Podstawowa Nr 46 Specjalna w Białymstoku;
5. Szkoła Podstawowa Nr 35 Specjalna w Białymstoku Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczych w Białymstoku;
6. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Juliusza Słowackiego w Białymstoku;
7. Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Ks. Jana Twardowskiego w Białymstoku;
8. Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Jarosława Iwaszkiewicza w Białymstoku;
9. Szkoła Podstawowa Nr 9 im. 42 Pułku Piechoty w Białymstoku;
10. Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Białymstoku;
11. Szkoła Podstawowa Nr 19 im. Mieszka I w Białymstoku;
12. Szkoła Podstawowa Nr 26 im. Stanisława Staszica w Białymstoku;
13. Szkoła Podstawowa Nr 34 im. gen. Józefa Zachariasza Bema w Białymstoku;
14. Szkoła Podstawowa Nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku;
15. Szkoła Podstawowa Nr 47 im. Jana Klemensa Branickiego w Białymstoku;
16. Szkoła Podstawowa Nr 50 z Oddziałami Integracyjnymi im. Świętej Jadwigi Królowej Polski w Białymstoku;
17. Szkoła Podstawowa Nr 51 im. Ludwika Zamenhofa w Białymstoku;
18. Szkoła Podstawowa Nr 42 im. Bł. Ks. Michała Sopoćki w Białymstoku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 6 w Białymstoku.

Przyznana kwota dofinansowania na zatrudnienie asystentów międzykulturowych w szkołach w 2025 r. wynosiła 284 626 zł. Wydatki wykonano na poziomie 253 586,50 zł; wkład własny Miasta Białegostoku wyniósł 68 310,68 zł.

PROGRAMY REALIZOWANE W RAMACH OTWARTYCH KONKURSÓW OFERT

W celu poszerzenia oferty Miasta w zakresie edukacji i wychowania, a także jej urozmaicenia i dostosowania do oczekiwań mieszkańców, w ramach ogłaszanych otwartych konkursów ofert skierowanych do organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, w 2025 r. Miasto Białystok podpisało 34 umowy na łączną kwotę 580 000 zł.

W wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu edukacji i wychowania w 2025 r. podpisano 17 umów na łączną kwotę 380 000 zł. Celem realizowanych zadań była organizacja zajęć w formie warsztatów, szkoleń, zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży oraz pracowników białostockich jednostek oświatowych.

Realizowano zadania publiczne w zakresie edukacji i wychowania, kształtowania postaw prospołecznych, edukacji prozdrowotnej, zajęć edukacyjno-terapeutycznych dla dzieci

i młodzieży z niepełnosprawnościami. W projektach z zakresu edukacji i wychowania, realizowanych przez organizacje pozarządowe w 2025 r. wzięło udział 1 969 uczestników.

Oferta Miasta Białegostoku w zakresie zapewnienia dzieciom i młodzieży różnych form spędzania wolnego czasu realizowana jest poprzez udzielanie wsparcia finansowego jednostkom oświatowym i wychowawczym Miasta oraz organizacjom pozarządowym w ramach otwartych konkursów ofert, zainteresowanym zorganizowaniem wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, zamieszkałej na terenie Białegostoku w zakresie:

- zapewnienia dzieciom i młodzieży szkolnej bezpiecznego i wartościowego wypoczynku;
- realizacji zainteresowań naukowych i kulturalnych uczniów oraz rozbudzanie ciekawości poznawczej w czasie wolnym od nauki;
- rozwijania aktywności fizycznej uczniów oraz promowania zdrowego stylu życia i aktywnych form wypoczynku;
- integracji dzieci i młodzieży szkolnej.

W 2025 r. wypoczynek w formie półkolonii oraz kolonii organizowały szkoły i placówki oświatowe, a także organizacje pozarządowe.

W wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wypoczynku dzieci i młodzieży podpisano z organizacjami pozarządowymi 17 umów na łączną kwotę 200 000 zł.

W wypoczynku zimowym i letnim wzięło udział 2 545 uczestników, w tym:

- w półkoloniach – 1 728 uczestników;
- w koloniach i obozach wypoczynkowych – 817 uczestników.

Działania wskazane w podrozdziale 9.8. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K1.1. Zapewnianie kompetencji zawodowych adekwatnie do potrzeb pracodawców, w tym w ramach gospodarki 4.0
K1.2. Podnoszenie poziomu kompetencji cyfrowych
K1.3. Kształtowanie kompetencji kluczowych (w tym przedsiębiorczości)
K1.4. Stworzenie nowoczesnego systemu doradztwa zawodowego i informacji zawodowej oraz edukacyjnej
K2.1. Profilaktyka zdrowotna/chorób cywilizacyjnych/edukacja zdrowotna
K2.2. Promocja zdrowego trybu życia
K2.3. Wsparcie psychologiczno-psychiatryczne oferowane mieszkańcom, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży
K2.6. Aktywność sportowa mieszkańców, w tym dostępność obiektów sportowych
K3.1. Wsparcie dzieci o specjalnych potrzebach rozwojowych oraz ich rodzin
K4.4. Promocja kultury – edukacja kulturalna oraz wspieranie oddolnych inicjatyw kulturalnych
S3.2. Poprawa kompetencji ekologicznej i wrażliwości społecznej na potrzeby ochrony środowiska jako dobra wspólnego

9.9. Szkolna baza sportowa i remonty w szkolnictwie

Tabela 152. Obiekty sportowe w samorządowych jednostkach oświatowych

Wyszczególnienie	2025
Hale sportowe o powierzchni równej lub większej niż 648 m^2	23
Sale gimnastyczne o powierzchni równej lub większej niż 162 m^2 i mniejszej niż 648 m^2	57
Sale o powierzchni mniejszej niż 162 m^2 do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	62
Siłownie	27
Baseny	2
Boiska uniwersalne/wielozadaniowe	60
Boiska do piłki nożnej	25
Boiska do koszykówki	10
Boiska do piłki ręcznej	6
Boiska do siatkówki	9
Boiska do siatkówki plażowej	4
Korty tenisowe	4

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej

REMONTY W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH W BIAŁYMSTOKU

W zakresie rzeczowym ze środków budżetowych Miasta Białegostoku przy udziale środków pochodzących z rachunków dochodów własnych uzyskano następujące efekty:

- w 5 placówkach wykonano remont, naprawy pokrycia dachowego;
- w 20 placówkach częściowo wyremontowano sale (malowanie, szpachlowanie, przeróbka instalacji elektrycznej i oświetleniowej, montaż wykładzin, cyklinowanie, lakierowanie, zabudowa grzejników, wylewanie posadzki);
- w 16 placówkach wykonano modernizację instalacji elektrycznej;
- w 15 placówkach wykonano remonty pomieszczeń kuchennych;
- w 10 placówkach wykonano remont łazienek;
- w 5 placówkach wykonano remont instalacji wodociągowej;
- w 8 placówkach wykonano modernizację instalacji kanalizacyjnej;
- w 24 placówkach wstawiono część nowych drzwi (wewnętrzne, zewnętrzne).

Tabela 153. Remonty w placówkach oświatowych w 2025 roku

Typ jednostki	Liczba placówek		Środki z budżetu (w zł)	Środki z rachunku dochodów własnych (w zł)	Wartość remontów (w zł)
	ogółem	w których przeprowadzo-no remont			
Przedszkola samorządowe	55	53	2 412 082	317 581	2 603 339
Szkoły podstawowe	39	38	5 988 303	1 054 290	6 961 594
Szkoły ponadpodstawowe	26	25	3 334 140	313 149	3 621 634
Inne placówki	9	8	467 960	79 525	547 485
Razem	**129**	**124**	**12 202 485**	**1 764 545**	**13 734 052**

Źródło: Departament Edukacji

W 2025 r. 5 białostockich szkół podstawowych otrzymało dofinansowanie w ramach Programu „Posiłek w szkole”:

- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Ks. Jana Twardowskiego w Białymstoku;
- Szkoła Podstawowa Nr 9 im. 42 Pułku Piechoty w Białymstoku;
- Szkoła Podstawowa Nr 24 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. 2 Korpusu Sił Zbrojnych na Zachodzie w Białymstoku;
- Szkoła Podstawowa Nr 28 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Białymstoku;
- Szkoła Podstawowa Nr 50 z Oddziałami Integracyjnymi im. Świętej Jadwigi Królowej Polski w Białymstoku.

Placówki wyremontowały pomieszczenia bloku żywieniowego oraz wyposażyły stołówki w niezbędne urządzenia kuchenne.

9.10. Stypendia, zasiłki, programy opiekuńcze

POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE MOTYWACYJNYM

Na podstawie art. 90g ustawy[138], Prezydent Miasta Białegostoku w 2025 r. wyasygnował w budżecie Miasta środki finansowe w wysokości ponad 400 000 zł na przyznanie uczniom szkół, dla których organem prowadzącym jest Miasto Białystok, stypendiów motywacyjnych za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe. Stypendia zostały przyznane 2 555 wybitnym uczniom przez Dyrektorów szkół, po zasięgnięciu opinii rad pedagogicznych.

Celem „Miejskiego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży białostockich szkół”[139] jest motywowanie i rozwijanie kreatywności uczniów oraz udzielanie pomocy finansowej dzieciom i młodzieży w rozwijaniu ich szczególnych zainteresowań i umiejętności. Miasto zakłada tworzenie i rozwój ekonomicznych warunków edukacyjnych m.in. poprzez przyznawanie uczniom białostockich szkół stypendiów motywacyjnych w poniższych kategoriach:

a. **Stypendia za wyniki i osiągnięcia w nauce**[140] - przyznawane są uczniom białostockich szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz studentom I roku uczelni publicznych oraz niepublicznych. Na rok szkolny 2025/2026 przyznano 121 stypendiów za wyniki i osiągnięcia w nauce (w wysokości od 200 zł do 400 zł miesięcznie); łączna kwota przeznaczona na wypłatę stypendiów w okresie od września do grudnia 2025 r. wyniosła 94 650 zł, a od stycznia do czerwca 2026 r. wyniesie 154 200 zł.
b. **Stypendia w dziedzinie twórczości artystycznej**[141] - przyznawane są uczniom białostockich szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz studentom I roku uczelni publicznych i niepublicznych. Na rok szkolny 2025/2026 przyznano stypendium 214 uzdolnionym uczniom (w wysokości od 200 zł do 250 zł miesięcznie). Kwota przeznaczona na wypłatę

[138] Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.).

[139] Uchwała Nr IV/34/15 Rady Miasta Białystok z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie przyjęcia „Miejskiego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży białostockich szkół” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 305) zmieniona uchwałą Nr XVI/257/19 Rady Miasta Białystok z dnia 25 listopada 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r. poz. 5686).

[140] Stypendia na dany rok szkolny przyznawane były uczniom białostockich szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz studentom I roku uczelni publicznych i niepublicznych na podstawie uchwały Nr XIX/310/2020 Rady Miasta Białystok z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie zasad udzielania stypendiów dla uczniów i studentów za wyniki i osiągnięcia w nauce (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020 r. poz. 498).

[141] Uchwała Nr XIV/196/25 Rady Miasta Białystok z dnia 28 kwietnia 2025 r. w sprawie zasad udzielania stypendiów w dziedzinie twórczości artystycznej uczniom i studentom uzdolnionym artystycznie (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2025 r. poz. 2166).

stypendiów w dziedzinie twórczości artystycznej w okresie od września do grudnia 2025 r. wyniosła 170 700 zł, od stycznia do czerwca 2026 r. wyniesie 260 100 zł.

c. Stypendia za innowacyjną myśl techniczną[142] - w 2025 r. przyznano stypendium w formie jednorazowego świadczenia 53 uzdolnionym uczniom. Najwyższe stypendium to 6 000 zł, a najniższe 500 zł. Łączna kwota przeznaczona na wypłatę stypendiów w 2025 r. wyniosła 102 850 zł.

STYPENDIA DLA SZCZEGÓLNIE UZDOLNIONYCH STUDENTÓW[143]

W 2025 r. Prezydent Miasta Białegostoku przyznał po raz czwarty stypendia szczególnie uzdolnionym studentom. Stypendia to wyraz uznania dla wybitnych osiągnięć i wysokiego poziomu wiedzy studentów. Przeznaczone są dla studiujących na uczelniach wyższych (I lub II stopnia albo jednolitych studiów magisterskich), mających siedzibę lub filię w Białymstoku. Nagroda skierowana była do tych, którzy wykazali się szczególnymi dokonaniami w działalności naukowej, artystycznej, sportowej, społecznej czy wolontariacie. Średnia ocen ubiegającego się o stypendium w roku akademickim bezpośrednio poprzedzającym złożenie wniosku nie mogła być niższa niż 4,5, a wiek kandydata – nie wyższy niż 26 lat.

Nabór wniosków trwał od 15 września do 15 października 2025 r. W postępowaniu konkursowym wpłynęło 187 wniosków.

Za rok akademicki 2024/2025 stypendia w wysokości 7 000 zł brutto otrzymało 50 studentów. Laureatami stypendium zostali studenci Uniwersytetu w Białymstoku (18), Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (16), Politechniki Białostockiej (9) oraz Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie Filia w Białymstoku (7).

[142] Uchwała Nr XIX/311/20 Rady Miasta Białystok z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie zasad udzielania stypendiów za innowacyjną myśl techniczną uczniom szkół ponadpodstawowych i studentom (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020 r. poz. 499 z późn. zm.) i Rozstrzygnięcie nadzorcze nr NK-II.4131.16.2020.AK z dnia 17 lutego 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020 r. poz. 1104).

[143] Uchwała Nr LXXI/971/23 Rady Miasta Białystok z dnia 29 maja 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad udzielania pomocy materialnej w formie stypendiów dla szczególnie uzdolnionych studentów (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2023 r. poz. 3074).

9.11. Kadra nauczycielska

W 2025 r. w jednostkach oświatowych Miasta Białegostoku stan zatrudnienia pracowników pedagogicznych i administracyjno-obsługowych wynosił łącznie 9 378 etatów, w tym pracownicy pedagogiczni zatrudnieni byli na 6 776,23 etatu, zaś pracownicy administracyjno-obsługowi na 2 602,77 etatu (wartości średnioroczne).

Tabela 154. Pracownicy oświatowych jednostek samorządowych w ujęciu średniorocznym w 2025 roku

Typ jednostki oświatowej	Etaty pracowników niepedagogicznych	Etaty pracowników pedagogicznych	Etaty razem
Przedszkola i zespół przedszkoli	747,30	901,89	1 649,19
Szkoły podstawowe i zespoły szkolno-przedszkolne	1 007,98	2 938,28	3 946,26
Licea ogólnokształcące samodzielne	201,25	817	1 018,25
Zespoły szkół i placówek oświatowych	552,24	1 940,09	2 492,33
Placówki i zespoły pozaszkolne	93,00	178,97	271,97
Razem	**2 601,77**	**6 776,23**	**9 378,00**

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej

Tabela 155. Średnia miesięczna płaca brutto (w zł)

Typ jednostki oświatowej	2021	2022	2023	2024	2025
Przedszkola	4 267,68	4 358,92	4 955,03	6 125,01	6 578,39
Zespoły szkolno-przedszkolne	4 545,45	4 574,40	5 116,37	6 407,39	6 791,50
Szkoły podstawowe	4 751,72	4 755,80	5 279,57	6 540,15	7 003,06
Szkoły ponadpodstawowe	5 020,58	4 932,08	5 411,13	6 827,57	7 352,54
Placówki wychowania pozaszkolnego	4 139,71	4 451,57	5 170,68	6 306,19	6 955,52
Zespół placówek oświatowych (od 01.09.2020)	4 590,33	4 518,35	5 250,87	6 104,74	7 120,99
Szkoły muzyczne[144]	4 581,40	5 592,79	7 829,00	nd.	nd.
Szkoły i placówki specjalne	5 187,42	5 123,89	5 550,70	6 920,47	7 437,87
Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	5 067,26	4 987,84	5 563,61	7 019,40	7 472,76
Białostockie Centrum Edukacji (od 01.09.2023 r.)	nd.	nd.	5 082,53	7 804,63	7319,67
Centrum Kształcenia Ustawicznego (do 31.08.2023 r.)[145]	4 813,08	4 978,40	5 395,15	nd.	nd.
Miejski Ośrodek Doradztwa Metodycznego[146]	4 999,74	5 057,75	5 084,88	nd.	nd.

Źródło: Departament Edukacji - na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej, arkuszy organizacyjnych oraz sprawozdań z wykonania budżetów poszczególnych placówek

SZKOLENIA KADRY KIEROWNICZEJ JEDNOSTEK OŚWIATOWYCH

Organ prowadzący zapewnił dyrektorom jednostek oświatowych wsparcie w podnoszeniu ich kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Zorganizowano 4 szkolenia skierowane do kadry kierowniczej przedszkoli, szkół i placówek oświatowych Miasta Białegostoku. Szkolenia dotyczyły edukacji obywatelskiej, organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, nowych standardów ochrony wizerunku ucznia i naruszenia danych osobowych, weryfikacji niekaralności personelu szkoły, rozwoju kompetencji dyrektorów jako

[144] Od 2024 r. nie funkcjonuje Studium Wokalno-Aktorskie.
[145] Centrum Kształcenia Ustawicznego weszło w skład Białostockiego Centrum Edukacji.
[146] Miejski Ośrodek Doradztwa Metodycznego wszedł w skład Białostockiego Centrum Edukacji.

liderów dialogu, współpracy i partycypacji społecznej w jednostkach oświatowych. W szkoleniach wzięło udział łącznie 296 osób.

WYRÓŻNIENIA DLA NAUCZYCIELI

- „Diligentiae - za pilność" – wyróżnienie w formie okolicznościowego medalu i certyfikatu przyznawane jest przez Prezydenta Miasta Białegostoku corocznie, a wręczane podczas uroczystej inauguracji nowego roku szkolnego. Wyróżnieni zostają najlepsi uczniowie oraz ich nauczyciele. W dniu 01 września 2025 r. w VIII Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku Prezydent Miasta Białegostoku wręczył medale „Diligentiae - za pilność" 105 uczniom i 105 nauczycielom.
- „Nauczyciel Mądry Sercem" – wyróżnienie przyznawane nauczycielom przez Prezydenta Miasta Białegostoku, w formie statuetki lub grawertonu oraz okolicznościowego certyfikatu wręczane jest corocznie podczas obchodów Dnia Edukacji Narodowej. Kandydatem do wyróżnienia może być osoba odznaczająca się szczególnymi osiągnięciami w pracy z uczniami, będąca dla nich autorytetem, mobilizująca młodzież do działania i rozwoju osobistego. Dotychczas uhonorowano pracę i osiągnięcia 213 nauczycieli publicznych i niepublicznych szkół oraz placówek oświatowych funkcjonujących na terenie Białegostoku. W 2025 r. do grona dołączyło kolejnych 7 nauczycieli.
- Nagrody dla nauczycieli – zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy[147], w budżetach organów prowadzących jednostki oświatowe tworzy się specjalny fundusz na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze w wysokości co najmniej 1% planowanych rocznych wynagrodzeń osobowych, z przeznaczeniem na wypłaty nagród organów prowadzących i dyrektorów jednostek oświatowych. Nagrody przyznano nauczycielom z okazji jubileuszy szkół oraz podczas uroczystości związanych z obchodami Dnia Edukacji Narodowej. W 2025 r. Prezydent Miasta Białegostoku nagrodził 202 nauczycieli białostockich jednostek oświatowych.

Działania wskazane w podrozdziale 9.11. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

K1.6. Kompetencje zarządcze w sektorze publicznym i w biznesie

9.12. Wydatki budżetu Miasta Białegostoku na oświatę i wychowanie

W 2025 r. wydatki na oświatę i wychowanie wyniosły 1 502 959 581 zł i były wyższe niż w roku poprzednim o 160 053 101 zł. Stanowiły 47,1% budżetu Miasta Białegostoku.

Ważnym aspektem finansowania oświaty jest doskonalenie zawodowe nauczycieli. Zgodnie z art. 70a ust. 1 ustawy[148], w budżecie Miasta Białystok w 2025 r. wyodrębniono środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych, w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli – w kwocie 5 110 866 zł.

W 2025 r. wydatki na programy finansowane z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej wyniosły 8 821 028,14 zł.

Miasto Białystok, realizując obowiązek ustawowy w 2025 r. przekazało niepublicznym jednostkom oświatowym dotacje w łącznej wysokości 327 208 381,23 zł. Dotacją zostały objęte

[147] Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 z późn. zm.).
[148] Jw.

172 placówki, w tym: punkty przedszkolne, przedszkola, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, szkoły podstawowe, licea dla młodzieży i dorosłych, technika, szkoły branżowe, szkoły policealne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz inne placówki wychowawczo-opiekuńcze. W ramach otwartego konkursu na realizację zadania publicznego z zakresu wychowania przedszkolnego, wyłonionym w drodze konkursu 10 przedszkolom niesamorządowym do czasu zakończenia trwania umowy, tj. 31 sierpnia 2025 r. przekazano środki finansowe na łączną kwotę 10 167 421,01 zł.

SZKOLNY BUDŻET PARTYCYPACYJNY MIASTA BIAŁEGOSTOKU

Szkolny Budżet Partycypacyjny (SBP) to środki z budżetu Miasta Białystok, przeznaczone na sfinansowanie projektów zgłoszonych przez uczniów białostockich publicznych szkół ponadpodstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Białystok. Jego celem jest promowanie postawy obywatelskiej młodzieży, aktywizowanie uczniowskiego środowiska szkolnego oraz rozwijanie poczucia wpływu na otoczenie. Proces SBP w szkole polega na zorganizowaniu następujących etapów: akcja promocyjno-informacyjna, zgłaszanie projektów, weryfikacja zgłoszonych projektów, głosowanie, realizacja zwycięskich projektów. Za realizację poszczególnych działań w zgłoszonych szkołach odpowiada Zespół Szkolnego Budżetu Partycypacyjnego wyznaczony przez dyrektora szkoły.

W 2025 r. przeprowadzona została druga edycja Szkolnego Budżetu Partycypacyjnego. Z budżetu Miasta Białystok sfinansowano projekty w 22 publicznych szkołach ponadpodstawowych. Realizacja projektów w placówkach kosztowała łącznie 87 736,13 zł. Każda zgłoszona szkoła miała do dyspozycji środki w maksymalnej kwocie 4 tys. zł.

Tabela 156. Szkolny Budżet Partycypacyjny 2025

Lp.	Nazwa szkoły	Nazwy zwycięskich projektów	Koszt zwycięskich projektów (zł)
1.	III Liceum Ogólnokształcące im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	Sofy wypoczynkowe	3 929,73
2.	IV Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida	Wiatraki w salach	4 000,00
3.	V Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego	Chłodna przystań	4 000,00
4.	VI Liceum Ogólnokształcące im. Króla Zygmunta Augusta	Podwórkowa strefa relaksu	4 000,00
5.	VII Liceum Ogólnokształcące im. Nauczycieli Tajnego Nauczania	Chill Zone	4 000,00
6.	VIII Liceum Ogólnokształcące im. Króla Kazimierza Wielkiego	Café 8 LO – zielony zakątek	4 000,00
7.	X Liceum Ogólnokształcące im. Wisławy Szymborskiej	Siłownia wielofunkcyjna w X LO	4 000,00
8.	XI Liceum Ogólnokształcące im. Rotmistrza Witolda Pileckiego	Podniesiemy komfort uczniów	4 000,00
9.	XIV Liceum Ogólnokształcące im. Ryszarda Kaczorowskiego	Szkolna Strefa Relaksu	4 000,00
10.	Zespół Szkół Budowlano-Geodezyjnych im. Stefana Władysława Bryły	Strefa relaksu przy sali 104 i 105	3 998,00
11.	Zespół Szkół Elektrycznych im. prof. Janusza Groszkowskiego	Przyjemna i klimatyczna rozrywka przy bilardzie	3 970,00

Lp.	Nazwa szkoły	Nazwy zwycięskich projektów	Koszt zwycięskich projektów (zł)
12.	Zespół Szkół Gastronomicznych	Wentylatory do najbardziej nasłonecznionych sal	3 947,90
13.	Zespół Szkół Handlowo-Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika	Zawodowo w ZSHE	4 000,00
14.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2	Obraz, dźwięk, montaż – technologia dla uczniów	3 919,00
15.	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	Szafki szkolne dla każdego	3 993,74
16.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego nr 1	Wygodna przerwa	4 000,00
17.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego Nr 2	Strefa Odpoczynku	3 989,41
18.	Zespół Szkół Rolniczych	"Bujaj się", czyli strefa relaksu na szkolnym podwórku	4 000,00
19.	Zespół Szkół Technicznych im. gen. Władysława Andersa	Make it loud!	4 000,00
20.	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Staszica	Szkolne patio – zielona strefa relaksu dla uczniów	4 000,00
21.	Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 im. kpt. Władysława Wysockiego	Outdoorowy chillout	4 000,00
22.	Zespół Szkół Zawodowych Nr 5 im. Gen. Ignacego Prądzyńskiego	Chillout Zone – Strefa Wypoczynku	3 988,35
Razem			87 736,13

Źródło: Centrum Aktywności Społecznej

Działania wskazane w podrozdziale 9.12. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

K4.2. Wzrost aktywności i partycypacji społeczności lokalnych oraz rozwój więzi społecznych na poziomie lokalnym

10. POMOC SPOŁECZNA I OCHRONA ZDROWIA

10.1. Pomoc społeczna

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku (MOPR) jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, która wykonuje zadania własne gminy i powiatu oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę i powiat, a także zadania z zakresu administracji rządowej[149].

Główne cele realizowane przez MOPR to:

- pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- pomoc w doprowadzaniu do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem;
- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia;
- wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej.

10.1.1. Rozwiązywanie problemów społecznych

MIEJSKA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA BIAŁEGOSTOKU NA LATA 2021-2030[150]

Strategia jako dokument planistyczny określa cele strategiczne oraz priorytety i kierunki działań. Zawarte w dokumencie zadania realizacyjne (działania) odnoszą się do lokalnej polityki społecznej, adresowanej do mieszkańców Białegostoku. Strategia wskazuje podmioty uczestniczące w realizacji założonych celów, a także działania, które są oparte na współpracy wielu różnych instytucji i organizacji działających na rzecz niwelowania niekorzystnych zjawisk społecznych. Strategia jest dostępna na stronie internetowej www.bip.bialystok.pl, w zakładce: Akty prawne/ Uchwały Rady Miasta.

Corocznie opracowywane jest sprawozdanie (monitoring) za rok poprzedni z realizacji działań, odzwierciadlające osiągnięcie wskaźników, które jest zamieszczane na stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Białymstoku oraz na stronie internetowej BIP Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

[149] Ośrodek realizuje zadania zapisane w szczególności w przepisach: ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.), ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.), ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208 z późn. zm.), ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2026 r. poz. 79 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 z późn. zm.), ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.).

[150] Uchwała Nr XXXV/509/21 Rady Miasta Białystok z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Białegostoku na lata 2021-2030.

PROGRAM POMOCY SPOŁECZNEJ MIASTA BIAŁEGOSTOKU NA LATA 2025-2030[151]

Program nakierowany jest na:

- zaspokojenie niezbędnych potrzeb osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej;
- aktywizację i reintegrację osób oraz rodzin w celu życiowego usamodzielnienia, tj. pomoc zagrożonym wykluczeniem społecznym, bezdomnym i zagrożonym bezdomnością, osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu, cudzoziemcom, osobom mającym trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego/ aresztu śledczego;
- wsparcie osób chorych, niepełnosprawnych, starszych, w tym samotnych;
- pomoc rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze;
- organizowanie społeczności lokalnej - włączanie do życia społecznego poprzez działania aktywizujące, integrujące i usamodzielniające kierowane do osób niezaradnych życiowo i grup marginalizowanych.

Program jest dostępny na stronie internetowej www.bip.bialystok.pl, w zakładce: Akty prawne/ Uchwały Rady Miasta.

Informacja o realizacji programu zamieszczana jest w sprawozdaniu z działalności MOPR.

BIAŁOSTOCKI PROGRAM WSPIERANIA RODZINY I ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2024-2026[152]

Celem strategicznym Programu jest zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom, w szczególności przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie optymalnych form pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym opieki rodziców.

W 2025 r. zapewniono rodzinom możliwość podnoszenia kompetencji wychowawczych poprzez udział w szkoleniach i warsztatach oraz korzystanie ze wsparcia asystenta rodziny, natomiast dzieci były obejmowane opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego. Rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka zapewniono wsparcie w realizowaniu zadań z zakresu pieczy zastępczej, m.in. poprzez zapewnienie opiekunom zastępczym wsparcia merytorycznego czy poprawę sytuacji bytowej. Dzieciom zapewniano miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej, a osobom usamodzielnianym wsparcie merytoryczne i emocjonalne oraz możliwość pobytu w mieszkaniu treningowym.

W 2025 r. program realizowany był przez: Urząd Miejski w Białymstoku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Białostocką Akademię Rodziny oraz Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie corocznie przedkłada Prezydentowi Miasta Białegostoku informację z realizacji Programu.

Program jest dostępny na stronie internetowej www.bip.bialystok.pl, w zakładce: Akty prawne/ Uchwały Rady Miasta.

[151] Uchwała Nr IX/148/24 Rady Miasta Białystok z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu Pomocy Społecznej Miasta Białegostoku na lata 2025-2030.

[152] Uchwała Nr LXXVII/1084/23 Rady Miasta Białystok z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Białostockiego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026.

10.1.2. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza

WSPIERANIE RODZINY PRZEZ ASYSTENTA RODZINY

Zgodnie z ustawą[153], rodzinom wychowującym dzieci, w szczególności przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, udzielane jest wsparcie w formie asystenta rodziny. Asystent wspiera rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny pracuje także z rodzicami biologicznymi, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w celu przywrócenia pełnej władzy rodzicielskiej.

Ponadto, zgodnie z ustawą[154] ze wsparcia asystenta rodziny może skorzystać każda kobieta w ciąży i jej rodzina oraz rodzina z dzieckiem, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, powstałą w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2025 r. 2 rodziny korzystały z koordynacji wsparcia asystenta rodziny z ustawy „Za życiem", natomiast 7 rodzinom (kobietom) udzielono porad w ramach ww. ustawy, które nie złożyły formalnego wniosku.

Tabela 157. Asystenci rodziny

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba asystentów	19	17	18	19	19
Liczba rodzin	240	255	263	251	260
Liczba dzieci w rodzinach	526	594	611	574	585

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

ZAPEWNIENIE RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ DZIECIOM, ZWŁASZCZA PONIŻEJ 10 ROKU ŻYCIA, POZBAWIONYM OPIEKI RODZICÓW

Prezydent Miasta Białegostoku wyznaczył MOPR jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Miasta. Zadanie to realizuje Zespół ds. Pieczy Zastępczej MOPR. Zgodnie z zapisami ustawy[155], piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe (w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne) oraz rodzinne domy dziecka.

[153] Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.).
[154] Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829).
[155] Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.).

Tabela 158. Rodzinna piecza zastępcza w Mieście Białystok

Wyszczególnienie	2021		2022		2023		2024		2025	
	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	158	197	153	193	162	194	149	180	152	189
Rodziny zastępcze niezawodowe	45	57	44	56	47	57	55	64	43	53
Rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	11	51	11	57	10	50	14	47	11	43
rodziny specjalistyczne	2	6	2	14	2	16	2	6	0	0
rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2	14	2	12	2	7	2	10	1	8
rodzinne domy dziecka	4	40	5	46	5	53	6	43	6	56
Ogółem[156]	**218**	**342**	**213**	**338**	**224**	**343**	**224**	**324**	**212**	**331**

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Dzieci objęte pieczą zastępczą doświadczyły traumatycznych przeżyć i często przejawiają zaburzenia w sferze emocjonalnej, społecznej oraz edukacyjnej. Pociąga to za sobą konieczność udzielania specjalistycznego wsparcia opiekunom zastępczym, którzy na co dzień muszą mierzyć się z wyzwaniami, jakie niesie za sobą rodzicielstwo zastępcze. Rodziny zastępcze mogą korzystać ze wsparcia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psychologów i pedagogów.

Tabela 159. Liczba rodzin zastępczych i dzieci objętych wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba rodzin (liczba wychowanków)	106 (187)	105 (203)	113 (221)	122 (224)	122 (224)
Liczba spotkań z koordynatorami	948	1 079	1 301	1 373	1 395

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Wychowanek pieczy zastępczej na rok przed osiągnięciem pełnoletności wyznacza opiekuna usamodzielnienia i wspólnie, co najmniej miesiąc przed 18 urodzinami, opracowują indywidualny program usamodzielnienia, w którym opisywane są dalsze plany wychowanka dotyczące jego miejsca pobytu, nauki czy pracy. Realizacja programu jest monitorowana przez pracownika socjalnego lub koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Wychowankom rodzin zastępczych oraz placówek (w tym m.in. placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych), po opuszczeniu przez nich pieczy zastępczej, świadczona jest pomoc finansowa mająca na celu

[156] Liczba dzieci wykazana w wierszu „Ogółem" jest rzeczywistą liczbą dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, a nie podsumowaniem wcześniejszych wierszy (niektóre dzieci w danym roku były pod opieką więcej niż jednej formy rodzinnej pieczy zastępczej).

życiowe usamodzielnienie m.in. poprzez udzielanie pomocy na kontynuowanie nauki/ usamodzielnienie i zagospodarowanie.

Tabela 160. Usamodzielnienie wychowanków

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze	60	69	75	75	81
Liczba usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze	54	52	64	51	49
Liczba usamodzielnianych wychowanków opuszczających m.in. młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze	21	15	15	10	10
Ogółem	135	136	154	136	140

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku kierował dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Białegostoku: po zasięgnięciu opinii dyrektora placówki na podstawie orzeczeń sądu, doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców czy osób trzecich lub umieszczonych w trybie art. 12a ustawy[157]. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dzieci były kierowane do instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Białegostoku po uzyskaniu zezwolenia wojewody na przyjęcie kolejnego dziecka, pomimo przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w placówce.

Niewielki spadek liczby dzieci przebywających w placówce w 2025 r. wiąże się z mniejszą liczbą: wydanych postanowień sądu o umieszczeniu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej czy liczbą dzieci doprowadzonych przez Straż Graniczną (w 2024 r. Straż Graniczna doprowadziła do placówek na terenie Miasta 12 dzieci cudzoziemskich, natomiast w 2025 r. – 2 dzieci cudzoziemskich).

Tabela 161. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Wyszczególnienie	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba dzieci przebywających w placówce
Placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego			
2021	1	8	9
2022	1	8	11
2023	1	8	11
2024[158]	0	0	0
2025	0	0	0

[157] Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.).

[158] Od 2024 r. na terenie Miasta nie funkcjonuje placówka typu rodzinnego (8 miejsc), która zakończyła swoją działalność w dniu 31.12.2023 r.; w jej miejsce powstała placówka typu socjalizacyjnego i interwencyjnego (na 8 miejsc), uwzględniona w „Placówkach socjalizacyjno-wychowawczych".

Wyszczególnienie	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba dzieci przebywających w placówce
Placówki socjalizacyjno-wychowawcze			
2021	8	112	182
2022	8	112	209
2023	8	112	225
2024	9	120	215
2025	9	120	207

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

W 2025 r. na terenie Miasta Białystok funkcjonowało 11 placówek wsparcia dziennego: 9 placówek prowadzonych było przez organizacje pozarządowe i podmioty niepubliczne, w tym: 8 w formie specjalistycznej, 1 w formie połączonej – opiekuńczo-specjalistycznej. Pozostałe 2 placówki wsparcia dziennego funkcjonowały w strukturach Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku.

Tabela 162. Placówki wsparcia dziennego w Mieście Białystok w 2025 roku

Wyszczególnienie	Placówki prowadzone przez Miasto Białystok	Placówki prowadzone przez inne podmioty	Ogółem
Liczba placówek wsparcia dziennego, w tym prowadzone w formie:	2	9	**11**
specjalistycznej	2	8	**10**
opiekuńczo-specjalistycznej	-	1	**1**
Liczba miejsc	70	226	**296**
Liczba umieszczonych dzieci	73	201	**274**
Wydatki (w zł)	1 471 639,02	2 877 516,47	**4 349 155,49**

Źródło: Departament Spraw Społecznych

MIEJSKI PROGRAM „WYCHOWAWCA PODWÓRKOWY”

Głównym celem Miejskiego Programu „Wychowawca Podwórkowy” było zapobieganie nieakceptowanym zachowaniom dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym poprzez organizowanie im czasu wolnego, rozwijanie ich zainteresowań oraz prowadzenie działań profilaktycznych. Uczestnikami Programu były dzieci i młodzież z białostockich osiedli w przedziale wiekowym 6-21 lat (w przypadku rodzeństwa mogły uczestniczyć dzieci w wieku 5 lat). Najliczniejszą grupą wiekową stanowiły dzieci w przedziale 6-12 lat. Średnia liczba osób uczestniczących w zajęciach stacjonarnych w miesiącu to ok. 391 dzieci, średniomiesięczna liczba odwiedzin profilu Programu na Facebooku wyniosła 2 185 osób. W zajęciach programowych uczestniczyły również dzieci z Białorusi i Ukrainy.

Wychowawcy podwórkowi realizowali następujące działania:

- organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży z białostockich osiedli mieszkaniowych w godzinach popołudniowych w ciągu tygodnia;
- organizowanie różnorodnych zajęć sportowych, profilaktycznych, rekreacyjnych czy gier zespołowych, wspólnych wyjść (m.in. do kina i teatru oraz na basen, wystawy i wycieczki), zajęć plastycznych oraz spotkań z interesującymi osobami;
- prowadzenie zajęć, uczących dzieci różnych umiejętności społecznych (współdziałania w grupie, nawiązywania nowych kontaktów, integrowania się ze środowiskami społecznymi i wychowawczymi, pomagania w lepszym zrozumieniu świata i ludzi);

– pomoc w rozwiązywaniu codziennych trudności i problemów dzieci: szkolnych, socjalnych, rodzinnych i rówieśniczych, w tym zapewnianie wsparcia poprzez otwartość i akceptację zgłaszanych zachowań autodestruktywnych oraz kryzysów psychicznych;
– tworzenie indywidualnych programów korekcyjnych, programów psychokorekcyjnych lub psychoprofilaktycznych, w szczególności terapii pedagogicznej i sesji socjoterapeutycznych;
– stosownie do potrzeb nawiązywanie kontaktu i współpracy z rodzicami i szkołami;
– współpraca z lokalnym systemem wsparcia, w tym placówkami pomocy społecznej i pomocy specjalistycznej.

Miejski Program „Wychowawca Podwórkowy" w 2025 r. był prowadzony na osiedlach: Bojary, Centrum, Dojlidy, Leśna Dolina, Nowe Miasto, Piasta I, Przydworcowe, Starosielce i Zielone Wzgórza. Z Programem współpracowały szkoły SP nr: 2, 10, 19, 20, 21, 31, 44, 48, 49, 50. Działania programowe były realizowane także w 2 lokalach programowych na osiedlach Centrum oraz Starosielce.

Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025[159] - Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

W 2025 r. realizowano zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:
– do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły łącznie 842 formularze „Niebieska Karta – A";
– realizowano łącznie 1 214 procedur „Niebieskie Karty";
– funkcjonowało 1 237 grup diagnostyczno – pomocowych, które odbyły 2 986 posiedzeń i objęły wsparciem 1 917 osób doznających przemocy domowej;
– zapewniono ochronę 11 dzieciom na podstawie art. 12 a ust. 1 ustawy[160];
– podejmowano działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty" wobec 2 178 osób;
– wypełniono 814 formularzy „Niebieska Karta - C" i 653 formularze „Niebieska Karta - D";
– zakończono łącznie 739 procedur „Niebieskie Karty";
– pracownicy socjalni objęli pomocą w formie poradnictwa socjalnego 1 498 osób doznających przemocy domowej;
– monitorowano sytuację osób zagrożonych przemocą pozostających poza procedurą „Niebieskie Karty".

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy:
– „Zamień przemoc na moc" – kontynuacja programu pomocy psychologiczno – terapeutycznej kierowanej do rodziców krzywdzących z terenu Miasta Białystok;
– „Prowadzenie interdyscyplinarnej placówki wsparcia dzieci krzywdzonych oraz ich rodzin i opiekunów z terenu Miasta Białystok" – Centrum Pomocy Dzieciom;
– „Rusztowanie dla relacji" – krótko i długoterminowe oddziaływania pomocowe, zwiększające kompetencje społeczne mieszkańców Białegostoku w zakresie przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci;

[159] Do dnia 23.02.2025 r. obowiązywał Program przyjęty Uchwałą Nr LXIX/950/23 Rady Miasta Białystok z dnia 27 marca 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025. Natomiast uchwałą Nr XI/168/25 Rady Miasta Białystok z dnia 24 lutego 2025 r. przyjęto Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Białymstoku na lata 2025-2030.

[160] Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.).

– Program „Razem zatrzymajmy przemoc - edycja 2025” – przygotowanie i przeprowadzenie warsztatów, których celem było podniesienie kompetencji służb oraz przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym nabycie praktycznej wiedzy z zakresu wszczynania procedury „Niebieskie Karty” i jej dalszej realizacji.

W mieście funkcjonuje 6 mieszkań terapeutyczno – interwencyjnych dla rodzin z dziećmi, doświadczających przemocy.

10.1.3. Świadczenia wynikające z polityki społecznej państwa i gminy

POMOC W ZASPOKAJANIU NIEZBĘDNYCH POTRZEB BYTOWYCH OSÓB I RODZIN BĘDĄCYCH W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ

W 2025 r. prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom, których dochód (netto) nie przekraczał kryterium dochodowego wynoszącego: dla osoby samotnie gospodarującej – 1 010 zł; na osobę w rodzinie – 823 zł; przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z przesłanek wymienionych w art. 7 pkt 1-15 ustawy[161], np. bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, alkoholizmu, bezdomności. W 2025 r. pomocą społeczną zostały objęte 5 674 osoby samotnie gospodarujące i rodziny (łącznie 7 519 osób).

Wspieranie osób i rodzin w zaspokajaniu ich niezbędnych potrzeb życiowych odbywa się poprzez realizację świadczeń (pieniężnych i niepieniężnych) z pomocy społecznej. Łączna kwota pomocy udzielonej w 2025 r. w oparciu o ww. ustawę wyniosła 40 556 656 zł.

[161] Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.).

Tabela 163. Świadczenia z pomocy społecznej według powodów trudnej sytuacji życiowej

Rok	2021		2022		2023		2024		2025	
Wyszczególnienie	Liczba osób i rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób i rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób i rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób i rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób i rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	3 608	6 217	3 132	5 109	3 200	5 175	2 653	4 125	2 448	3 974
Sieroctwo	2	6	2	6	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	292	292	238	239	268	269	222	223	235	239
Potrzeba ochrony macierzyństwa	260	1 188	238	1 167	299	1 463	260	1 323	267	1 307
w tym wielodzietność	133	708	150	849	211	1 186	199	1 121	200	1 083
Bezrobocie	2 543	5 181	2 271	4 593	2 346	4 726	2 014	4 011	2 012	3 974
Niepełnosprawność	2 401	3 379	2 345	3 294	2 407	3 441	2 202	3 054	2 251	3 089
Długotrwała lub ciężka choroba	1 977	2 876	1 980	2 824	2 222	3 151	2 097	2 929	2 124	2 956
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem, w tym:	553	1 828	345	1 182	488	1 544	381	1 203	380	1 127
rodziny niepełne	303	883	174	564	237	718	174	546	180	558
rodziny wielodzietne	136	761	88	490	96	545	72	409	61	333
Przemoc w rodzinie	60	187	31	96	49	173	52	163	57	190
Alkoholizm	251	346	211	317	331	478	349	500	374	524
Narkomania	35	41	23	37	57	78	58	79	66	94
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	118	157	88	132	113	167	101	134	98	139
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	124	332	91	205	188	417	161	349	136	267
Zdarzenie losowe	4	10	7	14	6	13	9	13	7	8
Sytuacja kryzysowa	157	214	2	2	0	0	0	0	0	0

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Tabela 164. Świadczenia w ramach zadań własnych Miasta Białegostoku (w zł)

Formy pomocy	2021		2022		2023		2024		2025	
	Liczba osób i rodzin	Kwota	Liczba osób i rodzin	Kwota	Liczba osób i rodzin	Kwota	Liczba osób i rodzin	Kwota	Liczba osób i rodzin	Kwota
Zasiłki stałe	1 363	7 514 322	1 310	8 089 824	1 318	7 704 843	1 291	11 140 266	1 335	14 840 504
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1 130	589 875	1 138	656 239	1 177	641 893	1 133	905 932	1 153	1 183 962
Zasiłki okresowe	3 607	7 237 967	3 128	6 445 291	2 978	6 018 404	2 181	4 822 448	2 349	6 866 383
Zasiłki celowe, w tym:	4 596	4 168 705	3 594	4 022 566	3 360	4 081 802	2 622	3 757 990	2 644	3 816 731
zasiłki specjalne celowe	533	331 255	464	326 900	386	328 239	619	770 768	474	569 958
Sprawienie pochówku	36	59 114	41	85 666	34	114 630	42	187 660	39	169 192
Posiłki (w placówkach oświatowych i Dziennym Domu Pomocy Społecznej - DPS) i zasiłki na dożywianie - w ramach Programu rządowego	8 836	5 732 190 (środki własne Miasta - 1 434 902)	6 721	5 697 894 (środki własne Miasta - 1 152 280)	6 895	6 668 697 (środki własne Miasta - 1 388 696)	5 883	6 807 721 (środki własne Miasta - 1 645 864)	5 956	6 915 771 (środki własne Miasta - 1 725 939)
Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania	515	3 547 493	508	3 556 207	511	3 856 605	517	4 218 595	531	3 908 576
Usługi dla osób z chorobą Alzheimera świadczone w DPS, ul. Baranowicka 203	10	56 196	10	65 393	14	114 090	18	36 795	16	40 625
Usługa opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego świadczona w miejscu zamieszkania	0	0	55	457 198	70	506 919	80	0	90	-
Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców	1 888	1 248 415	1 766	1 351 179	1 643	1 113 114	1 267	866 655	1 700	1 500 317

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Tabela 165. Świadczenia udzielone w ramach zadań zleconych

Wyszczególnienie		Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Pomoc cudzoziemcom w ramach IPI[162]	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za cudzoziemców realizujących IPI	Pomoc cudzoziemcom ze zgodą na pobyt ze względów humanitarnych i na pobyt tolerowany
2021	Liczba osób	9	0	0	41
	Kwota (w zł)	133 448	0	0	270 000
2022	Liczba osób	8	194	20	37
	Kwota (w zł)	135 856	1 189 623	12 295	176 000
2023	Liczba osób	9	376	18	39
	Kwota (w zł)	122 888	2 293 222	6 406	190 000
2024	Liczba osób	8	295	12	28
	Kwota (w zł)	122 737	1 867 241	8 049	183 000
2025	Liczba osób	5	224	10	24
	Kwota (w zł)	123 321	1 678 019	6 637	186 000

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Do zadań zleconych gminy, zgodnie z ustawą[163], należy wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, w szczególności osobom posiadającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadającym obywatelstwo polskie oraz osobom, które uzyskały w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, spełniającym kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej[164], przy jednoczesnym stwierdzeniu braku okoliczności, o której mowa w art. 12 ww. ustawy, tj. ustaleniu, iż nie zachodzą dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu, a sytuacją majątkową osoby lub rodziny wskazujące, że ta osoba lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową wykorzystując własne zasoby majątkowe.

Decyzję wydaje się na czas 90 dni - na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia.

Tabela 166. Liczba wydanych decyzji w sprawie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Decyzje w sprawie uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej	2021	2022	2023	2024	2025
	185	266	390	456	423

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

[162] Indywidualny Program Integracji.

[163] Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 z późn. zm.).

[164] Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.).

KARTA POLAKA

Świadczenia pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej realizowano na podstawie ustawy[165]. W 2025 r. wypłacano świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemcom - posiadaczom Karty Polaka. Świadczenie przyznaje decyzją wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu osoby uprawnionej na terytorium RP. Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej, przy czym do jego realizacji w Mieście Białystok został wyznaczony MOPR.

Tabela 167. Świadczenia pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób	502	188	325	224	335
Kwota świadczeń (w zł)	3 872 853	1 506 630	3 287 193	2 512 686	3 994 209

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE DLA REPATRIANTÓW

Świadczenia pieniężne dla repatriantów są wypłacane na podstawie ustawy[166]. W 2025 r. wypłacano świadczenia pieniężne ze środków budżetu państwa na pokrycie poniesionych kosztów przejazdu oraz na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie w związku z osiedleniem się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Tabela 168. Świadczenia pieniężne dla repatriantów

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób	2	1	1	6	1
Kwota świadczeń (w zł)	67 264	27 637	12 721	199 538	34 605

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

ŚWIADCZENIA RODZINNE

W 2025 r. realizowano zadania w zakresie świadczeń rodzinnych na podstawie ustaw[167]. Nastąpił spadek liczby osób korzystających z zasiłków rodzinnych i przysługujących do niego dodatków. Spowodowane jest to brakiem podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczeń. Realizowano także wypłatę zasiłku dla opiekuna na podstawie ustawy[168]. Spadek liczby osób korzystających z zasiłku dla opiekuna nastąpił z przyczyn naturalnych (zmiana decyzji – zgon świadczeniobiorcy). Od 2021 r. Rządowy Program „Dobry Start" realizuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Od 2023 r. MOPR dokonywał wypłaty świadczenia wychowawczego jedynie w ramach koordynacji zabezpieczenia społecznego.

[165] Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2026 r. poz. 76).

[166] Ustawa z dnia 09 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2026 r. poz. 90).

[167] Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2026 r. poz. 79 z późn. zm.).

[168] Ustawa z dnia 04 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246 z późn. zm.).

Tabela 169. Liczba świadczeń rodzinnych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Zasiłki rodzinne	97 207	83 923	70 511	55 151	43 631
Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	45 549	41 513	37 550	31 458	26 204
urodzenia dziecka	667	568	375	178	140
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	2 464	1 704	1 203	691	442
samotnego wychowywania dziecka	5 431	4 868	4 189	3 568	2 848
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	9 585	9 295	9 226	8 386	6 998
rozpoczęcia roku szkolnego	9 684	8 308	7 292	5 798	5 201
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	237	172	169	191	139
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	17 481	16 598	15 096	12 646	10 436
Zasiłki pielęgnacyjne	70 768	74 040	77 709	81 302	79 535
Świadczenia pielęgnacyjne	15 005	17 643	20 289	24 069	23 926
Specjalne zasiłki opiekuńcze	1 187	612	272	135	42
Zasiłki dla opiekuna	558	306	174	112	58
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1 591	1 370	937	561	408
Świadczenie rodzicielskie	6 101	5 515	4 459	3 425	2 987
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	48	38	33	34	28
Fundusz Alimentacyjny	17 442	15 097	14 826	13 505	12 157
Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (ZUS i KRUS)	11 677	13 262	14 712	14 103	12 133
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	6 577	7 365	8 525	8 427	7 122
Świadczenie wychowawcze	621 119	258 408	176	155	180
Świadczenie „Dobry Start”	26[169]	0	0	0	0

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Tabela 170. Liczba świadczeniobiorców

Świadczeniobiorcy[170]	2021	2022	2023	2024	2025
Ogółem, z tego:	43 316	42 326	9 445	9 109	8 498
pobierający świadczenia rodzinne	9 470	8 959	8 690	8 436	7 849
pobierający zasiłek dla opiekuna	47	26	15	12	6
pobierający świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1 374	816	739	661	643

[169] Program „Dobry Start” od 2021 r. realizuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Dane dotyczą świadczeń przyznanych po usunięciu braków formalnych we wnioskach złożonych w 2020 r.

[170] Liczba świadczeniobiorców - średnia z 12 miesięcy na podstawie sprawozdań rzeczowo-finansowych.

Świadczeniobiorcy[170]	2021	2022	2023	2024	2025
pobierający świadczenie wychowawcze	32 411	32 525	1	0	0
pobierający świadczenie „Dobry Start”	14[171]	0	0	0	0

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE[172]

W 2025 r. do uzyskania dodatku mieszkaniowego było uprawnionych 4 097 gospodarstw domowych. Od 2023 r. nie realizowana jest wypłata dodatku energetycznego.

Tabela 171. Liczba gospodarstw domowych uprawnionych do dodatków mieszkaniowych i energetycznych

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw domowych				
	2021	2022	2023	2024	2025
Dodatki mieszkaniowe	4 050	4 315	4 303	4 331	4 097
Dodatki energetyczne	1 822	1 333	0	0	0

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Tabela 172. Wydatki na dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Wyszczególnienie	Rodzaj świadczenia (w zł)				
	2021	2022	2023	2024	2025
Dodatki mieszkaniowe	9 454 915	11 951 375	13 756 553	14 368 155	15 222 756
Dodatki energetyczne	210 781	58 064	0	0	0

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW ZAMIESZKAŁYCH NA TERENIE MIASTA BIAŁYSTOK[173]

Zadanie jest zlecone gminie ustawą[174]. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są: stypendia szkolne oraz zasiłek szkolny (w przypadku wystąpienia zdarzenia losowego).

Tabela 173. Wydatki na stypendia szkolne

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba uczniów	740	(I-VI) - 527 (IX-XII) - 427	826	655	356
Kwota świadczeń (w zł)	722 553	631 483	544 197	463 002	364 899

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

[171] Program „Dobry Start” od 2021 r. realizuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

[172] Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335).

[173] Uchwała Nr XI/155/19 Rady Miasta Białystok z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie określenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Białystok (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r. poz. 2968), zmieniona uchwałą XIV/217/19 Rady Miasta Białystok z dnia 23 września 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r. poz. 4719) oraz uchwałą Nr XVIII/275/19 Rady Miasta Białystok z dnia 9 grudnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r. poz. 6081).

[174] Ustawa z dnia 17 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.).

Tabela 174. Wydatki na zasiłki szkolne

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba uczniów	14	11	24	33	32
Kwota świadczeń (w zł)	8 680	6 820	14 880	20 460	19 840

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

10.1.4. Programy rządowe, gminne programy osłonowe, korpus wsparcia seniorów

GMINNY PROGRAM OSŁONOWY W ZAKRESIE ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW PONIESIONYCH NA LEKI PRZEZ MIESZKAŃCÓW MIASTA BIAŁEGOSTOKU[175]

Program adresowany jest do mieszkańców Miasta Białegostoku (w wieku emerytalnym, przewlekle chorych w wieku produkcyjnym, niepełnosprawnych) ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza.

Pomoc przysługiwała, jeżeli:

- w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku miesięczne wydatki na zakup leków osobom uprawnionym wynosiły łącznie co najmniej 50 zł na każdą uprawnioną osobę;
- dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekraczał 3 030 zł lub na osobę w rodzinie 2 469 zł.

Przyznana pomoc łącznie nie mogła być wyższa od kwoty:

- 30% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie - w przypadku 1 osoby uprawnionej;
- 45% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie - w przypadku 2 osób uprawnionych;
- 60% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie - w przypadku 3 i większej liczby osób uprawnionych.

Informacja o realizacji programu zamieszczana jest w sprawozdaniu z działalności MOPR.

Tabela 175. Realizacja gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób, które skorzystały z programu	1 888	1 766	1 643	1 267	1 700
Liczba rodzin, które skorzystały z programu	1 806	1 745	1 626	1 256	1 677
Liczba osób w rodzinach, które skorzystały z programu	2 334	2 247	2 147	1 663	2 087
Liczba wniosków dotyczących uprawnienia 1 osoby w rodzinie	9 852	b.d.	7 971	6 238	8 457
Liczba wniosków dotyczących uprawnienia 2 osób w rodzinie	365	b.d.	211	164	222

[175] Uchwała Nr X/155/25 Rady Miasta Białystok z dnia 20 stycznia 2025 r. w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta Białegostoku na lata 2025-2027 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2025 r. poz. 447).

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba wniosków dotyczących uprawnienia 3 i więcej osób w rodzinie	27	b.d.	28	30	41
Kwota przyznanej pomocy (w zł)	1 248 415	1 351 179	1 113 114	866 655	1 500 317

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

POMOC W ZAKRESIE DOŻYWIANIA
PROGRAM „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU" NA LATA 2024–2028[176]

Program zapewnia pomoc osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, oraz dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. W dniu 23 października 2023 r. Rada Miasta Białystok[177] podwyższyła kryterium dochodowe uprawniające do korzystania z ww. wsparcia do 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ustawy[178]. Pomoc w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu" przyznawano osobom, których dochód nie przekraczał:

- 2 020 zł – dla osoby samotnie gospodarującej;
- 1 646 zł – na osobę w rodzinie.

Informacja o realizacji programu zamieszczana jest w sprawozdaniu z działalności MOPR.

Tabela 176. Zapewnienie posiłku i pomoc w zakresie dożywiania w ramach Programów: „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 i „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028

Wyszczególnienie		Pomoc w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" ogółem, w tym w formie:*	posiłku (w placówkach oświatowych i Dziennym Domu Pomocy Społecznej)	zasiłku celowego
2021	Liczba osób	8 836	1 147	7 833
	Koszt ogółem (zł)	6 118 798	637 266	5 481 532
2022	Liczba osób	6 721	1 251	6 497
	Koszt ogółem (zł)	6 051 309	702 618	5 348 690
2023	Liczba osób	6 895	1 358	6 639
	Koszt ogółem (zł)	6 668 697	1 087 176	5 581 521
2024	Liczba osób	5 883	1 104	5 652
	Koszt ogółem (zł)	6 807 721	1 012 986	5 794 735

[176] Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 października 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024–2028 (M.P. z 2023 r. poz. 881).

[177] Uchwała Nr LXXV/1043/23 Rady Miasta Białystok z dnia 23 października 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności przyznawanego w ramach wieloletniego rządowego programu ,,Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2023 r. poz. 5397).

[178] Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.).

Wyszczególnienie		Pomoc w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” ogółem, w tym w formie:*	posiłku (w placówkach oświatowych i Dziennym Domu Pomocy Społecznej)	zasiłku celowego
2025	Liczba osób	5 956	1 078	5 749
	Koszt ogółem (zł)	6 915 771	1 156 645	5 759 126

* dane nie sumują się, ponieważ jedna osoba mogła skorzystać w danym roku zarówno z posiłku, jak i zasiłku celowego - taka osoba wykazana jest w kolumnie „ogółem” tylko raz.
Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

PROGRAM OSŁONOWY W ZAKRESIE DOŻYWIANIA „POMOC MIASTA BIAŁEGOSTOKU W FORMIE POSIŁKU DZIECIOM W PRZEDSZKOLU I UCZNIOM W SZKOLE NA LATA 2024-2028”[179]

Program realizowany jest w związku z wejściem w życie rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Jego adresatami są dzieci i uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej, zamieszkali na terenie Miasta Białegostoku. Na podstawie uchwały dyrektor szkoły lub przedszkola, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy dziecko albo uczeń wyrażało chęć zjedzenia posiłku, udzielał pomocy w formie posiłku dziecku albo uczniowi bez decyzji administracyjnej i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W 2025 r. posiłek (bez konieczności wydania decyzji i przeprowadzania wywiadu środowiskowego) wydano 14 dzieciom i uczniom we wszystkich typach szkół (380 posiłków). Łączny koszt zadania to 2 075 zł (w tym: środki własne – 1 197 zł; dotacja – 878 zł).

Informacja o realizacji programu zamieszczana jest w sprawozdaniu z działalności MOPR.

PROGRAM „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” - EDYCJA 2025[180]

Celem Programu było zapewnienie wsparcia członkom rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności – poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Formą realizacji zadania było świadczenie usług:

– w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej – maksymalnie 240 godzin; usługa skierowana do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia, posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności – świadczył Caritas Archidiecezji Białostockiej;

[179] Uchwała Nr LXXV/1044/23 z dnia 23 października 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Białegostoku w formie posiłku dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole” na lata 2024-2028 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2023 r. poz. 5398).

[180] Uchwała Nr XIII/189/25 Rady Miasta Białystok z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2025 r. poz. 1820) Miasto Białystok przystąpiło do realizacji programu „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2025.

– w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej – maksymalnie 240 godzin; usługa skierowana do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dorosłymi osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności – świadczyła Fundacja Przystanek Autyzm lub Caritas Archidiecezji Białostockiej.

Usługę opieki wytchnieniowej przyznawano na wniosek opiekuna osoby niepełnosprawnej decyzją administracyjną, wydawaną przez MOPR i usługę świadczono nieodpłatnie. W 2025 r. usługę opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego, świadczonej w miejscu zamieszkania przyznano 90 osobom i rodzinom.

PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ" DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO - EDYCJA 2025

Zgodnie z art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy[181], Miasto Białystok przystąpiło do realizacji programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością". Z usług asystenta mogły skorzystać:

– dzieci od ukończenia 2. roku życia do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji[182];
– osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, będące mieszkańcami Białegostoku[183].

Usługi asystencji osobistej przyznawane były przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

Miasto powierzyło prowadzenie zadania następującym organizacjom pozarządowym:

– Fundacji Inicjatyw na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Impuls";
– Stowarzyszeniu Wspierania Aktywności Niepełnosprawnych Intelektualnie „Aktywni".

PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2021-2027

W 2025 r. realizowano Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (PO PŻ). Pomoc otrzymywały osoby i rodziny, które spełniały przesłanki określone w art. 7 ustawy[184], których dochód nie przekraczał 2 676,50 zł - w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 2 180,95 zł - w przypadku osoby w rodzinie.

W zakresie doboru osób i weryfikacji uprawnień do pomocy żywnościowej m.in. w formie paczek żywnościowych MOPR współpracował z podmiotami zajmującymi się dystrybucją żywności na terenie Miasta Białegostoku - pracownik socjalny wydawał skierowania do konkretnej lokalnej organizacji partnerskiej: Stowarzyszenia Pomocy Rodzinie „DROGA", Stowarzyszenia „Ku Dobrej Nadziei", Stowarzyszenia Bliżej Siebie Białystok - Eindhoven, Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju „Hektor", Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Kościoła Zielonoświątkowego Zbór „Dobra Nowina", Chrześcijańskiej Służby Charytatywnej Oddział

[181] Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1848 z późn. zm.).
[182] Traktowane na równi z orzeczeniami, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.).
[183] Jw.
[184] Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.).

Podlaski, Zespołu Parafialnego przy Kościele Św. Rocha, Parafii Rzymskokatolickiej pw. Bł. Bolesławy Lament, Kościoła Chrześcijan Baptystów Zbór w Białymstoku, Centrum Pomocy „Samarytanin" Caritas Archidiecezji Białostockiej, Stowarzyszenia Środowisk Lokalnych „Aktywne Osiedle", ZHP Chorągiew Białostocka, Parafii Rzymskokatolickiej p.w. NMP „Królowej Rodzin".

Informacja o realizacji programu zamieszczana jest w sprawozdaniu z działalności MOPR.

Tabela 177. Realizacja Programu - Pomoc Żywnościowa

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób zakwalifikowanych do udziału w programie	2 017	2 378	2 347	1 974	1 993
Liczba lokalnych organizacji partnerskich	12	10	10	11	14

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

PROGRAM OSŁONOWY W ZAKRESIE ZMNIEJSZANIA WYDATKÓW Z TYTUŁU OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI[185]

Program ma formę pomocy finansowej, przyznawanej w postaci świadczenia pieniężnego w wysokości 50% należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zbieranymi w sposób selektywny.

Informacja o realizacji programu zamieszczana jest w sprawozdaniu z działalności MOPR.

Tabela 178. Realizacja dodatku osłonowego

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw domowych				
	2021	2022	2023	2024	2025
Kwota wydatków (w zł)	91 705	222 446	153 960	125 348	156 282
Liczba świadczeń	4 610	9 669	6 672	5 420	6 771

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

PROGRAM MINISTERSTWA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW" NA ROK 2025[186]

W 2025 r. w ramach programu zapewniono usługę całodobowej opieki na odległość dla Seniorów wyposażonych w tzw. „opaskę bezpieczeństwa" (Moduł II). Teleopieką objęto 491 osób, w wieku 60 lat i więcej.

Dzięki „opiece na odległość" Seniorzy funkcjonują w poczuciu, że w sytuacji nagłego zagrożenia, poprzez naciśnięcie przycisku alarmowego w opasce bezpieczeństwa, sygnał o niebezpieczeństwie zostanie przekazany do stale działającego centrum monitoringu, które uruchomi niezbędną interwencję.

[185] Uchwała nr LXXIV/1012/23 Rady Miasta Białystok z dnia 18 września 2023 r. w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Białegostoku z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na lata 2024-2026 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2023 r. poz. 4867).

[186] Uchwała nr LXXV/1046/23 Rady Miasta Białystok z dnia 23 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego programu osłonowego ,,Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku" na lata 2024-2025 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2023 r. poz. 5400).

W 2025 r. zarejestrowano łącznie 725 zgłoszeń do dyspozytora przy użyciu opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa, z tego:

- 710 zgłoszeń - zakończonych udzieleniem wsparcia przez telefon, w tym udzielenie porad dotyczących kwestii medycznych, porad socjalnych oraz dotyczących próśb zgłaszającego o udzielenie wsparcia przez osoby z tzw. sieci pomocowej (osoby bliskie);
- 15 zgłoszeń zakończonych interwencją służb ratunkowych.

Informacja o realizacji programu zamieszczana jest w sprawozdaniu z działalności MOPR.

10.1.5. Poradnictwo specjalistyczne

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK), który udziela bezpłatnej pomocy osobom i rodzinom, bez względu na ich sytuację materialną, będącym w stanie nagłego lub przewlekłego kryzysu spowodowanego m.in. przemocą domową, kryzysem małżeńskim, konfliktem rodzinnym, utratą, żałobą, osieroceniem, wypadkiem (w tym masowym), katastrofą, zdarzeniem losowym, problemem samobójstwa, trudnościami wychowawczymi, innymi kryzysami.

W ramach interwencji kryzysowej udzielana jest natychmiastowa specjalistyczna pomoc psychologiczna, a w zależności od potrzeb – również poradnictwo socjalne lub prawne. W OIK świadczone jest także poradnictwo pedagogiczne i rodzinne. Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela ponadto czasowego schronienia dla kobiet, kobiet w ciąży i kobiet z dziećmi będących w trudnej sytuacji życiowej, w tym doświadczających przemocy domowej. Czynny jest całodobowo, we wszystkie dni roku. Nie obowiązuje skierowanie.

Wyżej wymienione zadania realizowane są przez psychologów, terapeutów, specjalistów pracy z rodziną, pedagogów, konsultantów oraz specjalistów pracy socjalnej.

Tabela 179. Poradnictwo specjalistyczne - udzielone porady

Rodzaj poradnictwa	2021	2022	2023	2024	2025
Psychologiczne	1 835	1 511	2 636	2 050	2 648
Rodzinne	1 439	1 344	1 401	1 249	1 255
Mieszkaniowe i socjalne	196	343	260	274	329
Prawne	1 035	1 066	1 211	1 049	1 182
Pedagogiczne	433	429	303	416	433

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

PORADNICTWO RODZINNE

W ramach interwencji kryzysowej udzielano specjalistycznego poradnictwa w tym: psychologicznego, prawnego, rodzinnego, pedagogicznego, socjalnego. Dodatkowo 70 osób skorzystało z konsultacji, a terapią par/małżeństw objęto 38 osób.

Prowadzono następujące grupy i zajęcia:

- Grupa terapeutyczna dla osób doświadczających trudności w relacjach;
- Zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców pn. „Szkoła dla rodziców” - cz. I;
- Trening Pewności Siebie (TPS) – Program wsparcia dla dzieci;
- Grupa terapeutyczna dla osób odbudowujących relacje rodzinne.

Realizowano:

- Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową;

– Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową. Udzielano pomocy w formie schronienia, z której w 2025 r. skorzystało 35 osób.

Tabela 180. Poradnictwo rodzinne

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba spotkań terapeutycznych	1 835	1 773	1 704	1 665	1 688
Liczba spotkań w terapii par i małżeństw	55	198	151	111	142
Liczba osób objętych pomocą Ośrodka	1 495	2 175	2 350	1 976	2 279

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

INTERWENCJA KRYZYSOWA

Tabela 181. Interwencja kryzysowa Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba miejsc	15	15	15	15	15
Liczba osób, które skorzystały z placówki	1 495	2 175	2 350	1 976	2 279

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

10.1.6. Praca socjalna, kontrakt socjalny

Praca socjalna nakierowana jest na pomoc osobom i rodzinom w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz poprawy funkcjonowania w środowisku społecznym. Jest to świadczenie o charakterze niepieniężnym, realizowane bez względu na posiadany przez osobę/rodzinę dochód. Pracę socjalną realizują pracownicy socjalni, zatrudnieni w MOPR.

Praca socjalna realizowana jest również w oparciu o kontrakt socjalny. Narzędzie służy wzmocnieniu aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób oraz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Kontrakt socjalny jest rodzajem umowy, określającej sposób współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w celu rozwiązywania problemów życiowych. W ramach kontraktu dokonuje się gruntownej diagnozy sytuacji klienta, ustala się jego zasoby i możliwości oraz motywuje do podjęcia działań ukierunkowanych na poprawę sytuacji życiowej.

Tabela 182. Praca socjalna, kontrakty socjalne

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób i rodzin objętych pracą socjalną oraz liczba osób w tych rodzinach	10 954 osoby i rodziny 19 637 osób	9 960 osób i rodzin 16 794 osoby	9 841 osób i rodzin 16 081 osób	7 049 osób i rodzin 12 751 osób	6 915 osób i rodzin 12 413 osób
Kontrakty socjalne	84	77	57	69	74

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

10.1.7. Centrum Integracji Społecznej

Centrum Integracji Społecznej (CIS) realizuje zadania z zakresu integracji społecznej i zawodowej poprzez kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych oraz osiąganie pozycji społecznych, dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu. Oferta CIS adresowana jest w szczególności do osób bezdomnych, realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób z zaburzeniami psychicznymi, długotrwale bezrobotnych, zwalnianych z zakładów karnych, uchodźców realizujących indywidualny program integracji, a także osób niepełnosprawnych. Na terenie Miasta Białegostoku Centra Integracji Społecznej prowadzone są przez organizacje pożytku publicznego. Wniosek o przyjęcie do Centrum podlega zaopiniowaniu przez pracownika socjalnego MOPR.

Tabela 183. Centrum Integracji Społecznej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba placówek	3	2	3	2	3
Liczba osób skierowanych do uczestnictwa	47	89	59	51	57
Liczba osób, które zrealizowały działania w CIS	26	22	36	50	10

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku - na podstawie danych Centrum Integracji Społecznej

10.1.8. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnościami

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami w ramach zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowano na podstawie ustawy[187]. Zadania mają na celu rozwijanie umiejętności społecznych i poprawę sprawności psychofizycznej osób z niepełnosprawnościami.

W 2025 r. realizowano ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) następujące zadania:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (659 zrealizowanych wniosków);
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (3 288 zrealizowanych wniosków);
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych (205 zrealizowanych wniosków);
- rehabilitacja dzieci i młodzieży (440 zrealizowanych wniosków).

Zlecanie realizacji zadań z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych odbywa się w oparciu o przepisy ustawy[188], z finansowaniem lub dofinansowaniem z budżetu Miasta Białystok.

Zadania z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w 2025 r.:

- prowadzenie placówki aktywnej rehabilitacji społecznej dla dorosłych osób niepełnosprawnych z całościowymi zaburzeniami rozwoju;

[187] Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.).

[188] Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.).

- prowadzenie ośrodka dziennego pobytu dla osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym;
- prowadzenie placówki opiekuńczo-terapeutycznej dla osób dorosłych z uszkodzonym ośrodkowym układem nerwowym;
- prowadzenie ośrodka rehabilitacji psychospołecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja usług Asystenta Osoby Niepełnosprawnej;
- realizacja usług wolontariackich dla osób z niepełnosprawnościami;
- trener pracy – sposób na zwiększenie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami na otwartym rynku pracy;
- pomoc psychologiczno-terapeutyczna dla rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnościami;
- rehabilitacja kobiet dotkniętych nowotworem piersi;
- wsparcie aktywności osób chorujących onkologicznie;
- zapewnienie wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi poprzez prowadzenie mieszkań chronionych – treningowych;
- zapewnienie opieki wytchnieniowej opiekunom osób ze spektrum autyzmu;
- zapewnienie opieki wytchnieniowej opiekunom osób z niepełnosprawnością intelektualną;
- białostocki informator dla osób niepełnosprawnych – prowadzenie strony internetowej;
- zapewnienie opieki wytchnieniowej rodzicom lub opiekunom osób z niepełnosprawnościami;
- świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania oraz pobytu całodobowego;
- „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.

Tabela 184. Liczba zrealizowanych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON według rodzaju pomocy

Rodzaj pomocy	2021	2022	2023	2024	2025
Dofinansowanie osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	429	587	477	736	659
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane na podstawie odrębnych przepisów	1 078	1 710	2 177	2 845	3 288
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	129	121	143	163	205
Rehabilitacja dzieci i młodzieży	310	301	386	406	440

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Tabela 185. Koszt realizacji zadań ze środków PFRON

Rodzaj pomocy	2021	2022	2023	2024	2025
Wypłacone dofinansowania ogółem (w zł), w tym:	5 255 945	6 854 291	8 349 795	11 183 361	12 291 740
dofinansowanie działalności WTZ[189]	2 479 592	2 868 535	3 345 536	3 776 531	3 720 982

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Tabela 186. Dotacje dla organizacji pożytku publicznego na realizację zadań z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba organizacji, którym zlecono zadania	14	11	10	13	11
Liczba umów	24	24	23	21	20
Wartość przekazanych dotacji (w pełnych zł)	3 602 759	4 773 489	4 726 700	5 780 400	6 319 523

Źródło: Departament Spraw Społecznych

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Wsparcie dzienne osób z niepełnosprawnościami realizowano w ramach dofinansowania działalności warsztatów terapii zajęciowej, na podstawie ustawy[190]. Warsztaty stanowią wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę, stwarzającą osobom z niepełnosprawnościami, niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Koszty warsztatu są współfinansowane ze środków PFRON (do 90%), samorządu terytorialnego lub z innych źródeł. Działalność warsztatu jest działalnością o charakterze niezarobkowym.

Tabela 187. Warsztaty terapii zajęciowej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba placówek	4	4	4	4	4
Liczba miejsc	117	117	117	117	117
Osoby, które opuściły WTZ ze względu na podjęcie zatrudnienia	2	2	2	1	3
Przekazane środki PFRON na działalność WTZ (w zł)	2 479 592	2 868 535	3 345 536	3 776 531	3 720 982
Przekazane środki budżetu Miasta na działalność WTZ (w zł)	280 934	331 045	379 210	438 048	457 549

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

[189] WTZ - warsztaty terapii zajęciowej.

[190] Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.).

ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI ZAWODOWEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH[191]

Zadania mają na celu udzielenie osobie niepełnosprawnej usług typu: poradnictwo zawodowe, szkolenie zawodowe, pomoc w podjęciu zatrudnienia i jego utrzymaniu.

W 2025 r. ze środków PFRON realizowano następujące zadania:

- dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej (1 zrealizowany wniosek);
- rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, zlecona do realizacji przez fundacje i organizacje pozarządowe (19 zrealizowanych wniosków).

Tabela 188. Koszty realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej ze środków PFRON

Wyszczególnienie[192]		2021	2022	2023	2024	2025
Rodzaj zadania z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej	Zwrot pracodawcom kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	1 756 800	1 561 100	1 004 379	0	0
	Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej	234 577	429 341	375 826	0	0
	Finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych	7 796	18 000	0	15 078	10 597
	Dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego	3 000	10 000	8 856	10 000	10 000

[191] Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.).

[192] Kwoty dotyczące kosztów podane w złotych.

Wyszczególnienie[192]		2021	2022	2023	2024	2025
	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych zlecona do realizacji przez fundacje i organizacje pozarządowe	399 615	396 000	544 608	1 275 707	1 004 226
	Wypłacone środki PFRON ogółem	2 401 788	2 414 441	1 933 669	1 300 785	1 024 823

Źródło: Departament Spraw Społecznych

MIEJSKI ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W BIAŁYMSTOKU

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Białymstoku rozpatruje wnioski o wydanie:

- orzeczenia o niepełnosprawności dla osób, które nie ukończyły 16. roku życia;
- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób, które ukończyły 16. rok życia;
- orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień;
- legitymacji osób niepełnosprawnych;
- kart parkingowych osób niepełnosprawnych.

Tabela 189. Orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, karty parkingowe, legitymacje osoby niepełnosprawnej wydane mieszkańcom Białegostoku

Wyszczególnienie		2021	2022	2023	2024	2025
Orzeczenia	do 16 r.ż.	885	1 052	1 059	1 089	1 033
	pow. 16. r.ż.	5 325	5 434	6 024	6 198	6 627
Karty parkingowe	osoby niepełnosprawne	683	1 013	1 331	1 564	2 228
	Placówki	4	12	4	4	6
Legitymacje osoby niepełnosprawnej		1 695	1 615	2 647	2 701	3 049

Źródło: Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

MIEJSKI PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI NA LATA 2021-2025[193]

Program jest skierowany do niepełnosprawnych mieszkańców Białegostoku oraz ich opiekunów i określa kierunki polityki społecznej Miasta w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami.

Program jest realizowany według następujących priorytetów:

1. Kształtowanie świadomości społecznej związanej z problematyką osób z niepełnosprawnościami.
2. Przeciwdziałanie marginalizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

[193] Uchwała Nr XL/595/21 Rady Miasta Białystok z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Miejskiego programu działań na rzecz rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2025".

3. Dostosowanie przestrzeni miejskiej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
4. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami.
5. Integracja społeczna osób z niepełnosprawnościami.
6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
7. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb.

Każdy z priorytetów określa zadania do realizacji, z założeniem rezultatów.

Warunkiem skuteczności działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta jest ciągłe monitorowanie i ocena poziomu realizacji. Odbywa się to poprzez regularne zbieranie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania Programu, które następnie przedstawiane są co roku Wojewodzie Podlaskiemu w formie zbiorczego sprawozdania z realizacji Programu, zgodnie z zapisami art. 35a ustawy[194].

10.1.9. Zlecanie zadań z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej

Zlecanie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej odbywa się w oparciu o przepisy ustawy[195].

Tabela 190. Dotacje dla organizacji pożytku publicznego

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku					
Liczba organizacji, którym zlecono zadania	4	3	3	2	2
Liczba umów	6	4	4	3	3
Wartość przekazanych dotacji (w zł)	1 432 982	1 319 871	1 455 410	1 362 773	1 753 000
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji, którym zlecono zadania	2	2	2	2	2
Liczba umów	2	2	2	2	2
Wartość przekazanych dotacji (w zł)	5 056 298	5 600 000	6 400 000	7 200 000	7 310 000
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji, którym zlecono zadania	2	2	2	2	2
Liczba umów	3	4	2	4	2
Wartość przekazanych dotacji (w zł)	152 040	154 368	147 314	183 130	144 991
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji, którym zlecono zadania	1	1	1	1	1
Liczba umów	1	1	1	1	1

[194] Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.).

[195] Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.).

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Wartość przekazanych dotacji (w zł)	1 235 000	1 257 793	1 327 232	1 515 000	2 255 000
Ośrodki wsparcia					
Liczba organizacji, którym zlecono zadania	-	-	-	-	1[196]
Liczba umów	-	-	-	-	1
Wartość przekazanych dotacji (w zł)	-	-	-	-	150 000
ŁĄCZNIE:					
Liczba organizacji, którym zlecono zadania*	7	6	6	5	5
Liczba umów	12	11	9	10	9
Wartość przekazanych dotacji (w zł)	7 876 320	8 332 032	9 329 956	10 260 903	11 612 991

* liczba organizacji nie sumuje się, ponieważ mają one różną liczbę zadań.
Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

W 2025 r. Departament Spraw Społecznych zlecał następujące zadania z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej:

- działania na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością przebywających na terenie Miasta Białegostoku (schronienie, posiłek, ubranie, streetworking);
- pomoc rzeczowa i żywnościowa dla osób potrzebujących (paczki świąteczne);
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnianie w nich miejsc dla dzieci oraz młodzieży;
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w ramach Miejskiego Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- Działania na rzecz osób starszych (złota rączka, kluby seniora).

Tabela 191. Dotacje dla organizacji pożytku publicznego udzielone przez Departament Spraw Społecznych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Pomoc społeczna					
Liczba organizacji, którym zlecono zadania	12	12	11	9	9
Liczba umów	22	22	20	23	16
Wartość przekazanych dotacji (w zł)	3 358 040,00	3 574 677,80	3 559 991,40	4 210 806,10	5 023 040,00
Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej					
Liczba organizacji, którym zlecono zadania	7	5	5	4	4

[196] W dniu 01.10.2025 r. został otwarty dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba umów	9	7	7	5	5
Wartość przekazanych dotacji (w zł)	2 293 241,00	2 363 546,00	2 595 078,00	2 642 167,00	2 900 000,00

Źródło: Departament Spraw Społecznych

10.1.10. Pomoc instytucjonalna świadczona przez system pomocy społecznej w Białymstoku

Pomoc instytucjonalna obejmuje umieszczanie w domach pomocy społecznej osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych lub usług sąsiedzkich.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Tabela 192. Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie Miasta Białystok

Wyszczególnienie		2021		2022		2023		2024		2025	
		liczba miejsc	liczba umieszczonych mieszkańców	liczba miejsc	liczba umieszczonych mieszkańców	liczba miejsc	liczba umieszczonych mieszkańców	liczba miejsc	liczba umieszczonych mieszkańców	liczba miejsc	liczba umieszczonych mieszkańców
Dom Pomocy Społecznej przy ul. Proletariackiej 8 dla osób w podeszłym wieku		25	10	25	4	25	8	25	7	25	1
Dom Pomocy Społecznej przy ul. Świerkowej 9 dla osób przewlekle somatycznie chorych		188	59	188	47	188	45	188	42	188	34
Dom Pomocy Społecznej w Białymstoku przy ul. Baranowic-kiej 203 z Filią w Bobrowej	dla osób przewlekle psychicznie chorych (Filia w Bobrowej)	36	2	36	2	36	2	36	0	36	1
	dla dzieci i młodzieży niepełnospraw-nych intelektualnie	102	2	102	0	102	0	102	2	102	1
	dla dorosłych niepełnospraw-nych intelektualnie	168	4	168	6	168	4	168	6	168	5
Ogółem		519	77	519	59	519	59	519	57	519	42

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Tabela 193. Mieszkańcy Miasta Białegostoku umieszczeni w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba mieszkańców Białegostoku umieszczonych w DPS na terenie innych powiatów	80	105	113	100	98
Liczba mieszkańców Białegostoku, którym przyznano decyzją świadczenie	409	449	484	486	506
Odpłatność Gminy Białystok (w zł)[197]	12 065 057	14 666 949	18 204 792	23 086 224	25 832 870

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

MIEJSCA SCHRONIENIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH

Osoby bezdomne mają prawo do schronienia w ogrzewalni, noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Tabela 194. Miejsca zapewniające tymczasowe schronienie osobom bezdomnym

Wyszczególnienie		Typ schronienia			
		Schronisko oraz schronisko z usługami opiekuńczymi	Noclegownia	Ogrzewalnia	Ogółem
2021	Liczba placówek	1	5	2	**8**
	Liczba miejsc	30	195	60	**285**
2022	Liczba placówek	1	5	2	**8**
	Liczba miejsc	30	201	60	**291**
2023	Liczba placówek	1	5	2	**8**
	Liczba miejsc	30	201	60	**291**
2024	Liczba placówek	1	5	2	**8**
	Liczba miejsc	27	189	85	**301**
2025	Liczba placówek	1	5	2	**8**
	Liczba miejsc	27	189	85	**301**

Źródło: Departament Spraw Społecznych

[197] Odpłatność Gminy Białystok za pobyt mieszkańców Miasta Białystok w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów została pomniejszona o wpłaty osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej na podstawie decyzji administracyjnych, wydanych w oparciu o art. 59 ust. 1 w zw. z art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.) oraz na podstawie umów zawartych zgodnie z art. 103 ust. 2 tejże ustawy, a także zwroty dokonane przez domy pomocy społecznej.

MIESZKANIA TRENINGOWE[198]

Mieszkania treningowe są formą pomocy społecznej, przygotowującą osoby w nich przebywające - przy wsparciu specjalistów, do prowadzenia niezależnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. W 2025 r. funkcjonowały 4 mieszkania przeznaczone dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej (łącznie 18 miejsc).

W mieszkaniach treningowych świadczono usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną. Osoby usamodzielniane, przebywające w mieszkaniu treningowym korzystały ze wsparcia pracownika socjalnego, psychologa i pedagoga MOPR.

Tabela 195. Liczba osób usamodzielnianych korzystających z mieszkań chronionych/ treningowych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba usamodzielnianych korzystających z mieszkań chronionych/treningowych	18	19	24	24	23

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

10.1.11. Polityka senioralna

Politykę senioralną Miasta stanowi zespół działań skierowanych do osób w wieku powyżej 60 lat na rzecz zaspokojenia ich potrzeb, rozwiązywania problemów społecznych i likwidacji barier dotyczących tej grupy mieszkańców Białegostoku. Na dzień 31 grudnia 2025 r. Białystok zamieszkiwało 78 128 seniorów oraz 411 osób na pobyt czasowy.

PROGRAM POLITYKI SENIORALNEJ MIASTA BIAŁEGOSTOKU NA LATA 2023-2025 PN. BEZPIECZNI I SZCZĘŚLIWI SENIORZY („INCOLUMEM AC BEATUM SENIORES")[199]

Program Polityki Senioralnej Miasta Białegostoku stanowi dokument określający obszar działań służących rozbudowaniu sieci wsparcia białostockich seniorów w celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa, aktywizacji oraz zwiększenia dobrostanu fizycznego, psychicznego, poznawczego i społecznego poprzez efektywne wykorzystywanie posiadanych zasobów i potencjałów miejskich instytucji oraz otoczenia społecznego. Jest to przedsięwzięcie mające uporządkować i skoordynować różnego rodzaju działania dedykowane seniorom, prowadzone i planowane przez jednostki organizacyjne Urzędu i Miasta, organizacje pozarządowe i samych mieszkańców, w celu zwiększenia skuteczności i zakresu oddziaływania tych inicjatyw w wymiarze społecznym i ekonomicznym. Program jest również odpowiedzią na zachodzące zmiany demograficzne, prowadzące do starzenia się społeczeństwa, czyli systematycznego zwiększania się udziału osób starszych w strukturze społecznej, zarówno Polski, jak i Białegostoku oraz rozwoju tzw. srebrnej gospodarki, tj. usług skierowanych do tej grupy wiekowej.

[198] Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1693) zastąpiła nazwę „mieszkania chronione" nazwą „mieszkania treningowe i wspomagane".

[199] Uchwała Nr LXXI/972/23 Rady Miasta Białystok z dnia 29 maja 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Polityki Senioralnej Miasta Białegostoku na lata 2023-2025 pn. Bezpieczni i szczęśliwi seniorzy („Incolumem ac beatum seniores").

Program jest dostępny na stronie internetowej www.bip.bialystok.pl, w zakładce: Akty prawne/ Uchwały Rady Miasta.

KLUBY SENIORA

W 2025 r. kontynuowano działania mające na celu aktywizację seniorów, realizowane poprzez organizowanie otwartych konkursów ofert[200]. W ramach rozstrzygnięcia wyłoniono 3 organizacje:

- Podlaski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża (POO PCK);
- Caritas Archidiecezji Białostockiej;
- Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów Klanza Oddział Białostocki.

W ramach realizacji zadania pt. „Integracja, aktywizacja i organizacja czasu wolnego seniorów poprzez *Prowadzenie klubu seniora*" POO PCK kontynuował działalność jednego „Klubu Seniora PCK w Białymstoku". Zajęcia skierowane do seniorów w wieku 60+ objęły stosownie do potrzeb: gimnastykę, jogę, trening medyczny, taniec, zajęcia umysłowe, naukę języka angielskiego - konwersację, zajęcia teatralne, zajęcia kulinarne, zajęcia kreatywne - plastyczne, zajęcia informatyczne, zajęcia wokalne, brydż, sekcję wolontariatu, zajęcia sceniczne, Dyskusyjny Klub Filmowy, wykłady, spacery z przewodnikiem, spotkania kulturalne i integracyjne. W 2025 r. odbyły się wyjazdy turystyczne, wycieczki, ognisko i bal andrzejkowy. Seniorzy również aktywnie uczestniczyli w wydarzeniach proponowanych przez PCK. Do Klubu Seniora na dzień 31 grudnia 2025 r. uczęszczało 105 seniorek/ów, mieszkańców Miasta Białystok. W ramach bieżącej działalności Klubu Seniora zrealizowano 17 rodzajów aktywności.

Caritas Archidiecezji Białostockiej realizował zadanie pn. „Prowadzenie Osiedlowego Klubu Seniora *Dobry czas*". Zadanie realizowane było przy parafii św. Kazimierza Królewicza w Białymstoku. Klub powstał w odpowiedzi na potrzeby ludzi starszych oraz samotnych i zakłada integrację, aktywizację oraz organizację czasu wolnego seniorów. W 2025 r. był czynny od poniedziałku do czwartku w godzinach 14.00 - 18.00. Działania były skierowane do min. 30 osób starszych w wieku powyżej 60 roku życia z terenu Miasta Białystok. Zrealizowane działania obejmowały m.in.: zajęcia związane z kulturą (wyjścia kulturalne, spotkania okolicznościowe, Dyskusyjny Klub Filmowy, spotkania przy kawie i herbacie), zajęcia rozwijające aktywność fizyczną (gimnastyka), zajęcia edukacyjne (edukacyjno-pomocowe, historyczno-krajoznawcze, komputerowe, ekologiczne, florystyczne, zajęcia promujące zdrowy styl życia seniorów (spotkania z dietetykiem i lekarzem), zajęcia poprawiające stan psychiczny seniorów (spotkania z psychologiem, trening umysłu) oraz warsztaty aktywizujące (krawieckie, rzeźbiarskie, rękodzielnicze, malarskie).

Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów Klanza Oddział Białostocki realizował zadanie pn. „Klub Aktywnego Seniora" przy ul. Wincentego Witosa 15B lok. 12 w Białymstoku. Celem Programu była aktywizacja osób starszych poprzez prowadzenie Klubu na osiedlu Słoneczny Stok w Białymstoku, który w 2025 r. działał od poniedziałku do czwartku w godzinach 09.00 - 13:00. Kontynuacja działań z lat ubiegłych służyła zaspokajaniu potrzeb aktywizacji społecznej białostockich seniorów, poprzez edukację, rozwój zainteresowań integrację wewnątrz i międzypokoleniową. Działania były skierowane do 40 osób po 60 roku życia,

[200] „Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym w latach 2024 – 2025" oraz „Działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym na 2025 r.".

chcących wspólnie z innymi seniorami uczestniczyć w zajęciach Klubu. Po wypełnieniu karty zgłoszenia seniorzy mogli korzystać ze stałych form zajęć (tj. warsztaty edukacyjne w ramach Szkoła SuperBabci i SuperDziadka (SSBiSD), warsztaty twórcze i zajęcia ruchowe, spotkania ze specjalistami) i otwartych spotkań klubowych (tj. spotkania dyskusyjno-twórcze, fitness mózgu, okolicznościowe połączone z aktywnością społeczną – wolontariat seniorski skierowany do dzieci, młodzieży czy osób starszych). Realizowano i kontynuowano różne sekcje: Strefa Aktywnego Ruchu, Robótek ręcznych, Pracownia Działań Twórczych, Wolontariacka oraz różnego rodzaju wewnętrzne programy, m.in. SSBiSD oraz inne propozycje odpowiadające aktualnym potrzebom seniorów.

SENIORALNY KLUB AKTYWNOŚCI PRZY UL. PIETKIEWICZA

W 2025 r. w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Prowadzenie Senioralnego Klubu Aktywności przy ul. Michała Pietkiewicza 10 w Białymstoku" został otwarty nowy Klub Seniora. Zadanie realizowane jest w terminie od 01.08.2025 r. do 31.05.2027 r. przez Caritas Archidiecezji Białostockiej. Dedykowane jest 18 osobom po 60 roku życia i ma na celu integrację, aktywizację oraz organizację czasu wolnego seniorów poprzez oferowanie zajęć związanych z kulturą, a także zajęć rozwijających sprawność fizyczną, zajęć edukacyjnych, zajęć promujących zdrowy styl życia, zajęć poprawiających stan psychiczny seniorów oraz warsztatów aktywizujących.

W ramach działalności Senioralnego Klubu Aktywności w 2025 r. odbyły się w klubie, jak również i poza klubem różnego rodzaju zajęcia, warsztaty i aktywności, które miały na celu integrację i aktywizację seniorów, m.in. zajęcia związane z kulturą (9 wydarzeń, 22 osoby), zajęcia rozwijające sprawność fizyczną (10 spotkań, 23 osoby), zajęcia edukacyjne, w tym: historyczne (4 spotkania, 20 osób), komputerowe (2 spotkania, 20 osób), ekologiczne (2 spotkania, 18 osób), florystyczne (2 spotkania, 21 osób); zajęcia promujące zdrowy styl życia (1 spotkanie, 10 osób); spotkanie z dietetykiem (1 spotkanie, 15 osób); zajęcia poprawiające stan psychiczny (1 spotkanie, 15 osób); trening umysłu (2 spotkania, 20 osób); warsztaty aktywizujące, w tym: krawieckie (3 spotkania, 19 osób); ceramiczne (3 spotkania, 21 osób); rękodzieła (3 spotkania, 19 osób); kulinarne (3 spotkania, 17 osób); malarskie (3 spotkania, 18 osób). W czasie wolnym od zajęć uczestnicy mieli możliwość swobodnego spędzenia czasu w Klubie, w tym odbycia rozmów przy kawie i herbacie, wymiany doświadczeń, rozwijania swoich pasji i zainteresowań, spacerów. Seniorzy korzystali z biblioteczki, wyposażonej m.in. w książki i krzyżówki oraz z gier planszowych.

KLUB „SENIOR+"[201]

Klub jest ośrodkiem wsparcia (w formie klubu samopomocy), przeznaczonym dla mieszkańców Białegostoku w wieku 60 lat i więcej, nieaktywnych zawodowo, zagrożonych wykluczeniem społecznym, w dużej mierze ze względu na wiek; dysponuje 35 miejscami.

Utrzymanie i funkcjonowanie Klubu „Senior+" finansowane jest ze środków własnych gminy. Klub dofinansowany był ze środków budżetu państwa w ramach wieloletniego programu „Senior+" na lata 2021-2025, Moduł II „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ w Białymstoku".

W 2025 r. uczestnicy brali udział w różnego rodzaju działaniach, m.in. w zajęciach: ruchowych, teatralnych, kulinarnych, plastycznych, z fizjoterapeutą, muzycznych, z brydża

[201] Klub działający od 01 stycznia 2022 r. w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

sportowego; w wycieczkach; w spotkaniach z przedstawicielami służb mundurowych; w imprezach integracyjnych; w spotkaniach i wyjściach do instytucji kulturalno – oświatowych; w spotkaniach z dziećmi, młodzieżą szkolną i studentami; w webinariach i spotkaniach dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa seniorów.

W 2025 r. uczestnicy brali udział w różnego rodzaju działaniach, m.in. w zajęciach: sportowych, teatralnych, kulinarnych, plastycznych, z fizjoterapeutą, muzycznych, z brydża sportowego; w wycieczkach; w spotkaniach z przedstawicielami służb mundurowych; w imprezach integracyjnych; w spotkaniach i wyjściach do instytucji kulturalno – oświatowych; wycieczkach krajoznawczych i rekreacyjnych; w webinariach i spotkaniach dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa seniorów. W ramach działań aktywizujących społecznie, klub podjął działania mające na celu integrację międzypokoleniową m.in poprzez spotkania z osobami z niepełnosprawnościami, dziećmi, młodzieżą szkolną, studentami oraz z innymi seniorami. Ponadto uczestnikom udzielano pomocy w wypełnianiu druków, w załatwianiu różnego rodzaju spraw; informowano o zasadach korzystania z pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i innymi ustawami. Wspierano Seniorów w ich problemach, wspólnie szukano właściwych rozwiązań, pomagano w obsłudze telefonu, komputera.

W dniu 08.10.2025 r. Klub zorganizował Miejski Dzień Seniora – uroczystość mającą na celu integrację seniorów, w którym wzięli udział seniorzy z Białegostoku oraz zaproszeni goście. Podczas wydarzenia odbywającego się w Pałacu Branickich Prezydent Miasta Białegostoku wyróżnił 45 osób działających na rzecz osób starszych. W uroczystości wzięło udział ok. 200 gości, a obchody uświetnił koncert Zespołu Folklorystycznego „Narwianie".

Tabela 196. Działalność Klubu Seniora

Lata	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób	62	112	112	118	122
Wydatkowane środki własne Miasta Białystok na utrzymanie i funkcjonowanie Klubu Senior + (w pełnych zł)	-	326 788	384 998	486 282	501 303
Dotacja budżetu państwa na utrzymanie i funkcjonowanie Klubu Senior + (w pełnych zł)	-	62 370	75 600	76 440	75 600

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

SREBRNA EDUKACJA

Cykl wykładów edukacyjnych „Srebrna edukacja" to inicjatywa Miasta Białystok stworzona dla osób powyżej 60 roku życia. Działanie ma na celu jak najszerszą aktywizację społeczną seniorów, a także nabywanie przydatnej wiedzy praktycznej. Uczenie się przez całe życie jest jednym z elementów aktywnego starzenia się, przyczynia się do rozwijania potencjału seniorów, a także lepszego zdrowia i jakości życia w późniejszym wieku.

Do współpracy z Miastem zgłosiło się 15 instytucji publicznych, a także Białostocka Rada Seniorów:

1. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku;
2. Uniwersytet w Białymstoku;
3. Politechnika Białostocka;
4. Oddział Okręgowy NBP w Białymstoku;
5. Podlaski Oddział Wojewódzkiego NFZ;

6. Książnica Podlaska;
7. Białostockie Centrum Onkologii w Białymstoku;
8. Komenda Miejska Policji w Białymstoku;
9. Straż Miejska w Białymstoku;
10. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku;
11. Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku;
12. Białostockie Centrum Edukacji;
13. Oddział NASK w Białymstoku;
14. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
15. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Białymstoku.

Wykłady prowadzone są przez pracowników i specjalistów doświadczonych w tematyce bliskiej Seniorom. Seniorzy uczestniczą w prelekcjach na temat m.in.: jak zadbać o swoje bezpieczeństwo finansowe, co o stanie zdrowia mówi morfologia krwi, skóra czy mózg, o bezpiecznej i skutecznej fitoterapii (tzn. ziołolecznictwie), jak uchronić się przed oszustwami, o przysługujących świadczeniach, rentach i emeryturach, jak zadbać o swoja dietę, jak właściwie stosować leki i suplementy, o profilaktyce schorzeń np. okulistycznych, układu oddechowego, krwionośnego, jak sztuka i muzyka wpływa na jakość życia.

Wykłady z cyklu „Srebrnej Edukacji" rozpoczęły się we wrześniu 2025 r. i odbywają się raz w tygodniu (potrwają do początku czerwca 2026 r.). Harmonogram przygotowywany jest na bieżąco na każdy kolejny miesiąc (wstęp wolny, nie są wymagane zapisy). Działanie realizowane jest w Centrum Aktywności Społecznej Urzędu Miejskiego w Białymstoku przy ul. św. Rocha 3.

PROGRAM KARTA AKTYWNEGO SENIORA[202]

Program ma na celu aktywizację Seniorów przez zwiększenie ich uczestnictwa w życiu społecznym. Aby przystąpić do Programu należy być mieszkańcem Białegostoku oraz mieć ukończone 60 lat.

Ideą Programu jest szereg ulg, preferencji i świadczeń skierowanych do białostockich Seniorów. Działania prowadzone w ramach programu mają na celu:

- ułatwienie dostępu do badań profilaktycznych;
- propagowanie prozdrowotnego stylu życia;
- aktywizację społeczną Seniorów;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Seniorów;
- kształtowanie pozytywnego wizerunku Seniorów;
- zachęcanie do uczestnictwa w wydarzeniach edukacyjnych, kulturalnych i sportowych;
- poprawę stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia Seniorów.

MOPR w Białymstoku, w ramach świadczonej pracy socjalnej, wydawał niezbędne zaświadczenia osobom, które spełniały kryteria do otrzymania specjalnego biletu Seniora.

Tabela 197. Liczba wydanych zaświadczeń w ramach karty aktywnego seniora

Lata	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba wydanych przez MOPR zaświadczeń	97	75	85	38	42

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

[202] Uchwała Nr VII/77/2015 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie wprowadzenia Programu „Karta Aktywnego Seniora (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 1255), zmieniona uchwałą Nr XLI/630/17 Rady Miasta Białystok z dnia 25 września 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 3758) i uchwałą Nr XIV/211/19 Rady Miasta Białystok z dnia 23 września 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r. poz. 4715).

„ZŁOTA RĄCZKA”

Miasto, wspólnie z Fundacją „Spe Salvi” wspiera Seniorów poprzez działania w formie konsultacji oraz przeprowadzanych, drobnych napraw technicznych (wykonywanych przez fachowców). Pomocy udzielano bezpłatnie. Zgłoszenia przyjmowane były telefonicznie przez konsultanta lub osobiście w biurze. Usterki można było zgłaszać w poniedziałek - wtorek oraz czwartek - piątek, w godzinach 9:00 - 13:00, a także w środę, od 13:00 do 17:00.

W 2025 r. pomocy udzielono 369 Seniorom i dokonano 655 drobnych napraw/ konsultacji.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA SKIEROWANE DO SENIORÓW

W ramach inicjatyw dedykowanych Seniorom prowadzono działania na rzecz aktywizacji osób starszych poprzez organizację wydarzeń związanych z kulturą, aktywnością fizyczną, edukacją, zdrowym stylem życia oraz poprawą stanu psychicznego mieszkańców Białegostoku w wieku 60 lat i więcej.

W ramach otwartego konkursu ofert zrealizowano następujące działania:

- zajęcia promujące zdrowy styl życia (spotkania z: dietetykiem, pracownikami Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, specjalistami Narodowego Funduszu Zdrowia - poświęcone badaniom profilaktycznym i zdrowemu odżywianiu);
- zajęcia kulturalne (wyjścia do kina, teatru, muzeum, na wystawy obrazów, uczestnictwo w warsztatach teatralnych);
- zajęcia edukacyjne (nauka języka angielskiego, zajęcia komputerowe, spotkania z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji, poświęcone bezpieczeństwu finansów);
- zajęcia poprawiające stan psychiczny (spotkania z psychologiem);
- Bezpieczny i szczęśliwy Senior (we współpracy z organizacjami pozarządowymi);
- Klub Aktywnego Seniora.

Urząd Miejski przekazywał zainteresowanym Seniorom tzw. Pudełka życia, które można było pobierać bezpłatnie w Centrum Aktywności Społecznej lub Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku. Pudełka życia, dzięki zawartym w nich informacjom ułatwiają niesienie pomocy ludziom samotnym, starszym, niepełnosprawnym w sytuacjach, kiedy ich zdrowie lub życie jest zagrożone.

10.1.12. Ośrodki wsparcia

Zadaniem ośrodków wsparcia dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zapewnienie pomocy osobom, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych nie są zdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym. W Białymstoku funkcjonują 2 środowiskowe domy samopomocy (ŚDS) dziennego pobytu dla osób przewlekle psychicznie chorych i osób z niepełnosprawnością intelektualną (typ A, B):

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Białymstoku przy ul. 11 Listopada 6 (jednostka organizacyjna Miasta Białystok);
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Białymstoku przy ul. Pogodnej 63 - prowadzony przez Caritas Archidiecezji Białostockiej, na zlecenie Miasta Białystok.

Od 01 grudnia 2025 r. funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Białymstoku przy ul. Zaściańskiej 84 dla osób ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi (typ D) – prowadzony przez fundację „Oswoić Świat" na zlecenie Miasta Białystok.

W ww. domach prowadzony jest proces wspierająco-aktywizujący. Celem podejmowanych działań jest zwiększanie zaradności i samodzielności życiowej, a także integracja społeczna.

Tabela 198. Ośrodki wsparcia

Wyszczególnienie		Środowiskowy Dom Samopomocy
2021	Liczba placówek	2
	Liczba miejsc	105
	Liczba osób, które skorzystały z placówki	100
2022	Liczba placówek	2
	Liczba miejsc	105
	Liczba osób, które skorzystały z placówki	97
2023	Liczba placówek	2
	Liczba miejsc	105
	Liczba osób, które skorzystały z placówki	101
2024	Liczba placówek	2
	Liczba miejsc	105
	Liczba osób, które skorzystały z placówki	102
2025	Liczba placówek	3
	Liczba miejsc	121
	Liczba osób, które skorzystały z placówki	118

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

10.1.13. Profilaktyka uzależnień

Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii są realizowane w ramach „Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022 – 2025"[203], obejmując:

- wspieranie usług profilaktyczno – terapeutycznych w zakresie pomocy uzależnionym, ich rodzinom oraz osobom zagrożonym uzależnieniem, prowadzonych w punktach konsultacyjnych i poradniach uzależnień;
- wspieranie usług rehabilitacyjnych w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizowanych w placówkach stacjonarnych i ośrodkach dziennego pobytu;
- podniesienie standardu realizacji programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych oraz zwiększenie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej wśród osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i nowych substancji psychoaktywnych (NSP).

[203] Uchwała Nr LI/736/22 Rady Miasta Białystok z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022 – 2025.

Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, realizowane w ramach „Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022 – 2025”[204]:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej, w tym:
– dofinansowanie szkoleń terapeutów pracujących w innych placówkach lecznictwa odwykowego;
– dotacja na prowadzenie poradnictwa i terapii dla młodzieży uzależnionej od alkoholu.
2. Pomoc członkom rodzin osób uzależnionych od alkoholu, w tym:
– promowanie trzeźwego stylu życia, połączone z działaniami pomocowymi, skierowanymi do osób i rodzin z problemem alkoholowym i przemocy domowej (działania prowadzone przez stowarzyszenia abstynenckie);
– prowadzenie sieci specjalistycznych placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
– prowadzenie punktów informacyjnych o problemach alkoholowych;
– prowadzenie ośrodka wsparcia dzieci krzywdzonych, ich rodzin i opiekunów;
– dofinansowanie specjalistycznych szkoleń dla osób zawodowo zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocy domowej;
– prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców i wychowawców w zakresie prowadzenia profilaktyki domowej;
– prowadzenie diagnostyki oraz wspomagania rozwoju dzieci z alkoholowym zespołem płodowym;
– realizacja zadań w zakresie szeroko pojętych uzależnień behawioralnych, w szczególności profilaktyki uzależnień od nowych technologii – program pilotażowy;
– prowadzenie postępowania o zobowiązanie do leczenia odwykowego, w tym finansowanie kosztów procesu sądowego.
3. Zadania realizowane przez Izbę Wytrzeźwień w Białymstoku – program informacyjno-edukacyjny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Białymstoku prowadzone są Punkty Konsultacyjne dla osób i rodzin z problemami alkoholowymi, działające w Zespołach Pracowników Socjalnych, w których osobom nadużywającym alkoholu, współuzależnionym oraz członkom ich rodzin pracownicy socjalni udzielają porad. Ośrodek nie zajmuje się leczeniem i terapią osób uzależnionych.

Tabela 199. Działalność punktów konsultacyjnych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba udzielonych porad	1 871	2 043	2 368	2 650	2 749
Liczba osób, którym udzielono porad	1 199	1 289	1 269	1 573	1 425

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Izba Wytrzeźwień w Białymstoku jest jednostką organizacyjną Urzędu Miejskiego w Białymstoku. W ramach funkcjonującej struktury izba posiada 51 miejsc noclegowych dla osób nietrzeźwych oraz prowadzi noclegownię dla osób bezdomnych w sezonie zimowym (20 miejsc).

[204] Uchwała Nr LI/736/22 Rady Miasta Białystok z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022 – 2025.

10.1.14. Powszechna dostępność i równe traktowanie

Działania Miasta w zakresie dostępności w 2025 r.:

- zaktualizowano deklarację dostępności i zamieszczono ją na miejskich stronach;
- realizowano „Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2023 – 2027" (zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Białegostoku w dniu 24 maja 2023 r.);
- konsultowano przebudowę głównego wejścia do Urzędu Miejskiego w Białymstoku przy ul. Składowej 11;
- kontynuowano program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność" – Dostępne Mieszkanie – 1 osoba z niepełnosprawnością podpisała umowę i zostało wypłacone dofinansowanie na mieszkanie bez barier;
- dofinansowano usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika: przeszkolono 13 pracowników Urzędu Miejskiego w Białymstoku z zakresu posługiwania się Polskim Językiem Migowym /warsztaty doskonalące z nauki Polskiego Języka Migowego (PJM) - poziom średniozaawansowany/ oraz 22 pracowników rozpoczęło kurs języka migowego na poziomie podstawowym;
- obsłużono 72 interesantów przy wsparciu osoby posługującej się Polskim Językiem Migowym (PJM);
- monitorowano deklarację dostępności;
- przygotowano raport o stanie zapewnienia dostępności podmiotu publicznego.

Działania Miasta w zakresie równego traktowania:

W 2025 r. Pełnomocnik Prezydenta Miasta Białegostoku ds. Równego Traktowania[205] zrealizował następujące działania:

- udział w pracach:
  - Komisji Praw Człowieka i Równego Traktowania;
  - Zespołu ds. Migracji i Integracji powołanej przy Związku Miast Polskich;
  - Zespołu ds. Równego Traktowania i Polityk Równościowych przy Ministrze ds. Równości;
- udział w Białostockiej Radzie Kobiet przy Prezydencie Miasta Białegostoku;
- koordynowanie ze strony miasta projektu TSI (Wspieranie gmin w poprawie dostępu do wysokiej jakości usług integracyjnych dla dzieci i opiekunów wywodzących się ze środowisk uchodźczych i migracyjnych: przejście od podejścia kryzysowego do długoterminowych strategii integracyjnych) realizowanego z UNICEF;
- udostępnianie pomieszczeń w Centrum Aktywności Społecznej wszystkim grupom działającym na rzecz mieszkańców;
- wsparcie prowadzenia punktu informacyjno-poradniczego dla uchodźców z Ukrainy (wsparcie psychologiczne, zajęcia integracyjne, zajęcia edukacyjne).

Działania wskazane w podrozdziale 10.1. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K1.2. Podnoszenie poziomu kompetencji cyfrowych

K1.7. Kształcenie przez całe życie

[205] Zarządzenie Nr 656/24 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie powołania Pełnomocnika Prezydenta Miasta Białegostoku ds. Równego Traktowania.

K2.1. Profilaktyka zdrowotna/chorób cywilizacyjnych/edukacja zdrowotna
K2.3. Wsparcie psychologiczno-psychiatryczne oferowane mieszkańcom, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży
K2.4. Prewencja uzależnień (środki psychoaktywne, zaburzenia odżywiania, uzależnienia behawioralne)
K2.5. Opieka długoterminowa i opieka nad osobami starszymi
K3.1. Wsparcie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach rozwojowych oraz ich rodzin
K3.2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób dorosłych z niepełnosprawnościami oraz wsparcie ich rodzin
K3.3. Pomoc i wsparcie osobom w sytuacjach kryzysowych
K3.4. Działania prewencyjne wobec ryzykownych zachowań młodego pokolenia
K3.5. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
K3.6. Przeciwdziałanie ubóstwu
K3.7. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób starszych
K3.8. Integracja obcokrajowców/cudzoziemców
K4.1. Rozwój postaw równego traktowania, niedyskryminacji i otwartości na różnorodność
P2.1. Dostępność przestrzeni dla użytkowników ze szczególnymi potrzebami
C6.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie warunków życia

10.2. Żłobki

Na koniec 2025 r. w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych, prowadzonym przez Prezydenta Miasta Białegostoku zarejestrowanych było 9 żłobków samorządowych, dysponujących 1 265 miejscami dla dzieci w wieku do lat 3 oraz 56 niepublicznych żłobków, 7 klubów dziecięcych i 8 dziennych opiekunów, dysponujących 2 136 miejscami.

Tabela 200. Informacje na temat żłobków samorządowych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba żłobków samorządowych	8 + filia	9	9	9	9
Liczba miejsc w żłobkach samorządowych	1 273	1 273	1 273	1 265	1 265
Średnioroczna liczba dzieci zapisanych	1228	1 235	1 244	1 232	1 150
Średnioroczna liczba dzieci uczęszczających	721	824	913	1 053	850
Liczba oddziałów w żłobkach	41	41	41	42	42
Liczba etatów	278,6	285	282	285,75	285
Wydatki na żłobki (wraz z wydatkami inwestycyjnymi, w zł)	19 574 183	22 367 306	25 334 590	22 418 950	34 804 717
Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka (w zł)	1 281,36	1 464,21	1 564,84	1 686,87	2 376,20
Wysokość opłaty za żłobek (bez wyżywienia, w zł)	200	(I - II) - 200 (III - XII) - 400	400	(I-IX) – 400 (X-XII) – 1 500	1 500

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Wydatki na zakup usług remontowych (w pełnych zł)	412 282	685 213	436 587	499 337	721 573

Źródło: Departament Spraw Społecznych

Tabela 201. Liczba miejsc w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów

Wyszczególnienie		Żłobki samorządowe	Niepubliczne żłobki i kluby dziecięce	Dzienni opiekunowie	Ogółem
2021	podmioty	9	44	2	55
	miejsca	1 273	1 343	16	2 632
2022	podmioty	9	53	0	62
	miejsca	1 273	1 674	0	2 947
2023	podmioty	9	53	1	63
	miejsca	1 273	1 646	5	2 924
2024	podmioty	9	54	6	69
	miejsca	1 265	1 741	39	3 045
2025	podmioty	9	63	8	80
	miejsca	1 265	2 087	49	3 401

Źródło: Departament Spraw Społecznych

Działania wskazane w podrozdziale 10.2. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

K3.5. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

10.3. Ochrona zdrowia

INFORMACJE OGÓLNE O ŚWIADCZENIACH ZDROWOTNYCH

Urząd Miejski w Białymstoku jest organem założycielskim Samodzielnego Szpitala Miejskiego im. PCK w Białymstoku. W 2025 r. kwota dofinansowania do działalności szpitala (zakup aparatury medycznej, planowane remonty sprzętu medycznego, zakup wyposażenia) wyniosła 982 800 zł.

Działania z zakresu polityki zdrowotnej:

1. Przedsięwzięcia zmierzające do zmniejszenia rozpowszechnienia palenia tytoniu wśród mieszkańców miasta Białegostoku.
2. Realizacja Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, w tym:
– prowadzenie placówki pomocy psychiatryczno – psychologiczno - terapeutycznej skierowanej do dzieci i młodzieży doświadczającej kryzysu;
– wspieranie pomocy z zakresu zaburzeń psychicznych w formie prowadzenia oddziału dziennego opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży w Białymstoku;
– prowadzenie Placówki Intensywnej Opieki Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży.
3. Współorganizacja Uniwersytetu Zdrowego Seniora i Uniwersytetu Profilaktyki Psychogeriatrycznej.
4. Realizacja programu polityki zdrowotnej w zakresie edukacji okołoporodowej mieszkanek Miasta pn. „Szkoła Rodzenia”.

Tabela 202. Świadczenia realizowane przez Miasto Białystok

Wyszczególnienie		Nazwa świadczenia	
		Program edukacji okołoporodowej „Szkoła rodzenia"	Usługi rehabilitacyjne
2021	środki wydatkowane (w zł)	314 900	580 872
	liczba udzielonych świadczeń	699	1 900
2022	środki wydatkowane (w zł)	345 000	400 000
	liczba udzielonych świadczeń	1 000	1 400
2023	środki wydatkowane (w zł)	404 700	400 000
	liczba udzielonych świadczeń	1 140	1 320
2024	środki wydatkowane (w zł)	365 000	452 000
	liczba udzielonych świadczeń	1 000	1 271
2025	środki wydatkowane (w zł)	449 696	452 000
	liczba udzielonych świadczeń	1 196	1 256

Źródło: Departament Spraw Społecznych

UNIWERSYTET ZDROWEGO SENIORA

Uniwersytet Zdrowego Seniora i Uniwersytet Psychogeriatrii to wspólna inicjatywa Departamentu Spraw Społecznych oraz Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku Wydziału Nauk o Zdrowiu, skierowana do osób po 60. roku życia. Z obu uniwersytetów korzysta ok. 90 osób.

Cele zasadnicze:

- propagowanie zdrowego stylu życia i postaw prozdrowotnych;
- poszerzanie wiedzy w dziedzinie: opieki medycznej poprawiającej jakość życia ludzi w podeszłym wieku; wykorzystania nowoczesnych metod diagnostyki i leczenia; stosowania leków i suplementów diety oraz farmakoekonomii w chorobach u ludzi w podeszłym wieku;
- przeciwdziałanie samotności i aktywizacja społeczna osób starszych.

Metody działania:

- wykłady specjalistów z różnych dziedzin nauk medycznych, mające na celu poszerzanie wiedzy w zakresie wykorzystywania najnowszych osiągnięć nauki i techniki w rozwiązywaniu kluczowych problemów zdrowotnych u ludzi w podeszłym wieku - włączenie w działania profesorów seniorów;
- zajęcia praktyczne - ćwiczenia w pracowniach umiejętności i pracowniach specjalistycznych;
- zajęcia z podstaw informatyki i obsługi Internetu;
- zajęcia aktywizujące ruchowo;
- akcje promujące zdrowy styl życia, mające na celu poszerzanie wiedzy o możliwościach poprawy jakości życia ludzi w podeszłym wieku.

SZKOŁA RODZENIA

Szkoła jest placówką Samodzielnego Szpitala Miejskiego im. PCK w Białymstoku, w której prowadzone są:

- zajęcia teoretyczne w grupach ok. 80-110 osobowych, w których uczestniczą kobiety w ciąży wraz z partnerami;
- gimnastyka;
- spotkania ze specjalistami;
- warsztaty.

W 2025 r. zrealizowano:

- 8 366 wizyt osób korzystających z zajęć teoretycznych;
- 9 052 wizyt osób korzystających z gimnastyki;
- 1 340 wizyt osób przygotowywanych do porodu rodzinnego;
- 19 956 wizyt uczestników Szkoły Rodzenia.

W 2025 r. do Szkoły Rodzenia zapisało się 1 196 kobiet.

Działania wskazane w podrozdziale 10.3. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K1.2. Podnoszenie poziomu kompetencji cyfrowych
K2.1. Profilaktyka zdrowotna/chorób cywilizacyjnych/edukacja zdrowotna
K2.2. Promocja zdrowego trybu życia
K2.3. Wsparcie psychologiczno-psychiatryczne oferowane mieszkańcom, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży
K2.4. Prewencja uzależnień (środki psychoaktywne, zaburzenia odżywiania, uzależnienia behawioralne)
K2.5. Opieka długoterminowa i opieka nad osobami starszymi
K3.1. Wsparcie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach rozwojowych oraz ich rodzin
K3.3. Pomoc i wsparcie osobom w sytuacjach kryzysowych

11. KULTURA, SPORT I TURYSTYKA

11.1. Kultura

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKICH INSTYTUCJI KULTURY

Miasto Białystok w 2025 r. było organem prowadzącym 7 miejskich instytucji kultury. Miasto odpowiadało za funkcjonowanie 1 instytucji artystycznej - Białostockiego Teatru Lalek (BTL) oraz 6 pozostałych instytucji, tj.: Białostockiego Ośrodka Kultury (BOK), Domu Kultury „Śródmieście" w Białymstoku (DKŚ), Galerii Arsenał w Białymstoku (GA), Galerii im. Sleńdzińskich (GSL), Muzeum Wojska w Białymstoku (MW) oraz Muzeum Pamięci Sybiru (MPS).

Zadanie własne miasta w zakresie prowadzenia biblioteki publicznej zostało powierzone Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego (KP), na podstawie porozumienia zawartego z samorządem wojewódzkim w 1999 r.

Tabela 203. Wydatki na miejskie instytucje kultury i filie biblioteczne w 2025 roku (w zł)

Wydatki dz. 921 kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	Wysokość dotacji dla instytucji ogółem	Wysokość dotacji na filie biblioteczne	Wysokość dotacji podmiotowych dla instytucji	Wysokość dotacji na wydatki majątkowe instytucji	Wysokość dotacji celowych na wydatki bieżące instytucji
90 327 163	65 086 614	7 176 900	53 900 329	3 441 060	568 325

Źródło: Referat Kultury w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Tabela 204. Liczba działań kulturalnych miejskich instytucji kultury

Rok	BOK	BTL	DKŚ	GA	GSL	MPS	MW	Razem
2021	250	349	23	91	499	14	39	**1 265**
2022	302	510	27	206	811	396	872	**3 124**
2023	2 132	645	63	290	1 227	535	802	**5 694**
2024	2 256	581	55	362	1 210	573	685	**5 722**
2025	2 374	610	68	305	1 259	571	581	**5 768**

Źródło: Referat Kultury w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

WYBRANE DZIAŁANIA REALIZOWANE W 2025 ROKU PRZEZ MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY

BIAŁOSTOCKI OŚRODEK KULTURY

Białostocki Ośrodek Kultury po raz kolejny organizował duże festiwale, zapraszając lokalnych, krajowych i zagranicznych twórców (Dni Sztuki Współczesnej, Festiwal Kultury Niezależnej Underground/Independent, Międzynarodowy Festiwal Filmów Krótkometrażowych ŻUBROFFKA, Festiwal Kultur i Podróży „Ciekawi świata", Wschód Kultury/Inny Wymiar, Jesień z Bluesem). Zorganizował też 48 koncertów m.in. promujących lokalnych twórców i różne gatunki muzyczne, w ramach: jubileuszu 50-lecia BOK, Dni Miasta, Premier Muzycznych, Jazzu na BOK-u, Blues Famy, Katedralnych Koncertów Organowych, Zaduszek bluesowych. Ośrodek prowadził działalność kinową – 2 025 seansów obejrzało ponad

32 tys. widzów. 39. Dni Sztuki Współczesnej były częścią programu kulturalnego polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej – festiwal miał na celu prezentację najnowszych osiągnięć w dziedzinie sztuki współczesnej, promując innowacyjne projekty artystyczne, które łączą tradycję z nowoczesnością.

Instytucja organizowała także warsztaty historyczne z użyciem klocków Lego poświęcone wielokulturowości, zabytkom i historii miasta, Ludwikowi Zamenhofowi. Zrealizowano też warsztaty i spotkania związane z prezentowanymi w BOK wystawami. Dużym zainteresowaniem cieszyły się cykliczne spotkania, w tym: Eksperci/Ekspertki u Zamenhofa, w czasie których eksperci ze swoich dziedzin podejmowali tematy dotyczące idei Zamenhofa, szeroko pojętego pogranicza, wielokulturowości i archiwistyki społecznej; Rozmowy Kulturalne obejmujące spotkania z osobowościami ze świata sztuki, kultury i mediów. Instytucja zrealizowała spotkania z autorami książek. Kolejny rok BOK był współoperatorem programu Przestrzenie Sztuki „Taniec" Fundacji Rozwoju Sztuki Tańca, zaprezentowano projekty taneczne („Copy of Copy of NPC", „Hate Haus", „Love Matter"; nastąpił przegląd amatorskich zespołów tanecznych oraz zrealizowano konferencję podsumowującą projekt).

Instytucja włączyła się w obchody lokalnych świąt i rocznic, w tym: Dni Zamenhofa, 82. rocznicę powstania w getcie białostockim (koncert zespołu NACHUM), 84. rocznicę spalenia Wielkiej Synagogi (koncert utworów synagogalnych „Dźwięki pamięci").

BIAŁOSTOCKI TEATR LALEK

Białostocki Teatr Lalek przygotował 5 premier, współpracując z twórcami z kraju i zagranicy: „TRANSPORT: Connecting Flights" (reż. Tin Grabnar); „Serial Killer Story" (reż. Joanna Drozda); „Trufel" (reż. Vasil Dashkevich); „Na Arce o ósmej" (reż. Paweł Aigner); „Król Zofius i Cudowna Kura" (reż. Jacek Malinowski). BTL zorganizował 6. edycję Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Lalek dla Dorosłych „Metamorfozy Lalek", na którym prezentowano spektakle z: Japonii, Niemiec, Izraela, Portugalii, Czech, Litwy, Hiszpanii, Grecji i Polski. Teatr był współoperatorem programu Przestrzenie Sztuki „Taniec" Fundacji Rozwoju Sztuki Tańca, w ramach którego pokazano premierowe spektakle taneczne: „Hocki-Klocki" białostockich artystów Katarzyny i Piotra Wiktorko dla dzieci w wieku 3-6 lat oraz „Mon Blue" Joanny Brodniak-Szymusiak. Teatr realizował Międzynarodowy Projekt EU Creative Europe TRANSPORT (spektakl „TRANSPORT: Connecting Flights", jako jeden ze spektakli premierowych był też prezentowany w kraju i za granicą podczas tzw. trasy bałtyckiej na Litwie i w Estonii, a także w Finlandii, Francji i Włoszech). Podczas Festiwalu „Metamorfozy Lalek" gościnnie prezentowano zrealizowane w ramach projektu Transport spektakle zrealizowane przez zespoły teatralne ze Słowenii i Litwy. Teatr prezentował 8 wystaw; udostępniał Piwnicę Lalek z działaniami edukacyjnymi (warsztaty, lekcje teatralne, czytania bajek teatralnych). Twórcy teatralni i spektakle były nagradzane, z uzyskaniem: Głównej Nagrody Jury Dziecięcego na Festiwalu VIRVAR w Koszycach na Słowacji za spektakl „Virginia Wolf"; Artystycznej Nagrody Prezydenta Miasta Białegostoku dla Marcina Nagnajewicz (członka zespołu artystycznego BTL); wyróżnienia w kategorii Najlepsza Rola Męska w sezonie 2024/2025 przez Teatr dla Wszystkich dla Michała Jarmoszuka (aktora BTL) za rolę w spektaklu „Serial Killer Story" w reż. Joanny Drozdy.

DOM KULTURY „ŚRÓDMIEŚCIE" W BIAŁYMSTOKU

Dom Kultury „Śródmieście" prowadził ognisko artystyczne, w ramach którego działały 4 pracownie: muzyczna, baletowo-taneczna, plastyczna, projektowania graficznego; 7 zespołów artystycznych dla młodzieży (Zespół Muzyki Dawnej Ars Decorum, Dziecięca Grupa

Wokalna „Miniatura”, Zespół Muzyki i Tańca Dawnego Capella Antiqua Bialostociensis, Chór Squillo, Zespół Kameralny Piu Vivere, Młodzieżowy Zespół Muzyczny, Grupa Teatralna „Rupaki”) oraz Kabaret Lumbago (seniorzy). Instytucja kierowała swoją ofertę także do dorosłych, organizując warsztaty artystyczne oraz zajęcia taneczne i plastyczne dla tej grupy odbiorców.

Dom Kultury zorganizował 8. edycję Festiwalu Barokowe Ogrody Sztuki, inspirowanego dziedzictwem Branickich, prezentując m.in. spektakle muzyczno-taneczne, wystawę, wykłady, wyjazdowy spacer edukacyjny śladami Starzeńskich oraz instalację artystyczną w Ogrodzie Branickich „Król przyjechał na kolację”, wzbudzającą bardzo duże zainteresowanie mieszkańców. Instytucja zorganizowała Święto Ulicy Kilińskiego oraz szereg innych działań, jak wystawy, koncerty, spotkania w ramach Miejskiego Salonu Artystycznego. Dom Kultury włączył się w upamiętnienie patronów roku 2025: Franciszka Karpińskiego oraz Mikołaja Kawelina, organizując spotkania z historykami, wystawę oraz spektakl muzyczny. Instytucja zorganizowała także pierwsze edycje 2 konkursów: Miejskiego Konkursu Plastycznego i Miejskiego Konkursu Muzycznego.

Podczas gali z okazji 100-lecia istnienia Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Białymstoku Dom Kultury otrzymał wyróżnienie „BYĆ NARODOWI UŻYTECZNYM”; znalazł się także wśród laureatów konkursu „WyTwórcy Kultury” organizowanego przez Podlaski Instytut Kultury, otrzymując wyróżnienie w kategorii Inicjatywa roku za organizację VIII Festiwalu Barokowe Ogrody Sztuki „Table Baroque”.

GALERIA ARSENAŁ W BIAŁYMSTOKU

W jubileuszowym roku 60-lecia działalności Galeria Arsenał zorganizowała 13 wystaw czasowych twórców krajowych i zagranicznych, z czego 9 prezentowano w siedzibie i na terenie miasta, 1 w kraju (Galeria BWA Zielona Góra), a 3 za granicą (w: School of Digital Arts w Manchester Metropolitan University, Golden Thread Gallery w Belfaście, Centrum dekontaminacji kulturowej w Belgradzie). Największym zainteresowaniem cieszyły się wystawy zbiorowe: „Common Landscape/Greeting a Strangers”, „Świadomość planetarna. Ekosystemy troski”, „Kukania”, „Nadzieja Radykalna” oraz wystawa jubileuszowa „Arsenał 60! O kolekcjonowaniu, kolekcji i miłości do Arsenału”. W znacznej większości wystawy były obudowane programami dodatkowymi typu: oprowadzania kuratorsko-autorskie (również w jęz. angielskim, ukraińskim, białoruskim i PJM oraz z audiodeskrypcją); wykłady, spotkania, performance, koncerty. We wszystkich wystawach uczestniczyło 19 093 osób. Galeria oferowała bogaty program edukacyjny. Organizowano warsztaty: dla nastolatków „Razem znaczy siła”, warsztaty rodzinne, Grę edukacyjną SEPPO; Sztuka nie zna żadnych barier; warsztaty dla dorosłych; z cyklu „WY-TWÓRCY”; podczas Nocy Muzeów; z nauczycielami; podczas pikników. Prowadzone były także warsztaty dla grup zorganizowanych, w których udział wzięło 1 207 osób. Organizowano też działania edukacyjne towarzyszące wystawie jubileuszowej; powstał film promujący działalność edukacyjną Galerii. Zrealizowano 2 wydarzenia w ramach cyklu Aktyw oraz 2 wydarzenia w ramach Platformy Horyzonty Zdarzeń Wirtualnych. Odbyły się spotkania z cyklu Nowe ekofilozofie oraz MIASTO-PRZESTRZEŃ-SPOŁECZNOŚĆ. Realizowano działania artystyczne: performatywno-edukacyjne, związane z Marszem Równości w Białymstoku czy z publikacjami dotyczącymi współczesnych działań artystycznych z obszaru sztuk wizualnych oraz działanie artysty Pawła Matyszewskiego. Zrealizowano szereg wydarzeń w ramach jubileuszu Galerii (m.in. spotkania, pokaz filmu, poczta Arsenał). Odbył się pokaz prac „Dziecięce Abstrakcje”, powstałych podczas warsztatów malarskich z dziećmi z Zespołu Szkół Społecznych nr 3 w Białymstoku. Galeria w 2025 r. wydała

Gazetę Dzieci, 4 publikacje dokumentujące wystawy w wersji cyfrowej oraz album z archiwalnymi fotografiami „Ruiny Białorusi".

GALERIA IM. SLEŃDZIŃSKICH

Galeria im. Sleńdzińskich prezentowała 2 wystawy stałe („Sztuka w genach. Sleńdzińscy" i „Relikwie") oraz 35 wystaw czasowych, upowszechniających dorobek twórców lokalnych i zagranicznych. Instytucja prowadziła działania edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży, dorosłych, osób z niepełnosprawnościami (m.in. warsztaty plastyczne, fotograficzne, rzeźbiarskie, rysunku). Zrealizowano 609 warsztatów plastycznych i lekcji muzealnych dla szkół i przedszkoli, w których udział wzięło 12 293 osób. Odbył się 17. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Dawnej im. Julitty Sleńdzińskiej „Między dźwiękiem a gestem"; kontynuowano cykle: „Czwartki u Sleńdzińskich", „Koncerty w samo południe", Czy z(nasz) Białystok?, realizowano cykl „Tu byli", czyli wydarzenia poświęcone historii i kulturze podlaskich Żydów. Organizowano także panele dyskusyjne; wykłady z zakresu literatury, fotografii, historii; wieczory poetyckie; promocje książek; spacery edukacyjne; spotkania tematyczne. Galeria aktywnie włączyła się w Noc Muzeów (udział wzięło 3 577 osób). Opracowano 3 tablice informacyjne w ramach cyklu „Przystanki z historią" (przybliżające historię ul. Jurowieckiej oraz wsi Starosielce). Galeria wydała 2 książki (do wystawy Mikołaja Wołkowyckiego i „Moja gwiazda" Felicji Nowak), 2 tomy poetyckie (pośmiertne wydanie poezji Janiny Kozak-Pajkert i „Yizkor" Janusza Taranienki) oraz 2-tomowy przewodnik po wystawie stałej Galerii. Wydano też płyty CD w ramach 17. edycji Julliet EM Festiwal, zestaw kartek pocztowych do wystawy „Białystok idealnie", miesięczny program Galerii, informator edukacyjny, 9 katalogów i 4 foldery do wystaw.

MUZEUM PAMIĘCI SYBIRU

W Muzeum Pamięci Sybiru odbiorcy mogli oglądać wystawę stałą oraz wystawy czasowe, w tym: kontynuację z ubiegłego roku „Bezkres Sybiru"; cykl prezentacji pamiątek sybirackich pn. „Eksponat miesiąca". Plenerowa instalacja „Rzeczy Viste" poświęcona deportowanym na Syberię była prezentowana w 4 miastach Podlasia. Instytucja organizowała kolejne edycje swoich cykli: 7. Bieg Pamięci Sybiru; Peleton Pamięci Ofiar Sowieckiej Agresji - przejazd rowerowy trasą historycznych wydarzeń związanych z początkiem okupacji sowieckiej w Białymstoku oraz w Rydze, Wilnie, Kiszyniowie w Mołdawii; obchody 17 września (uroczyste obchody podczas których m.in. wręczono odznaczenia resortowe, odczytano apel pamięci). Muzeum wydało 5 publikacji, w tym m.in.: Biuletyn Historii Pogranicza nr 25; magazyn „Zesłaniec" (nr 93); monografię Anny Koział „Obywatele polscy w Uzbekistanie 1941-1946"; 2 książki-wspomnienia: Wiktor Żyzdryń „Człowiek-łopata, człowiek-kilof. Z Nowogródczyzny do Workuty", Wiesława Drewniakówna „Słowa ocalone z mrozu. Zapiski z Rosji, Uzbekistanu i Iranu 1940-1943"; nagrano audiobook na podstawie książki płk. Romualda Lipińskiego „Życiorys pisany przez historię". MPS prowadziło działania edukacyjne: cykl warsztatów rodzinnych, zajęcia edukacyjne dla szkół, spotkania edukacyjnych dla dorosłych; program szkoleniowy Akademia Muzeum. Na muzealnym portalu popularno-naukowym swiatsybiru.pl opublikowano 46 nowych artykułów autorów krajowych i zagranicznych, a na utworzonym w 2025 r. portalu „Relacje z Sybiru" zamieszczono 70 relacji Sybiraków. Odbyło się szereg spotkań rocznicowych i wspomnieniowych z udziałem Sybiraków. Muzeum otrzymało m.in. podwójny Złoty BohaterON 2025 za wkład w popularyzację historii XX w. oraz Specjalne Wyróżnienie za Kreatywność w konkursie Živa 2025. Instytucja była gospodarzem międzynarodowej konferencji i gali European Museum of the Year Award 2025 (EMYA2025). Muzeum

powiększyło swoje zbiory o 1 133 obiektów muzealnych poprzez zakupy (200) i darowizny (933), obejmujących archiwalia, fotografie, realia.

MUZEUM WOJSKA W BIAŁYMSTOKU

Muzeum Wojska w swojej siedzibie oferowało odbiorcom wystawy stałe, a w Parku Militarnym przy ul. Węglowej obiekty wielkogabarytowe, przygotowało też 9 wystaw czasowych, w tym: 3 w siedzibie („Migawki realia i archiwalia", „Tatuaże patriotyczne", „Sztuka okopowa"); 6 wystaw plenerowych („130. rocznica urodzin Augusta Fieldorfa „Nila", „80. rocznica zakończenia II wojny światowej", „Byłem oficerem 42. pułku piechoty", „18. Białostocki Pułk Rozpoznawczy", Wystawa sprzętów wojskowych, „Ochotnicy 1920. 105. rocznica bitwy warszawskiej"). Muzeum kontynuowało działania edukacyjne w formie warsztatów, lekcji muzealnych dla dzieci i młodzieży; oferowało działania edukacyjne w Parku Militarnym (m.in. zajęcia edukacyjne, Piknik sąsiedzki, potańcówka z Maciejową Kapelą). Rozpoczęto realizację projektu z Programu Interreg Litwa-Polska „Fort-Union", w tym zorganizowano spotkania robocze z partnerami, opracowano historyczny kontent szlaku Fort-Union, uczestniczono w Festiwalu FORT-UNION w Kownie (Muzeum prezentowało swoje stoisko edukacyjno-promocyjne), wykonano niezbędne kwerendy. W dniu Święta Wojska Polskiego i Narodowego Święta Niepodległości instytucja zrealizowała pokazy sprzętu wojskowego oraz zwiedzanie z przewodnikiem. Wydano m.in.: Zeszyt Naukowy nr 38, monografię: „Artyleria najcięższa armii II Rzeczypospolitej (Wybrane problemy). Tom I: Próby balistyczne 220 mm moździerzy Skody 1931-1937", publikację „Kolos na glinianych nogach. Sowieckie korpusy zmechanizowane na Białostocczyźnie" oraz wydawnictwo dla dzieci „Królewskie roszady". W związku z utworzeniem w Muzeum Oddziału - Galerii Białostockiego Sportu instytucja realizowała działania związane z tworzeniem koncepcji scenariusza wystawy stałej, pozyskiwała muzealia do jej tworzenia oraz prowadziła szeroką działalność promocyjno-informacyjną w tym zakresie. Instytucja powiększyła zbiory, poprzez zakupy i darowizny, o 2 507 obiektów muzealnych (realia, archiwalia), w tym 1 351 obiektów do Galerii Białostockiego Sportu (w ramach darowizn).

Tabela 205. Działalność statutowa miejskich instytucji kultury w 2025 roku

Dotacja podmiotowa (zł)	Liczba i rodzaj działań	Liczba odbiorców	Powiększanie zasobów - dotacje celowe na wydatki majątkowe (zł)/ Zakres	Powiększanie zasobów i remonty ze środków instytucji (zł)/ Zakres
Białostocki Ośrodek Kultury				
12 009 500	349: 6 festiwali, 48 koncertów, 15 wystaw (w tym 2 stałe), 260 działań edukacyjnych (188 warsztatów, 72 inne działania), 17 wydawnictw, 3 działania związane z mediateką oraz 2025 seansów filmowych	99 903 w tym: 11 535 (odbiorców edukacji)	50 984 zakup cyfrowego sprzętu projektowego do kina Forum	823 489, w tym 225 265 ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (zwanego dalej: MKiDN) na oświetlenie sceniczne i pętlę indukcyjną w kinie

Dotacja podmiotowa (zł)	Liczba i rodzaj działań	Liczba odbiorców	Powiększanie zasobów - dotacje celowe na wydatki majątkowe (zł)/ Zakres	Powiększanie zasobów i remonty ze środków instytucji (zł)/ Zakres
Białostocki Teatr Lalek				
9 916 000 i 350 000 dotacja celowa bieżąca - Festiwal Teatrów Lalek dla Dorosłych "Metamorfozy Lalek”	610: 5 premier, 522 spektakle, 80 działań edukacyjnych (8 wystaw, 12 warsztatów plastycznych, 22 lekcje i warsztaty teatralne, 10 czytań sztuk teatralnych, 23 inne działania edukacyjne w Kawiarni Lalek i Piwnicy Lalek oraz 5 działań w ramach realizowanych projektów), 1 festiwal, 2 wydawnictwa	101 998 w tym: 50 772 (odbiorców edukacji)	410 000 na zakup urządzeń na dużą scenę oraz projekt „BTL - przestrzeń kreatywna”	1 048 989 w tym: 1 000 668 środki z MKiDN na projekt „BTL- przestrzeń kreatywna” oraz środki własne 48 321 na zakup urządzeń na dużą scenę i projekt „BTL- przestrzeń kreatywna”
Dom Kultury „Śródmieście” w Białymstoku				
2 149 829	68: 15 edukacja: (pracownia muzyczna: 190 słuchaczy; pracownia baletowo-taneczna: 32 słuchaczy; pracownia plastyczna: 142 słuchaczy; pracownia graficzna: 30 słuchaczy; 7 zespołów artystycznych, 4 działania dla dorosłych), 53 innych działań: 1 festiwal, 4 koncerty, 8 wystaw, 40 spotkań/ innych działań/ prezentacji /święto ulicy	28 353 w tym: 797 (odbiorców edukacji)	14 000 zakup sprzętu do sprzętu do wdrożenia elektronicznego zarządzania dokumentacją w systemie EZD RP (zwanego dalej: sprzętem do EZD)	0

Dotacja podmiotowa (zł)	Liczba i rodzaj działań	Liczba odbiorców	Powiększanie zasobów - dotacje celowe na wydatki majątkowe (zł)/ Zakres	Powiększanie zasobów i remonty ze środków instytucji (zł)/ Zakres
Galeria Arsenał w Białymstoku				
6 196 267,91, w tym: remont w budynku przy ul. A. Mickiewicza 2 (94 170*) i **40 000** dotacja celowa bieżąca - realizacja filmu promującego działalność edukacyjną Galerii	**305:** 13 wystaw (7 w siedzibie, 6 poza siedzibą), 154 działania edukacyjne, 24 oprowadzania kuratorskie, 103 wydarzeń i imprez specjalnych/spotkań /wykładów/pogadanek, 5 rezydencji artystycznych, 6 publikacji	**25 890** w tym: 2 826 (odbiorców edukacji)	**370 954**, w tym: zakup 3 dzieł sztuki, serwera *Network Attached Storage*, sprzętu do EZD oraz wykonanie węzła ciepłowniczego w budynku przy ul. Elektrycznej 13 i dokumentacji projektu artystycznej kładki przez rzekę Białą (269 954*)	**120 065** zakup 3 dzieł sztuki (w tym 120 000 z MKiDN)
Galeria im. Sleńdzińskich				
6 700 000 i **123 500** dotacja celowa bieżąca – Opracowanie Programu Edukacji Kulturalnej	**1 259:** 2 wystawy stałe i 35 wystaw czasowych, 1 079 działań edukacyjnych, 1 festiwal, 18 koncertów, 101 spotkań/wykładów/ pogadanek/spacerów, 23 publikacje	**38 785** w tym: 19 643 (odbiorców edukacji)	**685 613,57,** w tym: zakup urządzeń i wyposażenia, zakup dzieł sztuki oraz wymiana okien i drzwi w budynku przy Rynku Kościuszki 4 (408 600*)	**40 920** zakup dzieł sztuki
Muzeum Pamięci Sybiru				
10 400 000	571: 1 wystawa stała, 11 wystaw czasowych, 530 działań edukacyjnych (519 warsztatów dla dzieci i 11 działań dla dorosłych), 3 konferencje, 20 innych działań, 5 wydawnictw i 1 audiobook	**55 374** w tym: 6 422 (odbiorców edukacji)	**0**	**0**

Dotacja podmiotowa (zł)	Liczba i rodzaj działań	Liczba odbiorców	Powiększanie zasobów - dotacje celowe na wydatki majątkowe (zł)/ Zakres	Powiększanie zasobów i remonty ze środków instytucji (zł)/ Zakres
Muzeum Wojska w Białymstoku				
6 525 000 i **4 828,25** dotacja celowa bieżąca – na projekt „Fort-Union (…)”	**581**: 1 wystawa stała (w Parku Militarnym i w siedzibie), 9 wystaw czasowych (w tym: 6 plenerowych), 567 działań edukacyjnych, 4 wydawnictwa	**44 122** w tym: 30 138 (odbiorcy edukacji)	**1 789 803**, w tym: zakup muzealiów, stacji graficznych, sprzętu do EZD, programu MUZA, aparatu fotograficznego oraz wydatki na przygotowanie i wykonanie wystawy stałej w budynku przy ul. Węglowej 5 (996 300*)	**59 611,96** w tym: 56 554 z MKiDN na system Muza oraz 3 057,96 na zakup stacji graficznych i sprzętu do EZD

*ujęte kwoty wydatków dotyczących siedzib instytucji zostały także przedstawione w Tabeli 212. Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach stanowiących mienie Miasta Białystok zrealizowane w 2025 roku z budżetu miasta, poz. 9 i 15-17, z uwagi na to, że są obiektami zabytkowymi.
Źródło: Referat Kultury w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

DZIAŁALNOŚĆ BIAŁOSTOCKICH FILII BIBLIOTECZNYCH

Funkcję powiatowej biblioteki publicznej pełni Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku, na podstawie porozumienia Miasta z samorządem wojewódzkim z 1999 r. (znowelizowanego w 2010 r.). Książnica wpisana jest do rejestru wojewódzkich instytucji kultury. Miasto finansuje prowadzenie 16 filii bibliotecznych na terenie Białegostoku, przeznaczając środki na powiększanie księgozbioru, prenumeratę prasy, czynsze, koszty energii, wynagrodzenia pracowników oraz wydatki majątkowe.

Tabela 206. Podstawowe dane o bibliotece

Rok	Wysokość dotacji na działalność filii bibliotecznych (w zł)	Liczba czytelników	Liczba odwiedzin	Liczba wypożyczeni
2021	4 284 432	28 948	222 491	589 114
2022	4 729 200	30 759	261 409	616 310
2023	5 873 876	32 367	288 993	659 325
2024	6 702 792	34 023	296 040	686 535
2025	7 176 900	35 301	302 484	698 884

Źródło: Referat Kultury w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Filie biblioteczne, zlokalizowane na białostockich osiedlach, gdzie nie ma instytucji kultury, służą zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych białostoczan.

W 2025 r. do filii zakupiono 16 749 książek; liczba zakupionych książek w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 8,1 woluminów. Na zakup książek i czasopism w 2025 r. przeznaczono 452 150 zł, co stanowiło 6,3% dotacji. Przeciętne zatrudnienie w filiach bibliotecznych wyniosło 49,65 etatu, a koszt wynagrodzeń – 4 472 839,23 zł, co stanowiło 62,3% wysokości dotacji.

MECENAT MIASTA BIAŁYSTOK W ZAKRESIE KULTURY

Nagrody i stypendia w dziedzinie kultury

W 2025 r. Miasto przyznało 3 rodzaje nagród w dziedzinie kultury:

- **Nagrodę Artystyczną** - dedykowaną twórcom i animatorom życia kulturalnego w 4 kategoriach: artystycznej, organizatorskiej, ochrony dziedzictwa, upowszechniania kultury i edukacji kulturalnej;
- **Nagrodę Literacką im. Wiesława Kazaneckiego** - przyznaną twórcom za dokonania w dziedzinie literatury w 2 kategoriach: za najlepszą książkę roku i za najlepszy ogólnopolski poetycki debiut roku;
- **Nagrodę dla Nauczycieli** - Animatorów Kultury, dedykowaną nauczycielom – animatorom życia kulturalnego w kategoriach: nauczyciele przedszkoli i szkół podstawowych i nauczyciele szkół ponadpodstawowych i artystycznych.

Tabela 207. Nagroda Artystyczna Prezydenta Miasta Białegostoku

Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba przyznanych nagród	Wartość przyznanych nagród (zł)
2021	14	4	68 000
2022	9	3	51 000
2023	17	3	75 000
2024	21	4	100 000
2025	17	4	100 000

Źródło: Referat Kultury w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Tabela 208. Nagroda Literacka Prezydenta Miasta Białegostoku im. W. Kazaneckiego

Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba przyznanych nagród	Wartość przyznanych nagród (zł)
2021	55	3	35 000
2022	53	3	46 000
2023	87	2	40 000
2024	76	3	65 000
2025	93	2	40 000

Źródło: Referat Kultury w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Tabela 209. Nagroda Przewodniczącego Rady Miasta Białystok dla Nauczycieli – Animatorów Kultury

Rok szkolny	Liczba złożonych wniosków	Liczba przyznanych nagród	Wartość przyznanych nagród (zł)
2020/2021	19	11	29 700
2021/2022	13	10	30 000
2022/2023	13	10	30 000
2023/2024	15	12	30 000
2024/2025	11	8	40 000

Źródło: Referat Kultury w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Stypendia dla twórców[206]

Przyznane w 2025 r. stypendia realizowane były w 6 dziedzinach: sztuki plastyczne i design, upowszechnianie kultury, literatura, muzyka, film, kultura cyfrowa i intermedia, teatr. Ich rezultaty obejmują:

- 5 projektów z zakresu sztuk plastycznych (3 wystawy: malarstwa i obiektów przestrzennych, rzeźby oraz interaktywna wystawa lalek i ilustracji dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz ich rodzin, seria prac w technice linorytu, gobelin przedstawiający wybrane elementy architektury Białegostoku);
- 3 projekty z zakresu filmu, kultury cyfrowej i intermediów (druga część filmu dokumentalnego „Czy pamiętasz ten Białystok 2.0.", film/klip z elementami podlaskiej kultury do singla promującego płytę zespołu Szeptucha, scenariusz filmu pełnometrażowego);
- 8 projektów literackich/publicystycznych (3 tomy poezji „Bal na działkach", „Ścieg krzyżowy", „Yizkor"), tekst historyczno-literacki „Kobiety w historii Białorusi", autorska bajka dla dzieci „CO ROBIĄ MISIE? Zagadka zaginionego klucza", teksty literackie „Białystok. Pół wieku po Wierszalinie" oraz „Białowieskie opowieści 2.0.", publikacja „Żydowski inteligent Białegostoku – Pesach Kapłan";
- 2 projekty muzyczne (stworzenie 2 autorskich form audiowizualnych, koncert klarnetowy);
- 5 spektakli teatralnych („Nocne ikony", „Mliawaść", „FOREST ROAD 8995", „Technolożka", „Czekaj na mnie" oraz czytanie performatywne dramatu reportażowego „pogranicze: 12 spotkań przy stole");
- 3 projekty upowszechniające kulturę (projekt podcastowy „Słuchowisko"/„Podlaskie konwersacje", seria prac rysowanych ołówkiem „Owoce Baroku", strona internetowa o twórczości białostockiego malarza Sławomira Chudzika).

[206] Od 2024 r. stypendia dla twórców przyznawane są na podstawie uchwały Nr LXXIII/1008/23 Rady Miasta Białystok z dnia 31 lipca 2023 r. w sprawie ustanowienia stypendiów artystycznych osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury i opieką nad zabytkami, szczegółowych warunków i trybu ich przyznawania oraz wysokości tych stypendiów (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2023 r. poz. 4139). Dane nie są porównywalne do lat wcześniejszych, ze względu na inne kategorie odbiorców stypendiów.

Tabela 210. Stypendia dla twórców

Rok	Liczba złożonych wniosków o stypendium artystyczne	Liczba wniosków spełniających kryteria formalne	Liczba przyznanych stypendiów/ zrealizowanych projektów	Wartość przyznanych stypendiów (zł)
2024	107	89	25	375 000
2025	131	123	29	435 000

Źródło: Referat Kultury w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie zadań kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

W 2025 r. współpraca z organizacjami pozarządowymi, prowadzącymi działalność w zakresie kultury realizowana była w ramach 9 priorytetów. Dofinansowano 92 projektów, m.in.:

- 4 przedsięwzięcia kulturalne o wysokiej randze artystycznej (cykl koncertów Muzyka Mistrzów Baroku, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Cerkiewnej „Hajnówka 2025" w Białymstoku, Electrum Up to Date Festiwal 2025, Międzynarodowy Festiwal Sztuk Dawnych im. Izabeli Branickiej);
- 6 projektów teatralnych i tanecznych (w tym: „Festiwal Kalejdoskop", Król Ubu - spektakl teatralny; OFF KABARET - spektakl teatralny, projekt OVER THE TOP);
- 4 projekty literackie i wydawnicze (w tym: „Festiwal Literacki Na pograniczu kultur"; „Festiwal Zebrane"; publikacja tomu poetyckiego Krystyny Koneckiej „Konik na biegunach. 80 stron świata");
- 20 projektów edukacyjnych (w tym: prowadzenie domu kultury - Pracowni Działań Kulturalnych, Wychowanie Przez Sztukę 2025);
- 14 projektów wzbogacających ofertę kulturalną białostockich osiedli (w tym: FASTY - mapowanie historii; „Festiwal Kultury Staropolskiej – Starosielskie Prezentacje", Filmowe Lato na Osiedlu Mickiewicza w Białymstoku);
- 18 projektów muzycznych (w tym: XXXVIII Festiwal Piosenki Żeglarskiej „Kopyść 2025", 3. Festiwal „Muziko de nia tempo", Białostocki Rok Chóralny 2025);
- 5 projektów dotyczących promocji dziedzictwa kulturowego (w tym: wydanie komiksu i puzzli o Józefie Bartoszko w ramach projektu „O człowieku, który otworzył drzwi – J. Bartoszko - bohater dla naszych czasów", publikacja pt. „Laterna magica. Literacki Białystok na przełomie XX i XXI wieku");
- 10 projektów z zakresu tożsamości kulturowej miasta oraz prezentacji kultur mniejszości narodowych i etnicznych (w tym: „XVIII Festiwal Kultury Żydowskiej ZACHOR Kolor i Dźwięk"; Święto Kultury Białoruskiej, IV Przegląd Piosenki Mniejszości Narodowych „Śpiewajmy razem").

W ramach zrealizowanych zadań wydano: 2 660 egz. publikacji (albumy, książki, katalogi, magazyny, zeszyty naukowe); puzzle historyczne (70 egz.); powstały 4 filmy; kalendarz (500 szt.).

Tabela 211. Podsumowanie konkursów ofert

Rok	Wysokość środków w budżecie miasta dla NGO (w zł)	Liczba konkur-sów ofert	Liczba złożonych ofert	Liczba udzielonych dotacji po konkursie	Liczba dotacji poza konkursem - kwota (zł)	Liczba zrealizowa-nych projektów	Liczba uczestników projektów
2021	1 874 828	4	120	57	2 - 18 000	59	59 090*
2022	2 202 867	5	113	57	2 - 9 000	59	43 135*
2023	2 225 879	3	116	61	2 - 16 000	63	46 758
2024	2 958 853	4	107	69	1 - 6 600	71	66 516
2025	3 800 000	5	131	87	9 – 67 500	92	59 625

* liczba odbiorców stacjonarnych; z uwagi na epidemię (2020 – I kwartał 2022) część zadań realizowano online; liczba odbiorców online/wyświetleń (premierowych): w 2021 r. – 86 790, w 2022 r. – 3 686.
Źródło: Referat Kultury w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

DZIEDZICTWO KULTUROWE MIASTA

Prace konserwatorskie przy obiektach zabytkowych

W ramach opieki nad zabytkami Białegostoku w 2025 r. wydatkowano z budżetu miasta 27 891 718 zł na poprawę stanu technicznego 24 zabytków nieruchomych, 18 ruchomych i 36 elementów dekoracji rzeźbiarskiej w zabytkowym Ogrodzie Branickich, których Miasto Białystok jest właścicielem. Na przeprowadzenie prac przy 5 zabytkach nieruchomych (2 budynkach, 2 parkach i cmentarzu) miasto pozyskało środki zewnętrzne, z których w 2025 r. wydatkowało 19 652 204 zł; łączne nakłady poniesione na zachowanie substancji zabytkowej Miasta wyniosły 47 543 922 zł.

W 2025 r. kontynuowano prace rewaloryzacyjne na terenie barokowego Ogrodu Branickich w zakresie przywrócenia dekoracji rzeźbiarskiej tzw. „Perspektywy" z Marsem. Zadanie polegające na zaprojektowaniu i wykonaniu rzeźby Marsa wraz z 2 panopliami realizowane jest w latach 2025-2027. Podstawą rozpoczętych prac projektowych jest zachowana ikonografia i opracowanie naukowe ks. dr Jana Niecieckiego „Rekonstrukcja rzeźby Marsa w murze Ogrodu Branickich w Białymstoku". W 2025 r. wykonano makietę „Perspektywy" w skali 1:3 oraz opracowano 3 szkice rzeźbiarskie: Marsa i 2 kompozycje panopliów. Wartość pierwszego etapu prac wyniosła 50 000 zł.

Tabela 212. Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach stanowiących mienie Miasta Białystok zrealizowane w 2025 roku z budżetu miasta

Lp.	Nazwa zabytku - zakres wykonanych prac	Kwota z budżetu miasta (w zł)
1.	Gimnazjum im. króla Zygmunta Augusta, ul. Warszawska 8, obecnie VI Liceum Ogólnokształcące – przebudowa dachu, wymiana okien oraz wykonanie elewacji i innych robót zabezpieczających budynek (etap III) oraz malowanie szatni bloku sportowego, wymiana i naprawa mechanizmów otwierania okien, wyposażenie siłowni	2 690 080
2.	Szkoła, ul. Bohaterów Monte Cassino 25, obecnie Szkoła Podstawowa nr 2 – częściowy remont dachu; wymiana rozdzielni elektrycznych; malowanie 2 sal dydaktycznych i stołówki; wymiana 4 drzwi w toaletach uczniowskich; montaż rolet i klimatyzacji w pracowni informatycznej; malowanie ogrodzenia	141 545

Lp.	Nazwa zabytku - zakres wykonanych prac	Kwota z budżetu miasta (w zł)
3.	Szkoła powszechna, ul. Gdańska 25 (23/1), obecnie Szkoła Podstawowa nr 3 - remont sali gimnastycznej	124 888
4.	Szkoła powszechna, ul. Wiatrakowa 18, obecnie Szkoła Podstawowa nr 7 – remont sali lekcyjnej i szatni	92 865
5.	Synagoga, ul. J.K. Branickiego 3 – modernizacja budynku na potrzeby Domu Kultury Śródmieście (aktualizacja dokumentacji projektowej)	15 375
6.	Fabryka, ul. Kijowska 1 (obecnie 3) – rozpoczęcie przebudowy, remont i zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na budynek biurowo-handlowy	1 581 138
7.	Fabryka, ul. Krakowska 1 – opracowanie dokumentacji projektowej i przebudowa przyłącza i instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz wymiana pochwytów schodowych	74 181
8.	Budynek zarządu fabryki włókienniczej Augusta Moesa, ul. św. Rocha 3 – odnowienie drewnianej podłogi w sali na parterze	8 266
9.	Magazyn wojskowy nr 10, ul. Węglowa 5 – kontynuacja przebudowy budynku ze zmianą sposobu użytkowania na Muzeum Wojska (10 671 119 zł); przygotowanie i wykonanie wystaw oraz zakup wyposażenia – II etap (996 300 zł)	11 667 419
10.	Pałacyk Gościnny Branickich, ul. Jana Kilińskiego 6 – remont 2 toalet i pomieszczenia socjalnego na parterze z wymianą instalacji elektrycznej oraz renowacją głównych drzwi wejściowych i drzwi wewnętrznych	232 360
1-10	**Łącznie obiekty użyteczności publicznej**	**16 628 117**
11.	Budynki mieszkalne w zespole fabrykanckim Hasbacha, ul. ks. Stanisława Suchowolca 25 i 25A – rozpoczęcie przebudowy i remontu budynków mieszkalnych wraz ze zmianą sposobu użytkowania na pracownie artystyczne	475 989
12.	Kamienica z oficyną, ul. Jana Sobieskiego 22 – wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania na potrzeby Białostockiego Centrum Seniora	131 600
13.	Kamienica, ul. H. Sienkiewicza 22 – kontynuacja remontu klatki schodowej oraz balkonów	97 910
14.	Kamienica, ul. L. Zamenhofa 5C – wykonanie instalacji wentylacji nawiewnej	4 428
11-14	**Łącznie obiekty mieszkalne**	**709 927**
15.	dawna zbrojownia (obecnie Galeria im. Sleńdzińskich), Rynek Kościuszki 4 – wymiana stolarki okiennej i zewnętrznej stolarki drzwiowej	408 600
16.	dawna oficyna z arsenałem (obecnie Galeria Arsenał w Białymstoku), ul. Adama Mickiewicza 2 – remont klatki i korytarza na I piętrze w części administracyjnej, wymiana oświetlenia i montaż drzwi i sufitu podwieszanego w sali edukacyjnej	94 170

Lp.	Nazwa zabytku - zakres wykonanych prac	Kwota z budżetu miasta (w zł)
17.	dawna elektrownia (obecnie Galeria Arsenał w Białymstoku, ul. Elektryczna 13 – wykonanie węzła ciepłowniczego (183 955 zł) i projektu artystycznej kładki przez rzekę Białą (85 999 zł)	269 954
15-17	**Łącznie siedziby miejskich instytucji kultury**	**772 724**
18.	Ogród Branickich – utrzymanie i konserwacja zieleni (971 671 zł); naprawa i bieżąca konserwacja alejek (313 286 zł); konserwacja 6 fontann (salon ogrodowy, dziedziniec wstępny) (65 981 zł); pielęgnacja starodrzewu (620 zł); oczyszczenie 48 kamiennych rzeźb w salonie ogrodowym oraz naprawa 6 waz wieńczących kolumny trejażowe stojące w linii boskietu (50 000 zł); rozpoczęcie prac nad odtworzeniem dekoracji rzeźbiarskiej tzw. Perspektywy z Marsem (50 000 zł); opracowanie dokumentacji na przebudowę oświetlenia w salonie ogrodowym (39 420 zł)	1 490 978
19.	Park Stary im. Księcia J. Poniatowskiego – utrzymanie i konserwacja zieleni (137 730 zł); naprawa i bieżąca konserwacja alejek (197 719 zł); pielęgnacja starodrzewu (17 048 zł); utrzymanie i konserwacja fontanny (14 309 zł)	366 806
20.	Park Zwierzyniec, obecnie Park Konstytucji 3 Maja – utrzymanie i konserwacja zieleni (179 680 zł); naprawa i bieżąca konserwacja alejek (39 873 zł); pielęgnacja starodrzewu (136 060 zł); renowacja Pomnika Mordu Katyńskiego (168 510 zł)	524 123
21.	Park Planty – utrzymanie i konserwacja zieleni (867 791 zł); naprawa i bieżąca konserwacja alejek (2 092 zł); pielęgnacja starodrzewu (276 462 zł); utrzymanie i konserwacja fontanny (26 000 zł); utrzymanie i konserwacja tężni solnej (8 190 zł); przebudowa placu zabaw (3 521 188 zł); budowa tężni solankowej (847 651 zł)	5 549 374
22.	Bulwary Kościałkowskiego – utrzymanie i konserwacja zieleni (237 367 zł); pielęgnacja starodrzewu (302 589 zł)	539 956
23.	Park Lubomirskich – utrzymanie i konserwacja zieleni (262 000 zł); pielęgnacja drzew (9 899 zł)	271 899
24.	Cmentarz żydowski, ul. Wschodnia – rozbiórka i budowa murowanego ogrodzenia cmentarza	1 037 814
18-24	**Łącznie parki i cmentarze**	**9 780 950**
	Łączna kwota wydatków z budżetu Miasta Białystok	**27 891 718**

Źródło: Departament Kultury, Promocji i Sportu

Tabela 213. Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach stanowiących mienie Miasta Białystok zrealizowane w 2025 roku ze źródeł zewnętrznych

L.p.	Nazwa zabytku - zakres wykonanych prac (źródło dofinansowania)	Kwota ze źródeł zewnętrznych (w zł)
1.	Park Planty i Bulwary Kościałkowskiego – przebudowa i modernizacja (etap III) w ramach zadania pn. Poprawa dostępności infrastruktury turystycznej Białegostoku (Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych) (rewaloryzacja układu alejek parkowych z wymianą nawierzchni na granitową i typu HanseGrande, wykonanie kwietników dywanowych z roślin sezonowych z wymianą starych, przerośniętych żywotników, odtworzenie wyglądu latarni parkowych, wykonanie niezbędnej infrastruktury technicznej parku, tj.: kanalizacji deszczowej, sanitarnej, wodociągu oraz instalacji energetycznej)	14 449 868
2.	Gimnazjum im. króla Zygmunta Augusta (obecnie VI Liceum Ogólnokształcące), ul. Warszawska 8 – etap II przebudowy dachu, wymiana okien oraz wykonanie elewacji i innych robót zabezpieczających budynek (Polski Ład – Rządowy Program Ochrony Zabytków)	3 500 000
3.	Zespół więzienia (obecnie Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących z Oddziałami Integracyjnymi), ul. Henryka Sienkiewicza 57 – modernizacja 4 sal dydaktycznych i montaż platformy samojezdnej, adaptacja części budynków na potrzeby Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie Reklamy (Krajowy Plan Odbudowy)	1 534 441
4.	Cmentarz wojskowy, ul. 11 Listopada – aktualizacja dokumentacji projektowej oraz wymiana 10 nagrobków wraz z krzyżami żołnierzy Wojska Polskiego z okresu wojny polsko-bolszewickiej i II wojny światowej oraz opracowanie dokumentacji projektowej oraz remont mogiły ofiar terroru hitlerowskiego (budżety Wojewody Podlaskiego oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego)	167 895
	Łączna kwota wydatków ze źródeł zewnętrznych	**19 652 204**

Źródło: Departament Kultury, Promocji i Sportu

Dotacje z budżetu miasta na prace przy zabytkach

Od 20 lat białostocki samorząd miejski udziela dotacji na prace przy zabytkach, które nie są jego własnością. Przyznawane środki finansowe pozwalają właścicielom na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych w celu poprawienia stanu zachowania substancji zabytkowej Białegostoku. Dzięki temu działaniu wiele historycznych obiektów odzyskało dawną świetność.

W 2025 r. z budżetu Miasta dofinansowano: remont pokrycia dachu budynku wielorodzinnego z lat 1937-1939, przy ul. Jana Klemensa Branickiego 1; renowację i konserwację części cokołowej elewacji północnej klasztoru z 1769 r., przy Rynku Kościuszki 5; wymianę pokrycia dachu kamienicy, przy Rynku Kościuszki 20 oraz renowację 2 kutych, mosiężnych żyrandoli z poł. XX w., stanowiących wyposażenie białostockiej archikatedry. Łączna kwota 4 udzielonych dotacji to 200 000 zł, którą właściciele wykorzystali zgodnie z przeznaczeniem. Ponadto, w 2025 r. kontynuowano realizację zadania pn. „Kompleksowe

prace ratunkowe mające na celu usunięcie zagrożenia, utrwalenie substancji i stabilizacji konstrukcji zabytkowego domu z 1906 roku na Bojarach", dotyczącego zabytku przy ul. Staszica 10 w Białymstoku, na które Rada Miasta Białystok przyznała osobom fizycznym na lata 2024-2025 dotację celową inwestycyjną w wysokości 1 015 826 zł pochodzącą ze środków z budżetu Miasta (20 317 zł) i Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (995 509 zł). W 2025 r. przekazano drugą i ostatnią ratę dotacji na realizację tego zadania w wysokości 497 759 zł, którą Beneficjenci wykorzystali w całości.

Tabela 214. Dotacje celowe z budżetu miasta na zabytki

Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba udzielonych dotacji	Kwota udzielonych dotacji (w zł)	Kwota wykorzystanych dotacji (zł)
2021	5	3	119 141	119 141
2022	6	3	160 000	160 000
2023	4	3	150 000	136 910
2024	3	3	177 000	177 000
2025	7	4	200 000	200 000

Źródło: Referat Kultury w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie kulturowym miasta

W 2025 r. miejskie instytucje kultury zorganizowały 32 działania poświęcone historii Miasta (w tym: 16 wystaw, 7 wykładów, 3 spacery historyczne, 3 spektakle, 2 spotkania, 1 promocja książki), w których wzięło udział prawie 4 tys. osób. Wydano 5 publikacji w łącznym nakładzie 1 000 egz.: „Mikołaj Wołkowycki" w setną rocznicę urodzin Artysty, „Retrospekcja. Malarstwo Dymitra Grozdewa", „Relikwie" – folder wystawy obiektów odnalezionych w 2022 r. na strychu synagogi Cytronów, „Anatomia bezkształtu" – folder wystawy prac Magdaleny Franczak, fotografii i instalacji inspirowanych artefaktami z białostockiego getta, „Moja gwiazda" Felicji Nowak – wznowienie książki z 1991 r. Organizacje pozarządowe, z dotacji celowych z budżetu Miasta Białystok, zrealizowały: 2 filmy („Białystok" w reżyserii Łukasza Kamila Kamińskiego i „Ulica Złota" autorstwa Joanny Barchetto) oraz 3 publikacje poświęcone historii miasta i regionu. Miasto Białystok, kontynuując serię wydawniczą poświęconą dziedzictwu kulturowemu miasta, wydało publikację „Architektura okresu międzywojennego w Białymstoku" w nakładzie 500 egz. Uwzględniając najnowszy stan badań nad historią Białegostoku zaktualizowano także treść 3 tablic informacyjnych ustawionych na terenie 3 zabytkowych cmentarzy: rzymskokatolickiego przy ul. Władysława Raginisa, żydowskiego przy ul. Wschodniej oraz gettowego przy Placu Mordechaja Tenenbauma.

POLITYKI MIASTA W ZAKRESIE KULTURY I DZIEDZICTWA

Realizacja polityki miasta w zakresie kultury

W 2025 r. opracowano projekt dokumentu pn. „Program Edukacji Kulturowej – Białystok z kulturą" (PEK), który w I kwartale 2026 r. ma być przedłożony pod obrady Rady Miasta Białystok. Dokument określa działania na lata 2026-2032 w obszarze edukacji kulturowej, które mają stworzyć zrównoważoną przestrzeń rozwoju kultury, sztuki, edukacji i przyrody. Docelowo PEK ma służyć nabywaniu i zwiększaniu kompetencji kulturowych mieszkańców i ich świadomego aktywnego uczestnictwa w kulturze. Ma przyczynić się także do rozwoju oferty kulturalnej na białostockich osiedlach, rozwoju projektów kulturalnych i wspierania

animatorów życia kulturalnego. PEK będzie realizowany przez miejskie instytucje kultury we współpracy z organizacjami pozarządowymi, szkołami, twórcami i animatorami kultury.

Realizacja polityki w zakresie ochrony zabytków

W 2025 r. założenia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta Białegostoku na lata 2022-2025[207] realizowano poprzez 4 kluczowe działania. Mając na uwadze zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy ich stanu zachowania wydano właścicielom zabytków 10 zaleceń konserwatorskich, a także 251 decyzji na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych oraz 104 zezwolenia na wycinkę drzew, prowadzoną w ramach tych prac w celu wyeliminowania zagrożenia bezpieczeństwa. Wykonując zadania z zakresu ochrony i świadomego kształtowania krajobrazu kulturowego, zaopiniowano pod względem konserwatorskim 15 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W ramach badania i dokumentowania dziedzictwa kulturowego wykonano 27 kart adresowych białostockich zabytków.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. gminna ewidencja zabytków Miasta Białystok obejmowała 619 zabytków nieruchomych, w tym ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków objętych było 277 obiektów. Na terenie Białegostoku znajduje się jeden Pomnik historii - zespół kościoła pw. Chrystusa Króla i św. Rocha, stanowiący Pomnik wdzięczności Bogu za odzyskaną przez Polskę niepodległość. Wśród zabytków ruchomych na terenie Białegostoku zarejestrowane były 553 pojazdy zabytkowe.

Tabela 215. Działalność decyzyjna Miejskiego Konserwatora Zabytków

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Pozwolenia	204	158	178	199	251
Zmiany pozwoleń	5	6	8	14	11
Decyzje o umorzeniu postępowania	9	11	3	24	3
Decyzje wygaszające	2	1	1	4	17
Zezwolenia na wycinkę	42	55	35	66	104
Postanowienia	2	7	6	16	34
Zmiany decyzji	6	1	8	19	33
Inne decyzje	0	1	0	2	6

Źródło: Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Działania wskazane w podrozdziale 11.1. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K4.3. Promocja turystyki kulturowej
K4.4. Promocja kultury – edukacja kulturalna oraz wspieranie oddolnych inicjatyw kulturalnych
K4.5. Wspieranie lokalnych artystów, kadr kultury
P1.1. Zagospodarowanie przestrzenne zachowujące elementy tożsamości miasta

[207] Uchwała Nr LIV/764/22 Rady Miasta Białystok z dnia 23 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Białegostoku na lata 2022-2025".

11.2. Sport

WSPÓŁPRACA NA RZECZ ROZWOJU BIAŁOSTOCKIEGO SPORTU

W ramach działań wspierających rozwój sportu przeprowadzono procedurę 7 otwartych konkursów ofert na realizację 8 zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej oraz z zakresu upowszechniania kultury fizycznej połączonej z realizacją profilaktyki przeciwalkoholowej. W efekcie:

- zawarto 149 umów na realizację programów szkolenia sportowego – na łączną kwotę dotacji w wysokości 8 583 456,45 zł; w zadaniu uczestniczyły łącznie 8 574 osoby;
- zawarto 58 umów z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, połączonych z realizacją profilaktyki przeciwalkoholowej – na łączną kwotę dotacji w wysokości 1 699 976 zł; w zadaniu uczestniczyło łącznie 33 588 osób;
- zawarto 11 umów w trybie uproszczonym (z pominięciem procedury konkursowej) – na łączną kwotę wsparcia w wysokości 105 000 zł; w zadaniu uczestniczyło 1 529 osób.

Zadania publiczne z zakresu upowszechniania kultury fizycznej, w tym połączone z realizacją programu profilaktyki przeciwalkoholowej realizowało łącznie 100 klubów sportowych, stowarzyszeń lub innych podmiotów, na podstawie 218 umów. We wszystkich realizowanych zadaniach uczestniczyło łącznie 43 691 osób.

Wsparcie zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej, rozwoju sportu w Białymstoku oraz zadań połączonych z realizacją profilaktyki przeciwalkoholowej

Tabela 216. Otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, rozwoju sportu w Białymstoku oraz zadań połączonych z realizacją profilaktyki przeciwalkoholowej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba konkursów ofert	5	6	6	9	7
Liczba ofert w trybie uproszczonym (z pominięciem konkursu)	29	28	25	21	27
Liczba podmiotów realizujących zadanie pn. Rozwój sprawności fizycznej dzieci z Ukrainy w różnych dyscyplinach sportowych z elementami integracji pokoleniowej w 2022 i 2023 roku. Zadanie realizowane przy wsparciu Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci UNICEF (z pominięciem konkursu)	-	17	26	-	-
Łączna liczba zawartych umów	164	210	231	221	218
Liczba podmiotów dotowanych	81	82	83	96	100

Źródło: Referat Sportu w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Tabela 217. Zadania realizowane w ramach otwartych konkursów ofert oraz procedur z pominięciem konkursu na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, rozwoju sportu w Białymstoku oraz zadań połączonych z realizacją profilaktyki przeciwalkoholowej w 2025 roku

Nazwa zadania	Kwota dotacji przeznaczona na zadanie (w zł)	Liczba zawartych umów
Realizacja programów szkolenia sportowego oraz uczestnictwo w rywalizacji sportowej, organizowanej przez właściwe związki sportowe	8 583 456,45	149
Organizacja w Białymstoku zajęć sportowych o charakterze ogólnodostępnym, połączonych z realizacją programów profilaktyki przeciwalkoholowej (turnieje, imprezy, zawody, zajęcia sportowe, gry i zabawy, itp.)	744 976,00	41
Organizacja w Białymstoku zawodów lub imprez sportowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym	580 000,00	15
Organizacja współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży z białostockich szkół	150 000,00	1
Prowadzenie ośrodka Kibice Razem w Białymstoku	120 000,00	1
Małe granty - organizacja w Białymstoku imprez, zawodów oraz zajęć sportowych o charakterze ogólnodostępnym	105 000,00	11
Razem	**10 283 432,45**	**218**

Źródło: Referat Sportu w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Tabela 218. Największe wsparcie finansowe w 2025 roku (w zł)

Nazwa klubu sportowego	Szkolenie sportowe	Profilaktyka przeciwalkoholowa			Razem
		Upowszechnianie sportu wśród mieszkańców*	Organizacja imprez sportowych	Małe granty profilaktyka	
Jagiellonia Białystok Sportowa Spółka Akcyjna	2 000 000	-	-	-	2 000 000
Fundacja Białystok Biega	-	205 000	320 000	-	525 000
Klub Sportowy Podlasie, Podlaskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe	500 000	-	-	-	500 000
Klub Sportowy Białostocka Akademia Siatkówki	440 000	20 000	-	10 000	470 000

Nazwa klubu sportowego	Szkolenie sportowe	Profilaktyka przeciwalkoholowa			Razem
		Upowszechnianie sportu wśród mieszkańców*	Organizacja imprez sportowych	Małe granty profilaktyka	
Łyżwiarski Klub Sportowy Juvenia Białystok	440 000	-	-	10 000	450 000
Drużyna Futbolu Amerykańskiego Lowlanders Białystok	400 000	-	-	-	400 000
Podlaski Klub Koszykówki "Żubry" Białystok	340 000	30 000	13 000	10 000	393 000
Białostocka Akademia Siatkówki	330 000	20 000	-	-	350 000
Uczniowski Klub Sportowy Dojlidy Białystok	315 000	20 000	-	-	335 000
Rugby Białystok	290 000	9 000	-	10 000	309 000
Klub Sportowy Kaliber Białystok	220 000	15 000	70 000	-	305 000
Uczniowski Klub Sportowy "Hubal" w Białymstoku	260 000	15 000	-	-	275 000
Dojlidy Białystok Canoe&Kajak Team	250 000	10 000	10 000	-	270 000
Podlaskie Stowarzyszenie Sportowe Osób Niepełnosprawnych "Start"	215 000	-	10 000	-	225 000
Międzyszkolny Osiedlowy Klub Sportowy "Słoneczny Stok" w Białymstoku	170 000	10 000	-	-	180 000
Akademia Koszykówki "Młode Żubry" Białystok	150 000	30 000	-	-	180 000
Podlaski Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy	-	150 000	-	-	150 000
Klub Sportowy Wschód	105 000	9 000	25 000	-	139 000
Stowarzyszenie Promocji Sportu	15 000	120 000	-	-	135 000

Nazwa klubu sportowego	Szkolenie sportowe	Profilaktyka przeciwalkoholowa			Razem
		Upowszechnianie sportu wśród mieszkańców*	Organizacja imprez sportowych	Małe granty profilaktyka	
Tytani Białystok	67 000	45 000	10 000	10 000	132 000

* zadanie realizowane w całym 2025 r., w tym współzawodnictwo sportowe szkół i program Kibice Razem.
Źródło: Referat Sportu w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Organizacja imprez i wydarzeń sportowych w 2025 roku

Tabela 219. Liczba imprez i wydarzeń sportowych o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym organizowanych w Białymstoku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba imprez i wydarzeń sportowych	68	58	54	55	60

Źródło: Referat Sportu w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Tabela 220. Imprezy i wydarzenia sportowe o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym, kluczowe dla Miasta ze względów promocji i upowszechniania sportu w Białymstoku, organizowane w 2025 roku

Lp.	Nazwa imprezy / Organizator	Koszt współorganizacji (w zł)	Liczba imprez/wydarzeń sportowych
1.	Ogólnopolskie i międzynarodowe zawody szachowe: 1) Ogólnopolski Turniej Klasyfikacyjny "Mała Norma 2025-1" (04-05.01.2025), 2) Ogólnopolski Turniej Klasyfikacyjny "Mała Norma 2025-2" (08-09.03.2025), 3) Ogólnopolski Turniej Klasyfikacyjny "Białystok Wiosna 2025" (01-04.05.2025), 4) Ogólnopolski Turniej "Mini-ELO Białystok 2025-1" (14-15.06.2025), 5) Memoriał Braci Bogdana i Tadeusza Bieluczyków (28.06-03.07.2025), 6) Ogólnopolski Turniej "Mini-ELO Białystok 2025-2" (22-24.08 i 29-31.08.2025), 7) Ogólnopolski Turniej Klasyfikacyjny "Białystok Jesień 2025" (08-11.11.2025), 8) XLIX Międzynarodowy Memoriał Szachowy Ludwika Zamenhofa na Chorten Arenie (27-31.12.2025), 9) 16 rund XXX i XXXI edycji Białostockiej Ligi Szkolnej (12 i 19.01; 16 i 23.02; 16 i 23.03; 6 i 13.04; 21 i 28.09; 5 i 12.10; 16 i 23.11; 14 i 21.12.2025). Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Stoczek 45 Białystok	40 000	9

Lp.	Nazwa imprezy / Organizator	Koszt współorganizacji (w zł)	Liczba imprez/wydarzeń sportowych
2.	1) 12. PKO Białystok Półmaraton, 2) Biegnę dla Niepodległej, 3) Cykl superbiegacz - 5 biegów dziecięcych na dystansach od 100 m do 1,5 km (w maju, czerwcu, sierpniu, wrześniu i w listopadzie 2025 r.), 4) 15. Białystok Biega. Fundacja Białystok Biega	320 000 205 000	8
3.	1) Białostocka Liga Sportu, 2) Ekiden - sztafeta maratońska, 3) Lekkoatletyczny Mityng Gwiazd na Rynku Kościuszki 2025, 4) Mistrzostwa Polski w triathlonie - Elemental Triathlon Series, 5) Puchar Polski w siatkówce plażowej kobiet i mężczyzn w ramach X edycji turnieju „Plaża Open”, 6) Mityng Ambasadorów Białostockiego i Podlaskiego Sportu. Białostocki Ośrodek Sportu i Rekreacji	879 359,60 92 742,16 617 551,77 155 341,95 192 180,43 432 360,09	6
4.	1) Letnia Grand Prix - otwarte 4 turnieje w sportach plażowych pn. 0%alkoholu=100%, 2) Organizacja X Międzynarodowego Nocnego Turnieju Siatkówki Plażowej w ramach Dni Miasta Białegostoku pn. 0% alkoholu = 200% siatkówki, 3) Turniej 1/8 Młodzieżowych Mistrzostw Polski kat. Młodzik. Tytani Białystok	45 000 10 000 10 000	6
5.	1) Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w badmintonie U-17, 2) Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w badmintonie U-19, 3) 2 Międzynarodowe Festiwale Badmintona dla dzieci i młodzieży Sportowy Białystok 2025 - YONEX INTERNATIONAL FESTIVAL (30.05-01.06.2025, 07-09.11.2025). Podlaski Okręgowy Związek Badmintona	40 000 15 000	4
6.	1) XVII Turniej streetballowy - Enea Streetball 2025, 2) Ogólnopolski Turniej Koszykówki "Rosti Cup 2025", 3) Ogólnopolski Turniej Koszykówki o Puchar Prezydenta Białegostoku 2025. Podlaski Klub Koszykówki "Żubry" Białystok	30 000 13 000	3
7.	1) Organizacja turnieju judo "Jagiellonia Judo Club Białystok CUP 2025", 2) Mikołajkowy Turniej Judo: Mikołajki z Judo". Jagiellonia Judo Club Białystok	10 000 10 000	2
8.	Cykl imprez sportowych osób niepełnosprawnych 2025: 1) Basketball Cup 2025 - turniej koszykówki na wózkach, 2) Wojewódzka Spartakiada Osób Niepełnosprawnych. Podlaskie Stowarzyszenie Sportowe Osób Niepełnosprawnych START	10 000	2
9.	1) Akademickie Mistrzostwa Polski w Judo, 2) Akademickie Mistrzostwa Polski Karate WKF. Klub Środowiskowy Akademickiego Związku Sportowego Województwa Podlaskiego	10 000 10 000 10 000	2

Lp.	Nazwa imprezy / Organizator	Koszt współorganizacji (w zł)	Liczba imprez/wydarzeń sportowych
10.	1) Międzynarodowa Gala Zapaśnicza "Podlasie Wrestling Cup", 2) Turniej zapaśniczy Podlaska Liga Zapaśnicza. Klub Sportowy Wschód	25 000 9 000	2
11.	1) IV Mistrzostwa Polski Służb Mundurowych w Koluchstyl, 2) VIII Turniej Młodzi Wojownicy Podlasia. Klub Sportowy Sumo Koluch	5 000	2
12.	Polish Open Kaliber 2025. Klub Sportowy Kaliber Białystok	70 000	1
13.	Klubowe Mistrzostwa Polski młodzików, młodzieżowców, juniorów, juniorów młodszych, młodzików i młodzików młodszych w badmintonie. Klub Sportowy Białystok	15 000	1
14.	Indywidualne Mistrzostwa Polski Seniorów w tenisie stołowym 2025. Podlaski Okręgowy Związek Tenisa Stołowego	40 000	1
15.	Międzynarodowe Rowerowe Maratony Kresowe MTB i biegi terenowe Kresowe Trail. Fundacja Maratony Kresowe	15 000	1
16.	XII Międzynarodowy Puchar Polski Wschodniej w sportach wodnych z Memoriałem Ireneusza Skowrońskiego. Dojlidy Białystok Canoe & Kajak Team	10 000	1
17.	XVII Międzynarodowy Mikołajkowy Turniej Młodzieży w Boksie w Białymstoku Klub Sportowy "CRISTAL" w Białymstoku	8 000	1
18.	XVI Międzynarodowy Turniej Judo im. Leszka Piekarskiego. Klub Judo Politechniki Białostockiej	7 000	1
19.	Organizacja międzynarodowego turnieju judo: Białystok Judo Cup IV 2025. Klub Sportowy Gwardia Białystok	7 000	1
20.	OTK i VII Memoriał Zdzisława Kozłowskiego - Prezesa Polskiego Związku Łuczniczego. Podlaski Związek Łuczniczy	10 000	1
21.	34. Rajd Niepodległości. Automobilklub Podlaski	5 500	1
22.	Ogólnopolski Turniej w piłce siatkowej kobiet połączony z profilaktyką antyalkoholową. Klub Sportowy Białostocka Akademia Siatkówki	10 000	1
23.	Międzynarodowy turniej piłki nożnej rocznik 2015 i młodsi pod hasłem "100% piłki - 0% alkoholu". Akademia Piłkarska "Talent" w Białymstoku	10 000	1
Razem			58

Źródło: Referat Sportu w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Zadania publiczne z zakresu rozwoju sportu oraz zaspokajania potrzeb mieszkańców w tym zakresie realizowane są na podstawie uchwały[208], na mocy której Miasto stwarza warunki organizacyjno-finansowe do uprawiania sportu przez mieszkańców Białegostoku, m.in. poprzez wsparcie lokalnych klubów sportowych, zawodników, trenerów oraz innych osób wyróżniających się w działalności sportowej w formie: dotacji dla klubów sportowych, stypendiów sportowych oraz nagród i wyróżnień za wysokie wyniki sportowe.

STYPENDIA SPORTOWE MIASTA BIAŁEGOSTOKU

Stypendia Sportowe i Stypendia Sportowe Mistrzów przyznano na cały 2025 rok. Ogółem przyznanych zostało 120 stypendiów (w tym 20 Stypendiów Sportowych Mistrzów) dla 120 zawodników. Najniższa kwota stypendium wyniosła 190 zł/miesięcznie, a najwyższa, w przypadku stypendium Mistrzów – 7 000 zł/miesięcznie. Na stypendia sportowe i stypendia Mistrzów z budżetu Miasta Białegostoku wydatkowano łącznie 1 096 920 zł.

Tabela 221. Stypendia Sportowe i Stypendia Sportowe Mistrzów przyznawane zawodnikom, w tym sportowcom niepełnosprawnym, osiągającym wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym w dyscyplinach zespołowych lub indywidualnych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba stypendiów	248	259	129	125	120
Wartość (w zł)	799 500	642 300	644 980	949 920	1 096 920

Źródło: Referat Sportu w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

W 2025 r. Stypendia Sportowe Mistrzów otrzymało 20 zawodników białostockich klubów sportowych, w następujących dyscyplinach: 6 - w lekkoatletyce, 4 - w short tracku, 4 - w kajakarstwie, 1 - w karate, 1 - w kolarstwie, 1 - w tenisie stołowym, 1 – w zapasach oraz 2 - w strzelectwie. Stypendia zostały przyznane na okres 12 miesięcy, w wysokości od 800 zł do 7 000zł miesięcznie.

NAGRODY ZA WYSOKIE I WYBITNE WYNIKI SPORTOWE

Doroczne nagrody Prezydenta Miasta Białegostoku, przyznane w 3 kategoriach: Najlepszy Sportowiec, Najlepszy Trener, Najlepszy Młody Sportowiec, otrzymało 17 osób (w tym 10 zawodników i 7 trenerów) - w łącznej wysokości 135 000 zł.

Nagrody finansowe za wybitne osiągnięcia sportowe w 2025 r. przyznano zawodnikom i trenerce Łyżwiarskiego Klubu Sportowego „Juvenia”:

1) Pani Natalii Maliszewskiej, za zdobycie brązowego medalu w biegu na dystansie 500 m podczas 49. Mistrzostw Świata w short track w Pekinie (14-16.03.2025, Chiny) – w wysokości 20 000 zł;
2) Pani Gabrieli Topolskiej, za zdobycie srebrnego medalu w sztafecie na 3 000 m na 49. Mistrzostwach Świata w short track w Pekinie (14-16.03.2025, Chiny) – w wysokości 10 000 zł;

[208] Uchwała Nr VI/81/19 Rady Miasta Białystok z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie wspierania białostockiego sportu, przyznawania stypendiów sportowych oraz nagród i wyróżnień za wysokie wyniki sportowe (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2026 r. poz. 302).

3) Panu Michałowi Niewińskiemu i Panu Łukaszowi Kuczyńskiemu – za zdobycie brązowego medalu w sztafecie mieszanej na 2 000 m na 49. Mistrzostwach Świata w short track w Pekinie (14-16.03.2025, Chiny) – w wysokości po 10 000 zł;
4) Panu Pawłowi Adamskiemu – za zdobycie srebrnego medalu w sztafecie męskiej na 5 000 m na 28. Mistrzostwach Europy w short track w Dreźnie (17-19.01.2025, Niemcy) – w wysokości 5 000 zł;
5) Pani Urszuli Kamińskiej – za wybitne wyniki sportowe zawodników na Mistrzostwach Świata i Mistrzostwach Europy w short track – nagroda w wysokości 10 000 zł.

Nagrodę za wybitne osiągnięcia sportowe w 2025 r. przyznano również:

1) Pani Marii Żodzik – zawodniczce Klubu Sportowego Podlasie, za zdobycie srebrnego medalu w skoku wzwyż podczas 20. Mistrzostw Świata w Lekkoatletyce (13-21.09.2025, Tokio) – w wysokości 30 000 zł,
2) Panu Pawłowi Wyszyńskiemu – trenerowi Marii Żodzik – nagroda w wysokości 15 000 zł.

Za wysokie i wybitne wyniki sportowe w 2025 r. nagrodę otrzymało 25 osób, rozdysponowano kwotę łącznie w wysokości 245 000 zł.

Tabela 222. Liczba nagrodzonych osób za wysokie wyniki sportowe

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba nagrodzonych osób, w tym:	21	16	17	60	25
doroczne nagrody	10	12	8	9	17
nagrody za wybitny wynik sportowy	11	4	9	51	8
Wartość (w zł)	189 000	136 000	174 000	1 160 000	245 000

Źródło: Referat Sportu w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

Tabela 223. Lista laureatów dorocznej nagrody za wysokie wyniki sportowe w 2025 roku

Najlepszy Sportowiec	Wartość (w zł)
Wojciech Nowicki – Klub Sportowy Podlasie – lekkoatletyka (rzut młotem)	17 000
Sylwia Szczerbińska - Spółdzielczy Klub Sportowy Cresovia – kajakarstwo (C2 na 500 m)	12 000
Aleksandra Pietruk – Klub Sportowy Kaliber Białystok - strzelectwo sportowe (karabin)	12 000
Aleksander Kitewski - Spółdzielczy Klub Sportowy Cresovia – kajakarstwo (C2 na 200 m)	10 000
Marek Czajkowski (strongman)	5 000
Anna Raniewicz - AMP Futbol Polska - AMP futbol	5 000
Karolina Domaszuk – Klub Sportowy Metalowiec Białystok – zapasy (styl wolny)	5 000
Najlepszy Trener	**Wartość (w zł)**
Joanna Fiodorow (trenerka Wojciecha Nowickiego)	12 000
Michał Mróz (trener Sylwii Szczerbińskiej, Aleksandra Kitewskiego)	10 000
Paweł Piertuk (trener Aleksandry Piertuk)	10 000
Sandra Skowrońska (trenerka Dominiki Zimnoch)	6 000
Andrzej Zaleski (trener Pawła Kiryluka)	6 000
Dariusz Kulesza (trener Anny Falkowskiej)	5 000
Maciej Hasiec (trener Karoliny Domaszuk)	5 000

Najlepszy Młody Sportowiec	Wartość (w zł)
Dominika Zimnoch - Dojlidy Białystok Canoe & Kajak Team – kajakarstwo (K1 na 200 m)	5 000
Paweł Kiryluk – Białostocki Klub Karate - karate WKF	5 000
Anna Falkowska – Łyżwiarski Klub Sportowy Juvenia Białystok - short track (500 m, 1 000 m, 1 500 m, sztafeta 3 km)	5 000
Razem	**135 000**

Źródło: Referat Sportu w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

BIAŁOSTOCKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI (BOSiR)

Ośrodek zajmuje się zarządzaniem obiektami sportowo-rekreacyjnymi na terenie Białegostoku. Świadczy usługi w zakresie sportu i rekreacji oraz organizuje imprezy sportowe, w tym rozgrywki amatorów - Białostocka Liga Sportu w 4 dyscyplinach: piłka nożna, siatkówka, koszykówka, tenis stołowy.

Obiekty sportowe BOSiR-u:

- Zespół Obiektów Sportowych „Zwierzyniec" (przy ul. 11 listopada 28: stadion lekkoatletyczny, korty tenisowe – w tym 4 kryte całoroczne, lodowisko);
- Pływalnia Sportowa (przy ul. Włókienniczej 4);
- Pływalnia Rodzinna (przy ul. Stromej 1A);
- Pływalnia Kameralna (przy ul. Mazowieckiej 39C);
- Ośrodek Sportów Wodnych „Dojlidy" (przy ul. Plażowej 1);
- Tor Białystok (przy ul. K. Ciołkowskiego);
- Ośrodek Sportowy Zawady (przy ul. Dolnej 97).

W 2025 r. na obiektach zrealizowano łącznie 152 wydarzeń sportowych. Z usług Ośrodka skorzystano łącznie 1 065 095 razy.

Tabela 224. Wybrane dane statystyczne dotyczące BOSiR

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Roczna liczba wydarzeń sportowych	81	186	181	176	152
Liczba klientów na obiektach BOSiR, wraz z wysokością przychodu:					
Pływalnie	429 560	670 471	774 012	797 022	812 220
	6 509 221 zł	11 331 295 zł	13 940 056 zł	14 711 690 zł	16 708 298 zł
Lodowisko	48 042	97 001	101 966	100 843	118 004
	541 159 zł	1 217 103 zł	1 662 020 zł	1 698 455 zł	1 915 499 zł
Dojlidy	104 596	122 754	103 651	142 499	125 839
	393 432 zł	559 805 zł	850 386 zł	1 364 468 zł	1 508 010 zł
Tor Białystok	2 065	2 663	5 395	6 116	6 032
	235 227 zł	286 299 zł	362 484 zł	387 186 zł	461 462 zł
Ośrodek Sportowy Zawady	-	-	-	-	3 000
	-	-	-	-	139 919 zł

Źródło: Referat Sportu w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

OŚRODEK SPORTOWY ZAWADY

Ośrodek Sportowy Zawady to nowe miejsce na sportowo-rekreacyjnej mapie Białegostoku. Zajmuje teren o powierzchni ponad 4,5 ha, a mieszkańcy mają do dyspozycji: 6-dołkowe pole golfowe i zadaszoną strzelnicę golfową, 4 korty do padla z nawierzchnią ze sztucznej trawy, boisko typu orlik o nawierzchni z trawy syntetycznej wraz z wyposażeniem, oświetleniem i piłkochwytami, a także budynek z częścią szatniową, sanitarną i gastronomiczną. Inwestycję miejską zrealizował Białostocki Ośrodek Sportu i Rekreacji. Łączny koszt przedsięwzięcia to ok. 15 mln zł, w tym dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki - 2,4 mln zł, natomiast pozostała kwota pochodziła z budżetu Miasta Białegostoku. Otrzymane zewnętrzne wsparcie finansowe przeznaczono na budowę części z orlikiem oraz Akademię Golfa, co umożliwiło stworzenie infrastruktury o najwyższym standardzie.

STADION MIEJSKI SP. Z O.O. – „CHORTEN ARENA"

Stadion Miejski Sp. z o.o. zajmuje się udostępnianiem, utrzymaniem i obsługą obiektów oraz pomieszczeń stadionu, a także organizacją lub współorganizacją imprez sportowych. Jednym z głównych zadań Stadionu Miejskiego w Białymstoku jest pełnienie funkcji społecznej, której celem jest udostępnienie mieszkańcom miasta przestrzeni i wyposażenia obiektu, w celu zapewnienia rozwoju sportu oraz upowszechniania kultury. Wielofunkcyjność obiektu wyraża się w różnorodności wydarzeń organizowanych w jego przestrzeniach - od niewielkich kilkuosobowych spotkań, przez konferencje, szkolenia, targi, festiwale czy koncerty.

Dyscyplinami sportowymi, uprawianymi na Stadionie są: piłka nożna, rugby, futbol amerykański, rolkarstwo, szermierka, gimnastyka artystyczna.

Od 18 września 2024 r. Grupa Chorten jest sponsorem tytularnym Stadionu Miejskiego. Stadion będzie nosił nazwę „Chorten Arena" przez najbliższe 5 lat.

W 2025 r. na obiekcie zrealizowano łącznie 4 792 wydarzenia. Stadion odwiedzono łącznie 699 503 razy.

Tabela 225. Dane statystyczne dotyczące Stadionu Miejskiego Sp. z o.o. „Chorten Arena"

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób, które odwiedziły „Chorten Arena"	201 422	364 953	452 725	667 954	699 503
Liczba wydarzeń, które odbyły się na „Chorten Arena"	2 756	3 013	3 257	3 283	4 792

Źródło: Referat Sportu w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

PARK WODNY W BIAŁYMSTOKU

Wychodząc naprzeciw potrzebom oraz oczekiwaniom mieszkańców Białegostoku dokonano analizy potencjalnych lokalizacji zamierzenia inwestycyjnego, do realizacji wybrano lokalizację w rejonie ul. Gen. W. Andersa, w sąsiedztwie Lasu Pietrasze, na gruntach stanowiących w większości własność Gminy Białystok.

Rada Miasta Białystok powierzyła Przedsiębiorstwu Usługowo-Handlowo-Produkcyjnemu „LECH" Sp. z o. o. realizację zadania inwestycyjnego, polegającego na budowie

basenu miejskiego wraz z zapleczem rekreacyjno-rehabilitacyjnym oraz utrzymanie, zarządzanie i eksploatację obiektu do dnia 31 grudnia 2045 r.[209]

Od momentu powierzenia realizacji zadania PUHP „LECH" Sp. z o.o. prowadziło prace przygotowawcze, związane z realizacją inwestycji. Przeprowadzono postępowanie o zamówienie publiczne w trybie dialogu konkurencyjnego pn. „Opracowanie dokumentacji projektowej Parku Wodnego (Basenu Miejskiego) w Białymstoku", zakończone wyborem projektanta w I kwartale 2026 r.. Spółka nabyła grunty przeznaczone pod budowę Basenu Miejskiego zlokalizowane w rejonie ul. Gen. W. Andersa, które nie były własnością Gminy Białystok.

Ponadto Przedsiębiorstwo rozpoczęło postępowanie o zamówienie publiczne w trybie przetargu nieograniczonego na wybór podmiotu pełniącego funkcję wielobranżowego Inżyniera Nadzoru Umów dla inwestycji związanej z budową Basenu Miejskiego, którego zakończenie ma nastąpić w 2026 r.

Wśród prac przygotowawczych wykonano także wytyczenie geodezyjne, wstępne rozpoznanie gruntowo-wodne terenu oraz wykonano inwentaryzację ornitologiczną.

W najbliższych latach zaplanowano opracowanie dokumentacji projektowo-budowlanej, w tym uzyskanie wszystkich niezbędnych decyzji administracyjnych, wybór generalnego wykonawcy robót budowalnych oraz budowę basenu miejskiego.

Działania wskazane w podrozdziale 11.2. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K2.2. Promocja zdrowego trybu życia
K2.6. Aktywność sportowa mieszkańców, w tym dostępność obiektów sportowych
K3.8. Integracja obcokrajowców/cudzoziemców
K4.3. Promocja turystyki kulturowej
P1.3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni publicznych, miejsc rekreacji oraz terenów zielonych
P2.1. Dostępność przestrzeni dla użytkowników ze szczególnymi potrzebami

11.3. Promocja i turystyka

PROMOCJA MIASTA BIAŁYSTOK W RAMACH WSPARCIA DZIAŁAŃ TWÓRCÓW

Miasto od lat wspiera działania lokalnych twórców. W 2025 r. nawiązano współpracę promocyjną z następującymi artystami: Michałem Cirukiem, Karoliną Czarnecką, Anną Karolską, zespołem Winnica, Karoliną Cichą, Joanną Zubrycką, Chórem Angelos, Kolorkiem, Sw@da x Niczos, prawosławnym chórem dziecięcym przy Parafii pw. Św. Mikołaja.

PROMOCJA MIASTA BIAŁYSTOK POPRZEZ SPORT

Promocja Białegostoku poprzez sport uwzględniała wsparcie promocyjne takich dyscyplin sportowych jak: tenis stołowy mężczyzn, siatkówka mężczyzn i kobiet, koszykówka, lekkoatletyka, taniec, joga, karate, boks, futsal kobiet, kajakarstwo, triathlon. Podpisano m.in. umowy promocyjne z: Podlaskim Klubrm Koszykówki Żubry Białystok, Klubem Sportowym Białostocka Akademia Siatkówki, Białostocką Akademią Siatkówki. Kontynuowano autorski

[209] Uchwała Nr XXIII/372/26 r. z dnia 23 lutego 2026 r. w sprawie powierzenia Przedsiębiorstwu Usługowo - Handlowo - Produkcyjnemu „LECH" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Białymstoku zadań własnych Gminy Białystok z zakresu kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych oraz tworzenia warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu.

program promocji Miasta przez Ambasadorów Sportu Białostockiego (m.in. osoby: Natalia Bukowiecka, Ewa Swoboda, Wojciech Nowicki, Natalia Maliszewska, Rafał Czuper, Sylwia Szczerbińska, Klaudia Kardasz, Aleksandra Pietruk, Maria Żodzik, Paweł Arciszewski, Łukasz Kuczyński, Michał Niewiński).

PROMOCJA MIASTA BIAŁYSTOK JAKO MIASTA PRZYJAZNEGO UCZNIOM I STUDENTOM

Promocja Białegostoku jako miasta przyjaznego studentom odbywa się pod hasłem „Studiuj w Białymstoku, Studiuj w Podlaskiem". Jest to wspólna inicjatywa uczelni (Uniwersytet w Białymstoku, Politechnika Białostocka, Uniwersytet Medyczny) oraz lokalnych władz (Urząd Miejski w Białymstoku i Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego). Ponadto przeprowadzono I edycję akcji „Zostaję w Białymstoku, Zostaję w Podlaskiem", promującej pozostanie młodych ludzi w regionie oraz budowanie przyszłości zawodowej i osobistej w województwie podlaskim i w Białymstoku.

Do kluczowych działań podjętych w 2025 r. należały:

1) Stworzenie modułowego stoiska wystawienniczego na targi;
2) Obrandowanie autobusu jeżdżącego na Targi edukacyjne;
3) Ekspozycja stoisk uczelnianych podczas Festiwalu "Dla Ciebie" (12-13.09.2025);
4) Zaprojektowanie trasy specjalnej autobusowej linii akademickiej;
5) Zaprojektowanie kampanii PRZYSTANKI Z NAUKĄ;
6) Prowadzenie dedykowanego profilu na fb @ StudiujWBialymstoku – 1,5 tys. obserwujących;
7) Współudział w organizacji święta studenckiego - Juwenaliów.

Miasto współuczestniczy także w projekcie realizowanym przez Politechnikę Białostocką, skierowanym do uczniów IV – VI klas szkół podstawowych pn. Podlaski Uniwersytet Dziecięcy, jak również corocznie wspiera aktywność studentów i pracowników Politechniki Białostockiej związaną z tworzeniem i promocją wynalazków oraz innowacyjnych osiągnięć.

PROMOCJA MIASTA BIAŁYSTOK W RAMACH AUDYCJI RADIOWYCH

W ramach kampanii zewnętrznych Miasto zawarło umowy na cykl autorskich audycji radiowych, poruszających bieżące tematy odnośnie funkcjonowania Miasta: w radiu JARD - „A moje miasto to Białystok!", Akadera – „Miasto Młodych", Radio I.

PROMOCJA MIASTA BIAŁYSTOK W RAMACH WYDARZEŃ ZEWNĘTRZNYCH

W grudniu 2025 r. Miasto Białystok współorganizowało Jarmark Bożonarodzeniowy, który trwał od 29 listopada do 23 grudnia na Rynku Kościuszki. Ponadto, Białystok, jak co roku został Partnerem: 33. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy oraz Partnerem nagrody Paszportów Polityki w kategorii „Scena". W 2025 r. przy udziale Miasta odbyły się m.in.: Dni Patronalne Miasta, wydarzenia towarzyszące XXI Podlaskiemu Festiwalowi Nauki i Sztuki, zawody taneczne Street Noise, Orszak Trzech Króli, Festiwal Przebudzonych organizowany przez Fundację Tutaka, 44. Rajd Podlaski.

PROMOCJA RODZIN I SENIORÓW

Miasto Białystok włącza się aktywnie w promocję Rodzin i Seniorów, poprzez pozyskiwanie Partnerów do 2 programów społecznych[210]:

- Białostocka Karta Dużej Rodziny – liczba partnerów prywatnych (stan na 31.12.2025 r.) – 142 (w 2025 r. do karty przystąpiło 4 partnerów);
- Karta Aktywnego Seniora – liczba partnerów prywatnych (stan na 31.12.2025 r.) – 49 (w 2025 r. podpisano 4 nowe porozumienia).

TURYSTYKA W BIAŁYMSTOKU

Promocja turystyczna Miasta Białystok w 2025 r. polegała na realizacji takich działań, jak:

- kontynuowanie prowadzenia miejskiej strony turystycznej pn. „Odkryj Białystok" w mediach społecznościowych;
- prowadzenie całorocznego punktu - Centrum Informacji Turystycznej, usytuowanego w budynku z neonem „Żonkil", przy ul. Legionowej 2;
- umożliwianie zwiedzania zabytkowego XVIII – wiecznego zegara w Bramie Wielkiej „Gryf" wraz z przewodnikiem;
- zorganizowanie zwiedzania Miasta wraz z przewodnikiem w ramach letnich tematycznych przejazdów po Mieście zabytkowymi autobusami marki Jelcz, tzw. „ogórkiem" oraz tzw. „kwadraciakiem"; jak również pieszych spacerów po Mieście różnymi szlakami;
- udostępnienie turystom indywidualnym i grupowym części Bazyliki Archikatedralnej p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (tzw. Starego Kościoła Farnego) oraz punkt widokowy przy Kościele św. Rocha w Białymstoku przy ul. Ks. A. Abramowicza (w miesiącach od maja do września 2025 r.);
- umożliwienie mieszkańcom oraz turystom wykonywania zdjęć z wykorzystaniem personalizowanej, podświetlanej ramki do zdjęć, z napisem „Dumni z Białegostoku!", tzw. „selfie place", umieszczonej na Rynku Kościuszki;
- utrzymywanie i dokonywanie bieżących napraw oznakowania turystycznego (tablice szlakowe, kartusze, słupy kierunkowe, totemy informacyjne);
- emisja reklamy Miasta Białystok w czasopiśmie „Kaleidoscope" dystrybuowanym na pokładach samolotów linii lotniczych LOT;
- organizacja wizyty studyjnej dla uczestników z branży kongresowo-konferencyjnej, w ramach projektu MP MICE Tour® 2025;
- publikacja artykułów w magazynach: Świat Podróże Kultura, Travel Magazine;
- przystąpienie do Podlaskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

W 2025 r. Miasto Białystok ogłosiło 1 otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa, dotyczący promocji i prezentacji walorów turystycznych Miasta Białystok, planowanych do realizacji w okresie od 01 maja do 30 listopada 2025 r. W wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert oraz odrębnej akceptacji Prezydenta Miasta co do 2 z ofert, Miasto Białystok zawarło łącznie 10 umów na realizację następujących projektów:

1. Lato w Białymstoku;

[210] Lista partnerów jest aktualizowana na bieżąco.

2. Objaśniamy „Polski Wersal”;
3. Piknik „Podlaskie Śniadanie Mistrzów”;
4. Noc Muzeów - Zabytkowe Autobusy na linii "A" – 2025;
5. Mikrowyprawy - Moc Lasu Antoniukowskiego. Turystyka i edukacja;
6. Odkrywanie skarbów Białegostoku;
7. Zabytkowymi autobusami po Białymstoku 2025;
8. Promujemy Białystok;
9. „Śladem Jagiellonii Białystok”;
10. Białystok Niepodległy – Jelczem M11 na 11 listopada.

W 2025 r. otwarty był całoroczny punkt - Centrum Informacji Turystycznej (usytuowany w budynku „Żonkil” przy ul. Legionowej 2), który prowadził statystyki odwiedzających.

Tabela 226. Liczba turystów odwiedzających Białystok w sezonie turystycznym w 2025 roku

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	RAZEM
Liczba indywidualnych turystów Polskich	837	478	515	779	1 922	2 370	2 858	4 022	1 665	775	726	737	**17 684**
Liczba indywidualnych turystów zagranicznych	48	29	69	74	173	279	245	386	146	68	46	63	**1 626**
Razem	**885**	**507**	**584**	**853**	**2 095**	**2 649**	**3 103**	**4 408**	**1 811**	**843**	**772**	**800**	**19 310**

Źródło: Referat Promocji i Turystyki w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu - na podstawie danych z Centrum Informacji Turystycznej

W 2025 r. otwarty był punkt widokowy na wieży Bazyliki Mniejszej św. Rocha przy ul. Abramowicza 1 - w sezonie (od 01 maja do 30 września) odwiedziło go łącznie 1 000 osób.

Tabela 227. Liczba turystów odwiedzających punkt widokowy na wieży Bazyliki Mniejszej św. Rocha

Sezon turystyczny (maj – wrzesień)	2021	2022	2023	2024	2025
Turyści odwiedzający punkt widokowy	434	534	1 010	1 150	1 000

Źródło: Referat Promocji i Turystyki w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

W okresie od maja do końca września 2025 r. zwiedzającym udostępniono Stary Kościół Farny, który łącznie odwiedziło 18 560 osób. Zegar w Bramie Wielkiej Pałacu Branickich od 01 maja do 30 września zwiedziło 2 177 osób.

Tabela 228. Liczba wpisów do ewidencji innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie na terenie Miasta Białystok[211]

2021	2022	2023	2024	2025
28 obiektów	4 obiekty	17 obiektów	3 obiekty	69 obiektów

Źródło: Referat Promocji i Turystyki w Departamencie Kultury, Promocji i Sportu

W prowadzonej przez Prezydenta Miasta Białegostoku ewidencji innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie na terenie Miasta Białystok znajdują się 162 obiekty (wg stanu na 31.12.2025 r.).

Tabela 229. Baza noclegowa turystyki

Wyszczególnienie[212]	2021	2022	2023	2024	2025
Obiekty	30	28	27	27	33
w tym hotele	19	18	20	20	20
Miejsca noclegowe	2 813	2 641	2 870	2 877	3 109
Korzystający z noclegów	179 248	240 413	235 004	241 110	288 078
w tym turyści zagraniczni	27 565	62 930	53 525	42 383	50 588
Udzielone noclegi	292 687	392 749	380 591	389 379	449 099
w tym turystom zagranicznym	39 434	85 007	80 175	62 141	71 168

Źródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku

MATERIAŁY PROMOCYJNE

W 2025 r. na zlecenie Miasta Białystok powstał kalendarz miejski na 2026 rok z niezwykłymi zdjęciami Pani Magdaleny Topczewskiej, laureatki nagrody internautów w konkursie Grand Press Photo. W kalendarzu znalazły się zdjęcia z projektu „Grandaj kaj Malgrandaj" (Wielcy i mali), przedstawiające wybrane pomniki, posągi i rzeźby Białegostoku oraz dzieci w wieku przedszkolnym lub wczesnoszkolnym. W 2025 r. miała również miejsce dostawa materiałów promocyjnych. Na zlecenie Miasta zostały wykonane personalizowane herbaty i kawy, balsamy do ciała sygnowane wizerunkiem Izabeli Branickiej oraz czekoladki ze zdjęciami Białegostoku.

Działania wskazane w podrozdziale 11.3. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K4.3. Promocja turystyki kulturowej
K4.4. Promocja kultury – edukacja kulturalna oraz wspieranie oddolnych inicjatyw kulturalnych
K4.5. Wspieranie lokalnych artystów, kadr kultury

[211] Ewidencja jest aktualizowana na bieżąco; dokonywane są wpisy do ewidencji, podczas gdy obiekty, które przykładowo zaprzestały działalności, są wykreślane.
[212] Dotyczy wszystkich turystycznych obiektów noclegowych posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych (łącznie z pokojami gościnnymi i kwaterami agroturystycznymi).

12. MAJĄTEK I BUDŻET MIASTA

12.1. Nieruchomości gruntowe

Tabela 230. Struktura własności gruntów

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Wyszczególnienie gruntów wchodzących w skład grupy rejestrowej	Powierzchnia gruntów (ha) % powierzchni jednostki ewidencyjnej				
Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste /grupa rejestrowa 2/	678 6,6%	677 6,6%	675 6,6%	670 6,6%	656 6,4%
Grunty Gminy Białystok z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste /grupa rejestrowa 4/	1 927 18,9%	1 893 18,5%	1 899 18,6%	1 901 18,6%	1 903 18,6%
Grunty Gminy Białystok przekazane w użytkowanie wieczyste /grupa rejestrowa 5/	306 3,0%	300 2,9%	299 2,9%	298 2,9%	298 2,9%
Grunty osób fizycznych /grupa rejestrowa 7/	3 794 37,2%	3 738 36,7%	3 730 36,6%	3 726 36,5%	3 728 36,5%
Grunty Powiatu m. Białystok (drogi, szkoły, szpitale i inne) /grupa rejestrowa 11/	349 3,4%	346 3,4%	341 3,3%	345 3,4%	345 3,4%
Pozostałe grunty: Skarbu Państwa, spółdzielni, kościołów, wspólnot gruntowych, województwa, spółek prawa handlowego i innych podmiotów ewidencyjnych /grupy rejestrowe: 1, 3, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16*/	3 159 30,9%	3 259 31,9%	3 269 32,0%	3 273 32,0%	3 283 32,2%
Powierzchnia jednostki ewidencyjnej (ha)	10 213	10 213	10 213	10 213	10 213

* grupa rejestrowa 16 wykazana w tabeli od 2022 r. – ustalona na podstawie § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2024 r. poz. 219 z późn. zm.).

Źródło: Departament Geodezji

12.2. Gospodarowanie mieniem Gminy Białystok

DOCHODY Z TYTUŁU GOSPODAROWANIA MIENIEM GMINY BIAŁYSTOK

Wpływy z tytułu gospodarowania mieniem w 2025 r., na które składają się dochody z tytułu opłat za trwały zarząd, użytkowanie, służebność, użytkowanie wieczyste, dzierżawę, czasowe zajęcie terenu oraz sprzedaży gminnych nieruchomości wyniosły 43 043 977,41 zł.

Tabela 231. Dochody z tytułu gospodarowania mieniem Gminy Białystok

Wyszczególnienie[213]	2021	2022	2023	2024	2025
Dochody z tytułu opłaty za trwały zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste	14 016 094	13 306 289	15 927 246	17 252 034	17 731 750
Dochody z najmu, dzierżawy składników majątkowych i służebności przesyłu	425 991	681 384	895 373	1 130 596	657 960
Dochody z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego	89 609 625	83 231 299	54 713 712	47 095 620	24 654 268

Źródło: Departament Skarbu

Tabela 232. Sprzedaż mieszkań komunalnych, lokali użytkowych i garaży Gminy Białystok

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba sprzedanych mieszkań komunalnych	91	36	38	61	35
Dochód ze sprzedaży mieszkań ogółem (w zł)	11 579 581	8 663 623	10 367 071	12 318 656	9 111 756
Liczba sprzedanych garaży	1	0	0	0	0
Dochód ze sprzedaży garaży ogółem (w zł)	11 680	0	0	0	0

Źródło: Departament Skarbu

Tabela 233. Sprzedaż pozostałych nieruchomości Miasta Białystok

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Powierzchnia (w ha)	38,7635	17,9258	3,9187	3,2939	1,8066
Dochód ogółem (w zł)[214]	78 018 363	74 567 676	44 346 641	34 776 964	15 542 511

Źródło: Departament Skarbu

Tabela 234. Oddanie działek Gminy Białystok w trwały zarząd i użyczenie

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Powierzchnia (w ha)	241,8073	237,8391	241,5099	242,3922	244,6621

Źródło: Departament Skarbu

[213] Kwoty podawane w zaokrągleniu do pełnych złotych.

[214] W tym z tytułu wpłat wniesionych za sprzedane na raty nieruchomości w latach poprzednich wraz z odsetkami. W zaokrągleniu do pełnych złotych.

Tabela 235. Nieruchomości z zasobu Miasta Białystok w gospodarowaniu Zarządu Mienia Komunalnego oddane w najem, dzierżawę i użyczenie

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba zawartych umów najmu w danym roku	82	64	84	284	146
Liczba zawartych umów dzierżawy w danym roku	106	110	115	113	100
Liczba zawartych umów użyczenia w danym roku	76	96	100	86	111
Liczba obciążeń z tytułu korzystania z nieruchomości stan na 31 grudnia	1 185	2 091	1 975	1 860	1 796
Powierzchnia objęta naliczeniami za korzystanie z nieruchomości stan na 31 grudnia (w m^2)	1 569 869	1 511 383	1 517 373	1 553 031	1 549 217

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

Wpływy związane ze zbyciem nieruchomości

W 2025 r. aktami notarialnymi wykonano 36 zarządzeń Prezydenta Miasta Białegostoku w sprawie przeznaczenia do zbycia 49 działek stanowiących własność Gminy i Miasta Białystok, o łącznej powierzchni 1,8066 ha. Spośród sprzedanych działek:

- 9 działek zostało zbytych w trybie przetargu ustnego nieograniczonego,
- 5 działek zostało zbytych w trybie przetargu ustnego ograniczonego,
- 35 działek zostało zbytych w trybie bezprzetargowym, w tym:
  - ✓ 5 działek zostało zbytych na rzecz użytkowników wieczystych;
  - ✓ w 2 działkach zostały zbyte udziały na rzecz współwłaścicieli;
  - ✓ 2 działki w drodze zamiany.

Z tytułu sprzedaży nieruchomości miejskich oraz z tytułu wpłat wniesionych za sprzedane na raty nieruchomości w latach poprzednich wraz z odsetkami w 2025 r. do budżetu Gminy wpłynęła kwota 15 542 511,46 zł.

PLAN WYKORZYSTANIA ZASOBU NIERUCHOMOŚCI GMINY MIASTA BIAŁYSTOK NA LATA 2023-2025[215]

Plan wykorzystania zasobu jest jednym z elementów gospodarowania nieruchomościami publicznymi. Pozwala na dokonanie odpowiednich analiz ilościowo-jakościowych posiadanych nieruchomości oraz na ich podstawie określenie celów gospodarowania. Plan zawiera w szczególności zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu i nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz m.in. prognozę dotyczącą udostępnienia nieruchomości zasobu, a także nabywania nieruchomości do zasobu i program zagospodarowania nieruchomości zasobu.

Gminny zasób nieruchomości wykorzystywany jest na cele rozwojowe gminy i na potrzeby zorganizowanej działalności inwestycyjnej.

W 2025 r. kontynuowany był dotychczasowy sposób wykorzystania nieruchomości miejskich, poza przeznaczonymi na realizację zadań Gminy Białystok lub na sprzedaż.

[215] Zarządzenie Nr 295/23 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia Planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Białystok na lata 2023–2025.

Nieruchomości nabywane w drodze spadku, do czasu przygotowania procedury zbycia, będą przekazywane do gospodarowania Zarządowi Mienia Komunalnego w Białymstoku.

Nabywanie nieruchomości do zasobu Gminy Białystok

Konieczność pozyskania nieruchomości oceniana była w kontekście celu publicznego lub zadań własnych Gminy, zdefiniowanych w przepisach[216]. Podstawowym trybem nabywania gruntów do zasobu gminnego w 2025 r. był wykup w drodze umowy cywilnoprawnej, która kończy rokowania w sprawie warunków nabycia nieruchomości.

Tabela 236. Nieruchomości nabyte przez Miasto Białystok

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Powierzchnia (w ha)	3,1559	6,7070	0,9787	0,8500	0,2977
Poniesiony wydatek (w zł)[217]	18 111 979	11 274 441	2 455 370	5 694 045	1 150 218

Źródło: Departament Skarbu

W budżecie Miasta Białegostoku na 2025 r. wydatkowano środki finansowe na:

- koszty związane z przejęciem do zasobu nieruchomości pod drogi w trybie art. 98 ustawy[218] – 5 264 834,71 zł;
- koszty związane z przejęciem do zasobu nieruchomości w trybie ustawy[219] – 16 233 977,45 zł (drogi gminne i powiatowe);
- operaty szacunkowe i opisy stanu nieruchomości – 32 270,00 zł;
- koszty notarialne nabytych nieruchomości – 29 212,82 zł.

Wydatki obejmujące wypłatę odszkodowań za grunty przejęte pod drogi wojewódzkie i krajowe

Wydatki obejmujące wypłatę odszkodowań za grunty przejęte pod drogi wojewódzkie i krajowe w związku z realizacją inwestycji drogowych na gruntach niebędących w zasobie Miasta w 2025 r. wyniosły 124 896,06 zł, w tym:

- ul. Piastowska (droga krajowa nr 19) w Białymstoku – 124 008,15 zł;
- Aleja 1000-lecia Państwa Polskiego (droga wojewódzka Nr 675) – 251,46 zł;
- Trasy Niepodległości w Białymstoku, etap II – 636,45 zł.

Udostępnianie nieruchomości zasobu Gminy Białystok

Udostępnianie nieruchomości z zasobu Gminy w 2025 r. następowało poprzez sprzedaż, trwały zarząd, dzierżawę, najem, użyczenie – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

[216] Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399); uchwała Nr XXXIV/377/12 Rady Miasta Białystok z dnia 5 listopada 2012 r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2021 r. poz. 1462 z późn. zm.); ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662); ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111 z późn. zm.).

[217] W tym z tytułu wpłat wniesionych za sprzedane na raty nieruchomości w latach poprzednich wraz z odsetkami.

[218] Ustawa 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399).

[219] Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 311).

Nabywanie nieruchomości na rzecz Gminy Białystok następowało w drodze kupna oraz w innych formach przewidzianych prawem w związku z koniecznością realizacji zadań własnych, obowiązkami wynikającymi z przepisów szczególnych oraz realizacją celów publicznych.

W 2025 r. nie zawarto umów dotyczących obciążenia nieruchomości stanowiących własność Gminy Białystok prawem użytkowania.

Kontynuowane było obciążanie nieruchomości gminnych służebnością (gruntową i przesyłu), następujące na wniosek zainteresowanych podmiotów.

Udostępnianie nieruchomości z zasobu związane jest z ponoszeniem kosztów przez Gminę i Miasto Białystok. W szczególności są to koszty podziałów geodezyjnych, zlecania wycen nieruchomości, opłat notarialnych, ogłoszeń prasowych i inne wydatki związane z koniecznością pozyskania dokumentacji.

Na realizację zadań z zakresu geodezji i kartografii, środki finansowe w 2025 r. wydatkowano w szczególności na opracowania geodezyjne, np. wypisy z ewidencji gruntów, wyjaśnienia geodezyjne, operaty szacunkowe, usługi notarialne, ogłoszenia prasowe i pozostałe usługi – 407 044,37 zł.

Dochody, koszty i wydatki związane z mieszkalnictwem

Tabela 237. Dochody i wydatki Zarządu Mienia Komunalnego związane z mieszkalnictwem

Wyszczególnienie [220]	2021	2022	2023	2024	2025
Dochody ogółem	41 995,08	28 677,09	30 385,35	32 673,88	35 061,20
Dochody bieżące	41 963,76	28 677,09	30 385,35	32 673,88	35 061,20
Dochody majątkowe	31,32	0,00	0,00	0,00	0,00
Wydatki ogółem (dział 700)	0,00	27 394,14	48 225,40	37 089,51	37 252,21
Wydatki związane z przygotowaniem i budową budynków mieszkalnych i wielorodzinnych	471,63	9 799,17	28 042,55	14 198,25	30,59

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

Tabela 238. Koszty i wydatki związane z mieszkaniami komunalnymi

Wyszczególnienie [221]	2021	2022	2023	2024	2025
Administrowanie	1 532 387,27	1 241 852,56	1 519 167,23	2 054 801,85	2 356 001,69
Konserwacja	144 814,22	127 609,74	101 366,00	114 438,61	103 328,99
Remonty	907 370,30	722 773,88	1 197 867,42	1 225 655,75	2 163 979,78
C.O.	2 854 074,85	1 739 688,58	1 643 575,07	1 593 514,67	2 446 874,22
Ciepła woda	6 988,94	8 482,73	442 285,84	711 641,76	1 114 110,94
Zimna woda	734 077,97	655 050,78	644 725,75	753 937,52	931 834,20
Kanalizacja	673 573,89	594 051,14	594 212,30	777 449,72	1 033 091,77
Śmieci	837 870,93	818 860,00	829 632,00	832 868,00	920 211,96

Źródło: Departament Skarbu - na podstawie danych Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku

[220] Kwoty podane w tys. złotych.

[221] Kwoty podane w złotych; koszty i wydatki - bez wspólnot mieszkaniowych.

Działania wskazane w podrozdziale 12.2. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K3.6. Przeciwdziałanie ubóstwu

G1.1. Tworzenie warunków do inwestowania

12.3. Majątek trwały spółek prawa handlowego Miasta Białegostoku

Zestawienie majątku trwałego spółek prawa handlowego Miasta Białegostoku zawarte jest w zarządzeniu Nr 241/26 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 31 marca 2026 r. w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu, informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej Miasta Białegostoku, informacji o stanie mienia komunalnego Miasta Białegostoku oraz informacji o przebiegu wykonania planów finansowych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i samorządowych instytucji kultury za 2025 r.

Zarządzenie jest dostępne na stronie internetowej www.bialystok.pl, w zakładce: Finanse/ Budżet Miasta/ Budżet 2025 (Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2025 r.).

12.4. Wykonanie budżetu Miasta Białegostoku

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych[222], na jednostkach samorządu terytorialnego spoczywa obowiązek sporządzania budżetu, czyli rocznego planu dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów. Jest on uchwalany na dany rok budżetowy (tożsamy z rokiem kalendarzowym) w formie uchwały budżetowej i stanowi podstawę gospodarki finansowej Miasta. W swoich założeniach uwzględnia wiele programów i realizowanych strategii, w tym m.in. zapisy zawarte w „Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku" oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej (WPF).

Uchwała budżetowa w trakcie roku podlega wielokrotnym zmianom w formie uchwał i zarządzeń zmieniających, mających na celu dostosowanie budżetu do rzeczywistej sytuacji finansowej i inwestycyjnej Miasta.

Wieloletnia Prognoza Finansowej jest dokumentem sporządzanym na podstawie ustawy[223] oraz na podstawie rozporządzenia[224] i podlega uchwaleniu przez Radę Miasta w formie uchwały, analogicznie jak budżet Miasta (z uwzględnianiem zmian w formie uchwał zmieniających w trakcie roku budżetowego). Ramy czasowe sporządzania dokumentu Wieloletniej Prognozy Finansowej wynikają m.in.: z okresu na jaki Miasto zaciągnęło zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek, okresu na jaki planowane są do zaciągnięcia zobowiązania dłużne, okresu na jaki Miasto udzieliło poręczeń i gwarancji oraz okresu na jaki zostały określone przedsięwzięcia wieloletnie. Dokument powinien być realistyczny, tj. uwzględniać zdarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową w perspektywie czasu wykraczającej poza bieżący rok budżetowy. Planowanie w perspektywie kilkuletniej sprawia, że Wieloletnia Prognoza Finansowa jest dokumentem uwzgledniającym cele i zadania ustalone w Strategii Rozwoju Miasta, co sprzyja racjonalnemu zarządzaniu środkami i ułatwia podejmowanie decyzji o inwestycjach.

Dokument określa możliwości finansowe niezbędne do sfinansowania długookresowych celów strategii, zawierającej kluczowe zadania, mające wpływ na gospodarkę finansową miasta,

[222] Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.).

[223] Jw.

[224] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 83).

która uzależniona jest od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, stopa bezrobocia czy planowane zmiany systemowe, np. w polityce podatkowej państwa i Miasta. Na tej podstawie wyznaczane są możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na planowane przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy[225] w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Miasta. Dokument przyjęty na lata 2025-2045 dostosowywany jest do możliwości finansowych Miasta i ewoluuje m.in. w kierunku sfinansowania wkładu własnego do projektów unijnych w perspektywie finansowej 2021-2027. Wraz z końcem roku budżetowego uchwała WPF traci moc i zastępuje ją kolejna, przyjęta na nowy okres.

Informacje z realizacji założeń uchwały budżetowej oraz WPF na dany rok budżetowy zawarte są w zarządzeniu w sprawie wykonania budżetu, informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej Miasta Białegostoku, informacji o stanie mienia komunalnego Miasta Białegostoku oraz informacji o przebiegu wykonania planów finansowych samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej i samorządowych instytucji kultury za dany rok budżetowy. Sprawozdanie przedstawia się Radzie Miasta, która m.in. na jego podstawie najpóźniej do 30 czerwca roku następującego po roku budżetowym podejmuje uchwałę w sprawie udzielenia absolutorium dla zarządu.

Tabela 239. Wykonanie budżetu Miasta

Wyszczególnienie[226]	2021	2022	2023	2024	2025
I. Dochody, w tym:	**2 370 830 610**	**2 330 167 241**	**2 460 598 660**	**2 861 025 573**	**3 239 181 689**
bieżące	2 201 689 555	2 149 821 050	2 236 761 696	2 747 880 447	3 109 753 321
majątkowe	169 141 055	180 346 191	223 836 964	113 145 126	129 428 368
II. Przychody	74 477 202	150 762 833	194 805 219	159 430 805	247 064 833
RAZEM (I + II)	2 445 307 812	2 480 930 074	2 655 403 879	3 020 456 378	3 486 246 522
III. Wydatki, w tym:	**2 234 834 597**	**2 316 639 349**	**2 586 251 429**	**2 898 976 542**	**3 191 581 947**
bieżące	2 035 498 306	2 091 990 162	2 209 576 197	2 636 168 976	2 896 444 709
majątkowe, w tym m.in.:	199 336 291	224 649 187	376 675 232	262 807 566	295 137 238
wydatki inwestycyjne (bez środków pomocowych)	71 757 395	77 407 137	149 348 626	175 743 875	181 606 846
udziały w spółkach	4 524 000	6 399 500	8 189 000	7 064 000	9 679 000
środki pomocowe	66 547 661	88 664 201	182 672 464	13 058 899	49 782 037
IV. Rozchody	59 710 382	129 473 548	59 163 029	64 146 028	167 935 196
RAZEM (III + IV)	2 294 544 979	2 446 112 897	2 645 414 458	2 963 112 570	3 359 517 143
Wynik budżetu (nadwyżka/deficyt) /I – III/	**135 996 013**	**13 527 892**	**-125 652 769**	**-37 959 969**	**47 599 742**
Nadwyżka operacyjna /I bieżące – III bieżące/	**166 191 249**	**57 830 888**	**27 185 499**	**111 711 471**	**213 308 612**
Stan zadłużenia na koniec roku	920 055 852	790 596 278	891 421 743	976 797 958	998 110 209

[225] Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.).
[226] Kwoty podane w złotych.

Wyszczególnienie[226]	2021	2022	2023	2024	2025
Wskaźnik zadłużenia (zadłużenie/dochody ogółem)[227]	38,8	33,9	36,2	34,1	30,8

Źródło: Departament Finansów Miasta

Tabela 240. Wykonanie dochodów według źródeł finansowania

Wyszczególnienie[228]	2021	2022	2023	2024	2025
Dochody własne	643 221 224	771 892 816	829 828 318	843 670 393	843 644 046
Udziały w PIT i CIT	528 683 993	529 057 709	475 911 540	704 457 874	1 403 140 428
Subwencje	610 788 353	576 181 691	777 238 580	954 581 508	625 066 731
Środki na finansowanie zadań z udziałem UE, w tym:	80 400 337	99 724 614	131 696 233	43 294 700	26 141 788
środki z UE	78 467 091	98 497 044	130 517 429	42 985 231	25 407 628
Dotacje celowe	507 736 703	353 310 411	245 923 989	315 021 098	341 188 696
Razem	2 370 830 610	2 330 167 241	2 460 598 660	2 861 025 573	3 239 181 689

Źródło: Departament Finansów Miasta

Tabela 241. Wykonanie dochodów własnych

Wyszczególnienie[229]	2021	2022	2023	2024	2025
Wykonanie dochodów własnych, w tym m.in.:	643 221 224	771 892 816	829 828 318	843 670 393	843 644 046
a) Podatki i opłaty lokalne, w tym:	296 753 868	324 529 410	357 744 835	387 774 666	416 425 530
podatek od nieruchomości	179 586 752	186 519 331	213 603 656	233 807 801	240 578 149
podatek rolny i leśny	217 622	231 598	299 752	338 593	314 610
podatek od środków transportowych	10 791 004	11 577 155	12 472 380	11 817 674	11 196 684
opłata targowa	5 817	0	0	0	0
opłata skarbowa	6 175 003	7 764 113	8 138 041	8 087 117	9 310 031
opłata za gospodarowanie odpadami	66 034 522	79 870 346	81 940 739	85 632 369	88 228 444
pozostałe opłaty	33 943 148	38 566 867	41 290 267	48 091 112	66 797 612
b) Podatki i opłaty pobierane przez Urzędy Skarbowe, w tym:	38 782 430	40 402 262	43 692 154	43 596 460	42 747 580
podatek od czynności cywilnoprawnych	32 452 548	31 146 963	32 788 493	33 344 574	32 486 462
podatki opłacane w formie karty podatkowej	1 993 091	2 397 341	2 192 117	2 282 674	2 257 588
podatek od spadków i darowizn	3 518 861	3 408 780	6 037 822	5 449 968	5 533 206
wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	759 094	3 403 409	2 576 379	2 420 242	2 358 497

[227] Wskaźnik obowiązywał do 2014 r. i jego bezpieczna granica wynosiła 60%.
[228] Kwoty podane w złotych.
[229] Jw.

Wyszczególnienie[229]	2021	2022	2023	2024	2025
odsetki od nieterminowych wpłat, pozostałe opłaty	58 836	45 769	97 343	99 002	111 827
c) Dochody z mienia	179 604 769	199 354 279	171 438 300	176 694 867	24 654 267
d) Opłata za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych	7 473 393	8 219 730	8 889 006	9 239 863	9 295 603
e) Udział w dochodach z gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa	7 088 473	6 819 241	8 634 415	8 764 949	11 137 710

Źródło: Departament Finansów Miasta

Tabela 242. Struktura wydatków budżetu Miasta Białystok wg klasyfikacji budżetowej - wykonanie za lata 2024-2025

Dział		Wykonanie budżetu za 2024 r. (w zł)			Wykonanie budżetu za 2025 r. (w zł)		
Nr	Nazwa	bieżące	majątkowe	Ogółem	bieżące	majątkowe	ogółem
010	Rolnictwo i łowiectwo	11 446	0	11 446	9 451	0	9 451
020	Leśnictwo	0	0	0	8 382	0	8 382
400	Wytwarzanie i zaopatrzanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0	0	0	0	0	0
600	Transport i łączność	223 750 865	107 459 937	331 210 802	235 015 573	53 549 190	288 564 763
630	Turystyka	1 115 464	73 000	1 188 464	1 194 836	140 250	1 335 086
700	Gospodarka mieszkaniowa	61 336 396	43 919 537	105 255 933	65 577 252	46 141 385	111 718 637
710	Działalność usługowa	19 579 855	3 494 845	23 074 700	22 263 816	2 017 485	24 281 301
720	Informatyka	0	0	0	0	0	0
730	Szkolnictwo wyższe i nauka	5 266 063	21 205	5 287 268	7 716 442	1 527 018	9 243 460
750	Administracja publiczna	173 869 209	13 356 935	187 226 144	193 721 002	15 055 052	208 776 054
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3 873 714	0	3 873 714	2 665 802	0	2 665 802
752	Obrona narodowa	179 398	0	179 398	3 133 544	28 777 025	31 910 569
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	63 906 463	8 122 558	72 029 021	66 412 309	7 395 256	73 807 565
755	Wymiar sprawiedliwości	844 256	0	844 256	878 971	0	878 971
757	Obsługa długu publicznego	56 780 361	0	56 780 361	55 658 379	0	55 658 379
758	Różne rozliczenia	111 208	0	111 208	0	0	0
801	Oświata i wychowanie	1 272 136 559	27 514 930	1 299 651 489	1 422 985 757	27 889 308	1 450 875 065
851	Ochrona zdrowia	18 330 739	1 162 370	19 493 109	21 163 001	2 165 024	23 328 025
852	Pomoc społeczna	191 271 749	1 780 045	193 051 794	219 405 238	10 758 455	230 163 693
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	20 259 707	0	20 259 707	23 609 805	0	23 609 805
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	69 787 567	1 194 729	70 982 296	75 544 706	6 521 681	82 066 387
855	Rodzina	192 993 295	389 959	193 383 254	205 351 106	17 975 495	223 326 601
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	166 704 413	18 631 229	185 335 642	170 929 250	19 919 759	190 849 009
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	56 189 518	16 833 370	73 022 888	66 296 875	24 030 288	90 327 163
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	1 364 135	0	1 364 135	1 558 453	9 594	1 568 047
926	Kultura fizyczna	36 506 596	18 852 917	55 359 513	35 344 759	31 264 973	66 609 732
Razem		**2 636 168 976**	**262 807 566**	**2 898 976 542**	**2 896 444 709**	**295 137 238**	**3 191 581 947**

Źródło: Departament Finansów Miasta

12.5. Bezzwrotne środki finansowe z funduszy Unii Europejskiej

W 2025 r. złożono 13 wniosków o dofinansowanie projektów infrastrukturalnych i podpisano 7 umów o dofinasowanie na łączną kwotę 275 166 341,98 zł[230].

W ramach powyższych umów w 2025 r. Miasto Białystok pozyskało finansowanie w formie pożyczki na projekty infrastrukturalne z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), w tym na:

- „Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji miast" – 2 inwestycje koncentrują się na przywracaniu historycznego wyglądu i unowocześnianiu infrastruktury, a także na ochronie przed hałasem; łączna wartość udzielonego finansowania wynosi 31 604 463,17 zł;
- „Pożyczka na cyfryzację" – 1 inwestycja w zakresie budowy nowoczesnej sieci światłowodowej, modernizacji infrastruktury krytycznej, zakupu oprogramowania licencyjnego i pakietów wsparcia/wymiana sprzętu; łączna wartość udzielonego finansowania wynosi 32 795 132,45 zł.

Dodatkowo instytucje miejskie podpisały umowy o dofinansowanie, odpowiednio:

- Muzeum Wojska w Białymstoku – projekt transgraniczny „FORT-UNION – Polish-Lithuanian integration of the fortification network for the development of flagship tourist products"; wartość dofinansowania - 799 996,54 EUR;
- „Wodociągi Białostockie" sp. z o.o., w partnerstwie z Miastem Białystok - „Budowa wirtualnej elektrowni OZE jako element transformacji energetycznej Miasta Białystok"; wartość dofinansowania - 49 607 442,48 zł[231].

Tabela 243. Projekty monitorowane w 2025 roku

Rodzaj programu	Źródło finansowania
Programy infrastrukturalne	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności
	Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027
	Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027
	Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027
	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027
Programy międzynarodowe	URBACT
	Program Interreg Litwa - Polska 2021-2027
	Interreg Europa Środkowa 2021-2027
	Interreg Europa 2021-2027
	Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027
	Program Interreg NEXT Polska - Ukraina 2021-2027

Źródło: Biuro Funduszy Europejskich

[230] Dofinansowanie, w tym z budżetu państwa.
[231] Dofinansowanie: Wodociągi Białostockie: 27 387 826,23 zł, Miasto Białystok: 22 219 616,25 zł.

Tabela 244. Bezzwrotne środki finansowe pozyskane z funduszy Unii Europejskiej

Wyszczególnienie[232]	2021	2022	2023	2024	2025
Środki pozyskane na finansowanie zadań z udziałem UE, z czego:	**80 400 337**	**99 724 614**	**131 696 233**	**43 294 700**	**26 141 788**
a) środki krajowe, w tym:	1 933 246	1 227 570	1 178 804	309 469	734 160
bieżące	1 925 560	1 175 670	1 173 304	294 918	734 160
majątkowe	7 686	51 900	5 500	14 551	0
b) środki z UE, w tym:	78 467 091	98 497 044	130 517 429	42 985 231	25 407 628
bieżące	22 295 900	21 324 661	26 839 596	28 091 046	11 606 698
majątkowe	56 171 191	77 172 383	103 677 833	14 894 185	13 800 930
Razem bieżące	**24 221 460**	**22 500 331**	**28 012 900**	**28 385 964**	**12 340 858**
Razem majątkowe	**56 178 877**	**77 224 283**	**103 683 333**	**14 908 736**	**13 800 930**

Źródło: Departament Finansów Miasta

Tabela 245. Zestawienie projektów miejskich, na których realizację pozyskano dofinansowanie w perspektywie finansowej 2021-2027

Okres finansowania	Liczba projektów miejskich*, na których realizację pozyskano dofinansowanie ze środków z UE (liczba podpisanych i nierozwiązanych umów) w 2025 r.											
	Projekty ogółem			Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)			Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)			Projekty finansowane z innych funduszy UE[233]		
	Łączna liczba projek-tów	Łączna wartość projektów (w zł)	Łączna kwota dofinansowania z UE (w zł)	Liczba projek-tów	Łączna wartość projektów (w zł)	Łączna kwota dofinansowania z UE (w zł)	Liczba projek-tów	Łączna wartość projektów (w zł)	Łączna kwota dofinansowa-nia z UE (w zł)	Liczba projektów	Łączna wartość projektów (w zł)	Łączna kwota dofinansowa-nia z UE (w zł)
2021-2027	15	490 519 749,83	349 601 416,25	2	301 497 904,27	197 302 506,00	5	24 280 470,19	19 508 625,79	3 (pożyczka)	72 001 313,14	64 399 595,62
										5 (dotacja)	92 740 062,23	68 390 688,84

* projekty miejskie - projekty realizowane przez Urząd Miejski w Białymstoku i jednostki mu podległe oraz spółki miejskie.
Źródło: Biuro Funduszy Europejskich

[232] Kwoty podane w złotych.
[233] Projekty finansowane np. z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności – pożyczka, dotacja.

13. ZARZĄDZANIE MIASTEM

13.1. Władze Miasta

Białystok jest miastem na prawach powiatu oraz gminą miejską. Zgodnie ze Statutem Miasta, organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Miasta Białystok, a organem wykonawczym Prezydent Miasta Białegostoku. Informacje na temat Rady Miasta Białystok znajdują się na stronie internetowej www.bip.bialystok.pl, w zakładce: Rada Miasta Białystok.

13.1.1. Praca Urzędu Miejskiego w Białymstoku

Prezydent sprawuje władzę wykonawczą, a do jego zadań należy wykonywanie uchwał Rady Miasta Białystok, kierowanie bieżącymi sprawami oraz reprezentowanie Miasta na zewnątrz. Prezydent wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Miejskiego w Białymstoku, miejskich jednostek organizacyjnych oraz powiatowych służb, inspekcji i straży, z powierzeniem prowadzenia spraw Miasta Białystok w swoim imieniu Zastępcom i Sekretarzowi Miasta. W 2025 r. Prezydentem Miasta Białegostoku był sprawujący 5. kadencję dr hab. Tadeusz Truskolaski.

Prezydent Miasta Białegostoku sprawuje bezpośredni nadzór nad pracą:

1. Biura Audytu Wewnętrznego,
2. Biura Funduszy Europejskich,
3. Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów,
4. Biura Nadzoru Właścicielskiego,
5. Biura Prawnego,
6. Biura Rady Miasta,
7. Biura Zamówień Publicznych,
8. Departamentu Komunikacji Społecznej,
9. Departamentu Prezydenta Miasta,
10. Departamentu Strategii i Rozwoju,
11. Pełnomocnika do spraw ochrony informacji niejawnych,
12. Samodzielnego stanowiska ds. BHP.

Tabela 246. Zadania Zastępców Prezydenta, Skarbnika i Sekretarza Miasta w 2025 roku w zakresie nadzoru nad pracą jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Białymstoku

Stanowisko	Imię i nazwisko	Jednostka, nad którą sprawowany jest bezpośredni nadzór
Zastępca Prezydenta	Rafał Rudnicki	Centrum Aktywności Społecznej Departament Architektury Departament Kultury, Promocji i Sportu Departament Urbanistyki Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej
Zastępca Prezydenta	Tomasz Klim	Departament Edukacji Departament Inwestycji Zarząd Dróg Miejskich
Zastępca Prezydenta	Marek Masalski	Biuro Strefy Płatnego Parkowania Biuro Zarządzania Kryzysowego* Departament Geodezji Departament Skarbu
Zastępca Prezydenta	Eliza Agnieszka Cybulko	Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Departament Spraw Społecznych

Stanowisko	Imię i nazwisko	Jednostka, nad którą sprawowany jest bezpośredni nadzór
Sekretarz	Krzysztof Marek Karpieszuk	Biuro Bezpieczeństwa Informacji** Biuro Cyberbezpieczeństwa i Informatyzacji Biuro Kontroli Biuro Zarządzania Efektywnością Energetyczną Biuro Zarządzania Kadrami*** Departament Obsługi Mieszkańców Departament Obsługi Urzędu Departament Organizacyjny i Nadzoru Urząd Stanu Cywilnego
Skarbnik	Stanisława Kozłowska	Biuro Egzekucji Administracyjnej Biuro Gospodarowania Odpadami Departament Finansów Miasta Departament Rachunkowości

* zadania przypisane odrębnymi ustawami do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego gminy podlegają nadzorowi Prezydenta Miasta.
** Dyrektor Biura Bezpieczeństwa Informacji podlega bezpośrednio Prezydentowi Miasta.
*** działające w strukturze Biura samodzielne stanowisko ds. BHP podlega bezpośrednio Prezydentowi Miasta.
Źródło: Opracowanie Departamentu Strategii i Rozwoju - na podstawie www.bip.bialystok.pl

Tabela 247. Podstawowe dane w zakresie zarządzania Miastem

Sprawy	Liczba w poszczególnych latach				
	2021	2022	2023	2024	2025
Zarządzenia i zarządzenia wewnętrzne Prezydenta Miasta	1 109	1 451	1 380	1 450	1 163
Interpelacje i zapytania radnych	205	181	187	198	138
Wnioski w zakresie informacji publicznej i ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego	549	435	552	508	575
Petycje	12	5	14	8	10

Źródło: Departament Organizacyjny i Nadzoru

W 2025 r. Prezydent Miasta oraz jego Zastępcy odbyli łącznie 592 spotkania z interesantami.

PODNOSZENIE KOMPETENCJI ZAWODOWYCH PRACOWNIKÓW

W Urzędzie Miejskim w Białymstoku raz w roku przeprowadzana jest analiza potrzeb szkoleniowych pracowników, na podstawie której sporządzany jest „Roczny Plan Szkoleń Pracowników Urzędu Miejskiego".

W celu podniesienia kompetencji zawodowych pracowników w 2025 r. odbyło się 167 szkoleń bezpłatnych (w tym 21 szkoleń w ramach członkostwa w Unii Metropolii Polskich) i 247 szkoleń płatnych, realizowanych przez firmy zewnętrzne. Szkolenia otwarte, realizowane przez podmioty zewnętrzne, stanowiły 409 spośród wszystkich szkoleń, zaś pozostałe 5 szkoleń to szkolenia grupowe tylko dla pracowników Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Zakres tematyczny szkoleń obejmował w szczególności takie zagadnienia, jak: doręczenia elektroniczne, faktury ustrukturyzowane KSeF, ochrona danych osobowych, cyberbezpieczeństwo, dostęp do informacji publicznej, zmiany w przepisach ustawy Prawo zamówień publicznych, System Informacji Oświatowej, ochrona ludności i obrona cywilna,

wykorzystanie AI w administracji publicznej, równość i transparentność wynagrodzeń, zaliczanie pracy na umowę zlecenia do stażu pracy, doskonalenie kompetencji interpersonalnych. Pozostałe szkolenia dotyczyły bieżących zmian w obowiązujących przepisach prawnych.

Łącznie w 2025 r. 590 pracowników Urzędu Miejskiego w Białymstoku wzięło udział w 414 szkoleniach, z czego 276 szkoleń odbyło się w formule on-line, zaś 138 – stacjonarnie. Na pokrycie kosztów 247 szkoleń płatnych wydatkowano kwotę 323 602,37 zł.

ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA DANYCH OSOBOWYCH ORAZ INFORMACJI CHRONIONYCH

Inteligentne zarządzanie miastem stanowi wyzwanie z uwagi na rosnącą dynamikę informatyzacji realizacji zadań publicznych oraz wzrost poziomu zagrożeń bezpieczeństwa informacji, a w szczególności cyberzagrożeń. Oznacza to wprowadzanie rozwiązań informatycznych, które są coraz bardziej zagrożone na ataki. W celu minimalizacji zagrożeń Miasto Białystok w 2025 r. realizowało projekt „Cyberbezpieczny Samorząd" w programie Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) w ramach działania 2.2. Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa. Na potrzeby realizacji tego projektu Miastu Białystok przyznano dofinansowanie w formie grantu w kwocie 849 231,84 zł. Realizacja projektu obejmuje m.in. zakup bezpiecznych rozwiązań do przechowywania kopii danych elektronicznych, aktualizację systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji (SZBI) oraz podniesienia kompetencji pracowników w obszarze zarządzania bezpieczeństwem informacji oraz cyberbezpieczeństwa. Aktualizacja SZBI miała na celu dostosowanie do obecnych zagrożeń oraz przygotowanie na zmianę w Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa, która nałoży na Miasto Białystok nowe obowiązki w obszarze cyberbezpieczeństwa i zarządzania łańcuchem dostaw.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa informacji w Urzędzie Miejskim w Białymstoku funkcjonują polityki bezpieczeństwa danych osobowych oraz bezpieczeństwa informacji, które są realizowane w wykorzystaniem Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) opartym na normie ISO 27001. W ramach SZBI zostały zdefiniowane następujące procesy zapewniające kompleksowe podejście do bezpieczeństwa informacji:

1. zarządzanie ryzykiem – działania mające na celu wprowadzanie środków bezpieczeństwa podejmowane są w oparciu o analizę ryzyka, w szczególności:
   - w ramach kontroli zarządczej kierownicy jednostek organizacyjnych Urzędu dokonują analizy ryzyk związanych z bezpieczeństwem informacji,
   - okresowo i przed każdą istotną zmianą w przetwarzaniu danych osobowych kierownicy jednostek organizacyjnych Urzędu dokonują analizy ryzyka naruszenia praw i wolności osób, których dane są przetwarzane,
   - przed każdą istotną zmianą w systemie informatycznym analizowane są zagrożenia i dobierane odpowiednie zabezpieczenia,
   - w przypadku incydentu dotyczącego danych osobowych, inspektor ochrony danych dokonuje analizy ryzyka naruszenia praw i wolności osób, których dane były objęte incydentem;
2. zarządzanie incydentami – incydenty związane z bezpieczeństwem są ewidencjonowane, a następnie podejmuje się działania mające na celu minimalizację skutków incydentu i usuwanie podatności, które przyczyniły się do wystąpienia incydentu, a jeśli to konieczne są zgłaszane właściwym organom;

3. zarządzanie ciągłością – w Urzędzie funkcjonuje plan ciągłości działania na wypadek awarii, które mogą spowodować straty finansowe, wizerunkowe lub naruszenie przepisów prawa; w Urzędzie zostały opracowane procedury awaryjne, które mają na celu jak najszybsze przywrócenie ciągłości działania jednostki, zarówno poprzez naprawę, jak i pracę w trybie awaryjnym; procedury te są w miarę możliwości testowane;
4. zarządzanie zmianą – zmiany w systemie informatycznym poddawane są analizie pod kątem możliwości zmaterializowania ryzyk; opracowywany jest plan przeprowadzenia zmiany, jak również plan powrotu do stanu przed zmianą;
5. zarządzanie wyjątkami – wyjątki stanowią czasowe odstępstwa od zasad opisanych w SZBI; celem ustanowienia wyjątku jest zapewnienie bezpieczeństwa w czasie jego trwania – każdy wyjątek analizowany jest pod kątem wpływu na bezpieczeństwo, ustanawiane są szczególne warunki funkcjonowania wyjątku i okres czasu, w którym wyjątek może funkcjonować; najczęściej wyjątki są ustanawiane w związku ze stanem zaistniałym lub planowanym, np. konieczność utrzymywania środowisk informatycznych niewspieranych przez producentów, administrowanie i nadzór nad utrzymywaniem systemów informatycznych przez dyrektorów departamentów;
6. podnoszenie świadomości – Urząd posiada opracowany i realizowany plan podnoszenia świadomości, polegający na cyklicznych szkoleniach pracowników, przypominaniu zasad bezpieczeństwa oraz informowaniu o występujących zagrożeniach;
7. audyt – w Urzędzie funkcjonuje niezależny audyt, który okresowo dokonuje analizy SZBI pod kątem zgodności z uregulowaniami prawnymi i efektywnością działania SZBI;
8. przegląd kierowniczy – w ramach doskonalenia SZBI kadra kierownicza Urzędu dokonuje przeglądu stanu SZBI m. in. w oparciu o informacje pochodzące z innych procesów.

Od 2019 r. obsługą informatyczną Urzędu zajmuje się Centrum Usług Informatycznych w Białymstoku.

WDROŻENIE SYSTEMU EZD RP

W 2025 r. we współpracy z Państwowym Instytutem Badawczym – Naukową i Akademicką Siecią Komputerową (PIB NASK), w Urzędzie Miejskim w Białymstoku i 144 miejskich jednostkach organizacyjnych, wdrożony został system EZD RP wspierający elektroniczne zarządzanie dokumentacją. System jest trzonem procesu informatyzacji usług publicznych w Mieście – usprawnia procesy rejestracji i wysyłki korespondencji, m.in. dzięki integracji z systemem e-doręczeń. Białystok jest pierwszym w Polsce miastem wojewódzkim i jednym z największych samorządów, który zdecydował się na wdrożenie EZD RP.

MODERNIZACJA BUDYNKU PO DAWNEJ UCZELNI WSAP[234] W BIAŁYMSTOKU, UL. KS. ST. SUCHOWOLCA 6

Budynek będzie pełnił funkcję administracyjno-biurową, przeznaczoną dla jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Białymstoku. Całkowita powierzchnia użytkowa wszystkich pomieszczeń w budynku (w tym auli) wynosi ponad 8,3 tys. m^2. Parking przed modernizowanym budynkiem będzie posiadał ok. 360 miejsc postojowych. W 2025 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe i podpisano umowę na wykonanie robót budowlanych. Wartość zawartej umowy wynosi: 33 290 000 zł. Planowany termin zakończenia robót i oddania budynku do użytkowania – koniec maja 2027 r.

[234] Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Białymstoku.

13.1.2. Rada Miasta Białystok

Tabela 248. Rada Miasta Białystok w 2025 roku (IX kadencja)

Funkcja	Imię i nazwisko
Przewodniczący	Katarzyna Jamróz
Wiceprzewodniczący	Katarzyna Kisielewska - Martyniuk Alicja Biały Marek Stanisław Tyszkiewicz

Źródło: Biuro Rady Miasta

Tabela 249. Działalność Rady Miasta Białystok IX kadencji w 2025 roku

Odbyte sesje	12
Podjęte uchwały	195
Podjęte stanowiska	8
Złożone interpelacje	138

Źródło: Biuro Rady Miasta

Tabela 250. Struktura polityczna Rady Miasta Białystok IX kadencji w 2025 roku

Klub	Przewodniczący	Liczba radnych
Koalicja Obywatelska	Gracjan Paweł Eshetu-Gabre	14
Prawo i Sprawiedliwość	p.o. Henryk Dębowski	12
Radni niezależni	-	2

Źródło: Biuro Rady Miasta

Tabela 251. Stałe Komisje Rady Miasta Białystok IX kadencji w 2025 roku

Nazwa	Przewodniczący	Liczba posiedzeń
Komisja Rewizyjna	Gracjan Paweł Eshetu-Gabre	1
Komisja Skarg, Wniosków i Petycji	Michał Karpowicz	3
Komisja Budżetu i Finansów	Ewa Tokajuk	10
Komisja Infrastruktury Komunalnej	Marcin Piętka	9
Komisja Edukacji i Wychowania	Joanna Misiuk	7
Komisja Spraw Społecznych, Rodziny i Zdrowia	Anna Maria Dobrowolska - Cylwik	10
Komisja Samorządności i Bezpieczeństwa	Paweł Myszkowski	10
Komisja Zagospodarowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska	Agnieszka Zabrocka	11
Komisja Sportu i Turystyki	Jowita Chudzik	5
Komisja Kultury i Promocji Miasta	Karol Konrad Masztalerz	4

Źródło: Biuro Rady Miasta

Działania wskazane w podrozdziale 13.1. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K1.6. Kompetencje zarządcze w sektorze publicznym i w biznesie

C2.1. Zarządzanie wiedzą w organizacji z użyciem nowoczesnych rozwiązań i technologii (np. *open data, big data*, sztucznej inteligencji, rozwiązań chmurowych)

13.2. Nagrody i wyróżnienia Miasta Białystok w 2025 roku

1. Muzeum Pamięci Sybiru w Białymstoku zostało laureatem Złotego BohaterONa w kategorii „Instytucja" oraz Złotego BohaterONa Publiczności w ramach Nagrody BohaterONy 2025 im. Powstańców Warszawskich. Złoty BohaterON to jedno z najważniejszych wyróżnień w Polsce dla instytucji i osób, które w wyjątkowy sposób popularyzują historię XX wieku i kształtują nowoczesny patriotyzm. Nagroda potwierdza ogólnopolski zasięg działań Muzeum Pamięci Sybiru, które porusza i angażuje bardzo szerokie grono odbiorców oraz wpisuje Białystok na mapę miejsc kultywujących polską pamięć historyczną.
2. Muzeum Pamięci Sybiru w Białymstoku otrzymało Specjalne Wyróżnienie za Kreatywność w ramach Nagrody Živa, która została ustanowiona przez Forum Kultur Słowiańskich (FSK) i należy do najbardziej prestiżowych wyróżnień muzealnych w Europie. Od 2014 roku przyznawana jest najlepszym muzeom oraz obiektom dziedzictwa kulturowego w krajach słowiańskich. Specjalne Wyróżnienie za Kreatywność podkreśla innowacyjność Muzeum Pamięci Sybiru i jego wyjątkowe podejście do upamiętniania trudnej historii Sybiru, a także rosnącą pozycję wśród europejskich instytucji kultury.
3. Białystok znalazł się w gronie samorządów wyróżnionych w ogólnopolskim programie „Samorządowy Lider Edukacji". W XIV edycji konkursu, organizowanego przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego z siedzibą w Sosnowcu Miasto otrzymało Certyfikat „Samorządowy Lider Edukacji" 2025. W ubiegłych latach Białystok uzyskał już certyfikaty i wyróżnienia w tym konkursie, a w 2025 r. po raz kolejny doceniono jego wysiłki w kreowaniu nowoczesnej i innowacyjnej polityki oświatowej.
4. Epi-Centrum Nauki w Białymstoku otrzymało nagrodę w kategorii „Przyjazna Przestrzeń/ Dostępność Cyfrowa" podczas XX Regionalnej Gali Konkursu „Lodołamacze". Nagroda docenia działania Epi-Centrum Nauki, które – jako największe centrum popularyzujące naukę w Polsce Wschodniej – stawia na równy dostęp do wiedzy i eksperymentowania. To miejsce, w którym dzieci, młodzież, osoby dorosłe i seniorzy oraz osoby z niepełnosprawnościami, mogą rozwijać ciekawość, pasje i zainteresowania.
5. Miasto Białystok otrzymało 3 nagrody podczas XXII edycji konkursu na „Najlepszy produkt turystyczny województwa podlaskiego", organizowanego przez Podlaską Regionalną Organizację Turystyczną oraz Województwo Podlaskie. Wśród 46 produktów turystycznych 2. miejsce zajął Ogród Branickich, natomiast wyróżnione zostały: Szlak Turystyczny „Białystok Widzimisie" oraz Białostocki Jarmark Świąteczny.
6. „Żółta Kanapa" – miejska kampania na rzecz dobrostanu psychicznego kobiet, realizowana przez Miasto Białystok, a zainicjowana przez Radę Kobiet przy Prezydencie Miasta Białegostoku, została nagrodzona Podlaską Marką 2024 w kategorii „Społeczeństwo". Pierwsza odsłona kampanii odbyła się jesienią 2024 r. Działania pod marką „Żółtej Kanapy" obejmują m.in. podcasty, spotkania oraz porady specjalistów.
7. W wyniku rozstrzygnięcia Programu Polska Stolica Recyklingu, organizowanego przez Fundację Odzyskaj Środowisko Miasto Białystok otrzymało prestiżowy tytuł Polskiej Stolicy GOZ (Gospodarki Obiegu Zamkniętego). Białystok wykazał się największą liczbą miejskich instytucji, które wzięły udział w programie (25 jednostek). Miasto Białystok zostało również uhonorowane medalem za udział w projekcie Elektryczne Śmieci.

13.3. Budżet Obywatelski

Budżet Obywatelski to szczególna forma konsultacji społecznych, w której mieszkańcy decydują o przeznaczeniu części budżetu miasta: diagnozują potrzeby, zgłaszają pomysły, a następnie oddają na nie swoje głosy. Zwycięskie projekty realizuje Miasto.

Celem Budżetu Obywatelskiego jest zwiększenie aktywności mieszkańców i ich partycypacji w podejmowaniu decyzji dotyczących rozwoju Miasta.

W 2025 r. przeprowadzono XIII edycję budżetu obywatelskiego w Białymstoku (Budżet Obywatelski 2026), obejmującą następujące etapy:

- od 17 marca do 14 kwietnia 2025 r. – zgłaszanie projektów;
- do 20 sierpnia 2025 r. – weryfikacja złożonych projektów;
- 20 sierpnia 2025 r. – ogłoszenie listy projektów zakwalifikowanych do głosowania mieszkańców;
- od 24 września do 7 października 2025 r. – głosowanie mieszkańców Białegostoku;
- 27 października 2025 r. – ogłoszenie wyników głosowania.

Od 2024 r. obowiązują zaktualizowane zasady budżetu obywatelskiego[235], określone w odpowiedzi na uwagi zgłaszane przez mieszkańców Białegostoku, a także rekomendowane przez Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego:

- wydzielono odrębną pulę środków dedykowaną projektom zlokalizowanym w jednostkach oświatowych;
- wprowadzono 3-letnią karencję dotyczącą jednostek oświatowych, na terenie których w jednej z 3 ostatnich edycji Budżetu Obywatelskiego został wybrany do realizacji projekt „twardy" - teren jednostki oświatowej nie może być wskazywany w formularzu zgłoszeniowym jako lokalizacja realizacji projektu;
- ustalono, iż w danej edycji Budżetu Obywatelskiego z jednej jednostki oświatowej do realizacji może zostać zakwalifikowany maksymalnie jeden projekt „twardy".

Ponadto, wdrożona została nowa platforma elektroniczna dedykowana obsłudze procesu Budżetu Obywatelskiego: bo.bialystok.pl.

Projekty zgłaszane w ramach Budżetu Obywatelskiego 2026 podzielone były na 3 pule obejmujące:

- całość Miasta Białegostoku – na które przeznaczono 8 mln zł;
- części Miasta Białegostoku z wyłączeniem terenów zlokalizowanych na obszarze jednostek oświatowych – na które przeznaczono 4 mln zł;
- części Miasta Białegostoku zlokalizowane na terenie jednostek oświatowych – na które przeznaczono 3 mln zł.

Mieszkańcy Białegostoku zgłosili 138 propozycji projektów. W wyniku dokonanej weryfikacji ogólnej, szczegółowej i ostatecznej do głosowania zakwalifikowanych zostało 81 projektów, w tym: 33 obejmujące całość Miasta Białegostoku, 24 obejmujące części Miasta Białegostoku z wyłączeniem terenów zlokalizowanych na obszarze jednostek oświatowych i 24 obejmujące części Miasta Białegostoku zlokalizowane na terenie jednostek oświatowych. Do realizacji w drodze głosowania mieszkańcy wybrali 26 projektów: 14 ogólnomiejskich, 7 osiedlowych oraz 5 szkolnych.

[235] Uchwała Nr VII/108/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 października 2024 r. w sprawie konsultacji społecznych z mieszkańcami Miasta Białegostoku dotyczących budżetu obywatelskiego.

W czasie głosowania mieszkańcy Białegostoku wypełnili 37 606 kart, z tego 34 824 stanowiły karty ważne (23 701 - w formie elektronicznej oraz 11 123 papierowych formularzy;

W trakcie realizacji poszczególnych etapów Budżetu Obywatelskiego 2026 wdrażano działania informacyjno-promocyjne:

- spoty informacyjne i audycje słowne w radiu lokalnym i autobusach białostockiej komunikacji miejskiej;
- banery informacyjne na ogrodzeniach szkół i przedszkoli;
- dystrybucja gadżetów promocyjnych podczas etapu zgłaszania projektów;
- informacja na stronie www.cas.bialystok.pl, www.bialystok.pl, www.bo.bialystok.pl oraz na portalu społecznościowym;
- plakaty w autobusach białostockiej komunikacji miejskiej, „zielonych przystankach", białostockich filiach Książnicy Podlaskiej oraz sklepach PSS Społem;
- utworzenie materiałów pomocniczych dla Projektodawców;
- szkolenie z pisania projektów dla młodzieży uczestniczącej w Szkole Młodych Liderów;
- organizacja konferencji prasowych;
- organizacja IX Białostockiego Festynu Obywatelskiego – 14 września 2025 r.

W 2025 r. rozpoczęto realizację projektów wybranych w 2024 r. w ramach Budżetu Obywatelskiego 2025. Kwotę 15 mln zł, o której przeznaczeniu zdecydowali w głosowaniu mieszkańcy Białegostoku rozdysponowano na 17 projektów, tj. 7 ogólnomiejskich i 10 osiedlowych.

Tabela 252. Wykaz projektów ogólnomiejskich i osiedlowych, wybranych do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego 2026

Projekty ogólnomiejskie				
Lp.	Nr ID	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt realizacji (zł)	Liczba oddanych ważnych głosów
1.	M 01	Nowa linia BKM – łączymy Białystok	2 000 400	6 580
2.	M 11	Napis z krzesełek JAGA na Stadionie Miejskim	320 000	5 935
3.	M 03	Łączniki rowerowe, całe miasto, nowe lokalizacje	1 847 000	5 583
4.	M 13	Plac Moniuszki przed Operą – nowa, zielona, reprezentacyjna przestrzeń dla wszystkich	3 000 000	5 292
5.	M 23	Koci Budżet – wielka sprawa małych łapek	90 000	2 343
6.	M 25	Grupa wsparcia dla rodziców dzieci w kryzysie psychicznym	52 500	1 830
7.	M 04	Białystok trenuje strzelectwo	100 000	1 105
8.	M 32	Woda dla mieszkańców – budowa ujęcia wody na cele OC na osiedlu Mickiewicza	230 000	965
9.	M 22	Samodzielne, silne, wsparte – pilotażowy program wsparcia dla samotnych matek w Białymstoku	100 000	809
10.	M 24	Kamery online z widokiem na Białystok	70 000	757

Projekty ogólnomiejskie				
Lp.	Nr ID	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt realizacji (zł)	Liczba oddanych ważnych głosów
11.	M 33	Zaprojektowanie i zainstalowanie figurki WidziMisia przy Auli Widowiskowej – ul. Świerkowa 20	20 000	705
12.	M 12	Muzyczny Białystok – koncert plenerowy	100 000	551
13.	M 21	Gimnastyka z fizjoterapeutą dla seniorów z nadwagą	15 000	271
14.	M 28	Jestem widoczny. Jestem bezpieczny!	30 000	221
Projekty osiedlowe				
Lp.	Nr ID	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt realizacji (zł)	Liczba oddanych ważnych głosów
1.	O 10	Rozbudowa parkingu dla pacjentów oraz chodnika na ul. Waszyngtona	1 500 000	2 713
2.	O 22	Tężnia solankowa przy Lesie Turczyńskim – strefa relaksu i zdrowia	1 250 000	1 991
3.	O 23	Bezpieczna i przyjazna ul. Gajowa – przebudowa ulicy na odcinku od skrzyżowania z ul. Gen. J. Hallera do ul. Palmowej/Jarzębinowej	1 000 000	1 248
4.	O 04	Amfiteatr Kultury: kino plenerowe na osiedlu TBS	72 900	848
5.	O 20	Mural „Książki do nieba” na ścianie biblioteki – filii nr 9 Książnicy Podlaskiej	70 000	835
6.	O 24	zGRAna biblioteka – strefa młodzieżowa na Bacieczkach	20 000	705
7.	O 16	Stojaki rowerowe na Jurowieckiej, Ogrodowej, Ciepłej, Jagienki i Sienkiewicza	78 000	555

Źródło: Centrum Aktywności Społecznej

Tabela 253. Wykaz projektów obejmujących części Miasta Białegostoku zlokalizowane na terenie jednostek oświatowych, wybranych do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego 2026

Lp.	ID	Nazwa projektu	Jednostka oświatowa	Szacunkowy koszt (zł)	Liczba ważnych głosów
1.	Sz 01	Rozbudowa infrastruktury sportowej przy Zespole Szkół Budowlano-Geodezyjnych	Zespół Szkół Budowlano-Geodezyjnych, ul. Słonimska 47/1	1 500 000	4 147
2.	Sz 04	Modernizacja szatni i świetlicy wraz z wykonaniem ogrodzenia terenu ZSP nr 1	Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1, ul. Strażacka 25	1 305 500	3 973

Lp.	ID	Nazwa projektu	Jednostka oświatowa	Szacunkowy koszt (zł)	Liczba ważnych głosów
3.	Sz 16	Odżywiaj się zdrowo, by żyć kolorowo	Szkoła Podstawowa Nr 11, ul. Poleska 27	100 000	1 526
4.	Sz 03	Termomodernizacja PS nr 30 im. Świętego Jana Pawła II w Białymstoku „Radosne”	Przedszkole Samorządowe nr 30, ul. Piastowska 1A	53 500	483
5.	Sz 22	Bezpieczne serce przedszkolaka – AED na wyciągnięcie ręki	Przedszkole Samorządowe Nr 31, ul. Świętokrzyska 4	24 470	406

Źródło: Centrum Aktywności Społecznej

W 2025 r. zrealizowano 5 projektów z Budżetu Obywatelskiego 2025:

1. W ramach projektu „Spacer wśród drzew” przy ul.: Sienkiewicza, Sikorskiego i Św. Jerzego w Białymstoku posadzono 298 szt. drzew oraz 19 386 szt. krzewów i bylin. Przy doborze gatunkowym wzięto pod uwagę trudne warunki miejskie. Drzewa zostały zabezpieczone palikami oraz zastosowano system kotwiący. Prace obejmowały również montaż słomiano-foliowych mat ochraniających zieleń przed solą drogową. Koszt: 989 844,83 zł.
2. W ramach projektu „Krzewy Jagiełły” przy ul. W. Jagiełły posadzono 210 szt. róż ‘Marathon’. Koszt: 907,20 zł.
3. W ramach projektu „Laurusiowy zakątek – tlen, owoce oraz cień dla Białostoczan” przy ul. Skorupskiej posadzono 5 szt. drzew z gatunku grusza drobnoowocowa ‘Chanticleer’. Koszt: 3 240 zł.
4. Włosy za głosy. Wyrównanie szans pacjentów onkologicznych poprzez zakup urządzeń chroniących włosy – zakupiono 5 nowoczesnych urządzeń chroniących włosy pacjentów onkologicznych podczas chemioterapii; aparatura trafiła na oddziały onkologiczne: 3 urządzenia przekazano do Białostockiego Centrum Onkologii, 2 – do Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku; w ramach projektu personel obu placówek przeszedł szkolenie z obsługi sprzętu Koszt: 999 tys. zł.
5. Międzypokoleniowe planszówki w Parku – w lipcu i sierpniu 2025 r. w przestrzeni parkowej w Białymstoku odbyło się 9 spotkań z grami planszowymi. Wydarzenia były otwarte, mogły w nich uczestniczyć osoby w różnym wieku i różnym stopniu zaawansowania. Do dyspozycji mieszkańców przygotowano 260 gier. Na najmłodszych czekały takie planszówki jak: Baobab, Kociaki Łobuziaki, Bobasy kontra niedźwiedzie czy Cortex. Młodzież, dorośli i seniorzy mogli zmierzyć się w m.in. Kocham Cię Polsko, Pan tu nie stał, Tajniacy, Imago czy Dooble. Dodatkowo odbyły się także rozgrywki Monopoly Białystok, w tym 3 z nich z wykorzystaniem giga gry plenerowej. Realizatorem projektu była Fundacja Grający Białystok Johnny'ego. Koszt: 52 tys. zł.

Tabela 254. Dane dotyczące realizacji budżetu obywatelskiego

Nazwa	BO2021	BO2022	BO2023	BO2024	BO2025	BO2026
Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kwota (w mln zł)	12	12	12	15	15	15
Liczba zgłoszonych projektów	150	185	247	184	121	138
Liczba projektów zakwalifikowanych do głosowania	117	112	180	119	81	81
	35 ogólnomiejskich	38 ogólnomiejskich	34 ogólnomiejskie	38 ogólnomiejskich	26 ogólnomiejskich	33 ogólnomiejskie
	82 osiedlowe	74 osiedlowe	146 osiedlowych	81 osiedlowych	55 osiedlowych	24 osiedlowe
	-	-	-	-	-	24 szkolne
Liczba wypełnionych kart do głosowania	31 176	57 499	88 430	92 508	68 696	37 606
Liczba kart ważnych	27 368	49 449	78 402	76 416	58 531	34 824
Liczba projektów wybranych do realizacji	33	32	20	21	17	26
	8 ogólnomiejskich	15 ogólnomiejskich	9 ogólnomiejskich	13 ogólnomiejskich	7 ogólnomiejskich	14 ogólnomiejskich
	25 osiedlowych	17 osiedlowych	11 osiedlowych	8 osiedlowych	10 osiedlowych	7 osiedlowych
	-	-	-	-	-	5 szkolnych
Stan realizacji projektów na dzień 31.12.2025 r.	31 zrealizowanych 1 w trakcie realizacji 1 odstąpienie od realizacji	28 zrealizowanych 4 w trakcie realizacji	14 zrealizowanych 6 w trakcie realizacji	13 zrealizowanych 8 w trakcie realizacji	5 zrealizowanych 12 w trakcie realizacji	nie dotyczy

Źródło: Centrum Aktywności Społecznej

Działania wskazane w podrozdziale 13.3. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

K4.2. Wzrost aktywności i partycypacji społeczności lokalnych oraz rozwój więzi społecznych na poziomie lokalnym

13.4. Zespoły i ciała doradcze

RADA GOSPODARCZA PRZY PREZYDENCIE MIASTA BIAŁEGOSTOKU NA LATA 2024-2029

Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Białegostoku na lata 2024 – 2029[236], składa się z 47 przedstawicieli lokalnych przedsiębiorstw, mających znaczący udział w rozwoju gospodarki Białegostoku, wiodących ośrodków naukowych oraz organizacji zrzeszających podmioty gospodarcze.

W 2025 r. odbyły się 3 posiedzenia Rady Gospodarczej w dniach: 13 marca, 27 czerwca oraz 16 grudnia 2025 r. Przedmiotem spotkań były m.in. następujące tematy: propozycje deregulacji, które miały na celu uproszczenie obowiązujących przepisów, ochronę podatników oraz usprawnienie działania administracji publicznej w Polsce; Raport o stanie Miasta Białegostoku za 2024 r., w tym wykonanie budżetu, kluczowe inwestycje oraz inne inicjatywy rozwojowe; projekt Budżetu Miasta Białegostoku na 2026 r., w tym planowana struktura dochodów i wydatków oraz kluczowe inwestycje; główne założenia i aktualny stan prac nad Planem Ogólnym Gminy, procedura jego sporządzania oraz harmonogram prac.

MŁODZIEŻOWA RADA MIASTA BIAŁYSTOK[237]

Rada jest reprezentacją młodzieży zamieszkałej i uczącej się na terenie Miasta. Kadencja Rady trwa od 01 października 2025 r. do 30 września 2027 r. W skład Młodzieżowej Rady Miasta Białystok może wejść 1 przedstawiciel każdej szkoły, mającej siedzibę na terenie Białegostoku.

Celem działania Młodzieżowej Rady Miasta Białystok jest kształtowanie postaw prospołecznych, obywatelskich, demokratycznych i patriotycznych poprzez m.in.:

- rozwijanie, wspieranie i upowszechnianie idei samorządności wśród młodzieży;
- promowanie idei społeczeństwa obywatelskiego;
- upowszechnianie zasad działania samorządu terytorialnego wśród młodzieży;
- inicjowanie, wspieranie i koordynowanie samorządowej działalności młodzieży;
- rozpoznawanie i reprezentowanie interesów młodzieży wobec instytucji publicznych i pozarządowych;
- organizację aktywnego uczestnictwa młodzieży w życiu publicznym;
- integrację i współpracę środowisk młodzieżowych na terenie Miasta Białegostoku.

Rada XI kadencji liczyła 20 radnych. Rada XII kadencji liczy 27 radnych.

W 2025 r. odbyło się 5 sesji Młodzieżowej Rady Miasta Białystok.

BIAŁOSTOCKA RADA SENIORÓW[238]

Rada jest zespołem o charakterze inicjatywnym, konsultacyjnym i opiniodawczym, składającym się z 14 członków - 7 przedstawicieli z grupy białostoczan, którzy ukończyli 60 rok życia oraz 7 przedstawicieli organizacji działających na rzecz osób starszych. Jej zadaniem jest

[236] Zarządzenie Prezydenta Miasta Białegostoku Nr 1318/24 z dnia 05 grudnia 2024 r. w sprawie powołania Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Białegostoku na lata 2024-2029 oraz określenia zasad i trybu jej działania, zmienione zarządzeniem Nr 409/25 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 03 czerwca 2025 r.

[237] Uchwała Nr VIII/128/19 Rady Miasta Białystok z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Białystok i nadania jej statutu (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2026 r. poz. 1512).

[238] Uchwała Nr XL/600/21 Rady Miasta Białystok z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie powołania Białostockiej Rady Seniorów oraz nadania jej Statutu (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2021 r. poz. 2577), zmieniona uchwałą Nr LXXIV/1026/23 Rady Miasta Białystok z dnia 18 września 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2023 r. poz. 4874).

wspieranie Miasta w realizacji polityki senioralnej. Jest „rzecznikiem" osób starszych wobec władz Miasta. Podstawowym celem działalności Rady jest pobudzanie aktywności obywatelskiej osób starszych w społeczności lokalnej oraz wspieranie międzypokoleniowej solidarności, czyli wzajemnej odpowiedzialności wobec osób przynależących do różnych grup wiekowych.

W 2025 r. Rada odbyła 9 posiedzeń, inicjowała spotkania i dyskusje o sprawach senioralnych z przedstawicielami różnych instytucji (m.in. Radni Rady Miasta Białystok, Uniwersytet w Białymstoku, „Wodociągi Białostockie" sp. z o.o.), opiniowała projekty uchwał. W dniu 05.03.2025 r. została powołana III kadencja Białostockiej Rady Seniorów[239].

Miasto Białystok we współpracy z Białostocką Radą Seniorów realizowało projekt „Siła Seniorki i Seniora w Białymstoku", dofinansowany z budżetu Województwa Podlaskiego w ramach zadania „Współpraca z Podlaskimi Radami Seniorów". Na aktywizację osób starszych oraz zapobieganie ich wykluczeniu społecznemu Miasto Białystok otrzymało 17 700 zł. Zadanie skupiało się na 3 działaniach tematycznych: edukacja cyfrowa, spacery tematyczne po mieście, edukacja przedstawicieli seniorów Miasta Białystok (wymiana doświadczeń i dobrych praktyk z innymi Radami Seniorów).

BIAŁOSTOCKA RADA DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO[240]

Rada stanowi kolegialny zespół konsultacyjny o 3 letniej kadencji (III kadencja na lata 2025-2028) i składa się z 5 przedstawicieli organizacji, 2 radnych i 3 przedstawicieli Prezydenta Miasta. Rada opiniuje projekty strategii rozwoju Miasta i uchwały w sferze zadań publicznych, współpracy z organizacjami pozarządowymi, realizacji zadań publicznych, pomaga w sporach między organami samorządu a organizacjami. Rada odbyła 4 posiedzenia i opracowała 4 opinie do projektów uchwał Rady Miasta.

BIAŁOSTOCKA RADA KOBIET[241]

Białostocka Rada Kobiet jest zespołem doradczym Prezydenta Miasta Białegostoku. Radę tworzą 32 kobiety. Do ich zadań należy opiniowanie projektów uchwał obejmujących swoim zakresem potrzeby kobiet, a także m.in. przedstawianie rozwiązań wspierających kobiety oraz współpraca w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi i instytucjami. Rada doradza Prezydentowi w sprawach związanych z równouprawnieniem kobiet i mężczyzn, a także w obszarach, takich jak: polityka rodzinna, dostępność opieki zdrowotnej czy ochrona przed przemocą. Rada Kobiet została powołana na okres odpowiadający kadencji Prezydenta Miasta Białegostoku.

Rada obradowała na 6 posiedzeniach, inicjowała spotkania i dyskusje o sprawach kobiet. Zorganizowała szereg działań w zakresie wsparcia kobiet, m.in. Białostocki Inkubator Przedsiębiorczości, Żółta Kanapa, Kongres Białostoczanek.

[239] Zarządzenie Nr 183/25 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 5 marca 2025 r. w sprawie ustalenia składu osobowego Białostockiej Rady Seniorów.

[240] Uchwała nr XL/601/21 Rady Miasta Białystok z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie określenia trybu powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Białostockiej Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2021 r. poz. 2578).

[241] Zarządzenie Nr 657/24 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie powołania Rady Kobiet przy Prezydencie Miasta Białegostoku oraz określenia zasad i trybu jej działania.

Żółta Kanapa

„Żółta Kanapa" to unikatowa na skalę krajową marka działań prospołecznych, podjęta z inicjatywy Białostockiej Rady Kobiet. Kampania stanowiąca cykl działań miejskich, wspierających profilaktykę zdrowia psychicznego obejmuje działania i aktywności skupiające się na wspieraniu kobiet, ich dobrostanu i kondycji psychicznej. Pierwsza odsłona odbyła się jesienią 2024 r. i skierowana była do białostoczanek oraz wszystkich zainteresowanych tematyką wydarzenia. Działania w drugim sezonie skierowane zostały do szerokiego grona mieszkańców: kobiet, mężczyzn, seniorów, młodzieży.

„Żółta Kanapa" symbolizuje wyznaczoną przestrzeń, w ramach której można się przyjrzeć własnym potrzebom i stanowi emocjonalnemu. Działania realizowane pod tą marką obejmują podcasty, treści edukacyjne oraz wydarzenia, m.in. z zakresu dbania o własny dobrostan psychiczny, a ponadto zawierają praktyczne rady i podpowiedzi, gdzie szukać pomocy w kryzysie zdrowia psychicznego.

Przy promocji kampanii „Żółta Kanapa" wykorzystywane są różnorodne narzędzia komunikacyjne. Treści (np. podcasty) są publikowane na platformach Facebook, Instagram, TikTok, Youtube i Spotify. Na stronie internetowej Miasta Białystok została wydzielona przestrzeń, w której publikowane są treści związane z kampanią. W obu sezonach została opublikowana papierowa wersja (dostępna też w wersji elektronicznej) Białostockiego Biuletynu Informacyjnego – gazety miejskiej – 2 wydania zostały poświęcone wyłącznie działaniom i treściom kampanii. W obu sezonach nie zabrakło komunikacji outdoor informującej o akcji i zachęcającej do udziału w działaniach. W drugim sezonie odbył się plenerowy event „Dzień Żółtej Kanapy" z grą miejską. Wszystkim działaniom towarzyszą regularne publikacje (posty, rolki, komunikaty) na kontach w różnych mediach, m.in. ze wsparciem kampanii płatnych. O akcji informowały ogólnopolskie i lokalne media – tv, radio i prasa.

Zarówno pierwszy, jak i drugi sezon kampanii jest realizowany w ścisłej współpracy urzędników z Departamentu Komunikacji Społecznej Urzędu Miejskiego w Białymstoku z firmą zewnętrzną. W zdecydowanej większości działań aktywnie uczestniczą partnerzy kampanii, których z sezonu na sezon przybywa. Do współpracy zapraszani są też eksperci z zewnątrz oraz osoby, które skłonne są zaangażować się w akcję wspierającą dobrostan psychiczny społeczności – również spoza obszaru Białegostoku. Konspekt i tematyka działań w obu sezonach była szeroko konsultowana zarówno z Białostocką Radą Kobiet, jak i specjalistami w tematyce, którą kampania się zajmuje.

MIEJSKA KOMISJA URBANISTYCZNO – ARCHITEKTONICZNA[242]

Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna jest organem doradczym Prezydenta Miasta Białegostoku w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego. Opiniuje, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także projekty innych dokumentów, których obowiązek opiniowania wynika z przepisów prawnych.

W 2025 r. Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna zebrała się na 7 posiedzeniach, w trakcie których wydane zostały opinie dotyczące 14 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 6 projektów koncepcyjnych

[242] Zarządzenie nr 1181/24 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 07 listopada 2024 r. w sprawie powołania Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej.

zabudowy i zagospodarowania terenu, których przewidywana lokalizacja odnosi się do terenów o szczególnym znaczeniu w strukturze przestrzennej miasta.

Działalność wymienionych zespołów doradczych jest opisana w „Sprawozdaniu z realizacji Programu współpracy Miasta Białystok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalność pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok", dostępnym w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.bialystok.pl, w zakładce: Rozwój gminy/ Programy/ Organizacje pozarządowe.

KOMITET REWITALIZACJI

Komitet Rewitalizacji miasta Białegostoku jest organem doradczym, powołanym zgodnie z ustawą[243] w 2025 roku w związku z prowadzonym w Białymstoku procesem rewitalizacji. Pełni on funkcję opiniodawczo-doradczą oraz stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami miasta w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny procesu rewitalizacji. Komitet uprawniony jest do wyrażania opinii i stanowisk w sprawach związanych z procesem rewitalizacji miasta Białegostoku.

W skład Komitetu weszli przedstawiciele interesariuszy rewitalizacji. Komitet składa się z 21 członków. Zasady działania komitetu zostały określone w uchwale Rady Miasta Białystok[244].

W roku sprawozdawczym Komitet obradował 2 razy. Na inauguracyjnym posiedzeniu członkom wręczono akty powołania, a także przedstawiono główne założenia dokumentu „Gminny Program Rewitalizacji Miasta Białegostoku na lata 2024-2034", który stanowi fundament działań rewitalizacyjnych. Drugie spotkanie Komitetu dotyczyło sprawozdania Prezydenta Miasta Białegostoku w zakresie oceny postępu w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych - „Raport z monitoringu za rok 2024 Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Białegostoku na lata 2024-2034 ". Komitet pozytywnie zaopiniował sprawozdanie.

Działania wskazane w podrozdziale 13.4. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

- K1.2. Podnoszenie poziomu kompetencji cyfrowych
- K3.7. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób starszych
- K4.1. Rozwój postaw równego traktowania, niedyskryminacji i otwartości na różnorodność
- K4.2. Wzrost aktywności i partycypacji społeczności lokalnych oraz rozwój więzi społecznych na poziomie lokalnym
- G1.2. Rozwój współpracy nauki, biznesu, samorządu i partnerów

[243] Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278.).

[244] Uchwała Nr IV/44/24 Rady Miasta Białystok z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji miasta Białegostoku.

13.5. Miejskie jednostki organizacyjne

Tabela 255. Miejskie jednostki organizacyjne w 2025 roku według formy organizacyjno-prawnej oraz przedmiotu działalności

Forma organizacyjno-prawna	Nazwa jednostki	Liczba	Nadzorująca jednostka Urzędu
Jednostki budżetowe	Białostocki Park Naukowo-Technologiczny	1	Departament Strategii i Rozwoju
	Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku	1	Departament Skarbu
	Centrum Usług Informatycznych w Białymstoku	1	Do 31.05.2025 r. - Departament Strategii i Rozwoju Od 01.06.2025 r. – Biuro Cyberbezpieczeństwa i Informatyzacji
	Izba Wytrzeźwień w Białymstoku	1	Departament Spraw Społecznych
	Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Białymstoku	1	
	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	1	
	Samodzielny Szpital Miejski im. PCK w Białymstoku	1	
	Dom Pomocy Społecznej ul. Baranowicka 203 w Białymstoku	1	
	Dom Pomocy Społecznej ul. Świerkowa 9 w Białymstoku	1	
	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych	1	
	Środowiskowy Dom Samopomocy	1	
	Żłobki miejskie	9	
	Straż Miejska w Białymstoku	1	Biuro Zarządzania Kryzysowego
	Schronisko dla Zwierząt „Dolina Dolistówki” w Białymstoku	1	Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
	Publiczne jednostki oświatowe[245]:		Departament Edukacji
	Przedszkola	45	
	Zespoły przedszkoli	4	
	Szkoły podstawowe	33	
	Zespoły Szkolno-Przedszkolne	6	
	Licea Ogólnokształcące	10	
	Zespoły szkół i placówek oświatowych	19	
	Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy	1	
	Placówki pozaszkolne i ich zespoły	6	
	Instytucje kultury:		Departament Kultury, Promocji i Sportu
	Galeria Arsenał w Białymstoku	1	
	Białostocki Ośrodek Kultury (BOK)	1	

[245] Uwzględnione zostały samodzielne jednostki organizacyjne, nie wchodzące w skład zespołów.

Forma organizacyjno-prawna	Nazwa jednostki	Liczba	Nadzorująca jednostka Urzędu
	Białostocki Teatr Lalek	1	
	Dom Kultury Śródmieście (DK Śródmieście) w Białymstoku	1	
	Galeria im. Sleńdzińskich w Białymstoku	1	
	Muzeum Wojska w Białymstoku	1	
	Muzeum Pamięci Sybiru w Białymstoku	1	
Jednostki budżetowe ogółem:		**153**	
Zakłady budżetowe	Białostocki Ośrodek Sportu i Rekreacji	1	Departament Kultury, Promocji i Sportu
	Cmentarz Miejski w Białymstoku	1	Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
Zakłady budżetowe ogółem:		**2**	

Źródło: Departament Organizacyjny i Nadzoru, w zakresie publicznych jednostek oświatowych – Departament Edukacji.

13.6. Spółki miejskie i spółki z udziałem Gminy Miasta Białystok

Prezydent Miasta Białegostoku sprawuje nadzór właścicielski nad działalnością spółek kapitałowych z udziałem Gminy Miasta Białystok przy uwzględnieniu wielkości udziału w kapitale zakładowym tych spółek.

Tabela 256. Spółki prawa handlowego

Nazwa spółki	Główny przedmiot działalności	Udział Gminy Miasta Białystok	Liczba udziałów/akcji Miasta Białystok (w szt.)	Wartość nominalna udziału/akcji (w zł)
„Stadion Miejski" Spółka z o.o. ul. Słoneczna 1, 15-323 Białystok	działalność obiektów sportowych i obiektów służących poprawie kondycji fizycznej oraz pozostała działalność związana ze sportem	100% udziałów spółki	190 437	500,00

Nazwa spółki	Główny przedmiot działalności	Udział Gminy Miasta Białystok	Liczba udziałów/akcji Miasta Białystok (w szt.)	Wartość nominalna udziału/akcji (w zł)
Przedsiębiorstwo Usługowo - Handlowo - Produkcyjne „Lech" Spółka z o.o. ul. Kombatantów 4, 15-110 Białystok	1. prowadzenie działalności w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych; 2. prowadzenie działalności w zakresie kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych oraz tworzenia warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu.	100% udziałów spółki	10	3 707 293,60
Komunalny Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. ul. Pomocna 1, 15-182 Białystok	wykonywanie zadań własnych Miasta Białegostoku w zakresie transportu zbiorowego	100% udziałów spółki	32 670	500,00
Komunalne Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółka z o.o. ul. Składowa 7, 15-399 Białystok	wykonywanie zadań własnych Miasta Białegostoku w zakresie transportu zbiorowego	100% udziałów spółki	35 294	500,00
Komunalne Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. ul. Składowa 11, 15-399 Białystok	wykonywanie zadań własnych Miasta Białegostoku w zakresie transportu zbiorowego	100% udziałów spółki	40 177	500,00
Komunalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. ul. Komisji Edukacji Narodowej 36 lok. 5, 15-687 Białystok	budowa domów mieszkalnych i ich eksploatacja na zasadach najmu	100% udziałów spółki	99 603	500,00

Nazwa spółki	Główny przedmiot działalności	Udział Gminy Miasta Białystok	Liczba udziałów/akcji Miasta Białystok (w szt.)	Wartość nominalna udziału/akcji (w zł)
„Wodociągi Białostockie” Sp. z o.o. ul. Młynowa 52/1, 15-404 Białystok	bieżące zaspakajanie potrzeb gminy Białegostoku i Wasilkowa w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków	90,26% udziałów spółki	318 116	500,00

Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Białymstoku

13.7. Współpraca krajowa i międzynarodowa

Do najważniejszych wydarzeń w 2025 r. na gruncie krajowym można zaliczyć m.in. udział Prezydenta Miasta w następujących inicjatywach:

- posiedzeniach: Zarządu Związku Miast Polskich, Zarządu i Rady Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza;
- radach programowych: Local Trends – Samorządowego Kongresu Finansowego oraz Europejskiego Forum Samorządowego, w ramach których wspierano przygotowanie programu ramowego wydarzeń, obejmującego kluczowe zagadnienia istotne z perspektywy rozwoju jednostek samorządu terytorialnego w najbliższych latach, a także Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, gdzie wyznaczano najważniejsze kierunki i obszary związane z działalnością samorządów;
- Forum Spójności i Rozwoju Granicznego Unii Europejskiej;
- Europejskim Kongresie Samorządów;
- debatach: „Wzmocnienie policentrycznej struktury osadniczej w kontekście wyzwań i celów rozwojowych kraju - rola miast metropolitalnych” organizowanej przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w ramach prac nad wdrażaniem Krajowej Polityki Miejskiej, „REGI – Mission to North Eastern Poland”, dotyczącej sytuacji regionów wschodnich UE oraz „Zarządzanie obszarami metropolitalnymi i aglomeracjami miejskimi w Polsce”, organizowanej przez Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego.

Miasto Białystok na arenie krajowej oraz międzynarodowej współpracuje m.in. z organizacjami przedstawionymi poniżej:

UNIA METROPOLII POLSKICH im. Pawła Adamowicza (UMP)

Miasto Białystok jest członkiem Fundacji Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza od 1995 r., do której należy aktualnie 12 miast. Od 25 marca 2019 r. Prezesem Zarządu UMP jest Tadeusz Truskolaski, Prezydent Miasta Białegostoku. Misją Unii Metropolii Polskich jest włączenie największych miast Rzeczypospolitej w sieć metropolii UE[246]. W ramach fundacji współdziałają prezydenci, wiceprezydenci, sekretarze, skarbnicy, dyrektorzy wydziałów

[246] https://metropolie.pl/o-nas/misje-i-cele

i eksperci z miast: Białegostoku, Bydgoszczy, Gdańska, Katowic, Krakowa, Lublina, Łodzi, Poznania, Rzeszowa, Szczecina, Warszawy i Wrocławia.

Głównymi celami UMP są: wspieranie rozwoju samorządności terytorialnej i gospodarczej, promocja inicjatyw i działań związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem struktur regionalnych i lokalnych, w szczególności powstających na obszarach metropolitalnych, wspólne rozwiązywanie specyficznych problemów wielkich miast, współpraca z organami państwa oraz organizacjami ogólnopolskimi i zagranicznymi, a także międzynarodowymi dla zwiększenia roli metropolii w państwie i integracji europejskiej[247].

W 2025 r. odbyły się 3 posiedzenia Zarządu – w Gdańsku i 2 w Warszawie oraz 2 posiedzenia Rady – w Warszawie i w Gdańsku.

Działania Unii Metropolii Polskich w 2025 r. koncentrowały się przede wszystkim na zmianach legislacyjnych kluczowych dla funkcjonowania dużych miast. Najważniejsze postulaty dotyczyły reformy prawa zamówień publicznych, skupiającej się na zapewnieniu elastyczności realizacji inwestycji przez samorządy, w tym związanych z transformacją energetyczną. Równolegle prezydenci miast podkreślali, że bezpieczeństwo mieszkańców jest absolutnym priorytetem, wymagającym ścisłej współpracy samorządów z administracją rządową. Zwracano uwagę na potrzebę stabilnego finansowania systemu ochrony ludności, lepszej koordynacji działań, przygotowania infrastruktury schronowej oraz wykorzystywania dużych inwestycji miejskich do celów ochronnych[248].

W 2025 r. w Białymstoku odbyło się posiedzenie Komisji Edukacji UMP. Podczas spotkania omówiono kluczowe wyzwania miejskiej edukacji, w tym zmiany w finansowaniu kształcenia dzieci z Ukrainy, rozliczanie czasu pracy nauczycieli oraz potrzebę opracowania nowych standardów oświatowych. Odbyło się także spotkanie Zespołu Straży Miejskich UMP, w trakcie którego podkreślono znaczenie Straży Miejskiej w strukturach miasta oraz w systemie obrony i ochrony ludności.

ZWIĄZEK MIAST POLSKICH (ZMP)

Związek Miast Polskich to najstarsze i największe polskie stowarzyszenie samorządowe, skupiające 390 miast, w których mieszka 80% miejskiej ludności kraju. Ideą związku jest wspieranie samorządu terytorialnego oraz dążenie do gospodarczego i społeczno-kulturalnego rozwoju miast polskich.

Celem ZMP jest wspieranie polskich miast w działaniach na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego oraz upowszechnianie dobrych praktyk nowoczesnego i innowacyjnego zarządzania samorządowymi wspólnotami mieszkańców[249].

Od 2019 r. Tadeusz Truskolaski – Prezydent Miasta Białegostoku sprawuje funkcję członka Zarządu Związku Miast Polskich.

W 2025 r. odbyło się 13 posiedzeń Zarządu, m.in. w: Brukseli, Poznaniu, Krakowie, Warszawie oraz Zgromadzenie Ogólne w Krakowie.

Członkowie Zarządu Związku Miast Polskich w 2025 r. prowadzili szeroką działalność na rzecz wsparcia miast członkowskich i wpływania na kształt prawa oraz polityk publicznych. Zarząd skutecznie interweniował na forum Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w sprawie błędnego naliczania udziałów miast we wpływach z podatku CIT – co doprowadziło

[247] https://metropolie.pl/o-nas/misje-i-cele

[248] www.metropolie.pl/artykul/najwazniejsze-jest-bezpieczenstwo-prezydenci-najwiekszych-miast-o-ochronie-mieszkancow

[249] www.miasta.pl/strony/o-zwiazku-miast-polskich

do uznania błędu przez Ministerstwo Finansów i przyznania przez resort finansów rekompensat samorządom, które odczuły ubytki tych dochodów w ostatnich dwóch latach[250]. Zarząd podejmował również stanowiska wobec projektów ustaw – m.in. negatywnie zaopiniował doraźną nowelizację ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, postulując prace nad nowym, kompleksowym rozwiązaniem systemowym w gospodarce odpadami[251]. Zaopiniowano także projekty dotyczące partnerstwa społecznego i dialogu oraz przedstawiono stanowiska dotyczące m.in. zgodności projektowanych zakazów dla mediów samorządowych z prawem UE oraz konstytucją oraz wstępną opinię o projekcie „Strategii Rozwoju Polski do 2035 r."[252].

EUROREGION NIEMEN

Miasto Białystok należy do Stowarzyszenia Euroregion Niemen od 19 maja 2004 r. Stowarzyszenie jest formalną strukturą współpracy transgranicznej, skupiającą przedstawicieli szczebla lokalnego i regionalnego, a także w uzasadnionych przypadkach partnerów społecznych. Rada Euroregionu jest najwyższym jego organem. W posiedzeniach Rady i jej pracach, z prawem głosu doradczego, mogą brać udział przedstawiciele władz państwowych Stron oraz organizacji międzynarodowych. Pracami Rady Euroregionu kieruje Przewodniczący Rady, wybierany spośród członków Rady, według zasady rotacji.

NARODOWY INSTYTUT SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (NIST)

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego to jednostka budżetowa podległa Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji, której celem jest wspieranie i rozwój samorządności w Polsce. Instytut angażuje się w badania i debaty na temat decentralizacji oraz zmian w funkcjonowaniu samorządów, wspomaga Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, dostarczając wiedzę ekspercką, analizy i opinie, promując decyzje oparte na faktach, wspierając wizję Polski silnej poprzez decentralizację[253].

Od 2024 r. Tadeusz Truskolaski – Prezydent Miasta Białegostoku sprawuje funkcję członka Rady Programowej Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego. Zgodnie ze statutem NIST, Rada Programowa składa się z 15 członków, którzy odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu kierunków działalności Instytutu oraz wspieraniu jego misji w zakresie edukacji, badań i doradztwa na rzecz rozwoju administracji publicznej w Polsce.

W 2025 r. odbyły się 3 posiedzenia Rady Programowej NIST. Instytut prowadził szeroką działalność badawczą i ekspercką na rzecz samorządów w Polsce, realizując m.in. projekty dotyczące współpracy i konfliktów samorządów w metropoliach, finansowania jednostek samorządu terytorialnego, depopulacji na obszarach wiejskich, cyklicznych badań pracowników administracji oraz diagnozy finansów samorządowych. Ponadto przygotowano szereg ekspertyz i opinii dla Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz organów państwowych, obejmujących m.in. zmiany granic gmin, finansowanie JST, fundusz drogowy czy cyberbezpieczeństwo[254].

[250] www.miasta.pl/aktualnosci/udana-interwencja-w-sprawie-udzialow-w-cit-zwiazek-sie-przydaje

[251] www.miasta.pl/aktualnosci/zarzad-zwiazku-negatywnie-o-doraznej-nowelizacji-ustawy-o-utrzymaniu-czystosci-i-porzadku-w-gminach

[252] www.miasta.pl/strefa-dla-miast/dokumenty?category=1

[253] www.nist.gov.pl/o-instytucie

[254] *Sprawozdanie z działalności Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego w 2025 r.,* Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego, s. 3–8.

W 2025 r. NIST zorganizował również 2 debaty samorządowe „Zarządzanie obszarami metropolitalnymi i aglomeracjami miejskimi w Polsce" we Wrocławiu (z udziałem Pana Tadeusza Truskolaskiego) oraz „Przyszłość Regionów Samorządowych w Polsce" w Toruniu.

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Europejski Komitet Regionów został utworzony w 1994 r. na mocy Traktatu z Maastricht. Jest organem doradczym UE, złożonym z wybranych na szczeblu lokalnym i regionalnym przedstawicieli ze wszystkich 27 państw członkowskich[255]. Składa się z wybranych w drodze wyborów 329 członków oraz ich zastępców. Za pośrednictwem Komitetu Regionów mają oni możliwość wymiany opinii na temat aktów prawnych UE, które wywierają bezpośredni wpływ na regiony i miasta.

Komisja Europejska, Rada UE i Parlament Europejski są zobowiązane do zasięgania opinii Komitetu Regionów w ramach procesu stanowienia prawa w sprawach dotyczących samorządów lokalnych i regionalnych, np. w kwestiach opieki zdrowotnej, edukacji, zatrudnienia, polityki społecznej, spójności gospodarczej i społecznej, transportu, energii i zmian klimatu.

Komitet Regionów przygotowuje opinie do projektów legislacyjnych UE poprzez wyznaczonego sprawozdawcę, który konsultuje się z zainteresowanymi stronami i opracowuje projekt opinii. Tekst jest następnie dyskutowany i przyjmowany przez odpowiednią komisję, a ostatecznie zatwierdzany podczas sesji plenarnej. W ciągu roku odbywa się do 6 sesji plenarnych, podczas których przyjmowanych jest 50-80 opinii.

Od 2025 r. Prezydent Białegostoku jest pełnoprawnym członkiem Europejskiego Komitetu Regionów na kadencję 2025–2030, należącym do Grupy Przymierza Europejskiego, w której pełni funkcję I Wiceprzewodniczącego. W 2025 r. uczestniczył w 6 sesjach plenarnych Komitetu. Aktywnie działa w Komisjach ECON (jako II Wiceprzewodniczący) i SEDEC, a także jest członkiem Wspólnego Komitetu Konsultacyjnego Macedonii Północnej oraz Grupy Roboczej ds. Obronności.

W ramach działalności w strukturach Europejskiego Komitetu Regionów w latach 2011-2024 Tadeusz Truskolaski przygotował setki poprawek do opinii Komitetu Regionów. Jest autorem 5 opinii.

Od 2010 r. Grupa Przymierza Europejskiego działająca w Europejskim Komitecie Regionów co roku wspiera twórczość artystyczną dzieci ze szkół podstawowych, organizując konkurs Primary Schools Art Competition. W edycji pod hasłem „My Region, My Identity" Miasto Białystok reprezentowali uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 49 z Oddziałami Integracyjnymi im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego - Prymasa Tysiąclecia w Białymstoku. Laureaci w swoich pracach w kreatywny sposób ukazali, jak region kształtuje ich tożsamość – poprzez wspomnienia, przyjaźnie, tradycje i kulturę – zachęcając do refleksji nad lokalną wspólnotą i codziennym życiem. Prace podkreślały również silny związek między lokalnymi korzeniami a wspólnymi europejskimi wartościami.

STOWARZYSZENIE EUROCITIES

Miasto Białystok przystąpiło do Stowarzyszenia EUROCITIES w 2015 r. Misją EUROCITIES jest reprezentowanie interesów miast wobec instytucji i agend Unii Europejskiej, a zwłaszcza

[255] https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/search-all-eu-institutions-and-bodies/european-committee-regions-cor_pl

wywieranie wpływu na kształt europejskiej polityki miejskiej, konsultowanie z miastami i proponowanie rozwiązań i zaleceń w tym zakresie. EUROCITIES wspiera współpracę i wymianę doświadczeń między miastami członkowskimi.

W 2025 r. przedstawiciele Miasta Białegostoku wzięli udział w Dorocznym Walnym Zgromadzeniu Stowarzyszenia, zorganizowanym w Bradzie (Portugalia), gdzie odbyła się także konferencja Eurocities 2025 „Silniejsze miasta, sprawiedliwsza Europa". Reprezentant Miasta wziął także udział w wizycie studyjnej w Brnie (Czechy) w ramach Culture Forum Meeting. Jej celem było zbadanie, jak kultura zmienia miasta – fizycznie, społecznie i twórczo. Przedstawiciel Białegostoku uczestniczył także w kolejnej edycji Platformy Współpracy Eurocities pod hasłem „Building Bridges" w Wilnie (Litwa), której celem było nawiązanie kontaktów z innymi członkami stowarzyszenia oraz zapoznanie się z taktykami na jak najbardziej efektywne członkostwo w Eurocities.

MIĘDZYNARODOWE STOWARZYSZENIE MIAST PRZYJAZNYCH LALKARSTWU AVIAMA Z SIEDZIBĄ W CHARLEVILLE-MEZIERES WE FRANCJI

Miasto Białystok przystąpiło do Stowarzyszenia AVIAMA w 2013 r. Celem działalności stowarzyszenia jest promowanie sztuki lalkarskiej i wspieranie jej rozwoju, jednoczenie oraz zrzeszanie miast i samorządów terytorialnych z różnych krajów, które prowadzą działania w dziedzinie sztuki lalkarskiej oraz wspólne organizowanie wszelkich działań związanych ze sztuką lalkarską.

ZAGRANICZNE MIASTA PARTNERSKIE

Białystok utrzymuje relacje partnerskie z następującymi miastami z zagranicy:

1. Bahir Dar (Etiopia),
2. Bornova (Turcja),
3. Chongzuo (Chiny),
4. Dijon (Francja),
5. Dobricz (Bułgaria),
6. Eindhoven (Holandia),
7. Jełgawa (Łotwa),
8. Kowno (Litwa),
9. Lusaka (Zambia),
10. Mazara del Vallo (Włochy),
11. Milwaukee (USA),
12. Sliema (Malta),
13. Yehud - Monosson (Izrael),
14. Saint Louis (Senegal),
15. Urgencz (Uzbekistan),
16. Bochum (Niemcy),
17. Paju (Korea Południowa).

ZAGRANICZNE MIASTA PARTNERSKIE OBSZARU PARTNERSTWA WSCHODNIEGO

Partnerstwo Wschodnie (Eastern Partnership) jest polityką zagraniczną Unii Europejskiej, realizowaną w ramach Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, rozpoczętą w 2009 r. Skierowana jest do 6 państw Europy Wschodniej: Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Mołdawii oraz Ukrainy.

Białystok utrzymuje relacje partnerskie z następującymi miastami obszaru Partnerstwa Wschodniego:

1. Bielce (Mołdawia),
2. Giumri (Armenia),
3. Gori (Gruzja),
4. Łuck (Ukraina),
5. Sumqayit (Azerbejdżan).

ORGANIZACJA WYDARZEŃ O CHARAKTERZE MIĘDZYNARODOWYM

- 82 rocznica wybuchu Powstania w Getcie Białostockim

  Uroczystości rocznicowe z udziałem gości zagranicznych odbyły się 14 sierpnia 2025 r.
- Dni Miasta Białegostoku

  Dorocznie organizowane Dni Miasta Białegostoku są okazją do spotkań i rozmów z przedstawicielami zagranicznych miast partnerskich. W 2025 r. w uroczystościach wzięło udział 6 delegacji z następujących miast: Bielce (Mołdawia), Bochum (Niemcy), Bornova (Turcja), Jełgawa (Łotwa), Paju (Korea Południowa), Sliema (Malta).

WYJAZDY ZAGRANICZNE

Miasto Białystok realizuje współpracę zagraniczną poprzez wyjazdy służbowe.

W 2025 r. przedstawiciele Miasta wzięli udział m.in. w dorocznych wydarzeniach organizowanych przez miasta partnerskie Białegostoku.

Miejska delegacja wzięła również udział w wizytach studyjnych dotyczących transformacji energetycznej, OZE oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Ponadto, reprezentanci Miasta wzięli udział między innymi w konferencjach: „Na drodze do URC 2025. Wymiar lokalny i regionalny", nt. ewakuacji ludności cywilnej w obliczu katastrofy, w tym konfliktu zbrojnego, UITP SUMMIT 2025 oraz w targach edukacyjnych „Studiuj w Białymstoku, studiuj w Podlaskiem" w Wilnie.

PRZYJMOWANIE DELEGACJI ZAGRANICZNYCH

W 2025 r. Miasto Białystok zostało odwiedzone przez 6 oficjalnych delegacji zagranicznych podczas Dni Miasta Białegostoku. Miasto gościło również przedstawicieli miasta Paju, Yehud-Monosson oraz przedstawiciela miasta Joensuu. Delegacja z Bielc odwiedziła Miasto Białystok w celu omówienia kwestii gospodarczych i infrastrukturalnych, powiązanych z kandydaturą Mołdawii do Unii Europejskiej.

Miasto Białystok odwiedzane również było przez reprezentantów misji dyplomatycznych w Polsce, w tym przez Ambasadorów: Azerbejdżanu, Mołdawii oraz Mongolii. Odwiedziny złożyły również delegacje Ambasad: Francji, Irlandii i Malty. W ramach wizyty pożegnalnej, Miasto Białystok odwiedził także Ambasador Łotwy.

UROCZYSTOŚCI MIEJSKIE

Prezydent Miasta Białegostoku lub osoby go reprezentujące w 2025 r. uczestniczyły w ponad 70 oficjalnych uroczystościach, m.in.: rocznicy I masowej deportacji Polaków na Sybir, rocznicy wyzwolenia Miasta z rąk zaborców, Narodowym Dniu Żołnierzy Wyklętych, rocznicy ocalenia Miasta po katastrofie pociągu przewożącego chlor, rocznicy katastrofy smoleńskiej,

rocznicy Zbrodni Katyńskiej, Święcie Flagi Narodowej, rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, rocznicy spalenia Wielkiej Synagogi, rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, Święcie Wojska Polskiego połączonym z rocznicą Bitwy Warszawskiej, rocznicy Powstania w Getcie Białostockim, rocznicy Bitwy Białostockiej z 1920 roku, Święcie Straży Miejskiej, rocznicy wybuchu II wojny światowej, rocznicy agresji sowieckiej na Polskę we wrześniu 1939 r. oraz Narodowym Święcie Niepodległości. Ponadto odbyły się uroczystości nadania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Białegostoku Panu Tadeuszowi Borowskiemu-Beszcie oraz otwarcia Ośrodka Sportowego Zawady w Białymstoku. Zrealizowano również 4 uroczystości nadania nazw zespołom miejskiej infrastruktury (Rondo Generała Stefana Wiktora Pasławskiego, Rondo Świętych Cyryla i Metodego, Rondo Białostockiego Klubu Balonowego oraz Skwer im. Józefa Bartoszko).

NADANIE PATRONATU HONOROWEGO

W 2025 r. przyznanych zostało 361 Patronatów Honorowych Prezydenta Miasta Białegostoku.

NADANIE WYRÓŻNIENIA URBI MERITUS PREZYDENTA MIASTA BIAŁEGOSTOKU „URBI MERITUS – ZASŁUŻONY MIASTU”

Po raz czwarty podczas Dni Miasta zostały wręczone Honorowe Wyróżnienia Prezydenta Miasta Białegostoku „Urbi Meritus – Zasłużony Miastu”. Otrzymują je osoby, instytucje bądź organizacje zasłużone w szczególny sposób na rzecz Miasta Białegostoku. W 2025 r. wyróżnienia otrzymali: Andrzej Biruk, Ludmiła Bogalska, Stanisław Dobrowolski, Tomasz Hirnle, Jesus Imaz, Jarosław Kazberuk, Krzysztof Koniczek, Mira Łuksza, Natalia Maliszewska, Ośrodek Badań Populacyjnych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, Lech Rutkowski, Krzysztof Aureliusz Teodoruk.

Działania wskazane w podrozdziale 13.7. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K4.3. Promocja turystyki kulturowej
G1.3. Pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych
G3.1. Promocja i biznesowa otwartość miasta i BOF

13.8. Białostocki Obszar Funkcjonalny

Białostocki Obszar Funkcjonalny (BOF) zlokalizowany jest w centralnej części województwa podlaskiego i graniczy z powiatami: sokólskim, monieckim, wysokomazowieckim, bielskim oraz hajnowskim. W 2025 r. BOF tworzyło: Miasto Białystok i 10 gmin należących do powiatu białostockiego: Choroszcz, Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Grabówka, Juchnowiec Kościelny, Łapy, Supraśl, Turośń Kościelna, Wasilków i Zabłudów. Obszar funkcjonalny zajmuje łącznie 1 728,15 km² (co stanowi ok. 8,6% powierzchni województwa) i zamieszkiwany jest przez ponad 425 tys. ludności (co stanowi ok. 37% potencjału ludnościowego woj. podlaskiego).

Stowarzyszenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego (SBOF), tworząc samorządne stowarzyszenie gmin, zostało powołane w celu wspierania idei samorządności lokalnej, ochrony wspólnych interesów, wymiany doświadczeń, promocji osiągnięć oraz koordynacji przedsięwzięć w ramach współpracy międzygminnej. SBOF prowadzi działalność na rzecz

zrzeszonych w nim gmin członkowskich, a jego siedziba mieści się w Białymstoku. Jednym z celów SBOF jest wypracowywanie i realizacja wspólnej dla obszaru funkcjonalnego strategii rozwoju gmin tworzących BOF.

„Strategia Rozwoju Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do 2030 roku" (SR BOF 2030) została przyjęta Uchwałą nr 12/2023 Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego z dnia 23 stycznia 2024 r. SR BOF 2030 jest strategią ponadlokalną, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym[256], pełniącą funkcję strategii ZIT - zgodnie z ustawą o zasadach realizacji zdań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027[257]. Ponadto zostały opracowane i 10 lipca 2025 r. zaktualizowane: „Lista projektów zintegrowanych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych z Funduszy Europejskich dla Podlaskiego 2021-2027 i Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021-2027 – wybór w sposób niekonkurencyjny (aktualizacja nr 1)" i „Lista projektów zintegrowanych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych z Funduszy Europejskich dla Podlaskiego 2021-2027 – wybór w sposób konkurencyjny (aktualizacja nr 1)", które zostały przyjęte Uchwałą nr 13/2023 Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego z dnia 23 stycznia 2024 r.

SR BOF 2030 została pozytywnie zaopiniowana przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 w zakresie możliwości finansowania w ramach powyższego programu Uchwałą nr 391/7588/2024 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 22 lutego 2024 r. oraz przez Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie zgodności Strategii ZIT z Umową Partnerstwa oraz możliwości finansowania projektów z programów krajowych Opinią z dnia 20 lutego 2024 r.

Mając na uwadze zakres wzajemnego oddziaływania oraz spójną integrację społeczną, gospodarczą i terytorialną gmin Stowarzyszenie jest jednym z kluczowych partnerów zewnętrznych, zaangażowanych w proces realizacji i wdrażania „Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku" (SRMB 2030).

Do projektów i działań realizowanych w 2025 r. przez SBOF, wpisujących się w cele operacyjne i kierunki działań, określone w SRMB 2030, należą:

1. Projekt pn. „Współpraca na rzecz zrównoważonego rozwoju BOF"

Projekt dofinasowany w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) z Funduszy Europejskich dla Podlaskiego 2021-2027. Umowę podpisano w dniu 31 października 2024 r. Celem projektu jest wzmocnienie potencjału instytucjonalnego, a także relacji i powiązań funkcjonalnych BOF, poprzez planowanie strategiczne oraz realizację zintegrowanych działań na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców i zrównoważonego rozwoju terytorialnego Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego.

Realizacja zadań obejmuje m.in.: stworzenie systemu realizacji Strategii Rozwoju Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2030 i Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej BOF 2035, w tym narzędzia do monitorowania wskaźników; opracowanie Gminnych Programów Rewitalizacji oraz Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych BOF; współpracę z gminami BOF, z Miejskimi Obszarami Funkcjonalnymi z woj. podlaskiego, z Miejskimi Obszarami Funkcjonalnymi Ośrodków Wojewódzkich w Polsce; szkolenia i doradztwo dla Członków Stowarzyszenia BOF; inicjowanie działań międzygminnych, centrów kompetencji;

[256] Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662).

[257] Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2025 r. poz. 1733 z późn. zm.).

promowanie dobrych praktyk; organizację wizyt studyjnych; działania edukacyjno-informacyjne skierowane do mieszkańców BOF; przygotowanie BOF do kolejnej perspektywy finansowej UE.

W 2025 r. w ramach projektu:

- opracowano i przyjęto Gminne Programy Rewitalizacji dla gmin: Juchnowiec Kościelny, Łapy, Wasilków, Choroszcz, Turośń Kościelna; finalizowane są prace związane z Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Supraśl;
- powołany został Partnerski Zespół Koordynacji, którego celem jest wdrożenie Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych w Białostockim Obszarze Funkcjonalnym; w 2025 r. odbyły się 3 spotkania zespołu;
- odbyły się spotkania grup roboczych „Rozwój społeczny", „Zarządzanie kryzysowe", „Mobilność", „Środowisko"; w skład zespołów zostali powołani przedstawiciele gmin – członków BOF oraz Biura Zarządu Stowarzyszenia Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego (BZ SBOF);
- przygotowano i przeprowadzono następujące szkolenia dla pracowników Urzędów Gmin i innych jednostek gminnych oraz BZ SBOF: „Projekty unijne dla zaawansowanych; realizacja i rozliczanie projektów infrastrukturalnych/ inwestycyjnych w perspektywie finansowej 2021-2027", „Sztuczna inteligencja w pracy urzędnika", „Metody i techniki rozwiązywania problemów";
- zorganizowano konferencję o zarządzaniu ponadlokalnym „Przeszłość jako fundament. Przyszłość jako cel", Białystok, 23-24.10.2025 r.;
- zorganizowano wizytę studyjną „Energia dla zrównoważonej przyszłości BOF – rozwiązania i korzyści", Lądek Zdrój, 26-28.08.2025 r.;
- prowadzona jest usługa doradztwa prawnego w zakresie zamówień publicznych oraz usługa doradztwa prawnego w zakresie podatku VAT. Odbiorcami usług są gminy BOF oraz BZ BOF;
- przygotowano i przeprowadzono konkurs „BO Fajnie być EKO"; celem konkursu było kształtowanie postaw proekologicznych uczniów szkół podstawowych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego; w konkursie brali udział uczniowie klas IV-VIII szkół podstawowych zamieszkujących Białostocki Obszar Funkcjonalny;
- prowadzono współpracę z Miejskimi Obszarami Funkcjonalnymi i innymi podmiotami wdrażającymi instrumenty terytorialne w Polsce;
- prowadzono działania promocyjno-informacyjne.

2. „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2035" w ramach projektu „Poprawa mobilności miejskiej (rowerowej i autobusowej) w BOF"

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej do roku 2035 został przyjęty 22 maja 2023 r. uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego oraz uchwałami rad gmin – członków BOF. W 2025 r. uchwałę w sprawie przyjęcia „Planu..." oraz wyrażenia woli współdziałania z innymi gminami w zakresie jego wdrażania przyjęła nowa Gmina Grabówka (uchwała nr VII/118/2025). 06.11.2023 r. SUMP BOF uzyskał pozytywną ocenę z rekomendacjami Zespołu do oceny SUMP (CUPT).

W 2024 r. powołano Komitet ds. realizacji „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2035". Komitet składa się z 3 zespołów: koordynacyjnego (4 pracowników BZ SBOF), wspierającego (10 przedstawicieli JST BOF) i operacyjnego (10 zespołów operacyjnych w JST). W 2025 r. odbyło się 1 spotkanie Komitetu, a poszczególne zespoły realizowały powierzone im zadania.

Ponadto w 2025 r. trwały prace nad opracowaniem sposobu monitorowania SUMP BOF. Członkowie Komitetu uczestniczyli w szkoleniach, webinarach i konferencjach. Prowadzono działania promocyjno-informacyjne.

3. Projekt pn. „Zintegrowany program rozwoju talentów i kompetencji kluczowych w przedszkolach BOF"

Projekt „Zintegrowany Program Rozwoju Talentów i Kompetencji Kluczowych w Przedszkolach BOF", realizowany od 01.01.2025 r. na podstawie umowy nr UDA-FEPD.08.02-IZ.00-0003/24-00 z 27.12.2024 r. oraz Aneksu nr UDA-FEPD.08.02-IZ.00-0003/24-01 z 25.07.2025 r., jest wdrażany do października 2028 r. W trakcie realizacji do grona partnerów dołączyła Gmina Grabówka, co wiązało się z aktualizacją dokumentacji i harmonogramu.

W 2025 r. do projektu przystąpiło 115 Ośrodków Wychowania Przedszkolnego (OWP) z terenu BOF. W placówkach rozpoczęto realizację zajęć dowolnych dla dzieci w obszarach: „Język i kultura", „Zdrowy rozwój" oraz edukacji włączającej. Nauczyciele uczestniczyli w webinarach podnoszących kompetencje zawodowe, a od 06.12.2025 r. realizowane są studia podyplomowe „Edukacja i Terapia Osób z Zaburzeniami ze Spektrum Autyzmu" dla 30 nauczycieli OWP. Opracowano i zatwierdzono scenariusze 8-godzinnych zajęć w 4 obszarach kompetencyjnych: „Język i kultura", „Zdrowy rozwój", „Przedsiębiorczość" oraz „Współczesne technologie". W okresie sprawozdawczym wyłoniono wykonawcę realizacji szkoleń stacjonarnych w Ośrodkach Wychowania Przedszkolnego na terenie BOF, Po ich zakończeniu nauczyciele rozpoczną prowadzenie zajęć w oparciu o opracowane scenariusze i zakupione materiały dydaktyczne.

4. Projekt pn. „Kształcenie zawodowe na potrzeby Gospodarki 4.0 i Gospodarki Obiegu Zamkniętego"

Projekt „Kształcenie zawodowe na potrzeby Gospodarki 4.0 i Gospodarki Obiegu Zamkniętego" realizowany jest od stycznia 2025 r. w ramach ZIT BOF z programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027. Obejmuje 13 zespołów szkół zawodowych (21 placówek) prowadzonych przez Miasto Białystok i Powiat Białostocki. Celem jest podniesienie jakości kształcenia poprzez wsparcie 2 000 uczniów i 120 nauczycieli do 31.10.2028 r., m.in. przez doradztwo (IPD), szkolenia, staże, współpracę z uczelniami oraz doposażenie szkół (5 laboratoriów pokazowych).

W 2025 r. zatrudniono personel i powołano zespół zarządzający. Zrealizowano działania analityczne i przygotowawcze w zakresie wsparcia nauczycieli (23 szkolenia, 15 kierunków studiów podyplomowych). Opracowano zakres merytoryczny zajęć dla uczniów na uczelni wyższej i rozpoczęto proces wyboru Wykonawcy. Przygotowano i przeprowadzono I edycję konkursu na projekty badawczo-wdrożeniowe (26 zgłoszeń, 13 wybranych do realizacji). W zakresie wyposażenia szkół zaktualizowano potrzeby sprzętowe i przygotowano dokumentację przetargową. W dniach 23-24.10.2025 r. zorganizowano konferencję, w której pierwszy blok tematyczny poświęcono projektowi (116 uczestników).

5. Wdrażanie „Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych w Białostockim Obszarze Funkcjonalnym" w ramach projektu „Współpraca na rzecz zrównoważonego rozwoju BOF"

Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych w Białostockim Obszarze Funkcjonalnym koncentruje się na rozpoznaniu funkcjonujących usług społecznych, dostępności do informacji o nich oraz zaprojektowaniu działań profilaktycznych i środowiskowych na lata 2024-2027 w odniesieniu do 5 grup wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu: seniorów, osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie bezdomności oraz zagrożonych bezdomnością,

osób w kryzysie zdrowia psychicznego, rodzin z dziećmi, w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Plan został przyjęty przez Stowarzyszenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego 04.10.2024 r., a następnie Plan przyjęło 10 jednostek samorządu terytorialnego tworzących Białostocki Obszar Funkcjonalny (bez Gminy Grabówka, która została utworzona dopiero 01.01.2025 r.).

W grudniu 2024 r. powołano Partnerski Zespół Koordynacji, którego zadaniem jest wsparcie wdrażania Planu. W 2025 r. odbyły się 3 posiedzenia Zespołu, podczas których koncentrowano się na kierunkach rozwoju usług środowiskowych i profilaktycznych.

Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych w BOF zakłada monitorowanie wskaźników realizacji Planu przy udziale m.in. przedstawicieli samorządów gmin, organizacji pozarządowych, podmiotów społecznych, z założoną od 2026 r. współpracą z Federacją Organizacji Pozarządowych Miasta Białystok.

6. Projekt „Co4Energy – sieć współpracy efektywność energetyczna w MOF”

W 2025 r. Stowarzyszenie BOF jako Lider realizowało projekt „Co4Energy – sieć współpracy efektywność energetyczna w MOF” w ramach konkursu MFiPR „Sieciowanie Związków ZIT w Polsce”. Celem projektu jest identyfikacja dobrych praktyk zarządzania energią w Związku ZIT poprzez podnoszenie kompetencji pracowników JST, a także wymianę wiedzy oraz doświadczeń w zakresie OZE i efektywności energetycznej.

W 2025 r. zrealizowano działania przygotowawczo-eksperckie ukierunkowane na poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej BOF. Zatrudniono 2 ekspertów, uruchomiono współpracę z gminami, zebrano dane o obiektach i zużyciu energii oraz wykonano wizje lokalne i analizy techniczno-energetyczne (m.in. Wasilków, Grabówka). Opracowano wstępne rekomendacje optymalizacyjne dotyczące taryf, mocy umownych i kosztów zakupu energii, a także rozpoczęto przygotowania do analogicznych analiz w kolejnych gminach.

Zorganizowano 4 „Seanse energetyczne” (ponad 400 uczestników) oraz webinar ogólnopolski (ok. 300 rejestracji). Odbyły się także 4 posiedzenia Komitetu Sterującego oraz działania informacyjne i promocyjne projektu, wzmacniające ogólnopolską sieć współpracy w obszarze transformacji energetycznej JST.

Stowarzyszenie BOF działa na rzecz kompleksowego rozwoju międzygminnego w oparciu o „Strategię Rozwoju Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do 2030 roku”. Wskazane w podrozdziale 13.8. działania SBOF wpisują się realizacyjnie w zakres większości kierunków działań, określonych w SRMB 2030.

13.9. Współpraca Białegostoku z organizacjami pozarządowymi (NGOs) i rozwój społeczeństwa obywatelskiego

W 2025 r. zarejestrowanych było 1 539 organizacji pozarządowych, w tym 103 nowe podmioty. Natomiast 117 organizacji miało status organizacji pożytku publicznego.

Tabela 257. Stowarzyszenia, fundacje i kluby sportowe działające na terenie Białegostoku

Rok	RODZAJ ORGANIZACJI						
	STOWARZYSZENIA			FUNDACJE	KLUBY SPORTOWE		RAZEM
	z osobowością prawną	oddziały bez osobowości prawnej	zwykłe		uczniowskie	nieprowadzące działalności gospodarczej	
2021	645	133	71	431	49	63	**1 392**
2022	644	134	79	445	48	64	**1 414**
2023	631	130	84	473	49	65	**1 432**
2024	641	127	91	502	46	65	**1 472**
2025	651	126	106	548	43	65	**1 539**
w tym zarejestrowane w danym roku							
2025	23	0	19	59	0	2	**103**

Źródło: Departament Organizacyjny i Nadzoru

Miasto Białystok współpracowało z organizacjami pozarządowymi w sposób finansowy i niefinansowy. W ramach współpracy finansowej[258] w 2025 r. Miasto zleciło realizację 464 zadań na łączną kwotę 66 308 067 zł.

Współpraca niefinansowa była realizowana poprzez:

- podejmowanie wspólnych przedsięwzięć na rzecz rozwoju trzeciego sektora w Białymstoku, np.: kampania promująca przekazywanie 1,5% podatku dochodowego na rzecz białostockich organizacji pozarządowych;
- przedsięwzięcia edukacyjne, w tym otwarte ogólnomiejskie Forum Inicjatyw Społecznych Miasta Białystok 2025, szkolenia (Podstawy komunikacji medialnej i pracy z mediami, 3 spotkania informacyjne dotyczące Programu Erasmus+ adresowane do młodzieży, organizacji sportowych i organizacji działających w sferze kultury), indywidualne konsultacje dla organizacji pozarządowych w zakresie działalności statutowej, prezentacje dla studentów, uczniów, przedstawicieli samorządów i organizacji pozarządowych w ramach wizyt studyjnych;
- nieodpłatne udostępnianie organizacjom pozarządowym pomieszczeń w miejskim budynku Centrum Aktywności Społecznej przy ul. św. Rocha 3 na realizację celów statutowych – skorzystały 174 organizacje;
- udostępnianie 204 lokali i nieruchomości komunalnych na preferencyjnych warunkach 85 organizacjom;
- nadawanie patronatów honorowych Prezydenta Miasta (81);

[258] Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.).

- udział 13 osób wskazanych przez 10 organizacji pozarządowych w komisjach konkursowych opiniujących oferty w otwartych konkursach na realizację zadań publicznych;
- udział w pracach 11 społecznych rad inicjatywno-opiniodawczych;
- przeprowadzenie 49 konsultacji społecznych;
- wymianę informacji i promocję działań trzeciego sektora – systematyczne przekazywanie informacji za pośrednictwem poczty elektronicznej, promocja działań z wykorzystaniem mediów społecznych, gablot wystawienniczych;
- promocję aktywności społecznej i wolontariatu, w tym poprzez organizację białostockiej edycji Samorządowego Konkursu Nastolatków „8 Wspaniałych" oraz ogólnomiejską Galę Wolontariatu „Malarze Dobra";
- współpraca Miasta i organizacji pozarządowych w przygotowywanych wydarzeniach, np. uroczystości jubileuszowe, Marsz Godności Osób z Niepełnosprawnościami, Betlejemskie Światło Pokoju.

Wymienione aktywności były realizowane w ramach „Programu współpracy Miasta Białystok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok"[259]. Sprawozdanie z Programu jest przedkładane Radzie Miasta Białystok i udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Białymstoku, w zakładce: Programy/ Organizacje pozarządowe.

W strukturze organizacyjnej Centrum Aktywności Społecznej działa pełnomocniczka Prezydenta Miasta Białegostoku ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz Centrum Współpracy Organizacji Pozarządowych - jako ośrodek wsparcia białostockich organizacji pozarządowych. Podejmowane są działania o charakterze edukacyjnym i informacyjnym: szkolenia, spotkania robocze, indywidualne konsultacje dotyczące zarządzania organizacją pozarządową i współpracy z samorządem miejskim, pozyskiwania środków finansowych, partycypacji społecznej i rozwoju wolontariatu. W 2025 r. udzielono 56 indywidualnych konsultacji dotyczących zarządzania organizacją pozarządową i współpracy z samorządem miejskim, pozyskiwania środków finansowych i wolontariatu. Pełnomocniczka reprezentowała Miasto Białystok m.in. w grupie roboczej ds. uproszczeń prawnych dla organizacji pozarządowych, powołanej przez Przewodniczącą Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, na spotkaniach Komisji Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Unii Metropolii Polskich, Ogólnopolskim Forum pełnomocników JST ds. NGO, w Podlaskim Forum Pełnomocników.

Wspólnie z partnerami społecznymi: Federacją Organizacji Pozarządowych Miasta Białystok i Ośrodkiem Wspierania Organizacji Pozarządowych, Centrum Aktywności Społecznej zorganizowało 17 i 18.10.2025 r. konferencję dla organizacji pozarządowych pn. Forum Inicjatyw Społecznych Miasta Białystok „Sukcesja w NGO - Jak mądrze przekazywać stery i budować trwałość organizacji". W Forum Inicjatyw Społecznych wzięło udział ponad 60 osób.

W dniu 17.12.2025 r. zorganizowano integracyjne spotkanie opłatkowe Prezydenta Miasta, przedstawicieli samorządu miejskiego i organizacji pozarządowych. W spotkaniu wzięło udział ok. 130 osób.

[259] Uchwała Nr VII/109/24 Rady Miasta Białystok z dnia 21 października 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Białystok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok.

CENTRUM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

Centrum Aktywności Społecznej (CAS), jako ośrodek rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, w 2025 r. realizowało następujące zadania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego:

- Budżet Obywatelski;
- Konsultacje społeczne;
- Szkolny Budżet Partycypacyjny;
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi i działalność pełnomocnika Prezydenta Miasta Białegostoku ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- Promocja wolontariatu;
- Współpraca z Unicef;
- Działania o charakterze integracyjnym;
- Udostępnianie pomieszczeń.

Miasto Białystok udostępniało organizacjom pozarządowym oraz inicjatywnym grupom mieszkańców pomieszczenia CAS w budynku miejskim przy ul. św. Rocha 3 oraz składniki majątkowe na realizowane działania o charakterze społecznie użytecznym na rzecz mieszkańców miasta. Wszystkie pomieszczenia były dostępne przez 7 dni w tygodniu, od 8:00 do 20:00. Do dyspozycji były: pomieszczenia szkoleniowe, sala konferencyjna, sala do zajęć ruchowych, pokoje konsultacji, hole wystawiennicze, kuchnia, kącik malucha, szatnia, sprzęt multimedialny, nagłośnienie, skrytki korespondencyjne i szafki magazynowe.

W 2025 r. wpłynęło 327 wniosków o udostępnianie, w tym: 229 wniosków jednorazowych, 43 wnioski cykliczne i 55 wniosków o udostępnienie szafki magazynowej. Wszystkie wnioski rozpatrzono pozytywnie.

W budynku CAS odbyło się blisko 2 821 spotkań, w których udział wzięło 30 460 osób. W 2025 r. z pomieszczeń skorzystały 174 organizacje pozarządowe i 21 inicjatywne grupy mieszkańców Białegostoku.

Ponadto w ramach współpracy z Funduszem Narodów Zjednoczonych UNICEF odbyło się 598 spotkań, w których uczestniczyło 4 655 osób.

Centrum Aktywności Społecznej zrealizowało w przestrzeni miejskiej wydarzenia integrujące mieszkańców Białegostoku:

- Festyn rodzinny z okazji otwarcia placu zabaw Parku Planty;
- Potańcówka na Kilińskiego;
- Potańcówka na Warszawskiej;
- Białostocki Festyn Obywatelski.

BIAŁOSTOCKA JADŁODZIELNIA

W 2025 r. Miasto Białystok kontynuowało działalność uruchomionej w 2018 r. Białostockiej Jadłodzielni, czyli punktu bezpłatnej wymiany żywności, mieszczącej się przy ul. Krakowskiej 1. Lokal był otwarty od poniedziałku do piątku. Realizację zadania publicznego Miasto powierzyło Fundacji Spe Salvi, udzielając na ten cel dotację w kwocie 50 tys. zł.

Głównym celem działania Białostockiej Jadłodzielni jest uświadomienie mieszkańcom problematyki marnowania żywności i zapobieganie temu zjawisku. Ważnym aspektem działalności jest propagowanie idei dzielenia się nadmiarem żywności z innymi. Fundacja opiekująca się Białostocką Jadłodzielnią, w ramach zawartej umowy, realizowała także akcje informacyjno-edukacyjne w szkołach. Podczas organizowanych spotkań z mieszkańcami

prowadziła zbiórki żywności oraz zapoznawała przybyłych ze skalą zjawiska marnowania żywności, zwłaszcza na poziomie gospodarstw domowych.

Fundacja stale nawiązuje kontakty i podpisuje umowy ze sklepami wielkopowierzchniowymi, aby w ten sposób zapobiegać marnowaniu żywności i wspierać osoby potrzebujące.

PROMOCJA WOLONTARIATU

W 2025 r. przeprowadzono 30. białostocką edycję ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „8 Wspaniałych". Do nagrody zgłoszono 59 indywidualnych kandydatek i kandydatów oraz 18 grup obejmujących ponad 800 wolontariuszy. W 2 kategoriach wiekowych wyróżniono 8 wolontariuszek i wolontariuszy w kategorii „Ósemeczki" oraz 8 wolontariuszek i wolontariuszy w kategorii „Ósemki", a także 2 zespoły wolontariuszy w kategorii „Grupa Ósemeczki" i „Grupa Ósemki".

Centrum Aktywności Społecznej w partnerstwie z Federacją Organizacji Pozarządowych Miasta Białystok i Związkiem Harcerstwa Polskiego Komendą Hufca im. St. Moniuszki zorganizowało w dniu 01 grudnia 2025 r. ogólnomiejską Galę Wolontariatu pn. „Malarze Dobra". Prezydent Miasta Białegostoku uhonorował pamiątkowymi medalami i dyplomami za aktywność w 2025 r. 250 dorosłych wolontariuszy wskazanych przez 20 białostockich organizacji pozarządowych.

Działania wskazane w podrozdziale 13.9. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

- K3.2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób dorosłych z niepełnosprawnościami oraz wsparcie ich rodzin
- K3.3. Pomoc i wsparcie osobom w sytuacjach kryzysowych
- K3.4. Działania prewencyjne wobec ryzykownych zachowań młodego pokolenia
- K3.5. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- K3.7. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób starszych
- K4.1. Rozwój postaw równego traktowania, niedyskryminacji i otwartości na różnorodność
- K4.2. Wzrost aktywności i partycypacji społeczności lokalnych oraz rozwój więzi społecznych na poziomie lokalnym

13.10. Pomoc Ukrainie

NADANIE NUMERU PESEL UCHODŹCOM Z UKRAINY

W 2025 r. Referat Ewidencji Ludności realizował zadania związane z nadawaniem numerów PESEL[260]. Nadano 520 numerów PESEL uchodźcom z Ukrainy, z czego 173 osobom założono również profil zaufany; 606 osobom dokonano zmiany danych związanych ze statusem UKR.

[260] Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337 z późn. zm.).

ORGANIZACJA ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA LUDNOŚCI UCHODŹCZEJ Z TERENU UKRAINY

Biuro Zarządzania Kryzysowego jest koordynatorem organizacji zbiorowego zakwaterowania ludności uchodźczej z terenu Ukrainy w Mieście. W ramach pomocy udzielane jest zakwaterowanie oraz całodzienne wyżywienie.

W 2025 r. prowadzono 3 obiekty:

- Hotel BOSiR, ul. Wołodyjowskiego 5;
- Dom Studenta GAMMA Politechniki Białostockiej, ul. Zwycięstwa 8;
- Dom Studenta nr 3 Uniwersytetu w Białymstoku, ul. Pogodna 65.

Zgodnie z decyzją Wojewody Podlaskiego, zadanie zostało zakończone w dniu 15.12.2025 r. Na ostatni dzień działania obiektów zbiorowego zakwaterowania zakwaterowanych było 29 obywateli Ukrainy. W 2025 r. na zadanie wydatkowano łącznie 1 152 034 zł (zadanie zlecone zostało sfinansowane z budżetu państwa).

WSPÓŁPRACA MIASTA BIAŁYSTOK Z UNICEF

W dniu 22 stycznia 2025 r. Prezydent Miasta Białegostoku – Tadeusz Truskolaski i koordynator UNICEF do spraw reagowania kryzysowego w Polsce – Nona Zicherman podpisali porozumienie ustanawiające partnerstwo między UNICEF-em a Miastem Białystok w celu wzajemnej współpracy i realizacji działań na rzecz uchodźców z Ukrainy w sytuacjach kryzysowych, na mocy którego UNICEF przekazał środki finansowe w wysokości 1 165 694 zł.

Wsparcie z UNICEF-u objęło następujące obszary:

1. edukacja i rozwój dzieci:
   - wsparcie 32 placówek oświatowych - przekazano 50 zestawów wczesnoszkolnych;
   - zatrudnienie asystentów międzykulturowych na rzecz placówek oświatowych;
   - wdrożenie w szkołach Miasta Białegostoku Projektu Mediacji Rówieśniczych;
   - realizacja projektu „Rośnijmy razem”;
   - doposażenie 4 gabinetów logopedycznych w narzędzia do diagnozy, pomoce terapeutyczne;
2. działania prowadzone w ramach Centrum Spilno Białystok:
   - punkt informacyjny przy ul. św. Rocha 3 (czynny 3 dni w tygodniu);
   - spotkania, warsztaty, zajęcia integrujące z lokalną społecznością oraz wspomagające samoorganizację obywateli Ukrainy w Białymstoku (zajęcia o charakterze cyklicznym – rękodzielnicze, artystyczne, sportowe);
   - nauka języka polskiego;
   - poradnictwo prawne (punkt pomocy prawnej);
   - poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne, grupy wsparcia.

Ponadto dzięki środkom przekazanym przez UNICEF zorganizowano szereg wydarzeń jednorazowych:

- przeprowadzono konkurs w formie regrantingu pn.: „Białystok integruje i edukuje” w celu wsparcia edukacyjnego uchodźców z Ukrainy oraz nawiązywania i rozwijania więzi w społecznościach lokalnych, wzmacniania akceptacji i integracji między mieszkańcami Białegostoku a uchodźcami oraz przeciwdziałania dyskryminacji

uchodźców ze względu na narodowość; sfinansowano 17 działań integracyjnych o wartości do 5 tys. zł każde (np. aktywności sportowe, spacery integracyjne, warsztaty kulinarne i artystyczne, zajęcia wspomagające naukę, w tym: korepetycje z języka polskiego, matematyki, geografii i fizyki);

- liczba wszystkich beneficjentów wsparcia SPILNO – 2 887 osób w tym[261]:
  - 872 kobiety (676 UKR, 192 BIAŁ, PL i inne);
  - 99 mężczyzn (73 UKR, 26 BIAŁ, PL i inne);
  - 1 184 dziewczynki (665 UKR, 519 BIAŁ, PL i inne);
  - 732 chłopców (453 UKR, 279 BIAŁ, PL i inne);
- liczba beneficjentów objętych wsparciem w zakresie zdrowia psychicznego, psychospołecznego, indywidualne wsparcie (zarządzanie przypadkiem): 382 osoby, w tym 205 kobiet;
- w ramach działań integracyjnych Miasto Białystok zorganizowało zakończenie wakacji w parku rozrywki.

Działania wskazane w podrozdziale 13.10. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

K3.3. Pomoc i wsparcie osobom w sytuacjach kryzysowych
K3.8. Integracja obcokrajowców/cudzoziemców
K4.1. Rozwój postaw równego traktowania, niedyskryminacji i otwartości na różnorodność

[261] UKR – obywatele z Ukrainy. BIAŁ, PL i inne – mieszkańcy Białegostoku korzystający ze wsparcia, w tym Polacy i inne narodowości.

14. OBSŁUGA MIESZKAŃCÓW I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

14.1. Obsługa mieszkańców

Prezydent Miasta Białegostoku wykonując zadania z zakresu administracji rządowej w 2025 r. wydał 35 353 dowody osobiste. W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2025 r. przyjęto ogółem 152 715 wniosków o wydanie dowodu osobistego, w tym 20 025 wniosków zostało złożonych drogą elektroniczną.

Tabela 258. Liczba przyjętych wniosków o wydanie dowodów osobistych

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba przyjętych wniosków	22 766	30 396	29 684	33 311	36 558

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców - na podstawie rejestru dowodów osobistych

Tabela 259. Liczba wydanych dowodów osobistych

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba wydanych dowodów	21 657	29 406	28 846	32 618	35 353

Źródło: Dane opracowane przez Departament Obsługi Mieszkańców z rejestru dowodów osobistych

W związku z obowiązującym wzorem dowodu osobistego z drugą cechą biometryczną (odciski palców) i tym samym obowiązkiem mobilnej obsługi wniosków o wydanie dowodu osób, które ze względów zdrowotnych lub innej nie dającej się pokonać przyczyny, nie mogą osobiście stawić się w urzędzie swojej gminy, w 2025 r. obsłużono 614 osób.

W Urzędzie Miejskim w Białymstoku funkcjonuje elektroniczny system kolejkowy. W 2025 r. łączna liczba interesantów obsłużonych z wykorzystaniem tego systemu wyniosła 389 424 osoby. W wielu sprawach urzędowych mieszkańcy mają możliwość umawiania wizyt na konkretny dzień i godzinę za pośrednictwem strony internetowej: https://e-kalendarz.um.bialystok.pl.

W 2025 r. wizytę w Departamencie Obsługi Mieszkańców umówiło 37 070 osób. Liczba obsłużonych z wykorzystaniem elektronicznego systemu kolejkowego w zakresie tego Departamentu wyniosła 293 627 osób (co stanowiło ok. 75,4% ogółu obsłużonych interesantów w Urzędzie Miejskim w Białymstoku).

W Urzędzie funkcjonują 74 sztuki terminali płatniczych, obsługujących płatności bezgotówkowe, użytkowane przez Departamenty: Obsługi Mieszkańców, Geodezji, Finansów Miasta, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Urbanistyki, Rachunkowości, Spraw Społecznych oraz Biuro Strefy Płatnego Parkowania, Biuro Gospodarowania Odpadami, Urząd Stanu Cywilnego i Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej. Umożliwia to sprawniejszy proces obsługi klientów oraz pozwala na szybkie i wygodne uiszczanie płatności, w szczególności z tytułu opłat: geodezyjnej, skarbowej, komunikacyjnej, za gospodarowanie odpadami komunalnymi, za wydanie duplikatu legitymacji oraz wydanie karty parkingowej osobom niepełnosprawnym, mandatów straży miejskiej, użytkowania wieczystego oraz przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Działania wskazane w podrozdziale 14.1. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

C2.1. Zarządzanie wiedzą w organizacji z użyciem nowoczesnych rozwiązań i technologii (np. *open data, big data*, sztucznej inteligencji, rozwiązań chmurowych)

14.2. Nieodpłatna pomoc prawna i edukacja prawna

Na terenie Miasta Białystok w 2025 r. funkcjonowało łącznie 12 punktów nieodpłatnej pomocy (w 9 punktach udzielana była nieodpłatna pomoc prawna, a w 3 świadczone było nieodpłatne poradnictwo obywatelskie), z tego 6 punktów było prowadzonych przez radców prawnych i adwokatów wskazanych przez dziekanów właściwych izb, zaś 6 pozostałych punktów powierzono organizacjom pozarządowym, Fundacji „Spe Salvi" z siedzibą w Białymstoku oraz Stowarzyszeniu „Sursum Corda" z siedzibą w Nowym Sączu.

Wykonawcy udzielali porad stacjonarnie w lokalach, w których znajdują się punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Tabela 260. Nieodpłatna pomoc prawna

Rok[262]	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób, które skorzystały z nieodpłatnej pomocy prawnej	3 537	4 341	4 387	4 296	4 022	4 037

Źródło: Departament Organizacyjny i Nadzoru

System nieodpłatnej pomocy prawnej (npp) oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (npo) był promowany wśród mieszkańców za pośrednictwem spółdzielni mieszkaniowych, urzędów pracy, szkół ponadpodstawowych i uczelni wyższych oraz domów pomocy społecznej, jednostek podległych Prezydentowi Miasta punktów obsługi pasażera Białostockiej Komunikacji Miejskiej w Białymstoku, a także punktów sprzedaży biletów. Dodatkowo materiały promocyjne zostały rozdystrybuowane w budynkach, w których zlokalizowane są jednostki organizacyjne Urzędu. W dniu 28.01.2025 r. w lokalnym wydaniu Gazety Wyborczej opublikowany został artykuł informujący o systemie pomocy prawnej działającym na terenie Białegostoku wraz z listą jednostek nieodpłatnego poradnictwa. Na bieżąco aktualizowane są strony miejskie oraz Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu.

W ramach edukacji prawnej w 2025 r. organizacje pozarządowe przeprowadziły szereg działań, w tym: wykłady edukacyjne (odpowiedzialność za wykroczenia, prawo własności), warsztaty, kampanię społeczną „Piłeś. Nie kieruj samochodem", „Zrozumienie i zgoda: opowieść o rodzinnej mediacji", „Co wiesz o prawie" oraz „Hejt Stop! Prawo po Twojej stronie", opracowały poradniki, broszury i informatory wraz z ich dystrybucją, przeprowadziły akcję reklamową, informującą o nieodpłatnych poradach prawnych w lokalnym radiu oraz w Białostockiej Komunikacji Miejskiej, przygotowały stoisko promocyjne, rozdystrybuowały gadżety promocyjne, prowadziły kanały informacyjno-edukacyjne w mediach społecznościowych.

[262] Nieodpłatna pomoc prawna funkcjonuje od 2016 r.

Działania wskazane w podrozdziale 14.2. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

K3.3. Pomoc i wsparcie osobom w sytuacjach kryzysowych

14.3. Miejski rzecznik konsumentów

Jednym z podstawowych zadań samorządu powiatowego jest ochrona praw konsumentów. Zadania powiatu w tym zakresie wykonuje Miejski Rzecznik Konsumentów, podległy bezpośrednio Prezydentowi Miasta. Jego kompetencje mają przede wszystkim charakter doradczo-procesowy. Ponadto rzecznik może występować do przedsiębiorców w sprawach konsumenckich.

Podstawowym zadaniem rzecznika jest udzielanie konsumentom porad prawnych oraz informacji dotyczących ich praw. Rzecznik udziela porad w różnej formie – telefonicznie, drogą elektroniczną oraz osobiście w biurze, co umożliwia bezpośredni kontakt z konsumentami i dokładne przeanalizowanie ich problemów. W 2025 r. rzecznik udzielił 6 852 porad, informacji i wyjaśnień. Największa liczba zgłaszanych problemów dotyczyła kwestii związanych z wadami odzieży, obuwia, mebli, artykułów wyposażenia wnętrz, urządzeń AGD i RTV oraz samochodów, a także nienależytym wykonaniem usług turystycznych, remontowych czy telekomunikacyjnych. Na tym etapie sprawy rzecznik może przygotować konsumentom pisma przedprocesowe.

W 2025 r. sporządzono 113 pism dotyczących m.in. reklamacji towarów i usług, oświadczeń o odstąpieniu od umowy, wypowiedzeń umów, wezwań do wykonania zobowiązania. Tego rodzaju pisma są pierwszym elementem dochodzenia roszczeń od przedsiębiorców.

Jeżeli przedsiębiorca nie spełni dobrowolnie zasadnego roszczenia konsumenta, Miejski rzecznik konsumentów może podjąć interwencję w sprawie. W 2025 r. rzecznik interweniował w 391 indywidualnych sprawach dotyczących umów sprzedaży i wykonania usług. Wśród nich największą grupę stanowiły problemy związane z wadami obuwia i odzieży (113 interwencji), urządzeń AGD i RTV (63 interwencje), mebli (54 interwencje), turystyki i rekreacji (27 interwencji) i nieruchomości (12 interwencji).

Działalność rzecznika konsumentów stanowi wsparcie dla mieszkańców Miasta, umożliwiając im skuteczną ochronę ich praw. Dzięki podejmowanym działaniom wielu konsumentów uzyskuje satysfakcjonujące rozwiązania swoich problemów bez konieczności angażowania się w długotrwałe postępowania sądowe. Ochrona praw konsumenta to istotny element budowania uczciwego rynku, na którym zarówno przedsiębiorcy, jak i klienci mogą działać w sposób transparentny i zgodny z obowiązującymi przepisami.

14.4. Konsultacje społeczne

Konsultacje społeczne[263] są formą dialogu, którą Miasto prowadzi z mieszkańcami w celu poznania ich opinii w sprawach ważnych dla funkcjonowania Białegostoku. Służą włączeniu mieszkańców w procesy decyzyjne w sprawach mających wpływ na jakość ich życia, zbieraniu informacji odzwierciedlających zróżnicowane potrzeby społeczne, aktywizacji środowisk lokalnych i wzrostu zaangażowania w działania na rzecz Miasta oraz wzmacnianiu zaufania społecznego.

W 2025 r. przeprowadzono łącznie 53 konsultacje społeczne:

- 4 z mieszkańcami;
- 11 z organizacjami pozarządowymi;
- 38 z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi (w tym 27 dotyczących planów zagospodarowania przestrzennego).

Wybrane konsultacje społeczne dotyczyły:

- projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego programu osłonowego „Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku" na lata 2026-2030;
- projektu uchwały w sprawie wspierania białostockiego sportu, przyznawania stypendiów sportowych oraz nagród i wyróżnień za wysokie wyniki sportowe;
- budowy ul. Kowalskiej, ul. Teresy Torańskiej oraz fragmentów ul. Jana Krzysztofa Kluka oraz 1KD-L w Białymstoku;
- projektu uchwały w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Białystok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2026 r. (przeprowadzone z organizacjami pozarządowymi).

Działania wskazane w podrozdziale 14.4. wpisują się w realizację następującego kierunku działań Strategii 2030:

K4.2. Wzrost aktywności i partycypacji społeczności lokalnych oraz rozwój więzi społecznych na poziomie lokalnym

14.5. Miejskie kanały informacyjne

Infolinia Urzędu Miasta Białystok - 85 879 7979

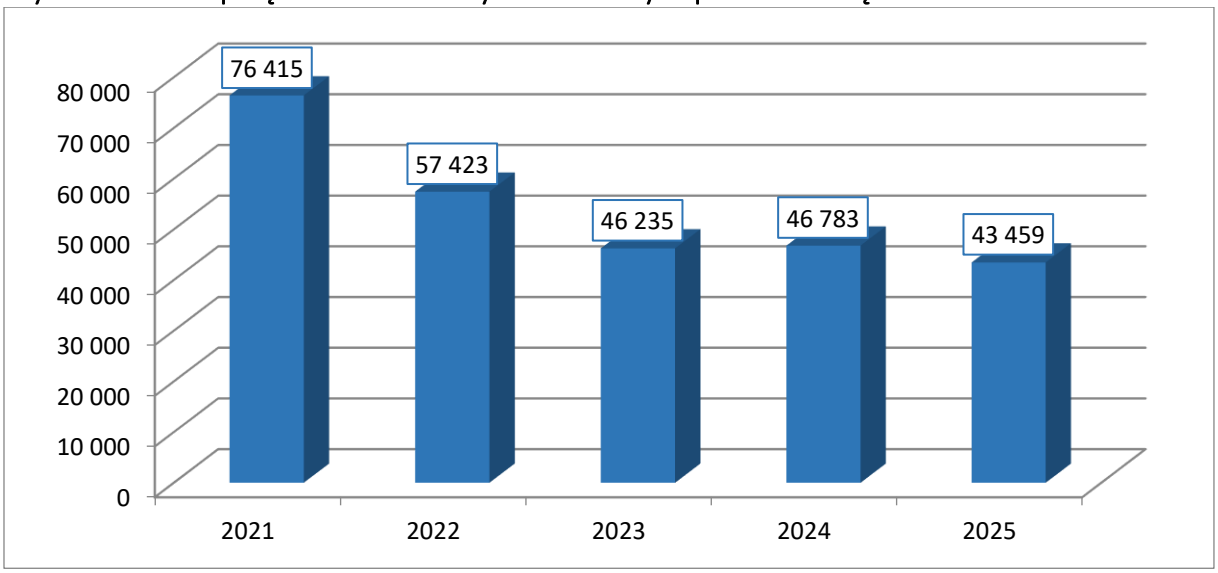
Efekty w 2025 r.:

- zarejestrowano 43 459 połączeń;
- operatorzy Centrum Obsługi Teleinformatycznej (COT) udzielali informacji lub kierowali zgłaszane sprawy do odpowiednich jednostek organizacyjnych Urzędu;
- sprawy były rejestrowane, co umożliwiało analizę potrzeb i oczekiwań mieszkańców;

[263] Uchwała nr XXXVI/590/17 Rady Miasta Białystok z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu konsultacji społecznych Miasta Białegostoku (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2382) i Rozstrzygnięcie Nadzorcze Nr NK-II.4131.94.2017.ŁB Wojewody Podlaskiego z dnia 30 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2659) oraz uchwała nr LX/800/10 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie pożytku publicznego projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2010 r. poz. 3597).

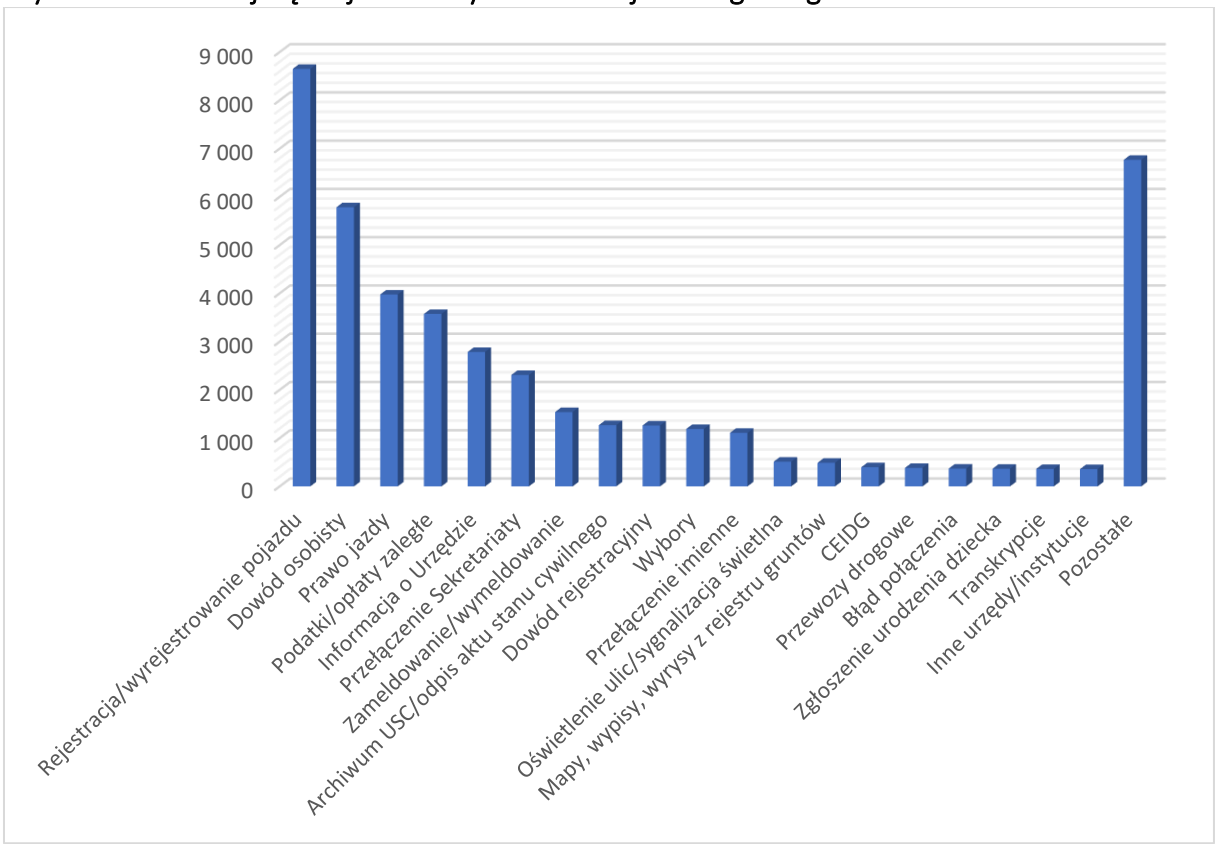
– najwięcej informacji udzielono w zakresie rejestracji pojazdów (8 652 połączeń);
– infolinia wspiera Departamenty/Biura merytoryczne w obsłudze spraw rutynowych udzielając niezbędnych i podstawowych informacji o danych procedurach, zdarzeniach i wszelkich inicjatywach mających miejsce w Białymstoku w bieżącym czasie;
– zespół COT odebrał ponad 1 200 rozmów związanych z wyborami prezydenckimi.

Wykres 6. Liczba połączeń telefonicznych obsłużonych przez Infolinię

Źródło: Departament Komunikacji Społecznej - na podstawie danych Centrum Obsługi Teleinformatycznej

Wykres 7. Liczba najczęściej udzielanych informacji według kategorii w 2025 roku

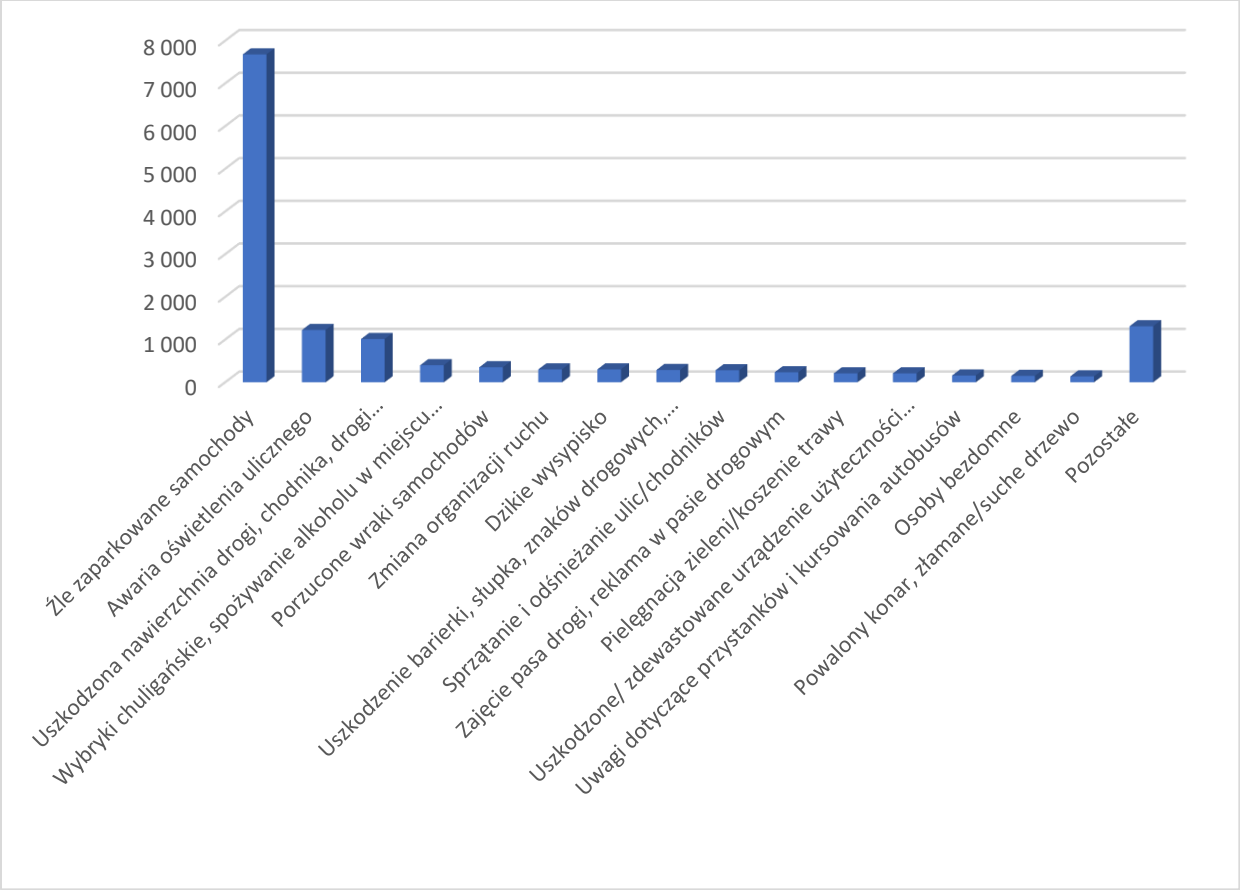

Źródło: Departament Komunikacji Społecznej - na podstawie danych Centrum Obsługi Teleinformatycznej

Miejska Platforma „BiałystOK”

- w 2025 r. za pośrednictwem platformy BiałystOK wpłynęło 14 260 zgłoszeń;
- najczęściej przyjmowane były interwencje dotyczące: źle zaparkowanych pojazdów (7 681), awarii oświetlenia ulicznego (1 224), uszkodzonej nawierzchni drogi, chodnika, drogi rowerowej (1 013), co stanowiło ok. 69,6% wszystkich zgłoszeń.

Wykres 8. Najczęściej zgłaszane problemy na platformę „BiałystOK” w 2025 roku

Źródło: Departament Komunikacji Społecznej - na podstawie danych Centrum Obsługi Teleinformatycznej

Kontakt z użytkownikami Internetu

Na Facebooku „Miasto Białystok” zamieszczane są posty zawierające zdjęcia lub wideo, informujące mieszkańców m.in. o najważniejszych inwestycjach, zmianach w Białymstoku, wydarzeniach kulturalnych, sportowych oraz ciekawostkach.

Tabela 261. Opublikowane posty na Facebooku Miasta Białystok

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba postów	1 408	1 398	1 499	1 450	1 126

Źródło: Departament Komunikacji Społecznej

Wśród postów opublikowane zostały 203 filmy wideo (w tym transmisje konferencji prasowych Prezydenta Miasta i jego Zastępców). W 2025 r. profil „Miasto Białystok” zaobserwowało 9 916 nowych osób, co daje łączną liczbę 95 349 fanów.

Biuro prasowe

W 2025 r. przygotowano 249 serwisów prasowych; opublikowano 393 komunikaty na stronie internetowej; pisemnie udzielono ok. 125 odpowiedzi dla dziennikarzy, a także organizowano konferencje prasowe oraz spotkania z dziennikarzami.

Portal miejski www.bialystok.pl

Strona www.bialystok.pl, stanowiąca oficjalny portal internetowy Urzędu Miejskiego w Białymstoku, jest platformą informacyjną, skierowaną przede wszystkim do mieszkańców Białegostoku, przedsiębiorców i turystów. Na stronie zamieszczane są aktualne informacje dotyczące działań podejmowanych i współfinansowanych przez Miasto i jednostki podległe, m.in. ośrodki kultury, obiekty sportowe, galerie sztuki i inne. Oprócz codziennie publikowanych aktualności, w poszczególnych zakładkach zamieszczane są informacje z dziedzin takich jak: konsultacje społeczne, wydarzenia kulturalne, edukacja, utrudnienia drogowe, przetargi, konkursy, inwestycje, nieruchomości, ochrona środowiska, pomoc społeczna i ochrona zdrowia.

Elektroniczna skrzynka podawcza oraz e-Doręczenia

Tabela 262. Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP oraz e-Doręczenia

Wyszczególnienie		2021	2022	2023	2024	2025
Liczba pism odebranych drogą elektroniczną	Za pośrednictwem ePUAP	38 220	33 022	42 743	37 250	45 034
	Za pośrednictwem e-Doręczeń	-	-	-	-	12 174
Liczba pism wysłanych drogą elektroniczną	Za pośrednictwem ePUAP	13 963	10 384	11 611	11 734	7 369
	Za pośrednictwem e-Doręczeń	-	-	-	-	22 863

Źródło: Biuro Cyberbezpieczeństwa i Informatyzacji

Zgodnie z ustawą[264], prowadzenie korespondencji za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej jest obowiązkowe w przypadku, gdy stroną lub innym uczestnikiem postępowania administracyjnego jest podmiot publiczny.

Biuletyn Informacji Publicznej

Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Białymstoku umożliwia mieszkańcom dostęp do danych publicznych na temat:

- władz Miasta (Rady Miasta Białystok, Prezydenta) i ich działalności, w tym wydanych aktów prawnych (uchwały i zarządzenia) oraz otwartego dostępu do transmisji online posiedzeń Rady Miasta Białystok;

[264] Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3).

- kompetencji Zastępców Prezydenta, Sekretarza i Skarbnika Miasta;
- struktury Urzędu Miejskiego w Białymstoku oraz zakresu właściwości poszczególnych jednostek organizacyjnych Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych;
- finansów Miasta;
- spraw załatwianych w Urzędzie, istotnych z perspektywy mieszkańców (karty informacyjne usług);
- rezerwacji wizyty w Urzędzie w sprawach obywatelskich, załatwianych przez Departament Obsługi Mieszkańców i Urząd Stanu Cywilnego.

Tabela 263. Liczba usług publicznych udostępnionych przez Urząd Miejski w Białymstoku w 2025 roku

Liczba usług publicznych udostępnionych przez Urząd Miejski w Białymstoku[265], w tym:	324
liczba usług dostępna w formie elektronicznej	244
liczba usług w całości realizowanych drogą elektroniczną	80
Liczba dokumentów opublikowanych na podstronach BIP Urzędu Miejskiego w Białymstoku	44 833

Źródło: Centrum Usług Informatycznych oraz Biuro Cyberbezpieczeństwa i Informatyzacji

Działania wskazane w podrozdziale 14.5. wpisują się w realizację następujących kierunków działań Strategii 2030:

C2.1. Zarządzanie wiedzą w organizacji z użyciem nowoczesnych rozwiązań i technologii (np. *open data, big data*, sztucznej inteligencji, rozwiązań chmurowych)

C3.1. Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań doskonalących procesy zarządzania miastem w zakresie kapitału ludzkiego

[265] Usługi publiczne – usługi świadczone przez administrację publiczną obywatelom bezpośrednio (w ramach sektora publicznego) lub poprzez finansowanie podmiotów prywatnych zapewniających daną usługę (charakter jedynie informacyjny). Usługi elektroniczne - możliwość zapoznania się z usługą publiczną, pobrania wymaganych dokumentów przygotowania w domu i dostarczenia do Urzędu. Usługi w całości realizowane elektronicznie - możliwość załatwienia sprawy bez wychodzenia z domu.

15. REALIZACJA STRATEGII ROZWOJU MIASTA BIAŁEGOSTOKU DO 2030 ROKU

Białystok

STRATEGIA 2030

„Strategia Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku”[266] (Strategia 2030) określa potencjały oraz główne kierunki rozwoju w zdefiniowanych obszarach: gospodarka, kapitał ludzki i społeczny, środowisko, zagospodarowanie przestrzenne, smart city i powiązania funkcjonalne z Białostockim Obszarem Funkcjonalnym (BOF). Wyznaczone w Strategii cele horyzontalne i operacyjne oraz określone możliwe do realizacji działania pozwalają wdrażać spójną politykę we wszystkich sferach funkcjonowania Miasta. Adresatami Strategii są wszyscy mieszkańcy Białegostoku.

Dokument jest dostępny na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Białymstoku, w zakładce: Władze/ Rada Miasta Białystok/ Uchwały Rady Miasta Białystok/ Kadencji 2018-2024 oraz na stronie portalu miejskiego, w zakładce: Dla mieszkańców/ Rozwój miasta/ Strategia Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku.

W ramach monitoringu, w corocznym Raporcie o stanie miasta weryfikowany jest poziom realizacji Strategii poprzez analizę wskaźnikową, uwzględniającą kluczowe wskaźniki rezultatu. W treści Raportu znajdują się odniesienia do realizacji kierunków działań określonych w Strategii.

We współpracy z Urzędem Statystycznym w Białymstoku opracowano stronę https://bialystok2030.stat.gov.pl, która jest publicznie dostępną bazą danych, wspierającą proces monitorowania postępów realizacji Strategii. Baza zawiera obszerny zestaw miar, kluczowych dla monitorowania rozwoju Białegostoku i pełni funkcję repozytorium wskaźników rezultatu wszystkich celów operacyjnych, określonych w dokumencie.

W związku ze zmianami określonymi w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662), ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198 z późn. zm.), przystąpiono do aktualizacji „Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku” (SRMB 2030)[267].

Na mocy ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.) wprowadzone zostały nowe wymagania określające strukturę strategii rozwoju gmin, w szczególności w zakresie części przestrzennej. Zaimplementowane przepisy ściśle powiązały strategię rozwoju gminy z systemem dokumentów planistycznych – zwłaszcza z planem ogólnym, który stanie się centralnym aktem lokalnej polityki przestrzennej. SRMB 2030, przyjęta uchwałą Nr XLVI/666/21 Rady Miasta Białystok z dnia 20 grudnia 2021 r., uwzględnia generalne założenia polityki przestrzennej, w tym kierunki rozwoju przestrzennego Miasta, określa model struktury funkcjonalno-przestrzennej wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w mieście, jednak nie wypełnia wszystkich formalnych wymogów, precyzowanych przez nowe przepisy prawne.

Aktualizacja SRMB 2030 w zakresie opracowania modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy oraz ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia

[266] Uchwała Nr XLVI/666/21 Rady Miasta Białystok z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku”.

[267] Uchwała Nr XXI/326/25 Rady Miasta Białystok z dnia 22 grudnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do aktualizacji „Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku” wraz z określeniem szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania aktualizacji, w tym trybu konsultacji (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2025 r. poz. 5533).

polityki przestrzennej musi być oparta o aktualną diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Miasta, z uwzględnieniem obszaru funkcjonalnego.

W 2025 r. przystąpiono do opracowania „Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Miasta Białystok z uwzględnieniem Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego na potrzeby aktualizacji „Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku".

Tabela 264. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia[268]

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
CEL STRATEGICZNY K. WYSOKI POZIOM KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO											
K1. Kompetentni mieszkańcy	Wzrost przedsiębiorczości	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	GUS	2 101	2 211	2 333	2 456	2 546	2 646	2 600	wzrost
	Wzrost dochodów	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej (w %)	GUS	92,8	94,2	92,2	93,3	96,0	b.d.	97,5	wzrost
	Zmniejszenie poziomu wykluczeń cyfrowych	Liczba korespondencji wpływającej za pośrednictwem skrzynki doręczeń elektronicznych w skali roku[269]	UM w Białymstoku: ORN	37 643	38 220	33 022	42 743	37 250	ePUAP – 45 034 e-Doręczenia – 12 174	60 000	wzrost
		Liczba korespondencji wysyłanej za pośrednictwem skrzynki doręczeń elektronicznych w skali roku[270]	UM w Białymstoku: ORN	11 892	13 963	10 384	11 611	11 734	ePUAP – 7 369 e-Doręczenia – 22 863	20 000	wzrost
	Wzrost zatrudnienia	Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %)	GUS	6,9	6,1	5,2	5,0	5,0	5,7	5,1	spadek
		Pracujący na 1000 ludności	GUS	300	306	403	405	405	b.d.	330	wzrost
	Dodatni bilans migracji na poziomie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego	Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności BOF	GUS	1,85	2,35	2,17	2,07	1,47	1,94	1,7	spadek

[268] Pełna lista wskaźników kontekstowych (rozwoju społeczno-gospodarczego) i wskaźników rezultatów znajduje się w *Diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Miasta Białystok*, Urząd Miejski w Białymstoku, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2021.

[269] Ze względu na zmianę sposobu doręczeń elektronicznych mocą ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3) oraz mając na uwadze jej przepisy przejściowe, zawartą uprzednio we wskaźniku nazwę skrzynki podawczej „ePUAP" zastąpiono „skrzynką doręczeń elektronicznych", ujednolicając i dostosowując tym samym dane zawarte w Raportach, począwszy od 2025 r., do przepisów ww. ustawy. Pierwotna nazwa wskaźnika: Liczba korespondencji wpływającej za pośrednictwem ePUAP w skali roku.

[270] Pierwotna nazwa wskaźnika: Liczba korespondencji wysyłanej za pośrednictwem ePUAP w skali roku.

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
K1. Kompetentni mieszkańcy	Wzrost kształcenia zawodowego	Udział uczniów szkół branżowych I i II stopnia w ogólnej liczbie uczniów szkół ponadpodstawowych (w %)	GUS	6,0	5,8	5,6	6,1	6,2	b.d.	6,2	utrzymanie na zbliżonym poziomie
CEL STRATEGICZNY K. WYSOKI POZIOM KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO											
K2. Zdrowi mieszkańcy	Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców miasta, w tym dostępność obiektów sportowych	Kluby sportowe łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS (jedn.)[271]	GUS	110	110**	121	121****	127	127******	115	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba imprez sportowych o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym w skali roku	UM w Białymstoku: KPS	6	68	58	54	55	58	8	wzrost
		Liczba zawodników otrzymujących stypendium za wysokie wyniki sportowe w skali roku	UM w Białymstoku: KPS	220	233	235	129	125	120	220	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba nowych obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	UM w Białymstoku: DIN	0	12[272]	10[273]	3[274]	6[275]	3	8	wzrost
		Obiekty sportowe	GUS	76***	76***	76	76*****	76*****	76*****	79	utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Wzrost profilaktyki zdrowotnej	Liczba realizowanych programów profilaktycznych oraz działań edukacyjnych w skali roku	UM w Białymstoku: DSP	4	6	6	6	7	7	4	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Lekarze na 10 tys. ludności (pracujący według podstawowego miejsca pracy)[276]	GUS	87,2	90,5	95,6	100,3*	103,1	b.d.	55,5	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Pielęgniarki i położne na 10 tys. ludności (personel pracujący według podstawowego miejsca pracy)[277]	GUS	117,9	117,3	123,5	127,5	131,0	b.d.	101	utrzymanie na zbliżonym poziomie

[271] Statystyki sporządzane są co 2 lata.
[272] W tym 10 na terenach obiektów oświatowych.
[273] Na terenach obiektów oświatowych.
[274] W tym 2 na terenach obiektów oświatowych.
[275] W tym 4 na terenach obiektów oświatowych.
[276] Zmiana źródła administracyjnego pozyskiwania danych przez GUS, w związku z czym dokonano korekty danych od 2020 r.
[277] Jw.

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
K2. Zdrowi mieszkańcy	Zapewnienie opieki długotermi-nowej	Mieszkańcy w domach i zakładach pomocy społecznej	GUS	718	765	784	768	761	780	716	utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Prewencja uzależnień	Liczba osób objętych programami prewencji uzależnień w skali roku	UM w Białymstoku: DSP	38 604	18 783	14 022	43 489	25 691	31 940	38 000	utrzymanie na zbliżonym poziomie
K3. Aktywni i bezpieczni mieszkańcy	Poprawa bezpieczeń-stwa w mieście	Liczba obiektów zintegrowanego zarządzania bezpieczeństwem w mieście	UM w Białymstoku: BZK	29	29	29	29	29	29	30	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Wskaźnik zagrożenia przestępczością na 10 tys. ludności	UM w Białymstoku: BZK	198,21	196,62	192,67	251,78	220,16	172,33	180	spadek
		Liczba ofiar śmiertelnych w zdarzeniach na 100 tys. ludności	UM w Białymstoku: BZK	0,67	0,67	1,69	2,38	1,36	1,04	0,30	spadek
		Liczba kamer monitoringu wizyjnego	UM w Białymstoku: ZDM, BZK, ZMK	489	497	478	492	497	541	559	wzrost
	Przeciwdzia-łanie ubóstwu	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	GUS	324	313	272	273	246	b.d.	305	spadek
	Wsparcie rodziny	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach ogółem (w %)	GUS	21,5	26,5	27,0	30,0	36,2	b.d.	22	wzrost
		Odsetek dzieci w wieku 3–6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (w %)	GUS	108,6	111,6	116,1	117,9	115,8	b.d.	109,2	utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Aktywność zawodowa	Bezrobotni zarejestrowani powyżej 50. roku życia	GUS	2 463	2 350	2 040	1 963	1 926	2 125	2 330	spadek
	Wsparcie obcokra-jowców	Liczba obcokrajowców objętych wsparciem w skali roku	UM w Białymstoku: MOPR	128	124	91	415	323	248	130	utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Wsparcie osób w szczególnych sytuacjach	Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w skali roku	UM w Białymstoku: MOPR	2 575	2 401	2 345	2 407	2 202	2 251	2 600	utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Aktywizacja osób starszych	Liczba wydanych kart aktywnego seniora	UM w Białymstoku: BKM	1 090	1 002	1 655	2 173	2 016	2 030	1 140	utrzymanie na zbliżonym poziomie

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
K4. Otwarci mieszkańcy	Poprawa oferty kulturalnej kierowanej do różnych grup mieszkańców miasta	Liczba działań kulturalnych miejskich instytucji kultury i NGO w skali roku	UM w Białymstoku: KPS	1 180	1 324	3 171	5 757	5 793	5 936	1 200	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba odbiorców działań kulturalnych miejskich instytucji kultury i NGO w skali roku	UM w Białymstoku: KPS	321 188	509 636	434 486	389 695	330 455	454 050	320 000	utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Wsparcie działań edukacji kulturalnej	Liczba projektów edukacyjnych zrealizowanych przez instytucje i NGO w skali roku	UM w Białymstoku: KPS	936	1 207	2 350	2 743	2 673	2 705	950	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba uczestników projektów edukacyjnych zrealizowanych przez instytucje i NGO w skali roku	UM w Białymstoku: KPS	228 003	166 016	113 027	117 695	117 650	124 047	230 000	utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Wspieranie i promowanie twórców	Liczba udzielonych twórcom stypendiów i przyznanych nagród w skali roku	UM w Białymstoku: KPS	38	41	37	36	44	43	38	utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Poprawa stanu substancji zabytkowej miasta	Wysokość środków z budżetu miasta na ochronę zabytków w skali roku	UM w Białymstoku: KPS	6 256 140[278]	12 771 993	13 392 155	12 499 754	15 142 712	27 891 718	6 560 000	utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Wzrost inicjatyw społecznych	Liczba projektów zgłoszonych do budżetu obywatelskiego z inicjatywy mieszkańców w skali roku	UM w Białymstoku: CAS	150	185	247	184	121	138	150	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba ofert na realizację zadań publicznych złożonych przez organizacje pozarządowe w skali roku	UM w Białymstoku: CAS	765	642	555	621	668	727	1 200	wzrost
	Wzrost aktywności społecznej	Liczba imprez masowych na terenie Białegostoku w skali roku	UM w Białymstoku: BZK	50	25	34	36	57	51	50	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba uczestników imprez masowych na terenie Białegostoku w skali roku	UM w Białymstoku: BZK	323 033	120 226	201 781	238 442	500 085	524 378	320 000	utrzymanie na zbliżonym poziomie

[278] Ze względu na fakt, że nakłady poniesione w roku 2020 były bardzo wysokie względem lat ubiegłych, nie jest to rok miarodajny. Biorąc pod uwagę nakłady poniesione przez miasto w latach 2016–2020, jak też wpisane do strategii planowane inwestycje w tym zakresie – wskaźnika tego nie da się utrzymać. Nakłady w 2016 r. – 2 628 070 zł, 2017 r. – 2 969 857 zł, 2018 r. – 4 197 386 zł; 2019 r. – 10 347 387 zł; 2020 r. – 11 138 000 zł. Jako wartość bazową przyjęto średnią z lat 2016-2020 – 6 256 140 zł.

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
K4. Otwarci mieszkańcy	Wzrost aktywności społecznej	Liczba zadań publicznych zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym w skali roku	UM w Białymstoku: CAS	400	528	501	479	463	464	650	Wzrost
		Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych (stowarzyszeń, fundacji, stowarzyszeń zwykłych, klubów sportowych)	UM w Białymstoku: ORN	1 368	1 392	1 414	1 432	1 472	1 539	1 830	wzrost
		Liczba funkcjonujących szkolnych kół wolontariatu	UM w Białymstoku: CAS	66	66	68	68	68	68	100	wzrost
		Liczba rad społecznych z udziałem mieszkańców i/lub organizacji pozarządowych	UM w Białymstoku: CAS	9	11	12	12	12	12	13	wzrost
		Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych z udziałem mieszkańców i organizacji pozarządowych w skali roku	UM w Białymstoku: CAS	56	52	44	40	49	53	75	wzrost
CEL STRATEGICZNY G. ŚWIADOMY WZROST GOSPODARCZY											
G1. Inwesty-cje / Innowa-cyjność	Pozyskanie nowych inwestorów	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON	GUS	37 453	38 819	40 421	41 980	43 123	44 434	41 200	wzrost
		Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach na terenie Podstrefy Białystok SSSE	SSSE	1 442	1 451	1 483	1 462	1 632*	1 618	2 500	wzrost
		Całkowita wartość inwestycji zrealizowanych na terenie Podstrefy Białystok SSSE (w mln zł)	SSSE	687,43	751,28	840,96	891,55	945,73	984,59	1 200	wzrost
		Liczba inwestorów obsłużonych przez BOI UM w skali roku	UM w Białymstoku: DSR	65	54	55	47	54	56	75	wzrost

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
G2. Branże wiodące	Zapewnienie wsparcia rozwoju branż wiodących	Liczba podmiotów korzystających ze wsparcia BPN-T w zakresie najmu powierzchni lub adresu	BPN-T	50	134	216	271	256	263	150	wzrost
		Liczba podmiotów korzystających ze wsparcia BPN-T (poza usługami najmu powierzchni/adresu)	BPN-T	20	84	67	64	65	57	100	wzrost
G3. Promocja / Wizerunek „biznesowy"	Poprawa wizerunku gospodarczego	Liczba opracowanych dokumentów strategicznych w obszarze promocji gospodarczej	UM w Białymstoku: DSR	0	0	0	0	0	0	1	wzrost
		Liczba podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON	GUS	3 022	3 174	3 809	3 680	3 169	3 290	3 320	wzrost
G4. Przed-siębiorczość / Otoczenie	Wzrost przedsię-biorczości	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	GUS	2 101	2 211	2 333	2 456	2 546*	2 646	2 600	wzrost
	Wzrost dochodów miasta z tytułu podatku od nieruchomości	Wysokość dochodów miasta z tytułu podatku od nieruchomości (w tys. zł) w skali roku	UM w Białymstoku: DFN	168 586	179 587	186 519	213 604	233 808	240 578	225 726	wzrost
	Wsparcie podmiotów gospodarczych przez IOB	Liczba podmiotów gospodarczych korzystających z usług BPN-T w skali roku	BPN-T	60	218	283	335	321	320	80	wzrost
CEL STRATEGICZNY S. ZIELONY I ZEROEMISYJNY BIAŁYSTOK											
S1. Miasto neutralne klimatycznie i mądrze gospo-darujące zasobami	Wzrost efektywności gospoda-rowania zasobami	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m^3	GUS	34,6	34,8	34,9	35,4	36,2	b.d.	34	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Straty wody z wodociągu w dam^3	GUS	924,2	1 149,4	801,9	840,4	975,2	b.d.	965	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Masa zebranych odpadów komunalnych w Mg	UM w Białymstoku: BGO	114 584,18	119 599,92	117 754,87	106 219,03	109 451,91	109 647,83	166 000	wzrost
		Procent odpadów komunalnych poddanych recyklingowi	UM w Białymstoku: BGO	14,8	22,34	25,21	36,05	47,85	51,33	60	wzrost

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
S1. Miasto neutralne klimatycznie i mądrze gospo-darujące zasobami	Wzrost efektywności gospoda-rowania zasobami	Ilość usuniętych odpadów/wyrobów zawierających azbest w ramach dotacji celowych udzielonych przez Miasto Białystok oraz z innych źródeł, np. z WFOŚ i GW w Mg	UM w Białymstoku: BGO	16,5	66,47	53,78	43,35	47,76	51,17	90	wzrost
S2. Miasto zielone, odporne, o dobrej jakości środo-wiska	Polepszenie jakości środowiska i jakości życia	Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni miasta (w %)	GUS	4,8	4,8	4,9	4,9	4,8	b.d.	4,8	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Wskaźnik średniego narażenia na pył PM2,5 dla aglomeracji białostockiej (w µg/m^3)	GIOŚ	17	16	15	14	12	b.d.	15	spadek
		Zakładanie łąk kwietnych w ha	UM w Białymstoku: DGK	7	8,8	8,7	10,1	10,1	14	10	wzrost
		Niewykaszanie zieleńców – łąki naturalne w ha	UM w Białymstoku: DGK	28	29	45	45	42	40	40	wzrost
		Zagospodarowanie terenów w dolinie rzeki Białej w ha	UM w Białymstoku: DIN	0	0	0	0	0	0	4,5	wzrost
S3. Miasto świadome	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Liczba inicjatyw edukacyjnych/ warsztatów/seminariów prowadzonych przez UM w Białymstoku w skali roku[279]	UM w Białymstoku: DGK	12	9	11	11	24	3737	12	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba działań/inwestycji pokazowych związanych z adaptacją do zmian klimatu	UM w Białymstoku: DGK	0	1	0	3	0	0	2	wzrost
		Średnioroczna liczba nasadzeń drzew w parkach/skwerach	UM w Białymstoku: DGK	35	36	87	52	71	232	35	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Średnioroczna liczba nasadzeń krzewów w parkach/skwerach		3 000	5 725	15 276	13 434	21 138	44 280	4 000	wzrost
		Średnioroczna liczba nasadzeń bylin w parkach/skwerach		5 000	7 982	8 656	9 196	11 850	15 950	6 000	wzrost

[279] Jako wydarzenie należy rozumieć np. cykl lekcji edukacyjnych, akcję zbiórki baterii, konkursy, itp.

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
S3. Miasto świadome	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Średnioroczna liczba nasadzeń drzew w pasach drogowych[280]	UM w Białymstoku: DGK	62	203	135	76	78	554	60	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Średnioroczna liczba nasadzeń krzewów w pasach drogowych[281]	UM w Białymstoku: DGK	2 154	10	1 239	5 808	14 066	24 786	1 000	spadek
		Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych dotyczących zieleni/przyrody w skali roku	UM w Białymstoku: CAS	2	2	1	1	1	3	4	wzrost
		Odsetek odpadów zbieranych selektywnie (w %)	UM w Białymstoku: BGO	36,2	53,64	52,71	51,31	52,72	55,13	52,5	wzrost
CEL HORYZONTALNY P. WYSOKA JAKOŚĆ ROZWIĄZAŃ PRZESTRZENNYCH I TECHNICZNYCH W HARMONII ZE ŚRODOWISKIEM											
P1. Racjonalne zagospodarowanie	Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych dla mieszkańców Białegostoku i gmin ościennych	Udział powierzchni miasta objętej planami miejscowymi (w %)	UM w Białymstoku: DU*	54,9	55,44	55,59	58,11	59,52	62,02	65	wzrost
		Liczba nowych miejsc sportowo-rekreacyjnych	UM w Białymstoku: KPS, gminy BOF, DIN	0	9	23	15	32	30	20	wzrost
		Liczba nowych terenów zieleni urządzonej (typu parki, zieleńce, parki kieszonkowe, bulwary) w skali roku	UM w Białymstoku: DGK	1	0	2	1	0	0	1	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba pomników i rezerwatów przyrody	UM w Białymstoku: DGK	19	19	18	18	18	20	19	utrzymanie na zbliżonym poziomie
P2. Powszechna dostępność	Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej	Długość wybudowanych i zmodernizowanych dróg (w skali roku w km)	UM w Białymstoku: ZDM	16,39	6,03	6,38	5,02	8,32	11,4	10	spadek

[280] Zadanie dotyczy nasadzeń w pasach drogowych w ramach bieżącego utrzymania, nieuwzględnione są nasadzenia w ramach prowadzonych inwestycji przez DIN, ZDM, ZMK.
[281] Jw.

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
P2. Powszechna dostępność	Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości usług ekologicz-nego transportu miejskiego[282]	Długość linii komunikacji miejskiej (w km)	UM w Białymstoku: BKM	623	659	638	684	693	692	620	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Długość korytarzy autobusowych wysokiej jakości (buspasy) w km	UM w Białymstoku: ZDM	18,25*	21,17	21,74	23,97	24,69	24,58	23,5	wzrost
		Długość dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych	UM w Białymstoku: ZDM	158,92	162,82	164,40	168,76	170,94	173,51	180	wzrost
	Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości usług ekologicz-nego transportu miejskiego[283]	Liczba stacji BiKeR	UM w Białymstoku: BKM	58	58	54	55	55	55	62	wzrost
	Poprawa bezpieczeń-stwa w ruchu drogowym	Liczba wypadków i kolizji na terenie miasta w skali roku	UM w Białymstoku: BZK	4 344	5 020	4 294	4 159	4 395	4 365	4 000	spadek
	Poprawa dostępności przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami	Liczba dostosowanych obiektów i przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	UM w Białymstoku: DSP, ZDM, ZMK, DGK, DIN	53	57	71	82	144	90[284]	60	wzrost

[282] Szczegółowe wskaźniki dotyczące zrównoważonego transportu zostały określone w „Planie Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2035".

[283] Jw.

[284] W ramach działań ZDM wykonano: 1 wyniesione przejście dla pieszych, 17 nowych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych, 47 przejść dla pieszych z obniżonymi krawężnikami z jednoczesną zmianą struktury podłoża przed wejściem na jezdnię (płytki z wypustkami) oraz 754 mb linii naprowadzających oraz pasów z oznaczeniem ostrzegawczym dla osób niewidomych i niedowidzących.

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
P3. Efektywna infrastruktura	Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatycznych	Długość sieci kanalizacji deszczowej w km	UM w Białymstoku: DGK	543	546	559,9	567,8	575,7	580,6	600	wzrost
		Liczba zbiorników retencyjnych, w tym zbiorników naturalnych w zasobach miasta Białystok	UM w Białymstoku: DGK	34	42	49	53	56	57	42	wzrost
	Wzrost efektywności gospodarowania zasobami	Liczba nowych instalacji OZE, na które miasto udzieliło dotacji	UM w Białymstoku: BZE	1	58	134	173	233	274	1 000	wzrost
		Liczba instalacji OZE zamontowanych na obiektach zarządzanych przez miasto	UM w Białymstoku: BZE	15	20	30	36	56	66	30	wzrost
		Liczba nowych instalacji fotowoltaicznych, na które miasto udzieliło dotacji	UM w Białymstoku: BZE	0	55	128	167	211	245	900	wzrost
	Wzrost efektywności gospodarowania zasobami	Liczba instalacji do gospodarowania osadami	UM w Białymstoku: WB	1	1	1	1	1	1	1	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie m. Białystok	UM w Białymstoku: BGO	2	2	2	2	2	2	3	wzrost
		Ilość energii elektrycznej odzyskanej z odpadów (MWh) w skali roku	UM w Białymstoku: BGO	53 800	54 004	54 907	48 308	52 879	58 339	56 000	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Ilość energii cieplnej odzyskanej z odpadów (GJ) w skali roku	UM w Białymstoku: BGO	355 400	354 319	347 002	335 846	348 327	351 412	355 400	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Średnie dobowe zużycie wody (w m^3)	WB	35 171	35 865	35 700	36 104	36 767	36 671	36 000	utrzymanie na zbliżonym poziomie
CEL HORYZONTALNY C. WYKORZYSTANIE NARZĘDZI I ROZWIĄZAŃ SMART CITY DO TWORZENIA MIASTA DOBREGO ŻYCIA											
C1. Inteligentna gospodarka – smart economy	Wzrost poziomu cyfryzacji miasta	Liczba spraw załatwianych przez przedsiębiorców elektronicznie w skali roku	UM w Białymstoku: BCI, CUI	5 186	5 388	8 912	8 114	8 309	7 755	6 740	wzrost
		Długość zainstalowanych światłowodów w mieście (w m)	UM w Białymstoku: BCI, CUI	130 000	139 731	144 000	146 000	150 000	155 628	156 000	wzrost

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
C2. Inteligentne zarządzanie – smart governance	Efektywne zarządzanie miastem	Liczba nowoczesnych narzędzi, rozwiązań i technologii celem wdrożenia administracji 4.0 (np. *open data*, *big data*, sztuczna inteligencja, rozwiązania chmurowe)	UM w Białymstoku: BCI, CUI	0	0	0	0	0	0	1	wzrost
		Liczba kamer monitoringu wizyjnego	UM w Białymstoku: ZDM, BZK, ZMK	489	497	478	492	497	541	559	wzrost
		Potencjał inwestycyjny miasta (w %)	UM w Białymstoku: DFN	16	6	7	10	7	7	13	spadek
C3. Inteligentne społeczeństwo – smart people	Wzrost kompetencji cyfrowych mieszkańców	Liczba nowoczesnych rozwiązań w zakresie edukacji	UM w Białymstoku: EDU	3	3	3	3	3	3	3	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób obsłużonych w Urzędzie w systemie kolejkowym QMATIC w skali roku[285]	UM w Białymstoku: DOM	144 889	233 045	326 125	335 770	396 529	389 424	370 000	wzrost
		Liczba korespondencji wpływającej za pośrednictwem skrzynki doręczeń elektronicznych w skali roku[286]	UM w Białymstoku: ORN	37 643	38 220	33 022	42 743	37 250	ePUAP – 45 034 e-Doręczenia – 12 174	60 000	wzrost
		Liczba korespondencji wysyłanej za pośrednictwem skrzynki doręczeń elektronicznych w skali roku[287]	UM w Białymstoku: ORN	11 892	13 963	10 384	11 611	11 734	ePUAP – 7 369 e-Doręczenia – 22 863	20 000	wzrost

[285] Zmiana wskaźnika z: „Liczba osób obsłużonych w systemie e-kolejka w skali roku", na: „Liczba osób obsłużonych w Urzędzie w systemie kolejkowym QMATIC w skali roku". Zmieniona została wartość bazowa i docelowa wskaźnika. Dane przekazywane są przez Departament Obsługi Mieszkańców, który posiada licencję do generowania danych z systemu kolejkowego. System kolejkowy QMATIC dostępny jest w: Departamencie Obsługi Mieszkańców, Urzędzie Stanu Cywilnego, Departamencie Finansów Miasta, Departamencie Urbanistyki i Architektury, Departamencie Skarbu, Departamencie Geodezji, Departamencie Ochrony Środowiska/Departamencie Gospodarki Komunalnej, Biurze Gospodarowania Odpadami i Miejskim Zespole ds. Orzekania i Niepełnosprawności.

[286] Ze względu na zmianę sposobu doręczeń elektronicznych mocą ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3) oraz mając na uwadze jej przepisy przejściowe, zawartą uprzednio we wskaźniku nazwę skrzynki podawczej „ePUAP" zastąpiono „skrzynką doręczeń elektronicznych", ujednolicając i dostosowując tym samym dane zawarte w Raportach, począwszy od 2025 r., do przepisów ww. ustawy. Pierwotna nazwa wskaźnika: Liczba korespondencji wpływającej za pośrednictwem ePUAP w skali roku.

[287] Pierwotna nazwa wskaźnika: Liczba korespondencji wysyłanej za pośrednictwem ePUAP w skali roku.

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
C4. Inteligentny transport – smart mobility	Rozbudowa systemu sterowania ruchem w Białymstoku	Liczba autobusów elektrycznych, napędzanych wodorem lub gazem ziemnym we flocie użytkowanych pojazdów	UM w Białymstoku: BKM	0	0	0	20	20	20	80	wzrost
		Udział sprzedanych biletów elektronicznych w ogólnej sprzedaży biletów (w %)	UM w Białymstoku: BKM	64	80	85	82	84	84	70	wzrost
C5. Inteligentne środowisko – smart environment	Wdrożenie energo-oszczędnych rozwiązań w przestrzeni publicznej	Liczba nowych instalacji OZE, na które miasto udzieliło dotacji	UM w Białymstoku: BZE	2	58	134	173	233	274	1 000	wzrost
		Liczba instalacji OZE zamontowanych na obiektach zarządzanych przez miasto	UM w Białymstoku: BZE	15	20	30	36	56	66	30	wzrost
		Liczba nowych instalacji fotowoltaicznych, na które miasto udzieliło dotacji	UM w Białymstoku: BZE	0	55	128	167	211	245	900	wzrost
C5. Inteligentne środowisko – smart environment	Wdrożenie energo-oszczędnych rozwiązań w przestrzeni publicznej	Liczba instalacji do gospodarowania osadami	UM w Białymstoku: WB	1	1	1	1	1	1	1	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie m. Białystok	UM w Białymstoku: BGO	2	2	2	2	2	2	3	wzrost
		Ilość energii elektrycznej odzyskanej z odpadów (MWh) w skali roku	UM w Białymstoku: BGO	53 800	54 004	54 907	48 308	52 879	58 339	56 000	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Ilość energii cieplnej odzyskanej z odpadów (GJ) w skali roku	UM w Białymstoku: BGO	355 400	354 319	347 002	335 846	348 327	351 412	355 400	utrzymanie na zbliżonym poziomie

CEL	REZULTATY	WSKAŹNIK REZULTATU	ŹRÓDŁO POZYSKIWANIA INFORMACJI	WARTOŚĆ BAZOWA WSKAŹNIKA W 2020 R.	2021	2022	2023	2024	2025	WARTOŚĆ DOCELOWA WSKAŹNIKA W 2030 R.	OCZEKIWANY REZULTAT (WZROST, SPADEK, UTRZYMANIE NA ZBLIŻONYM POZIOMIE)
C6. Inteligentne warunki życia – smart living	Poprawa jakości życia	Liczba wypożyczeń BiKeRa w skali roku	UM w Białymstoku: BKM	210 000	349 000	342 000	449 000	374 677	257 505	250 000	wzrost
		Liczba mieszkań komunalnych na 1000 mieszkańców	UM w Białymstoku: ZMK	14	13	13	13	14	14	12	spadek
		Liczba nowych terenów zieleni urządzonej (typu: parki, zieleńce, parki kieszonkowe, bulwary) w skali roku	UM w Białymstoku: DGK	1	0	2	1	0	0	1	utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba lokalizacji zieleni typu łąki kwietne[288]	UM w Białymstoku: DGK	46	60	62	65	58	94	55	wzrost

* zmiana źródła pozyskiwania danych / korekta danych.
** dane za rok 2020 (statystyki sporządzane są co 2 lata).
*** dane za rok 2018 (statystyki sporządzane są co 4 lata).
**** dane za rok 2022 (statystyki sporządzane są co 2 lata).
***** dane za rok 2022 (statystyki sporządzane są co 4 lata).
Założenia dotyczące oczekiwanego rezultatu:
poniżej –5%: spadek do +/–5%: utrzymanie na zbliżonym poziomie więcej niż +5%: wzrost
Źródło: Opracowanie własne

Uwaga: Niedostępność wybranych danych statystycznych za 2025 r. na moment sporządzania Raportu wynika z terminów publikacji danych, zgodnie z programem badań statystycznych statystyki publicznej.

[288] Zmiana nazwy wskaźnika z: Liczba nowych lokalizacji zieleni typu łąki kwietne.

16. WYKONANIE UCHWAŁ RADY MIASTA BIAŁYSTOK PODJĘTYCH W 2025 ROKU

W 2025 r. Rada Miasta Białystok podczas 12 sesji uchwaliła łącznie 201 aktów prawnych, w tym:

- 195 uchwał,
- 6 stanowisk.

Tabela 265. Stan realizacji uchwał przekazanych Prezydentowi Miasta

Lp.	Biuro / Departament	Uchwały[289]				
		podjęte	wykonane	w trakcie realizacji	niewy-konane	utrata mocy
1.	Biuro Cyberbezpieczeństwa i Informatyzacji	1	-	1	-	-
2.	Biuro Gospodarowania Odpadami	3	-	3	-	-
3.	Biuro Rady Miasta	4	4	-	-	-
4.	Biuro Strefy Płatnego Parkowania	1	1	-	-	-
5.	Biuro Zarządzania Efektywnością Energetyczną	3	1	-	2	-
6.	Centrum Aktywności Społecznej	2	2	-	-	-
7.	Departament Edukacji	16	9	7	-	-
8.	Departament Finansów Miasta	31	21	10	-	-
9.	Departament Geodezji we współpracy z Zarządem Dróg Miejskich	20	20	-	-	-
10.	Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	9	5	4	-	-
11.	Departament Kultury, Promocji i Sportu	9	9	-	-	-
12.	Departament Prezydenta Miasta	1	1	-	-	-
13.	Departament Skarbu	11	3	8	-	-
14.	Departament Spraw Społecznych	39	26	11	1	1
15.	Departament Strategii i Rozwoju	2	-	1	-	1
16.	Departament Urbanistyki	30	17	13	-	-
17.	Zarząd Białostockiej Komunikacji Miejskiej	1	1	-	-	-
18.	Zarząd Dróg Miejskich	3	3	-	-	-
19.	Uchwały w sprawach formalnych	9	9	-	-	-
RAZEM		195	132	58	3	2

Źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

[289] Według stanu na 31.12.2025 r.

Sprawy z zakresu ustroju, organizacji i zarządzania, dotyczące Miasta i miejskich jednostek budżetowych oraz spółek miejskich objęły 34 uchwały z zakresu:

- udzielenia wotum zaufania oraz absolutorium Prezydentowi Miasta Białegostoku;
- wyrażenia zgody lub upoważnienia do wykonywania określonych czynności;
- wyboru przedstawicieli, członków, zespołów;
- powołania komisji lub zespołów oraz ich składów;
- utworzenia jednostek budżetowych, nadania im statutów, regulaminów oraz dokonania ich zmian;
- aktualizacji „Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku" wraz z określeniem szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania aktualizacji, w tym trybu konsultacji.

Problematyka planowania i zagospodarowania przestrzennego, ładu przestrzennego i rewitalizacji była treścią 30 uchwał i dotyczyła m.in.:

- uchwalenia 11 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- zmiany 6 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- przystąpienia do sporządzenia 4 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- wyrażenia zgody na przystąpienie do sporządzenia 9 zintegrowanych planów inwestycyjnych.

Uchwały z zakresu efektywności energetycznej, gospodarki komunalnej, gospodarowania odpadami, czystości i porządku oraz ochrony środowiska, w tym ochrony przyrody i zwierząt były treścią 13 podjętych uchwał, w tym m.in. w sprawie:

- ustalenia wysokości opłat z tytułu przyjmowania odpadów do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach oraz Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku;
- sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów;
- regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Białystok;
- uchwalenia „Trzeciej aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Białegostoku na lata 2012-2030";
- uznania „Planu Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030" za miejski plan adaptacji;
- określenia zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Białegostoku na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na terenie Miasta Białegostoku oraz sposobu jej rozliczania i kontroli wykonania;
- wprowadzenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Białegostoku w 2025 roku;
- określenia sezonu kąpielowego oraz wykazu kąpielisk na terenie Gminy Białystok na rok 2025;
- ustanowienia pomników przyrody;
- przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025-2030 z perspektywą na lata 2031-2034";
- przyjęcia „Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Białegostoku";

– zasad i trybu udzielania oraz sposobu rozliczania dotacji celowych w 2025 r., na dofinansowanie kosztów zadań inwestycyjnych z zakresu ochrony środowiska, polegających na montażu instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii elektrycznej na potrzeby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na terenie miasta Białegostoku, realizowanych przez osoby fizyczne.

Tematyka finansów i rachunkowości dotyczyła 32 uchwał, m.in. w sprawie:
– dokonania zmian w budżecie na 2025 rok;
– wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2025-2045;
– określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości;
– udzielenia pomocy finansowej Gminie Strzeleczki;
– wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Miasta Białegostoku za lata: 2025, 2026 i 2027;
– zatwierdzenia sprawozdania finansowego Miasta Białegostoku za 2024 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Białegostoku za 2024 rok;
– ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2025;
– ustalenia stawek dotacji przedmiotowych dla samorządowych zakładów budżetowych – odrębnie na 2025 i 2026 rok;
– ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania wierzytelności Miasta Białystok i jednostek organizacyjnych Miasta z tytułu należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, udzielania innych ulg w spłacaniu tych należności, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga będzie stanowić pomoc publiczną oraz wskazania organów do tego uprawnionych.

Sprawy ochrony zdrowia, polityki społecznej i pomocy społecznej były przedmiotem 20 uchwał, w tym m.in. w sprawie:
– powołania Młodzieżowej Rady Miasta Białystok i nadania jej statutu;
– przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta Białegostoku na lata 2025-2027;
– przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Białymstoku na lata 2025-2030;
– przyjęcia Gminnego programu osłonowego „Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku" na lata 2024-2025;
– zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Szpitala Miejskiego im. PCK w Białymstoku za 2024 rok i pokrycia straty za 2024 rok;
– ustalenia wysokości opłaty stałej w żłobkach utworzonych przez Miasto Białystok oraz wysokości maksymalnej opłaty za wyżywienie;
– zadań, na które Miasto Białystok przeznacza środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2025;
– szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług;

- przyjęcia Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych w Białostockim Obszarze Funkcjonalnym;
- szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych;
- realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2026;
- powierzenia Powiatowi Białostockiemu prowadzenia zadań Miasta Białystok z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych;
- powierzenia Powiatowi Białostockiemu prowadzenia zdań z zakresu ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia oraz ustawy o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Białymstoku;
- przyjęcia „Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2026-2027";
- przyjęcia „Miejskiego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2026-2030";
- przyjęcia „Miejskiego programu ochrony zdrowia psychicznego na lata 2026-2030";
- wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia dotyczącego współfinansowania kosztów funkcjonowania Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku w 2026 roku;
- przyjęcia Gminnego programu osłonowego „Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku" na lata 2026-2030.

Zagadnienia edukacji, nauki oraz jakości kształcenia były treścią 17 uchwał i dotyczyły m.in.:

- określenia regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wychowania przedszkolnego oraz określenia kryteriów wyboru najkorzystniejszych ofert;
- składania wniosków o przyjęcie do klas pierwszych szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Miasto Białystok w postępowaniu rekrutacyjnym na rok szkolny 2025/2026;
- wystąpienia z wnioskiem o zezwolenie na utworzenie oddziału o profilu mundurowym w XIV Liceum Ogólnokształcącym im. Ryszarda Kaczorowskiego w Białymstoku;
- ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych i publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania;
- wyrażenia zgody na realizację projektu pn. „GASTROTECHNICY";
- zasad udzielania stypendiów w dziedzinie twórczości artystycznej uczniom i studentom uzdolnionym artystycznie;
- założenia Branżowej Szkoły II stopnia Nr 6 w Białymstoku oraz jej włączenia do Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Staszica w Białymstoku;
- założenia Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie Reklamy w Białymstoku oraz włączenia Centrum do Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Staszica w Białymstoku;

- wyrażenia zgody na zawarcie umowy partnerskiej w celu przygotowania i realizacji projektu partnerskiego pn.: Kształcenie zawodowe na potrzeby Gospodarki 4.0 i Gospodarki Obiegu Zamkniętego;
- założenia Miejskiego Ośrodka Doradztwa Metodycznego z siedzibą w Białymstoku (uchwała zmieniająca);
- zasad udzielania stypendiów dla uczniów za wyniki i osiągnięcia w nauce;
- zasad udzielania stypendiów za innowacyjną myśl techniczną uczniom białostockich szkół ponadpodstawowych;
- zasad udzielania stypendiów w dziedzinie twórczości artystycznej uczniom uzdolnionym artystycznie;
- ustalenia wysokości opłat za korzystanie z niektórych obiektów użyteczności publicznej Miasta Białegostoku;
- określenia terenu działania poradni psychologiczno-pedagogicznych prowadzonych przez Miasto Białystok;
- wyrażenia zgody na zawarcie umowy partnerskiej z Politechniką Białostocką.

Problematyka transportu, komunikacji, dróg, parkingów i ruchu drogowego obejmowała 27 uchwał, w tym m.in. dotyczących:

- nadania lub zmiany nazw ulic, rond, placów i skwerów;
- ustalenia lub zmiany kategorii dróg;
- ustalenia obowiązujących wysokości stawek opłat oraz kosztów za usuwanie pojazdów z dróg położonych na terenie miasta Białegostoku i ich parkowanie na wyznaczonych parkingach strzeżonych w przypadkach określonych w art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym;
- ustalenia strefy płatnego parkowania, opłat za postój pojazdów samochodowych na drogach publicznych Miasta Białystok oraz sposobu ich pobierania;
- określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Białystok, warunków i zasad korzystania z tych obiektów.

Sprawy gospodarki nieruchomościami oraz gospodarowania zasobem mieszkaniowym były przedmiotem 11 uchwał, w tym m.in. w sprawie:

- wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Białystok oraz zasobem pomieszczeń tymczasowych – odrębnie na lata 2021-2025 oraz 2026-2030;
- określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji celowej z przeznaczeniem na przedsięwzięcia służące rozwojowi rodzinnych ogrodów działkowych w Białymstoku oraz sposobu jej rozliczania i kontroli;
- lokalizacji targowiska położonego w Białymstoku przy ul. Kawaleryjskiej;
- zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Białystok;
- wyrażenia zgody na wynajęcie lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Białystok;
- określenia warunków udzielenia bonifikat od opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Gminy Białystok w prawo własności tych gruntów oraz wysokości stawek procentowych tych bonifikat;

- ustalenia zasad przeznaczania do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowych wytycznych sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych;
- wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku zastosowania trybu przetargowego w celu zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Białystok.

Zagadnienia kultury, ochrony zabytków, sportu, turystyki i rekreacji były treścią 7 uchwał i dotyczyły m.in.:

- udzielenia w 2025 r. z budżetu Miasta Białystok dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz ich wysokości;
- wspierania białostockiego sportu, przyznawania stypendiów sportowych oraz nagród i wyróżnień za wysokie wyniki sportowe;
- zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych użyteczności publicznej Białostockiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz upoważnienia do określenia sposobu ustalania opłat za korzystanie z tych obiektów;
- przystąpienia Miasta Białystok do Podlaskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

Przedmiotem pozostałych 4 uchwał były sprawy dotyczące m.in.:

- przyjęcia Programu współpracy Miasta Białystok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2026 rok;
- rozpatrzenia skargi osoby fizycznej na Prezydenta Miasta Białegostoku;
- nadania Honorowego Obywatelstwa Miasta Białegostoku;
- ustalenia wynagrodzenia Prezydentowi Miasta

Rada Miasta Białystok przyjęła następujące stanowiska:

- popierające przyjęcie rezolucji PE w sprawie "Tarczy Wschód" za jeden z priorytetowych projektów Unii Europejskiej;
- z okazji 35. rocznicy odrodzenia samorządu terytorialnego w Polsce;
- w sprawie religii w szkołach;
- w sprawie sprzeciwu wobec „paktu migracyjnego”;
- potępiające wszelkie przejawy dyskryminacji, ksenofobii, mowy nienawiści i nietolerancji oraz wzywające do podjęcia działań na rzecz przeciwdziałania takim zjawiskom;
- w sprawie upamiętnienia 41. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki kapelana „Solidarności" oraz sprzeciwu wobec prześladowań z powodów politycznych i światopoglądowych.

27.05.2026

PREZYDENT MIASTA

dr hab. Tadeusz Truskolaski

SPIS TABEL

Tabela 1. Wybrane wskaźniki demograficzne Białegostoku 11
Tabela 2. Struktura płci i wieku ludności Białegostoku 12
Tabela 3. Liczba osób zameldowanych w Białymstoku 12
Tabela 4. Liczba osób zameldowanych na poszczególnych osiedlach w 2025 roku 13
Tabela 5. Ruch naturalny ludności 14
Tabela 6. Saldo migracji 14
Tabela 7. Wybrane dane o aktach stanu cywilnego 14
Tabela 8. Jubileusze długoletniego pożycia małżeńskiego 15
Tabela 9. Wybrane zadania z zakresu ewidencji gruntów i budynków 20
Tabela 10. Liczba prac geodezyjnych oraz spraw związanych z udostępnieniem map opiniodawczych 20
Tabela 11. Rozpatrzone projekty sieci uzbrojenia terenu na terenie Miasta Białegostoku 21
Tabela 12. Statystyki związane z ewidencją miejscowości, ulic i adresów 21
Tabela 13. Postępowania o udzielenie zamówień publicznych na wykonanie robót geodezyjnych 21
Tabela 14. Powierzchnia Miasta objęta obowiązującymi m.p.z.p. 23
Tabela 15. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w 2025 roku 24
Tabela 16. Opracowania planistyczne uchwalone w 2025 roku 25
Tabela 17. Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego 26
Tabela 18. Decyzje o pozwoleniu na budowę 26
Tabela 19. Przeniesienie wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę 27
Tabela 20. Zgłoszenia 27
Tabela 21. Zaświadczenia o samodzielności lokali 27
Tabela 22. Decyzje, zezwolenia, uzgodnienia na lokalizację infrastruktury technicznej niezwiązanej z potrzebami ruchu i zarządzania drogami publicznymi 27
Tabela 23. Decyzje, zezwolenia i uzgodnienia na lokalizację obiektów budowlanych oraz reklam w pasach drogowych dróg publicznych i na drogach wewnętrznych 28
Tabela 24. Liczba wydanych zezwoleń i zawartych umów 28
Tabela 25. Wybrane zadania z zakresu informacji przestrzennej 29
Tabela 26. Opinie w zakresie kształtowania przestrzeni miejskiej 29
Tabela 27. Opracowane i/lub opiniowane koncepcje urbanistyczno-architektoniczne z zakresu kształtowania przestrzeni miejskiej w 2025 roku 29
Tabela 28. Opinie w formie postanowienia o możliwości podziału nieruchomości 31
Tabela 29. Interpretacje zapisów planów miejscowych 31
Tabela 30. Szacunkowa redukcja emisji z działań zrealizowanych w latach 2014-2025 40
Tabela 31. Lasy w Białymstoku 46
Tabela 32. Zieleń miejska w Białymstoku 46
Tabela 33. Tereny zieleni w podziale na place zabaw i zieleń osiedlową w 2025 roku 47
Tabela 34. Powierzchnia terenów zieleni w Białymstoku (parki, skwery, zieleńce) 48
Tabela 35. Nasadzenia roślin w parkach / skwerach w Białymstoku 49
Tabela 36. Nasadzenia drzew i krzewów w pasach drogowych w Białymstoku 49
Tabela 37. Wycinka drzew i krzewów / nasadzenia / pielęgnacja drzew w parkach i na skwerach w Białymstoku 49

Tabela 38. Wycinka drzew i krzewów/ nasadzenia/ pielęgnacja drzew w pasach drogowych i na działkach gminnych w Białymstoku 50
Tabela 39. Powierzchnia i koszt zakładania łąk kwietnych w pasie drogowym i na działkach gminnych..... 53
Tabela 40. Struktura i ilość odpadów komunalnych odebranych na terenie Białegostoku w systemie gminnym..... 55
Tabela 41. Zestawienie wydatków związanych z funkcjonowaniem Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi..... 56
Tabela 42. Instalacje wykonane w 2025 roku 62
Tabela 43. Dopuszczalna wielkość poboru wody (SUW) na potrzeby Miasta Białegostoku 67
Tabela 44. Wydajność stacji uzdatniania wody (SUW) na potrzeby Miasta Białegostoku 67
Tabela 45. Produkcja wody 68
Tabela 46. Sieć wodociągowa z podziałem na sieci magistralne, rozdzielcze i przyłącza..... 68
Tabela 47. Struktura sprzedaży wody w Białymstoku 68
Tabela 48. Wybrane wskaźniki zaopatrzenia w wodę 69
Tabela 49. Sieć kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej z podziałem na sieć sanitarną, ogólnospławną i przyłącza 70
Tabela 50. Struktura ścieków odprowadzanych do kanalizacji miejskiej w Białymstoku 71
Tabela 51. Wybrane wskaźniki dotyczące sieci kanalizacyjnej..... 71
Tabela 52. Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni 71
Tabela 53. Nakłady na realizację inwestycji 73
Tabela 54. Wykaz zadań inwestycyjnych realizowanych w 2025 roku, ujętych w „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Wodociągów Białostockich Sp. z o.o. na lata 2025-2029” 74
Tabela 55. Sieć kanalizacji deszczowej 76
Tabela 56. Liczba pochówków na cmentarzach komunalnych 78
Tabela 57. Udział dochowań w ogólnej liczbie pochówków (%)..... 79
Tabela 58. Liczba psów w Schronisku dla Zwierząt „Dolina Dolistówki” w Białymstoku 79
Tabela 59. Liczba kotów, którym zapewniono opiekę..... 79
Tabela 60. Liczba wykonanych kastracji zwierząt właścicielskich w 2025 roku 79
Tabela 61. Dokarmianie kotów w sezonach jesienno-zimowych..... 80
Tabela 62. Liczba interwencji podjętych w ramach całodobowego pogotowia dla zwierząt.... 80
Tabela 63. Koszty letniego i zimowego utrzymania Miasta (w zł)..... 80
Tabela 64. Utrzymanie porządku i czystości w pasach drogowych w 2025 roku..... 81
Tabela 65. Dane statystyczne dotyczące zagospodarowania przestrzennego, infrastruktury technicznej i transportu 85
Tabela 66. Drogi krajowe przebiegające przez Białystok..... 86
Tabela 67. Liczba zarejestrowanych pojazdów na terenie Białegostoku..... 89
Tabela 68. Liczba zarejestrowanych pojazdów zasilanych energią elektryczną..... 89
Tabela 69. Liczba stacji kontroli pojazdów 89
Tabela 70. Liczba wydanych praw jazdy..... 90
Tabela 71. Liczba ośrodków szkolenia kierowców i instruktorów nauki jazdy..... 90
Tabela 72. Liczba wydanych zezwoleń i licencji w zakresie transportu drogowego..... 90
Tabela 73. Liczba przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą na podstawie licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką (TAXI) 91
Tabela 74. Liczba ważnych zaświadczeń na przewozy drogowe na potrzeby własne 91

Tabela 75. Wybudowane lub przebudowane w 2025 roku odcinki dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych 93
Tabela 76. Dane statystyczne dotyczące dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych 94
Tabela 77. Parkingi w zarządzaniu Zarządu Mienia Komunalnego 95
Tabela 78. Stawki opłat w strefie płatnego parkowania..... 96
Tabela 79. Wysokość opłat abonamentowych i zryczałtowanych w strefie płatnego parkowania 96
Tabela 80. Zestawienie ilościowo - wartościowe opłat wniesionych w parkomatach..... 97
Tabela 81. Zestawienie ilościowo - wartościowe opłat wniesionych za pomocą systemu płatności mobilnych 97
Tabela 82. Wpływy z tytułu funkcjonowania strefy płatnego parkowania..... 97
Tabela 83. Liczba wystawionych wezwań – raportów..... 97
Tabela 84. Dane statystyczne dot. zagospodarowania przestrzennego, infrastruktury technicznej i transportu 100
Tabela 85. Dane statystyczne dotyczące organizacji ruchu 102
Tabela 86. Komunikacja miejska w Białymstoku..... 104
Tabela 87. Kontrola biletowa 106
Tabela 88. Przewóz osób niepełnosprawnych Białostocką Komunikacją Miejską 107
Tabela 89. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny 108
Tabela 90. Białostocka Karta Dużej Rodziny..... 109
Tabela 91. Największe inwestycje komunikacyjne realizowane w 2025 roku 109
Tabela 92. Długość nowozainstalowanych światłowodów w Białymstoku 115
Tabela 93. Budownictwo mieszkaniowe w Białymstoku 119
Tabela 94. Struktura zasobu mieszkaniowego w zarządzaniu ZMK 119
Tabela 95. Struktura własnościowa budynków mieszkalnych w zarządzaniu ZMK..... 120
Tabela 96. Struktura wiekowa budynków mieszkalnych w 2025 roku w zarządzaniu ZMK 120
Tabela 97. Czynsze w mieszkaniach komunalnych zarządzanych przez ZMK 120
Tabela 98. Zaległości w komunalnych lokalach mieszkalnych 121
Tabela 99. Wydatki na remonty bieżące oraz inwestycyjne budynków i lokali mieszkaniowego zasobu gminy 121
Tabela 100. Ocena stanu technicznego zasobu mieszkaniowego w zarządzaniu ZMK 121
Tabela 101. Pomoc mieszkaniowa Gminy Białystok 121
Tabela 102. Pomoc mieszkaniowa Gminy Białystok w 2025 roku (w tys. zł)..... 122
Tabela 103. Koszty poniesione przez Gminę Białystok we wspólnotach mieszkaniowych (w tys. zł) 122
Tabela 104. Struktura zasobu mieszkaniowego KTBS..... 126
Tabela 105. Liczba wniosków o wynajem mieszkania z zasobów KTBS..... 127
Tabela 106. Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w Białymstoku 131
Tabela 107. Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %) 132
Tabela 108. Liczba bezrobotnych według miesięcy w 2025 roku 132
Tabela 109. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy w Białymstoku 134
Tabela 110. Liczba podmiotów gospodarki narodowej według sektorów własności 136
Tabela 111. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON według liczby zatrudnionych..... 136
Tabela 112. Liczba podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD 136
Tabela 113. Podmioty gospodarki narodowej według formy prawnej..... 137

Tabela 114. Spółki handlowe według rodzaju kapitału 137
Tabela 115. Liczba wniosków przyjętych, zweryfikowanych i przesłanych do CEIDG 138
Tabela 116. Podstawowe wyniki finansowe przedsiębiorstw w Białymstoku i relacje ekonomiczne 138
Tabela 117. Produkcja sprzedana w sektorze przedsiębiorstw w Białymstoku (ceny bieżące w tys. zł) 139
Tabela 118. Punkty sprzedaży napojów alkoholowych funkcjonujące na terenie Miasta Białegostoku 140
Tabela 119. Zezwolenia na sprzedaż oraz sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych 140
Tabela 120. Wpływy z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych 141
Tabela 121. Liczba inwestorów obsłużonych przez BOI 141
Tabela 122. Zestawienie powierzchni BPN-T 143
Tabela 123. Przedsiębiorstwa działające w Białostockim Parku Naukowo-Technologicznym 143
Tabela 124. Wydarzenia zorganizowane przez Białostocki Park Naukowo-Technologiczny ... 145
Tabela 125. Liczba interwencji Komendy Miejskiej Policji na terenie Białegostoku 159
Tabela 126. Liczba przestępstw stwierdzonych przez Komendę Miejską Policji na terenie Białegostoku 159
Tabela 127. Zdarzenia drogowe i osoby poszkodowane podczas tych zdarzeń na terenie Białegostoku 159
Tabela 128. Sposób zakończenia interwencji podjętych przez Straż Miejską w Białymstoku . 160
Tabela 129. Zadania doraźne i kontrole 160
Tabela 130. Centrum Monitoringu Wizyjnego Miasta Białegostoku 160
Tabela 131. Struktura sposobu zakończenia interwencji wobec osób spożywających alkohol w miejscach publicznych 161
Tabela 132. Liczba ujawnionych wykroczeń z podziałem na kategorie 163
Tabela 133. Pozostałe wyniki działania Straży Miejskiej 164
Tabela 134. Pożary na terenie Białegostoku 165
Tabela 135. Pożary w obiektach wg rodzaju obiektu na terenie miasta Białegostoku 165
Tabela 136. Liczba formacji OC w zakładach pracy 172
Tabela 137. Imprezy masowe na terenie Białegostoku 174
Tabela 138. Zgromadzenia publiczne na terenie Białegostoku 175
Tabela 139. Wychowanie przedszkolne 180
Tabela 140. Szkoły podstawowe 181
Tabela 141. Licea ogólnokształcące 183
Tabela 142. Szkoły kształcące w zawodach 184
Tabela 143. Informacja o działalności poradni samorządowych 184
Tabela 144. Formy zajęć oraz liczba uczestników w Młodzieżowym Domu Kultury 186
Tabela 145. Zajęcia artystyczne w Samorządowym Ognisku Baletowym 186
Tabela 146. Liczba uczestników zajęć sportowych w Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym 187
Tabela 147. Szkoły dla dorosłych 188
Tabela 148. Ogólnodostępne jednostki oświatowe z oddziałami integracyjnymi 189
Tabela 149. Jednostki oświatowe kształcenia specjalnego 190
Tabela 150. Oddziały RW i IPET w jednostkach oświatowych kształcenia specjalnego 191
Tabela 151. Średnia miesięczna liczba uczniów/wychowanków wg typu oddziału w szkołach przyszpitalnych w roku szkolnym 2024/2025 191
Tabela 152. Obiekty sportowe w samorządowych jednostkach oświatowych 203
Tabela 153. Remonty w placówkach oświatowych w 2025 roku 203

Tabela 154. Pracownicy oświatowych jednostek samorządowych w ujęciu średniorocznym w 2025 roku 206
Tabela 155. Średnia miesięczna płaca brutto (w zł) 206
Tabela 156. Szkolny Budżet Partycypacyjny 2025 208
Tabela 157. Asystenci rodziny 215
Tabela 158. Rodzinna piecza zastępcza w Mieście Białystok 216
Tabela 159. Liczba rodzin zastępczych i dzieci objętych wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej 216
Tabela 160. Usamodzielnienie wychowanków 217
Tabela 161. Placówki opiekuńczo-wychowawcze 217
Tabela 162. Placówki wsparcia dziennego w Mieście Białystok w 2025 roku 218
Tabela 163. Świadczenia z pomocy społecznej według powodów trudnej sytuacji życiowej 221
Tabela 164. Świadczenia w ramach zadań własnych Miasta Białegostoku (w zł) 222
Tabela 165. Świadczenia udzielone w ramach zadań zleconych 223
Tabela 166. Liczba wydanych decyzji w sprawie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych 223
Tabela 167. Świadczenia pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka 224
Tabela 168. Świadczenia pieniężne dla repatriantów 224
Tabela 169. Liczba świadczeń rodzinnych 225
Tabela 170. Liczba świadczeniobiorców 225
Tabela 171. Liczba gospodarstw domowych uprawnionych do dodatków mieszkaniowych i energetycznych 226
Tabela 172. Wydatki na dodatki mieszkaniowe i energetyczne 226
Tabela 173. Wydatki na stypendia szkolne 226
Tabela 174. Wydatki na zasiłki szkolne 227
Tabela 175. Realizacja gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców 227
Tabela 176. Zapewnienie posiłku i pomoc w zakresie dożywiania w ramach Programów: „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 i „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 228
Tabela 177. Realizacja Programu - Pomoc Żywnościowa 231
Tabela 178. Realizacja dodatku osłonowego 231
Tabela 179. Poradnictwo specjalistyczne - udzielone porady 232
Tabela 180. Poradnictwo rodzinne 233
Tabela 181. Interwencja kryzysowa Ośrodka Interwencji Kryzysowej 233
Tabela 182. Praca socjalna, kontrakty socjalne 233
Tabela 183. Centrum Integracji Społecznej 234
Tabela 184. Liczba zrealizowanych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON według rodzaju pomocy 235
Tabela 185. Koszt realizacji zadań ze środków PFRON 236
Tabela 186. Dotacje dla organizacji pożytku publicznego na realizację zadań z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych 236
Tabela 187. Warsztaty terapii zajęciowej 236
Tabela 188. Koszty realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej ze środków PFRON 237
Tabela 189. Orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, karty parkingowe, legitymacje osoby niepełnosprawnej wydane mieszkańcom Białegostoku 238
Tabela 190. Dotacje dla organizacji pożytku publicznego 239

Tabela 191. Dotacje dla organizacji pożytku publicznego udzielone przez Departament Spraw Społecznych 240
Tabela 192. Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie Miasta Białystok 241
Tabela 193. Mieszkańcy Miasta Białegostoku umieszczeni w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów 242
Tabela 194. Miejsca zapewniające tymczasowe schronienie osobom bezdomnym 242
Tabela 195. Liczba osób usamodzielnianych korzystających z mieszkań chronionych/ treningowych 243
Tabela 196. Działalność Klubu Seniora 246
Tabela 197. Liczba wydanych zaświadczeń w ramach karty aktywnego seniora 247
Tabela 198. Ośrodki wsparcia 249
Tabela 199. Działalność punktów konsultacyjnych 250
Tabela 200. Informacje na temat żłobków samorządowych 252
Tabela 201. Liczba miejsc w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów 253
Tabela 202. Świadczenia realizowane przez Miasto Białystok 254
Tabela 203. Wydatki na miejskie instytucje kultury i filie biblioteczne w 2025 roku (w zł) 259
Tabela 204. Liczba działań kulturalnych miejskich instytucji kultury 259
Tabela 205. Działalność statutowa miejskich instytucji kultury w 2025 roku 263
Tabela 206. Podstawowe dane o bibliotece 266
Tabela 207. Nagroda Artystyczna Prezydenta Miasta Białegostoku 267
Tabela 208. Nagroda Literacka Prezydenta Miasta Białegostoku im. W. Kazaneckiego 267
Tabela 209. Nagroda Przewodniczącego Rady Miasta Białystok dla Nauczycieli – Animatorów Kultury 268
Tabela 210. Stypendia dla twórców 269
Tabela 211. Podsumowanie konkursów ofert 270
Tabela 212. Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach stanowiących mienie Miasta Białystok zrealizowane w 2025 roku z budżetu miasta 270
Tabela 213. Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach stanowiących mienie Miasta Białystok zrealizowane w 2025 roku ze źródeł zewnętrznych .. 273
Tabela 214. Dotacje celowe z budżetu miasta na zabytki 274
Tabela 215. Działalność decyzyjna Miejskiego Konserwatora Zabytków 275
Tabela 216. Otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, rozwoju sportu w Białymstoku oraz zadań połączonych z realizacją profilaktyki przeciwalkoholowej 276
Tabela 217. Zadania realizowane w ramach otwartych konkursów ofert oraz procedur z pominięciem konkursu na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, rozwoju sportu w Białymstoku oraz zadań połączonych z realizacją profilaktyki przeciwalkoholowej w 2025 roku 277
Tabela 218. Największe wsparcie finansowe w 2025 roku (w zł) 277
Tabela 219. Liczba imprez i wydarzeń sportowych o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym organizowanych w Białymstoku 279
Tabela 220. Imprezy i wydarzenia sportowe o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym, kluczowe dla Miasta ze względów promocji i upowszechniania sportu w Białymstoku, organizowane w 2025 roku 279
Tabela 221. Stypendia Sportowe i Stypendia Sportowe Mistrzów przyznawane zawodnikom, w tym sportowcom niepełnosprawnym, osiągającym wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym w dyscyplinach zespołowych lub indywidualnych 282

Tabela 222. Liczba nagrodzonych osób za wysokie wyniki sportowe 283
Tabela 223. Lista laureatów dorocznej nagrody za wysokie wyniki sportowe w 2025 roku ... 283
Tabela 224. Wybrane dane statystyczne dotyczące BOSiR 284
Tabela 225. Dane statystyczne dotyczące Stadionu Miejskiego Sp. z o.o. „Chorten Arena" .. 285
Tabela 226. Liczba turystów odwiedzających Białystok w sezonie turystycznym w 2025 roku 289
Tabela 227. Liczba turystów odwiedzających punkt widokowy na wieży Bazyliki Mniejszej św. Rocha 289
Tabela 228. Liczba wpisów do ewidencji innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie na terenie Miasta Białystok 290
Tabela 229. Baza noclegowa turystyki 290
Tabela 230. Struktura własności gruntów 293
Tabela 231. Dochody z tytułu gospodarowania mieniem Gminy Białystok 294
Tabela 232. Sprzedaż mieszkań komunalnych, lokali użytkowych i garaży Gminy Białystok .. 294
Tabela 233. Sprzedaż pozostałych nieruchomości Miasta Białystok 294
Tabela 234. Oddanie działek Gminy Białystok w trwały zarząd i użyczenie 294
Tabela 235. Nieruchomości z zasobu Miasta Białystok w gospodarowaniu Zarządu Mienia Komunalnego oddane w najem, dzierżawę i użyczenie 295
Tabela 236. Nieruchomości nabyte przez Miasto Białystok 296
Tabela 237. Dochody i wydatki Zarządu Mienia Komunalnego związane z mieszkalnictwem 297
Tabela 238. Koszty i wydatki związane z mieszkaniami komunalnymi 297
Tabela 239. Wykonanie budżetu Miasta 299
Tabela 240. Wykonanie dochodów według źródeł finansowania 300
Tabela 241. Wykonanie dochodów własnych 300
Tabela 242. Struktura wydatków budżetu Miasta Białystok wg klasyfikacji budżetowej - wykonanie za lata 2024-2025 302
Tabela 243. Projekty monitorowane w 2025 roku 303
Tabela 244. Bezzwrotne środki finansowe pozyskane z funduszy Unii Europejskiej 304
Tabela 245. Zestawienie projektów miejskich, na których realizację pozyskano dofinansowanie w perspektywie finansowej 2021-2027 304
Tabela 246. Zadania Zastępców Prezydenta, Skarbnika i Sekretarza Miasta w 2025 roku w zakresie nadzoru nad pracą jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Białymstoku 307
Tabela 247. Podstawowe dane w zakresie zarządzania Miastem 308
Tabela 248. Rada Miasta Białystok w 2025 roku (IX kadencja) 311
Tabela 249. Działalność Rady Miasta Białystok IX kadencji w 2025 roku 311
Tabela 250. Struktura polityczna Rady Miasta Białystok IX kadencji w 2025 roku 311
Tabela 251. Stałe Komisje Rady Miasta Białystok IX kadencji w 2025 roku 311
Tabela 252. Wykaz projektów ogólnomiejskich i osiedlowych, wybranych do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego 2026 314
Tabela 253. Wykaz projektów obejmujących części Miasta Białegostoku zlokalizowane na terenie jednostek oświatowych, wybranych do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego 2026 315
Tabela 254. Dane dotyczące realizacji budżetu obywatelskiego 317
Tabela 255. Miejskie jednostki organizacyjne w 2025 roku według formy organizacyjno-prawnej oraz przedmiotu działalności 322
Tabela 256. Spółki prawa handlowego 323

Tabela 257. Stowarzyszenia, fundacje i kluby sportowe działające na terenie Białegostoku . 336
Tabela 258. Liczba przyjętych wniosków o wydanie dowodów osobistych 345
Tabela 259. Liczba wydanych dowodów osobistych 345
Tabela 260. Nieodpłatna pomoc prawna 346
Tabela 261. Opublikowane posty na Facebooku Miasta Białystok 350
Tabela 262. Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP oraz e-Doręczenia 351
Tabela 263. Liczba usług publicznych udostępnionych przez Urząd Miejski w Białymstoku w 2025 roku 352
Tabela 264. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia 357
Tabela 265. Stan realizacji uchwał przekazanych Prezydentowi Miasta 373

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Stopa bezrobocia według miesięcy w 2025 roku (w %) 132
Wykres 2. Struktura bezrobotnych według wieku w Białymstoku (w %) 133
Wykres 3. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w Białymstoku (w %) 133
Wykres 4. Liczba zgłaszanych i niewykorzystanych ofert pracy na koniec danego miesiąca w 2025 roku 134
Wykres 5. Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy w 2025 roku 135
Wykres 6. Liczba połączeń telefonicznych obsłużonych przez Infolinię 349
Wykres 7. Liczba najczęściej udzielanych informacji według kategorii w 2025 roku 349
Wykres 8. Najczęściej zgłaszane problemy na platformę „BiałystOK" w 2025 roku 350

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku - struktura funkcjonalno-przestrzenna 23
Rysunek 2. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym uchwalone w 2025 roku oraz opracowania planistyczne w trakcie sporządzania 24
Rysunek 3. Zieleń na osiedlach Białegostoku – lasy 45
Rysunek 4. Istniejący przebieg dróg krajowych i wojewódzkich 87
Rysunek 5. Istniejący przebieg dróg powiatowych 88
Rysunek 6. System BiKeR w Białymstoku 92
Rysunek 7. Mapa dróg rowerowych w Białymstoku 93
Rysunek 8. Obszar strefy płatnego parkowania w Białymstoku 98
Rysunek 9. Zasób lokali użytkowych i garaży w 2025 roku 125

URZĄD MIEJSKI W BIAŁYMSTOKU
UL. SŁONIMSKA 1
15-950 BIAŁYSTOK